UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Practicarvm Conclvsionvm Jvris In omni Foro frequentiorum Dominici TT. S. Onvphrii S. R. E. Presbyt. Cardin. Tvschi, Tomus ...

Practicarvm Conclvsionvm Jvris In omni Foro frequentiorum Dominici TT. S. Onvphrii S. R. E. Presbyt. Cardin. Tvschi, Tomus ...

Toschi, Domenico

[Coloniae Agrippinae], 1623

H.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95003

Visual Library

H.

HABILITAS VERBORVM REQVIRItur ad operationem. Concluſ.1.

1 HABILIA † verba requiruntur ad hoc, vt teſtamen-
tum tranſeat in contractum; ideo is, qui inſtituit
hæredem, & dicit, ſi non valet vt teſtamentum, va-
leat vt donatio inter viuos, nõ poteſt transferre vl-
timam voluntatem in contractum, niſi adſint verba
habilia, veluti ſi ſubiungat, prout, eo caſu dono; quia inſtitutio
hæredis non tranſit in contractum ſine verbis habilibus ad con-
2 tractum, pulchre Signorol. Homod. *conſil.171.n.11.& ſeq.* † Exten-
de; quia verba reſeruantia, prout ſi dicatur, *reſeruato vtili dominio*
tali, non ſunt habilia ad transferendum dominium, ſi nõ habet,
ſed bene ſi habet, ad reſeruandum; quia reſeruatio non eſt apta
3 transferre. Crauett. *conſil.70.n.6.& conſil.127.n.6.* † Extende; quia
verba, *contraxerunt, geſſerunt*, non pertinent ad teſtandi ius, ſed ad
4 contractus. *l. verba contraxerunt. ff. de ver. ſignif.* † Extende; quia ſi
Eccleſia renouat emphyteuſim filiis primi emphyteutæ, bene e-
rit renouatio; ſi vero tertio, & extraneo renouat, non poteſt eſ-
ſe renouatio; quia verba renouare non aptantur ad nouam cõ-
ceſſionem penitus diuerſam. Io. de An. *conſ.84.nu.2. ver. quarto po-*
5 *teſt.* † Extende; quia conſtituere dotem vxori defuncti importat
dotem facere, vigore *auth. præterea. C. vnde vir & vxor*, non autem
poteſt importare reſtitutionem; quia valde differunt, & vnum
non eſt habile ad aliud. Caſtr. *conſ.150. Viſo caſu, colum.2. ver. nunc eſt*
videndum, lib.2.

Habilitas requiritur in omni diſpoſitione. Concluſ.2.

1 STATVTVM † diſponens, quod vicini teneantur capere male-
factorem, intelligi debet de vicinis habilibus; quia infans, &
ſimilis non cadunt in ſtatuto loquente de captura. Bartol. in *l. ſi*
2 *tertius, in fin. ff. de aqua pluu. arcen.* † Extende maxime in diſpoſitione
legis; quia etiam ſi adſit dictio vniuerſalis; tamen non includit
inhabiles, ne ſequatur correctio legis, ita Roland. à Val. *conſ.61.n.*
3 *43.& ſeq. lib.1.* ſecus ſi ab homine. † Extende in ſtatuto, quod a-
gnati proximiores adhibeantur in alienatione rerum minoris;
quia intelligitur de habilibus; ideo, qui dicit non eſſe ſeruatam
ſolemnitatem, debet probare, quod eſſent proximiores habiles,
& præſentes, alias ſuccumbit. Alexand. in addit. ad Bartol. in *d. l.*
4 *ſi tertius, in fin. in ver. aliter. ff. de aqua pluu. arcen.* † Extende in ſtatuto
ſuper lucro dotis mariti, ſi vxor deceſſerit ſine filiis; quia debet
intelligi, ſi eſt habilis ad habendum filios potentia, & actu, vt ſit
traducta, & poſſit carnaliter cognoſci propter qualitatem, *ſi ſine*
5 *filiis deceſſerit*, ita Abb. *conſ.1.n.6. verſ. ſecundo principaliter. lib.1.* † Ex-
tende in ſtatuto, quod ſtetur iuramento denunciantis; quia in-
telligitur de habili; nam habilitas ſemper requiritur in omni diſ-
poſitione, multo magis in ſtatutaria, ita Anchar. *conſ. 417. Plures*
6 *ex prædictis, in princ. verſic. ſecundo præmittendum.* † Amplia; quia lex
generaliter loquens, quod vnuſquiſque poſſit teſtari fauore piæ
cauſæ, prout eſt *l.1. C. de Sacroſ. Eccleſ.* intelligitur de habili ad teſtã-
dum; ideo impubes, prodigus, cui facta eſt interdictio, vel fu-
rioſus, qui caret conſenſu, non poſſunt teſtari ad piam cauſam
* ſecundum communem, & magis * communem, de qua Clar. in
7 *§. teſtamentum. quæſt.5. per tot.* vbi latiſſ. † Amplia; quia diſpoſitio,
quod legatarius poſſit eſſe teſtis in teſtamento, intelligitur dum-
8 modo alias ſit habilis, & idoneus teſtis. Crauett. *conſil.307.nu.2.* †
Amplia generaliter in omni diſpoſitione, & termino; quia ſemp
intelligitur habilitas, quæ diſputatur ex vno capite ſubeſſe ex a-
lio circumſcripto capite diſputabili. Crau. *d. conſ.307.n.2.* & hoc,
9 ne duplex ſurgat inhabilitas. † Amplia; quia lex dubia habens
plures intellectus non poteſt allegari ad deciſionem cauſarum,
10 Iaſ. in *l.1.n.20.& ſeq. ff. de tranſact.* † Extende; quia non valet aſſum-
11 ptum ab eo, quod diſputatur. Crauett. *d. conſil.307.n.1.* † Amplia;
quia ſi promittitur per debitorem ſolutio creditori, vel eius pro-
curatori, intelligitur de procuratore habente mandatum ſuffi-
ciens, & ſic de procuratore habili. Ioan. de Anan. *conſ.5.n.7. verſic.*
procuratori vero, clarius Ludouic. Bologn. ibi in apoſtill. in fin. *ver-*
12 *ſic. præterea debet intelligi.* † Amplia in ſtatuto vocante quoſcunque
proximiores ad ſucceſſionem defuncti; quia non inducit diſpẽ-
ſationem, ſed intelligitur de habilibus; ideo præfertur patruus
legitimus & naturalis fratri, vel ſorori ſpuriis ex damnato coitu
punibili, item præfertur matri in ſucceſſione filii ſpurii ex dam-
nato coitu punibili; quia iſti inter ſe non ſuccedunt, & licet ſta-
tutum non valeat, quod ſpurii ſuccedant aliis, bene valet, quod
ſpuriis ſuccedatur. Io. de Anan. *conſ.95. verſ. circa vero ſecundum, vſ-*
que in fin. quod erat ſubſcriptum à Floriano de S. Petro, & ibi Bo-
logn. in apoſtill. idem tenet. † Et eſt generale in omni diſpoſitio- 13
ne. Crauett. *d. conſ.307.n.2.* vbi, ſi admittendus ſit legatarius inte-
ſtem, intelligitur, ſi alias (excepta exceptione; quia eſt legata-
rius) eſt habilis. † Et *l.2. ff. de iniuſt. rupt. teſtam.* quæ vult, quod per 14
teſtamentum ſecundum reuocetur primum, etiamſi ſecundum
non ſit ſolemne, quando in eo ſunt inſtituti venientes ab inte-
ſtato, & in primo ſunt inſtituti extranei, debet intelligi, dummo-
do teſtator ſit habilis; quia licet relaxetur ſolemnitas quoad te-
ſtes, & numerum, & rogitum; non tamen cenſetur inhabilitas
perſonæ diſpenſata. *l. fin. C. de teſtam. milit.* † Amplia; quia emphy- 15
teuſis conceſſa pro ſe, & quibus dederit, intelligitur de habili-
bus, non de incapacibus, prout ſunt naturales, niſi ſit dictum in
ſpecie, plene Gozad. *conſil.25. per tot.* plenius Gabriel. *conſ.86. libro*
vbi in puncto hoc tenet, etiam ſi ſit legitimatus ab Imperatore,
quando emphyteuſis eſt Eccleſiaſtica. † Limita in omni diſpoſi- 16
tione noua, tendente ad extenſionem actus iam conceſſi; quia
non requiritur habilitas, neque patitur reſtrictionem ad habi-
les. *l.1. §. nunciatio, ff. de oper. noui nunciatio.* † Reſtringe, niſi ex nõ re- 17
ſtrictione reſultaret abſurdum, vel peccatũ, aut illicitum. Alex.
conſ.53. Quæritur, an ſtante, n.11.& ſeq. lib.5. † Limita in contractibus; 18
quia verba vniuerſalia, *quibuſcunque, qualeſcunque*, nõ reſtringun-
tur ad habiles; ſecus in legibus, vel ſtatutis, plene Iaſ. in *l.2. §. præ-*
tor ait. ff. qui ſatiſd. cogan. vbi ponit decem exempla, quib[9] fit reſtri-
ctio ad habiles, poſtea *n.4.* limitat in contractibus. † Limita quã- 19
doque; quia verba generalia includunt inhabiles, vt ſi fiat edi-
ctum; quod quicunq; ceperit bannitum, habeat feudum, etiam
monachus incapax includitur, vide apoſtil. ad Rom. *conſ.31. in ver.*
quacunque, vbi ponit multa exempla. † Ratio eſt; quia in iis, quæ 20
reſpiciunt publicam vtilitatem, diſpoſitio non reſtringitur ad
habiles. Bartol. in *l. ſi quis in graui. §. vtrum. ff. ad Syllani. in fi.* Iaſ. in *l. a-*
lienam, in princ. C. de procur. vbi dicit * communem. † Declara tamẽ, * 21
niſi contraria eſſet mens diſponentis, vel eſſemus in odioſis, vel
quando dictio vniuerſalis eſſet annexa dictioni reſtrictiuæ; quia
iſtis caſibus refertur ad habiles apoſtil. prædict. ad Rom. *conſ.31. in*
ver. quacunque, col. pen. ver. hinc quoque. † Extende in diſpoſitione ho- 22
minis magis de facili; quia tam vniuerſalis ſermo includit inha-
biles quam ſi diſpoſitio ſit legis. Rolan. à Val. *conſ.61.n.43.& ſeq. li.*
1. † Declara; quia verba etiam vniuerſalia ad habiles reſtringun- 23
tur, niſi in caſibus à iure expreſſis, ſed fallit fauore animæ, & fa-
uore quandoq; publicæ vtilitatis; vt declarat Petr. Gerard. *ſing.*
13. l. ſi quis, vbi late. † Extende, vt in atrocioribus hoc procedat. *l.1.* 24
C. de precibus Imper. offer. Vide, *Diſpoſitio omnis intelligitur de habili. Con-*
cluſ.505. Vide, *Statutum habilitans, vel inhabilitans extenditur. Concluſ.*
564. cũ Concl. ibi proxima ſequ. Vide, *Verba vniuerſalia reſtringuntur ad*
habiles. Concluſ.131. Vide Concluſ. prox. ſeq.

Habilitas perſonarum & rerum quo tempore inſpiciatur. Concl.3.

TRIA † ſunt tempora, in quibus conſideratur habilitas perſo- 1
narum in ſucceſſionibus ex teſtamento, nempe tempus te-
ſtamenti, vt tam teſtator, quam hæres ſint capaces; item tempus
mortis teſtatoris, & delatæ hæreditatis, & tempus aditionis i-
pſius hæreditatis. *§. extraneis, Inſtit. de hæred. qualit. & differ.* Feder. de
Sen. *conſil.26. num.5. ver. ſed in propoſito.* & declarat ibi *col. fin. ver. adſe-*
cundum. l. ſi ſeruum. §. in extraneis. ff. de hæred. inſtit. Calde. *conſ.292. cir-*
ca fin. ver. aut vult venire, alias 14. *de loca.* Roman. *conſil.442. Vt deciſio-*
nem, num.2. ver. quod quidem probatur. † Declara, vt plene per Bart. 2
vt ſi ſuccedatur ex teſtamento, in extraneis attendãtur tria tem-
pora, in ſuis vero attenduntur ſolum duo tempora, videlicet
tempus inſtitutionis, & mortis teſtatoris; quia tempus aditio-
nis non attenditur in ſuis, ex quo ſufficit, quod non abſtineant.
Inſtit. de hæred. qualit. §. ſui autem. Caſtr. *conſil.41. in princ. lib.2.* vbi, quod
in ſuis pure inſtitutis non datur medium inter mortem teſtato-
ris, & aditionem hæredis, & hoc, quando ſunt inſtituti pure; ſi
vero ſub conditione, attenditur tempus etiam euenientis con-
ditionis, ita Bart. *d. l. ſi ſeruum. §. in extraneis. ff. de hæred. inſtit.* † Decla- 3
ra; quia ſi quis inſtituitur pure; tunc capacitas requiritur tribus
temporib[9]; ſed ſi inſtituitur ſub cõditione, ſufficit capacitas tem-

po:

pore conditionis exiſtentis,ita Caſtrenſ.*conſil.*301. *Prædicta dubia,*
*colum.*1.*in fine & ſeq.in princip.lib.*2. Vide concord.infra, *Habilitas ſu-*
4 *perueniens quando conualidet.*Concluſio.6.*num.*19.*cum ſequent.* † Con-
trarium videtur tenere Romanus *conſil.*438.*In caſu.num.*9. *in fine*
*vſque ad num.*13. quod imo etiam in inſtitutione conditionali at-
tendatur tempus teſtamenti, & mortis; quia qualitas, ſub qua
vocatur vel maior natu, vel conſanguineus, debet adeſſe dictis
5 duobus temporibus;& allegat plura ſimilia,quæ videas. † De-
clarat idem Roman.*dict.conſil.*438.*num.*13.*verſ. iis autem non refra-*
*gantibus.*vbi dicit,quod quando inſtituitur, vel ſubſtituitur non
vnus maior tantum,ſed quilibet maior, vſque ad vltimum, vel
quilibet proximior,& ſic ordine ſucceſſiuo, attenditur tempus,
quo cedit dies;idem,ſi maior natu ſub nomine appellatiuo, vi-
delicet agnationis, & pariter idem, quando ſub conditione; ſi
vero pure,tunc attenditur tempus teſtamenti,& mortis teſtato-
6 ris.† Si vero ab inteſtato ſuccedunt,ſolum attenditur tempus
mortis teſtatoris in ſuis;in extraneis tempus mortis, & aditio-
7 nis,vt ibidem. † Si vero agitur de ſucceſſione ab inteſtato, vt
quia nullum fuit factum teſtamentum,pariter attenduntur tria
tempora,videlicet mortis teſtatoris, tempus, in quo hæreditas
defertur,& tempus,quo hæreditas agnoſcitur, ita Roma.*d.con-*
8 *ſil.*442.*num.*2.*verſic.ſi autem ſuccedatur.*† Si autem agatur de ſucceſ-
ſione ab inteſtato;non quia fuit factum teſtamentum; ſed quia
fuit teſtamentum deſtructum,vel annullatum;tunc non atten-
ditur, niſi tempus, quo teſtamentum eſt factum nullum.Rom.
*d.conſil.*442.*num.*2.*in fine,verſic.ſi autem ſuccedatur*, allegat *leg. ſi quis*
9 *exhæredato filio,in princip.ff.de iniuſt.rupto teſtament.*† Declara tamē,
quod ſufficit habilitas adeſſe iſtis tribus temporibus copulatiue,
licet medio tempore inter teſtamentum,& mortem, vel aditio-
nem defecerit,dummodo ſuperuenerit,*d.§.extraneis. Inſtit.de hæ-*
red.qual.& differ.& omnino declara,vt per Bartolum in *l.ſi alienum.*
10 *§.in extraneis.ff.de hæred. inſtitu.*† Declarat Calderi.*d.conſil.*292.*cir-*
*ca finem,verſic.aut vult venire,*quod eſt 14.*de locatio.* vt tria tempora
requirant habilitatem hæredis,videlicet teſtamenti, mortis te-
ſtatoris,& aditæ hæreditatis,adhoc,vt hæres hæredis dici poſſit
11 hæres primi teſtatoris.† Declara,quod attendatur tempus mor-
tis teſtatoris, vt acquiratur monaſterio legatum factum ſuo
monacho;quia licet tranſeat poſtea ad aliam religionem;tamen
acquiritur monaſterio, ſi monachus adhuc erat profeſſus tem-
pore mortis teſtatoris.Bald.*conſil.*332.*Præmittendum eſt,in princ.ver.*
12 *ſi autem lib.*1. † Declara; quia in aditione hæreditatis attenditur
tempus aditionis,videlicet,cui acquiratur per ſeruum, vel mo-
nachum hæredem inſtitutum; quia iubenti, vt adeat,acquirit.
Feder.de Senis *conſil.*20.*In Ciuitate Peruſii,col.*3. *ver. præterea iure ca-*
13 *uetur,*ſequitur Bald.*d.conſil.*332. *in princip.verſ.ſi autem alicui, lib.*1.†
Amplia in tantum habilitatem requiri tempore diſpoſitionis, vt
ſi alicui datur electio poſt mortem ad aliquod commodum re-
ſtituendum,non valeat diſpoſitio præoccupata, ſi eligat in vita;
quia poſſet eſſe, quod electi non viuerent poſt mortem, & ſic
redderetur nulla diſpoſitio.*l.cum paterfam.§.à filia.ff.de legat.*2. vbi
plene Bart.declarat plene per text. in *l.filiusfamilias.§. diui Seuerus.*
14 *ff.de leg.*1.† Extenditque propterea,quod rogatus reſtituere pau-
peribus,vel aliis incertis poſt mortem,non liberatur, ſi reſtituat
ante mortem; quia poteſt eſſe, quod pauperes, quibus eſt facta
reſtitutio,moriantur ante grauatum,& ſic fraudantur illi, qui
ſuperſunt poſt mortem. Bartol.*d.leg.cum pater,§.à filia.ff.de leg.*2.&
vide,quæ poſui ad Bartolum ibi pro contrario, & declarat apo-
15 ſtill.ad Roman.*d.conſil.*452.† Declara plene, vt per Roman.*d.con-*
*ſil.*452.quia aut reſtitutio eſt facienda incertis,& procedunt præ-
dicta;aut certis,& poteſt fieri reſtitutio ante conditionem, vbi
apoſtill.& plenius Iaſ.in *l.poſt mortem.Cod.de fideicom.*vbi declarat,
16 & limitat quatuor modis,vide omnino eum. † Amplia, vt pro-
cedat in tantum, quod ſi tempore electionis eſſet habilis; tem-
pore vero collationis eſſet inhabilis,conſideratur tempus, quā-
do acquiritur actu. Oldrad.*conſ.*118.*ver.ſecundo aptitudo.* Vide, *Ha-*
17 *bilitas non conſideratur ad actum,&c.Concluſ.*5. † Amplia; quia tem-
pore collationis requiritur clericatus,vt poſſit obtinere benefi-
cium,nec ſufficit,ſi fieret clericus poſt collationem ſtatim, Abb.
18 in *c.ex literis.num.*3.*ver.item nota,quod laicus,de tranſact.*† Extende in
præſentato à patrono ad beneficium; quia requiritur, quod ſit
clericus tempore præſentationis,& non ſufficeret, quod poſtea
eſſet factus clericus. Lamb.*de iure patr.lib.*2.*par.*1.*q.*7.*art.*2.*in fin. &*
19 *art.*7.*per tot.*† Extende in penſione reſeruata; quia debet eſſe cle-
ricus tempore reſeruationis,nec ſufficeret,quod poſtea efficere-
tur clericus. Gigas *de penſ.q.*22.*per tot.*vbi extendit etiam *n.*15. ſi re-
20 ſeruatio fieret motū proprio.† Extende in obtinente mandatum
de prouidendo de beneficio; quia requiritur, quod ſit clericus
tempore datæ mandati.Feder. de Sen.*conſ.*290.*num.*8.*ver.videatis*
tex.† Reſtringe tamen;quia habilitas præſumitur ex actu legiti- 21
me facto; ideo clericus inſtitutus in beneficio præſumitur cle-
ricus,& in ætate legitima. Soc.*conſ.*258.*nu.*2.*verſ.ſecundo infertur,*
*lib.*2. † Idem in omni actu legitime facto; quia exhibito teſta- 22
mento præſumitur teſtator legitimæ ætatis, & habilis, & ſic de
aliis contractibus celebratis.Mandoſ.*in reg.*18.*de ætat. quæſtion.*3.
*num.*5.*&* 6. vbi ponit exempla. † Amplia; quia in collationibus 23
etiam plura tempora poſſunt conſiderari, primum in electioni-
bus,ſecundum in collationibus, ſeu confirmationibus. † Item 24
tempus datæ expectatiuæ,tempus præſentationis factæ exequu-
tori,& tempus prouiſionis.† Tempus prouiſionis attenditur ad 25
conſiderandam habilitatem; ideo ſi inhabilis eligatur, & tem-
pore prouiſionis fuerit diſpenſatus,vel habilis factus, poteſt cō-
firmari, & ſibi conferri ab exequutore habente mandatum ad
conferendum tali,ſi eſt canonica electio,ita Cal.*conſil.*47.*An con-*
*firmatio.*quod eſt 1.*de elect.*& eſt conſ.Gaſp.Calder.† Contrarium 26
tenet Io.Calder.*d.conſ.*47.*in fin.ver.in contrarium,*quod eſt 1.*de ele-*
ctio. quia initium eſt ſpectandum,& ponit diuerſa exempla.† Li- 27
mita in legatis; quia ſtante ſtatuto, quod forenſis non poſſit ac-
quirere,neque habere bona in territorio, ſi fiat legatum forenſi
incapaci,ſufficit,quod tempore acquiſitionis legati ſit factus ca-
pax.Barba.*conſ.*70.*Illud in medium.lib.*3.plene Decian.*conſ.*33.*num.*
22.*& ſeq.lib.*1.† Limita;quia bene valet conditionalis acquiſitio, 28
prout legatum,hæreditas,venditio,& alia, ſi & quando erit ef-
fectus ciuis,vel capax.Decian. *d.conſil.*33.*num.*22.*& ſeq.per tot.lib.*1.
Cephal.*conſil.*56.*per totum.* † Limita,niſi ſtatus hæredis penderet, 29
quia talis eſſe dicitur, qualis ab euentu fuerit declaratus. *l.ſi ne-*
*cem domini.§.ſi deportatus.ff.de bon.libert.*Feder.de Sen.*conſil.*26. *colu.*
penult.in fin.ver.nec iſto habet. † Limita in caſu *l.ſi ſeruus, la* 2.*ff.de ac-* 30
*quir.hæred.*vbi Bartolus;quia attenditur tempus aditionis hære-
ditatis,quando erat relictum ſeruo contemplatione ſui, prout
intelligit Feder.*conſil.*26.*in fi.ver.alia allegata non faciunt.* † Limita 31
in ſucceſſione ab inteſtato; quia habilitas ſuccedentis attendi-
tur tempore mortis eius,cui ſucceditur.Cuman.*conſ.*177.*Suppo-*
*ſitis ſtatutis,num.*2. Vide, *Diſpoſitio omnis intelligitur de actu valido, &*
*de habili.Concluſ.*504.Vide, *Habilitas ſuperueniens quando conualidet a-*
*ctum nullum,vel non.Concluſ.*6.Vide, *Nullum ab initio non conualeſcit ex*
*tempore.Concluſ.*142. Vide, *Teſtari non poſſunt multi ex propria culpa.*
*Concluſ.*105. Vide, *Teſtamentum nullum conualeſcit multis caſibus,vel*
*non.Concluſ.*129. Vide, *Verba vniuerſalia reſtringuntur ad habiles. Con-*
*cluſ.*131.

Habilitas quando præſumatur, vel non.

Concluſio 4.

HABILITAS † circa perſonam in dubio prǽſumitur,*l.ab ea par-* 1
*te.ff.de probat.cum ibi not.*Io.de Im.*conſ.*114.*n.*2. † Amplia; quia 2
qui facit profeſſionem, præſumitur habere completos 14. an-
nos;quia præſumitur ætas legitima,& qui impugnat,debet pro-
bare.*c.in præſentia. de probat.*Io.de Imol.*conſ.*114.*nu.*2.† Extende in 3
eo,qui fecit teſtamentum; quia præſumitur habuiſſe ætatem le-
gitimam,& ſic validitas teſtamenti præſumitur,& qui dicit con-
trarium,debet probare.Io.de Im.*d.conſ.*114.*nu.*2.vbi caſus.† Am- 4
plia; quia habilitas præſumitur in eo, qui canonice ad aliquam
dignitatem fuit promotus,in tantum,quod etiam ſi eſſet, vel re-
periretur inhabilis,valebunt acta ab eo, tanquam ſi habilis fuiſ-
ſet;quia in hoc error communis facit ius. *l. Barbarius. ff. de off.præ-*
tor.† Declara tamen;quia procedit ampliatio, quando inhabili- 5
tas eſt in perſona; ſed tamen præcedit canonicus titulus ad di-
gnitatem,ad quam erat reſpectu perſonæ inhabilis. Alexan.*conſ.*
150.*In cauſa,num.*13.*ver.nam dico,lib.*6. vbi, quod licet ſit vulgata
concluſio;tamen eſt notabilis,& ibi apoſtil.in *ver.præcedebat.*citat
eundem Alexand.*conſ.*137.*lib.*1.Vide, *Actus in dubio validus interpre-*
*tatur,& extenditur.Concluſ.*136. Vide, *Præſumitur pro validitate actus*
*multis caſibus.Concluſ.*619.Vide, *Verba dubia intelligenda,vt actus vale-*
*at.Concluſ.*99. † Et habilitas vnius quandoque ſanat inhabilita- 6
tem alterius; ideo compromiſſum de re Eccleſiaſtica factum in
laicum,quod non valet,valebit,ſi laico aſſociatur clericus.
Abbas in *cap.per tuas.in* 4.*not.de arbitr.* Vide, *Con-*
ſequitur quis ex perſona alterius,quod ex ſua
conſequi non poteſt. Concluſ.
758.

Habilitas non conſideratur ad actum faciendum, ſed ad actum præſentem.

Concluſio 5.

1 HABILITAS † ad habendum, vel acquirendum, antequam
habeatur, vel acquiratur actu, non eſt conſiderabilis, nec
reddit aliquem locupletiorem propter contingentiam, quæ
poteſt ſuperuenire, vt non habeat, vel non acquirat. Oldrad.
*conſil.*118. *verſ. ſecundo aptitudo.* vbi, quod id, quod poteſt acquiri
& non acquiri, ante actualem acquiſitionem non conſideratur.
2 † Amplia; quia ſi facta eſt pax inter duos Principes, & alter poſt
pacem conſtruat fortalitium habile ad nocendum alteri, cum
quo habet pacem, non dicitur rupta pax; quia habilitas non deducta
ad actum æquiparatur conditioni; ideo nihil ponit in eſ-
ſe, neque ex ea oritur actio. Bald. *conſil.* 195. *Laudare vos, col. 2. cir-
ca med. ver. ſed quicquid ſit, lib.* 2. Vide, *Habitus differt ab actu. Con-
cluſ.* 11.

Habilitas ſuperueniens quando conualidet actum nullum, vel non.

Concluſio 6.

1 INHABILIS † ſi eligitur, licet tempore confirmationis effectus
ſit habilis; tamen confirmatio non tenet. *c. ſi eo tempore, de re-
ſcript. lib.* 6. Calder. *conſ.* 47. *num.* 3. *ver. contrarium,* quod eſt 1. *de elect.*
Roman. *conſ.* 509. *Circa propoſitam. num.* 21. vbi loquitur in gratia
2 Principis. Extende, † ſi erat illegitimus tempore electionis;
quia non ſufficit, ſi tempore confirmationis ſit legitimatus per
3 ſubſequens matrimonium. Calder. *d. conſil.* 47. *in fin.* † Delega-
tus, qui hodie eſt habilis, & tempore impetrationis erat inhabi-
lis, non poteſt procedere, gl. in *c. ſtatutum, in verb. habentibus. de re-
4 ſcrip.* Calder. *d. conſ.* 47. alias 1. *de electio. in fine.* † Arbiter inhabi-
lis tempore compromiſſi, licet tempore laudi ſit effectus habilis,
vt quia factus ſit maior; tamen laudum non valet. Specul. in *tit.
5 de arbitr. §. poſſunt. ver. quid ſi pendente.* Socin. *conſ.* 99. *lib.* 3. *col.* 4. †
Excommunicatus tempore impetrationis, licet ſit abſolutus
tempore præſentationis reſcripti, non admittitur. Calder. *d. conſ.*
6 47. *in fi.* alias 1. *de electio.* † Regula igitur eſt, quod inhabilitas e-
ius, qui gerit actum, reddit actum nullum, & ſuperueniente ha-
bilitate non conualidatur actus nullus, ſed debet nouus conſen-
ſus adhiberi. Bart. in *l.* 1. *§. ſed ſi filius. ff. de legat.* 3. & iſtud eſſe pro re-
gula dicit Aretin. *conſ.* 142. *n.* 2. *verſ. & contra illa dicta,* & eſſe regu-
lare in omni materia dicit Socin. *conſil.* 99. *Sereniſſimus Rex, in* 4. *&*
7 5. *col. lib.* 3. Deci. *conſ.* 661. *in fine.* † Extende generaliter, vt per Rom.
conſ. 509. *in* 5. *dubio. n.* 19. *& ſeq.* vbi ponit plura exempla, & duos ſo-
los caſus excipit, quando conſtat de mente, prout in minore,
qui factus maior tacuit per quinquennium, & in eo, qui
contraxit matrimonium ante ætatem, ſequitur Marſil. in *praxi,
ver. diligenter, n.* 187. vbi, quod requiritur nouus conſenſus. Deci.
8 *d. conſ.* 661. *in fine.* † Extende, vt procedat in matrimonio cōtracto
inter inhabiles ad contrahendū, puta quia ſint conſanguinei; qa
licet cōtrahant ſub conditione, ſi Papa diſpēſauerit, ſequuta diſ-
penſatione requiritur nouus cōſenſus, nec conualidatur matri-
monium ex conſenſu primo, Aret. *d. conſ.* 142. *Ex facto proponitur, in
9 principio, n.* 1. *&* 2. *ver. ſed eſt aduertendū.* † Extende, ſiue inhabilitas ſit
circa perſonā, ſiue circa rem, prout res ſacra, quæ non poteſt de-
duci in ſtipulationē, ſi deducatur, & nulliter, licet poſtea deſinat
eſſe ſacra, non conualeſcit ſtipulatio, ſed requiritur nouus con-
ſenſus. Feder. de Senis *conſ.* 26. *n.* 4. & circa perſonā tenet Oldr. *cō-
10 ſil.* 94. *Eleganter, in principio.* † Extende; quia inhabilitas perſonæ tē-
pore, in quo caſus, de quo cōtrahitur, vel agitur, occurrit, annul-
lat diſpoſitionē, ſiue quia nō ſit in rerum natura; quia non eſt na-
11 tus is, in quem diſponitur, late Mandel. *conſ.* 106. † Siue quia ſit
12 mortuus, vel inhabilis, & incapax. Dec. *conſ.* 86. *nu.* 40. † Extende;
quia ſi acquiratur res ſacra, vel publica, & deſinat eſſe talis cōſti-
tutione Principis, non conualidatur acquiſitio nulla. Rom. *conſ.*
509. *n.* 21. *ver. aliquando,* ratio eſt; quia conſtitutio Principis ad fu-
13 tura extenditur, non ad præterita. † Extende generaliter in
contractibus, exceptis duobus caſibus, in quibus per lapſum
quinquennii contractis minoris conualidatur, & cum officia-
li, ſi ſigna confirmationis apparent. Roman. *conſil.* 509. *num.* 19.
14 *& ſequenti.* † Reſtringe in electione facta ad beneficium de per-
ſona incapaci ſub conditione, ſi fiat capax; quia ſequuta ca-
pacitate electi valet electio à principio. Aretin. *conſil.* 142. *nu.*
1. *&* 2. qui dicit hoc eſſe ſpeciale in electione, vt euitetur diu-
turna vacatio. † Reſtringe, quando inſtituitur ſpurius incapax, 15
quatenus efficiatur legitimatus, & capax; quia ſi legitimetur,
valebit inſtitutio à principio. Bald. Ang. & alii in *l. ſi quis hæres in-
ſtituatur, in pr. ff. de hæred. inſtit.* Bart. in *l. in tempus. ff. de hæred. inſtit.* † 16
Idem, quando ſub conditione alienatio fit forenſi incapaci, vel
ei legatur, cum erit capax. Barbat. *conſ.* 70. *lib.* 3. & ita tenet, &
declarat Decian. *conſ.* 33. *num.* 26. *lib.* 1. ſecus, quando eſſet pura
diſpoſitio. † Contra hanc vltimam reſtrictionem tenet A- 17
retin. *d. conſ.* 142. *nu.* 3. vbi dicit, vel eam non eſſe veram, vel debe-
re reſtringi, vel declarari, vt ſit vera, quando inhabilitas non eſt
expreſſa per ſe, nec per relationem certam, ſed ſub velamine, &
verbis generalibus; quia ſi eſſet expreſſa, non conualidaretur. † 18
Vel ſecundo declarat, vt procedat, qn̄ inhabilitas poteſt ſanari a-
liter, q̄ per Principem, idē Aret. *d. conſ.* 142. *n.* 3. *ver. vel poteſt reſtringi.*
† Tertio declara; quia ſi inſtituatur ſimpliciter incapax, & non 19
ſub conditione; quia debet eſſe capax in omnibus temporibus,
nec conualidatur, licet capacitas ſuperuenerit. Bart. *l.* 1. *§. ſed ſi fi-
lius, n.* 5. *ff. de leg.* 3. † Declara; quia in ſucceſſionib⁹ ab inteſtato ſuffi- 20
cit capacitas, & habilitas ſuccedentis tempore mortis eius, cui
ſucceditur, & tempore aditæ hæreditatis, licet ante fuerit inca-
pax. *l. ſi alienum. §. in extraneis. ff. de hæred. inſtit.* Menoch. *conſ.* 278. *n.* 24.
† Si vero agitur de ſucceſſione extranei ex teſtamento, reqritur 21
habilitas tribus temporibus, tempore conditi teſtamenti, mor-
tis teſtatoris, & aditæ hæreditatis, per dicta iura. Menoch. *conſil.*
275. *n.* 44. & hoc ſi pura eſt inſtitutio. † Si autem eſt conditionalis, 22
ſufficit habilitas tempore delatæ hæreditatis, videlicet purifica-
tæ conditionis, Menoch. *d. conſ.* 275. *n.* 44. † Et quod congruitas, 23
& conuenientia rei, & perſonæ ſemper intelligatur in omni diſ-
poſitione. Vide, *Congruentia, & conuenientia ſemper eſt attendenda.
Concl.* 732. † Reſtringe, quando actus ab initio valet, & medio tē- 24
pore ſuperuenit inhabilitas, quæ annullat actū, ſi poſtea ſupue-
niat habilitas, conualidatur actus; qa ab initio nō fuit nullus, &
res de facili reuertitur ad ſuā naturā. Bart. in *d. l.* 1. *§. ſed ſi filius, ff. de
leg.* 3. † Limita; qa ſi habilitas ſupuenit antequam ius tertio acqui- 25
ratur per modū prorogationis; tunc valet prorogatio ēt in præ-
iudiciū tertii habentis ius in ſpe. Tiraq. *de retract. conuent. §.* 1. *gl.* 7. *n.*
28. *& ſeq.* † Et ideo valet legitimatio ſpurii in præiudiciū eorū, q 26
ſuccederent, ſi fiat ante ius quæſitum, ēt in feudalib⁹. Natt. *conſ.*
506. *n.* 50. *& ſeq.* Vide, *Habilitas perſonarum, & rerū quo tempore inſpicia-
tur. Concl.* 3. Vide, *Legitimatio fieri poteſt poſt mortem patris, & in præiu-
dicium iuris quæſiti tertio, & quando ſecus. Conc.* 221. *cum Conc. ibi prox.
ſeq.* † Contraria regula conſtituitur, quod paria ſunt, aliquid ab 27
initio eſſe tale, vel fieri tale ex poſt. *l. nihil refert, ff. de condict. ſine cau-
ſa,* regulam conſtituit Crauet. *conſ.* 201. *n.* 26. *ver. ad idem facit.* † Ex- 28
tende, quia ſi ſtatutum dicat, quod donatio non inſinuata non
valeat, ſufficit, quod inſinuetur quandocunque, antequā res in
iudicium deducatur. Crauett. qui alios allegat, *d. conſ.* 201. *nu.* 27.
ver. alibi ſcribit. Corn. *conſ.* 221. *Quia in hac cauſa. n.* 5. *& ſeq. lib.* 1. † Ex- 29
tende; quia præbenda ſacerdotalis poteſt conferri non ſacerdo-
ti, & valet collatio, ſi ſacerdos efficiatur poſt, Crauett. *d. conſ.* 201.
n. 26. *ver. pro hoc facit,* vbi dicit hoc procedere, quando aliter non
apparet de mente diſponentis. † Extende; quia ſi ſtatuto cauetur, 30
ꝙ quis non poſſit acquirere, niſi ſit ciuis, valet tamen vēditio fa-
cta non ciui, ſi tempore traditionis rei venditæ ſuperuenit habi-
litas; quia ciuis eſt effectus. Crauett. *d. conſ.* 201. *n.* 26. *ver. facit dictū
Pauli.* vbi allegat Caſtren. *conſ.* 286. *Videtur, quia dicta ſententia, col.* 2.
lib. 2. *ver. nec obſtat, quod ſtatutum.* † In legato hoc admittit Decian. 31
d. conſ. 33. *n.* 22. *& ſeq.* & qn̄ eſt acquiſitio conditionalis; ſed ſi eſt pu-
ra acquiſitio facta per forenſem, non conualidatur, licet efficia-
tur ciuis poſtea. *lib.* 1. & maxime *n.* 26. vbi allegat Roman. & ſoluit
hoc modo. † Extende in teſtamento vſurarii nullo; quia nō præ- 32
ſtitit cautionē de vſuris reſtituendis; quia quandocunq; illā præ-
ſtabit, cōualidatur teſtamentū. Caſtren. *d. conſ.* 286. *n.* 3. *lib.* 2. vbi a-
poſtil. in *verb. declaratur.* † Extende idem in ſtatuto Paduæ, ꝙ quis 33
non acquirat aliqua bona, niſi ſubſtineat onera; quia licet tēpore
acquiſitionis nō ſubſtineat, ſufficit, ꝙ poſtea fiat ciuis, & incipiat
ſubſtinere, anteq̄ efficiatur poſſeſſor; quia non eſt data forma, &
ſufficit implere mentē ſtatuentium, Caſtr. *d. conſ.* 286. *n.* 2. *ver. poſt-
quā ergo. lib.* 2. † Contrarium in ſtatuto Regii conſuluit Deci. *conſ.* 34
661. *n.* 14. *&* 15. & ita Rom. in ſimili ſtatuto, *conſ.* 509. *in* 5. *dub. n.* 19. *&
ſeq.* † Declarat Dec. *d. conſ.* 33. *n.* 26. *lib.* 1. vt ſi ſumus in cōtractu puro, 35
contrarium ſit verū; ſecus ſi in conditionali, vel in vltima volun-
tate, allegat Barba. *conſ.* 70. *lib.* 3. & alia iura, & ita tenet Rimin. Iun.
conſ. 56. *n.* 41. vbi, ꝙ valet alienatio ſub conditione in forenſem. † 36
Imo, quod ſufficiat, etiā ſi habilitas ſuperueniat poſt traditionē,
tenuit Caſtr. *conſil.* 234. *In cauſa appellationis. num.* 3. *verſ. ſed vltra*

præ-

prædicta.lib.2.*vbi,ꝙ in caſu ſtatuti Bellunen.prohibentis forenſes
acquirere poſſe, dicit ſufficere, ſi eſt effectus ciuis poſt acquiſitio-
nem, & poſt traditionem; quia habilitas ſuperueniens conuali-
37 dat, ſequitur Crauett.*conſil.201. nu.26.ver.fortius voluit.*†Imo ſuffi-
cit, ꝙ ſuperueniat ante ſententiam. Bart.*conſil.69. Viſo ſtatuto,lib.1.*
vbi, ſi ſtatutum prohibeat alienari in non ciuem, niſi præſtet cau-
tionem ꝓ oneribus, poteſt cautio pręſtari ante ſententiam quan-
38 docunque, ſequitur Crauett.*d.conſil.201.n.27.ver.fortius.*†Exten-
de; quia datio curatoris, q̃ non valuit; quia non iurauit vtilia fa-
cere, conualidatur, ſi poſtea iuret quandocunque. Corn.*conſ.69.*
Viſis nonnullis actis,n.12.ver.item impingitur.lib.1. ſeq̄tur Caſtr. *conſil.*
39 *201.n.26.ver.facit, quod Corne.*†Extende, quia ſi ſtatutum diſponit,
ꝙ nullus poſſit agere ꝑ procuratorem, niſi hoc impetrauerit per
priuilegium, valebit procuratorium, licet priuilegium ex poſt ob-
40 tineatur. Crauett. *d.conſil.201.n.26. ver.ſed magis.*†Extende in ſta-
tuto prohibente inſtrumentum probare, niſi ſit ſigillatum; quia
ſufficit, quod quandocunque ſigilletur tempore, quo agitur. Cra-
41 uett. *d.conſil. 201. n.24. & ſeq.ver. venio ad quartum.*†Declara iſta o-
mnia procedere, quando non eſt data forma, vel non conſtat de
mente ſtatuentis, quod habilitas ſuperueniens non poſſit conua-
lidare; contraria in prima regula procedunt, quando conſtat de
mente; quia inducitur nullitas actus aliter geſt, ſic elicitur ex o-
☞ mnibus præmiſſis. Vide, *Nullum ab initio non conualeſcit ex tempore,*
& quando ſecus. Concl.142.cum Concl.ibi prox. ſeq.

Habitatio multiplex, & quis dicatur habitare. Concluſ.7.

1 HABITATIO †dicitur tribus modis, primo modo ponitur pro
iure, vel ſeruitute habitationis; ſecundo modo pro faculta-
te habitandi, prout inquilinus habet; tertio modo pro ipſo actu
corporali, id eſt, pro ipſo habitare corporaliter. Bald.*conſil.234.De-*
2 *cretum magnifi. 1, in princ. lib.1.*†Et dicitur habitatio tutum recepta-
culum & requies habitantis; quia ibi facit focum, lectum, bibit,
comedit, dormit, & facit omnia. Bald. *conſil.242. Quia veritas,n.8.*
3 *lib.1.*†Habitare igitur vere, & proprie dicitur, q recipit ibi pſonas
ad ſe pertinentes, & promiſcue cum eis habitat. Baldus *d. conſil.*
234.in princ.ver. tertio modo, lib.1. quia proprie ille dicitur habitare,
q ibi facit focum, tenet lectum, comedit, & bibit, & facit ſimilia.
4 Bald.*d.conſil.242. Quia veritas,n.8.ver.quintum.lib.1.*†Et proprie di-
citur habitare, q habitat cum ſua familia, & facit ibi focum, & alia,
q̃ conſueuerunt facere habitatores, ad hoc, vt ſtatutum contra
habitantes habeat locum. Bald.*conſ.198.Statutum ciuitatis,n.3.ver.*
☞ *item eſt ſciendum, lib.2.* Vide, *Incola quis dicatur, & quid ſit incolatus.*
5 *Concl.72.cum Concl.ibi prox. ſeq.*†Amplia, vt etiam quis dicatur ha-
bitare in loco, vel domo, ſi in ea habitant, vel vxor, vel filii, vel fa-
milia ſua, licet ipſe ſeorſum habitet. Bald. *d.conſil.234. in princ. ver.*
6 *cæterum ſi ſeorſum, lib.1.*†Et is, q abeſt, puta cauſa ſtudii, vel alia de
cauſa, animo reuertendi, dicitur habitare: ſecus, ſi eſſet abſens ꝑ-
petuo non reuerſurus. Alex. *conſil.110. Circa primum, n.12. ver.quia*
7 *reſpondeo, lib.3.*†Extende, vt etiam proprie, & corporaliter dicatur
quis ꝑ ſeipſum habitare in caſibus prædictis, quando habet fami-
liam, & ſeu vxorem, & ſeu filios, licet ipſe ꝓmiſcue habitet. Bald.
8 *d.conſil.234. circa med.ver.ſi vero ſumatur habitatio, lib.1.*†Reſtringe,
vt non dicatur habitare, ſi ſeorſum habitat omnino, nec filii, nec
vxor, nec familia ſua habitant. Bald.*d. conſil. 234. ver. cæterum, lib.1.*
9 †Amplia, vt etiam is dicatur habitare, q habitat ſolum de die, vel
ſolum de nocte, vel aliqua temporis parte, quando non loquitur
de continuata habitatione; ideo decretum confouens habitato-
ribus de familia domini, ne poſſint expelli, comprehendit etiam
habitantem ꝑ ſe, vel alium de die, vel de nocte Bald. *d.conſ.234. per*
10 *tot.* maxime *in fin.ver.prætereà manifeſtum.lib.1.*†Amplia, quia is, qui
moratur pro famulo in loco, dicitur ibi habitare; qa ibi non dici-
tur tantiſper hoſpitari. Bart.*conſ.42.Viſa inquiſitione.n.2.ver.ſecundo*
11 *quia.lib.1.*†Extende, qa probatio, ꝙ quis Aſſiſinatenſis, vel de Aſ-
ſiſio ſit, ꝓbat municipem Aſſiſii, & ſic ciuem, vel incolam Aſſiſii.
Bart.*d.conſi.42.n.4.*vbi apoſt.*in ver.ciuem, vel incolam,* dat conc.*lib.1.*
12 †Amplia; qa eſſe de tali porta ciuitatis, importat habitationem in
13 dicta porta. Bart.*d.conſil.42.n.5.ver nam diſtinctio.lib.1.*†Amplia, qa
is dicitur habitare, q in loco cum familia habitat, & ſubſtinet ibi
onera, ideo debet gaudere ſtatuto loci habitationis, licet ſit ſub-
☞ ditus origine, videl. natus in loco ſubiecto loci habitationis. Vide,
14 *Ciuilitas conceſſa quid conferat. Concl.276.n.26.& 27.*†Amplia, quia
creatus ciuis, dummodo inhabitet in loco, in quo ciuis efficitur,
tenetur habitare; i.e. domicilium conſtituere in loco, *l.1.§. habi-*
tare.ff.de iis, qui deiec. vel effud. Rom.*conſil.264.Vt is Nurſinus, in princ.*
vbi dicit, ꝙ domicilium conſtituitur duobus modis, vel ſi maior
pars fortunarum ſuarum habeat in loco, vel ſi ꝑpetuo habitat, &
ibi pleniſſima apoſt.*in ver.requiruntur, in princ.& in ver.tertio quæro.*
vbi, ꝙ ex habitatione non conſtituit domicilium, niſi habeat ani-
mum ꝑpetuo habitandi, *l.ciues. C. de incol. lib.10.*†Extende; qa re- 15
quiritur, ꝙ cum familia habitauerit, & non dicitur cum familia
habitare, qui cum vno, vel duobus famulis habitat, Rom. *d.conſil.*
264.in fin.n.4.ver.tertio vero. allegat tex.*in l.pronunciatio.§.familiæ.ff.*
de verb.ſignif. apoſt.ad Rom.*d.conſil.264.in ver.requiruntur.ver.circa*
tertium, circa med.†Contrarium, quod is, qui habitat cum vno, vel 16
duobus, dicatur habitare, eſt tex.*in l.1.§.familiæ.ff.de vi, & vi armat.*
Declarat†apoſt.ad Rom.*d.conſil.264.in v.requiruntur, ver.circa ter-* 17
tium: vbi, ꝙ non dicitur habitare ad effectum ciuilitatis conſe-
quendæ, & in contrarium eſt caſus ſpecialis.†Extende, quia con- 18
tinuo habitare dicitur, qui aliquando ex iuſta cauſa abſens fuit:
ſecus, ſi ex iuſta cauſa abeſſet etiam pauco tempore Rom. *d.conſil.*
264.Vt is Nurſinus.n.3.†Item, qui ab Vrbe ob negocia ſua aliquan- 19
do diſcedit, apoſt.ad Rom.*d.conſil.264.in ver.requiruntur.ver.circa*
ſecundum.†Item, ſi ꝑ tres menſes anni in rure habitet. d.apoſtil.ad 20
Rom.*d.conſil.264 ver.requiruntur.ver.circa ſecundum.*†Extende, qa 21
habitat, ſi habet familiam in loco, licet ipſe abſit, ſed animo re-
uertendi. d.apoſt. ad Rom.*d.conſil.264. in ver. requiruntur, circa fin.*
ver. quarto quæro.†Reſtringe, qa non dicitur habitare cum familia 22
is, qui habet familiam in loco, ſed ipſe abeſt animo non redeun-
di, apoſt.ad Rom.*d.conſil.264.in ver.requiruntur, prope fin.*†Reſtrin- 23
ge, quia habitare non dicitur pegrinus, q in hoſpitio habitat ani-
mo recedendi, apoſt.magna ad Rom.*d.conſil.264. in ver. requirun-*
tur.ver.ſecundo quæro.†Reſtringe, quia non dicitur habitare is, qui 24
habitat ob negotia ſua tractanda receſſurus illis finitis, apoſtil.ad
Rom. *d.conſil.264.in ver.requiruntur.ver.tertio quæro.*†Limita; quia 25
habitatio ſola non reducit forum, niſi ſit vel ꝑ decennium, vel ſi
minori tempore habeat ibi maiorem partem fortunarum ſuarū.
Ang.*conſil.27.Pro deciſione.n.2.*†Limita in eo, q habet meritorium, 26
videl. apothecam, in qua exercet de die artem, ſed de nocte rece-
dit, clauſis ianuis; quia proprie non dicitur habitare. Bald.*d.conſil.*
234.in fin. ver. nec dicitur iſtud, lib.1.†Et ideo fundacus, ſiue apothe- 27
ca differunt ab habitatione. Alex.*conſil.50.Viſis, & opportune, in pr.*
lib.1.†Declara tamen; quia ad effectum, vt facto incendio præſu- 28
matur cauſatum culpa habitantium, ita verificatur in habitante
continuo, ſicut in habēte cuſtodiam, vel conuerſante, Alex.*d.con-*
ſil.50.n.7.ver.ex prædictis, & n.10.col.pen.ver. non obſtant allegata, lib.1.
vbi, ꝙ ſiue habitet ad tempus, ſiue continuo, ſiue cum lumine,
vel ſine, idem eſt.†Limita in eo, qui habet ſtationem, vel ſtabu- 29
lum; quia non dicitur in eo habitare. Bald.*d.conſi.242.n.3.ver.qua-*
propter, lib.1.†Declara, ꝙ ſi extat decretum Principis, quod ſui fa-
miliares, & officiales volentes ſoluere penſiones domorum, quas 30
habitant pro vſu ſuo, non poſſunt expelli, tale decretum compre-
hendit omnem habitationem, modis præmiſſis, prout conſuluit
Bald.*d.conſi.234 per tot. ſuper decretum Ducis Papiæ, lib.1.*vbi eſt caſus,
& d. conſil.242. Quia veritas ſtat, per tot. lib.1.†Extende, vt maxime 31
procedat, quando conductio eſt ſimpliciter facta: quia ad plenū
vſum cenſetur facta, ſi aliter non eſt dictum. Bald.*d.conſil.242 Quia*
veritas, per tot. lib.1. Vide, *Laboratorum habitatorum appellatione. Concl.*
1. Vide, *Origo, patria, & habitatio, ex quibus probentur. Concluſ.203.* ☞

Habitationis verbum quid importet, & comprehendat. Concl.8.

ADITVS, †ſeu anditus domus continetur ſub verbo, *habitatio-* 1
nis domus, ideo ſi domus legatur pro habitatione Congrega-
tionis, ſeu Confraternitatis, & ſub conditione, ſi Congregatio ibi
habitauerit, verificatur, ſi congregatio ſeruit ſe de domo legata
pro anditu ob alias domus. Bart.*conſil.109. Factum tale eſt.lib.2.*

Habitationem habens poteſt illam locare, & quando ſecus. Concl.9.

HABENS †habitationem, ſeu habitationis legatum, vel ius, re- 1
gulariter poteſt locare habitationem, *l.cum antiquitas. C.de v-*
ſufr. vbi* omnes ſecundum Soc.*conſil.281.In cauſa Bernardi, in princ.* *
lib.2.†Reſtringe, quando non competit ſeruitus habitandi, ſed v- 2
ſus habitandi; quia tunc non poteſt locare. Soc. *d. conſil. 281.in pr.*
lib.2. † Reſtringe, quando legaretur, vel deberetur habitatio ſi- 3
mul cum hærede, vel alio; quia intelligitur de vſu. Soc.*d.conſ.281.*
*in prin.lib.2.*vbi idem, ſi competit vna cum aliis.†Reſtringe, quan- 4
do relinquitur filiæ per partem redditus, & habitatio in domum;
quia intelligitur de vſu habitandi. Soc. *d. conſil.281.n.2.ver.ſecundo*
principaliter.lib.2.†Et tale legatum reuertendi in domum patris, in 5
caſu viduitatis non importat alimenta, ſed ſolam habitationem.
Alex.*conſ.72. Viſo proceſſu, col. fin. ver. item reliquit,* vbi, ꝙ alimenta
eſt genus, habitatio ſpecies, *lib.5.*& ſententia, quod debeantur ali-

6 menta, eſt iniuſta notorie. † Reſtringe, qñ relictus eſſet vſus ha-
bitandi, & poſtea teſtator legaret ſimiliter habitationem alteri;
quia verbum, *Similiter*, reſtringit ſecundum præcedentem oratio-
7 nem. Socin. *d.conſil.* 281.*n.*3.*lib.*2.† Reſtringe, quando conſtaret de
mente, vt quia teſtator prohibuiſſet locari, & alienari. Soc. *d.conſil.*
☞ 281.*circa fin.ver.tertio, & vltimo, lib.*2. Vide, *Vſus & habitatio in quibus
differant.* Concl.365. Vide, *Vſufructuarius, ſeu Vſuarius quid poßit.* Con-
cluſ. 334.

Habitans domum alienam quando non teneatur ad penſionem. Concl.10.

1 DOMINVS, † qui ſe contulit in domum vicini, quia domus pro-
pria comburebatur, ſi ibi habitauit, donec domum ſuam cõ-
buſtam reſtaurauit, non tenetur ſoluere aliquam penſionem, niſi
eam dominus domus eſſet ſolitus locare, & alter conducere. A-
lex. *conſil.*44.*Viſa facti, n.*8.& 9.*ver.quo autem ad ſecundum lib.*3. vbi,
2 ꝙ ita determinat Albertus Galeotti. † Idem in eo, qui habet do-
mum communem cum alio, & inhabitat totam; quia cum habeat
partem in qualibet parte, non tenetur ad aliquam penſionem.
☞ Vide, *Communio excuſat, & multa operatur.* Concl. 533.

Habitus differt ab actu, & quando ſecus. Concl. 11.

1 HABITVS † & actus differunt ab habilitate; quia non ſequitur,
eſt habilitatus; ergo eſt talis, Iaſ. *in l.quamuis, in prin.C.de inoff.
teſtam.* vbi ponit diuerſa exempla, idem p alia ponit Oldr. *conſi.*76.
in fin. vbi plura, ꝙ aliud eſt eſſe exemptum, aliud habere priuile-
gium exemptionis, aliud eſſe talem, aliud habere priuilegium, ꝙ
fiat talis, & dicit eſſe Brocardicum ex duabus legibus contrariis.
2 † Et locus diruptus, puta, Hoſpitale deſtructum, licet actu non ſit
Hoſpitale, habitu tamen ſecus eſt, donec ſubeſt ſpes reparationis.
3 Bald. *conſil.*368.*Nunc venio ad merita, in fin.lib.*1.† Amplia, quia po-
tentia ad actum non infert; quia poſſum eſſe Papa potentia, non
☞ tamen ſum actu, Vide, *Potentia, & poteſtas multiplex, & de qua intelli-
4 gatur.* Concl.460. Extende, † quia propterea potentia, anteq̃ ada-
ctum deducatur, conditioni æquiparatur. Moron. *q.*111.*num.*15.
5 † Reſtringe; qa in diſpoſitione ſubſtinenda ſufficit potentia, et-
iam ſi ad actum non deducatur, plene Decia. *conſ.*64.*n.*40.*lib.*2. v-
bi, ꝙ ſermo pluralis in ſubſtitutione verificatur in vno, quia ſuffi-
cit potentia, quod potuerit verificari, ſicut in actu, licet ad actum
6 non deducatur. † Simile de coadiutoria conceſſa cum futura ſuc-
ceſſione; qa licet moriatur is, cui datus eſt adiutor, ante captã ad-
iutoriam valebit futura ſucceſſio acceſſoria; quia ſufficit, ꝙ po-
tuerit valere, licet non valuerit, ita Rota *dec.*285.*lib.*2.*in* 3.*vol. im-
7 preſ.* † Reſtringe; quia bene infertur, quando potentia habet ne-
ceſſariam conſequentiam ad finem; quia tunc idem iudicamus
de potentia, ꝙ de actu; ideo is, qui eſt ad mortem vulneratus, ſi
faciat pacem, cenſetur facere pacem etiam de morte, ſi ſequatur.
Marſ. *ſing.*46. plene Moron. *de treug. & pac.d.q.*11.*in princ. & per tot.*
8 † Limita, quando potentia eſt deducta ꝓxima ad actum; quia ha-
betur pro actu ipſo. Iaſ. *in l.quamuis.n.*6 *cum ſeq.ff.de inoff.teſtam.* v-
bi plura ſimilia, ꝙ accingendus de proximo habetur ꝓ accincto.
9 † Limita, quia quoad effectum quandoq; operatur habitus idem,
ꝙ actus; ideo confeſſio facta p reum carceratum p̃ſumitur metu
tormentorum, licet non fuerit tormentatus propter promptum
habitum torquendi, quem habent iudices criminales. Anchara.
10 *conſil.*24.*num.* 4.*verſic. & ita eſt dicendum.* † Limita; quia quando
habitus deducitur ad actum, tunc iudicatur de actu, non de habi-
tu. Soc. *conſ.*150.*n.*25.*v.poſtremo hanc partem, li.*1. vbi, ꝙ nepos ex fi-
lio viuo, qui non eſt ſuus auo actu, ſed potentia, ſi inſtituatur ab a-
11 uo, efficitur ſuus hæres, & exemplificat in aliis. † Limita in Eccle-
ſia collegiata habitu, non actu; quia retinet priuilegia ſua, ſicut ſi
actu eſſet collegiata; quia poteſt reuerti ad ſuam naturam actu;
ideo in ea non cadit ius patronatus laicorum, ſicut non cadit qñ
actu eſt collegiata. Alexan. *conſil.*74.*Viſo puncto, in princ.lib.*4. vbi, ꝙ
mortuis Canonicis, & collegio, reſidet ius collegii in ipſa Eccle-
12 ſia. † Extende idem in Eccleſia Parochiali habitu tantum non a-
ctu; quia pariter retinet ſua priuilegia, ſicut ſi actu eſſet parochia-
lis; quia poteſt de facili reduci ad actum; ideo iudicatur de ea, ſic-
ut de parochiali vera in actu; & ideo retinens parochialem ha-
bitu, & aſſequens aliam actu, ſi primæ accedit actus; quia paro-
chiani reuertantur, vacabit prima p aſſecutionem ſecundæ. Alex.
*d.conſil.*74.*in princ.ver. & quod talis Eccleſia, lib.*4. & iterum *conſil.*75.
13 *Viſis, n.*4.*& ſeq.ver. nec in hoc habet obſtar., lib.eod.* † Declara, quia be-
ne parochialis, vel collegiata habitu tantum retinet priuilegia,
ſed non eſt verum, ꝙ operetur incompatibilitatem, prout ſi actu
eſſet talis, bene operatur, ꝙ in impetratione debet fieri mentio,
quod ſit talis, alias gratia eſſet ſubreptitia, vt per apoſt. ad Alexan.
*d.conſil.*74.*ver.habitu, li.*4. vbi, quod ita omnes * tenent. † Declarat * 14
Alexand. *d.conſil.*75.*Viſis, n.*4.*& 5.v.nec in hoc habet obſtare, lib.*4. vbi,
quod ſi collegium non eſt deſtructum, Eccleſia collegiata habitu
retinet collegii priuilegium; ſecus ſi collegium eſſet deſtructum,
ſic etiam parochialis ſi habitu retinet curam, reputatur curata, &
habet locum *c.de multa, de præb.* & alia iura ſimpliciter de parochia-
li loquentia, vbi, ꝙ regulæ Cancellariæ habent locum loquentes
de parochiali, etiam ſi ſolo habitu ſit talis. † Contrarium apoſtill. 15
ibi *d.conſil.*75.*num.*5.*lib.*4.*in ver. Dominicus.* Vide, *Fictio differt à veri-
tate in multis.* Concluſ.217. Vide, *Habitus non conſideratur ad actum fa-
ciendum, ſed ad actum præſentem.* Concluſ.5. Vide, *Potentia, & poteſtas
multiplex.* Concl.460.

Habitus non facit Monachum, & quid operetur. Concluſ.12.

HABITVS † non facit Monachum, ſed profeſſio, *c. porrectum,* 1
vbi plena gloſ. *in ver. non faciat, & c.ex parte, de regul.* † Limita; 2
quia habitus facit præſumptionem, nam quis iudicatur talis, qua-
lem habitus, quem defert, demonſtrat, *c. ſi iudex. de ſent. excomm. in
6. l.item apud. §. ſi quis. ff. de iniur.* Fed. de Sen. *conſ.*13.*n.*3.*ver. talis nam-
que.* † Et præſumitur profeſſus, qui longo tempore habitum reli- 3
gionis portauit. Feder. de Sen. *conſil.*129.*n.*3.*ver. an vero iſte.* † Limi- 4
ta; quia habitum aſſumens ſibi non debitum poteſt puniri pœna
falſi, & compellitur dimittere. Feder. *d.conſil.*13.*n.*3.*ver. item ſecun-
da ſola poſſeß.* † Limita; quia qualis actus apparet in ſui figura, talis 5
præſumitur in ſua eſſentia. Caſtren. *conſil.*261.*viſis, & conſideratis, in
princ.lib.*2. Hiero. Tortus in ſuo *conſil. poſt conſilia Ant. de Butr. n.*20.
ver. & ideo multum ad propoſitum. † Extende; quia contractus talis 6
præſumitur, qualis in prima ſui figura apparet. Decia. *conſi.*59 *in fi.
lib.* 1. † Limita; quia Clerici incedentes in habitu ſæculari præſu- 7
muntur laici, & offendens eos, & interficiens, non eſt excomuni-
catus; quia ignorantia non ligat animam, *l. ſi ignorans. ff. locat.*
quem textum meliorem de mundo, dicit Hieron. Tortus *d.conſil.
ſuo poſt conſilia Ant. de Butr. n.*20. vbi plura in hoc allegat. † Limita, 8
quando emiſit profeſſionem etiam ſine habitu; qui compellitur,
d. cap. porrectum, de regular.

Habitus, & reputatio quid operetur. Concl.13.

HABITVS † & reputatio licet non conferat ius; tamen conſti- 1
tuit in quaſi poſſeſſione, vt filiatio, & ſimilia. Oldrad. *conſil.*
244.*n.* 9. *ver. ſexto apponebatur.* † Amplia; quia talis quis iudicatur, 2
qualem habitus, quem defert, oſtendit. Feder. de Sen. *conſil.*13.*n.*3.
ver. talis namque, vbi habitus facit quem gaudere priuilegio cleri-
cali, & facit tex. *in l.item apud. §. ſi quis. ff. de iniur. & l. ſi ea. C. de adult.*
in quibus locis habitus attenditur. † Amplia; quia licet is, qui de- 3
bet haberi pro ciue ex conuentione in loco, vel ex forma ſtatuti,
non ſit vere ciuis; tamen debet tractari, vt ciuis, prout ſunt Peru-
ſini in Tudertino diſtrictu. Bald. *conſil.*29. *Ordinamentum eſt, lib.*5.
Vide, *Filiatio ex quibus probetur legitima.* Concl. 347. Vide, *Opinio, &
reputatio communis multa operatur.* Concluſ. 157. Vide, *Poſſeßionis com-
moda multa.* Concl.427.

Habitus determinatus quando dicatur. Concl.14.

HABITVS † determinatus dicitur, quando certus habitus ex 1
neceſſitate, reuerentia, vel honeſtate præcipitur, ſeu ordina-
tur, ꝓut in Papa, Cardinalibus, Epiſcopis & ſimilibus. † Amplia 2
in Clericis; quia veſte talari, & honeſta, ac clericali iubentur vti,
vt per Guidon. Pap. *dec.*138.*circa princ.c. Clerici, de vita, & honeſta. cle-
ric. c. iudex, de ſent. excomm. lib.*6. † Contrarium tamen tenet Alex. 3
*conſil.*149. *In cauſa, n.*12.*ver. nec etiam dici poteſt, lib.* 6. vbi, quod ha-
bitus clericorum debet eſſe honeſtus, ſed non eſt determinatus,
& ſi quæ iura loquuntur, vel diſponunt de habitu clericali, eſt per
modum conſilii, non per modum præcepti. Hodie vero habitus
clericorum certus eſt, & determinatus ex extrauag. Sixti V. edita
de anno 1589. † Item in religioſis ex eorum regula, ſeu inſtitutis;
c. Deus, de vita & honeſt. cleric.

Habitus religionis debet portari à Religioſo publice. Concl.15.

HABITVS † religionis debet portari à Religioſo, alias dimittens 1
illum eſt excommunicatus. Oldrad. *conſil.*184.*n.*12. *& ſeq.* v-
bi, etiam ſi efficiatur Epiſcopus, debet portare habitum. † Ratio- 2
nes plures adducuntur, quare Religioſus debeat deferre habitum
ſuæ religionis. Oldrad. *d.conſ.*184.*n.*12. *&* 13. primo, vt cognoſca-
tur; item ne offendatur, item ne euagari poſſit. † Amplia; quia in 3
tantum debet portare habitum, vt non ſufficiat, ſi illum portaret
occulte; quia paria ſunt, non eſſe, & non apparere. Oldr. *d.conſil.*
184.*num.*12. *&* 13. *vſq. in fin. conſilij.*

Hæc-

Hęreditas quid ſit, & in ſe contineat, vel non. Concl. 16.

1 HÆREDITAS †eſt ius ſuccedendi, poſtq̃ v. eſt adita, non am-
plius eſt ius ſuccedendi; qa iam ſucceſſum eſt, Bald. *conſ.* 312.
2 *Statuto communis Cremæ, circa pr. ver. item hæreditas, lib.* 3. †Et ꝙ hære-
ditas nihil aliud ſit, q̃ iuris ſucceſſio; tamen quando applicatur
ſubſtitutioni verbum, *Succedat*, importat ſubſtitutionem fidei-
3 cōmiſſariam. Signor. *conſil.* 80. *n.* 3. †Eſt hæreditas nomen iuris, ꝙ
non circumſcribitur loco, ſed vbiq; rem ſuam extendit. Anchar.
conſil. 275. *Filio ſuo, n.* 4. vbi, ꝙ non ꝑditur nomen hæredis in ſuo ꝑ
4 bannum, & ſtatutum. †Extende; quia licet hæredis nomen ſit v-
niuerſale vbique, & loco non circumſcribatur; tamen poteſt ca-
rere effectu certo in loco, de facto, puta, qa hęres non ſuccedat in
locum bannimēti; ſed tamen hoc opatur retentio nominis; qa ſi
fiſcus taceat, hæres erit etiam in loco bañimenti contra ſubſtitu-
tum vulgarem, vel alium priuatum, qa non poteſt de iure fiſci op-
ponere, pulchre Anch. *conſil.* 275. *Filio ſuo, per tot.* maxime *n.* 3. 4. &
5 5. Et †ꝙ hæreditas ſit nomen iuris, vt conſiſtat, etiamſi nulla bona
6 adſint. Abb. *conſi.* 18. *n.* 3. *v. nam ſi bene inſpiciatur, lib.* 1. †Hæreditas eſt
nomen iuris, & repræſentat defunctum. Fulg. *conſil.* 105. *circa med.
ver. nec dicat quis*, vbi, ꝙ eſt repræſentatio per fictionem; ideo non
habet locū in ſtatuto, & loquitur in ſtatuto Brixiæ, ꝙ cauſæ mer-
catorum coram conſulibus cognoſcantur; qa hæreditas merca-
toris iacens, vel ſi hæres non eſt mercator, non ſubiacet dicto ſta-
7 tuto. Declara, †qa hæreditas ibi dicitur, vbi maior pars bonorū;
ideo ſi ſtatutum excludat fœminas ab hæreditate, ſtantibus agna-
tis, vel maſculis, habet locum, quatenus in loco ſtatuentium ſit
hæreditas, videl. maior pars bonorum, q̃ repræſentet hæreditatē.
Io. de An. *conſil.* 4. *Viſis ſtatutis, n.* 3. *ver. circa vero, & n.* 7. *ver. ſubſequen-*
8 *ter.* †Hæreditas nihil aliud eſt, q̃ ſucceſſio in vniuerſum ius, *l. hæ-
reditas. ff. de R. I. l. nihil. ff. de verb. ſignif.* Sign. *conſil.* 181. *n.* 2. & *conſil.* 189.
n. 2. & ꝙ ſit ſucceſſio in vniuerſum ius, ꝙ defunctus habuit tem-
9 pore mortis. Caſtr. *conſil.* 97. *ne in ꝓprijs, lib.* 2. *in pr.* †Et non poteſt
dici hæreditas viuentis, ſed mortui, *l.* 1. *ff. de hær. vel act. vend.* Fulg.
conſil. 28. *n.* 1. Crau. *conſil.* 22. *n.* 9. Becc. *conſil.* 34. *n.* 20. tex. & ibi, gl. in
10 *l. nimirum. ff. de acqui. hær.* †Et eſt hæreditas ius vniuerſale compre-
hendens ſub ſe bona mobilia, & im̄obilia, iura, & actiones, *l. item
videndum. §. fin. cum l. ſeq. ff. de pet. hær.* & non ſolum ea, q̃ mortis tem-
pore fuerunt, ſed etiam ſi q̃ poſtea augmentata hæreditati accre-
ſcunt, qa hæreditas augmentum, & diminutionem recipit; ſic et-
iam fructus veniunt, cum & ipſi dicantur augere hæreditatem, ſi-
ue ante aditam, ſiue poſt, *l. item veniunt. §. item non ſolum. ff. de pet. hær.*
11 vbi DD. †Et ꝙ hæreditas ſit quid vniuerſale, & comprehendat
nedum ea, quæ erant in hæreditate tempore mortis defuncti, ſed
etiam ea, q̃ ſunt poſtea acquiſita, & ſubrogata loco eius, prout pe-
cunia ex venditione partis bonorum; qa erit hæreditaria. Alexa.
conſil. 19. *Viſo proceſſu. n.* 4. *ver. ſed præmiſſis, lib.* 3. ꝙ duplicatur, *lib.* 6.
12 *conſil.* 121. †Et ꝙ hæreditas viuentis eſſe non poſſit, tenet Bald. *con-
ſil.* 437. *Quædam puella, in princ. lib.* 1. vbi, ꝙ impoſſibile eſt ꝑ rerum
naturam, ꝙ filius ſuccedat in hæreditate patris viuentis, & quod
omnis diſpoſitio de hæreditate patris expectat mortem patris, &
ꝑ iuramentum non poteſt aliter diſponi; qa in iis, q̃ ꝑ rerum na-
turam ſunt impoſſibilia, iuramentum nihil operatur; ideo re-
nunciatio facta fratri de hæreditate patris viuentis expirat, ſi fra-
ter, cui fit renunciatio, p̄moritur patri, & idem dicit *conſil.* 115. *in*
13 *princ. lib.* 1. †Amplia, vt hæreditas in ſe contineat mobilia, vel im-
mobilia, iura & actiones. Fed. de Sen. *conſil.* 12. *in fin. pr. n.* 6. *ver. præ-*
14 *miſſa procedunt.* † Amplia; qa appellatio hæredis, ſeu hæreditatis
15 intelligitur de directa in dubio. Ang. *conſil.* 136. *In quæſt. in pr.* †Am-
plia; qa venit quandoq; hæreditas appellatione bonorum, licet
in ſe comprehendat bona. Oldr. *conſil.* 129. *in princ.* Vide, *Bonorum*
16 *appellatione quid veniat. Concl.* 101. †Extende è conuerſo; qa appel-
latione hæreditatis venit bonorum poſſeſſor, & quilibet habens
17 effectum hæredis. Ang. *conſil.* 136. *In quæſt. vertente, in pr.* †Declara,
ꝙ hæreditas in dubio accipitur ꝓ iure intellectuali comprehen-
dente quid vniuerſum, maxime in materia ſtatuti facti à iure peri-
tis; ſecus ſi eſſet ſtatutum factum ab idiotis, vel de conſuetudine
aliter intelligeretur; qa tunc ſumitur etiam hæreditas pro bonis.
Cald. *conſil.* 363. *circa fin. ver. qualiter autem. n.* 3. ꝙ eſt 34. *de teſtam.* v-
bi, ꝙ non circumſcribitur loco, ſequitur Alex. *conſ.* 44. *n.* 6. *lib.* 5. &
18 idem Alex. *conſil.* 128. *col.* 3. *v. Adducebat Salyc. lib.* 1. †Limita; qa ideo
viuentis non datur hæreditas; quia viuens non habet hæredem.
Fulg. *conſil.* 38. *In propoſita quæſt. l. nihil aliud. ff. de ver. ſignif. l. neminem,*
vbi gloſs. *ff. de acq. hær.* Crau. *conſil.* 22. *n.* 9 late Becc. *conſil.* 34. *n.* 2. vbi
* late concludit, filium nullum ius habere in hæreditate patris vi-
uentis etiam reſpectu legitimæ, & *n.* 17. & *ſeq.* dicit* communem.
19 Limita, †qa hæreditas non continet in ſe feuda, niſi ſint hæredi-

taria; ideo filius repudians hæreditatem, poteſt petere feuda, &
petens feuda ipſa non dicitur petere hæreditatem, ꝓut neq; dici-
tur diuidere feuda cum fœminis, licet diuidat hæreditatem. Dy.
conſil. 2. *Viſis, & diligenter, per tot.* vbi eſt caſus. †Limita; quia hære- 20
ditas non continet fideicommiſſum, quod non venit appellatio-
ne hæreditatis. *l. ſi Titius, la ſeconda. ff. de leg.* 3. Corn. *conſil.* 94. *l.* 4.
Bart. *in l. liberto. §. filium. ff. de ann. legat.* †Declara, vt proprie appel- 21
latione hæreditatis non veniat fideicommiſſum, ſed largo modo
ſic; quia fideicommiſſarius dicitur largo modo hæres. *l. ſi filiusfa-
milias. §.* 1. *ff. quod cum eo.* †Commiſſaria vocatur quandoque hære- 22
ditas, licet improprie. Fulg. *conſ.* 105. *circa princ. ver. quæ commiſſaria,*
& Veneti vocant tutores Commiſſarios. Fulg. *conſil.* 51. *Viget in ci-
uitate.* †Proprie tamen commiſſaria appellatur hæreditas, quan- 23
do inſtituti ſunt pauperes dato commiſſario, qui eſt loco hæredis.
Fulgoſ. *d. conſil.* 105. *in princ. ver. Quæ commiſſaria.*

Hæreditas quandoq; ſumitur pro adita, quandoq; pro adeunda, & quæ ſit differentia. Concl. 17.

DVPLICITER †ſumitur hæreditas, quandoq; de adita hæredi- 1
tate, & quandoque de non adita ſecundum ſermones. Bald.
conſil. 312. *Statuto Communis Cremæ, per tot. lib.* 3. vbi ponuntur multa
exempla, in quib. neceſſario quandoq; de adita, quandoq; de non
adita intelligendum eſt. †Amplia, qa duplex eſt hæreditas, adita, 2
& non adita, nam hæreditas reſpectu defuncti eſt, q̃ ab hærede eſt
ſeparata, & iſta rep̄ſentat defunctū. Adita v. eſt, q̃ eſt in dominio
hæredis, vt quando hæres vendit talem hæreditatem. Bald. *conſil.*
393. *Quæritur vtrum. lib.* 5. †In dubio, de qua hæreditate intelliga- 3
tur, an de adita, vel non adita in diſpoſitione loquente de hæredi-
tate dicas, ꝙ intelligitur de non adita, vbicunq; diſpoſitio reſpicit
aditionem faciendam, vel ius deliberandi, vel hæreditatem de-
functi, Bald. *d. conſil.* 393. *circa med. ver. & modo. lib.* 5. †Reſtringe, qa 4
ſi ſtatutum recipit, vel diſpoſitio loquitur de adminiſtratione, aut
diſtributione, aut de tranſlatione hæreditatis; tunc intelligitur
de hæreditate adita. Ideo ſtatutum Mediolani diſponens, ꝙ nulla
mulier nubat extra territorium cum hęreditate, intelligitur, cum
hæreditate adita. Bald. *d. conſil.* 393. *per tot. lib.* 5. vbi eſt caſus. †Con- 5
trarium tenet Roman. *conſil.* 40. *circa princ.* vbi, ꝙ dictum ſtatutum
non habet locum, ſi hæreditas eſſet adita, antequam nuberet, vbi
allegat Bald. *in l. ſi mater viua. C. de ſuis, & legit.* & hanc communem
*dicit apoſt. ſecunda ad conſ. Rom. Reſtringe, †quia vbicunq; a- * 6
gitur de hæreditate reſtituenda ex fideicommiſſo, intelligitur de
adita; quia non adita non poteſt reſtitui. Corn. *conſil. præſenti con-
ſultatione. n.* 8. *lib.* 2. †Proprie a. hæreditas defuncti dicitur, quando 7
non eſt adita; quando v. eſt adita, dicitur improprie. Ruin. *conſil.*
116. *n.* 3. *lib.* 2. Rom. *conſil.* 40. *Viſis, in princ.* vbi apoſt. dat conc. Alex.
conſil. 49. *Viſo proceſſu, in princ.* vbi, ꝙ dicitur hæreditas defuncti, ꝙ
reperitur in ea tempore mortis defuncti; ex hæreditate vero, ꝙ
eſt acquiſitum poſt mortem defuncti, & *in fin. n.* 10. *ver. non obſtat.
lib.* 3. dicit, ꝙ etiam dicitur hæreditas defuncti poſt aditā, ex mente
& ex vſu communi loquendi. †Et ꝓpterea hæreditas patris mei 8
mihi delata, poſt quam eſt agnita, non eſt amplius hæreditas pa-
terna, ſed mea, ideo quoad fratrem delata erit fraterna. Alexand.
conſ. 29. *quoniam abunde. n.* 2. *lib.* 1. & Dec. *conſil.* 687. *n.* 6. vbi, ꝙ non
habet vllam difficultatem, & *conſ.* 265. *in pr.* incipit, *Ad excluſionem.*
Alex. *conſ.* 198. *n.* 7. *lib.* 6. Rom. *conſ.* 168. *Circa primum, in prin.* Corn.
conſ. 150. *In hac, col.* 3. *lib.* 4. Dec. *conſ.* 318. *In cauſa, col. fin. & conſ.* 419.
Viſo eleganti. n. 10. & Caſt. *conſ.* 97. *Ne improprijs. col.* 2. *in pr. lib.* 2. Vide
*Hæreditas dicitur antequam ſit adita, poſt aditionem dicitur patrimonium
adeuntis. Concluſ.* 19. †Idem, ſi plures ſucceſſiones ex diuerſis mihi 9
ſint delatæ; qa ꝑ aditionem efficitur vnica hæreditas mea, & non
amplius retinet nomen eorum, à quib. ꝓuenerunt. Sign. *conſ.* 181.
Factum ſic ſe habet. in pr. Caſtr. *conſ.* 97. *in pr. lib.* 2. vbi, ꝙ bona patris,
ſeu hæreditas patris confuſa in hæreditate filii non eſt quota hæ-
reditatis filii, ſed q̃dam bona. †Extende, vt ꝓcedat, ſiue hæreditas 10
patris, à qua excluditur filia, fuerit adita, ſiue non, ꝑ filium; qa ex
quo eſt tranſmiſſa, vt adeunda, dicitur fratris, non patris; & ideo
ab ea nō excluditur; quia de fraterna non loquitur ſtatutū. Dec. *d.
conſ.* 265. *n.* 2. & 3. vbi allegat Aret. *conſ.* 161. *In præſenti conſult. videndū
eſt, in pr.* Capr. *conſ.* 12. *Et ſi viſo, & conſiderato, circ. fi.* †Reſtringe, quia 11
imo ante aditionem, vel im̄ixtionem hæreditas remanet paterna,
& non efficitur fraterna; ideo renunciatio facta ꝑ filiam hæredi-
tati paternæ tempore, quo erat delata filio, ſed non adita, & erat
mortuus frater, qui non adiuit, comprehendit omnia. Dec. late *d.
conſ.* 265. *col.* 2. *v. Sed tamen ſumptis minime obſtantibus, vſq. in fi.* vbi re-
ſpondit ad contraria. †Contrarium, ꝙ hæreditas patris, vel alte- 12
rius etiam adita remaneat largo modo hæreditas eiuſdem defun-
cti. Alex. *conſ.* 49. *Viſo proceſſu, in fin. lib.* 3. Becc. *conſ.* 84. *n.* 26. vbi *n.* 29.

quod ſaltem ex communi vſu loquendi appellatur hæreditas de-
* functi, etiam poſt aditionem, & ꝙ hoc eſt in ore*omnium, Soci.
Iun. *conſil.113.n.33.lib.1.* vbi, ꝙ ſibi magis placuit ſemp iſta opinio.
13 † Declara; quia hæreditas defuncti dicitur, etiam ſi ſit adita, qñ
venit reſtituenda ex fideicommiſſo. Iaſ.*in l.1.col.pen.ver.& ꝓ veri-
tate.C.vnde vir & vxor.* late *conſil.204. Opinionem, col.fin.ver.ſecunda*
14 *difficultas.lib.2* late Becc.*conſil.74.n.31.*†Declara, quia ſaltem ad ef-
fectum demonſtrationis hęreditas paterna, ſiue adita, ſiue appre-
henſa, non deſinit eſſe paterna, vt in terminis tradit Soc. Iu. *d.conſ.*
15 *113.n.33.ver.2.lib.1.*†Differunt tamen hæreditarium aliquid eſſe,
vel eſſe ex hæreditate; quia latior eſt ſignificatio, ꝙ aliquid ſit ex
hæreditate, q̃ quod ſit aliquid hæreditarium, vel in hæreditate.
16 Alex.*conſil.49.Viſo proceſſu.n.5.ver.& dato.lib.3.*†Extende, qa actio
de dote dicitur ex hæreditate mulieris, licet non ſit hæreditaria,
veluti ſi ex tali actione dotali ſoluta eſt pecunia, & ex pecunia em-
pta bona, certe talia bona non ſunt hæreditaria mulieris defun-
ctæ, ſed bene ꝓuenientia ex illius hæreditate, & ſic latior ſignifi-
catio. Alex. *d.conſil.49.n.5.ver.denique, lib.3.* vbi ponit alia exempla
ſimilia de acceſſionibus, & vſuris, q̃ ſunt ex hæreditate, licet non
hæreditariæ, & maxime in vniuerſalibus, vel etiam in particula-
ribus, qñ ex vniuerſali pendet, maxime *nu.8.ver.ſic dicimus.* Vide,
☞ *Bona quando paterna, materna, vel fraterna eſſe dicantur. Concluſio.* 108.

Hæreditas delata, & non adita defertur proximioribus defuncti primi, & quando tranſmittatur, vel non per adeuntem. Concl. 18.

1 HÆREDITAS†delata ex teſtamento hæredibus, ſi hæredes de-
cedant ea non adita, defertur ꝓximioribus teſtatoris ab in-
teſtato, *l.1.§.in nouiſſimo.C.de cad.toll.* Ang.*conſil.124.Iolus Domini, in
princ.*& plenius *conſil.86.Hæreditas materna.n.3.v.de tertio.*Corn.*con-
ſil.*188 *In præſenti conſultat.n.14.lib.2.* ſed Corn. loqtur ab inteſtato.
2 Alex.*conſil.172.In cauſa, & lite, n.7.ver. Quinimo.lib.6.*†SI vero ſunt
plures hæredes extranei, & vnus ſolus adeat, alter moriatur ea nõ
adita, is q adiuit, ſuccedit in tota hæreditate.Bald.*conſil.432. Super*
3 *dubia, lib.3.in pr.*Corn.*conſil.188.n.14.lib.3.*†Et iſta ſucceſſio eius, q
adiuit, fit p ius accreſcendi etiam abſq; alia noua aditione. Alexan.
☞ *conſil.172.In cauſa.n.4.ver.& per conſequens.lib.6.* Vide, *Ius accreſcendi*
4 *quid ſit, & in quibus habeat locum.Concl.564.*†Reſtringe, ſeu declara,
quia ſi ſumus in extraneo, prædicta procedunt, ꝙ hęreditate non
adita defertur proximiori pſonæ, de cuius hæreditate agitur, quia
extraneus non tranſmittit ad ſuos hæredes; ſecus ſi ſumus in filio
infante, vel in filio ſimpliciter, quia hæreditatem paternam tranſ-
mittit ad quoſcunq; hæredes ꝓpter exiſtentiam ſui hæredis. Ca-
5 ſtr.*conſil.342.Mater iſta.n.4.ver.ſed prædictis.lib.1.*†Et ꝓcedit decla-
ratio, ꝙ filius nedum tranſmittit hæreditatem paternam, ſed et-
iam legitimam ſibi debitam in bonis paternis. Caſtr. *d.conſil.342.
n.4.lib.1.* vbi reprobat Butrig. contrarium tenentem, dum dicit,
ꝙ filius eſt ſuus, & neceſſarius hæres patri, ſed non ſic in legitima,
quia Caſtr. dicit, ꝙ imo eſt ſuus, & ratione ſuitatis tranſmittit le-
gitimam, non a. dicitur hæres, & ibi etiam arguit concluſionem
☞ veram. Vide, *Suitas operatur multa.Concl.883.*†Amplia, vt idem ſit,
6 ſi p hæredes ab inteſtato non ſit adita, quia defertur ꝓximioribꝰ
primi defuncti, de cuius hæreditate agitur. Bald.*conſil.26. Patruus
cum auunculis, in fi.lib.2.* vbi, ꝙ ſi filius non adiuit hæreditatem ma-
tris, ſed patris tantum, in materna hæreditate non adita ſuccedet
ſolus auunculus, mortuo nepote, excluſo patruo, in paternis v-
terq; in capita, videl. patruus, & auunculus ſuccedent. Ang.*conſil.
86.n.3.ver.de tertio.*Corn.*conſil.188.n.14.lib.2.* vbi, ꝙ frater non adi-
tam hæreditatem non defert filiis ſuis. Bart. *in l. vnic. §. cum autem*
7 *ea lege. C. de caduc. toll.*†Extende in hæreditate fraterna non adita;
quia non tranſmittitur. Ang.*d.conſil.124.in princ.* vbi dicit eſſe tex.
8 *in l.quoniam ſororem. C.de iur. delib.*†Extende idem in nepote dece-
dente, relicto auo paterno, & materno, qa licet pariter deceden-
ti ſuccedant; ſi tamen non adiuiſſet hæreditatem maternam, ſo-
lus auus maternus admitteretur quoad hæreditatem maternam,
& idem in caſu conuerſo. Bald. *conſil.31. Angelus habet, lib.2.* vbi, ꝙ
☞ non pſumitur aditio, niſi probetur. Vide, *Aditio hæreditatis infanti*
9 *delatæ ex quibus inducatur.Concl.192.n.24.& 25.*†Extende, vt proce-
dat etiam in hæreditate matris delata filiis; quia ſi filii ſint infan-
tes, & decedant, anteq̃ adiuerint, hæreditas defertur ſorori ma-
tris, & aliis ꝓximioribus matris, non a. proximioribus filiorum,
qui non adiuerunt. Bald.*conſil.273.Factum dicitur eſſe tale.n.3.ver.ſed
videamus de bonis, vſq; in fin.lib.1. & conſil. 298. Caſus ſic proponitur, lib.*
10 *5.circa fin.* † Contrarium, ꝙ hæreditas aſcendentium etiam non
adita tranſmittatur ad deſcendentes etiam in iis, quæ non ſunt in
poteſtate, prout in emancipatis, & hæreditate materna. Bartol. &
alii *in l.vnica.C.de ijs, qui ante apertas tab. & in l.apud hoſtes.ff.de ſuis, &*
legit.& in l.ventre.ff.de acquir. hæred. vbi omnes.*Alex.*conſil.177.In* *
cauſa, & lite.n.3.ver.Antonius etiam.lib.6.†Et procedit contrarium, 11
quia mater habens duos filios, quib. eſt delata hæreditas, ſi vnus
ſolus haber filios, & alter ſine filiis p̃moriatur, & non conſtet de
aditione filiorum, deſcendentes ex altero, ſi adeant hæreditates
patris, & auiæ, non habebunt niſi partem patris, videl. hæredita-
tem patris, & dimidiam auiæ, quia fraterna non poteſt tranſmitti,
*l.3.& l.quoniam.C.de iur.deliber.*Bart.*in d.l.ventre.ff.de acquir.poſſ.*Iaſ.
in l.emancipati.C. qui admitti, & ideo nepotes ſolam dimidiam do-
tis auiæ conſequentur.†Reſtringe, quia filius tranſmittit hęredi- 12
tatem paternam non aditam ad quoſcunq; ſecundum commu-
nem*opinionem, de qua Angel.*conſil.287.Factum, ſuper quo conſi-* *
lium, in princ. & eandem opin. tenet Ang.*conſil.308.in princ.*Bart.*d.
l.1.C.de ijs, qui ante apertas tabul.* vbi omnes*ſequuntur, ꝙ in ſuis ſit *
tranſmiſſio ad quoſcunq; extraneos, & hanc magis*communem *
eſſe. Vide, *Tranſmittere ad ſuos hæredes qui poßint, & qui non. Concluſio.*
370.†Declara; quia licet tranſmittat, tamen poteſtis, cui tranſ- 13
miſſio fit, abſtinere, ſi vult. Ange.*d.conſil.287.in princ.*†Declara, vt 14
in ver. Tranſmißio quid operetur. Concl.373.†Reſtringe in filio, quia 15
hæreditatem paternam non aditam tranſmittit, etiam ſi ignora-
uit mortem patris, Ang.*conſil.136.n.3.ver.& partem ſibi delatam,* vbi
dicit eſſe caſum *in l.apud hoſtes.C.de ſuis, & legit.* Vide, *Suitas operatur
multa.Concl.884.*†Reſtringe in caſu Statuti Papiæ diſponentis, ꝙ 16
mulier tranſiens ad ſecunda vota poſſit dare in dotem, dotem da-
tam primo viro, & tertiam partem pluris, abſq; eo, quod aliquid
reſeruet filiis primi matrimonii; quia ſi talis mulier decedat reli-
cta filia ex ſecundo matrimonio, q̃ repudiet hæreditatem, acqui-
ritur patri, non autem filiis ex primo matrimonio. Baldus *conſil.
144.Statuto ciuitatis Papiæ, lib.2.*†Amplia, vt procedat etiam in in- 17
fante; quia ſi non adiuit hæreditatem extranei, non tranſmittit,
ſed ſuccedunt alii proximiores defuncto. Bald. *conſil.101. Punctus
cauſæ, in fin.ver. venio ad teſtamentum, lib.* 2. vbi dicit*communem. *
†Extende; quia hæreditas delata filio infanti non adita p infan- 18
tem negligentia matris, tranſmittitur patruo fratri vterino patris
defuncti pupilli, & poterit eam adire, ex quo mater non ſuccedit,
quia non adiuit, neq; tutorem petiit. Bald.*conſil.417.An, & qua la-
cratur, lib.5.*†Reſtringe, vt non ꝓcedat ampliatio, quando infans 19
caſu fortuito fuiſſet impeditus adire, vt quia abſens, vel mortuus
eſt caſu fortuito; quia competit reſtitutio ex æquitate hæredi in-
fantis. Bald.*d.conſil.101.in fi.lib.2.* vbi reprobat Bart. vt infra, Caſtr.
conſil.409.col.1. in fin. ver. aut dicis, lib.1.†Contrarium ſimpliciter 20
tenet Bar. vt imo competat reſtitutio ex ęquitate, *in l.ſi infanti, cir-
ca fin.ver.vna eſt.n.11.C.de iur.delib.* Caſtr. *d.conſil.409.col.1.in fin.ver.
aut dicis, lib.1.*†Sed tamen hæc reſtitutio & beneficium tollitur, ſi 21
poſt mortem infantis hæres maior tacuit p quadriennium. Caſtr.
d.conſil.409.col.1.in fin.ver.aut dicis, lib.1.†Reſtringe, quando tutor 22
ſciuiſſet hæreditatem delatam infanti; quia ex eius ſcientia tranſ-
mittit. Bald.*d.conſil.101.in fin. lib.2.*†Contrarium tenet idem Bald. 23
conſil.390.Super eo, ꝙ.ante med. ver. alia dubitatio.lib.5. vbi reprobat
Bart. †Reſtringe in hæreditate paterna non adita; quia infans il- 24
lam tranſmittit. Bart.*in d.l.ſi infanti.n.10.ver.omiſſis truffis,* vbi, ꝙ in-
finitis vicibus ſic conſuluit, & fuit iudicatum. *C.de iur.delib.*& idem
dicit Angel.*conſil.287.Factum, ſuper quo, n.1. in fin.* vbi, ꝙ ita pluries
conſuluit, & iudicauit.†Declara; qa hæreditas paterna non adita 25
tranſmittitur ad deſcendentes, & aſcendentes p pupillum, vel in-
fantem, ſed non tranſmittitur ad extraneum ſubſtitutum, & ideo
ſi auus habens nepotem in poteſtate; qa conceptus eſt, & natus
ante emancipationem filii, ipſum nepotem inſtituat, & ei ſubſti-
tuat pupillariter, quamuis pupillaris comprehendat omnia bona
pupilli vndecunq; q̃ſita; non tamen comprehendit hęreditatem
patris pupilli ſibi delatam, & non aditam propter defectum tranſ-
miſſionis. Bald.*conſ.451. Viſo puncto.n.3.v. nunc venio.lib.5.*†Amplia 26
in hæreditate delata ſeruo; qa ſi moritur, anteq̃ adeat, non poteſt
dominus adire. Bald.*conſ.479.Magna quæſtio, in pr.ver. & ideo pru-
dentia, lib.5.*† Amplia in filio, cui delata eſt hæreditas; qa ſi mori- 27
tur, anteq̃ adeat, patri non eſt q̃ſita hęreditas, nec poteſt adire. Bal.
d.conſ.479.circ.pr.v.& ſi filius.lib.5.†Reſtringe, niſi pater iuſſiſſet fi- 28
lio, vt adiret, & non adiuerit; qa tunc licet filius p̃moriatur, eſt ta-
men quæſitum ius patri. Bald. *conſ.479.ver.& ſi filius, circa pr. lib.5.*
Amplia; † quia hæreditas fraterna non tranſmittitur p fratrem, 29
cui eſt delata, ſi ipſe moritur, anteq̃ adeat, etiam ſi habeat filios, qa
ſorori debetur, *l.quoniam. C.de iur. delib. l.ſi infanti. ver.ſi vero.C.eod.*
†Amplia; qa regula eſt, ꝙ hæreditas non delata non poteſt tranſ- 30
mitti. Anch.*conſi.354.quidam Antonius, n.3.& conſ.202.Factum, ſuper
quo.n.2.* ꝙ eſt ſubſcriptum ab Ang. de Peruſ. Bart. Paradiſio de Ca-
pitibus vaccæ, Franciſ. conſilio de Paduo. Io. Lud. Lambertuccio,
Thoma de S. Ioan. de Bononia, & Anton. de S. Angelo de Padua;
& conſil.

& *conſil.392.Viſis diligenter.n.3.v.remanemus ergo*. Ant. de Butr.*conſ.*
78. Ad quæſita, in pr. ꝙ eſt D.Ioſeph.de Bonon. q conſuluit in eod.
caſu.Caſtr.*conſil.14.in fin.ver.concluditur.lib.2.* Extende,quia non
delata non poteſt tranſmitti ad ſuos,neq; à ſuis; qa ad hoc, vt ſit
locus tranſmiſſioni, debet eſſe delata, licet non adita hæreditas.
Anch.*d.conſil.354.n.7.& ſeqq.* Extende, vt idem ſit in ſtatuto, & o-
mni diſpoſitione, ꝙ hæreditas non adita tranſmittatur ad quoſ-
cunque, ꝓut eſt Bononiæ; quia ſtatutum debet ſemper intelligi,
dummodo ſit delata,licet non adita, Anch. *d.conſil.345.n.7. vſq; in*
fin.& conſil.392.n.3. Ant.de Butr. *d. conſil.* 8.*n.*2. Declara; qa ſi hæ-
res,q non adiuit,deceſſit intra annum,ſi adhuc durat añus,tranſ-
mittit ius deliberandi,*l.cum in antiquiorib.C.de iur.deliber.* Caſt.*con-*
ſil.14.in fi.l.2. Amplia,qa hęreditas delata ſub conditione caſuali,
antequam conditio exiſtat, non poteſt dici delata; qa eſt incerta
conditio non apparens,ideo non poteſt tranſmitti. Anch.*d.conſil.*
354.in pr.& 392.in pr. Ant.de Butr.*conſ.78.in princ.*Vide,*Tranſmitti*
31 *non poteſt etiam ad liberos ius nondum competens. Concl.372.*†Extende,
etiam ſi conditio quoad naturam,& legem ſit certa; qa ſufficit,ꝙ
hęres ſit incertus,veluti ſi fiat inſtitutio per teſtatorem, ſi vxor te-
ſtatoris ꝑgnans pariat fœminam,q̃ inſtituit in re certa; nam licet
in vtero iam ſit certa fœmina tempore vitę hęredis,licet nondum
nata,non dicitur delata hęreditas; ideo non tranſmittitur.Anch.
*d.conſil.354.in pr. & n.*3.maxime ſi extat dictio, *ꝙ tunc, & eo caſu in-*
32 *ſtituebat, cum fœmina nata fuerit, & conſil.392.in princ.*† Reſtringe,
qñ pręgnans eſſet vxor viuente hęrede in 7.menſe,ita quod ſciri,
vel ſaltem vehementer opinari poterat fœminam eſſe,prout fuit;
qa hæreditas eſt delata, & licet moriatur, anteq̃ pariat, inſtitutus
hęres tranſmittit vigore ſtatuti. Anch.*d.conſ.354.n.4.& per tot.* vbi
eſt caſus conſilii,*& conſil.392.* vbi eſt repetitũ, & idem tenet Ant.
33 de Butr.*conſil.78.* quod eſt D. Ioſephi de Bonon.*n.3.& per tot.*†Et
idem repetit *conſil.392.n.4.& ſeq.per tot.* vbi,quod ſufficit,ꝙ ma-
tronę ita iudicauerint,&mulier ꝑgnans dixerit ſcire,ꝙ fœminam
erat paritura; qa vehemens opinio cum veritate ſubſequuta ſuf-
ficit; qa fœminam reuera peperit,licet poſt mortem inſtituti ſub
conditione, ſi fœminam peperiſſet,ꝙ tranſmiſit vigore ſtatuti,
34 ꝙ hæreditas non adita tranſmittatur, vbi multa ad hoc.†Decla-
rat hæc omnia Ant. de Butr.*conſil.78.n.3.vſq; in fin.* vbi, ꝙ in tranſ-
miſſione,q̃ prouenit ex deliberandi actu,requiritur ſcientia eius,
qui tranſmittit; ſi v.tranſmiſſio fiat ex actu delationis,vt quia fœ-
mina incapax cauſat tranſmiſſionem; tunc non requiritur ſcien-
35 tia in adeunte; quia ſufficit delatio. †Amplia,quia ꝙ dicitur de
hæreditate non adita,vt non tranſmittatur; idem ſit, qñ fuit adi-
ta,ſed nulliter,puta à minore ſine ſolennitatibus; quia habetur ꝓ
36 non adita.§.*neq;.Inſt.de auth.tut.*Ruin.*conſil.23.lib.5.*†Amplia, quia
hęreditatem non poteſt conſeq aliquis, qui non ſit hęres defun-
cto,& adiuerit legitime, videl.poſſit adire; ideo nepos non con-
ceptus,neq; natus tempore mortis aui non poteſt conſeq hęredi-
tatem aui ex ꝑſona ſua vllo modo, neq; de iure ciuili ꝑtorio, *l.Ti-*
*tius.cum l.ſeq.ff.de ſuis,& legit.*Rom.*conſi.442.n.3.*Cor.*conſi.165.poſt*
*pr.lib.1.*Dec.*conſ.364.* Iaſ.*conſ.206.lib.2.* pleniſſime Mandel.*conſil.*
37 *106.per tot.*vbi de*comuni atteſtatur.†Extende,quia neq; ex ꝑſo-
na patris poteſt effici hęres auo,licet ſit hęres patris,cui erat dela-
ta hęreditas aui, niſi doceat filium aui, & ſic patrem ſuum adiuiſ-
ſe,quia ſi non adiuuit,non fuit hęres,gl.& DD.**in §.fuerat.Inſt.de*
*act.*Soc.Iun.*conſ.14.n.13.lib.3.*& aditio non ꝑſumitur, niſi ꝓbetur.
Bar.*in l.is poteſt.ff.de acq.hær.*etiam ſi eſſemus in antiquis. Abb.*conſ.*
26.circa princ.col.1.lib.2. Vide, *Aditio hæreditatis eſt quid facti, ideo debet*
38 *probari. Concl.186.*†Extende etiam ex iure tranſmiſſo poſt lapſum
39 30.annorum.†Amplia, quia ſi plures ſunt hęredes inſtituti, & v-
nus decedat, non adita hęreditate, accreſcit alteri cohęredi tota.
40 †Extende, vt ꝓcedat, etiã ſi teſtator inſtituiſſet hęredem vniuer-
ſalem,qui non adiuit,& mortuus eſt, quia accreſcit etiam inſtitu-
41 to in re certa. Caſt.*conſil.114.Procedendo breuiter.n.3.& 4.lib.1.*†Ex-
tende, vt ꝓcedat, etiam ſi teſtator habens filias fœminas inſtituit
hæredem vniuerſalem extraneum, & ipſius extranei hæredes,in-
ſtituta in re certa filia, quia ſi extraneus decedat ſine filiis,nõ adita
hæreditate, accreſcit inſtitutæ in re certa, non a. hæredes erunt
extranei hæredes ipſius inſtituti,qa illa verba, *& illius hæredes*, ſunt
intelligenda de filiis,& deſcendentib. ipſius hęredis extranei,ne
videatur teſtator ꝑferre filiabus ſuis ſemper extraneos, pulchre
42 Caſtr.*d.conſil.114.n.3.& 4.lib.1.*†Limita, quia licet hæreditas non
adita non tranſmittatur; tamen ſuitatis beneficio tranſmittitur,
videl.in deſcendentibus,qui ſunt ſui,& hæredes. Soc.*in reg.1. Hæ-*
reditas non adita, vbi limitat tribus modis, q̃ ſunt reſtrictiones ad
limitationem; primo, niſi repudiaſſet; ſecundo, niſi filia ſit ex-
cluſa à ſtatuto, vel alias; tertio, niſi pendeat tempus deliberandi.
43 †Extende, quia ſuus hæres nedum tranſmittit hæreditatem non

aditã ad ſuos hæredes, ſed etiã ad quoſcunq; hæredes etiã extra-
neos. Soc. *reg.6.Hæres ſuus*, vbi reſtringit ſeptem modis notabilib.
quos videas.†Limita, qa licet hæreditas non adita non tranſmit- 44
tatur, ſed deferatur venientib.ab inteſtato proximioribus: ſecus
eſt in fideicommiſſo puro delato; quia tranſmittitur ad ſuos,licet
non ſit agnitum. Caſtr. *d. conſi.114.in fin.lib.2.*†Limita; quia licet 45
tranſuerſales nõ tranſmittant hæreditatem non aditam,ſi tamen
is,qui non adiuit,eſſe minor, tranſmittit ius petendi reſtitutionẽ
in integrum.Capr.*conſil.168.col fin.*†Extende,quia licet hæreditas 46
tranſuerſalium non tranſmittatur directe,bene tranſmittitur ius
deliberandi, ſi deceſſit intra annum hæres.Caſtr.*conſil.7.n.3.lib.2.*
allegat *l.cum in antiquiorib.C.de iur.delib.*†Limita in Monacho, cui 47
delata eſt hæreditas, qa licet poſſit æquiparari ſeruo,vel filio,quo
caſu non tranſmitteret, tamen quia potius infanti æquiparatur;
quia nõ habet velle,nec nolle,tranſmittit hæreditatẽ non aditam
monaſterio. Bald. *d. conſil.479.per tot.lib.5.* vbi ꝓ vtraq; parte alle-
gat, & dicit eſſe magnam quæſt. & tenet hanc partẽ in omni hæ-
reditate.†Declara tamen ſecundum Cynum *in l. Deo nobis. C.de E-* 48
piſc.& Cleric. vbi Iac.Buttig, quia ſi eſt hæreditas delata Monacho
ꝓueniens ab aſcendentibus,tranſmittit monaſterio,etiam ſi non
eſt adita; ſi v.eſt hæreditas tranſuerſalium, non tranſmittit; ſed
tamen datur reſtitutio monaſterio, ſic etiam refert Bald.*d.conſil.*
479.in princ. licet ibi aliter examinet, & hanc eandem diſtinctio-
nem, quod paterna hæreditas non adita tranſmittatur in mona-
ſterium,fraterna vero non tranſmittatur,tenet Bald.*conſi.183.Fa-*
ctum proponitur tale,per tot. & latius *conſil.439.S.Franciſcus,n.2.lib.5.*
Vide,*Tranſmittere ad ſuos hæredes qui poſſint, & qui non. Concluſ.370.*
Vide,*Tranſmitti quæ poſſint, & quæ non.Concl.369.*

Hæreditas dicitur, antequam ſit adita, poſt aditionem dicitur patrimonium adeuntis. Concl. 19.

HÆREDITAS† paterna, vel materna dicitur,antequam ſit adita 1
ab eo, cui defertur,poſt aditionem non amplius dicitur hæ-
reditas,ſed patrimonium adeuntis,*l.ſed ſi plures.§.filia.ff.de vulg.&*
*pupill.*Rom.*conſil.40.Viſis ac diſcuſſis,in pr.*vbi plena apoſt.*in ver.ap-*
pellare,dat plurimos conc. Alex.*conſil.70.Magnificus, in fin.n.12.ver.*
nec ſimiliter.lib.6.†Extende in tantum dici, patrimonium adeun- 2
tis, vt licet petitio hæreditatis competat hæredi ante aditam hæ-
reditatem,non tamen competit,poſtq̃ ſemel adiuit, quia amplius
non eſt hæreditas. Apoſt.1.ad Rom.*d.conſil.40.in ver.appellari,ver.*
hinc dixit.†Extende in tantum, vt ſtante ſtatuto, ꝓut Mediolani, 3
quod mulier nupta extra ſtatum non ſuccedat in Mediolanen-
ſi patrimonio,ſi antequam nubat, erat delata hæreditas, & adita,
non habet locum ſtatutum.Rom.*d.conſil.40.n.3.v.ex quo eleganter.*
vbi Apoſtil.*in ver.D.Bald.* q̃ dat concord.& dicit *communem,& *
ſequitur Corn.*conſil.30.n.12.lib.4.*Contrarium Bald.*conſi.393.lib.*
5.†Declara; quia licet hæreditas dicatur vere & ꝓprie defuncti, 4
antequam ſit adita, poſtea v. dicatur patrimonium adeuntis; ta-
men largo modo † etiã poteſt dici hæreditas paterna, vel mater- 5
na,aut fraterna,licet ſit adita,& maxime ex comuni vſu loquendi.
Alex.*conſil.124.Super primo,in fin.n.13.ver.non obſtat, quod poſt, lib.4.*
†Amplia; quia hæreditas eſt nomen vniuerſale continens actio- 6
nes,& iura,tam actiue,quam paſſiue. Alex.*conſil.222.Ponderatis,n.*
4.ver.ita appellatione hæreditatis.lib.6. Vide,*Bona, quando paterna,vel*
*materna,aut fraterna dicantur.Concl.*108. Vide,*Hæreditas quandoq; ſu-*
mitur pro adita,quandoq; pro adeunda.Concl.17.

Hæreditas quando adita cenſeatur ad beneficium creditorum. Concl. 20.

FLORENTIÆ† duæ ſunt leges prouidentes,quod hæreditates 1
matris,& aliarum mulierum cenſeantur aditæ ꝑ filios,& alios,
ad quos ſpectant,ad beneficium creditorum,vna eſt de An.1477.
alia de Ann.1478. q̃ vario modo fuerunt intellectæ.†Prima con- 2
ſtitutio anni 1477.29. Martii narrat de iure communi ſecundum
communem opinionem hæreditates poſſe poſt annum repudia-
ri, & quod ꝓpterea fraudantur creditores; quia repudiantes pa-
ciſcuntur cum iis, quibus deferuntur, ꝑ repudiationem: Idcirco
ſtatuit,quod hæreditates mulierum, quæ deinceps deferentur ab
inteſtato, ſeu ex teſtamẽto alicui maſculo,ſi non fuerint repudia-
tæ infra annum à die delationis,& non fuerint notificatæ in pala-
tio Dominorum, pertineant elapſo anno ad creditores talium,
quibus deferebantur, ac ſi aditæ fuiſſent; & idem quando repu-
diarentur,ac ceſſante etiam infra annum,ſi modo tempore repe-
diationis ſit ceſſans, vel efficiatur infra quatuor menſes.†Secun- 3
da conſtitutio an.1478. diſponit, quod quicunque,ad quem hæ-
reditas mulierum ab inteſtato,vel ex teſtamento eſt delata,& poſt
delationem contraxerit debitum, & delationi non renunciaſſet,
intelligatur adiuiſſe ad commodum creditorum, & delationi re-

4 nunciari non poſſit in eorundem creditorum pręiudicium.†Sup
prima,an prædicta conſtitutio 1477.quæ ſimpliciter loquitur de
creditoribus, comprehendat tam creditores ante hæreditatem
delatam,an ſolum poſt delationem creatos? & videtur, ꝙ ſolum
creatos poſt delationem; quia minus læditur ius commune; &
quia conſtitutio anni 1478. videtur hoc importare,quaſi reſtrin-
gat,& declaret pręcedentem,& ita fuit tentum ꝑ Rotam Floren-
tiæ,14.Septembr.1521.incip.D.Conſtantia, & eſt cauſa 235.lib.4.
f.234.vbi,ꝙ lex,ſeu reformatio anni 1477.non procedit in credi-
toribus ante delatam hæreditatem; item neq; in fictis, neque in
5 conditionalibus; quia eſt odioſa,& reſtringenda.†Declara; quia
conſtitutio ann.1477.neceſſario intelligenda eſt de creditoribus
tam præteritis ante delationem,q̃ poſt; quia verba ſunt indeter-
minata, & potius de præteritis, q̃ de futuris poteſt interpretari,
vt intelligatur ſecundum tempus verbi, videlicet creditores ſint
tempore delationis,nec conſtitutio anni 1478.repugnat; quia il-
la loquitur de hæreditatibus iam delatis de illo tempore, & ſic
prouidet in caſu omiſſo à conſtitutione anni 1477. q̃ loquitur de
deferendis. Vnde delatæ ante conſtitutionem non includeban-
tur; ideo lex anni 1478. voluit includere etiam delatas tempore
primæ legis; & ꝙ hoc ſit verum, elicitur ex narratiua legis anni
1477.q̃ narrat fraudes,q̃ committuntur ab iſtis debitoribus,q in-
tra 15.annos,& vltra non adiuerunt,debuerunt eſſe plures,qui de
præterito delatas nolebant adire; idcirco ordinatur,ꝙ cenſeatur
adita quoad creditores poſt delationem, qui magis dicebantur
fraudari, non a. corrigit aliam legem, ſed caſum omiſſum inclu-
dit,alias ſequeretur, ꝙ eſſet correctus annus, ꝙ non ſpecificatur
in ſecunda lege,& non eſt veriſimile,& hunc ſenſum credo veriſ-
ſimum,& ita in cauſa compromiſſaria inter filios q.Donati Mala-
gonellæ, & D.Raphaelis Malagonellæ patrui, in qua tertius ele-
ctus fui à Magnificis,& Excell DD.Ioanne Venturio, & Alberto
6 della Fioraia compromiſſariis cauſæ tenui. † Idem eſt in venden-
te; quia ſequuta morte vendentis ante aditam hæreditatem ma-
tris,ſpectat hæreditas materna ad ſorores mortui,tanq̃ exiſtentes
in pari gradu, in quarum præiudicium non fit tranſmiſſio in ex-
* traneos ſecundum*communem, & magis receptam Florentiæ,
vt dicunt Domini tres Rotæ Florentiæ in motiuis die 9.Martii
1562. vbi, quod emptor non poteſt venire ex legibus annorum
1477.& 1478. qa emptor licet habeat hypothecam,& regreſſum
in caſu euictionis,non eſt proprie creditor,ſed conditionalis, qui
non cadit in ſtatuto,& lege.DD.*in l.1.ff.ſi cert.pet.* Alexan.in puncto
*conſi.*106.*lib.*5.& allegant Anch. in terminis *in conſil.* 37. *Contra Io-
annem in* 3. *dub.* qui loquitur in debitore futuro, & illiquido; & i-
7 dem eſt in creditore, quia ſunt correlatiua.† Amplia; quia vigore
dd.legum ſi filius adeat hæreditatem patris,& compellatur adire
hæreditatem matris,vel etiam adiuit ſponte, non fit confuſio iu-
rium dotis maternæ in ꝑiudicium creditorum, habentium cau-
ſam ab eis, & ſic tertiorum poſſeſſorum; ideo præferuntur, ac ſi
aditio facta non fuiſſet,vbi tangunt,& quod hypotheca non con-
funditur. *l.ſi ex ſextante.* §.*Latinus.ff. de except. rei iudic. l. eleganter, in
princ.ff.de pignor.act.* Bald. *conſil.* 123. *Quidam Alexander,lib.*1. Neguſ.
*de pignor.in primo membr.*5 *partis princ.n.*49.*& ſeq.*

Hæreditas iacens quid ſit, & quæ retineat in ſe, & illi acquiratur, vel non. Concl. 21.

1 HÆREDITAS†nihil aliud eſt, q̃ ſucceſſio in vniuerſum ius, ꝙ
habuit defunctus,*l.nihil.ff.de ver.ſignif.* Bart.*conſil.*157,*Super ijs,*
2 *n.*5.*ver. nil aliud. lib.*1.†Et dicitur hæreditas iacens, donec eſt ſine
hærede; quia repræſentat defunctum, non a. futurum hæredem,
* *l.ſi Titio.*§*.ſi eo,*& ibi Bart.*ff.de leg.*2.*l.cum hæreditas,*& ibi Bartol. &*
DD.*C.depoſ.l.hæreditas.ff.de acquir.rer.dom. Inſtit.de ſtipul.ſeruo.in pr.
l.mortuo.ff.de fideiuſſ.*Bart.*in l.vſufructuarius.ff.de ſtip. ſeruo.* Rom.*con-*
3 *ſil.* 158. *Circa articulum, col.* 1. *ver. & hoc iſtis probo.* †Et in tantum eſt
verum, ꝙ non dicitur eſſe alicuius, vt ſtatutum de damno dante
in re alicuius non habeat locum in dante damnum in bonis hæ-
reditatis iacentis.Bart.*in l.ſi ex re.*§*.fin.ff.de ſtipul. ſeru. & in d. l. hære-*
4 *ditas.l.vltima.ff. de acq.rer.dom.*†Subſtinet ꝑſonam defuncti hære-
ditas iacens nondum adita,poſtquam v. eſt adita,ſubſtinet perſo-
nam hæredis viuentis. Bald.*conſil.*312. *Statuto Communis Cremæ,in*
5 *pr.ver.porro poſt aditam.lib.*3. Deci. *conſil.*442. *In cauſa.n.*18.†Et pro-
prie dicitur hęreditas iacere,donec eſt ſpes hæredis, q velit adire.
6 Bart.*in l.ſi quis hæres inſtituatur, la grande.ff.de hær.inſtit.*†Extende,qa
procurator datus etiam poſt mortem durat hæreditate iacente.
7 Angel.*conſil.*334. *Mandatum collatum, per tot.* †Extende in tantum
hæreditatem iacentem repræſentare defunctum, vt curator hæ-
reditatis iacentis fraudans creditores alienando ad commodum
alterius dicatur vendere res ſuas, & ſit locus interdicto frauda-
torio generali, *ff.de ijs, quæ in fraud. credit.* quia repræſentat defun-
ctum,& non eſt locus interdicto ſpeciali *in l.pupilli,in princ.ff.de ſo-
lutio.*quia licet habeat locum, quando res aliena alienatur in frau-
dem creditorum; tamen oportet, ꝙ fraus ſit pro eo, qui alienat;
ſecus,ſi pro alio.†Reſtringe,niſi hæreditas iacens deſinat eſſe hæ- 8
reditas,ſed tranſeat in bonis vacantibus, quia tunc non ſubſtinet
perſonam defuncti,neq; hæredis,neq; aliquid iuris. Angel.*conſil.*
334.*nu.*2. vbi,quod dicitur tranſitum feciſſe in bonis vacantibus,
quando facta diligentia, & citatione ꝑ edictum non reperitur, q
velit eſſe hæres.†Reſtringe,quia hæreditas iacens non datur,ne- 9
que dici poteſt,vbi eſt hæres, qui adiuit. Caſtr. *conſil.*393.*Vt attin-
gamus,in prin.lib.*1. vbi,ꝙ neq; poſſunt dici bona vacantia,quando
hæres adiuit,ſed ſunt bona ꝓpria, ſi adeuntur, & loquitur in hæ-
rede grauato ex fideicommiſſo poſt mortem.†Reſtringe,quia v- 10
bi ſunt ſui,videl. filii in poteſtate, non datur hæreditas iacens, gl.
in l.cum hæreditas, & ibi DD.*C.depoſ.*Rom.*conſil.*65.*Datio in ſolutum,
in fin.* Aret. *conſil.*26.*col.*3.*n.*2. Ruin.*conſil.*65.*in fin.lib.*4. vbi,quod
non eſt neceſſaria immixtio in ſuo. † Et ideo non valet proceſſus 11
factus contra hæreditatem iacentem, quando adeſt ſuis, videl.fi-
lius defuncti,qui erat in poteſtate. Bald. *d. l. cum hæreditas. C.depoſ.*
†Contrarium tenet Caſtr. & Salycet. *d.l.cum hæreditas C. depoſ.* qa 12
cum ſuus habebat beneficium abſtinendi ex edicto prætoris, re-
ducitur ad inſtar emancipati.*l.nam nec emancipatus.ff.de leg.*1.& ſic-
ut hæreditas delata filio emancipato dicitur iacere, donec do-
ceatur de aditione; eodem modo in ſuo propter beneficium abſ-
tinendi, facit *Inſtit.de hæred.qual.& differ.*§*.neceſſarij,* & ꝙ reputen-
tur tanquam extranei propter beneficium abſtinendi.Dec.*conſil.*
652. *in fin.*†Declara; qa hodie requiritur animi declaratio ex ipſa 13
immixtione,quæ in facto conſiſtit.Iaſ. qui hanc opinionem*ma- *
gis communem affirmat, *in l.ei, qui ſe non immiſcuit.ff.de acqu.hæred.*
Dec.*d.conſil.*652.qui dicit*communem,& idem Ruin.*conſil.*65.*in *
*fin.lib.*4. etiam ſe declarat. Alex.*conſil.*34.*n.*5.*lib.*3.*& conſil.*72.*nu.*3.
*lib.*5.& ita*communiter teneri atteſtatur Abbas *in c.*1.*n.*3.*de ſolut.* *
Iacobin.*in tract. feudor.c. qui quidem inueſtiti,n.*47.vbi,ꝙ licet filius
patre mortuo ſtatim efficiatur ſuus hæres à lege; tamen quan-
tum ad onera non dicitur hæres, niſi poſt immixtionem realem,
adeo ꝙ debet omnino probari, quod filius realiter, & cum effe-
ctu paternæ hæreditati ſe immiſcuerit, quo non docto ſuitas ſibi
non præiudicat. Vide, *Aditio hæreditatis in ſuis ex quibus inducatur.
Concluſ.*191.† Amplia; quia hæreditas iacens retinet ea,q̃ ſunt in- 14
corporalia, & q̃ ſunt iuris,vt dominium, iuriſdictionem,& ſimi-
lia.Oldr.*conſil.*227.*n.*7.*ver certum eſt.*†Reſtringe in iis,q̃ ſunt facti, 15
vel ſunt corporalia,vt poſſeſſio,exercitium,& ſimilia; qa iſta non
retinet hæreditas iacens, *l.cum hæredes.ff.de acquir.poſſeſ.* Oldrad.d.
*conſil.*227.*nu.*7.*ver.certum eſt.*† Amplia; quia hæreditati iacenti,& 16
hæredi futuro acquiritur per pactum, & confeſſionem liberato-
riam,& etiam ꝑ Notarium ſtipulantem,ſicut alteri perſonæ.Ful-
goſ. *conſil.*120. *Viſis toto proceſſu, in princ. ver. circa primum.*† Acquiri 17
poteſt hæreditati iacenti, licet ſit res inanimata, prout Eccleſiæ,
vel Hoſpitali vacanti; quia futuro hæredi, vel rectori acquiritur.
Baldus *conſil.*309.*Proponitur, quod Hoſpitale, circa princ.ver.in contra-
rium videtur, lib.*3.

Hæreditas iacens cadit in commiſſum, & de quibus conueniatur, vel non, & coram quo. Concl. 22.

HÆREDITAS†iacens cadit in commiſſum, ſi non ſoluit ca- 1
nonem emphyteuticum infra tempus biennii Eccleſiæ, &
triennii priuato.Bald.*in addit.ad Specul.titul.de locat.col.*3.quem re-
fert, & ſequitur Iaſon *in l.*2.*in quæſt.*10.*n.*48.*C.de iur.emphyt.*vbi et-
iam Bald. *in fin. in ſecunda lect.* idem Iaſon *in l. ad diem.ff.de verb.ob-
ligat.cum aliis in ſeq. extenſione.*†Extende; quia hæreditas iacens re- 2
netur ad collectas, datia, & tributa, & bona hæreditaria poſſunt
cadere in commiſſum, licet non habeant dominium, & ſint va-
cantia.Bald.*in l.debitor,in* 6 *not.ff.de neg.geſt.* vbi,quod patitur pœ-
nas,tam legales,quam conuentionales,& dicit eſſe menti tenen-
dum,& idem ſentit Specul.*in tit.locati.*§*.nunc aliqua, ver.*20. idem
dicit Iaſ.*in l.ad diem.ff.de verb. oblig.*†Extende; quia tempus currit 3
hæreditati iacenti, tam in fauorem, q̃ in præiudicium, & in em-
phyteuſi,Bald.*conſil.*48.*Inter cætera,lib.*1.† Idem in præſcriptione; 4
quia currit ſibi tempus.Ruin *conſil.*27.*n.*10.*lib.*4.†Extende; quia 5
hæreditas iacens poteſt conſtitui in mora per lapſum diei, & ter-
mini præfixi,quando eſt certus.Bald.*in l.ſi pradio.ff.de in diem adiect.*
Alexand.& Iaſ. *in d.l.ad diem.ff.de verb.oblig.* Caſtr.*conſil.*457.*Iſte Do-
minus Epiſcopus.c.*11.*lib.*2. †Declara vltimam extenſionem; quia ꝙ 6
dicitur hæreditatem iacentem non conſtitui in mora,vt per Bar-
tol.*in l.is cui.*§*.ceſſatum.ff.vt in poſſeſ.legat.*Bald.*in l.licet,in fin.C.de iur.
delib.* Illud eſt verum per interpellationem; quia non intelligit ſe
debe-

debere; ſecus eſt ꝑ lapſum diei certæ appoſitæ in contractu cum
7 defuncto, Bald.vbi ſupra.†Limita, qa contra hæreditatem iacen-
tem non ꝓceditur ex contumacia, & dolo ad ſecundum decretũ,
niſi dato curatore; qa dolus non cadit in ea.Fulg.*conſil.*163.*In cau-*
*ſa,col.pen.v.illud quoq; præterea.*Rom.*conſil.*158.*col.*1.*in fin. v. ſecunda,*
quia, vbi, ꝙ ſecundum decretum requirit latitationem, & ſic do-
8 lum, q non cadit in hæreditate iacente.†Extende, quia hæreditas
iacens non incurrit moram; qa caret ſenſu. Bal.*in l.licet, in fin.ver-*
bis.C.de iur.delib. gloſs.& DD.*in l.cum hæreditas.C.depoſi.*Caſtr.*conſil.*
9 240.*Effectus.col.*2.*in fin.ver.nunc ergo,lib.*1.†Extende, quia non præ-
ſcribitur contra hęreditatem iacentem. Vide, *Præſcriptio currit con-*
10 *tra hæreditatem iacentem, & quando ſecus.* *Concl.*531.†Reſtringe, quia
bene patitur primum Decretum. Rom.*d.conſil.*158.*in princ.v ſecun-*
11 *do, quia.* †Conueniri poteſt hæreditas iacens Clerici coram Iudi-
12 ce ſeculari.Fulg.*conſil.*106.†Et ſtatutum Florentiæ *rubr.*29.*ver.hæ-*
reditas vero, lib. 2. non contradicit, quia quatenus dicit, eo modo
ꝓcedatur, quo contra defunctum, intelligi debet quoad ordinem
procedendi. Corn. *conſil.* 302.*lib.*3.*in fin.* non tamen quoad forum
13 mutat iuris diſpoſitionem.†Inuentarium fieri non poteſt à credi-
toribus, & aliis habentibus intereſſe, donec iacet hæreditas. Vi-
de, *Inuentarium, à quibus confici debeat.* *Concl.*347.*n.*48.vbi hoc caue-
tur Florentiæ per legem. Vide plenius in Concl.prox. ſequente.

Hæreditati iacenti quando curator dari poſſit, vel non. Concl. 23.

1 CVRATOR †dari poteſt hæreditati iacenti, qñ non adeſt pſona
hæredis, vt qa non eſt facta aditio hæreditatis. Bald.*conſil.*312.
*Statuto communis Cremæ, circa princ.ver.porro, lib.*3. vbi, ꝙ hæreditas
iacens ſubſtinet pſonam defuncti, adita v. ſubſtinet perſonam hę-
2 redis.†Vide plene Alex.*conſil.*4.*in princ.lib.*2. vbi diſtinguit, & qd
3 poteſt curator. †Reſtringe in hæreditate adita cum beneficio le-
gis & inuentarii; quia ſi hæres pro ſuo credito vult petere ſuum
creditum, ne agat contra ſeipſum, poteſt petere dari curatorem
hæreditati iacenti, & petere ab eo, & valet. Chaſſan.*conſil.*22.*n.*14.
& ſequitur Rol. à Valle *de inuentario.f.*105.*in* 10 *vtilitate.n.*7. *& ſeq.*
4 †Amplia, quia curator debet dari hæreditati iacenti, quando hæ-
res ſubſtitutus mortuo primo hærede non eſt certus, an ſit viuus,
vel mortuus, Bald.*conſil.*267. *Quæſtolo teſtamento.n.*2.*v.& quia naſci-*
5 *tur.lib.*4.†Extende, quia ſi hæres ſit datus ſub conditione incerta,
vel ſubſtitutus vulgariter ſub conditione incerta, puta, ſi ſine filiis
inſtitutus, q reperitur incapax, deceſſerit pendente conditione,
dari debet adminiſtrator, q ab inteſtato ſuccedit cum obligatio-
ne de reſtituendo, adueniente conditione. Ruin.*conſil.*97.*n.*5.*&*
ſeq. maxime *n.*6 *&* 7.*lib.*2. iuxta tex. *in l.ſi quis inſtituatur,* vbi Bart.&
6 alii, *ff.de hæred.inſt.* Capra *conſi.*69.*n.*14.*ver.circa quæ cadit.*† Amplia,
quia citari non poteſt hæreditas iacens de iure cõmuni, niſi dato
prius curatore hæreditati iacenti, q conueniri, & citari poſſit, *l.* 1.
ff.de curat.bonis dando.l.ſi diu.ff.ex quib.cauſ.in poſſ.eatur, licet hoc Flo-
7 rentiæ non ſeruetur.†Contrarium Florentiæ ex forma ſtatuti, *lib.*
8 2.*Rubr.de hæred.& hæred.deb.c.*29.*ver.hæreditas vero iacens.*†Declara;
qa debent omnia diſpoſita in d. ſtatuto ſeruari, alias actus eſt nul-
lus. Alex.& Iaſ.*in l.ex facto.ff.de vulg.& pupil.* & traditur *in l. q Romæ.*
9 *§.Flauius.ff.de ver.oblig.*†Et ꝙ imo ipſum ſtatutum Forentiæ, licet
tollat, ꝙ non eſt neceſſe dare curatorem hæreditati iacenti, non
tamen tollit, quin ſpecialiter debeat citari is, quem tangit prima
cauſa ſucceſſionis; quia hoc non eſt ſublatum; ergo remanet. A-
10 lex.*conſil.*107.*Perſpectis.in princ.& per tot.lib.*5.† Amplia, quia cura-
tor debet dari hæreditati iacenti, ad hoc, vt incurrat moram, quia
hæreditas iacens moram non incurrit Caſtr.*conſil.*240.*Effectus,n.*
3.*lib.*1. vbi, ꝙ non incurrit, neq; moram, neq; dolum committit.
11 †Reſtringe, quando ageretur ſolum de intimatione litis motæ ꝓ
euictione conſequenda; quia tunc non requiritur datio curato-
ris, ex quo abſenti non fit intimatio, & pupillo ſi fiat, non datur ex
neceſſitate curator; quia talis intimatio reſpicit ſolum conſerua-
tionem iuris emptoris. Caſtr. *d.conſil.*240.*col.*2.*v.ſuper ſecundo, per*
12 *tot.lib.*1. †Amplia, quia non poteſt ꝓcedi ad definitiuam ſenten-
tiam contra hæreditatem iacentem, neq; ad alium actum haben-
tem vim diffinitiuæ, niſi dato curatori ipſi hæreditati iacenti. A-
13 lex.*conſil.*100.*Diſcuſſis.n.*10.*ver & præſuppono.lib.*5.†Extende, vt ꝓ-
cedat, etiam ſi agatur contra hæreditatem iacentem ad effectum
obtinendi mandatum contra fideiuſſorem ꝓ defuncto, vel con-
tra tertium poſſeſſorem, contra quos non poteſt agi, niſi prius diſ-
cuſſo principali, quia etiam debet dari curator hæreditati iacenti.
14 Alex.*conſi.*110.*n.*10.*v.ſed ita eſt, lib.*5.†Extende, quia imo debet ſpe-
cialiter citari ille, quẽ tangit prima cauſa ſucceſſionis, & non ſuffi-
15 cit generalis citatio. Alex.*d.conſil.*107.*Perſpectis, in pr.lib.*5.†Et pro-
cedit extenſio, etiam ſtante ſtatuto Florentiæ, quod ad inſtantiam
creditoris poſſit procedi contra hęreditatem iacentem, nullo da-
to curatore, vel defenſore hęreditati iacenti, ſed ſufficiat, ꝙ fiat ci-
tatio generalis cum libello ad domum defuncti, & in vicinia, quia
ꝑ hoc non tollitur, quin debeat citari is, quem tangit prima cauſa
ſucceſſionis; & ſtatutum non tollit hoc. Alex.*d.conſil.*107.*in princ.*
*cum ſeq.ver.& dato, ꝙ ſtatutum.lib.*5. vbi ꝑ plura hoc confirmat.†A- 16
lienari poſſunt bona hęreditate iacente iure creditoris per credi-
tores, & valet alienatio dato curatore, vel alias ſeruata forma iu-
ris, vel ſtatutorum, nec minor poſtea hæres poteſt reuocare alie-
nationem, niſi adſit cauſa, ꝓpter quam reſtitui poſſit in integrum.
Bald.*conſil.*184.*Ad intelligentiam, in fin.ver.proponitur.lib.*2.†Contra- 17
rium videtur velle Bald. quando poſthumus hæres fuit; quia ſi
fiat alienatio eo nondum nato ꝑ exequutores, dicit, ꝙ non valet,
*conſil.*379.*Viſo teſtamento, lib.*2. ſed loquitur in diuerſis terminis, qa
exequutores non poſſunt, non adita hæreditate, hoc facere; ſecus
ſi detur curator. †Extende; quia alienari poſſunt bona hæredita- 18
tis iacentis, etiam non dato curatore, quando adeſt ꝓcurator con-
ſtitutus à defuncto etiam poſt mortem; quia valet iudicium cum
eo agitatum. Ang.*conſil.*334. *Mandatum collatum, per tot.* maxime *in*
fin. Vide, *Mandatum finitur morte, & alijs modis.* *Concl.*65.†Declara, 19
vt ꝓcedat extenſio, niſi ex negligentia hæreditas deſiiſſet eſſe ia-
cens, & tranſiuiſſet in bonis vacantibus, ꝙ eſt, quando fuit p̃miſſa
citatio ꝑ edictum, & nullus reperitur hæres. Ang.*d.conſil.*334.*n.*2.
†Limita, quando adeſt infans, qui eſt ſuus; quia tunc ratione ſui- 20
tatis hæreditas non eſt iacens, & non poteſt dari curator hæredi-
tati iacenti, ſed debet dari tutor infanti, ꝙ eſt remedium ordina-
rium, & datio facta de curatore hæreditati iacenti eſt ipſo iure
nulla, ſiue ſciuerit adeſſe infantem, ſiue ignorauerit. Bald.*conſil.*
308.*Vtrum poſſit dari, lib.*1.†Et ꝙ citari debeat nominatim filius ra- 21
tione ſuitatis; quia extante ſuo, hæreditas non poteſt dici iacens.
Bald.*conſil.*340.*Tria ſunt, in princ.lib.*2. ꝙ intelligit ꝓcedere, quan-
do filius eſt adultus; ſi v. non eſt adultus, debent citari agnati, &
cognati illius, vt ibi *in fin. ver. præterea.*†Extende idem in alio pro- 22
ximiore agnato, cui hæreditas eſt delata; quia nominatim debet
citari, nec ſufficit proclama, ꝙ ſit contra incertos. Fulg.*conſi.*190.
*Viſis toto proceſſu.n.*2.*ver.quidquid autem actum eſt, col.pen.circ.fin.*†Li- 23
mita, quia curator datus hæreditati iacenti, q̃ iam erat adita, non
tenet, etiam ſi interuenit decretum iudicis, maxime ſi is, qui obti-
nuit, ſciebat, vel quando is, cui erat delata hæreditas, erat proxi-
mior cognatus, & non fuit citatus. Fulg.*d.conſil.*190.*col.pen.ver.ſed*
ex alio capite.†Extende, quia imo non valet ipſo iure datio curato- 24
ris hęreditati iacenti facta, vel bonis vacantibus, quando iam adi-
ta erat hæreditas; quia errabatur in cauſa, & talis error annullat
decretum iudicis ipſo iure. Caſtr. *conſil.*393. *vt attingamus, in pr. col.*
2.*ver.ex quibus ſequitur, lib.*1. Vide Concl. proximam præcedentem.

Hæreditas tranſmiſſa conſideratur tanquam adeunda, non tanquam adita. Concl. 24.

HÆREDITAS †tranſmiſſa conſideratur tanquam adeunda, non 1
tanquam adita; & ideo tranſmiſſio non curanda quoad effe-
ctum, vt deſinat eſſe vacans, & iacens, antequam conſtet de adi-
tione. Dec.*conſil.*442.*In cauſa.n.*14.*verſ.non obſtat, quod videtur,* ple-
ne Crauett. *conſil.*799.*n.*7.*& ſeq.* vbi alios allegat.†Extende; quia 2
hæreditas delata dicitur ius quærendum. Pariſ.*conſil.*52.*n.*15.*lib.*3.
Vide, *Ius adeundi quid ſit, & importet.* *Concl.*574.

Hæreditas repudiata non poteſt adiri per repudiantem, & quando ſecus. Concl. 25.

HÆRES †ſi ſemel repudiauit hæreditatem ſibi delatam, non 1
poteſt amplius eam adire tacite, neq; expreſſe. *l.ſicut.C.de rep.*
hæred. quia non eſt locus pœnitentiæ. Fulg.*conſ.*42.*in fin.*†Extende 2
maxime, quando repudiatio fuit facta ad præſentiam cohæredis,
cui defertur ꝑ repudiationem. Fulg.*d.conſi.*42.*in fi.*†Extende, ſiue 3
hæres ſit ex teſtamento, ſiue ab inteſtato; quia ſi ſemel repudia-
uit, non poteſt amplius admitti ad eam, etiam re integra, & non
adita hæreditate ꝑ ſubſequentem in gradu, niſi fuerit ſuus hæres,
hoc eſt, in poteſtate patris, de cuius hæreditate agitur. *l. fin. C. de*
repub.hæred. vbi Alex.& Iaſ. qui ponit regulam cum ampliationib⁹
& limitationibus.†Extende in caſu conuerſo multo magis; quia 4
hæreditas ſemel adita non poteſt repudiari, *l.ſicut.C.de repud hære.*
vbi *DD. Corn.*conſil.*61.*Licet videatur, v.ſicut.lib.*4. Vide, *Hæres ſemel*
non poteſt deſinere eſſe hæres, & quando ſecus. *Concl.*46.†Amplia, vt ma- 5
xime ꝓcedat, qñ repudians hæreditatem habebat cohæredem, q
adiuerat ante repudiationẽ; qa eo ipſo, ꝙ fit repudiatio, tota hę-
reditas conſolidatur in cohærede. *l fi.C.de rep. hær.cum ibi not.* Bald,
*conſil.*399.*n.*8.*v.circ.quartam.vſq; in fi.lib.*3.& loquitur in quocunq;

6 hæredе,& eſt conſ. Ang de Peruſio.†Declara, vt procedat ſolum in hęrede extraneo; ſecus in ſuo; quia in hęreditate matris infra annum, & in hæreditate patris infra triennium poteſt adire poſt repudiationem,non attento, ꝙ à cohęrede ſit adita, quia reuocabiliter acquiſiuit cohęres.Bald.*conſil.*401.*Quia dictus.n.4.vſq; in fi.*
7 *lib.*3. vbi multa.†Extende, vt idem ſit, qñ hæres repudians habebat ſubſtitutum,quia dicit poſt repudiationem, quia non poterit poſtea repudians velle adire.Bald.*conſil.*399.*Iohannes Simonem,n.*8.
8 *ver.circ.quart.lib.*3. & hoc verum fatetur.†Declara, vt non ꝓcedat extenſio in ſuo, niſi eſſet ſubſtitutus vulgariter, alias ſecus; qa, vt ſupr.poteſt infra annum maternam, infra triennium paternam i-
9 terum adire. Bald. *d. conſil.*401.*n.*4 *lib.*3.†Extende,vt idem ſit, qñ hæres repudians non habebat cohæredem,neq; ſubſtitutum; qa ſi ꝓximior ſequens adiuit, non poteſt repudians poſtea velle adire poſt repudiationem, & adita hæreditate ab alio ꝓximiore. Bal.
10 *d.conſil.*399.*n.*8.*ver.circ.quart.lib.*3.†Limita,quia filius poteſt infra annum adire hæreditatẽ maternam ab eo repudiatam, ſi interim ab alio, cui delata eſt, non ſit adita. Bald.*d.conſil.*399.*circ.fin.v.filius*
11 *enim, lib.*3. ꝙ eſt Ang. de Peruſio.†Limita in hæreditate paterna; quia filius poteſt eam adire infra triennium, non obſtante repudiatione, ſi interim ab alio non ſit adita, anteq̃ repudians adeat.
☞ Bald.*d.conſil.*399.*circa fin.ver.filius enim, vſq; in fin.lib.*3. Vide,*Ius ad-*
12 *eundi,& immiſcendi præſcribitur longiſſimo tempore.Concl.*576.†Et ſi filius,qui abſtinuit, eſt effectus maior; qa erat minor,qñ abſtinuit, triennium non currit, niſi lapſo quadriennio, ꝙ datur ad petendam reſtitutionem; ideo poterit reſtitui,vt adeat,ſi bona nõ ſunt alienata infra triennium,lapſo quadriennio, Alex *conſi.*21.*Viſo pro-*
13 *ceſſu, in pr. lib.*1. †Declara iſtas duas limitationes procedere in ſuo hęrede,etiam ſi hęreditas fuerit adita ꝑ cohęredem, vel ſubſtitutum quemcunq; excepto ſubſtituto vulgari; quia ꝑ aditionem iſtorum licet acquiratur eis hæreditas; tamen acquiritur reuocabiliter,& cõmutabiliter,ſi ſuus voluerit adire.Bald.*d.conſil.*401.*n.*4.*ver.reſtat videre,vſq; in fin.lib.*3. vbi multa ꝓ vtraq; parte, & hanc
14 tenet,tanq̃ veriorem.†Reſtringe declarationem, vt non procedat, qñ hæres ſuus penitus, ac totaliter abſtinuit, & extat alius filius,vel filia in poteſtate; quia etiam ſi ſit ignarus abſtinentię, ſtatim ius defert illi hæreditatẽ; ideo non poterit poſtea volens adire p̄iudicare filiæ, q̃ adiuit. Bald. *conſil.* 239.*Qui vltimus paſſus, in*
15 *fin.n.*3.*ver.venio ad alium.lib.*3. †Et licet filius, qui abſtinuit, poſſit pœnitere, & adire; non tamen è conuerſo ſi adiuit ſemel, poterit repudiare; quia non ſubeſt eadem ratio, vt ꝑ Salyc. *in l.ſuus*, & la-
16 tius ibi Iaſ.*C.de repud.hæred.*Caſt.*in l.ſicut.n.*2.*eod.tit.*†Contrarium, ꝙ filius repudians hęreditatem patris non poſſit illam adire poſt, & ſaltem quoad ſui præiudicium valeat repudiatio, videtur velle Bald.*conſil.*403.*Iohannes.in* 3.*dub.lib.*3. ꝙ eſt Ang.& latius comprobat Cæpol.*cautel.* 227.*qui adiuit hæreditatem*, & videtur ſentire gl.
17 *in l.ſicut.C.de repud.hæred.*†Declara; quia ſi ſumus in ſimplici repudiatione facta,nemine petente, & inſtante,aut recipiente,ſed puta ſolum pro euitandis oneribus hæreditariis, ita vt operari non poſſit vim contractus,de cuius natura eſt,vt concurrat ꝓ ſubſtantia conſenſus vtriuſq; partis, *l.*1.*ff.de pact.* & tunc non obſtat, quin poſſit acceptari, ita Bart.*in d. l.ſicut. C.de repud. hæred.* quem cæteri ſequuntur,prout refert ibi Alex.Bald.*conſil.*46.*Verba inſtitutionis, col.fin.& conſil.ſeq.lib.*1.vbi non putat eſſe verum, ꝙ repudiatio p̄iudicet facta poſt aditionem, niſi quando verba ſonant in pactum, & promiſſionem,idem tenet Dec.*conſil.*14.*Et pro tenui, col.penult.*
18 †Declara; quia licet repudiauerit,ſi fiat compromiſſum,nec poſſit arbiter laudare, ꝙ ſit hæres; tamen poterit repudianti adiudicare omnia bona hæreditaria.Caſt.*conſ.*72. *Dubitatio.n.*2.*ver.ſuper*
19 *ſecundo, li.*1.†Declara; qa ſi filius repudiauit hæreditatẽ patris expreſſe,& valide,poſtea reperiatur poſſidere bona patris vltra aſſignata pro dote materna,præſumitur fraus,& ex tali fraude poteſt conueniri,vt hæres, non obſtante repudiatione. Alex. *conſil.*185. *In cauſa,& lite,in princ.lib.*6.vbi infert, ꝙ neceſſario p̄ſumitur adiuiſſe; quia alias incideret in crimen expilatæ hæreditatis; & ideo tenetur ſatisfacere creditoribus, etiam ſi non eſſet hæres maxime habentibus hypothecam generalem; quia ipſi poſſunt ex hypotheca bona auocare ex hypothecaria, vel vtili Saluiano, & maxime, quando adeſt precarium; quia auctoritate ꝓpria poteſt
20 poſſeſſionem rerum apud tertium capere. † Declara totam iſtam materiam,quia filius,qui eſt ſuus,& hæres neceſſarius,poteſt repudiare hæreditatem, & nihilominus poſt repudiationem, intra triennium poteſt iterum adire illam, & erit hæres, quando interim intra triennium alius non adiuiſſet.Bald *d.conſil.*399.*circa fin. ver.filius enim,vſq; in fin.lib.*3. Alex.plenius *conſil.* 126.*Viſo proceſſu,n.*
21 4.*ver.modo dubium facit,lib.*7 & hæc,quando eſt minor 25.ann.†Si v.eſt filius maior 25.annis, poteſt quandocunq; hæreditatem repudiatam adire,vſq; quo fuerit ætatis annorum 32.*l.fi. C.de repud. hæred.* Alex.*d.conſil.*126.*n.*4.†Et dicitur reuocare repudiationem, 22
ſi poſſideat bona hæreditaria, vel faciat alium actum,qui non poteſt fieri citra ius,& nomen hæredis ſecundum*communem, de *
qua Alexand.*d.conſil.*126.*n.*4. *lib.* 7. vbi plene examinat.

Hæreditas vendi,& cedi poteſt. Concl. 26.

HÆREDITAS†cedi,& vendi poteſt,*tot.tit.de hæreditate,vel actio-* 1
ne vendita. † Amplia; quia valet ceſſio facta ꝑ vnum ex cohæ- 2
redibus alteri cohæredi beneficio inuentarii, pro qua promiſit alimentare cedentem, etiam ſi narretur, ꝙ hæreditas non eſt ſoluendo,& propterea,vt liberetur cedens à moleſtiis, cedit; qa tenetur ille,cui facta eſt ceſſio,ad conuenta,& promiſſa. Ioa.de Im.
*conſil.*72.*per tot.*†Declara; quia licet ceſſionarius ꝓmiſerit, quod 3
cedens non moleſtabitur, & quod ipſum indemnem conſeruabit,teneatur ſeruare conuenta; tamen poteſt à creditoribus moleſtari; quia per ceſſionem non deſinit eſſe hæres. †Limita, quia 4
hæreditas dari non poteſt ꝑ donationem cauſa mortis. *l.licet.*vbi Bar.& alii, *C.de pact.* Alex.*conſil.*23.*lib.*3.DD.**in l.fin.C.de pact.* Vide plene *in ver. Pactum circa futuram ſucceſſionem multiplex. Concluſio.*13. †Extende; quia contractu, & pacto dari non poteſt ſucceſſio, & hæreditas vniuerſalis,quia tolleretur facultas teſtandi. Abb.*conſil.*18.*in princ.& per tot.lib.*1.vbi,quod bene dari poteſt ſucceſſio ex pacto reciproco. Vide,*Pactum circa futuram ſucceſſionem,quando valeat,vel non. Concluſione* 14.

Hæreditas qualiter expilata dicatur, vel non. Concluſio 27.

EXPILARE†dicitur hæreditatem nondum aditam is,qui pe- 1
cunias, vel bona hæreditatis ſibi clam appropriat; quia ſi eſſet adita,eſſet furtum; ſi vero non eſt adita, eſt expilatio. Baldus
*conſil.*472.*Super primo, n.*2.*ver.ſupra quarto,lib.*4.†Limita,quando 2
palam quis rem hæreditariam recipit; quia tenetur illam reſtituere, non autem tenetur de expilata hæreditate. Baldus *d. conſil.*
472.*n.*2.*lib.*4.†Limita in viro,& muliere; quia datur ſolum actio 3
rerum amotarum,vt *tot.tit. rerum amotarum.* Vide,*Vxor aſportans*
*de domo viri.Concl.*395.†Declara tamen; quia procedit, antequam 4
fiat condemnatio, ſed facta condemnatione, ſi non exhibet, incipit effici expilatrix, & vxori denegatur actio dotis, niſi exhibeat, vt eſt tex.*in l.*1.*C.de crimin.expil.hæred.* iuncta gloſs.*in l.fin.C.eodem.* quæ loquitur, etiam ſi non eſt facta liquidatio; quia poteſt dari iuramentum in litem.

Hæreditatis petitio quibus detur, & ex quibus intentata dicatur. Concl.28.

PETITIO†hæreditatis datur hæredi vniuerſali ſine dubio. Alex. 1
*conſil.*70.*Magnificus.n.*10.*ver. quoad ſecundum.lib.*6. pleniſs.Iaſ. *Inſt.de act.in* §.*actionum.n.*16.*cum ſeq.*†Extende; quia datur, ſiue ſit 2
hæres in totum,ſiue etiam pro parte,& quota hæreditatis.Alex.*d. conſil.* 70. *Magnificus. n.* 10. *ver. quoad ſecundum.lib.*6.vbi ponit formam libelli, ꝙ narret ſe hæredem in totum, vel pro quota, & aduerſarium poſſidere, & petat ſe declarari talem, & aduerſarium condemnari ad reſtitutionem totius, vel partis vna cum fructib.
ꝑceptis.† Extende, quia competit etiam vltimo hæredi; qa cum 3
ſit hæres hæredis,dicitur hæres primi teſtatoris. Iaſ. *d.*§. *actionum.*
*n.*186.*& ſeq.Inſt.de act.*†Extende; quia competit etiam fideicom- 4
miſſario vniuerſali.Bart.*in l.item videndum.*§.*fin.ff.de pet. hær.* Vide,
*Hæreditatis petitione agens quid probare debeat. Concl.*32.*n.*27.†Exten- 5
de; quia datur ſucceſſori vniuerſali,qui ꝓprie non eſt hæres, prout fiſcus,& ſuccedens ex aliquo beneficio legis, vel ſtatuti. Caſtr.
*conſ.*442.*Pro declaratione.col.pen.v.præterea ad hoc apparet,lib.*1.†Am- 6
plia, quia competit tam pro rebus corporalibus, q̃ incorporalibus,pro feudo, emphyteuſi, & omnibus rebus repertis in hæreditate defuncti.Iaſ.*d.*§.*actionum.n.*209. *& ſeq. Inſt.de act.*†Intenta- 7
ta dicitur hęreditatis petitio, ſi narratur, quod defunctus iuſto titulo poſſedit bona, de quibus agitur, & quod inſtituit agentem hæredem,ſiue ſit pro tota,ſiue pro quota, exprimat, ꝙ reus detinet bona; ideo petit ſe declarari hæredem, & dictum reum condemnari ad reſtituendum bona,& ius,& iuſtitiam fieri. Alexand.
*conſil.*184.*Viſo proceſſu,in princ.lib.*5.†Et ſi non expreſſit, ꝙ iuſto ti- 8
tulo, ex quo bona fides oritur, debet exprimere, quod poſſedit bona fide tanquam ſua, alias ſi non allegaret bonam fidem, non obtineret. Alexand.*conſil.*184.*num.*8.*ver.ſed in propoſito, lib.*5.

Vide plenius,*Hæreditatis petitio ex quibus dicatur intentata. Concl.*31.

Hæreditatis petitio non competit multis caſibus, & quando ſecus. Concl. 29.

1 REGVLA † eſt, quod hæreditatis petitio non poteſt intentari
per eum, qui poſſidet, ſed ſi moleſtatur, bene poteſt petere
declarari ſe hæredem, & licere vti, & frui, & reo non licere infer-
re moleſtiam aliquam, & imponi ſilentium. Iaſ. conſil. 112. ad fin. lib.
4. Vide, Hæreditatis petitio contra quos non detur, & contra quos detur.
2 Concl. prox. ſeq. num 27. & ſeq. † Et è conuerſo neceſſario debet agi
petitione hæreditatis, quando eſt quæſtio inter plures de hæredi-
tate, & non poteſt incipi à tenuta, vel ab exequutione, DD. in l.
minorem. ff. de iudic. & in l. non diſtinguemus. §. ſi is. ff. de arbitr. l. finali, in
pr. C. de petit. hæred. quia particularia iudicia non poſſunt intentari
3 inter eos, inter quos eſt controuerſia de hæreditate. † Amplia, q̃a
petitio hæreditatis nunquam competit hæredi, qui aliquando
poſſedit, licet nunc non poſſideat. Alexan. conſil. 89. Viſo puncto, in
princ. lib. 2. vbi hoc declarat, puta ſi auus meus poſſedit, & pater
meus hæres poſſedit, non poteſt pater intentare petitionem hæ-
reditatis; quia ſemper poſſedit, plene Iaſ. Inſtit. de act. in §. actionum.
n. 115. ver. vltimo, vbi, ꝙ neq; datur petitio hæreditatis ad res etiam
4 particulares ei, qui ſemel poſſedit. † Reſtringit; quia quando
mortuus eſt pater, bene poſſent filii agere petitione hæreditatis
iurando, quod illa bona erant in hæreditate aui, quod eſt mirabi-
le; quia plus iuris habet hæres, quam defunctus. Alexa. conſil. 183.
Viſo puncto, per tot. lib. 5. vbi, quod qui ſemel poſſedit hæres, non in-
5 tentat hoc remedium. † Contrarium dicit idem Alexa. conſil. 94.
In cauſa & lite, n. 6. ver. ex quo infero, lib. 2. vbi, quod non poteſt com-
petere petitio hæreditatis, neq; interdictum quorum bonorum
hæredi, qui ſemel poſſedit rem, quam petit, neque etiam hæredi
hæredis poteſt competere, quia ex perſona hæredis primi defun-
cti non; quia ſemel poſſedit; non etiam ex perſona propria; q̃a
bona dicuntur eſſe in hæreditate defuncti, qui ſemel poſſedit, ſed
iſta vltima ratio iudicio meo nihil facit; quia eſto, ꝙ bona ſint in
hæreditate defuncti; tamen dominium tranſiuit in hæredem v-
niuerſalem ex ſola aditione. Alex. conſil. 90. n. 8. lib. 2. iſta ratio non
releuat: dicas igitur, quod ſi vult nepos agere petitione hæredi-
tatis ad bona aui, quæ poſſedit ſemel, filius non poteſt; quia non
6 ſunt aui amplius, ſed filii. Alex. conſil. 70. in fin. n. 12. lib. 6. † Declara
iudicio meo; quia ſi agatur de poſſeſſione aui apprehenſa, & ſe-
mel poſſeſſa per filium, non poterit filius, qui ſemel poſſedit, age-
re petitione hæreditatis; quia bona non amplius ſunt in hæredi-
tate aui, ſed filii, ita Alex. conſil. 70. Magnificus, in fin. n. 12. lib. 6. & id-
eo ſi nepos vellet ex perſona patris agere petitione hæreditatis,
ſicuti filius eſt excluſus, ita nepos, ſed ſi vellet agere petitione hæ-
reditatis ad bona filii, qui eſt pater nepotis, tanq̃ hæres filii, non
aui, bene poſſet; quia nunquam poſſedit; ſi v. eſſemus in fidei-
commiſſo vniuerſali, in quo bona non confunduntur, & peteret
tanq̃ hæres aui ex fideicommiſſo, non ſibi noceret, ꝙ pater poſ-
7 ſederit, & iſta eſt veritas. † Et quod non competat hæreditatis pe-
titio, neq; interdictum quorum bonorum hæredi q̃ ſemel poſſe-
dit, late Alex. d. conſil. 183. per tot. lib. 3. & conſil. 70. Magnificus. n. 10. &
8 ſeq. ver. quoad ſecundum, lib. 6. † Amplia, quia hæreditatis petitio non
poteſt cumulari cum rei vendicatione & iudicio particulari pro
eadem re, Alexandr. conſil. 184. Viſo proceſſu. n. 2. lib. 5. & n. 6. & conſil.
24. col. 1. lib. 7. Caſtr. in l. regulariter. ff. de petit. hæred. Bald. in l. 2. de petit.
hæred. Iaſ. in l. vt reſponſum. C. de tranſact. Alex. conſil. 83. Viſo themate,
9 col. 1. lib. 3. & repetit nu. 4. & conſil. 184. n. 2. lib. 5. † Contrarium tenet
Caſtr. conſil. 6. In cauſa, quæ vertitur coram Locum tenente, alias 139. lib.
2. apoſt. ad Alex. d. conſil. 184. in princ. in ver. cumulari lib. 5. Ruin. con-
ſil. 54. n. 8. lib. 4. Caſtr. in l. 2. C. de petit hæred. Iaſon in §. actionum. Inſt.
10 de action. † Et quod imo petitio hæreditatis, rei vendicatio, inter-
dictum quorum bonorum, & publiciana poſſint cumulari in eo-
dem libello. Crauett. conſil. 16. nu. 8. vbi etiam, quæ neceſſario ſint
11 probanda de vtroque. † Declara, quia aliquando poteſt cumulari,
vt per Doctores in l. 2. in fin. C. de petit. hæred. ſed tamen in dubio
non cenſetur facta cumulatio, licet in libello ſint narrata multa,
quod agens ſit dominus, & quæ important rei vendicationem;
quia ſi in concluſione dictum ſit, bona ad eum ſpectare vti hære-
dem, & aduerſarium condemnari ad illorum reſtitutionem cum
fructibus, ſola petitio hæreditatis dicitur intentata. Bartol. in l. ex
diuerſo §. 1. in prin. ff. de rei vendic. Alex. conſil. 184. Viſo proceſſu, in princ.
lib. 5. & conſil. 70. num. 10. lib. 6. quia inſpicitur concluſio. Vide,
12 Concluſio potius attenditur, quam facti narratio. Concluſ. 558. † Declara,
quia procedit ampliatio reo opponente, alias ſecus. Alexan. conſil.
89. Viſo puncto. num. 2. ver. caueat, lib. 2. & quod ſi reus non opponat,
procedat cumulatio. Aretinus conſil. 103. Boeri. ſingul. in verb. cu-
mulatio. † Declara; quia poſſunt cumulari hæreditatis petitio cum 13
rei vendicatione, & publiciana tanquam actiones tendentes ad
idem, licet originem habeant ex diuerſis; ita tamen, quod ſi pars
opponat, actor tenetur eligere, ſi nõ opponat, actor eligit illam, q̃
ſibi magis expedit, ſtante maxime clauſula, omni meliori modo. Caſt.
conſil. 391. In cauſa, quæ vertitur, in pr. lib. 2. † Contrarium, ꝙ in ſum- 14
mariis cauſis poſſint in eodem libello cumulari petitio hæredita-
tis, & rei vendicatio, licet ſint contraria remedia, tenet Aretin. d.
conſil. 103. vbi ponit tres limitationes, inter quas eſt iſta, q̃n cauſa
eſt ſummaria. Boer. ſing. in ver. cumulatio. † Extende, quia non poſ- 15
ſunt cumulari, etiam ſi adſit clauſula, omni meliori modo. Rui. conſil.
174. col. pen. li. 1. † Contrarium, ꝙ imo ſi adeſt clauſula ſalutaris, pe- 16
tens, &c. & clauſula, omni meliori modo, &c. q̃ aptæ ſunt ſubſtinere
quemcunq; libellum, & ꝑ quas cenſetur intentatum etiam reme-
dium ꝙ poteſt elici ex narratis. Crauett. reſponſ. pro genero, n. 215. &
217. Aret. conſil. 103. Boer. ſing. in ver. cumulatio. Marant. in prax par.
4. diſt. 9. n. 33. † Qualiter a. cognoſcatur, an vna ſolum, an ambę ſint 17
intentatæ, vide Bal. in l. 2. C. de pet. hær. † Extende, q̃n adeſt clauſula, 18
Super quibus omnibus petit ius, & iuſtitiam miniſtrari, quia operatur, ꝙ
poteſt obtinere. † Vide, Clauſulæ libellorum diuerſæ q̃d operentur. Con-
cl. 357. † Amplia; quia actioni petitionis hæreditatis præſcribitur 19
ſpatio 30. annorum ſine titulo ex ſola bona fide. Ang. conſil. 161. in 20
princ. ver. de ſecundo, & ideo poſt 30. annos non eſt locus petitioni
hæreditatis. l. licet. C. de iur. deliber. & ꝙ præſcribatur 30. annis con-
tra hanc actionem de iure communi, eſt text. in l. hæreditatis, & ibi
gloſ. C. de pet. hæred. DD. *omnes in l. fin. C. de edict. D. Adr. toll. l. vni- *
ca. C. quando non pet. parte. Bald. conſil. 410. lib 4. & conſil. 62. lib. 5. A-
lex. conſil. 73. lib. 5. Soc. conſil. 64. col. 4. lib. 1. Pariſ. conſil. 48. n. 11. lib. 3.
Crau conſi. 312. col. 1. Tiraq. de retr. lignag. §. 36. gloß. 2. n. 37. Alex. con-
ſil. 73. Punctus. n. 3. lib. 5. † Et eſt ratio; quia ſicuti non datur contra 21
titulo poſſidentem, ita nec contra eum, qui p̃ſcripſit; quia ꝓ titu-
lo ſufficit p̃ſcriptio. Alex. conſil. 73. in pr. lib. 5. † Extende; quia Flo- 22
rentiæ extat ſtatutum, rubr. 73. lib. 2. ꝑ ꝙ præſcribitur omni actio-
ni. † Extende, quia nedum p̃ſcribitur contra actionem petitionis 23
hæreditatis, ſed etiam contra ius immiſcendi præſcribitur 30. an-
nis, l. licet. C. de iure delib. vbi gl. & DD. Bar. in l. filio præterito, col. ante-
pen. ff. de iniuſt. rupto. Caſtr. in l. ſi quis ſeruus. ff. de iur. delib. Iaſ. conſil. 19.
lib. 1. vbi dicit *communem, & ab ea in iudicando, & conſulendo *
non eſſe recedendum, & idem dicit in d. l. licet. C. de iur. delib. Tiraq.
in l. ſi vnquam. §. reuertatur. n. 312. C. de reuoc. donat. & in tr. de retr. lign.
§. 36. gloß. 2. n. 37. Crau. d. conſil. 312. † Amplia, quia cum titulo præ- 24
ſcribitur inter præſentes ſpatio 10. annorum, & inter abſentes
ſpatio 20. annorum. Angel. d. conſil. 161. in princ. ver. de ſecundo. † De- 25
clara, niſi adſit mala fides ex parte poſſeſſoris. Bart. conſil. 112. Qui-
dam magiſter, in fin. lib. 2. † Amplia, quia non datur ei, qui legitime 26
non adiuit hæreditatem. Alex. conſil. 167. Viſo, in prin. lib 5. † Exten- 27
de maxime, quando conſtat de teſtamento, in quo alii ſunt hære-
des, & actor dicit ſe hæredem ab inteſtato. Alexand. d. conſil. 176.
in princ. lib. 5. Vide plenius in Concl. proxima ſeq.

Hæreditatis petitio contra quos non detur, & contra quos detur. Concl. 30.

PETITIO † hæreditatis non datur contra eum, qui aliquo titulo 1
poſſidet. Ang. conſil. 133. Super primo. n. 2. ver. ſuper hoc quemadmo-
dum. vbi, quod melius eſt intentare rei vendicationem, quam pe-
titionem hæreditatis, idem Ang. conſil. 263. Statuto Piſtorienſi, circa
fin. vbi dicit *communem, & hanc partem tuetur Benint. deciſ. 35. *
per totam. vbi, quod non datur petitio hæreditatis contra titulo
poſſidentem, ſed bene datur rei vendicatio. Alex. conſil. 184. in pr.
lib. 5. Natta conſil. 400. col. fin. ver. ſin autem fideicommiſſarius agit. &
iſta eſt regula. Bald. in l. fin. in 11. oppoſ. C. de edict. D. Adr. toll. Alex. con-
ſil. 83. Viſo themate. n. 5. ver. præterea. lib. 3. & conſil. 128. Viſo proceſſu. n.
9. ver. accedit etiam. lib. 7. Vide, Fideicommiſſarius qualiter probet fidei-
commiſſum, & quam actionem intentare poßit. Concl. 277. † Et ꝙ non 2
detur petitio hæreditatis contra titulo poſſidentem, quando ti-
tulus eſt habilis ad tranſlationem dominii, vel quaſi, ex text. in l.
hæreditatem. C. in quib. cauſ. ceſſat long. temp. præſcr. l. hæreditatis. C. de
pet. hæred. vbi Doct. Bart. in l. hæreditas. C. de pet. hær. Corn. conſil. 65. li-
cet. lib. 1. col. 3. Curt. Iun. in l. fin. n. 20. & ſeqq. C. de edict. D. Adr. Caſtr.
conſil. 138. In cauſa. n. 4. & conſ. 166. Viſis actis, in pr. & conſ. 391. lib. 2.
Ang. conſil. 84. n. 2. & conſil. 161. in 3. dub. Alex. conſ. 182. Viſo proceſſu. n.
9. lib. 7. Bald. conſ. 166. A libello incipiendum eſt, n. 1. lib. 4. Pariſ. conſ. 48.
Actores. n. 14. lib. 3. Soc. Iun. conſi. 75. Quanquam. n. 7. & conſil. 27. Licet
in præſenti conſultatione. n. 157. lib. 1. & conſil. 47. Viſo puncto. n. 21. lib. 2.
Caſtr. conſil. 138. In cauſa, quæ vertitur. col. 1. ver. ſed hoc non obſtante, li. 2.
Alex. conſil. 184. Viſo proceſſu. n. 3. ver. & licet. & conſil. 185. num. 2. lib. 5.

Exten-

3 Extende, †quod non datur contra titulo poſſidentem, etiamſi ti-
tulus ſit quæſitus poſt mortem defuncti, Bald. in l. fin. C. de edict. D.
4 Adr. toll. †Contrarium, quod talis titulus non ſit bonus, & non im-
* pediat petitionem hæreditatis, eſt communis *opinio. Alex. conſil.
* 184. Viſo proceſſu. nu. 3. ver. tamen* communis opinio. lib. 5. vbi apoſt. ci-
* tat Alex. conſ. 73. eod. lib. & repetit communem* conſil. 186. n. 2. lib. 5.
5 Declara; †quia ſi reus habuit titulum ab eo, contra quem erat na-
ta petitio hæreditatis, q non habet titulum, & contrarium eſt ve-
rum; aut habebat etiam ipſe titulum; qa contra eum non erat na-
ta actio petitionis hæreditatis, quæ non datur contra titulo poſſi-
dentem, & ꝓcedit opinio Bald. Alex. conſ. 184. n. 6. ver. tamen diſtin-
6 guit. lib. 5. Ratio †eſt ſecundum DD. in locis p̄dictis; qa agens pe-
titione hæreditatis fundat ſe in titulo ſuo hæreditario, & poſſeſ-
ſione defuncti, & ille, qui poſſidet, fundat ſe in titulo, & poſſeſſio-
ne ſimiliter; ergo in pari cauſa potior debet eſſe conditio poſſi-
dentis, c. in pari. de reg. iur. Alex. conſi. 73. Punctus n. 7. & 8. lib. 5. & ple-
* nius conſil. 184. n. 5. ver. ratio lib. 5. & hanc communem* dicit Iaſ. in
§. actionum. n. 195. v. & in terminis noſtris quæ ſit ratio. inſt. de act. vbi po-
7 nit duas alias rationes. †Rationem aliam adducit Caſtr. conſil. 138.
col. 1. v. ſed hoc non obſtante. lib. 2. quia ſicuti datur actio petitionis hę-
reditatis ex eo ſolo, ꝙ defunctus tempore mortis poſſederit etiā
ſine titulo; ideo non debet dari contra eum, qui habet titulum.
8 Declara †tamen, ꝙ dicitur petitionem hæreditatis non dari con-
tra titulo poſſidentem, intelligi, quando titulus authoris eſt legi-
timus, & validus. l. nec vllam. §. 1. ff. de petit. hæred. Aret. Inſt. de act. §. ſed
iſtæ. Iaſ. in §. omnium. Inſt. eod. tit. Franc. Aret. conſil. 109. col. 1. Iaſ. in l. li-
9 cet inter. C. de pact. †Quia, vt titulus excludat hæredem à petitione
hæreditatis, debet eſſe talis, qui authorem quoq; dantem titulum
alteri tueatur. l. fin. §. 1. ff. ad Velleian. alias ſi author non potuiſſet ſe
tueri, minus poteſt ſucceſſor illius. Bart. in l. cogi, in fin. ff. de pet. hær.
Aret. d. conſi. 109. Barb. conſil. 55. lib. 3. Ruin. conſil. 54. lib. 4. Vide inf.
10 n. 63. & ſeq. n. 108. ver. contrarium, vbi conc. habentur. †Declara; qa
quod dicitur non dari petitionem hæreditatis contra titulo poſſi-
dentem, intelligitur, quando titulus eſt ab eo, qui poſſet quemli-
bet agentem petitione hæreditatis excludere, alias non. Ang. A-
11 ret. conſil. 93. Nulli dubium. in fin. qui alios citat. †Amplia; quia con-
tra poſſeſſorem titulo ſingulari à defuncto non procedit petitio
hęreditatis, qa titulus ſingularis excludit petitionis principium
ab hærede factæ; quia poſſeſſor ſingulari titulo non negat hære-
dem; ideo non eſt aduerſarius, ſed illum excludit. Bald. conſil. 451.
Quid habeat. n. 2. v. tertio ſciendum, lib. 3. per tot. Gabr. conſil. 45. per tot.
12 †Extende, vt ꝓcedat, etiam ſi habens titulum ſingularem habeat
ab exequutore, vel tutore pro legatis ſoluendis à teſtatore, Bald.
13 conſil. 451. in fin. lib. 3. †Extende, quia petitio hæreditatis non habet
locum, quando poſſeſſor primo dixit ſe poſſidere pro poſſeſſore,
poſtea reuocata confeſſione dixit poſſidere titulo particulari à
defuncto; quia ſi probat titulum, non attenta confeſſione erro-
nea, non datur petitio contra eum, alias ſecus. Ang. d. conſil. 136. in
14 princ. ve. ſed incidenter. Reſtringe, †quando titulus ſingularis habe-
tur pro non titulo; quia paria ſunt, non eſſe talem, vel non haberi
☞ pro tali Bald. d. conſil. 451. circa fin. ver. fallit tamen, lib. 3. Vide, Titulus
15 inualidus reducitur ad non titulum, & quando. Concl. 315. † Reſtrin-
ge, quando titulus fuit quæſitus poſt mortem eius, de cuius hęre-
ditate agitur. Caſt. conſil. 166. lib. 2. Bar. in l. etiam. §. ſi quis ſciens. ff. de
pet. hær. Affl. dec. 228. Caſtr. plene conſ. 324. col. fin. ver. tertio quæritur.
lib. 2. & conſil. 393. col. 2. ver. circa ſecundum, eod. lib. & conſil. 139. n. 4. &
391. col. 2. ver. præterea. lib. 2. Alexa. conſil. 73. ver. ſi autem. n. 5. lib. 5. vbi
16 hanc tuetur, & tollit omnia contraria. †Contrarium, ꝙ imo non
detur contra titulo poſſidentem habito poſt mortem teſtatoris,
* cōmunem dicit *Alex. d. conſil. 73. n. 5. lib. 5. & ꝙ competit rei ven-
17 dicatio, non petitio hæreditatis. † Reſtringe, qn̄ quis poſſidens
haberet titulum, & venditionem à tutrice; quia niſi ꝓbetur cau-
ſa, & ſolennitas non patrocinatur. Bald. d. conſil. 451. in fin. lib. 3. &
idem, ſi habet à tutore, qa titul⁹ ſine ſolennitate habetur pro non
18 titulo. Io. de Imol. conſil. 73. n. 6. in fin. †Idem, quando habet à ma-
tre vendente pro filio. Natt. conſ. 448. Viri ſpectabiles. n. 23 ſequitur
☞ Pedem. dec. 56. n. 5. Vide, Vendere quilibet poteſt rem alienam. Concl. 53.
19 †Reſtringe duobus aliis modis, quos refert Bald. notab. in l. hære-
20 ditatem. C. in quib. cauſ. ceſſet long. temp. præſc. †Reſtringe, quando is, à
quo tertius, contra quem agitur, habet titulum, nullum ius ha-
21 beat, idem Natt. d. conſil. 448. in fin. †Declara; q ad hoc, vt petitio
hæreditatis procedat, debet eſſe certus, an ſit hæres ex teſtamen-
☞ to, vel ab inteſtato Bald. d. conſ. 451. in pr. lib. 3. Vide, Aditio hæreditatis
22 debet eſſe certa. Concl. 184. †Reſtringe; quia bene datur petitio hæ-
reditatis contra habentem titulum putatiuum hæreditarium.
Caſtr. conſ. 324. in fi. lib. 2. vbi, ꝙ datur contra eum, qui poſſidet pro
23 hærede, vel pro poſſeſſore. †Reſtringe; quia habens titulum po-

teſt conueniri petitione hæreditatis, quando titulus non includit
neceſſario bona, de quibus conſil. 136. In quæſtione vertente. n. 2. De-
clara; †qa licet in dictis caſibus detur petitio hæreditatis; tamen 24
tituli non impedientes bene abbreuiant vitam huic actioni ad an-
nos decem; quia cum excedat ſuos terminos, exceditur à ſuis ter-
minis. Caſtr. d. conſil. 324. in fin. lib. 2. vbi excipit minores. †Amplia, 25
quia petitio hæreditatis non datur contra eum, qui per 30. annos
poſſedit bona, Angel. conſil. 84. In cauſa prædicta. n. 2. verſ. de quarto.
Alexand. conſil. 147. Viſo themate. n. 3. lib. 7. †Extende; quia neque 26
datur ad rem mobilem, quando vſucapio eſt completa. Alexan.
d. conſil. 147. num. 3. lib. 7. †Amplia; quia hæreditatis petitio non 27
datur poſſidenti, ſed bene datur declaratio eſſe hæredem, licere
vti, & frui, & non poſſe moleſtari. Iaſ. conſil. 112. ad fin. lib. 4. †Item 28
non datur eo caſu petitio hæreditatis, quando ſemel poſſedit, ſed
deſiit ex quacunq; cauſa poſſidere, ſed datur rei vendicatio. Bart.
in l. 2. ff. de fideicom. hæred. pet. Alex. conſil. 184. & conſil. 185. In cauſa, in
pr. lib. 5. & conſil. 70. in fin. & conſil. 152. In cauſa, & lite, in pr. lib. 6. Iaſ.
in l. vt reſponſum. n. 2. C. de tranſact. Caſtr. conſil. 393. Pro euidentia. col. 2.
ve. circa ſecundum, in fin. lib. 2. †Extende in tantum non dari petitio- 29
nem hæreditatis ei, qui ſemel habuit poſſeſſionem bonorum hę-
reditariorum, vt licet ſit ſpoliatus, vel ceciderit à poſſeſſione, non
poſſit amplius agere iudicio petitionis hæreditatis, & ſi agat, de-
bet ſuccumbere, & corruit iudicium. Iaſ. poſt Io. de Platea, & A-
ret. in §. actionum, col. pen. Inſt. de act. Alexan. conſil. 84. n. 6. lib. 2. Corn.
conſil. 254. col. fin. lib. 4. Alex. conſ. 184. n. 2. & 3. lib. 5. Soc. conſil. 122. n.
13. lib. 4. Rol. à Vall. conſil. 75. n. 21. lib. 2. †Contrarium tenet Baldus 30
conſil. 12. n. 5. ver. alius paſſus, & conſil. 13. Super eo quæritur, n. 5. ver. quinto
quæritur. lib. 1. †Ratio eſt; qa cum ſemel adeptus ſit poſſeſſionem, 31
dicitur effectus dominus, & vnicum patrimonium factum, & p
conſequens non ſunt amplius res hæreditariæ, ſed propriæ hære-
dis. gl. in l. 1. §. veteres. ff. de acq. poſſ. Bar. d. l. 2. ff. de fideicom. hæred. pet. vbi,
ꝙ propterea debet intentare rei vendicationem; quia cum non
ſint amplius hæreditariæ, non poteſt applicari iudicium petitio-
nis hæreditatis, ꝙ ſolas res hæreditarias complectitur. Rom. con-
ſil. 40. Viſis, in pr. vbi prima apoſt. in ver appellari, citat conc. ad hoc.
Alexan. conſil. 70. in fin. & conſil. 152. in pr. lib. 6. vbi adducit eandem
rationem. †De veritate iſtius rationis, Vide, Bona quando paterna, 32
materna, vel fraterna eſſe dicantur. Concl. 108. †Extende; qa non po- ☞
teſt ſaluari tale iudiciū p̄textu, ꝙ iure familiaritatis poſſederit; qa 33
quando ſubeſt aliqua cauſa, propter quam quis cenſeatur poſſi-
dere, propter illam cenſetur poſſediſſe, & non iure familiaritatis.
Caſtr. conſil. 392. In cauſa, quæ vertitur, col. 3. ver. & hoc præſuppoſito, lib.
2. Crau. conſil. 226. col 3. in princ. Vide, Poſſeſſio iure familiaritatis quæ, ☞
& quando dicatur. Concl. 411. †Bene poteſt dari rei vendicatio, et- 34
iam ſi ſolum adiuit; quia p aditionem ſolam tranſit dominium, li-
cet non acceperit poſſeſſionem. Io. de Im. conſil. 73. n. 6. †Extende 35
in tantum eſſe verum, vt corruat iudicium; vt Marant. in praxi. in
4. part. diſtin. 7. det pro cautela reo, vt probet, ſi poteſt, quod agens
petitione hæreditatis poſſederit; quia hoc modo liberabit ſe ab
hac actione. †Et probatur, ꝙ poſſederit, ſi apparet in libello acto- 36
ris confeſſio, vel alia, q̄ hoc probant, ſi dicat inueniſſe in hæredi-
tate talia bona, quia inueniſſe eſt cepiſſe, vel ſi dicat, ꝙ fuit ſpolia-
tus, & ſimilia. Alexan. d. conſil. 152. n. 2. lib. 6. †Amplia, quia nedum 37
hæreditatis petitio directa non datur contra titulo poſſidentem,
ſed nec fideicommiſſaria. Angel. conſil. 229. Ex themate, col. 1. in fin.
ver. licet autem potuerint. †Extende, etiam ſi quis emerit rem, q̄ erat 38
ſubiecta fideicommiſſo; quia non poteſt agere fideicommiſſar⁹
exequutiue cōtra talem tertium poſſeſſorem vigore ſtatuti man-
dantis exequutiue procedi. Angel. conſil. 263 Statuto Piſtorienſi, per
tot. †Amplia, vt ꝓcedat, etiam ſi conuentus poſſideat pro hęrede 39
alterius perſonæ, q̃ ſit defunctus, ex cuius pſona actor venit. An-
gelus conſil. 220. n. 2. ver. ſed quando actor. †Extende, vt procedat, et- 40
iam ſi reus habeat cauſam hæreditariam ab eo, qui confeſſus eſſet
bona fuiſſe in hæreditate defuncti, ex cuius perſona actor agit;
qa ſi non conuenitur tanquam hæres confitentis, non datur actio
petitionis hæreditatis, ſecus ſi tanq̃ hæres confitentis conueni-
tur. Angelus d. conſil. 229. n. 2. verſ. hoc quidem dico. Amplia; †quia 41
non datur petitio hæreditatis contra titulo nullo poſſidentem,
quando ex illo titulo non tuetur ſe, Angel. d. conſil. 229. circa fi. n. 3.
ver. non igitur. †Amplia; quia non datur petitio hęreditatis contra 42
eum, qui dixit ſe nomine alieno, & iure familiaritatis poſſidere.
Alex. conſil. 136. Viſo proceſſu, in fin. lib. 7. ver. illud autem certum. Am-
plia; †quia non datur petitio hæreditatis ei, qui ſemel poſſedit, 43
& cecidit, vt per Ruin. conſil. 25. Circa illud, de quo quæritur. n. 2. & 3.
lib. 4. † Amplia; quia pro titulo ſufficit præſcriptio Alexand. d. 44
conſil. 73. in princ. lib. 5. † Amplia; quia non datur contra eum, qui 45
poſſidet bona permutata per hæredem grauatum, vel quæſi-
ta ex

tá ex permutatione cum bonis, quæ fuerunt defuncti, & poſtea
alienata; quia ex quo non fuerunt in bonis defuncti, non poteſt
competere petitio hæreditatis, etiam ſi fuerint ſubrogata. Alex.
46 *conſil.186.num.3.& ſeq. ver.minus etiam,lib.5.*† Amplia, etiam ſi titu-
lus ſit donationis, dummodo non iure hæreditario, puta, pro
quota hæreditatis. Alexand.*conſil.73.col.2.verſ.& licet de iure petitio.*
47 *lib.5.* † Declara; quia imo ex quo donatio eſt ſine pretio, adeo
quod agi non poteſt contra venditorem, ſeu donantem ſine pre-
tio, titulus donationis non releuat. Ruin. *conſil.146.nu.17.lib.3.in
fin.& n.8.verſ.non obſtat etiam.dum poſtremo.* Cuman.*d.l.fin.§.fin.ff.de
leg.2.* Alexand.*in l.Marcellus.§.res, quæ.n.6.in 6.limit.ff.ad Trebellian.*
48 † Et ꝙ titulus donationis ab alio, quam ab hærede tueatur poſſi-
dentem, ne poſſit conueniri petitione hæreditatis. Ruinus *conſil.*
49 *174.n.14.lib.1.*† Amplia; quia etiam iuſtus error inducit titulum,
& contra talem iuſto errore poſſidentem non datur petitio hæ-
reditatis. Alexand. *d. conſil.73. col.penult. lib.5.* ſed credo ſequuta
50 præſcriptione intelligi debere. Extende; † vt etiam titulus ſingu-
laris putatiuus à minori hærede excludat agentem petitione hæ-
reditatis, quando non conſtat, quod ſciuerit vendentem mino-
rem; & ideo commiſſarius non obtinebit in hoc iudicio. Gabr.
51 *conſil.45.per tot.* vbi latiſſime diſputat, tuendo hanc partem. † Con-
52 trarium tenet idem Gabriel *conſil.32.in fin.* † Amplia; quia etiam
ſententia inducit titulum, vt non detur petitio hæreditatis con-
tra eum, qui tuetur ex ſententia. Ruin.*d.conſil.174.Ponderatis,num.*
53 *14.vſq. in fin. lib.1.* † Amplia; quia non datur petitio hæreditatis
contra eum, qui emit nomine communi à pluribus vti hæredi-
bus, vel ab vno, qui vendidit nomine communi; quia non nega-
uit alium cohæredem; ideo competit potius actio negociorum
geſtorum ad pretium. *l.in familiæ.C.famil.herciſcund.* Alexand. ple-
54 ne *conſil.56. In cauſa Iacobi, lib.7.per tot.*† Amplia, vt quod dicitur
non dari petitionem hæreditatis contra titulo poſſidentem, pro-
cedat etiam in poſſeſſione bonorum, quæ non datur pariter. A-
55 lexand. *conſil.184.circa fin.lib.5.*† Amplia; quia petitio hæreditatis
non datur contra extraneum poſſidentem rem ſingularem, & ti-
tulo ſingulari, ſed bene datur filio rei vendicatio, eo ipſo, ꝙ pro-
bat patrem ſuum eſſe dominum rei, quam vendicare vult filius.
Baldus *conſil.486. Quidam Dominus Braſianus,n.2.ver.ſecundo præmit-
tendum.lib.1.* Signorol.*conſil.261.in fin.* vbi, quod fragile remedium
eſt petitio hæreditatis; ideo intentanda eſt rei vendicatio, quan-
56 do timetur titulus.† Vide regulam cum fallentiis per Iaſo. *Inſtit.
de act.§.actionum,in pen.charta,* vbi late, & eundem *in l.1.C. de inoffic.*
57 *teſtam.*† Amplia; quia petitio hæreditatis non datur contra titulo
poſſidentem; & eſt ratio; quia habens titulum habilem ad tranſ-
lationem dominii, cum ſit reus, habet ius potentius, quam is, qui
allegat ſe quaſi dominum, prout hæres, qui prætendit rem ad ſe
ſpectare; quia eſſet in hæreditate tempore mortis. Angel. *conſil.
161.Viſo puncto,col.2.ver.ſuper tertio.* Bart.*in l.hæreditatis. C.de pet.hær.*
Caſtr.*conſil.138.In cauſa, quæ.col.fin.lib.2.& in l.fin.ad fin.C.de edict.D.
Adriani toll.* ſequitur Alexand.*conſil.184. Viſo proceſſu,col.1.in fin.ver.*
* *tandem diſtinguit, lib.5.* vbi dicit*communem Barbat. *conſil.65.Cir-
ca dubium.lib.2.* Afflict.*dec.128.Quidam egit.* Ruin.*conſil.54. Viſo pro-
ceſſu,in fin.lib.4.* Iaſ.*in l.1.in quinta limit. C.de inoff.teſtam.* Bald.*in l.per
diuerſas.n.4.C.manda.* Alexand. *conſil.90.n.8.lib.2.& conſil.182.n.9.*
58 *& conſi.147.col.2.lib.7.*† Extende in tantum exceptionem rei con-
uenti, & habentis titulum excludere agentem petitione hæredi-
tatis, vt impediat litis conteſtationem, ſed ſunt faciendæ proba-
tiones hoc caſu ante litem conteſtatam ſuper iſta exceptione im-
pediente litem conteſtari. Angel.*d.conſil.161.col.3.ver.venio ad vlti-
mum.* Vide, *Exceptiones impedientes litis conteſtationem quæ ſint. Concl.*
59 *394.*† Extende, quando is, qui poſſidet, habet titulum ante mor-
tem defuncti, quia contra eum non datur petitio hæreditatis. Natt.
conſil.14.n.1.& conſil.15.in princ. Rol.à Vall.*conſil.48.lib.1.* Caſtr.*con-*
60 *ſil.391.col.2.ver.præterea.lib.2.*† Extende; quia non datur contra ti-
tulo poſſidentem habito à defuncto, de cuius hæreditate agitur.
Bald.& Caſtr.*in l.fin.C.de edict.D.Adr.toll.* Alex.*conſil.184.lib.5.* Caſt.
conſil.324.lib.2. Ruin.*conſ.54.lib.4.& conſ.174.lib.1.* Bald.*conſil.404.*
61 *lib.5.& in l.hæreditas.ff.de pet.hæred.* vbi ponit rationem. Extende, †
vt procedat, etiam ſi habeat titulum ab hærede poſt obitum defun-
cti; quia contra talem tertium licet poſſit agi aliis remediis, non
tamen agi poteſt petitione hæreditatis, ſecundum magis com-
* munem, *de qua Benint.*dec.35.per tot.* Salyc.*in l.fi.C.de edict.D.Adr.*
* communem*dicit Alex. *conſil.73. Punctus talis eſt, col.2.circa fin. &
conſil.184. Viſo proceſſu, col.1. & conſil.186. Omiſſa diſputatione.lib.5.* à
qua in iudicando non eſt recedendum. Gozad.*conſi.50.n.13.* Ruin.
conſil.140.n.2.lib.5. Pariſ.*conſ.48.n.14.lib.3.* Affl.*dec.228.* Alex.*conſil.
90.lib.2.& conſ.172.n.6.lib.7.* Corn.*conſ.23.n.2.& conſ.207.lib.2.*&
hanc partem tuetur Iaſ.*in l. fin. col. fin. C.de edict.diu. Adr. toll.* com-
munem*dicit Ruin. *conſil.22.n.2. & conſil.174.n.14.lib.1.* vbi, ꝙ in *
iudicando ab hac non eſt recedendum, & *conſ.160.n.1.lib.5.* Con-
trarium † tenuit Bald. *in d.l.fin.in 9.oppoſitio.C.de edict.D.Adr.* quem 62
ſequuntur multi, quos late Barb. *conſil.65.vol.2.col.fin.* q dicit hanc
partem Bononiæ practicari. Calcan. *conſil.77* Affl.*dec.228.* vbi A-
poſtillantes multos allegant, q videri poſſunt, *Dec.Pedemont.56.n.*
4.vbi, ꝙ pro hac parte iudicauit Rol.*conſil.48.n.11.lib.1.* Kirchou.
lib.14.commun.opin.in decima comm.opinione, incip.*Petitio hæreditatis,
fol.196.in 2.Tom.* Matth.Cheria.*in ſuis comm.opinion.opin.40.*incip.
Petitio hæreditatis,f.196. Alex.*conſ.4.Videretur,col.2.li.2.ver.vnde,aut
Lipus,* vbi, ꝙ ita tenent omnes*Doctores. Caſtr.*conſil.393. Pro eui- *
dentia dicendorum.ver.circa ſecundum,& conſil.324. Quæritur primo,in
tertio dub.lib.2.* Alexa.*conſil.182.n.6.lib.7.* Afflict.*dec.119.in fin.* Bald.
conſil.404.lib.5. Alex.*conſil.184.lib.5.per tot.* vbi dicit*communem *
eſſe in contrarium, quando titulus acquiſitus poſt mortem ha-
buit originem, aut cauſam ab eo, de cuius hæreditate agitur; ergo
ſecus, ſi non habet cauſam à defuncto, & hanc communem*dicit *
Pedemont.dec.56.per tot. vbi plurimos allegat. Caſtr.*conſil.391.col.2.
circa medium,ver.præterea,lib.2.*† Declara; quia ſi non datur petitio 63
hæreditatis, bene datur interdictum ex edicto D. Adriani, & de
veritate infr.*n.125,ver.limita,* vbi videas.† Declara, quia ſi poſſeſſor 64
conuentus habuit titulum poſt mortem defuncti ab eo, q pariter
potuiſſet conueniri petitione hæreditatis; tunc datur contra hu-
iuſmodi titulo poſſidentem, cum alias facile eſſet titulum quære-
re à nullum ius habente, & fraudibus euitare petitionem hæredi-
tatis, ꝙ non eſt admittendum. Caſtr.*in l.ſi rem & pretium.ff de petit.
hæred.* late Barb.*conſil.65.col.3.in princ.lib.2.* ita Ruin.*conſil.54.circa fi.
lib.4.* plene Caſtr.*conſil.138. In cauſa, quæ vertitur.n.4.lib.2.* vbi tue-
tur hanc declarationem. Vide tamen inf.*n.84.& 85.*& plenius *n.*
108.vbi habes contraria.† Declara; quia quando titulus eſt habi- 65
tus ab eo, contra quem erat nata actio petitionis hæreditatis, vt ab
eo, qui non habebat titulum, & procedit contrarium, alias ſecus. A-
lex.*conſil.184.col.2.& ſeq.lib.5.ver.tandem,* allegat Caſtr. & alios, vi-
de etiam infr.*n.109* † Declara igitur; quia concurrentibus duo- 66
bus, ꝙ titulus ſit quæſitus poſt mortem defuncti, & ab authore
vitioſo, de cuius titulo, & poſſeſſione non doceatur, tunc procedit
contrarium; ſi v.titulus habet cauſam ab ipſo defuncto, procedit
extenſio, ita communem*dicit Alex.*d.conſil.184.li.5.*& idem, ſi titu- *
lus eſt ante mortem defuncti. Iaſ.*in §.actionum.n.217.v.contra quem
autem detur, Inſtit.de act. & conſil.15.lib.1.*† Extende contrarium, ꝙ 67
detur petitio hæreditatis contra eum, q habet titulum poſt mor-
tem defuncti, etiam ſi cum tali titulo concurrit præſcriptio decem,
vel 20.annorum; quia requiritur præſcriptio longiſſima 30. anno-
rum, & ſi eſſet decurſa contra minorem vigintiquinq; annis, com-
petit ſibi reſtitutio in integrum. Caſtr.*conſil.393.Pro euidentia, col.
2.ver.nec obſtat titulus.lib.2.*† Extende, vt procedat etiam in re ſub- 68
iecta fideicommiſſo vendita ab ignorante ignoranti; quia talis ti-
tulus impedit petitionem hæreditatis.*l.fin.§.fi.ff.de leg.2.* vbi Bart.
& alii. Alex.*in l.Marcellus.§.res,quæ.ff.ad Treb.n.4.* vbi Caſtr.Ang.&
Ruin.Bar.Iaſ.& alii *in l.fin.§.ſin autem ſub conditione. C.comm.de leg.*
& eſt communis*opinio Ioan.Dilect.*de art.teſtan.tit.8.cautel.9.n.* *
1.Alexand.*conſil.3.n.3.lib.3.* qui dicit*communem, & *conſil.186.lib.* *
5. Caſtr.*conſil.94.Clarum eſt, in princ.lib.2.* Corn.*conſil.133.n.4.lib.4.*
Paſet.*conſil.109.col.fi.ver.dico,* & ſic requiritur ignorantia ab vtro-
que, & ſufficit ſcientia vnius, vt non procedat extenſio. Soc.*conſil.
75.in fin.lib.1.* licet contrarium teneat Rol.*conſil.81.n.22.* vbi quod
vterq; debet ignorare.*lib.2.* vbi dicit*communem.† Adde; quia, *69
vt ſit locus *l.fin.§.fin.ff.de leg.2.* quod valeat alienatio fideicommiſſi,
requiritur ignorantia vtriuſque partis, & non ſufficit, quod vnus
ignoret. Rol. à Vall. *d.conſil.81. Sicut in iure tutum.n.22.lib.2.* vbi, ꝙ
ſcientia vtriuſq; probari debet. Soc.Iun.*conſil.129.n.19.& ſeq.lib.1.*
Contrarium, † ꝙ ſit exorbitans, & requiratur ignorantia vtriuſ- 70
que, ita quod ſcientia vnius non releuet ad validandam aliena-
tionem. Soc.*d.conſil.75.in fin.lib.1.*† Imo, quod ſcientia ſola hære- 71
dis requiratur; quia ſi ſciuit hæres fideicommiſſum, non valet alie-
natio, ſi ignorauit, valet, tenet Curt.Iu. *conſil.88.n.5.*& communem
*dicit Marſil.*ſing.31.valet alienatio.*† Probatur a. ſcientia, ſi hæres *72
ſoluit legata, vel ſi hæres eſt extraneus, vel ſi faciat mentionem de
teſtamento. Rol.à Vall.*d.conſil.81.n.10.& ſeq.lib.2.* Vide, *Fideicom-
miſſum non poteſt alienari, & quando ſecus. Concl.283.*† Et ignorantia
præſumitur ſecundum Angel. *in d.l.Marcellus.§.res,quæ.n.2.ff.ad Treb.* 73
† Intellige vltimam extenſionem de ignorantia cauſata facto te- 74
ſtatoris, Bald.*d.l.fin.ff.de leg.2.* vbi Cum.& Alcia.† Contrarium te- 75
nent Alex. *in d.l.Marcellus.§.res,quæ.n.5.ad Treb.ver.quinto limita,* vbi
de communi*contra Bald. Soc. *conſil.49.n.12.v. nec dicat aliquis.lib.1.* *
Corn.*conſi.133.n.5.lib.4.*† Intellige vltimam extenſionem ſex mo- 76
dis reſtrictiuis, de quibus Alex.& Soc. *in d.l.Marcellus. §.res, quæ.ff.ad*

Trebel-

Trebellian. & aliis modis per Iaſ. *in l. fin. §. ſed quia. C. comm. de leg.* Re-
77 ſtringe, † quia datur contra titulo poſſidentem, quando titul⁹ fuit
procuratus à poſſeſſore malæ fidei, ſeu cum mala fide, ſiue pen-
dente lite, ſiue ante; veluti ſi quis emit, dum erat fama in loco, ꝙ
bona ad alium ſpectabant. Rom. *conſ. 424. Circa propoſitum, in princ.*
78 Reſtringe, † quando titulus reducitur ad non titulum, veluti ſi fi-
deicommiſſarius ſciens vendidit bona ſubiecta fideicommiſſo;
quia tunc datur petitio hæreditatis contra talem, vel quando e-
mens ſciuit; quia reuocatur alienatio adueniente conditione, *l.
nec vllam. §. omnibus. ff. de pet. hæred.* vbi DD. *& in l. fin. § ſin autem. C.
comm. de leg.* Gabr. *conſil. 45. n. 10. & ſeq.* qui alios allegat Ruin. *conſil.
54. in fin. lib. 4. l. nec vllam,* vbi DD. & Bart. *in l. etiam. §. ſi quis ſciens. ff.
de pet. hæred.* Affl. *dec. 228.* gl. & Bart. *in d. l. nec vllam. §. 1. ff. de pet. hæred.
in ver. ſciens.* Alex. *conſil. 147. Viſo them. n. 3. lib. 7.* Bald. *conſil. 457. Quid
79 habet probare. n. 3. lib. 3.* ꝙ eſt repetitum *conſil. 404. lib. 5.* † Ideo quan-
do titulus reducitur ad non titulum ex quauis cauſa; quia reuera
talis poſſeſſor in effectu poſſidet ſine titulo. DD. *in l. 2. C. de pet. hæ-
red.* Alex. *conſil. 147. Viſo themate. n. 3. lib. 7.* gl. & DD. *in l. hæreditatem.
C. in quib. cauſ. d. l. nec vllam. §. in omnibus,* & ibi gl. Bart. & Caſtr. *ff. de
80 pet. hæred.* † Idem multo magis, quando titulus eſſet nullus ab ini-
* tio, vt p omnes* *in d. l. nec vllam. §. omnibus. ff. de pet. hæred.* Ang. *conſil.
81 84. col. 2. v. in ꝓpoſita autem qu.* Io. de Im. *conſil. 73. n. 6. in fin.* † Et pro-
cedit etiam in donatione nulla, de quo vide Rotam Florentiæ in
82 motiuis 30. Maii 1575. in cauſa mota. † Idem in eo, ꝗ ex adiudica-
tione nulla, vel alio decreto iudicis nullo poſſidet rem, ꝗa poteſt
conueniri, & etiam tenetur ad fructus, quia dicitur in mala fide.
gl. & Bart. *in l. ad fin. C. de fid. inſtr. & iure haſtæ. lib. 10.* gl. & Bart. *in l.
quemadmodum. C. de agr. & cenſit. lib. 10.* late *Pedemont. dec. 160.* vbi di-
* cit* communem. Affl. *dec. 218.* ita Gabr. Barbiſo. 4. Februarii 1571.
83 † Reſtringe etiam, quando habens titulum emit ab eo, qui publi-
ciana conueniri poterat, & nullum titulum habebat; ꝗa plus non
conceditur emptori, ꝗ̃ authori. Ruin. *d. conſil. 54. col. fin. ver. tertio
etiam dicitur lib. 4.* Rom. *conſil. 424. Circa propoſitum, in princ.* Idem,
84 † ſi quis emat ab habente titulum, qui poterat conueniri petitio-
ne hæreditatis. Ruin. *d. conſil. 54. circa fin. lib. 4.* Caſtren. *conſil. 391. In
cauſa, quæ vertitur, col. 2. ver. nec etiam obſtat, li. 2.* vide ſup. *n. 64.* Con-
85 trarium † tenuit Ruin. *conſil. 109. n. 25. & ſeq. lib. 2.* ꝙ emens ab eo,
ꝗ emerat à fideicommiſſario ſciente, dicitur habere titulum, con-
tra quem non datur petitio hæreditatis fideicommiſſi, quando in
ſecunda venditione ignorantes fideicommiſſi fuerunt tam em-
86 ptor, quam venditor. Gabr. *conſil. 31. in pr.* † Reſtringe, quia ſemper
titulus reducitur ad non titulum, quando fideicommiſſarius alie-
nat rem ꝓhibitam expreſſe alienari, ſiue ſciat, ſiue ignoret; quia
iſto caſu, quando duplex ꝓhibitio legis, & hominis concurrunt,
non habet locum *l. ſin. ff. de leg. 2.* ita Soc. *conſil. 75. lib. 1. in fin.* Ruin.
87 *conſ. 98. n. 18. lib. 2.* & declarat *conſil. 109. n. 21. eod. lib. 2.* † Contrarium
tenent aliqui allegati p Rol. *conſil. 81. lib. 1. in princ.* licet ipſe teneat
88 contrarium *n. 17.* † Reſtringe, quia datur petitio hæreditatis hęre-
dibus vxoris contra maritum, qui poſſedit res vxoris, quia ſi non
docet de titulo, præſumitur iure familiaritatis poſſediſſe. Caſtr. *d.
conſil. 391. In cauſa, quæ vertitur, n. 2. ver. item non obſtat ſtatutum, lib. 2.*
vbi, ꝙ ſtatutum de præſcriptione decennalis poſſeſſoris non ha-
89 bet locum in poſſeſſore iure familiaritatis. † Idem, ſi maritus vltra
poſſeſſionem poſuit bona vxoris ad extimum ꝓprium, ꝗa ſi con-
ſtat, ꝙ ſunt vxoris, iſte titulus non releuat, etiam ſi viuente vxore
90 poſuit ad extimum. Caſtr. *d. conſ. 391. col. 2. in fin. lib. 2.* † Reſtringe;
quia petitio hæreditatis non datur contra titulo poſſidentem, vt
fiat reſtitutio, ſed bene valet libellus, ꝙ fiat miſſio in poſſeſſionē.
Io. de An. *conſ. 100. Viſa petitione, in pr.* vbi, ꝙ ex quo non concludi-
tur contra titulo poſſidentem, neceſſario libellus procedit in miſ-
ſione, & ſubſtinetur, quia miſſio contra titulo poſſidentem nō eſt
91 ꝓhibita, prout reſtitutio. † Reſtringe, quia habens titulum ab eo,
qui ceſſit iura, ꝗ̃ habet, non releuatur, niſi doceat de iure cedentis.
92 Ang. *d. conſ. 161. col. 2. circ. fin. ver. verum dubitari poteſt.* † Reſtringe, ꝗa
bene datur contra hæredem putatiuum, & ſic poſſidentem ꝓ hæ-
* rede ſecundum* magis com̃unem, de qua Alex. & Iaſ. *in l. fin. in fin.
93 C. de edict. diu. Adr. tol.* † Declara tamen iſtas reſtrictiones, quia ꝗ di-
cit titulum reduci ad non titulum, poteſt replicare, imo titulus va-
let, & hoc ꝓbare, & ſi docetur de validitate, ſuccumbit allegata re-
ductio ad non titulum. Alex. *conſil. 182. Viſo proceſſu, n. 10. & ſeq. ver.
94 nec obſtat. lib. 7.* † Amplia, quia non datur petitio hæreditatis cōtra
habentem titulum, etiam ab eo, qui pro hærede, vel pro poſſeſſo-
re poſſedit, quando titulus eſt ſingularis, puta, quia emit rem ali-
quam. Benint. *d. dec. 35. per tot.* vbi hoc diſputat, & dicit hanc magis
* *com̃unem. Ruin. *conſil. 25. n. 2. & ſeq lib. 4* vbi, ꝙ neq; datur publi-
* ciana, vel aliud remedium, communem* dicit Alex. *conſil. 73. ver.
* nec huic haberet, & conſil. 184. col. 2. lib. 5.* vbi quoq; dicit* com̃unem.

† Et ꝙ non detur contra eum, qui habet titulum poſt mortem de- 95
functi, & ſic ab hærede, quando eſt titulus particularis. Ruin. *con-
ſil. 22. in pr. lib. 1.* vbi dicit* com̃unem reprobato Baldo contrarium *
tenente *in l. fin. C. de edict. d. Adr. toll.* & hanc veriorem* dicit Gabr. *
conſil. 45. n. 13. & ſeq. vbi late diſputat, & ꝙ com̃uniter reprobatur
Bald. & de com̃uni* Alex. *conſ. 184. in pr. lib. 5. & conſil. 186. in pr. eod.* *
lib. † Bene datur remedium *l. fin. C. de edict. diu. Adr. toll.* ſecundum 96
Ruin. *conſil. 150. In cauſa, & lite. n. 19. lib. 3.* & ꝓcedunt à pari hæc duo
remedia, niſi ꝙ in edicto probatio debet eſſe incontinenti, in pe-
titione hæreditatis quandocunque. Ruin. *conſil. 140. n. 7. lib. 5.* † Ex- 97
tende, quia non datur contra titulo poſſidentem, etiam ſi habens
titulum non voluit reſpondere interrogatoriis, p̃paratoriis, & ha-
bita ſunt pro confeſſatis, ꝙ poſſideret pro hærede; quia ſi docuit
de titulo etiam poſt confeſſionem fictam, & poſt litem conteſta-
tam, debuit abſolui; ſi v. docuit de titulo ante litem conteſtatam,
debuit actor repelli à limine iudicii Caſtr. *conſil. 166. Viſis actis, per
tot. lib. 2.* vbi late. † Extende, quia non datur contra titulo poſſiden- 98
tē regulariter, *ff. de pet. hær. l. regulariter. C. eod. l. hæreditatis.* Alex. *conſ.
73. lib. 5.* Crauett. *conſil. 465. n. 11.* † Extende, quando titulum habet 99
conuentus à defuncto; quia tunc non eſt difficultas. Crau. *conſil.
465. n. 11.* niſi eſſet titulus legati, vel fideicom̃iſſi, ex quo legitima,
vel Trebellicana eſſet deducenda; ꝗa debet capere de manu hæ-
redis. Ruin. *conſil. 140. n. 10. lib. 5.* † Reſtringe duobus modis, quan- 100
do fuit facta venditio modico pretio, & quando venditor non re-
pitur, & contra eum in ſubſidium agatur ad pretium. Ruin. *conſil.
146. n. 18. li. 3.* vbi dicit non repiri venditorem, quando ſine pretio
tranſtulit, puta donando. † Reſtringe 10. modis, de quib. p Iaſ. *in* 101
l. 1. C. de inoff. teſt. † Reſtringe, quando res rediit ad hæredem, ꝗ alie- 102
nauerit cum pacto redimendi; quia talis titulus non ſuffragatur.
Gabr. *d. conſil. 45. n. 18.* † Extende, vt procedat etiam quoad feuda, 103
quando is, ꝗ vocatur ad feudum, poſſidet; quia dicitur poſſidere
cum titulo. Ruin. *conſil. 22. Viſis, & intellectis, lib. 1. in pr.* † Reſtringe 104
in titulo diuiſionis inter hæredes; quia non ſuffragatur. Gabr. *d.
conſil. 45. n. 19.* † Reſtringe, vt non procedat, qñ haberet titulum ab 105
hærede vniuerſali, vel pro quota hæreditatis; quia tunc datur pe-
titio hæreditatis contra eū, ſicut contra ſuum authorem. Benint.
d. dec. 35. Alex. *d. conſ. 184. lib. 5.* † Reſtringe, qñ emptor, vel habens 106
titulum ab hærede, vel poſſeſſore ſingularem haberet in p̃iudiciū
litis motæ vel mouendæ, quia tunc non ſuffragatur. Benint. *d. dec.
35. per tot.* Gabr. *d. conſ. 45. n. 17. & 18.* † Reſtringe, qñ titulus reduci- 107
tur ad non titulum. Ruin. *conſ. 146. In caſu, de quo quæritur, in fin. lib.
3.* & clarius *conſ. 140. n. 10. lib. 5.* vbi, ꝙ titulus fideicommiſſi vel le-
gati, ex quo Trebellianica debet deduci; quia reſecatur, & debet
capere de manu hæredis, dicitur reduci ad non titulum, & clarius
Ruin. *conſ. 42. n. 12. lib. 1.* vbi, ꝙ ſi titulus non eſt validus in hoc, ſuf-
ficit, vt detur petitio hæreditatis, & ita etiam Bar. *conſ. 112. Quidam
Magiſter, per tot.* maxime *in fin. lib. 2.* † Contra principalem Concl. 108
ꝙ imo habens titulum pro hærede, vel pro poſſeſſore, ſiue ſit titu-
lus rei ſingularis, ſiue rei particularis, poſſit ita conueniri petitio-
ne hæreditatis, ſicut author poterat, tenet Bald. *in l. fin. in 9. & 10.
oppoſ. C. de edict. diu. Adr. toll.* Caſtr. ibi declarat hoc procedere, qñ is,
ꝗ dedit titulū, poterat conueniri eodem iudicio, idem Caſtr. *conſil.
6. in antiq.* quem refert, & ſequitur Affl. *dec. 228.* vbi, ꝙ ſufficit, ſi ti-
tulus eſt vel nullus; ꝗa reducitur ad non titulum; vel ſi cauſatur
poſt mortem defuncti. Barb. *conſil. 65. col. fi. lib. 2.* qui dicit ita ſerua-
ri de conſuetudine Bonon. *dec. Pedemo. 56.* allegat Corn. *conſ. 207.
col. 3. ver. omitto. lib. 1.* Dec. *conſ. 588. n. 12.* eum ſequitur *dec. Affl. 119.*
Crau. *conſ. 277. In hac cauſa, col. 2. in fin. ver. ſimiliter quia titulus.* Rol. à
Vall. *conſ. 48. n. 11.* pleniſs. ex profeſſo Sim. de Præt. *conſ. 127. n. 11. &
ſeq.* vbi multos allegat, & dicit hanc veriorem, & videtur atteſtari
hanc* com̃unem ex Soc. *conſ. 11. in fin. lib. 3.* & eſt ratio; quia nemo *
plus iuris, &c. Bart. *d. conſil. 112. in fin. lib. 2.* † Declara; ꝗa ſi titulus 109
eſt habitus ab eo, contra quem erat nata petitio hæreditatis, vt ab
eo, ꝗ non habebat titulum, & tunc vera ſit ſecūda opinio, ꝙ com-
petit petitio hæreditatis, aut ab eo, ꝗ habebat titulum, vt ꝗa emit
ab aliquo habente titulum, & ſecus. Alex. *in conſ. 184. col. 2. & ſeq.
lib. 5. ver. tandem diſtinguit,* vbi allegat Caſtr. & alios, & ita etiam lo-
quitur Bart. *d. conſ. 112. Quidam magiſter, col. 2. ver. ex prædictis, lib. 2.* ſe-
pr. *n. 64. & multis ſeqq.* † Tamen Gab. *conſ. 45. per tot.* reprobat etiam in
diſtinctionem Caſtr. prædictam. † Amplia, ꝗa petitio hæreditatis 110
non datur contra eū, ꝗ non poſſidet; ideo contra detinentem nō
datur, ſed ſolū datur contra poſſidentem ꝓ hærede, vel ꝓ poſſeſ-
ſore. Alex. *conſ. 152. In cauſa, & lite, n. 4. v. tertio nam certum. lib. 6.* Am-
plia, † quia in omnibus caſibus, in quibus intentata eſt petitio hę- 111
reditatis, ꝗ̃ non competit, dãda eſt abſolutio ab obſeruatione iu-
dicii cum condemnatione expenſarum in tantum, ꝙ ſi conſtat ex
libello non competente, ſi ſententia ſuper tali inepto libello fer-
tur,

tur,eſt ipſo iure nulla. Alex. *d.conſi.152.in princ. lib.6.* vbi loquitur
quando intentauit hæres petitioñe hæreditatis ad bona, quæ ſe-
mel poſſedit,ſed fuit ſpoliatus; quia cōſtat non competere. Alex.
113 *conſ.136.Viſo proceſſu,in fi.lib.7.*† Amplia;quia cautela eſt,quod pe-
titio hæreditatis nullo modo intentanda eſt, quando timetur, ꝙ
reus conuentus habeat titulum à defuncto,ſed intentanda actio,
per q̃ hæres petat declarari ſe dominum, vel quaſi, & reſtitui ex
remedio implorati officii iudicis.Signor. *conſi.261.in fi. ver.item a-*
114 *liqui,vſque in fi.*† Et propter interrogationes,quæ fiunt ad præpa-
randũ, quæ diutius protrahunt iudiciũ in petitione hæreditatis;
quia requiritur declaratio.Sign.*d.conſ.261.in fi.*vbi,quod in Ciui-
tate Vercellarum per trienniũ durauit emergens interrogationũ,
& quod ſit neceſſarium interrogare,alias ſi non poſſidet pro hæ-
rede,vel pro poſſeſſore,non cōpetit hæreditatis petitio,& danda
eſt abſolutoria ab obſeruatione iudicii. Alex.*conſ.152.n.4.ver.3.nã*
*certum,lib.6.*Vide Socin.*reg.18.petitio hæreditatis contra titulo poßidẽ-*
115 *tem non intentatur,*vbi limitat ſex modis. † Limita;quia datur cō-
tra titulo vniuerſali poſſidentem,prout contra eum,qui emit hę-
116 reditatem.Alex.*conſ.73.Punctus talis.n.5.ver.nec huic lib.5.* † Limita;
quia datur bene petitio hæreditatis cōtra habentem titulũ nullũ,
ētſi poſſedit per 10.an.cũ dicto titulo nullo, veluti ſi quis tanquã
hæres poſſederit ex teſtamento, in quo pater præteriit filiũ; quia
decennalis poſſeſſio nihil releuat.Ang.*conſ.84.nu.2.ver. de quarto,*
& quandocũq; non eſt cōpleta præſcriptio,datur petitio hęredi-
tatis contra habentem titulũ nullum.Alex.*conſ.147.n.3.lib.7.*Idẽ;
117 quia † datur vtilis petitio,hæreditatis fideicommiſſariæ ſubſtitu-
118 to.Bar.*conſ.112.Quidam magiſter.in fi.lib.2.*†Limita;quia petitio hę-
reditatis datur,ſiue quis ſit hæres in totum,ſiue pro parte,& ſiue
cōuentus poſſideat totũ,ſiue partem pro indiuiſo; quia actio da-
tur, vt liceat vti, & frui pro rata,& pro indiuiſo. *l.1.§.ſi ego,* & ibi
119 Bart.& Caſt.*ff.ſi pars hæred.pet.* † Limita;quia bene datur cōtra ti-
tulo poſſidentem pro hærede ab eadem perſona;quia ſimul con-
fliguntur hæc iura,& iſtæ actiones.Ang.*conſ.229.n.2.ver.nec obſtat.*
120 †Extende; quia datur contra titulo poſſidentem pro hærede,vel
pro poſſeſſore.Iaſ.*in §.actionum.n.194. & ſeq. ver. contra quem autem*
121 *detur.Inſt.de act.*† Limita;quia datur etiam petitio hæreditatis cō-
tra eum, qui non poſſidet, ſed vendidit bona hæreditaria; quia
pretiũ in hoc iudicio ſuccedit loco rei.Caſtr.*conſi.393.Pro euidẽtia.*
122 *col.2.in fi.lib.2.*† Limita multis modis,de quib.Iaſ.*d.§.actionum,nu.*
195.ver.& per iſtam rationem,cum ſeq.Inſt.de act. vbi,quod Bald. glo-
riatur,quod non valet titulus quæſitus poſt mortem teſtatoris,&
poſſeſſionem hæredis,licet Iaſ.reprobet, aliam limitationem ibi
n.196. quando titulus eſſet quæſitus poſt poſſeſſionem hæredis,
123 quam pariter videtur Iaſ.reprobare. † Limita igitur; quia datur
contra titulo poſſidentem ab eo,qui potuiſſet excludi ab hærede
petitione hæreditatis. Iaſ. *d.5. actionum.n.197.ver.aliam ſingularem,*
124 *Inſt.de act.*†Limita, quando titulus eſſet quæſitus poſt motam litẽ
in iudicio;quia datnr petitio hæreditatis. Iaſ.*d.§.actionum.nu.*198.
125 *Inſt.de act.*† Limita tamen; quia licet nō detur contra titulo poſſi-
dentem petitio hæreditatis, etiam ſi titulus ſit poſt mortem de-
functi,bene datur interdictum *l.fi. C. de edict.diu. Adr.toll.*Rui.*conſ.*
150.In cauſa,& lite.nu.19.lib.3. Alex.*conſ.73. Punctus talis eſt, col. pen.*
*ver.vnde remanebit vera conc.lib. 5. vſq; in fi.*vbi multa priuilegia poſ-
ſeſſorii allegat,latiſſ.Gab.*conſ.46.per tot.*Alex.*conſ. 4.Videretur, col.*
* *7.v.vnde aut Lipus.lib.2.*vbi,quod omnes*ita tenent, Aret.*conſ.37.*
*Sequendo ordinem,in fi.*dicit,quod competit remediũ *d.l.fi.* quando
emit ab alio,quam ab hærede, vel defuncto; ſi vero à defuncto,
nullum remediũ competit,ſi ab hærede in fraudem,competit v-
tilis rei vẽdicatio,plenius ſup.*n.61.& ſeq.*Vide Concl.prox.præc.

Hæreditatis petitio ex quibus dicatur intentata, vel non,& quando pereat actio. Concl.31.

1 HÆREDITATIS †petitio dicitur intentata,ſi in libello quis di-
xit ſe hæredem, & petiit ſe talem pronunciari, & bona tanq̃
hæreditaria ad eũ pertinere declarari. Ang.de Peruſ.*conſ.161. Viſo*
*puncto prædicto,in pr.ver.venio ad primum,& conſ.136.in pr.*Alex. *conſi.*
184.Viſo proceſſu.in pr.lib.5.& conſ.70.n.10. lib.6. Ant.de Butr.*conſi.*
*63.in prin.& n.3.*Caſt.*conſ.391.In cauſa,quæ vertitur.in pr.lib.2.* Alex.
2 *conſ.183.Viſo puncto,in prin.lib.5.*Bar.*in l.licet.ff.de pet.hæred* †Extẽde,
etiã ſi agens ſit hæres hæredis,licet dixerit ſolum ſe hæredẽ primi
defuncti. Vide,*Hæres hæredis teſtatoris eſt hæres, & quando. Concl.64.*
3 † Extende, etiã ſi in narratiua fuerint narrata multa, quæ aliam
actionẽ importarent; quia ſi in concluſione petitur condemnari
ad reſtituendum bona ſibi tanquã hæredi cum fructibus,dicitur
intentata ſola petitio hæreditatis; quia cumulatio non præſumi-
tur;& quia concluſio attenditur. Vide *in ver. Concl.potius attendi-*
4 *tur,quam facti narratio.Concl.*558.† Extende, vt dicatur intentata,
quando actor in exceptionib.hoc expreſſe dicit,Alex.*conſi.152. In*

cauſa,& lite,in pr.lib.6.† Amplia;quia hæreditatis fideicōmiſſariæ 5
petitio dicitur intẽtata,ſi hoc ſit narratũ in libello. Ang.*conſ.229.*
Ex themate ſupradicto,in pr.ver.ſuper eo.†Extende, vt procedat,etiam 6
ſi eſſet concluſum in libello alio modo quando extat narratio, ex
clauſula,*ſuper quibus,&c.& omni meliori modo.*Ruin.*conſil.54.per tot.*
*lib.4.*vbi loquitur in libello petitionis hæreditatis, in quo cōclu-
ditur defunctũ fuiſſe dominum, vt ſufficiat fuiſſe poſſeſſorem ex
illa clauſula.† Amplia; quia hæreditatis petitio fideicommiſſaria 7
datur,quando probata eſt poſſeſſio cōuenti.† Declara; quia imo 8
ēt non probata poſſeſſione conuenti poteſt iudex declarare bona
ſpectare,ſed non condemnare reum conuentũ.Bald.*in l.licet.ff. de*
*pet.hæred,*vbi pro,& contra.† Amplia;quia hæ reditatis petitio di-
citur intentata, licet actor dixerit ſe dominũ rei, & aduerſarium 9
compelli ad reſtituendum bona ſibi tanq̃ hęredi talis;quia atten-
ditur concluſio libelli, & dato,quod poſſet dici intentata rei ven-
dicatio,ēt erit intentata petitio hæreditatis, quæ poſſunt cumu-
lari,& ſufficit,ꝙ obtineat in vna.Caſt.*conſ.138.per tot.lib.2.*†Con-
trarium de directo tenet Alex.*conſ.24.Circa proceſſum,in prin.lib.7.* 10
vbi,quod ſi narratur,& concluditur, quod bona ſpectarunt iure
dominii, vel quaſi ad defunctum, & hodie ſpectant ad agentem
tanq̃ illius hæredẽ iure prædicto,& ita declarari petit, dicitur in-
tentata rei vendicatio, & publiciana, non autẽ petitio hæredita-
tis,quæ neq; poteſt cumulari cũ rei vendicatione.† Declara;quia
dicitur intentata petitio hæreditatis,ſi in libello hoc aſſeritur, li- 11
cet concludatur de dominio inferente ad rei vendicationem;qñ
adeſt clauſula in libello,*ſuper quibus,*Ruin.*conſ.54.lib.4.per tot.*† Li-
mita;quia vbicunq; hęres ſemel apprehendit bona,non poteſt a- 12
gere petitione hæreditatis.*l.2.cũ gl.C.de fideic.hær.* Ant.de But.*conſ.*
63.in pr.ver.item videndũ, vbi, quod apprehenſa poſſeſſione bono-
rum hæreditariorũ non cōpetit amplius hęreditatis petitio;quia
deſinet eſſe hæreditas.Alex.*conſ.183.Viſo puncto.n.2.& conſ.185.In*
cauſa appellationis,nu.2.ver.quia reſpondeo.lib.5.& plenius,*conſ.152.In*
cauſa,& lite,in pr.lib. 6. vbi reddit rationẽ; quia facta ſemel appre-
henſione,amplius non ſunt bona hæreditaria, & ibi apoſt.*in ver.*
*nunquã,*dat conc.*& conſ.182.Viſo,n. 8. ver.nec etiã poteſt.lib.7.* † Ex-
tende; quia quod dicitur de petitione hæreditatis, ꝙ non detur, 13
quando ſemel fuit capta poſſeſſio, procedit ēt in interdicto quo-
rum bonorum. Alex.*conſ.182.n.8.ver.nec etiã poteſt.lib.7.*†Declarat
Ant.de Butr.*d.conſ.63.ver.mihi videtur,*quod licet non cōpetat hæ- 14
reditatis petitio;quia non amplius res hæreditariæ dicuntur ap-
prehenſa poſſeſſione;tamen negari non poteſt,quin hæreditario
nomine,& pro hærede poſſideantur, & ſtant iſta ſimul,non am-
pli⁹ eſt hæreditas,& hæres poſſidet hæreditario iure,& propterea
ſi libellus poteſt ſubſtineri,in dubio ad actionẽ trahi debet, ma-
xime ſtante clauſula,*omni meliori modo, & ius,& iuſtitiam. &c.* ideo
poteſt cōpetere publiciana actio, quod ad hæredem ſpectẽt iure
hæreditario.† Declarat melius Alex.*conſ.185.In cauſa appellationis,*
*n.3.ver. ergo eis non competit,lib.3.cum ſeq.*vbi, quod poteſt cōpetere 15
remedium reſtitutorium in ſpolio,ſed quia eſt poſſeſſoriũ,debet
concludere ad reſtitutionem poſſeſſionis,non rei,alias nō poteſt
dici ſpolium intentatum,ſed petitio hæreditatis,quæ non datur,
& idem repetit Alex.*conſ.184.n.9.eod.lib.*ad aliud propoſitũ; quia
aliud eſt res,aliud poſſeſſio. † Limita;quia petitio hæreditatis, &
interdictum quorum bonorum non poſſunt competere, ſi non 16
cōſtat,quod defunctus poſſederit tempore mortis ſuæ.*l.1.C.quor.*
*bon.*Alex.*conſ.182.n.8.ver.aut nos volumus.lib.7.*Vide, *Hæreditatis pe-*
*titio quibus detur,& ex quibus intentata dicatur.*Concl.28.

Hæreditatis petitione agens quid probare, vel narrare debeat. Concl.32.

PRIMO † mortem defuncti debet probare,ad cuius hæreditatẽ
quis vult admitti,*l.qui hæreditatem, ff.de acq.hæred.*ratio eſt; quia 1
viuentis hæreditas non datur.*l.qui ſuperſtitib.ff.de acq.hæred.*† II.A-
gens petitione hæreditatis debet probare, ſe agnatum certo gra- 2
du, & ideo ad eum ſpectare hæreditatem; nō tamen tenetur pro-
bare non adeſſe alium proximiorem; quia qui dicit adeſſe proxi-
miorem,debet probare.Rom.& Alex.Iaſ.*in l.is poteſt.ff.de acq. hær.*
Alex.*conſ.179.lib.7.*Tiraq.*de retract.§.11.gl.1.* † Extende, vt proce-
dat,ēt ſi probetur olim adfuiſſe proximiorem,quã ſit agens; quia 3
qui ſe fundat in vita alicuius certo tempore,debet probare illũ eo
tempore in humanis eſſe, nec ſufficit probare aliquando fuiſſe. *l.*
ſpadonem,§.qui abſolutus, & ibi gl.*ff.de excuſat.tut.*Bar.*in l.ſi quidem.ff.*
*ſolut.mat.*Alex.*conſ.27.Conſideratis.ver. alia ratione,lib.7.* Vide, *Ætas*
*maior,& minor debet probari ab aſſerente.*Concl.344. Vide, *Viuere quili-*
*bet præſumitur vſq; ad centum annos,& quando ſecus.*Concl. 226. † Ex-
tende idem in fideicommiſſo relicto proximiori de familia; quia 4
probans ſe de familia certo gradu non tenetur probare non adeſ-
ſe aliũ proximiorem; quia qui dicit adeſſe alium,probare debet,

quod declara, vt *verb. Fideicommiſſarius ſub conditione quid probare te-*
5 *neatur.Concl.*280.*& Concl.ibi prox.ſeq.*† Reſtringe, ſeu declara; quia
agens petitione hæreditatis tanquam deſcendens, & ſucceſſor a-
licuius, & non ꝓbans de ſua ſucceſſione debet ſuccūbere. Bart. *in l.*
vt iuriſiurandi.§.ſi liberi.ff.de oper.liber. & per ſcribentes *in l.ꝙ dicitur.*
ff.de verb.oblig. Nam quando talis qualitas eſt fundamentum intē-
tionis agentis: debet articulari, & probari ſecundum Ang. *in l.non*
ignorat. C. qui accuſ.non poſſ. & Florian. *in l.quidam, ff. de probat.* ita in
6 puncto Dec. *conſ.*231.*n.*2.† Tertio debet probare agens petitione
hæreditatis, quod adiuerit. *l.*1.2.*&* 3.*ff. de pet. hæred.* & ſic quod ſit
hæres ſiue ex teſtamento, ſiue ab inteſtato, vt ibi Bart. & Bald. *in l.*
hæreditatis petitio.C.de pet.hær. vbi, quod hæc actio fundatur in poſ-
ſeſſione defuncti, & in titulo hæredis; & quia is, cui delata eſt hæ-
reditas, anteq̄ adeat, nihil petere poteſt. *l.pretia rerum.§.*1. vbi gl. &
ſcribētes. *ff.ad l.Falc.* Bar. *in l.*3.*ad fi.ff.de bon.poſſ.* vbi dicit, quod ſunt
tria diuerſa ſubordinata, videl. hæreditas, prout defertur, eius ac-
quiſitio per aditionem, & ius petendi, videl. petitio hæreditatis.
7 † Sufficit tamen, quod ſit hæres pro quota, vel parte, vt detur pe-
titio hæreditatis pro parte. *l.*1.*§.ſi ego*, vbi Bar. & Caſtr. *ff.ſi pars hær.*
8 *pet.*† Item hæres hæredis habet petitionem hæreditatis, licet non
exprimat mediatam perſonam, ſed agat vt hæres; quia ſufficit, ꝙ
probet ſe hæredem hæredis, vt obtineat. *d.l.*1.2.*&* 3.*ff. de pet. hæred.*
quia hæres hæredis primi defuncti eſt hæres. *l.fin.* & ibi Doct. *ff. de*
9 *hær.inſt.* plene Aret. *in §.actionum.n.*64.*& ſeq.Inſtit.de act.* † Quarto
debet probare, quod rei conuenti teneant, & poſſideant bona ad
hoc, vt per iudicem condemnari poſſint ad dimittendum, & rela-
xandum. *l.licet.l.non tantum.§.veniant.ff.de pet.hær.* tex. *in l.generaliter*,
vbi Caſt. *ff.de pet.hær.* Iaſ. *Inſt.de act.§.actionum.n.*195. vbi Aret. *n.*66.
10 Bald *conſ.*386.*in fi.lib.*5.*& conſ.*88.*lib.*4.† Extende; quia non proba-
ta poſſeſſione rei conuenti ille debet abſolui; quia hoc remedium
non datur, niſi contra poſſidentes pro hęrede, vel pro poſſeſſore.
l.regulariter.l.licet.ff.de pet.hær. Alex. *conſ.*184.*lib.*5.*&* 182.*In cauſa, ver.*
11 *tertio nam certum eſt, lib.*6.*& in l.*1.*col.*3.*ver.intelligas.ff.de eden.*† Et nō
daretur hæc actio hæredi, qui poſſidet, licet moleſtetur, ſed bene
poſſet petere ſe declarari hæredem, licere vti, & frui, & non poſſe
moleſtari. Iaſ. *conſ.*112.*ad fin.lib.*4. Vide, *Hæreditatis petitio contra quos*
12 *non detur.Concl.*30.*n.*25.*& ſeq.*† Declara; quia ſi eſſet cumulatū iu-
dicium, ꝙ iudex declaret hæredem actorem, & condemnet poſ-
ſeſſorem ad relaxandū bona, licet non probetur poſſeſſio rei con-
uenti, bene poſſet iudex declarare hæredem actorem, & abſolue-
re reum à relaxatione bonorum. *l. ſi à te.§.*1.*ff.de except. rei iudic.* A-
13 lexan. *in l.*1.*col.*3.*ver.intelligas.ff.de eden.* † Et non ſolum poſſeſſio rei
probanda eſt, ſed ēt identitas bonorum, videl. quod ſint eadē bo-
14 na, quæ poſſidebat defunctus. † Et debent bona ſpecifice termi-
nari; quia qn̄ ſunt incerta ratione loci, & quotæ, nec tradi, nec cō-
ſignari poſſunt. *l.*3.*§.incertam.ff.de acq.poſſ.l.locus.eod.tit.* ideo debent
confinibus, & aliis demonſtrationibus declarari, & quod ſaltem
duob. confinibus verificentur. *l.forma.ff.de cenſib.* Bart. *in l. demon-*
ſtratio, in pr.ff.de cond.& demonſtr. maxime, quia præſumitur plurali-
tas, & non identitas. Alex. *conſi.*134.*In cauſa, & lite, lib.*2.*n.*3. Feli. in
c.cum Ioannes, de fid.inſtr. & identitas probatur per confinia, & de-
monſtrationes, Io. And. *in c.auditis.de præſcr.* Vide, *Identitas rerum,*
*& corporum probatur multis modis. Concl.*4.*n.*17.*& ſeq.*† Reſtringe ta-
15 men; quia licet poſſeſſio, & identitas bonorum non ſit plene pro-
bata; poteſt tamen ferri ſententia generalis contra reum cōdem-
nando eum ad reſtitutionem bonorū hæreditatis in exequutio-
ne melius liquidandorū, prout in ſimili de intereſſe dicunt Doct.
in l.quanquam. vbi Bart. *C.de ſentent.quæ ſine cert.quantit.& in l. credi-*
tori, col.fi.C.de pignor. nec eſt abſurdum; quia ex cauſa talis ſententia
ferri poteſt. Bald. *in l.peremptorias.col.*3.*ver.quæro iudex tulit.C.ſenten.*
reſcindend.non poſſe. Felin. *in c.quoad conſultationem. de re iudic.* Imola
poſt Ang. *in l.iudex poſtquam. ff. de re iud.* & Ang. *in l.non quemadmo-*
dum.ff.de iudic. videtur velle, quod ſententia conditionalis valeat,
quando talis conditio appoſita eſt in poteſtate eius, pro quo ſen-
tentia fertur, puta ſi iuraueris; vel quando non eſt in poteſtate e-
ius, poteſt impleri ex interuallo; item quia in iudicio vniuerſali
ſententia generalis valet. Vide, *Hæreditatis petitio eſt iudicium vni-*
16 *uerſale.Concl.*34.† Et quod non ſufficiat dicere in genere, quod re-
manſerunt in hæreditate defuncti plura bona mobilia, & immo-
bilia, ſed opus ſit exprimere res & corpora bonorum, quæ remā-
ſerunt in hæreditate. Bart. *in l.*3.*& in l.licet.ff. de pet.hær.& in l.ex di-*
*uerſo.§.*1.*ff.de rei vend.* & eſt tex. *in l.item videndum.§.fi.cum l.ſeq.ff. de*
pet.hær. Aret. & Iaſ. *in §.actionum.Inſt.de act.n.*209. Alex. *conſ.*75.*lib.*5.
*& conſ.*183.*Viſo in fi.eod.lib.* Aret. *conſ.*102. & non ſolum exprimere
in indiuiduo, ſed etiam probare debet plene; quia plenæ proba-
tiones requiruntur. Bart. *in l.*1.*C.quorum bonor.* Gozadin. *conſ.*50.*n.*
17 22.† Contrarium, quod poſſit ſententia generalis ferri reſeruata

liquidatione in exequutione, vide ſup. proxime *ver.reſtringe.nu.*15.
† Quinto, quod dicta bona remanſerint in hæreditate defuncti, 18
quod ſufficit non probato aliter dominio. Bart. & Bald. *in l.hæred.*
petitio.C. de pet. hæred. vbi, quod iudicium fundatur in poſſeſſione
defuncti, tex. & ibi Bart. *in l.item videndum.§.fin.* vbi Ang. *& in l.non*
tantum, in pr.ff.de petit.hæred. & quod non detur petitio hæreditatis
contra bona, quæ defunctus non poſſidebat tempore mortis, te-
net Aret. *conſ.*102.*In cauſa, col.*3.*& conſ.*103.*& conſ.*110. Caſtr. *conſil.*
138.*In cauſa, quæ vertitur.lib.*2.*& in l.*2.*C.de petit.hæred.* Alex. *conſi.*73.
*Punctus.lib.*5.*& conſ.*182.*Viſo proceſſu.nu.*9.*lib.*8. Corn. *conſ.*214.*Licet*
*in hac, col.fi.lib.*1. Et † identitatem bonorum, quæ remanſerunt in 19
hæreditate, ſpecifice narrare, & probare debent, vt ſupra in 4. re-
quiſito, & *nu.*9.*& ſeq.* Ratio eſt; quia petitio hæreditatis eſt actio
realis, & neceſſario probari debet, quod res fuerit in bonis de-
functi, & quod per reum poſſidetur, vel occupetur. *l.regulariter, v-*
bi Caſtr. *l.ſi autem.§.ſed, & iis.ff.de pet.hæred.* Bart. *in l.ſed ſi lego.§.peti-*
tio.ff.eod. Aret. & Iaſ. *d.§.actionum, Inſtit.de act.* Alex. & Iaſ. *conſi.*184.
*lib.*5. Vide, *Hæreditatis petitio an ſit realis, perſonalis, vel mixta. Concl.*33.
† Extende; quia imo ſufficit probare, quod aliquando defunctus 20
poſſedit; quia præſumitur continuatio poſſeſſionis, & ſic poſſeſ-
ſio præſumptiua tempore mortis. Ant. de But. *in c.cum ad ſedem, de*
reſtit.ſpol. & ibi Abb. Imol. & Aret. *conſ.*102.*In cauſa, & quæſt.in* 3.*du-*
bio. Rota *deciſ.*124. quæ eſt 4.*de probat.in no.incip.Si probetur.* † Item 21
probari debet, quod res fuerint penes defunctum; quia licet non
fuerint defuncti; tamen datur petitio hæreditatis. Alex. *conſ.*91.*n.*
10.*ver.comprobatur, lib.*1. & plenius *n.*12.*&* 13. vbi, quod ita demum
emphyteuſis poſſeſſa per defunctum venit in petitione hæredita-
tis, ſi poſſeſſor non habet ius in emphyteuſi. † Et quod in petitio- 22
ne hæreditatis veniant bona aliena, quę erant penes defunctum.
Caſtr. *conſ.*391.*col.*2.*lib.*2. † Contrarium, quando alius nunc poſſi- 23
det. Bar. *in l.fi.in vlt.col.C.de edict.D.Adr.* ſequitur Alciat. *de præſump.*
*reg.*2.*præſump.*21. Aret. *in l. Pomponius.in §.fi.ff.de acq.poſſ.* Alex. *conſil.*
183.*Viſo puncto.lib.*5.*n.*7.*in fi.& ſeq.*† Declara, quādo probatio præ- 24
cedit plena, ſecus ſi priuilegiata, Corn. *conſ.*23.*n.*7.*lib.*4. Hier. Gab.
*conſ.*21.*n.*10.† Declara; quia extenſio procedit, niſi alius reperia- 25
tur poſſidere poſt, vel aliter, niſi præſumptio eſſet offuſcata. Bart.
in l.fi.col.fi.C.de edict.D.Adr.toll. Alciat. *de præſumpt.reg.*2.*præſumpt.*21.
item procedit extenſio, & præſumptio, quando fuiſſet allegata,
quod defunctus tempore vitæ, & mortis poſſediſſet, alias ſecus.
Bar. & alii *in l.ſiue poßidetis.C.de prob.& in l.Celſus.col. pen.ff.de vſucap.*
Alex. *in l.certum.§.*1.*ff.de confeſſ.in apoſtil.ad Bart.in l.cum quid.ff.ſi cert.*
pet. & eſt communis * opinio. Alcia. *reg.*2.*præſump.*21. Vide, *Poſſeſſio*
*quando præſumatur continuata, vel non. Concl.*417. Et † nedum debet
probare, ſed ēt narrare in libello, quod defunctus poſſidebat, ſeu 26
ſaltē detinebat bona tempore eius mortis, & quod remanſerunt
in hæreditate ipſius. *l.item videndum.§.fi.& l.non tantum, in prin.ff.de*
pet.hæred. & ibi Ang. & ideo niſi narrentur, & probentur iſta, non
competit hæc actio. Alex. *conſ.*184.*Viſo puncto, in pr.lib.*5.*& conſ.ſeq.*
in pr. Aret. *§. actionum, Inſtit.de act.* vbi etiam Iaſ. Corn. *conſ.*1.*In præ-*
*ſenti.col.fi.lib.*3. Ang. *conſi.*161.*Viſo puncto, in pr.*† Extende idē in hæ- 27
reditatis fideicommiſſariæ petitione Bart. *d.l.item videndum.§.fi.cū*
l.ſeq.ff.de pet.hær. Caſtr. *in rubr.de fideicom.hær.petit.* late Iaſ. *in §.actio-*
*num, col.antepen. ver. vidimus in ſuperiorib. Inſt.de act. nu.*209. quia ſiue
intentetur petitio hæreditatis directa, ſiue fideicōmiſſaria, ſem-
per debet probari bona fuiſſe in bonis defuncti tempore mortis
ſaltem reſpectu plenæ poſſeſſionis. Bald. *conſ.*352.*Materia feudorū,*
*col.fi.lib.*1.*& conſ.*4.*In cauſa Baſilii, in pr.lib.*4. Caſtr. *conſ.*94.*Clarū eſt*
*in iure.in fin.lib.*2. Alex. *conſ.*82.*Proſpectis iis.col. fin.in pr. lib.*2. Corn.
*conſ.*207.*Quoniam de multis col.* 2.*lib.*1. † Et ideo non datur petitio 28
hæreditatis, puta ſi hæres fideicōmiſſarius permutauit bona ſub-
iecta fideicōmiſſo in aliis bonis, poſtea illa bona quæſita ex per-
mutatione alienauit; quia cū nō fuerint in bonis teſtatoris, cōtra
emptorē non poteſt cōpetere petitio hæreditatis. Alex. *conſ.*186.
*nu.*3.*& ſeq.ver.minus etiā.lib.*5. † Imo neq; datur rei vendicatio, vel 29
publiciana fideicōmiſſario, ex quo nō fuit in bonis defuncti; ideo
ad talē rem non poteſt agere. Alex. *d.conſ.*186.*nu.*3.*& ſeq.ver.minus*
*etiā.lib.*5.† Et dato, quod talis res alienata per grauatum fuiſſet in 30
bonis teſtatoris, non daretur rei vendicatio, vel publiciana, niſi
probaretur ſcientia alienantis, Alex. *d. conſ.*186.*in fi.lib.*5. † Sexto, 31
ſi quis velit in hoc iudicio etiā fructus perceptos à conuento, de-
bet quantitatē fructuum probare, vt illos conſequi valeat; quia
ēt fructus veniunt in hoc iudicio petitionis hæreditatis, nec bo-
na fides excuſat. *l. item veniunt.§.fructus.ff. de pet.hær.* quia contrariū
ſupra proxime loquitur in iudicio particulari rei vendicationis.
Vide, *Fructus quando lucretur poſſeſſor bonæ fidei.Concl.*490.† Contra-
rium, quod poſſeſſor bonæ fidei lucretur fructus, nec cōdemne- 32
tur, niſi à die litis conteſtatæ, quo tempore malæ fidei efficitur. *l.*

inter

inter.§.fructus.ff.famil.herciſc.& ibi not. l.ſed & ſi lege. §.fructus cũ ſeq.
ff.de pet. hær. vbi ẽt habetur, quod bona fides ſumitur ẽt ſtante er-
rore iudicis iuncta diuturna taciturnitate eorũ, ad quos pertinet,
de acquirendo illud, ꝙ alius poſſidet, & ita vide infra n.36.v.decla-
33 ra.† Extende; quia non ſolũ fructus percepti veniunt in hoc iudi-
cio petitionis hæreditatis, ſed ẽt percipiendi iudicio pendente, d.
l.item veniunt.§.non ſolũ, ver.fructus autẽ omnes.ff.de pet.hær. & ibi Bar.
34 Caſt.Aret.in l.qui liberis.col.2.v.tertio nota.ff.de vulg.& pupil.† Exten-
de; quia non requiritur ſpecificatio dictorũ fructuum, Innoc.in
c.ad ſedẽ, de reſt.ſpol.& in c.tanta, de exc.prælat.Rot.dec.24.Fuit dubita-
35 tũ, in no.quæ eſt 4.de reſt.ſpol.& idem ẽt Afflict.dec.240.in 1.dub.† Itẽ
neq; aliarum rerũ; quia veniũt omnia, ẽtſi accreſcant conuento,
pendente hoc iudicio vniuerſali.l.item videndũ.§.item ſi quis cũ pete-
retur, & l.ſi quo tempore.ff.de pet.hær.& debentur res, non extimatio,
36 ſi extant.l.mivime.ff.de pet.hær. † Declara, ſeu reſtringe, niſi conuẽ-
tus doceret de aliquo titulo, ſeu bona fide; quia tunc bene excu-
ſatur à perceptis ante litem motã; ſecus à die litis conteſtatæ. Bar.
in l.ex diuerſo.ff.de rei vend.& in l.domũ. C.eod.quia illud, quod ſuum
non erat, debuit cogitare ad aliũ pertinere. l.fin.C.vnde vi.Bar.in l.
Celſus, col.3 in fi.ff.de vſucap.ſecus ſi eſſet in bona fide; quia, vt ſupra,
non condemnatur ante litẽ. Vide, Fructuum condemnatio etiam con-
37 ſumptorũ, vel extantium fieri debet, & quando ſecus. Concl.503.† Exten-
de idẽ in eo, qui cõuenitur tanquã poſſeſſor domus hæreditariæ;
quia licet prætendat ſe hæredẽ, ſi ſuccumbat, condemnari debet
ẽt ad penſiones domus à die litis conteſtatæ; quia efficitur malæ
38 fidei.l.ſed ſi lege.§.quod ſi ab initio.ff.de pet.hær.† Contrarium vide in
ver.Fructus quando lucretur poſſeſſor bonæ fidei, vel non. Concl.490. vbi,
quod in iudicio vniuerſali non lucratur fructus bonę fidei poſſeſ-
ſor, ſi actũ eſt petitione hæreditatis; ſec⁹ ſi iudicio particulari, pu-
39 ta rei vendicatione, vide ibi. † Et ꝙ requirantur iſta omnia, mors
defuncti, hęreditas delata, aditio hæredis, bona, adquę agitur, re-
manſiſſe in hęreditate defuncti, occupatio rei cõuenti, & iis pro-
batis, debeat actor obtinere, non alias, Bar. & Bald. in l.hæreditatis.
C.de pet.hær. Aret.conſ.103.In cauſa, & quæſtione, col.3.v.venio ad ter-
tiũ.latius Corn.conſ.207.Quoniã de multis, col.2.ver.deuenio ad quin-
40 tum.lib.5.† Et quod dicta quinq; requirantur, vt ſupra, vide Aret.
& poſt eũ Iaſ.in §.actionũ, Inſt.de act.Corn. conſ.1.col.fi.lib.3. & quæ
neceſſario ſint ꝓbanda in hoc iudicio, late Corne.conſ.1.in fi.lib.3.
Alex.conſ.73.Punctus, & conſ.184.lib.5.& conſ.70.n.4.& conſ.152.lib.
41 6.† Et quæ narrare, & ꝓbare debet agens petitione hæreditatis
ad hoc, vt poſſit obtinere. Aret. & Iaſ.poſt Io.de Platea.in §.actio-
42 nũ.Inſt.de act.† Septimo agens petitione hæreditatis debet dicere,
ſeu exprimere, an ſit hæres ex teſtam. vel ab inteſtato. l.ſi auiæ fra-
43 ter.C.de ſucceſſ.edict. † Contrariũ tenet Iaſ.in d.l.ſi auiæ frater, col.3.C.
de ſucceſſ.edict.& libellus alternatiuus admittitur, qñ ſiue ex teſta-
mento, ſiue ab inteſtato concurrit ſucceſſio ad fauorẽ agentis, li-
cet alias libellus alternatiuus non procedat; quia eſt in poteſtate
actoris eligere, ex qua cauſa velit agere.l.1.§. quid autẽ.ff.quorũ leg.
Vide, Libellus alternatiuus, & contrarius procedit, & quando ſecus. Concl.
44 313.† Declara; quia inſtante, & opponente reo conuento actor
cõpellitur, & debet reſpondere, & exprimere, an ſit hæres ex te-
45 ſtamento, vel ab inteſtato. Aret.in l.ſi is, ad quẽ.ff.de acq.hæred.† De-
clara; quia imo probare debet ſe hæredem. Vide ſupra n.2.v.ſecun-
46 do.† Probare debet agens petitione hæreditatis ſe hæredem, alias
ſuccumbit; ſufficit tamen ſi probetur, ꝙ defuncto non erat alius
proximior, neque æqualiter proximus. Fulg. conſ.163. In cauſa, &
47 quæſtione, in pr.† Quæ autem requirantur in interdicto quorũ bo-
norum, quod datur, qñ bona occupata fuerunt hæreditate iacẽ-
te, & de requiſitis in eo, Iaſ.in §.quadrupli, Inſt.de act. Afflict. dec. 14.

Hæreditatis petitio an realis, vel perſonalis, aut mixta. Concl. 33.

1 PETITIO † hæreditatis regulariter eſt actio realis.l. ſi autẽ.§. ſed
2 ex iis.ff.de rei vend. Bart. in l.ſed & ſi lege.§. petitio.ff.de pet.hær.† Et
ideo regulariter competit contra poſſeſſorem rei, l.regulariter. &
ibi Caſtr.ff.de pet.hær.Iaſ.poſt alios in §.actionũ.Inſt.de act. & hæc eſt
3 ratio, quod poſſeſſio rei cõuenti neceſſario eſt probanda. † Item
datur regulariter hæc actio ad bona, & corpora hæreditaria. l. itẽ
4 videndum.§.fi.cum l.ſeq.in pr.ff.de pet.hær. † Declara tamen; quia ali-
quando hæc actio eſt perſonalis mixta cum reali, prout qñ datur
pro iis, quæ exacta ſunt à debitorib.hæreditariis. d. l. ſed & ſi lege.§.
5 petitio.ff.de pet.hær.† An autem detur ad pretiũ redactum ex re hæ-
reditaria vendita contra venditorem; quo caſu agens ad pretium
videtur ratificare venditionem, vide Bar.Bald.& Caſtr.d.l.ſed & ſi
lege.§.Item ſi rem. ff. de pet.hær.facit tex.in l.nec vllam.§.is autem, & in l.
etiam putauit.§.quod ſi quis, & §.ſi quis ſciens, & l.item veniunt.§.cæterũ.
6 eod.tit.† Limita, ſi agatur de petitione hæreditatis fideicommiſſa-
riæ; quia competit actio perſonalis ex teſtamento ad fideicom-
miſſum, ſicut & ad legatũ contra hęredem grauati.Caſt.conſ.409
Quia hic occurrunt, in pr. ver. quarto dico, lib.1. vbi plene, Vide, Fidei-
commiſſarius qua actione compellatur reſtituere, Concl.274.

Hæreditatis petitio eſt iudicium vniuerſale, & quid veniat in eo. Concl. 34.

PETITIO † hæreditatis eſt iudicium vniuerſale, & in eo poteſt 1
vniuerſaliter pronunciari, videlicet bona hæreditaria perti-
nere ad hæredem, l.licet.ff.de pet.hær.Bar.& alii in l.1.ff. de eden. & in
l.ex diuerſo, §.1.ff.de rei vend.Feli.in c.quoad conſultationẽ, col.1.de re iud.
& quod ſit iudicium vniuerſale. Bar.in l.itẽ veniunt.§.item non ſolũ,
& in §.fructus, ff.de pet.hær.Iaſ.in §.actionũ.Inſt.de act.n.212.† Et maxi- 2
me procedit, qñ non eſt deuentum ad probationẽ rerum ſingu-
larium. Afflict.dec.35.ſi actum, poſt med.† Contrarium, ꝙ non facta 3
probatione rerum particulariũ contra tertium poſſeſſorẽ is de-
beat abſolui. Vide, Hæreditatis petitione agens quid probare debeat. Cõ-
cluſ.32.n.9.& ſeq.ver.quarto debet. † Extende; quia ſufficit, quod fiat 4
declaratio ſuper hæreditate; quia in conſequentiã bona hæredi-
taria veniunt cum fructib.relaxanda.Bar.in l.1. vbi * omnes, ff. de *
eden.Iaſ.Inſt.de act.§.actionũ.† Et qñ fructus in iudicio non ſunt be- 5
ne liquidati, poteſt ferri ſententia condẽnatoria ad fructus in exe-
quutione melius liquidandos. Bart.in d.l.1.§.1.ff. de eden. & in l. ex
diuerſo, §.vbi autẽ, ff.de rei vend. Alex.in l.ſi marito, §.fi.ff.ſolut.matr.So-
cin.conſ.251.col.fi.lib.2.& conſ.82.col.pen.lib.4.† Et poſsũt res in exe- 6
quutione liquidari, & ſententia ſolũ declaratoria habet exequu-
tionẽ pro reb. quibuſcunq; poſſeſſis, etiamſi in ſententia non de-
claretur, vel fieret relaxatio, ad relaxandũ, vt in locis præallega-
tis. Afflict.dec.240.in primo dub.† Et res alienæ, quæ erãt penes de- 7
functum tempore mortis, veniunt in petitione hæreditatis. Caſt.
conſ.391.In cauſa, quæ vertitur, col.2.in pr.lib.2.† Extende; quia quod 8
in hoc iudicio veniant fructus, eſt text.in l.item veniunt, §. præter hæc
multa, ff.de pet.hær.& in l.ex diuerſo.§.vbi autẽ, ff.de rei vend.Corn.conſ.
18.In præſenti, col.1.lib.3.& eſt tex.in l.ſed & ſi lege, §.ſed & fructus.ff.de
pet.hær.& in l.2.C.eod.t.gl.in §.1.Inſt.de offic.Iud.Iaſ.in §.actionũ.n. 211.
poſt Aret.ibi.Inſtit.de actio.Alex.conſ.69.in ſecundo dub.lib.1.& in l.ſi
marito, §.fi.ff.ſolut.matr.& ſi rei ſunt in mala fide, veniũt à die mor-
tis defuncti, ſi autẽ ſunt in bona fide, veniunt à die litis cõteſtatæ,
d.l.ſed & ſi lege, §.etiã ſi ante.ff.de pet.hær.Vide. Fructus augent proprieta-
tem, & quando ſecus. Concluſ.487. † Et quod in hoc iudicio veniant 9
fructus, ſi extant, ſi minus, eorũ pretium; quia petitio hæreditatis
augetur fructuum æſtimatione, l.ſi rem, & pretiũ.ff.de pet.hær. Bar.d.
l.ex diuerſo, col.pen.in fin.ff.de rei vend. Ideo poſſeſſor tenetur ad per-
ceptos, ad percipiendos, & qui percipi potuerunt, d.l.ſed & ſi lege,
§.ſed fructus, ff.eod.tit.Iaſ.d.§.actionum.n.212.Inſt.de act. † Et maxime 10
fit condemnatio, qñ ex fructib. reus eſt effectus locupletior, niſi
conſtet de contrario. Alex.in l.mulier, §.cũ proponeretur, ff. ad Trebell.
& conſ.63.Super 1.dubio, lib.2.Dec.in l.ex pœnalib.ff. de reg. iur. † Quia 11
tali caſu, ẽt ſi eſſet bonæ fidei, tenetur reſtituere fructus, quando
eſt effectus locupletior. Bart. in d.l.ſed & ſi lege, §.ſcire, ff. de pet. hær.
Ang.conſ.160.in fi.† Et quod in iudicio petitionis hæreditatis ve- 12
niant fructus in condemnatione, ẽt ſi bona fide ſint percepti, eſt
tex.in l.itẽ veniunt, §.fructus.ff.de pet.hær. Afflict.dec.36.n.3. Soc.conſi.
93.col.8.lib.1.Iaſ.in §.actionum, col.antepen.nu.233.Inſt.de act. † Con- 13
trarium, quod imo non debeantur, qñ poſſeſſor probabiliter po-
tuit ignorare, quod ad agentes pertineant bona, de quib.agitur,
ẽt ſi error eſſet iuris; quia ſufficit ad excuſandum quem à reſtitu-
tione fructuum. Bar.d.l.ſed & ſi lege, §.ſcire, ff.de pet.hær. Alex.conſ.73.
in fi.lib.2.& conſ.17.n.11.ẽt ſine titulo ꝑſuppoſita bona fide, vt latiſ-
ſime per Curt.Sen.conſ.21.Feli.in c.de quarta, n.34.de præſcrip.† De- 14
clara; quia in minore, & muliere præſumitur iuſtus error, ẽt ſi ſit
error iuris. Alex.conſ.214.n.7.lib.6.Iaſ.conſ.160.nu.4.lib.4. & ſic in
eis procedit contrariũ.† In aliis debet probari iuſtus error, ſed ta- 15
men cõiecturis probatur. Curt.Sen.conſ.71.ſeu 72.n.15.† Ceſſante 16
iuſto errore, debentur fructus à die mortis defuncti. Doct. in l.
non eſt ambiguum, C.famil.herciſ. Afflict.dec.240. Ruin.conſ.24.lib.1.
Aret.in §.actionũ.n.68.Inſt.de act.† Declara tamẽ; quia is, qui habet 17
ex adiudicatione nulla declarata, dicitur malæ fidei poſſeſſor; id-
eo omnino tenetur ad fructus ſecundum * communem, de qua *
Pedemon.dec.160.Afflict.dec.218. Vide, Hæreditatis petitio contra quos
non detur. Concl.30.n.82.ver.item in eo.† Extende; quia veniunt fru- 18
ctus in hoc iudicio, quos poſſeſſor percepit, ẽt ſi agens eos perce-
pturus non fuiſſet, l. cum hæreditas petita, quæ eſt antepen.ff. de pet.
hær.vbi Bart. & Bald.l.veniunt, §.fructus.ff.eod.vbi Bart. Ang. & alii.
† Reſtringe, ſeu declara tñ; quia ex fructib.debent deduci graue- 19
dines, & onera ſoluta per poſſeſſorẽ; quia ſpectant ad fructus per-
cipientẽ; itẽ perdita bouũ, vt gl.& Doct.in l.quæro, ff.de vſur.leg.† I- 20
tem annus belli, quo tempore ſine culpa poſſeſſor nõ habuit fru-
ctus, l.ſi quo tempore.v.ex diuerſo, ff.de pet.hær.l.ex conducto, §.ſi vis tem-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

21 *peſtatis, & l.ſi merces,§. vis maior,ff.l ocati.* † Item deduci debent ex-
penſæ vtiles,& neceſſariæ,puta,reparationes ædificiorum; quia
non debet petens cum aliena iactura lucrari, *l. plane.& l.ſeq. & l.ſi*
quid poſſeſſor, §.ſicut. ff. de pet.hær.l.ſi.ver.vel agrum cum fructibus.C.eod.
& ideo debent deduci tales, & aliæ ſimiles ex gl.*in d.l ſi.in v. dedu-*
22 *ctis,l.ſumptus,& l.in fundo,ff.de rei vend.* † Item fructus compenſari
debent cum alimentis præſtitis per reum conuentũ actori, ma-
xime tempore,quo erat pupillus, & operas non præſtitit aliquas
alimentanti;ſecus ſi præſtitit operas,quæ æquiualeant alimentis;
quia tunc non fit cõpenſatio cum fructibus,Bald.*in l.ſi paterno , C.*
23 *de neg. geſt.* † Itẽ deduci debent melioramenta,quæ cum fructib.
perceptis cõpenſantur,*l.ſumptus,*vbi Salyc.& alii,*C.de rei vend.*Fel.
*in c.cũ cauſa,col.pen.de re iud.*Bald.*conſ.*309.*ad fi.lib.*2.Caſt.*conſ.*247.
*col.pen.lib.*1.Curt.Iun.*conſ.*144.*n.*2.*& conſ.*165.*nu.*15.Ruin.*conſ.*38.
24 *col.fi.lib.*1.Afflict.*deciſ.*87.† Et quatenus melioramenta excedant
fructus,debet dari retentio poſſeſſori,vt per Iaſ.& alios *in l.ſi in a-*
*rea,ff.de cond.indeb.*Negul.*de pign.in 4.memb.5.par.nu.*181.*cum plurib.*
25 *ſeq.*Afflict.*d.deciſ.*87.† Reſtringe; quia non debentur fructus,qñ
habuiſſet poſſeſſor iuſtã cauſam poſſidendi,puta,authore præto-
re,vel aliter.Rom.*conſ.*454.*col.fi.*Alex.*in l.iuſte poſsidet,ff. de acq.poſſ.*
niſi eſſet factus locupletior;quia tunc teneretur ad fructus.Vide,
*Fructus quando lucretur poſſeſſor bonæ fidei, Concl.*490.† Limita; quia
26 licet ſit iudicium vniuerſale; tamen competit ẽt contra eum,qui
poſſidet vnicam rem hæreditariã.gloſ.magna *in l.*1.*ff. de eden.l.licet*
*minimã,ff.de pet.hær.*Aret.*in §.actionum,col.antepen.*vbi Iaſ.*Inſt.de act.*
dũmodo ſi agitur iudicio vniuerſali, ꝓbetur mors defuncti; quia
hæreditas viuentis non datur,*l.qui ſuperſtitib.ff.de acq.hær.* & quod
bona in hæreditate remanſerint,gl.&Doct.*in l.item videndum.§.fi.*
27 *cum lege ſeq.ff. de pet.hær.*vbi Ang.& quod agenti ſit delata.† Exten-
de,quia datur iudicium petitionis hæreditatis,nedum pro re ſin-
gulari,ſed etiam pro re ſingulari minima,*l.ſi hæreditatem,& l.regu-*
*lariter,& d.l.licet minimam,*vbi gl.*ff.de pet.hær.*vbi Bart.Vide,*Vniuer-*
*ſale habet multa ſpecialia,& quæ.Concl.*250.

Hæreditatis petitio non ſolum competit hæredi,ſed a-liæ multæ actiones,& interdicta poſſeſſoria. Cõcl 35.

1 HÆRES † habet interdictum adipiſcendæ poſſeſſionis hære-
ditatis ſibi delatæ,qñ eſt ab alio occupata; quia habet reme-
dium poſſeſſorium , ex edicto diui Adr. ſed ſi à nullo occupatur,
poteſt ẽt propria auctoritate capere poſſeſſionem rerũ hęredita-
2 tis.Bald.*conſ.*453.*Quia d.Catharina, lib.*4.† Amplia,vt procedat,ẽt
ſi ſemel poſſedit,& deſiit poſſidere;quia adhuc contra poſſeſſorẽ
competit ſibi petitio hæreditatis,& ſic interdictum adipiſcendę.
Bald.*conſ.*12.*n.*5.*v.alius paſſus,lib.*1.*& conſ.*13.*Super eo quæritur,vtrum,*
*n.*5.*ver.Quinto quæritur,in eod.lib.*†Contrarium,quod imo ſi ſemel
3 poſſedit, non poſſit intentare petitionem hæreditatis,ſed rei vẽ-
dicationem. Vide, *Hæreditatis petitio contra quos non detur.Concl.*30.
*n.*27.*& ſeq.*† Declara;quia iſtud remediũ *l.ſi. C.de edict.D. Adr.toll.*
4 eſt poſſeſſorium , & in eo peti debet poſſeſſio,non autẽ res , neq;
fructus;ſi v.petitur res,&fructus,dicitur intentata petitio hære-
ditatis, quæ eſt petitoriũ; quia ſecundum conuenientiã verborũ
cenſetur intentatum vnũ,vel aliu remediũ,& in iis,quæ non poſ-
ſunt competi,clauſula,*ius & iuſtitiã,*non operatur.Alex.*conſi.*184.
Viſo proceſſu,n.6.& ſeq.vſque in fi.v.præterea non eſt intentata,lib.5.iun-
*cto prin.*vbi narratur , quod aderat clauſula, *ius & iuſtitiam.*Vide,*l.*
*fi.C.de edict.D.Adr.toll.*non habet locum *Concl.*288.† Amplia;quia
5 hæres poteſt agere rei vendicatione ad bona occupata , quando
adiuit hæreditatẽ; quia per aditionem in eum tranſeunt iura de-
6 functi actiue,& paſſiue.Io.de Imol.*conſ.*73.*n.*6.† Extende multo
magis;quia competit rei vendicatio,ſiue adiuerit ſolum,ſiue etiã
acceperit poſſeſſionẽ,& ab ea ceciderit; quia iſto caſu non poteſt
cõpetere petitio hæreditatis,ſed ſola rei vendicatio. Vide,*Hæredi-*
*tatis petitio contra quos nõ detur.Concl.*130.*n.*27.*& ſeq.*† Amplia;quia
7 agere poteſt ẽt aliis actionibus ,prout *in ver.fideicõmiſſarius qualiter*
8 *probet fideicommiſſum,& quã actionem intentare poſsit.Concl.* 278.† Et
quod competat petitio hæreditatis ad res non poſſeſſas poſt adi-
tionem;item rei vendicatio , ſi poteſt probari dominiũ defuncti;
item publiciana,ſi defunctus non habuit dominiũ,ſed bonam fi-
9 dem cum titulo.Alex.*conſ.*89.*Viſo puncto,in prin.lib.*2.† Quæ actio
dicatur magis vtilis,an petitio hæreditatis,an rei vendicatio?dic,
quod reſpectu pinguioris ſententiæ vtilior eſt petitio hæredita-
tis;quia cum ſit iudicium vniuerſale , contractus etiã bonæ fidei,
poſſeſſor condemnatur in fructibus,quod non eſt in rei vendica-
tione. Vide, *Hæreditatis petitione agens quid probare debeat.Concluſ.*32.
*num.*31.*& ſeq.*† Reſpectu v.difficilioris iudicii melius eſt agere rei
10 vendicatione,quę datur contra titulo poſſidentem,non ſic in pe-
titione hæreditatis, Vide,*Hæreditatis petitio cõtra quos nõ detur.Concl.*
30.† Item poteſt agere ſpolio,ſi fuit ipſe ſpoliatus.† Amplia;quia 11
competit etiam petitio hæreditatis.Io.Imol.*d.conſ.*71.*n.*6. 12

Hæres quis dicatur proprie,& quis legitimus hæres. Concl.36.

HÆRES † proprie dicitur,q̃ eſt hæres re,& nomine, & ſic ille, 1
qui adiuit, & ſe immiſcuit hæreditati,Bald.*in l.ſi nõ ſpeciali.C.*
*de teſtam.*Doct.*in l.hæres.§.vltima.ff.de acq.hær.*† Extẽde; quia is, qui 2
admittitur ad legitimam , dicitur ſucceſſor,& hæres ; ideo ſtatu-
tum priuans omni ſucceſſione,priuat etiã legitima, quæ eſt ſuc-
ceſſio.Ang.Aret.*conſi.*76.*In iis,nu.*24.*& ſeq.ver. nam ponderandum.*
Vide ,*Inſtitutus in re certa habetur loco legatarij , & quando loco hæredis,*
*Concluſ.*232.† Declara;quia imo ſecundum ſubiectam materiam, 3
verbum, *hæres,* in contractu importat legatarium , veluti, ſi filius
donat matri vſumfructum certorum bonorum cum pacto,quod
mortua matre conſolidetur cum proprietate ad fauorem donan-
tis,& ſuorum hæredum , poſtea teſtator reliquit vxori vſumfru-
ctum prædictum,illa verba , *hæredum* , debent intelligi de legata-
rio,ita Roman.*conſi.*308.*Pro habenda.col.pen.ver.quoad tertium.* alle-
gat tex.*in l.in conuentionibus.ff.de verb.ſignif.*vbi ſtipulatio fundi pro
me, & hæredibus comprehendit legatarium.† Reſtringe in hæ- 4
rede cum beneficio inuentarii; quia ſecundum aliquos non eſt
proprie , neq; vere hæres , de quo vide , *Hæres cum benef.inuentarij,*
*an ſit vere hæres.Concl.*61. † Reſtringe in hæreditate iacente; quia 5
non dicitur hæres;quia proprie dicitur iacere;quia nõ eſt hæres;
& ideo licet ſit in ſpecie,& poſſit adiri,hæreditas repræſentat de-
functum,non autem hæredem.*l.ſi Titio.§.ſi eo.*& ibi Bart.*ff.de leg.*2.
Vide,*Hæreditas iacens quid ſit,& quæ retineat.Concl.*21.Declara reſtri-
ctionem; † quia licet hæres proprie non ſit hæreditate iacente, 6
bene habet aliquam ſimilitudinem cum hærede,vt per Bald.*in l.*
illam.C.de collat.in 1.col.ver.& induco ſic.& in l.fi.circa prin.C.de ſuis,&
legit. † Reſtringe in fideicommiſſario; quia licet hæres dicatur; 7
tamen dicitur hæres vtiliter, non autem directe.Socin. Iun.*in l.*
*Centurio.nu.*193.*ver. & dum dicitur.ff.de vulg.& pupill.* † Et quod fi- 8
deicommiſſarius non veniat proprie appellatione hæredis; quia
dicitur eſſe loco hæredis.*l.ſi poſtulante.ff.ad Treb.*Dec.*conſ.*55.*Prote-*
nui,col.fi.ver.præterea. † Declara; quia appellatione hæredis venit 9
fideicommiſſarius vniuerſalis.*l.*1.*§.de illo,*vbi Bar.*ff.ad Treb.*Alex.
*conſi.*82.*Perſpectis,n.*4.*ver.ne ad hoc.lib.*2.ſed tamen vere non eſt hæ-
res,ſed ficte; & ideo non veniret in diſpoſitione ſtatuti correcto-
rii,vel odioſi,vt idem Alex.concludit *d.conſ.*82.*n.*6.*ver.præterea,lib.*
2.vbi apoſt.*in verb.fideicommiſſarius,* dat concor.cum diſtinctione.
† Intellige declarationem;quia fideicommiſſarius vniuerſalis nõ 10
eſt vere hæres ante factam reſtitutionem , ſed poſt reſtitutionem
factam verbo , vel facto per hæredẽ grauatum bene eſt hæres,&
in eum tranſit poſſeſſio vigore ſtatuti , quod poſſeſſio continue-
tur in hæredem.Caſtr.*conſ.*152.*n.*2.*ver.ad ſecundum,lib.*2.† Amplia; 11
quia an hæredis appellatione veniat particularis hæres,& quan-
do.Guid.Pap.*deciſ.*458.*In diſpoſitione.per totam.* & vide Socin.*conſi.*
249.*Materia,verſic.ſecundo hanc concluſionem.& conſi.*250.*In cauſa.v.*
*iſta concluſio,& conſi.*257.*Viſis in ver.aliquando,& 4.lib.*2.Vide,*Hære-*
*dum appellatio intelligitur de vniuerſali. & quando ſecus.Concl.*77.† Et 12
an hæres particularis debeat declarari palam,& nominatim,ſicut
vniuerſalis.Guid.Pap.*deciſ.*459.*hæres vniuerſalis.* † Reſtringe;quia 13
hæres quandoq; ſumitur pro eo, qui habet ſpem eſſendi hæredẽ,
Caſtr.*conſ.*379.*in fi.lib.*1.† Declara;quia hæredum,& ſucceſſorum 14
appellatione quid veniat,varie ſumitur;quia aliquando hæres ſu-
mitur pro eo,qui ſuccedit de iure communi,ſucceſſor vero expo-
nitur pro eo,qui ſuccedit de iure prætorio, vel per fideicommiſ-
ſum.Alex.*conſi.*10.*Ponderatis,n.*10.*ver.illud verbum,lib.*3.† Aliquan- 15
do ſumitur verbum , *hæres*, pro ſucceſſore vniuerſali, & ſucceſſor
pro ſucceſſore particulari, ita Alex.*conſi.*193.*in prin.lib.*2.ſequitur
Curt.Iun.*conſ.*4.*in fi.*& pro vtraq; opinione Pariſ.*conſi.* 71.*nu.*37.
*lib.*3.† Amplia ; quia appellationem hæredis in diſpoſitione te- 16
ſtatoris intelligimus de primo etiam;& immediato hærede,quan-
do diſpoſitio venit ſecundum iudicium teſtatoris.Caſtr.*conſ.*411.
*col.*2.*ver.ſecundo ad idem, lib.*1.† Si vero diſpoſitio hæredis eſt præ- 17
ter iudicium teſtatoris;tunc intelligitur de quocunq; hærede,ſi-
ue primo,ſiue ſecundo.Caſtr.*d.conſi.*411.*col.*2.*prope fin.lib.*1.† Am- 18
plia; quia titulus pro hærede inducit bonam fidem regulariter.
† Reſtringe; qui titulus pro hærede non cadit in filio conſtituto 19
in patria poteſtate.Alex.*conſi.* 6.*Circa præmiſſum,nu.*18.*ver.item re-*
*ſpondeo,lib.*3.Vide,*Mala fides defuncti,vel authoris quando noceat hæredi,*
*vel non.Concl.*22.† Hæredes legitimi ſunt, & dicuntur deſcendẽ- 20
tes,& ideo ſi fiat ſubſtitutio de hæredibus legitimis, deſcenden-
tes comprehenduntur tantum, Guid.Pap.*deciſ.*457.*mater filium.*
vide plene Corn.*conſi.*272.*In hac conſultatione,lib.*4.† Extende in 21
tantum

tantum, vt non comprehendantur aſcendentes in ſubſtitutione
hæredum legitimorum, niſi conſtet de mente, quæ attendenda
22 eſt. Guid.Pap.*d.deciſ.*457.*per tot.* † Declara; quia in vltimis volun-
tatibus appellatio hæredis legitimi intelligitur de deſcendente;
in contractibus vero de quocunq; directo ſuccedente, ita Guid.
Pap.*d.deciſ.*457.& plenius *deciſ.*591. vbi ita diſtinguit. Vide, *Hære-
dum appellatio intelligitur de omnibus etiam extraneis.* Concl.80.

Hæres quando compellatur adire, vel non. Concl.37.

REGVLA † eſt, quod hæres poteſt repudiare hæreditatē, ſi vult.
1 *Concl. proxim. ſeq.* Et *in ver. Hæres repudians hæreditatem non poteſt
moleſtari.* Concl.39.† Limita, quando eſſet grauatus alteri reſtitue-
2 re; quia tunc compellitur adire, & reſtituere, & eo caſu perdit
commodum Trebellianicæ, & Falcidiæ. Vide plenius, *Hæres poteſt
repudiare hæreditatem, & quando ſecus.* Concl.*prox.ſeq.*

Hæres poteſt repudiare hæreditatem, & quando ſecus. Concl.38.

1 HÆRES † poteſt repudiare hæreditatē nondum aditam, & va-
let repudiatio, ita ꝙ non tenetur ad aliquid poſt repudiatio-
2 nē. Bald.*conſ.*189.*Creditor cum filio, in pr. lib.*2.† Declara tamen; quia
ad hoc, vt valeat repudiatio, requiritur, prout in aditione, quod
repudians ſit certus, an ſit hæres ex teſtamento, vel ab inteſtato.
Bald.*conſ.*31.*Angelus habet, lib.*2.*& conſ.*145.*Punctus quæſtionis, in prin.
lib.*4. Vide, *Aditio hæreditatis debet eſſe certa.* Concl.184.† Item, ſi eſſet
3 filius, qui adit, vel repudiat, neceſſe eſt, quod ſciat, ſe eſſe ſuum, &
neceſſarium hæredē, & quod in repudiatione hoc exprimat, & in
aditione, alias aditio, & repudiatio eſt nulla, quando filius eſt mi-
nor; quia præſumitur ignorare iura. Alex. plene *conſ.*126.*Viſo pro-
ceſſu, n.*5.*& ſeq. v. plus etiā videtur,* vbi latiſſime, *per tot. lib.*7. vbi ponit
plura verba, quæ an importent, vel non ſcientiam, & dicit Alex.
4 quod debet in hoc eſſe cautus hæres.† Contrarium tamen ibi ad
Alex.*d.conſi.*126.*n.*5.*lib.*7. tenet apoſtil. *in ver. cautus,* qui dicit has
5 ſcrupuloſitates abiiſſe, licet nihil alleget.† Amplia; quia valet re-
pudiatio hæreditatis aditæ, quando hæres ignorauit hæreditatem
eſſe delatam ex teſtamento; quia cum non valeat aditio, valebit
repudiatio, ſi in repudiatione ſciuit, quo iure ſit delata. Bald.*conſi.*
399.*Ioannes Simonem, n.*7.*&* 8.*v. circa tertiū.* & *conſ.*401. *Quia dictus,
6 n.*3.*ver. Præſuppoſito. lib.*3. † Extende; quia etiā ſi aditio eſſet valida;
quo caſu non poteſt ſemel hæres repudiare, quin ſit hæres, vale-
bit tamen in præiudicium repudiantis. Bald.*d.conſ.*399.*n.*7.*&* 8.
7 *ver. circa tertium, lib.*3. Amplia; † quia valet repudiatio hæreditatis
aditæ per minorem, ſi reſtitueretur aduerſus aditionem damno-
ſam; tamen non reuocantur geſta cum tali hærede, maxime iudi-
cialia. Ang.*conſ.*334.*Mandatum collatum, n.*2.*ver. non obſtat.* Vide, *Hæ-
8 res ſemel non poteſt deſinere eſſe hæres, & quando ſecus.* Concl.46. † Am-
plia; quia licet Eccleſia non poſſit alienare bona Eccleſiæ, bene
poteſt repudiare hæreditatē delatam; qua aliud eſt nolle acqui-
rere, & aliud alienare. Ang.*conſ.*384.*Paxinus quondam, in pr. & n.*2.
9 † Reſtringe; quia ſolus Prælatus ſine conſenſu aliorum non pōt
repudiare hæreditatē, ſicut nec ſolus tutor. Ang.*d.conſ.*384.*nu.*2.
10 † Amplia; quia hæres pro dimidia, vel aliaquota, ſi adeat hæredi-
tatē, & cohæres poſtea repudiet; quia ſit dānoſa, quæ de iure tota
accreſceret illi, qui adiuit, licet quoad ſe non poſſit totā repudia-
re, neq; partē, bene poteſt volentib. creditoribus, vel legatariis,
qui dicuntur creditores, & ſic conſequitu ex perſona creditorū,
quod non conſequeretur ex perſona ſua, *l. um hæreditate,* vbi Bart.
*n.*5.*& ſeq. ff. de acq. hær.* Caſtr. plene *conſ.*323.*Viſo puncto, n.*4.*& ſeq. lib.*
11 1.† Extende, vt procedat etiā ad diminuenda legata alimentorū.
12 Caſtr.*d.conſ.*323.*circa fin. lib.*1. † Amplia; qui filius inſtitutus in re
certa dato hærede vniuerſali extraneo, ſi hæres vniuerſalis eſt
mortuus, viuo teſtatore, per ius accreſcend efficitur hæres; ſed
tamē poteſt repudiare hæreditatē ex teſtamento, & velle eſſe hæ-
redem ab inteſtato, *l. illud, & l. ſi is, ad quem, ff. a acq. hær.* Alex.*conſi.*
13 177.*Viſo themate ad fi. col. fi. n.*11.*ver. & ideo concluendū, lib.*2.† Exten-
de; quia etiam ſi adſit clauſula codicillaris, non tenetur reſtituere
hæres ab inteſtato ex fideicōmiſſo; quia hæredi mortuo, viuente
teſtatore, non; quia mortuus eſt, anteꝗ̄ ceſſerit dies; alteri non;
quia non potuit tranſmittere, cum ſit mortuus ante diem. Alex.
14 *d.conſ.*177.*n.*11.*ver. & ideo, lib.*2.† Extende; quia etam pendente iu-
dicio, ſeu cōpromiſſo poteſt repudiare, & obtinebit ſententiam
tanꝗ̄ hæres ab inteſtato, abſq; eo, quod nouū iudicium incipiat;
quia ius ſuperueniens eſt de præterito, & non conualidat iudiciū
præſens inchoatum. Alex.*d.conſ.*177.*n.*12.*ver. vnde in propoſito. lib.*2.
ſequitur Rot. Ianuæ *dec.*198.*in fi.* Iaſ.*in* §.*omnium, n.*68.*Inſtit. de act.*
15 † Imo in fortioribus Alex.*d.conſ.*177.*in fi. lib.*2. dicit Ioan. de Imol.
obtinuiſſe, quod hæres, qui antequam adiuiſſet, incepit iudicium
contra hæreditarium conductorē; & quia erat nulla aditio; iterū
pendente iudicio ante concluſum in cauſa poteſt obtinere ſen-
tentiam fauorabilē; quia ius eſt ſuperueniens de præterito. † Li- 16
mita; quia tutor ſolus nō poteſt repudiare hæreditatē infanti de-
latam. Ang.*conſ.*384.*n.*2.† Limita, quādo ſtatutum diſponit, quod 17
hæres, qui ſemel adiuit, teneatur ad debita de ſuo, etiamſi adiuiſ-
ſet cum beneficio legis, & inuentarij, prout Florentiæ. Ang.386.
Statuto Florentiæ. † Limita; quia hæres grauatus fideicommiſſo ex 18
Trebelliano, compellitur adire, & reſtituere inuitus. Signo.*conſi.*
238.*n.*10.*l. quia poterat, ff. ad Treb.* vbi, quod fideicōmiſſario inſtante
cōpellitur adire, & reſtituere. Vide, *Renunciare poteſt quilibet iuri ſuo,
& quando ſecus.* Concl.170. *cum duab. concluſionibus ibi proxime ſeqq.*

Hæres repudians hæreditatem non poteſt moleſtari. Concl.39.

HÆRES † ex teſtamento, ſi repudiat hæreditatem, non poteſt 1
conueniri. Alex.*conſ.*177.*Viſo themate, ad fi. n.*11.*ver. & ideo con-
cludendum. lib.* 2.† Et quod quilibet hæres poſſit repudiare hære- 2
ditatē; quia nemo compellitur inuitus eſſe hæres, & facta repu-
diatione non teneatur ad aliqua debita. Alex.*conſ.*141.*Viſo inſtru-
mento. n.*2.*ver. præterea. lib.*6. † Amplia idem eſſe in hærede ab inte- 3
ſtato etiam filio; quia ſi repudiat hæreditatem paternam, non po-
teſt conueniri pro debitis paternis. Bald.*conſ.*189. *Creditor cum fi-
lio, in princ. lib.*2. † Extende in caſu conuerſo; quia ſicut non poteſt 4
conueniri filius, qui abſtinuit ab hæreditate paterna; ita repelli
poteſt, ſi agat tanquam hæres. Io. de Anan.*conſ.*45.*Viſis iis, in princ.*
† Declara; quia filius licet repudiet hæreditatē patris, non exclu- 5
ditur ſimpliciter, & abſolute. *l. ſi quis ſuus. ff. de iur. delib.* Caſtr.*conſi.*
72.*Dubitatio. n.*2.*ver. ſuper ſecundo. lib.*1. † Limita; quia bene poteſt 6
filius, qui repudiauit hæreditatē paternam, conueniri hypothe-
caria, prout quilibet tertius poſſeſſor, ſi poſſidet bona patris. Bald.
*d.conſ.*189.*in pr. n.*2.*ver. & præmitto. lib.*2.† Limita, quando repudia- 7
tio fieret poſtquam ſemel adiuerat; quia licet valeat repudiatio
quoad repudiantē; non tamen valet, quin poſſit à creditoribus
conueniri. Bald.*conſi.*399.*Ioannes Simonem. n.*7.*ver. circa tertium. lib.*
3. Vide, *Hæres ſemel non poteſt deſinere eſſe hæres, & quando ſecus.* Concluſ.
46.† Limita; quia filius, etiamſi repudiauit hæreditatem patris, 8
poteſt tamē conueniri pro primipilari adminiſtratione patris, &
eſt caſus ſpecialis, *l. fi. C. de primipilar. lib.*12. Alex.*d.conſ.*141.*n.*2.*lib.*6.
Vide Concl. proximam præced.

Hæres ex quibus dicatur repudiaſſe hæreditatem. Concl.40.

HÆREDITAS † dicitur repudiata per hæredem, ſi antequā ad- 1
eat, renunciet hæreditati prædictæ delatæ, & hæc renuncia-
tio habet vim repudiationis, & confert ſucceſſionem proximio-
ribus poſt repudiantē. Caſt.*conſ.*228.*Pro declaratione. in pr. lib.*1. Vi-
de, *Renunciatio quid ſit, & quam ſolemnitatem requirat.* Concl.160.† Si 2
vero fiat renunciatio, ſeu repudiatio poſt aditā hæreditatē ad fa-
uorem certæ perſonæ, licet renūcians non deſinat eſſe hæres; ta-
men habet vim donationis. Caſtr.*d.conſ.*228.*in pr. lib.*1. † Declara; 3
quia habet vim donationis, ſi ex cauſa lucratiua fiat; ſecus, ſi con-
ſtat, quod ex cauſa lucratiua non voluit renunciare; quia non pōt
habere vim donationis. Caſtr.*d.conſ.*228.*in prin. lib.*1.*v. aut ſi dicatur.*
† Amplia; quia repudiatio inducitur, ſi hæres pro dimidia dicat, 4
ſe nolle aliquid de prædicta hæreditate, ſed quod tota ſpectet ad
cohæredē. Fulg.*conſ.*42.*per tot.* vbi in fi. dicit, quod ēt ſola verba, ꝙ
nihil vult ex hæreditate habere, videntur ſufficere pro repudia-
tione. Vide, *Repudiatio quid ſit & quando valeat, vel non.* Concluſ.202.
† Et quod filius, vel alius, cui delata eſt hæreditas, ſi negat ſe eſ-
ſe hæredē, non dicatur repudiare. Bart.*in l. ſi quis ſuus. ff. de iur. delib.* 5
quē ſequitur Alex.*conſ.*126.*Viſo proceſſu, in fi. li.*7.† Limita; qa ſi filia 6
renunciauit hæreditatē patris ſibi delatam matri, & poſtea mater
egit contra filium vti hæredē, videtur non voluiſſe vti, neq; acce-
ptare renunciationē, & filia poterit eſſe hæres. Caſtr.*d.conſi.*228.*in
pr. v. præterea ſi fuiſſet. lib.*1.† Limita; quia repudiatio facta per fidei-
commiſſarium de hæreditate ſibi reſtituenda ipſi nō nocet, ſi er- 7
rat, puta, quia renunciat, quaſi hæreditas ſit iacens; cum tamē eſ-
ſet per grauatum adita, & propterea ſi petiit dari curatorē tanquā
hæreditati iacenti; quia non volebat hæreditatē, quam repudia-
bat, ſed pro ſolis creditis volebat agere, non ſibi præiudicat; quia
errabat, & ſicuti datio curatoris eſt nulla; ita repudiatio. Caſtren.
*conſi.*393.*Vt attingamus, col.*2.*in pr. ver. ex quib. ſequuntur. lib.*1.*& n.*2.*v.
tertia eſt,* vbi, quod error non habet conſenſum. † Extende; quia 8
in hærede non directo, ſed per fideicommiſſum nō operatur ſo-
la repudiatio facta abſēte grauato; quia ex quo inter eos eſt actio
perſonalis, quæ non extinguitur, niſi conſenſu amborum, neceſſe
eſt, quod fuerit facta in præſentia, vel per nuntium, aut epiſtolam,
vt præiudicet repudianti. Caſtr.*d.conſ.*393.*Vt attingamus, circa med.*

*v.pro cuius intellectu.lib.*1.vbi,quod neq; valet in iudicio,niſi per iu-
dicem ſit acceptata,qñ grauatus erat abſens.Vide, *Renunciare qui-
libet poteſt iuri ſuo,& quando non. Concl.*170.*cũ duab.concl.ibi prox.ſeq.*

Hæres repudians hæreditatem perdit legata, & legitimam,& quando ſecus.Concl.41.

1 HÆres † repudians hæreditatẽ priuatur etiam commodo le-
gatorum ſibi factorum, quando maxime ſolus eſt hæres in-
ſtitutus.Bald.*conſ.*328.*Factum tale eſt.lib.*4.*in prin.*allegat *l.ſi patroni.*
2 *§.quid ergo.ff.ad Treb.*vbi dicit eſſe caſum. † Amplia,vt procedat in
hærede certę rei vocato à lege,vel ſtatuto,prout ſi filius ſuccedat
in dote matris vigore ſtatuti; quia ſi non habet cohæredem vni-
uerſalẽ,ipſe tenetur totam hæreditatem adire,vel repudiare, nec
tranſmittit dotẽ,niſi in caſibus,in quib.tranſmittit hæreditatem.
Ang.*conſ.*81.*D.Maria.& conſ.*82. quod eſt Franciſci Albergotti de
Aretio,Nicolai de Rabata, & Donati Aldigerij, & plenius Ang.
3 *conſ.*83.*per tot.* † Amplia;quia filius non poteſt velle legitimam &
repudiare hæreditatẽ,ſed tenetur agnoſcere hæreditatẽ, quando
eſt ſolus hæres.Ang.*d.conſ.*81.*n.*2.*col.pen.v.ſecundo arguendo,& conſi.*
82.ꝙ eſt Franciſci Albergotti,Nicolai Rabatæ & Donati Aldige-
rij,*in prin.*& idẽ Ang.*conſ.*83.*Subtiliter,col.*1.*in fin. v.& ideo filius*, vbi
loquitur, qñ in legitima erat filius inſtitutus nullo alio hærede
☞ dato. Vide Soc.*reg.*14.*Filius ſi hæreditatẽ adire nolit.*vbi limitat ſeu re-
ſtringit trib.modis, & dicit regulã eſſe communẽ, & ſic pro am-
* pliatione eſt cõmunis *opinio.Vide,*Filius non poteſt repudiare hære-
☞ ditatẽ retenta legitima,& quando ſecus.Concl.*354. † Limita,qñ teſta-
mentum haberet clauſulam codicillarẽ; quia tunc hæres, ẽtſi ſit
4 ſolus,& repudiet hæreditatẽ,poterit conſequi legata ab inteſtato
propter clauſulam codicillarẽ.Bald.*d.conſ.*328.*lib.*4.vbi eſt caſus.
5 †Extende; quia bene poteſt filius abſtinens ab hæreditate patris
habere prælegata,ita Soc.*reg.*15.*Filius,qui ab hæreditate patris,* vbi li-
mitat, ſeu reſtringit, ſi pater maiorẽ partem bonorũ diuiſiſſet in-
6 ter filios. † Limita; quia hæres infantis,qui habebat propriã hæ-
reditatẽ,& cui ẽt alia hæreditas materna erat delata, ſed nõ adita,
poteſt adire hæreditatẽ infantis aditã,& repudiare delatã, & nõ-
7 dum aditã. Ang.*conſ.*86.*Hæreditas materna.n.*2.*v.de ſecundo.*† Limi-
ta;quia hæres eius,cui erat hæreditas delata,& intra tempus deli-
berandi deceſſit,poteſt adire hęreditatẽ defuncti,&repudiare de-
latam,quam etiam poſſet adire,ſi vellet, Ang.*d.conſ.*86.*n.*2.

Hæres quando teneatur exonerare animam defuncti. Concl.42.

1 HÆres † tenetur exonerare animam defuncti.*c.fi.de ſepult.c.li-
teris, de rapto.c.Eccleſia. §.item peccato.* vbi gl.*in v.cõquiſita.*1.*q.*4.
Rom.*conſ.*149.*nu.*4.Soc.*conſ.*203.*n.*2.*lib.*2.Rui.*conſ.*20.*nu.*2.*lib.* 4.
Curt.Iun.*conſ.*181.Caſt.*conſ.*81.*In cauſa,quæ vertitur,in fi.lib.*2.vbi a-
poſt.citat Soc.*conſ.*62.*n.*2.*obiicitur,lib.*1. Alex.*conſ.*4.*Videtur.n.*21.*lib.*
2 2.vbi in hærede vniuerſali hoc procedit.† Extende, vt procedat,
etiam ſi defunctus ſit debitor ex delicto; quia licet pœna delicti
non tranſeat ad hæredem, niſi ſit lis conteſtata cũ defuncto. Ang.
*conſ.*340.*in pr.*tamen quoad hoc, vt teneatur hæres exonerare cõ-
ſcientiã defuncti, vſq; ad vires hæreditarias bene obligatur, ſiue
ſit lis conteſtata,ſiue non.Fed.de Sen.*conſ.*21.*in fi.n.*6.late Anchar.
*conſ.*311.*Et prima facie,per tot.* Gemin.*conſ.*3.*n.*6.*ver.nam de iure ciuili.*
3 † Declara; quia maxime procedit extenſio, qñ hæres ex delicto
defuncti factus eſt locupletior. Bald. *in l.* 1. *C.ex delicto defuncti,in*
☞ *pr.*Ang.*conſ.*308.*in fi.*Vide, *Hæres non tenetur ex delicto defuncti.Concl.*
68.Vide, *Contumax condemnatus non dicitur condemnatus ob delictum,
& quando ſecus.Concl.*1022. † Extende; quia ſi delinquens,vel de-
4 functus relinquat plures hæredes,& aliqui non eſſent ſoluendo,
tenentur iſti,qui ſunt ſoluẽdo,exonerare animam defuncti, cõ-
* 5 munem * dicit Iul.Clar.*in §.fi.q.*51.*nu.*18.*v.ſed pone.*† Amplia;quia
laudũ habens exequutionem paratam poteſt exequi etiam cõtra
hæredem, non obſtante lapſu tanti temporis, quod ſit inducta
præſcriptio tam de iure cõmuni, quam ex forma ſtatuti;quia hæ-
res tenetur exonerare animam defuncti. Alex.*conſ.*97.*Viſo proceſſu
n.*8.*lib.*7.Balb.*in tract.de præſcript.in* 2.*part.prin.q.*12.*n.* 10. Curt.Iun.
6 *conſ.*177.*col.fi.& conſ.*181.*col.fi.* † Et non dicitur exonerare hæres,
7 niſi actu reſtituat. Nat.*conſ.*162.*num.*35.vbi plures citat.† Amplia;
quia propterea hæres non poteſt præſcribere ea, quæ defunctus
mala conſcientia retinebat; quia licet hæres præſcripſerit rẽ ob-
noxiam reſtitutioni, & illam fecerit ſuam; tamen quia tenetur
exonerare conſcientiam defuncti, & exoneratio non fit, niſi ean-
dem rem reſtituat,quã defunctus mala conſcientia tenebat. Ant.
de But.Abb.& Im.*in c.ſi diligenti,de præſcrip.*& late Caſt.*conſ.* 81. *In
cauſa,quæ vertitur.in fi.n.*5.*lib.*2. vbi videtur iſta allegare,& contra-
rium tenere in ſuo caſu. Alex.plenius *conſ.*51.*Videretur.n.*7.*ver.quia
hæres lib.*5.*& conſ.*97.*Viſo proceſſu. nu.*8.*v.quia hæres tenetur.lib.*7.vbi
locum habere dicit in hærede vniuerſali. Vide, *Mala fides defuncti,
& authoris quando noceat hæredi,vel non.Concl.*22. † Amplia; quia i- 8
mo iudex repellit legatarios, & habentes cauſam lucratiuam ab
vſurario etiam abſoluto, quando ſibi conſtat, quod mortuus eſt
vſurarius; quia non debet pati, quod per auaritiam ſuperſtitum
ſuffocetur anima defuncti,ẽt ſi impœnitens reliquiſſet pauperib.
& piæ cauſæ;quia quando deceſſit impœnitẽs,repellitur pia cau-
ſa,ex quo teſtamentum eſt nullum,& debent vſuræ reſtitui omni
caſu. Ant.de But.*conſ.*28.*per tot.*maxime *circa med. ver. prima Concl.*
Vide, *Animæ fauore multa ſpecialia introducuntur.Concl.*333.

Hæredẽ ſe aſſerens quid debeat probare, vt obtineat. Concl. 43.

HÆREDITAS † defertur proximiorib.defuncto;&ideo qui di- 1
cit hæredẽ, debet ſe proximum probare defuncto tali gradu
ſucceſſibili, non autẽ tenetur probare nullum alium extare pro-
ximiorẽ;quia qui voluerit dicere extare proximiorem, probabit.
Cuma.Alex.Iaſ.*in l.is poteſt.ff.de acq.hær.*Tiraq.*de retr.* §.11.*glo.*1.*n.*6.
Alex.*conſ.*179.*Viſis, ac ponderatis,in fi.lib.*7. vbi, quod ſufficit,quod
quis probet ſe fratrem, & qui dicit extare proximiorem, probet.
† Contrarium, quod imo quis debeat probare ſe eſſe proximio- 2
rem,& non ſufficit probare ſe fratrẽ defuncti. Alex.*conſ.*124.*Viſo
proceſſu,in pr.lib.*7. Dec.*conſ.* 322.*per tot.*† Amplia;quia hæres ſuffi- 3
cit, quod probet fratrẽ ſuum deceſſiſſe, & non tenetur probare,
quod deceſſerit ſine filiis; quia qui vult dicere,quod cũ filiis de-
ceſſerit,probare debet. Alex.*conſ.*179. *Viſis, in fin.n.*10.*lib.*7.Con-
trarium † tenet ipſe Alex.*conſ.*117.*Viſo proceſſu,in prin.lib.*4.plenius 4
*conſ.*124.*Viſo proceſſu,in prin.lib.*7. vbi, quod alias non concludit,&
tenetur probare negatiuam, quando eſt fundamentum ſuæ in-
tentionis.† Declara;quia ſi ageretur de morte fratris hæredis,qui 5
viuens fuerat profeſſus in aliqua religione; tunc non ſufficeret
forte probare mortẽ;quia monaſterium, ſi eſt ſucceſſibile, habe-
tur loco filij in ſucceſſione, Alex.*d.conſ.* 117.*n.*8.*v.prætereateſtes.lib.*
4.Vide,*Probatio incumbit aſſerenti circa intentionem.Concl.*768.Vide,
*Fideicommiſſarius non tenetur probare grauatum ſine filijs deceſſiſſe, &
quando ſecus.Concl.*281.Vide, *Subſtitutio facta*, ſi ſine filijs deceſſerit,
*expirat,Concl.*847.

Hæres non poteſt conueniri multis caſibus. Concl.44.

HÆRES, † cui fuit conceſſa dilatio ad conficiendum inuenta- 1
rium, pendente dilatione nõ poteſt conueniri à legatariis,
& fideicõmiſſariis,ẽt dato,quod ipſe hæres ageret. Alex.*conſ.*62.
*In cauſa,& lite,n.*19.*v.ſexto quia.lib.*7. vbi dicit magis * communẽ. *

Hæres poteſt multa ex ſe ipſo ſine iudice, & ſine exequutoribus. Concl. 45.

HÆRES † poteſt capere poſſeſſionẽ hæreditatis ſibi delatæ ſi- 1
ne iudice,&propria authoritate, qñ tertius non occupat res
hæreditarias, alias debet iudicis decreto capere contra tertium.
Bald.*conſ.*453.*Quia D.Catharina.li.*4.† Extende;quia imo ẽt contra 2
tertium poteſt propria authoritate capere poſſeſſionem ſine iu-
dice, qñ non adeſt copia iudicis, & periculũ eſſet in dilapidatio-
ne fructuũ hæreditatis. Bald.*d.conſ.*453.*lib.*4.† Amplia;quia hæres 3
poteſt ſoluere legata & dare bona hæreditatis in ſolutũ legata-
riis ſine exequutorib. teſtamentariis, & valebit datio,& transla-
tio domini ſine tamen fraude facta, & ſine præiudicio aliorum.
Bald.*d.conſ.*453.*in fi.*. 4. † Limita;quia non poteſt capere poſſeſ- 4
ſionem rei hæreditariæ propria authoritate, quando ab alio oc-
cupatur;quia caderet in pœnam *l.meminerint.C.vnde vi.*† Extẽde, 5
vt procedat limitatio,etiam ſi eſſent declarata bona hæreditaria,
& ad eum ſpectare, quia propria authoritate non poteſt capere
poſſeſſionem ab alio occupatam. Ang.*in l.ſciendum.§.ſi fundum.*v-
bi Soc.*in fi.ff.qui ſatiſd.cog.*Ruin. *conſ.*50.*n.*3.*lib.*4.Rebuff.*in conſti.
Galliæ.tit.de ſenten.xcomm.artic.vlt.gl.*2.*in fine.*

Hæres ſemel non poteſt deſinere eſſe hæres, & quando ſecus. Concl. 46.

HÆRES † ſemel nõ poteſt deſinere eſſe hæres. *l.ſicut.C.de repud.* 1
*hæred.*Bald.*conſ.*144.*Statuto Ciuitatis Papiæ lib.*2.*n.*2.*v.& hoc ve-
rum.l.& ſi ſine.§.ſed quod Pap.ff.de leg.*3.late Decia.*conſ.*129.*n.*13.*lib.*3.
vbi alios alleg.Cum.*conſ.*142.*Viſis tenore.n.*2. Anch.*conſ.*300.*in pr.*
vbi, quod hæreditas animo cum expreſſione verborũ,vel facto
aditur.Iaſ.*in l.pro hærede.ff.de acq.hær.*Ang.Aret.*conſ.*67.*Quantum ad
primum.in pr*Alex.*conſ.*162.*Circa primum,n.*6.*lib.*2.† Et repudiatio- 2
ne non deſinit eſſe hæres, Bart. *in l. ait prætor.* §.*ſed quod Papinianus,
in* 4.*not.ff.de minor.l.ei qui ſoluendo,in fin.*& ibi Bart.*ff.de hæred.inſti.*
Caſtr.*conſ.*228.*Pro declaratione,in prin.lib.*1. † Et non auditur,poſt- 3
quam

quam adiuit etiã tacite, ſi vult impugnare teſtamentum, ex quo
adeundo illud probauit. l. ſi vt proponis, §. ſi hæreditatem. & ibi Bar. &
Ang. ff. de inoff. teſtam. per regulam l. Pomponius ſcribit, & ibi Bart. col.
4 4. ff. de neg. geſt. Oldr. conſ. 18. Circa primum, in prin. † Amplia, vt pro-
cedat, ẽt ſi hæreditatem alteri ceſſerit, & conuentũ ſit, quod ipſe
non poſſit conueniri, ſed ceſſionarius; quia adhuc ipſe prius po-
teſt, & debet cõueniri. l. 2. C. de hæred. vel actio vend. Petr. de Anchar.
conſ. 5. in pr. n. 5. & ſeq. ver. ſi vero venio. Vide, Hæreditas vendi, & cedi po-
5 teſt. Concl. 26. † Amplia, quod propterea ſi ſtatutum excludat filiã
fœminã dotatã, non eam excludit, ſi tempore mortis non eſt do-
tata; quia cum ſemel ſit hæres, licet poſtea dotetur, nõ poteſt de-
6 ſinere eſſe hæres. Anch. conſ. 300. Poſſet, in prin. † Amplia, vt pro-
cedat; quia neq; per mortem naturalẽ deſinit eſſe hæres; quia li-
cet quoad ſe deſinat; tamen quia ad hæredẽ ſuum tranſmittit no-
men hæredis iuris fictione, non deſinit eſſe hæres. Bald. conſil. 54.
7 Punctus quæſtionis. n. 4. per mortẽ autem naturalem. li. 4. † Amplia; quia
ſicut ſemel hæres non poteſt deſinere eſſe hæres; ita ſemel repu-
dians non põt velle eſſe hæres, niſi ſit ſuus hæres. Declara infra,
Hæreditas repudiata non poteſt adiri per repudiantẽ, & quãdo ſecus. Concl.
8 25. † Amplia; quia poſtq̃ ſemel adita hæreditas fuit, non poteſt re-
pudiari, & repudiatio non facit deſinere eſſe hæredẽ. Bar. in l. fi-
liusfamilias. n. 5. ff. de hær. inſt. Pariſ. conſ. 77. Viſis, & conſideratis. n. 1. lib.
1. & conſ. 19. n. 176. lib. 2. cum aliis cumulatis per Cephal. conſ. 153. n.
9 8. Caſt. d. conſ. 228. in pr. lib. 1. † Amplia; quia hæreditas ex teſtam.
ſemel adita non põt amplius reduci ad cauſam inteſtati. Bald. conſ.
267. Proponitur, quod. nu. 4. v. & videtur primo. lib. 5. Vide, Teſtati cauſa
10 facit ceſſare cauſam inteſtati, & quando ſecus. Concl. 95. † Amplia, etiãſi
eſſet latũ laudum; per quod annullaretur aditio; quia non poteſt
laudũ facere, ꝙ ſemel hæres deſinat eſſe hæres. Cuma. conſil. 142.
11 n. 2. † Amplia; quia hæres ſemel declaratus ẽt quoad vnum credi-
torẽ dicitur hæres quoad omnes, & idem in confeſſione facta in
iudicio ſuper interrogatorijs, præparatorijs. Cæpol. caut. 102. per
l. ꝙ hærede, in prin. ff. de acq. hær. plene Ang. Aret. conſ. 24. Viſo dicto the-
mate, per tot. vbi tollit cõtraria. Vide, Sententia lata contra vnũ quan-
12 do alteri præiudicet. Concl. 174. † Cõtrarium dicit Caſt. in hærede ex
confeſſione in iudicio facta poſitionibus; quia quoad illũ credi-
torẽ; cui facta eſt cõfeſſio, ſibi præiudicat, ſecus quoad alios, ſi ve-
re nõ eſt hæres, ſed bene per aditionem factam cũ vno creditore
ſibi præiudicat quoad omnes, conſ. 252. Viſo puncto, col. 2. in pr. v. non
13 enim. lib. 1. † Declara; quia confeſſio facta in iudicio; ꝙ eſt hæres
ſecundũ l. ſi. ff. de interrog. actio. ſolum præiudicat quoad illum, cui
fit confeſſio: ꝙ declaratur, & reſtringitur, qñ filius prius repu-
diaſſet, vel ſecundum illa tempora ꝓcedebat in filio emancipato,
qui ſimpliciter non poterat eſſe hæres, hodie aũt ſecus, ita Ang.
Aret. in conſ. 24. Viſo dicto themate, per tot. vbi ꝓ vtraq; parte, & hanc
tuetur, & ad l. ſi. ff. de interrog. act. reſpondet, vt ſup. ſub n. 9. & ſeq. v.
14 non obſtãt. † Amplia; quia hæres ſub modo non deſinet eſſe hæres,
licet modũ non impleuerit, ſed priuatur; quia alteri debetur hæ-
reditas ex fideicõmiſſo. Caſt. conſ. 5. Quicquid dicatur. n. 6. lib. 1. Vide,
Hærede ob non implementũ priuato, vel alias, cui debeatur hæreditas. Cõcl.
15 56. † Extende; quia ſi eſt aditio facta, ſaluo iure repudiandi, vel cũ
conditione, ꝙ poſſit repudiare, talis conditio, vel reſeruatio nihil
operatur, & habetur pro non appoſita. l. ſicut. C. de repud. hær. Bald.
16 in l. appellatione. C. de appell. verb. & nota hic. † Extende idẽ, ſi aditio fiat
ſub cõditione, ne teneatur creditorib. hæreditariis; quia nihil re-
leuat non confecto inuentario; quia talis obligatio eſt conſequu-
tiua actus aditionis. l. apud Iul. §. ſi. ff. ex quib. cauſ. maio. quia non põt
velle qui contra leges, ne habeant locũ in ſua diſpoſitione. l. nemo
17 poteſt. ff. de leg. 1. † Declara; quia licet ſemel hæres nõ poſſit deſine-
re eſſe hæres; tamẽ ſi eſſet ſub cõditione hæres, deſinit eſſe in caſu
conditionis, & fingitur, ac ſi hæres non fuiſſet vnq̃. Ang. de Peruſ.
conſ. 42. Porecta fuit. in ſi. v. itẽ non obſtat. Ang. conſ. 198. Teſtator in om-
nibus. n. 3. v. ſuper. tertio. vbi, ꝙ cenſetur datus hæres ſub conditione,
ſi eſt ꝓhibitus alienare ſub pœna priuationis, quaſi ſit datus hæ-
18 res, ſi non alienauerit. † Amplia; quia is, qui eſt hæres inſtitutus in
plurib. teſtamentis, ſi adeat omni meliori modo, ex quo ſemel eſt
hæres, non põt deſinere eſſe hæres, ẽt ſi declararet poſtea adiuiſſe
ex teſtam. ſecundo, non ex primo; quia licet teſtam. ſecundum ſit
nullũ, non deſinit eſſe hæres ꝓpter declarationẽ. Anch. conſ. 203.
n. 5. ꝙ eſt ſubſcriptum à ſex Doctor. ſequitur Dec. conſ. 14. n. 4. Feli.
19 in c. cum ſuper, in ſi. ff. de off. deleg. † Amplia in filio, qui poſt immixtio-
nem non põt repudiare; quia ſemel hæres, ſemper eſt hæres, l. ne-
ceſſarius. ff. de acq. hær. Ang. Aret. conſ. 24. Viſo dicto themate, per tot. ma-
20 xime, n. 11. & ſeq. v. nec obſtat, quod dicitur. † Reſtringe in caſu con-
trario; quia filius, qui abſtinuit, bene poteſt reuocare abſtinentiã,
& velle effici hæres, l. fin. C. de repud. hær. l. ſi quis ſuus. ff. de iur. deliber.
quod eſt verũ, dũmodo infra tres annos poſt repudiationẽ adeat.

Ang. Aret. conſ. 24. n. 11. & ſeq. ver. nec obſtat. maxime n. 19. v. præterea.
Vide, Hæreditas repudiata nõ poteſt adiri per repudiantẽ, & quando ſecus.
Concl. 25. † Ratio diuerſitatis eſt; quia primo caſu fieret præiudi- 21
cium creditoribus, ſecundo caſu nõ. Salyc. in l. ſuus, vbi Iaſ. C. de re-
pud. hær. Caſt. in l. ſicut. n. 2. eod. tit. † Ratio eſt; quia repudiatio eſt o- 22
dioſa, aditio fauorabilis; & quia à pari non ꝓcedunt; quia multi
poſſunt adire, qui non poſſunt repudiare. Ang. Aret. d. conſ. 24. ver.
nec obſtat, ꝙ dicatur, n. 11. & ſeq. vbi plura. † Amplia; quia confeſſio 23
hæredis, ꝙ ſit hæres, ſibi præiudicat, vt non poſſit reuocare con-
feſſionem quoad eum, cui confeſſus eſt, qñ ex certa ſcientia con-
feſſus eſt. Ruin. conſ. 10. nu. 12. & ſeq. maxime n. 18. lib. 3. † Extende; 24
quia lex fingit eſſe hæredẽ quoad eũ, cui confeſſus eſt; ideo nõ de-
ſinit eſſe hæres quoad eũ, licet vere hæres eſſe nõ poſſit, niſi aliter
iudici videatur ex ꝓbatis. Ruin. conſ. 3. n. 6. & 7. lib. 3. † Extende ẽt 25
ſi enunciatiue cõfeſſus ſit in iudicio, de quo ſunt opiniones. Vi-
de, Confeſſio in iudicio facta probat, & operatur multa. Concl. 641. † Ex- 26
tende; quia confeſſio facta in iudicio, puta reſpondendo poſitio-
nibus, quod reſpõdens ſit hæres debitoris, operatur verã proba-
tionẽ in fauorem actoris Rom. conſ. 70. Viſo themate. nu. 26. in ſi. v. 3.
Soc. conſ. 97. In præſenti conſultatione, col. 2. n. 6. lib. 4. Alex. cõſ. 44. Viſo
& diſcuſſo, in pr. lib. 2. Cald. conſ. 4. An reſpondens poſitionib. tit de confeſſ.
alias eſt ſub n. 152. Dec. conſ. 252. Agitur cauſa, & conſ. 647. Requiſitus
n. 6. Crau. conſ. 218. Fuit in rerũ natura. n. 9. & conſ. 230. Deferens iura-
mentũ. n. 8. † Extende in caſu contrario; quia licet ego non ſim hę- 27
res, & probẽ ex lectura teſtamẽti, quod in eo nõ ſum nominatus:
tamen quia aduerſarius confitetur me hæredẽ, quoad eum, & in
p̃iudicium confitentis tantũ ero hæres. Rom. cõſ. 391. Vt præpoſita.
n. 7. v. hoc probo. † Declara totã iſtam materiã; quia quod confeſſio 28
facta in iudicio, ꝙ eſt hæres, non poſſit reuocari, ſed noceat quo-
ad omnes, procedit, qñ confeſſio eſt iudicialis poſt litẽ conteſta-
tam, vel habitã pro conteſtata: ſecus ſi ante litem conteſtatã. item
ꝓcedit non docto de errore, ſed ſi doceatur de errore, bene con-
feſſio põt reuocari, ita plene Ang. Aret. conſ. 24. Viſo d. themate, vbi
plura ꝓ vtraq; parte, & ita declarat in ſi. n. 19. & ſeq. per tot. v. nec etiã
obſtat. † Amplia in tantũ, quod ſi dati ſunt duo hæredes, pro parte 29
dimidia quilibet, & vnus pure, alter ſub conditione, non põt pen-
dente cõditione hæres pure eſſe hæres in ſolidũ; quia ſi adueniret
cõditio, non poſſet deſinere eſſe hæres. Rui. conſ. 17. n. 10. li. 3. † Li- 30
mita; quia hæres vſurarij ex teſtam. licet fuerit hęres, & ſoluerit le-
gata, põt pœnitere; quia qñ nullitas teſtamenti prouenit ex iure
publico, poteſt hæres pœnitere. Cald. conſ. 330. alias 1. de teſtam. Li-
mita; † quia licet nõ valeat renunciatio hæreditatis ſemel aditæ, 31
valet tñ pactũ de nõ petẽdo, l. ſicut. C. de repud. hær. Bal. conſ. 46. Ver-
ba inſtitutionis. n. 3. v. certũ eſt autẽ, lib. 1. & conſ. 47. n. 2. v. ſed præſuppoſi-
to. eod. li. 1. † Limita; quia bene poteſt renunciare fideicõmiſſarius, 32
& valet renunciatio, qñ fideicõmiſſum eſt quęſitũ cõmutabiliter.
Bal. d. conſ. 46. n. 3. v. certũ eſt autẽ. lib. 1. & conſ. 47. n. 2. v. ſed hoc præſuppo-
ſito, lib. 1. † Limita; quia anteq̃ ſit adita hæreditas, poteſt repudiari, 33
ẽt per filiã cum cõſenſu patris, licet patri acquiratur, nec requi-
ritur cauſa in repudiatione, Bald. conſ. 144. per tot. lib. 2. † Limita in 34
hærede cũ beneficio legis, & inuentarij; quia licet nõ deſinat eſſe
hæres nomine, bene deſinit effectu; quia neq; confundit ſuas a-
ctiones, neq; prohibetur, licet ſit hæres, deducere ſuam legitimã,
& ſua credita. Ang. Aret. conſ. 67. Quantũ ad primũ, per tot. † Limita; 35
quia hæres ſemel poteſt deſinere eſſe hęres per legale priuationẽ.
Bald. conſ. 54. Punctus quæſt. talis eſt. n. 4. ver. ſequitur videre, lib. 4. † Ex- 36
tẽde, ſi extat ſtatutũ, quod niſi hæres intra certũ tempus ſoluerit
gabellã, perdat hæreditate, vel non ſit hæres; quia ſtatim, quod la-
bitur tẽpus, & nõ ſoluit, deſinit eſſe hæręs, Bald. in l. cum mulier. ff.
ſolut. matr. quẽ ſequitur Caſtr. d. conſ. 259. col. 2. circa med. ver. ad quod
lib. 1. † Limita; quia ꝓpter ſtatus annihilationẽ hæres ſemel poteſt 37
deſinere eſſe hęres, Bald. d. conſ. 54. ver. itẽ propter ſtatus, lib. 4. † Limi- 38
ta in milite, l. miles ita hæredẽ in prin. ff. de milit. teſtam. vbi poteſt dare
hæredem ad tempus, & aliũ hæredem ad aliud tempus. Ang. conſ.
168. col. pen. v. hinc deſcendit. n. 3. † Limita; quia poteſt quis dari hæ- 39
res in vita ſua, & alius hæres poſt mortẽ primi hæredis; quia ſicut
hoc põt pœnalis diſpoſitio; multo magis poteſt fauorabilis; quia
fauor facilius producit effectũ, q̃ odiũ, Bald. d. conſ. 54. n. 5. ver. dubi-
tatur, vtrũ teſtator. lib. 4. vbi eſt caſus. Vide, Hæredis inſtitutio quando,
& quib. fieri poßit ſub cõditione, vel ad tẽpus. Concl. 84. † Contrariũ, ꝙ 40
teſtator non poſſit facere aliquem hæredem ad tempus, & poſt il-
lud tempus aliũ hæredem directo; quia decederet pro parte te-
ſtatus, pro parte nõ Caſt. conſ. 259. Omnis difficultas, in pr. lib. 1. quod
eſt Matthæi Feliciani, de Peruſ. † Declara; quia datio hæredis di- 41
recto poſt mortem alteri⁹ hæredis ſubſtinetur in vim fideicõmiſ-
ſi, & in fideicõmiſſo admittitur, quod deſinit eſſe hęres quoad fi-
deicõmiſſum Alex. conſ. 162. Circa primũ. n. 6. & ſeq. lib. 2. † Extende; 42

quia poteſt hęres ſemel deſinere eſſe poſt tempus incertũ ex cau-
43 ſa.Bald.*d.conſ.54.n.5.v.quod cũ cauſa.lib.*4.† Imo etiã legatarius vniuerſalis in vita ſua nullo dato hærede, niſi poſt mortẽ legatarii, dicitur hæres inſtitutus in tempus vitæ ſuæ. Bald.*conſ.*80.*Punctus, ſuper quo.lib.* 4. vbi, quod vxor relicta vſufructuaria omnium bonorũ inſtituto filio teſtatoris hærede vniuerſali poſt mortẽ vxo-
44 ris in vita ſua eſt hæres deducta legitima filii. † Declara; quia ſemel hæres poteſt deſinere eſſe hæres iudicio teſtatoris, vel in pęnam, ſi non obſeruat, ſaltem; quia alius datus hæres non erit directus, ſed vtilis, & ſeu per fideicommiſſum ſecundum aliquos, & ſecundum alios erit abſolute priuatus, & venit ſecundus. Caſtr.*d.*
45 *conſ.259.lib.1.inpr.*† Limita, quando hæres ſemel decedit ſine hęrede; quia tunc abſolute deſinit eſſe hæres. Bald.*d.conſ.54.n.5.v.ſed*
46 *facto naturæ. lib.*4. † Limita; quia hæres ſemel poteſt ex pœnali diſpoſitione teſtatoris deſinere eſſe hæres.*l.1.ff.de iis, quæ pœn. nomine.* Bald.*d.conſ.54.n.5.v.cum enim hoc poßit.lib.*4.& plene Ang.*conſ.*168. *nu.3.v.porro, & ſi non eſſet*, vbi, quod ex quo lex aſſiſtit diſpoſitioni teſtatoris, poteſt deſinere eſſe hæres ille, qui ſub pœna priuationis certo caſu eſt datus, ſequitur Caſtr.*conſ.259.Omnis difficultas.n.*
47 1.*lib.*1.† Limita; quia licet ſemel hæres non poſſit per repudiationem deſinere eſſe hæres, id procedit quoad creditores; ſecus eſt quoad cõmodũ repudiantis; quia ſi alius, cui ſpectet ex repudiatione, adeat, quoad repudiantem, & hæredes, valebit repudiatio, quæ alias eſſet nulla, & inualida. Bald.*conſ.399.Ioannes Simonem, n.* ☞ 7.*& 8.v.circa tertium.lib.3.* Vide, *Hæres poteſt repudiare, & quando ſecus.*
48 *Concl.*38.† Limita, quando minor adiuiſſet, & læſus reſtitueretur aduerſus damnoſam aditionẽ; quia nõ obligaretur, neq; teneretur; ſed tamen non reuocantur acta iudicialia interim geſta, & ſententiæ latæ reſpectu hæreditatis. Ang. *conſ.334. Mandatum col-*
49 *latum.n.2.v.nec obſtat.l.neceſſariis.ff.de acq.hær.*† Limita; quia licet is, qui fecit actũ ſimpliciter inducentẽ aditionem, cenſeatur adiuiſſe ſimpliciter; ſi tamen intra tempus debitum poſtea conficiat inuentariũ, gaudebit beneficio inuentarij, & ſic non erit hæres ſimpliciter. Paul.de Caſtro *conſ.275.Paſſus, de quo quæritur, per tot.lib.*1.
50 † Limita; quia hæres decocti pro medietate, vel alia quota, ſi adeat, & cohęres repudiet poſtea; poteſt tamen repudiare volentibus creditoribus nedum partẽ cohæredis repudiatã, & quæ per ius accreſcendi accedit portioni aditæ, ſed ẽt poteſt totam repudiare, videl. partẽ ſuam, & accreſcentem, quatenus creditores hęreditarii conſentiant, alias ſecus. Bar.*in l.cum hæreditate.n.5.ff.de hæ-*
51 *red.inſtit.*† Extende, vt idem ſit conſentientib. legatariis quando excedũt legata vires hęreditarias; quia creditores dicuntur. Bart. *d.l.cũ hæreditate.n.8.ff.de hær.inſt.*ſequitur Caſtr.*conſ.323. Viſo puncto.*
52 *n.5.ver.breuiter iſtud dubium.lib.*1.† Reſtringe, quando eſſent plures hęredes vulgariter ſubſtituti; quia ſi vnus adiuit, alter repudiauit, compellitur adire ex vulgari, & non poteſt dicere velle partẽ, quę accreſcit iure accreſcendi, nec tunc poteſt repudiare volentibus creditoribus, ſeu legatariis. Caſtr.*d.conſ.323.num.3. ver. ſed & tertio. lib.*1. quia tunc non poteſt dici ex improuiſo obuenire, cum ſciret adeſſe ſubſtitutionem.

Hæres quando ſibi præiudicet adeundo ex iure non competenti, & quando ſecus. Concl. 47.

1 HÆRES † inſtitutus ex teſtamento valido, & poſtea ex teſtamento nullo, ſi ſciens adeat ex teſtamento nullo, repudiare præſumitur aditionẽ ex valido: ideo ſibi præiudicat, ne poſſit adire ex valido.*l. Clodius.ff.de acq.hær.* & ibi Bart. qui plene diſtinguit.
2 † Amplia, vt procedat, ẽt ſi ignorauit à principio, quando non ſtetit in finib. erroris, ſed proceſſit in iudicio ex teſtamento nul-
3 lo. Bald.*conſ.142. Quæritur, an frater, lib.3.in prin.* † Amplia in tantũ, quod is, qui adiuit ex iure non competenti, ſi moriatur, interim nõ tranſmittit hæreditatẽ, licet ex alio iure potuiſſet valide adire. gl.fi.*in d.l.Clodius.ff.de acq.hær.*vbi Bar.*in fi.*Bald.*conſ.142.n.2.v.quæ-*
4 *ritur, ſi poſſedit, lib.3.*† Extende; quia pater adeundo nulliter hæreditatẽ filio delatam ſine conſenſu filij, qui eſt ſupra infantiã, non reſtituitur in integrũ, neq; conſequitur hæreditatẽ mortuo filio.
5 Anch.*conſ.362.De viribus, per tot.* † Limita, qñ erraſſet hæres in facto, vt quia ignorauit teſtamentũ, & adiuit ab inteſtato; quia ex-
6 cuſatur. Bald.*d.conſ.142.in pr.lib.3.* † Limita in ſuo hærede; quia cũ ratione ſuitatis omnino ſit hæres, niſi expreſſe abſtineat, quocunq; modo adeat, tranſmittit, & non cẽſetur repudiare. Bald.*d. cõſ.142.n.3.v.quæritur an valeat.li.3.*Bar.*d.l.Clodius.circa fi.ff.de acq.hær.*

Hæres ſortitur forum defuncti, & quando ſecus. Concluſ.48.

1 HÆRES † clericus ſuccedẽs laico quoad cauſas introductas coram ſeculari viuente defuncto eundẽ iudicem, & forum ſortiri debet. Bald.*conſ.340. Tria ſunt, in prin.v.item quia dictus.lib.*2.vbi ſecus dicit, ſi lex nõ erat cœpta; quia ſortitur clericus forũ ſuum, & non defuncti. † Extende in quocunq; alio priuilegiato; quia 2
hæres ſequitur forũ defuncti quoad ea, quæ contracta ſunt; ſecus quoad contrahenda. Caſtr.*conſ.8.Iſta bona paterna.nu.2.& col.fin.v. item non obſtat.li.*1.† Declara; quia hæres poteſt cõueniri in loco, 3
vbi defunctus cõueniri poſſet, qñ ibidem reperitur, ẽt ſi inſtantia non ſit cum defuncto inchoata; ſi v. cum defuncto ſit inchoata; tunc poteſt ibi conueniri, ẽt ſi ibi non inueniatur. Rom.*conſ.*300. *In caſu propoſito.n.2.v. ſecundo, quia,* vbi apoſt.*in ver.conueniri,* reſpectiue, & relatiue declarat.† Amplia; quia ſi defunctus ſe obliga- 4
uit poſſe conueniri vbiq; ratione pacti, hæres vbicunq; conueniri poterit. Bald.*conſ.416.Præmittendum eſt, lib.2.in fi.*† Amplia in fi- 5
lio, & hærede, maxime quia cenſetur eadẽ perſona, & non mutat forum defuncti. Anch.*conſ.244. Quia quæſtio.nu.2. & n.9.ver.ad ſecundum,* vbi, quod eſt per fictionẽ, & non procedit, qñ forus reſpiceret aliqua ſpeciali ratione defunctũ.† Amplia; quia quoad ob- 6
ligationẽ defuncti non mutantur ex perſona hæredis. Caſtr.*conſ.* 8.*lib.1.n.2.*† Declara ſecus eſſe in obligatione contrahenda. Caſt. 7
*d.conſ.8.col.fi.v.item non obſtat.lib.*1.† Limita in feudatario, & in iis, 8
quæ competunt filijs vt filijs, non vt hæredib. quia obligatio defuncti non tranſit in filium, qui non habet iure hæreditario feudũ, vel emphyteuſim. Bald.*conſ.217.Orta guerra, n.3.in fi.v.nam quadã ſunt, & n.4.lib.3.*† Limita in litibus mouendis; quia ſi extat ſta- 9
tutũ, prout Brixiæ, quod cauſæ mercatorũ cognoſcantur corã cõſulibus mercatorum, defuncto mercatore, hæres non mercator, & hæreditas iacens mercatoris, licet repræſentent defunctũ; tamen non poſſunt conueniri corã conſulibus; quia repræſentatio eſt fictio, quæ non habet locũ in ſtatutis. Fulg.*conſ.105.In propoſita quæſtione.*† Extende; quia ſi inſtituatur hæres clericus, non poterit 10
conueniri à creditore defuncti laici coram iudice laico. Fulg. *d. conſ.105.circa med.ver.nec dicat quis.* Vide Concl. proxim. ſeq. ☞

Hæres in quibus repræſentet defunctum, vel non. Concl. 49.

HÆRES † repræſentat defunctum, & ideo dicitur eadem per- 1
ſona, & in eum tranſeunt omnia iura actiue, & paſſiue.*l.hæredem, & l.hæreditas, ff.de reg.iur.* † Et dicitur eadem perſona cum de- 2
functo hæres.*auth.de iureiur.à moriente præſtito.§.1.* vbi Bart. Vide, ☞ *Hæres non poteſt venire contra factum defuncti, & quando ſecus. Concl.*53.
† Declara tamen, vt per Soc.*conſ.293.lib.3.lib.2.*Dec.*in l. hæredem.in* 3
*prin.ff.de reg.iur.& conſ.*502.† Amplia; quia filius, & hæres quicun- 4
que dicitur habere eundẽ titulum, quẽ habuit defunctus, & eandem bonam fidẽ. Dyn.*conſ.28.Thema tale eſt, quidam nomine, in prin.*
† Amplia; quia ſtatutũ concedens exequutionẽ prelegato ad fa- 5
uorem eius, cui ſit legatum, habet locum ẽt ad fauorem hæredis legatarii. Caſtr.*conſ.91. In cauſa appellationis, n.3.v.veni ad ſecundum. lib.*1.vbi plura, quod ſtatutum habet reſpectum ad cauſam, non ad perſonam; & ideo in odioſis ẽt procedit.† Extende in ceſſionario. 6
Caſtr.*d.conſ.91.n.3.in fi.lib.*1.† Extende, vt procedat, ẽt ſi non eſt fa- 7
cta probatio, quod ſit hæres; quia ſufficit, quod iſta liquidatio fiat antequam relaxetur exequutio; quia antequam agat, fieri nõ poteſt. Caſtr.*d.conſ.91.n.5.& 6.lib.1.v.tertio dicitur.* † Extende, etiamſi 8
ſit fœmina, quæ ex forma ſtatutorum non poſſit adire ſine conſenſu proximiorum; quia nõ poteſt reus opponere, quod mulier non poſſit acquirere, licet in conſequentiã veniat obligatio; quia ſtatutum dicitur fauore mulierum; ideo reus debitor non excipit de eo. Caſtr. plene *d.conſi.91.nu.5.ver.ſecundo dicitur.lib.*1.† Amplia; 9
quia hæres debet eiuſdem iuris, & poteſtatis eſſe, cuius eſt defunctus, & non maioris. Dyn.*conſi.49. Thema quæſtionis. in fi.ver.præterea hæres.* † Amplia reſpectu fori; quia ſortitur forum defuncti 10
in cauſis & obligationib. contractis. Vide, *Hæres ſortitur forum defuncti, & quando ſecus. Concl.*48. quæ eſt proxim. præced.† Amplia; 11
quia inſtantia cœpta cum defuncto tranſit nedum in hæredẽ, ſed etiam in ſingularẽ ſucceſſorem quando eſt realis. Socin.*conſ.*34.
*n.13.lib.3.*vbi dicit * communem.† Reſtringe; quia licet inſtantia 12
cœpta cum defuncto tranſeat in hæredem.*l.ſi cum hominem.ff.de fideiuſſor.l.ſeruus.ff.de infamib.*tamen ſecus eſt in iis, quæ competunt filio vt filio, non vt hæredi, prout ratione feudi; qui ſi defunctus prorogauit iuriſdictionẽ Regis, cui non ſuberat, tunc non tranſit inſtantia in filium. Bald.*conſi.217. Orta guerra, nu.3.in fin.& num.4. verſ.nam quidam ſunt.lib.3.* † Amplia; quia hæres adeundo acquirit 13
omnia credita defuncti, ita vt poſſit ipſe quoq; dic creditor, ſicuti poterat defunctus, ſiue creditum conſiſtat in pecunia, ſiue in aliis rebus. Alex.*conſ.12.Attentis narratis, in fin. lib.* 7.† Amplia; quia 14
ſi ſtatutum diſponat, quod debitor capi poſſit pro debito, habet locum etiam in hærede debitoris; quia cenſetur eadem perſona. Alex.*conſ.18.nu.16.lib.5.*vbi apoſtil.*in ver.capi,* dat concord. Bart. & Caſtr.

Caſt.*in l.poſtulante.in prin.ff.ad Treb.*vbi, quod procedit, etiamſi de
hærede non eſt facta mentio,& Dec.*in l.hæredem.ff.de reg.iur.* & alii
infra.Mandoſ.*de monitor.q.24.n.3. in fin.& n.4.* Catel.Cotta *in me-
mor.ver.hæres cenſetur.* Caſtr. *conſ.* 91.*nu.*4.*lib.*1. Vide, *Statutum circa
15 exequutionem inſtrumentorum multiplex.Concl.* 532.† Extende idem,
ſi ſtatutum dicat, quod promiſſor, & fideiuſſor poſſit carcerari;
16 quia poterit etiam hæres illius.Alex.*d.conſ.18.n.16.lib.5.* † Exten-
de; quia inſtrumentum habens exequutionem paratam contra
deſcriptum in inſtrumento habet etiam contra hæredem deſcri-
pti.Alex.*d.conſ.18.nu.16.lib.5.*Bar.& Caſtr.*d.l.poſtulante.in prin.ff.ad
Treb.*Dec.*conſi.*536.& latius *in l.hæredem.ff.de reg.iur.*Iaſ.*in l.ſi cui lege-
tur.§.1.ff.de leg.*1.Abb.*conſi.*86.*nu.*4.*lib.*2.Alex.*conſi.*88. *num.*2.*lib.*2.
17 Socin.*conſi.*293.*lib.*2. † Extende; quia pactum appoſitum inſtru-
mento guarentigiato, quod ex forma ſtatuti habet exequutionẽ
paratam,ſi poteſt oculis perſpici, & ſic liquidum,& non incertũ,
neq; conditionale,ſicuti poteſt exequi,& ad illud ſtatutum extẽ-
ditur.Bar.*in l.1.ff.de iis,quæ in teſtam.delen.*Socin.*conſi.*54.*Præſtantiſ-
ſime n.3.lib.*1.Ita etiam contra hæredem,& exequi poteſt.Iaſ.*in l.* 1.
18 *§.ſi hæres.ff.ad Treb.*Soc.*conſi.*240.*col.*2.*lib.*2.† Extende in laudo cõ-
tra debitorem.Bald.*in l.poſt rem iudicatam, circa fi.ff.de tranſact.* vbi,
quod poteſt exequi contra illius hæredem, quod procedit,etiam
ſi in laudo nulla ſit facta mentio hæredis.Bar.& Bald.*in l.diem pro-
19 ferre.§.1.ff.de arbitr.*† Reſtringe;quia non habet locum contra ter-
tiũ,qui non eſt hæres, nec nominatus in inſtrumento. Felin.*in c.
20 cum ſuper.n.13.de iud.* † Amplia; quia exceptiones, quæ obſtarent
defuncto,obſtant eius hæredi.Anch.*conſi.*244. *Quia quæſtio.in pr.*
Vide, *Exceptio competens principali debitori quando competat fideiuſſori,
21 & ſingulari ſucceſſori. Concl.* 415. *& concl.ibi prox.ſeq.* † Extende, ſiue
perſonæ ſuccedant in locum perſonæ, ſiue res loco rei, ſiue actio
ſubrogetur loco actionis; quia ſemper eſt verum,quod is nõ ad-
mittitur,cuius author repelleretur.Anch.*d.conſi.244.in prin.* Re-
22 ſtringe,† vt non procedat in exceptionib.cohærentibus perſonę,
neq; in pœnalibus,ſed ſolum in exceptionib.realibus, vel in rem
ſcriptis;& ideo licet vſurarius manifeſtus repellatur à iudicio, ne
poſſit agere;ſecus in filio, & hærede, vel tutore illius; quia bene
poteſt agere,dummodo non ex contractu vſurario. Anch.*d.conſi.*
23 244.*nu.3.& ſeq.*vbi late, maxime *nu.8.ver.reſtat breuiter.*† Amplia;
quia defunctus,& hæres,maxime filius, cenſentur eadem perſo-
na,& non mutat forũ hæres,& vitia perſonalia in eum tranſeunt.
24 Anch.*d.conſ.244.n.2.* † Extende;quia promiſſio facta pro dato, &
facto ſuo tantum, etiam factum hæredis continet ; quia taxatiua
ſolum excludit perſonas extraneas,non hæredes,vel ſucceſſores.
Bald.*in l.fi.C.de act.emp.*Alex.*conſ.18.Attentis narratis.lib.5.*Dec.*conſ.*
536.& latius *in l.hæredem.ff.de reg.iur.* Iaſ.*in l.ſi cui legetur.§.1.ff.de leg.*
25 1.vide infra *n.*33. † Extende; quia hæres, & defunctus cenſentur
eadem perſona, & eſt eadem cauſa, & ſunt actiones eædem tam
26 actiuę,q̃ paſſiuæ.Ægid.Bell.*conſ.12.n.5.v.& quia hæres.*†Reſtringe,
vt nõ procedat,qñ non vult hæres niti ex perſona defuncti,ſecus
ſi nitatur ex perſona defuncti,vt quia velit vſucapere, præſcribe-
re, & quid ſimile; quia tunc ſibi nocet mala fides defuncti, alias
ſecus.Anch.*d.conſ.244.n.9.v.non obſtat,quod dicitur,quod vitia.*Am-
27 plia; † quia filius petens collationem bonorum ſibi fieri, & non
volens ipſe conferre,repellitur,& idem in hærede ipſius.Anch.*d.
28 conſ.244.n.2.ver.tertio.*†Extende;quia ſi defunctus impetrauit ius
iniquum,fit retorquutio in eum, ita & in hæredem.Anch.*d.conſi.*
29 244.*nu.2.in fi.ver.item ſi defunctus.*† Amplia;quia eligendi facultas,
& redimendi,ſeu reluendi bona competens defuncto, competit
30 hæredi illius.*l.illud,aut illud.ff.de opt.leg.*vbi Bart. † Extende; quia
hæres eiſdem vinculis,& iurib.ligatur, quib. defunctus, *l. non de-
bet.ff.de reg.iur.*Aret.*conſ.36.n.3.& conſ.112.col.2.* Soc.*conſ.83.n.3.lib.*
31 3.† Amplia;quia etiam pœna *l.ſi quis maior*,tranſit in hæredem nõ
ſeruantem,licet reatus periurij in defuncto cauſati ſecus ſit. Vide,
L.ſi quis maior, in quib.caſibus habeat locum, vel non.*Concl.* 284.
32 † Amplia propterea illa verba, quæ apponunt Notarij in inſtru-
mentis,dum dicunt,quod Titius per ſe,& hæredes, & ſucceſſo-
res ſuos,vendit;quia inſunt,etiamſi ſimpliciter diceret,quod Ti-
33 tius vendidit.Spec.*tit.de empt.& vend.§.1.n.3.*† Amplia;quia obli-
gatio ſimpliciter facta per Titium,comprehendit, & tranſit etiã
ad hæredes,licet de eis non ſit facta mentio.Alex.*conſ.18. Attentis
34 narratis,nu.14.lib.5.* † Et obligatio de euictione facta pro dato,&
facto Titij tantum comprehendit etiam datum, & factum eorũ,
quib.Titius fuit hæres;quia cenſetur eadem perſona cum eis, &
pariter factum hæredum Titij;quia cenſentur & ipſi eadem per-
35 ſona cum eo.Alex.*d.conſ.18.n.15.*vbi à poſt.declarat.† Limita;quia
ſi quis cedat certum debitorem, qui mortuus eſt,emptor poteſt
agere ad reſtitutionem pretij, etiam ſi extet hæres debitoris de-
functi,niſi venditor probet hæredem æque idoneum fuiſſe tem-
pore ceſſionis,prout erat defunctus.Cuman.*conſi.53.Titius vendi-
dit,per tot.*† Limita;quia perſonalia non tranſeunt ad hæredẽ,ne- 36
que hæres dicitur defunctum repræſentare;ideo conditio reſpi-
ciens perſonam, prout eſt liberatio tutoris, non tranſit ad hære-
dem, neq; impleri poteſt per hæredem conditio perſonã defun-
cti reſpiciens.Fulg.*conſi.102.n.1.ver.ſecunda ratione.*†Extende;quia 37
conditio implenda in perſonã defuncti, nõ poteſt impleri in per-
ſonã hæredis; quia alia perſona defuncti, alia hæredis. Caſt.*conſi.*
63.*in fi.lib.*2. † Limita; quia poſſeſſio hæredis capta de bonis de- 38
functi,non eſt eadem poſſeſſio defuncti.Anch. *conſ.* 127. *Ad dubia
elicita.nu.5.v.ſed ſubtilius,*& eſt tex.*in l.cum hæredes.ff.de acq.poſſ.* Bald.
in l.de eo.§.ſi quis.ff.ad exhiben. † Declara; quia non eſt eadẽ poſſeſ- 39
ſio quoad factum, ſed bene eſt eadẽ quoad iuris effectum. Caſtr.
*conſ.439.Ad euidentiã,in pr.lib.*2.vbi, quod in ſubſtantia,& qualita-
te eſt eadem,& *conſ.440.col.2.v.nec obſtat ſi dicatur lib.*1.† Limita in 40
diſpoſitionib.qualificatis;quia cum reſpiciant perſonam qualifi-
catã,prout,quod conſanguineus ſit,vel magiſtratũ habens,nunq̃
exceptio,vel diſpoſitio tranſit ad hæredem nõ qualificatũ.Anch.
*d.conſ.244.n.4.& ſeq.*vbi reddit rationem;quia perempta qualita-
te perimitur diſpoſitio. † Limita ; quia hæres dumdaxat repræ- 41
ſentat perſonam defuncti in iis, quæ actiue, & paſſiue ſunt for-
mata in perſonam defuncti,alias ſecus. Aret.*conſ.123. In cauſa, quæ
vertitur.n.*4.ſequitur Rol.à Vall.*conſ.50.n.8. lib.*2.plene Rim.Iun.
*conſi.303.in fi.n.39.*Vide Concluſionem proximam præced. Vide,
*Hæredes cenſentur nominati in omni diſpoſitione.Concl.*75.

Hæres præſumitur bona defuncti habuiſſe, & quando. Concl.50.

BONA,† quæ fuerunt penes defunctum, præſumuntur perue- 1
niſſe ad eius hæredẽ vniuerſalem.gl.*in c.ſi Epiſcopum,in ver.red-
dantur,circa med.16.q.6.*late Alciat.*reg.2.præſump.21.n.7.*Aret.*conſi.*
120.vbi ponit hoc ꝓ regula,licet limitet,vt ibi Capr.*conſ.32.n.8.&
conſ.161.in pr.*† Extende,etiamſi agatur de rebus ſubtractis per de- 2
functum;quia hæres illius tenetur ad reſtitutionem;quia præſu-
muntur ad illius manus perueniſſe.gl.*d.c.ſi Epiſcopum.16.q.6.*†Re- 3
ſtringe,vt per Aret.*conſ.120.Procedendo breuiter.* vbi plures allegat,
& *conſ.*31.Alex.*conſ.*82. *lib.*2. quando hæres iuraret non habuiſſe;
quia tunc aſſerens contrariũ debet probare, & ita Ant.de But.&
Abb.*in c.cum ad ſedem,de reſtit.ſpol.*† Reſtringe,ſi non cõſtaret,quæ 4
bona fuerint defuncti; quia ſi hæres dicit plura bona non remã-
ſiſſe in hæreditate,aſſerenti plura incumbit onus probandi.Deci.
conſ.519.col.fi.l.cum de lege,& ibi gl.communiter * recepta.*ff.de prob.* *
Bart.Iaſ.& alii *in l.ſi conſtante.q.1.principali.ff. ſolut.matr.* Caſtr.*conſi.*
212.*nu.2.lib.*1. Rom.*conſ.222.in fi. & conſ.276.in fi.*Crauet.*conſ.225.
col.fi.* vbi plurimos allegat.& dicit * communem. Nam alia bona *
non extare ex eo conſtat, quod contrarium non probatur.Caſtr.
*conſ.8.col.fi.ver.& hoc videtur probari.lib.*2.†Reſtringe,quod credita 5
& pecunias;quia antequam exigantur, non præſumuntur perue-
niſſe ad hæredem,neq; hæredis.Ruin.*conſ.97.Circa primũ,n.12.&
ſeq.lib.*5.Alciat.*reg.2.præſumpt.*21.licet dicat,quod præſumãtur per-
ueniſſe;non tamen illico,ſed poteſt, & debet intelligi,poſtq̃ ſunt
exacta, & iura per eum allegata non probant, & contrariũ tenet
Aret.*conſ.120.Procedendo breuiter,*vbi plures allegat tenentes,quod
res,quæ erat penes defunctum,nõ præſumitur perueniſſe ad hæ-
redem,niſi probetur,& idem Aret.*conſ.*31.Alex.*conſ.82.lib.*2. Am-
plia; † quia bona poſſeſſa per filium præſumuntur eidem deue- 6
niſſe ex hæreditate paterna alio non docto.Fulg.*conſ.145.col.2. ver.
pono,ſi aliunde acquiſiuiſſent ipſi, vel eorum parentes, quam ex ſucceſſione
d.teſtatoris, facile acquiſitionem prædiorum probaſſent.*facit tex.*in l.eius,*
vbi Bald.*C.de patr.poteſt.*gl.*in l.cũ oportet, v. & ex eius.*& ibi Bart.*C.de
bon.quæ liber.*Crau.*in rubr.ff.de legat.1.n.*43. vbi, quod filius nõ præ-
ſumitur habere alia bona,q̃ paterna, & qui vult dicere contrariũ
tenetur ꝓbare,& eſt tex.*in c.1.*vbi eſt caſus,*de ſucceſ.frat.in vſib.feud.*

Hæres adeundo obligatur,& qualiter. Concl.51.

HÆRES † adeundo hæreditatem dicitur quaſi contrahere cũ 1
defuncto; & ideo tenetur ad omnia diſpoſita à defuncto, &
ad debita illius.Fed.de Sen.*conſ.21.Nunquid hæres.n.3.v.vnde defende
te,*vbi,quod ẽt tenetur in foro conſcientiæ,& ꝙ teneatur, eſt tex.
in auth.de hær.& Falc.§.hinc nobis.v.ſi vero non fecerit.†Et quod adeũ- 2
do hæres dicatur quaſi contrahere cũ creditoribus, & legatariis,
& iudicium defuncti ratum habere.Caſt.*conſ.259.Omnis difficultas.
in pr.lib.*1.quod eſt Matth.Felicia.de Peruſ.† Et in tantũ hæres ob-
ligatur ſolũ ex aditione, vt anteq̃ adiuerit, nullũ ius habere dica- 3
tur,ſicuti neq; ad aliquid obligatur Dyn.*conſ.28.Thema tale eſt,qui-
dã,in fi.n.6.v.itẽ & ſi erat.*† Extende in tantũ, vt hæreditas p̃ſuma-
tur opulenta,& ſoluẽdo;ideo tenetur de ſuo.Dida.Cou.*in c.ſi hæ- 4
redes.n.9.v.quamobrem,ni fallor,de teſta.*vbi dicit magis* cõmunem. *
Contra-

5 †Contrarium, quod ſi hæres dicat plura bona non adfuiſſe, qñ
confecit inuentariũ, incumbat onus probandi contrariũ dicenti.
*6 Caſt.*conſ.*212.*n.*2.*lib.*1.vbi de *cõmuni.† Declara tamen; quia hæ-
res grauatus reſtituere hæreditatẽ obligatur ex ſua aditione, non
autẽ ex aditione defuncti, cui hæres extitit; quia licet cauſa inci-
piat in aditionẽ grauati, & conſequenter actio cauſalis: actio ta-
men formalis incipit ab aditione vltimi hæredis ipſius grauati.
Bald.*conſ.*407.*In quæſtione n.*8.*ver.tangitur ſecundo.lib.*1.Cuma.*conſ.*
7 30.*col.fi.ver. aduertendũ etiam.* † Et ideo ſi ſecundus hæres adeat cũ
beneficio legis, & inuentarii, non obligatur ex prima aditione
ſimpliciter facta per hæredẽ primũ.Cuma.*d.conſ.*30.*Statuto caue-*
8 *tur, col.fi.ver.aduertendum etiam.* † Amplia; quia hæres, cui debetur
feudũ, vel emphyteuſis ex ſtipulatu, ſi adeat ſimpliciter, & teſta-
tor mandauit feudũ prædictum reſtitui Eccleſiæ, non poteſt cõ-
trauenire, ſed tenetur ad obſeruantiã eorum, quæ iuſſit teſtator.
Alex.*conſ.*10.*Ponderatis, n.*10.*ver.imo etiã, lib.*3.† Amplia; quia hæres
9 vniuerſalis in tantũ obligatur, ꝙ ipſe ſolus tenetur ad debita de-
functi, non autẽ hæres in re particulari, qui habetur loco legata-
10 rii.Bald. *conſ.*126. *Si teſtator, lib.*3. † Extende; quia hæres pro certa
quota, puta tertia, & quarta, obligatur ẽt ad debita, & onera hæ-
reditaria pro quota; habens v. rem particularem non obligatur.
11 Caſt.*conſ.*412.*Viſo facto, in fi.ver.quantum ad vltimũ, lib.*1. † Declara,
quia ſi hæreditas non eſſet ſoluendo, bene tenentur legatarii ſol-
uere, & conſequenter hæredes particulares, & in re certa inſtitu-
ti.Bald. *d.conſ.*126.*lib.*3. quod ego intelligo, qñ hæres adiuit cum
beneficio inuentarii, & non alias, licet Bald.ſimpliciter loquatur.
12 † Extende; quia is, qui adiuit hæreditatẽ, tenetur ſimpliciter ad
omnia onera, nec præſumitur hæres pro parte, niſi doceat de co-
hærede.Bald.*conſ.*168.*Allegationes hinc inde, poſt med.v.ſeries aũt facti.*
13 *lib.*4.† Amplia; quia tenetur ad integra legata, quæ non minuun-
tur prætextu æris alieni, ſi nõ confecit inuentariũ. Bald. *conſ.*143.
14 *In cauſa, quæ vertitur.n.*5.*v.quarto præmitto, lib.*5.† Amplia; quia filia
obligatur ex aditione facta per patrẽ de hæreditate materna filię;
ideo ſi ſciuit patrẽ adiuiſſe, & paſſa eſt, obligatur. Angel.*conſ.* 318.
15 *Mater inteſtata, in prin.* † Reſtringe; quia hoc non procedit, ſi extat
ſtatutum, ꝙ filia nupta non poſſit adire ſine conſenſu mariti; quia
ſi pater adiuit, poſtq̃ nupta iam erat, nõ obligatur filia, etiamſi per
longũ tempus ſciuit, & patrem adire paſſa eſt. Ang.*d.conſ.*318.*in pr.*
16 † Declara tamen; quia ſi tam filia, quã maritus ſciuiſſent, & paſſi
fuiſſent patrẽ adire, & lapſum eſſet longũ tempus 10. vel 20. an-
norũ, præſumitur aditio ſolemnis, & præceſſiſſe, ſeu interueniſ-
ſe ſolemnitatẽ. Ang. pro vtraq; parte allegat *d.conſ.*318.*n.*3.*vſque in*
*fi.*vbi in fi.videtur imo velle contrariũ, ex quo præſumptio ad fa-
uorem filiæ ꝓcederet, ſed non in odium, & non audet reſoluere.
17 † Amplia in tantũ obligari hæredẽ ex aditione ſimpliciter facta,
vt ſi debeat deducere legitimã, vel Trebellianicã, & eſſet debitor
defuncti, teneatur compenſare ſuam detractionem. Signor.*conſi.*
18 66.*n.*6.*v.in reſiduo vero.* † Amplia ẽt in hæreditate adita per inter-
pretationẽ iuris; Nam ſi pater habet quatuor filios, & moriatur
ſuperſtitib. quatuor filiis, & ante aditam hæreditatem vnus ex eis
ære alieno grauatus moriatur, ſi alii tres adeant totam hæredita-
tem, licet de fratre non faciant mentionẽ, cenſentur adiuiſſe hæ-
reditatem fraternã; quia cum filius tranſmiſerit ſuam quartam,
non potuerunt hæredes tres totã adire, qñ acceptarnnt quartam
19 fratris. Fulg.*conſ.*50.*Quidã Ramondinus.n.*3.*v.ſuper eo vero.*† Declara,
ſi fatentur ſciuiſſe, ꝙ quarta ſpectaret ad fratrem prædefunctum,
& totam adiuerint, procedit ampliatio; ſi v. crediderunt, eo quod
non eſt adita per fratrẽ, ſibi accreuiſſe, excuſantur iuſto errore, &
eis eſt credendũ; quia licet de iure, & veriori opinione credulitas
iſta non ſit vera; eſt tamen probabilis, & error in iure excuſat, qñ
eſt in iure diſputatio, & controuerſia. Fulg.*d.conſ.*50.*n.*3.*vſque in fi.*
20 † Amplia; quia fideicõmiſſarius ſi adeat hæreditatẽ grauati reſti-
tuere ſimpliciter, & grauatus donauerit bona fideicõmiſſaria, te-
netur obſeruare, ex quo adiuit, & ideo remanet obligatus. Rom.
*conſ.*18.*Viſo facto, circa fi.n.*4.vbi apoſt.*in verb.habere.*dat plures con-
21 cor.† Amplia; quia teſtator poteſt legare rem hæredis, vel graua-
re hæredẽ, vt de ſuo aliquid ſoluat, vel tradat, & adeundo obliga-
* tur. Alex. *conſ.*12.*n.*31.*lib.*3. vbi de *cõmuni, Pariſ.*conſ.*81.*n.*9.*lib.*2.
22 Cephal.*conſ.*188.*n.*25. † Extende ẽt in legitima debita filio hære-
di; quia licet non poſſit imponi onus, tamen qñ expreſſe imponi-
tur, & filius approbat teſtamentũ per omnia, obligatur ad onus.
☞ Ruin. plene *conſ.*56.*nu.*12.*lib.*2. Vide, *Legitima filiorũ, & aliorum non*
23 *recipit grauamen, & quando ſecus.Concl.*187. † Limita; quia licet hæ-
res ſimpliciter adeundo obligetur ad debita defuncti; non tamẽ
cõpetit hypotheca contra bona hæredis, quæ cõpetebat contra
bona defuncti. Cuman.*conſ.*58. *Quæritur, an bona,* vbi loquitur de
hypotheca cõpetente pupillo in bonis tutoris, & de competente
legatariis. Fulg.*conſ.*178.*Titius dum ageret, in fi.* Neguſ.*de pigno.in ſe-*
*cundo memb.*2.*partis.n.*157. Alex.*conſ.*208.*col.*3. *in princ.lib.*2.*& conſi.*
74.*lib.*5.Bald.*conſ.*195.*lib.*1.Caſtr.*conſ.*323.*col.*2.*ver.præterea bona hæ-*
*redis, lib.*1.*& conſ.*168.*col.*2.*ver.ſed reſpondeo, lib.*2. Alexan.*conſ.*74.*Viſo*
*titulo.n.*5.*&* 6. *ver.quia licet, lib.*5.† Extende, vt procedat ẽt reſpectu 24
bonorum acquiſitorum per hæredem tutoris; quia non ſunt ta-
cite hypothecata pupillo pro adminiſtratione, ẽtſi ſint empta ex
fructibus nõ naturalib. hęreditatis defuncti. Cuma.*d.conſ.*58.*circa*
med.v.etiam ſi iſta bona.† Extende, vt procedat, ẽt ſi poſt aditionem 25
hæres ex pecunia hæreditaria emat bona; quia non erunt hypo-
thecata. Alexan.*conſ.*74.*Viſo, n.*6.*lib.*5. † Extende; quia licet hæres 26
ſimpliciter adeundo cenſeatur ſe obligare ad legata facta per de-
functum; non tamen habent legatarii hypothecata bona hære-
dis, *l.*1.& ibi Doct. *C.commun.de legat.* † Extende; quia neq; bona 27
hæredis ſunt hypothecata creditoribus defuncti, ſicuti erant bo-
na defuncti. *l.Paulus.*§.1.*ff.de pign.* Caſtr.*conſ.*323.*Viſo puncto.§.præ-*
*terea bona hæredis.lib.*1. Alexan.*d.conſ.*74.*n.*5.*&* 6.*lib.*5.† Extende, vt 28
procedat, etiam ſi bona erant à defuncto patre poſſeſſa, & filius
hæres fecerit illa ſua ex præſcriptione 10. vel 20. annorum cum ti-
tulo pro hærede, vel ex p̃ſcriptione longiſſimi temporis; quia ad-
huc ſi non erant in bonis defuncti, non ſunt hypothecata. Caſtr.
*conſ.*168.*Viſo puncto.nu.*2.*lib.*2. † Extende; quia ſi concurrat mater 29
defuncti, & vxor defuncti pro dotibus earum in bonis mobilib.
defuncti filii, & mariti, ſi non docet mater, quod mobilia fuerint
patris filii, præfertur vxor filii, licet ſit poſterior; tum quia bona
filii quantumcunq; hæredis patris non ſunt hypothecata pro de-
bitis patris.*d.l.Paulus, in pr.ff.de pignorib.* vbi Bart. & Bald. tum quia
præſumuntur filii; & quia in eius domo reperta ſunt, gl. & Doct.
in l.ob maritorum. C. ne vxor pro marito. Vide, *Dos habet tacitam hypo-* ☞
*thecam, quæ præfertur aleri tacitæ hypothecæ.Concl.*745.† Extende etiã
in legatario grauato plus petere nõ poſſe; quia acceptando lega- 30
tum videtur ſe obligare non petere, de quo videas plene Dec.
*conſ.*425.*In caſu propoſito, in pen.& fin.col. ver. tertio principaliter quæri-*
tur. Vide, *Legatum pro omni eo, & toto ſi acceptetur, non poteſt legatarius* ☞
*contrauenire, & quando ſecus.Concl.*73.† Extende in cauſa dotis; quia
bona defuncti licet ſint obligata in cauſam dotis genero pro dote 31
filiæ; non tamen bona filiorũ hæredum etiam empta ex pecuniis,
& rebus hæreditariis erunt hypothecata. Alex.*d.conſ.*74.*n.*4.*&* 5.
*v.quia licet bona patris.lib.*5.† Extende fortius in caſu notabili, pater
habens filios plures dedit vxorẽ vni, ſe obligauit, & hypotheca- 32
uit omnia bona ſua in caſu dotis reſtituendæ, moritur pater, alii
filii hæredes conueniuntur hypothecaria ex obligatione patris,
dicit Alex.*d.conſ.*74.*n.*7.*ver.plus dico.lib.*5. quod non poteſt agere
hypothecaria, neq; ex ſtipulatu, ſed actione familiæ herciſcundæ;
quia iſta reſtitutio facienda filio cõſtante matrimonio nõ eſt illa,
quæ fuit ſtipulata pro dote reſtituẽda, quæ intelligitur ſoluto ma-
trimonio.† Reſtringe, quãdo teſtator inſtituiſſet plures hæredes, 33
puta quatuor cum onere duob. iniuncto, ꝙ tenerentur ſoluere a-
liis duob. de ſuo ſcuta 200. ꝗa cũ adiuerint ex teſtamẽto, de quo
notitiã habuerunt, videntur ſe obligaſſe ad ſoluendum diſpoſita
in teſtamento. Caſtr.*d.conſ.*323.*col.*3.*v.quia vbi.lib.*1.Soc.ſen.*conſi.*4.
*col.*1.*n.*3.*vol.*4.Soc.Iun.*conſ.*79.*n.*32.*& conſ.* 72.*n.*26.*lib.*3. Nam hæ-
res adeũdo quaſi contrahit, & tenetur ex quaſi cõtractu ad diſpo-
ſita in teſtamento *l.apud Iulianum.§.fin.ff.quibus ex cauſis in poſſ.eatur.*
Soc.*d.conſi.*4.*col.fin. lib.*4. & ex hoc quaſi contractu bona hæredis
dicũtur obligata.† Imo ꝙ defunctus poſſit expreſſe obligare bo- 34
na hæredis, & per aditionẽ hypotheca ſortiatur effectum eo caſu,
quando obligauit ſpecifice bona hæredis. Alex.*in l.ſi hæredis ſeruus.*
*ff.de leg.*1.† Bene verũ eſt, quod ſequuta aditione valet à die aditio- 35
nis tantum, qñ agitur de præiudicio tertii. Bar. in *l.rem alienam poſt*
prin.ff.de pign.act.† Declara reſtrictionem, quod licet teſtator poſ- 36
ſit obligare bona propria hæredis, vt per Neguſ.*de pign.in* 2.*memb.*
2.*par.n.*55. Alex.*conſ.*133.*n.*4.*lib.*2. tamen intelligitur quoad bona
tunc poſſeſſa per hæredẽ, adeo quod acquiſita poſt mortẽ hęredis
non ſint hypothecata.*d.l.Paulus reſpondit.ff.de pign.*† Declara; quia 37
licet nõ ſint hypothecata bona hæredis propria; tamen ex quo i-
pſe eſt obligatus in perſonali, datur miſſio in poſſeſſionẽ bonorũ
hæredis, ſi non ſoluit. *l.certum. C. vt in poſſeſſ.legat.* quæ tenuta non
poteſt extendi ad bona iã alienata, niſi hæres ſibi reſeruaſſet do-
miniũ pro rata pretii non ſoluti, quo caſu poteſt cõfirmari tenuta
in dictis bonis pro illa rata. † Reſtringe in caſu ſpeciali, qñ defe- 38
ctu tutoris periit inſtantia cauſæ pupilli; quia obligantur pro dã-
no nedũ bona tutoris, ſed ẽt hæredis. Cuma. *d.conſ.*58. per text. in
l.properandum, in fi.C.de iud.† Reſtringe, & extende, vt *in ver. Dos ha-* 39
*bet tacitã hypothecam.Concl.*743.*n.*73.*& ſeq.v.limita, quia vxor.*† Li- 40
mita in caſu ſingulari, in quo hęres adeũdo ſimpliciter nõ obliga-
tur vltra vires hæreditarias, veluti ſi legatur vſusfructꝰ partis bo-
norum,

norum, puta medietatis; nam intelligitur, deducto ære alieno, &
ſic non poteſt legatarius prætendere aliquid ab hærede vltra de-
ductioné æris alieni, vt habeat medietatem vſusfructus reſidui.
Cuma.*conſ.30.n.4.ver.cica ſecundum, vſque in fi.* † Limita; quia ſi fi-
41 deicõmiſſarius inſtituatur hæres à grauato in medietate bonorũ
ſtabilium, ac in bonis mobilibus, & actionib. teſtatoris alio co-
hærede dato in alia medietate ſtabilium, & teſtator iubet hæredes
intra menſem approbare teſtamentũ, non cenſetur renunciaſſe
fideicommiſſo per approbationem talis teſtamenti. Cuma. *conſi.
109.Teſtator inſtituit, ver.ad ſecundum, vſque in fi.* ideo poterit dedu-
cere fideicommiſſum, vt ibi tenet; quia ex quo debetur poſt mor-
tem grauati, & teſtamentum ſit de bonis propriis, in alio nõ gra-
uatur hæres, niſi quia perdit Trebellianicam. Vide, *Hæres non po-
teſt venire contra factum defuncti, & quando ſecus.* *Concl.53.* † Limita in
42 hærede, qui ſimpliciter fecit actum inducentem aditionem; quia
ſi poſtea intra tempus legitimum conficiat inuentarium, gaude-
bit beneficio inuentarii. Paul. de Caſt.*conſ.275.Punctus, de quo quæ-
ritur.lib.1.per tot.* † Declara; quia non procedit limitatio, quando
43 expreſſe via directa adiuiſſet ſimpliciter cũ aſſertione, quod erat
certus de virib. hæreditatis lucroſæ; quia tunc confectio inuen-
tarii poſterior non prodeſſet. Caſtr.*d.conſ.275.per tot.lib.1.* † Con-
44 trarium tenet Io. de Im.*conſ.99.n.2.v.ſecundum dubium,* quod licet
tutor adeat non cõfecto inuentario, ſi conficiat poſt, non vitiatur
decretũ tutelæ, imo valet, & dicit maxime procedere pro pupil-
lo; quia non eſt neceſſe, quod inuentariũ fiat in actu aditionis, ſi
fiat poſt, nõ longo tẽpore, ſed incontinenti. † Limita; quia aditio
45 ficta, quæ fit ex præambulo neceſſario, licet faciat hæredem adi-
uiſſe; non tamen obligat eũ creditorib. & legatariis, veluti quãdo
hæres, anteq̃ adeat, renunciat hæreditatem alteri, vel quietat ali-
quẽ; quia cum renunciatio p̃ſupponat habitũ, includit fictã adi-
tioné. Caſt.*conſ.252.col.pen.ver.præterea dicit ipſe.li.1.* Vide, *Aditio hæ-
reditatis quẽ effectum habeat, & operetur.* *Concl.187.* Vide, *Hæres adeun-
do ſimpliciter confundit ſuas actiones.* *Concl.prox.ſeq.* Vide, *Hæres cum be-
neficio legis, & inuẽtarij nõ obligatur vltra vires, & quãdo ſecus.* *Concl.59.*

Hæres adeundo ſimpliciter confundit ſuas actiones, & quando ſecus, Concl.52.

1 HÆRES † creditor teſtatoris ſimpliciter adeundo extinguit, &
ſuas actiones perſonales confundit cũ hæreditate defuncti;
quia non poteſt eſſe ſibi debitor, & creditor, *l.debitor.ff.ad Trebell.*
Bald.*conſ.415.Quod domina, lib.5.l.debitori.C.de p act.* gloſſ. ibi magri-
ſtralis, & melior in toto iure ſecundum Ang. ibi, & Alex. & Iaſ. &
ponit pro regula cum ſuis ampliat. & limit. Neguſ. *de pignor. in 1.
memb.quintæ part.* Caſt.*conſ.186.Dubium facit, in pr.lib.2.* Alex. *conſil.
2 149.Viſo proceſſu.n.3. v. vnde videmus.lib.2.* † Extende; quia confuſio
nedum extinguit actionem perſonalem, ſed ẽt hypothecariam. *l.
cũ liberatur.§.1.ff.quib. mod.pign. vel hypoth.ſoluitur.* quia tali caſu fin-
gitur, quod hæres ſibi ſoluerit, vt dicit tex. *in l.Stichum.§.ſi creditor.
ff.de ſolut.* Caſtr. *in l.in omnib.in fi.ff.eod.* vbi bonus tex. quod quando
principalis obligatio tollitur, tolluntur ẽt acceſſoriæ tam perſo-
nales, q̃ reales, & ſic liberantur fideiuſſores, hypothecæ, & pigno-
ra, vt ibi dicitur, & vide late per Neguſ. *de pignor. in 5.par.in 1.memb.
v.tertius caſus, & ver.in hac tamen materia,* & vide Caſtr. *conſ.19.lib.2.
& conſ.186.eod.lib.* Soc.*conſ.84.in fi.lib.4.* Vide, *Hypotheca dicitur ac-
3 ceſſoria ad perſonalem, & qualiter.* *Concluſ.113.* † Ratio manifeſta eſt;
quia quis non poteſt eſſe creditor ſui ipſius; quia actio, & paſſio
in eodem ſubiecto non concurrunt. Bald. *in l.ſi vxor, in pr. in 2.not.
C.de bon.auth.iud.poſſid.* & inter debitorem, & creditoré debet eſſe
diſtinctio perſonarum. *l.1.ff.de ſtipul.ſeruor.c.ſi.extra, de inſt.* Alex.*d.
conſ.149.n.3.& ſeq.lib.2.* vbi, ꝙ propterea iſto caſu fit compenſatio
4 ipſo iure. † Alia eſt ratio; quia ipſemet creditor adeundo ſibi ipſi
videtur ſatisfeciſſe, *d.l.debitori.C.de pact.l.Stichũ.§. aditio.ff.de ſolut.l.
5 1.§.ſi debitor.ff.ad l.Falc.* Bart. & Caſtr. *in l.Vranius.ff.de fideiuſſ.* † Item;
quia ſucceſſio habet vim ſolutionis. Caſtr.*conſ.120.Notandum.n.3.
6 lib.2.* † Declara; quia quando creditor ſuccedit vni ex duob. cor-
reis debendi; tunc non poteſt militare ratio, quod aditio habeat
vim ſolutionis; ſed tamen confuſionis; quia perſona tantum eius,
cui ſucceditur, & eius hæreditas eximitur ab obligatione, & alter
correus remanet obligatus. *dict.l.Vranius.§.ſed cum duo.ff. de fideiuſſ.*
7 Afflict.*dec.237.* poſt Caſt.*d.conſ.120. Notandũ.lib.2.* † Extende; quia
allegans ſe hæredem pro parte, & habere cohæredem, debet pro-
bare; quia præſumitur in ſolidũ hæres. Bald. *conſ.168. Allegationes
8 hinc inde, poſt med.ver.ſeries autem.lib.4.* † Reſtringe, quando hæres
coacte adiuit; quia non extinguitur naturalis actio; & ideo poteſt
retinere ex obligatione naturali bona hæreditatis tanquam cre-
9 ditor. Bar. *in d.l.debitor.ff.ad Treb.* † Amplia; quia extinguitur etiã
hypotheca dotalis, quando adeſſent alii creditores; quia ſi mulier
ſimpliciter adeat hæreditatem mariti, confunditur actio ſuæ hy-
pothecæ; quia per aditioné fingitur ſatisfacta; ideo in concurſu
cum aliis creditorib. nihil poterit deducere hæres. Cuma.*conſ.37.
n.3.v.ad tertium, in fi.l.frater à fratre.ff.de cond.indeb.d.l.Vranius.§. hæres
à debitore.§.quod ſi ſtipulatur.ff.de fideiuſſ.* vbi, quod quis non poteſt
eſſe ſibi debitor, & creditor. Neguſ.*de pignor.in 1.memb.5.par.in vlt.
charta.ver.quintus caſus.* Vide ſupra *n.2.* & infra *n.38.& ſeq.* vbi decla-
ratur. † Contrarium in hypotheca, quod non confundatur, tenet
Rol. à Val.*conſ.65.n.13.lib.2.l.debitor.ff.ad Treb.* Roman.*conſ.276.Vis, 10
in prin.* qui loquitur in vxore hærede. Capr.*conſ.53.* & hanc* com- *
munem tenet Grat.*conſ.63.Viſis, n.14. & conſ.86. Commendabilis, n.
24.lib.2.* quos citat apoſt. ad Rom.*d.conſ.276.in pr.ver.quod non,* ſed
intellige contrarium quando eſt grauatus reſtituere, prout Ro-
manus loquitur, & infra *n.38.ver.limita quia.* † Declara; quia actio-
nes confunduntur pro rata; ideo ſi quis eſt hæres pro tertia, vel 11
medietate, confuſio actionum fit pro eadem rata, & non vltra.
Bald.*conſ.145.Punctus quæſtionis.nu.2.ver.ſuper ſecundo.lib.4.l.fin.§.in
computatione. C.de iur.deliber.* † Declara; quia Florentiæ procedit
ampliatio, ſtante ſtatuto, *de hæred. & hæred.debitoris conu.rubr.29.lib.* 12
2. vbi hæres tenetur ſoluere debita, & legata, & non poteſt quo-
quo iure ſe, & bona defendere, & ſtatuto *de præcept.de diſgumb.rub.
58.poſt prin. v.hoc tamen non poſſit.* vbi denegat remedia conceſſa in-
gumbranti, vt non cõpetant debitori, neq; hæredi, & ita fuit iu-
dicatum per binas ſententias conformes reſeruatis mulieri iuri-
bus in petitorio; & facit ẽt, quia ex forma ſtatuti Florẽtiæ mulier
poteſt capi pro debitis, & legatis defuncti. † Ratio eſt; quia pro
ea parte, pro qua eſt hæres, hypotheca extinguitur. *l.ex ſextante.§.* 13
Latinus.ff.de except.rei iud.l.neq; pignus.ff.de reg.iur. pro parte vero, pro
qua non eſt hæres, reputatur extraneus. *l.2.§.ſi.ff.de præt.ſtipul.* Am-
plia; † quia licet vxor poſſit agere contra emptores bonorum do-
talium venditorum à marito poſt morté mariti; tamen ſi mulier 14
extitit hæres marito, alienatio cõualidatur ex iure ſuperuenienti.
Bald.*conſ.185.Res alienatæ, lib.4.* † Amplia, vt procedat ẽt in hærede
inſtituto ad certũ tempus, prout in vxore inſtituta, donec vitam 15
vidualem ſeruauerit; quia adeundo ſimpliciter confundit ſuas a-
ctiones. Bald.*conſ.415.lib.5.* † Amplia, vt procedat ẽt in hærede pro
certa quota, puta pro tertia; quia confundit actiones ſuas pro ea- 16
dem tertia, vel quota, licet quoad alios cohæredes ſecus ſit. Ang.
conſ.209.Petrus de Saona, poſt med. v.ſi autẽ hoc non conſtat. Rom.*conſ.
28.Viſa facti, circa fi.* vbi apoſt. *in ver.hæres.* dat alios concor. † Exten-
de; quia confuſio fit in totũ, ſi eſt hæres in totum, ſi ꝑ parte, con- 17
fuſio fit pro parte. *l.licet.C.ad l.Falc.l.ſi vxor.* vbi Bald. *& in l.ſi adulta.
C.de hær.act.* Alex. & Iaſ. *in l.debitori.C.de pact.* plene Neguſ. qui ponit
regulam cum ampliat. & limit. *de pign. in 1. membr.5.par.* † Amplia;
quia per aditionem hæreditas deſinit eſſe hæreditas paterna, vel 18
materna, & efficitur proprium patrimonium filii adeuntis. Rom.
conſ.40.in pr. vbi apoſt. † Amplia; quia filius, qui eſt hæres matris,
ſi adeat hæreditaté patris debitoris hæreditatis maternæ, dicitur 19
confundere iſtas actiones, & hæreditates in tantũ, quod amplius
non poſſit hæreditas materna adiri. *l. debitori.C. de pact.* † Amplia;
quia ſi debitor ſuccedat creditori, inducitur quædã ficta ſolutio, 20
quæ habet vim veræ ſolutionis, qñ hæreditas deuenit ad debi-
toré irreuocabiliter; ſecus ſi reuocabiliter. Caſtr. *in l.debitor.ff.ad
Treb.* Afflict.*dec.237.Nobiles Capitanei.n.5.* & eſt ratio; quia qñ quis
eſt debitor, & creditor ſui ipſius, dicitur confuſa actio, & non põt
agere. *d.l.debitori.C.de pact.* vbi Dec. in prin. dicit, quod habet locũ
d. confuſio nédum in hęrede, & fideicõmiſſario, ſed in omni alio,
in quẽ tranſeunt actiones actiuæ, & paſſiuæ. † Contrarium in fi-
deicõmiſſo vniuerſali; quia licet confundant actiones non con- 21
fecto inuentario; tamen deducit ſua credita. *l.cũ hæreditas ex fidei-
com.§.ita tamen.ff.ad Treb.l.2.§.cũ quis.ff.de hær.vel act.ven.* Caſt. *in l.ab
omnib.ff.de leg.1.§.ſi.* † Vide infra *n.63. & multis ſeqq.* vbi declaratur.
† Extende; quia ſi ſunt duo rei debendi in ſolidũ obligati, & vnus 22
ex debitorib. ſuccedat creditori, quoad ipſum dicitur confuſa a- 23
ctio, *l.deducta, in pr.ff.ad Treb.in pr.* Non † tamen alii obligati libe-
rantur per talẽ confuſioné. *l.Vranius.* vbi Bar. & Caſtr. *ff. de fideiuſſ.* 24
† Declara; quia qñ vnus ſolus eſt debitor, & ſuccedit creditori,
ſucceſſio habem vim ſolutionis; ſecus quando ſunt plures debi- 25
tores, & vnus ſolus ſuccedat, ita Io. de Im. *d.l.Vranius.ff.de fideiuſſ.*
† Limita in hærede pro certa quota; quia licet quoad ſuam quo-
tam confundat actiones pro quota; tamẽ ſecus eſt quoad quotas 26
aliorum cohęredũ, Ang.*conſ.209.circa fi.ver.ſed pro aliis partib.* Bald.
conſ.145.n.2.lib.4. Crauet.*conſ.131.Ad primum.n.6.& 7.l.ſi vxor. C.de
bon.auth.iud.poſſ. & l.licet.C.ad l.Falc.* Alex.*conſ.12.ad fi.lib.7.* Iaſ.*d.l.ſi
debitori.C.de pact.* vbi poſt Alex. ibi ampliat, & limitat reg. Neguſ.*de
pign.in 1.mẽb.5.part.* Corn.*conſ.92.Licet in hac conſultatione, in fi.lib.4.*
Caſtr. plene *conſ.19. Vltra ea, in pr.lib.2.* vbi, ꝙ pro tanta rata extin-
guitur

guitur ius agendi, pro quota eſt hæres, & plenius *conſ.120. Notandum, n.2. & ſeq. lib.2. per tot.* vbi reſpondet ad omnia contraria, quæ poſſent obſtare de non confecto inuentario, & de aliis exceptionibus. Vide, *Hæredes duo non obligantur in ſolidum, ſed pro rata. Concl.* 72. † Extende, ſeu declara; quia licet hæres pro rata extinguat a-
27 ctionem ſui crediti pro rata; tamen in caſu reſtitutionis ex fideicõmiſſo poterit filia excluſa à ſtatuto per maſculũ, quæ debet dotari, ſi ſucceſſit fratri debitori in medietate, retinere medietatẽ ſuæ dotis in caſu reſtitutionis ex fideicõmiſſo, nec cõpenſat fructus bona fide perceptos, & conſumptos; ſecus ſi extarent, & poſſunt agere hæredes mulieris contra cohæredẽ pro alia medietate. Caſtr. *d. conſ.19. n.2. & 3. lib.2.* † Imo poterunt hæredes mulieris
28 retinere totam dotẽ in medietate mulieris, ſi reſtitutio eſſet facta de alia medietate vltimo ſubſtitutos, Caſtr. *d. conſ.19. n.3. v. quinto loco. lib.2.* † Extende; quia cohæres pro medietate deducet dotes
29 maternas contra aliũ cohæredem pro dimidia, & paria ſunt, vel deducere totã dotem ex hæreditate, & reſiduũ diuidere, vel totã hæreditatẽ abſq; deductione diuidere, & poſtea medietatẽ à cohærede repetere. Caſtr. *d. conſ.120. n.3. & per tot. lib.2.* † Extende, vt
30 procedat etiã in hypotheca. *l.1. §. fi. C. commun. de leg.* Bart. *in l. legatorum. in pr. ff. de leg.2.* & ideo quilibet hæres poteſt agere hypothecaria ad conſequendũ illud, quod ſibi debetur, & ꝙ non eſt confuſum contra quemlibet poſſeſſorẽ. *l.1.* vbi gl. & Doct. *C. de hæred. actio.* Neguſ. *de pignor. in 1. memb. quintæ partis.* vbi ponit regulã cum ampliat. & limitat. † Limita, niſi hæres poſſet vendicare aliqua
31 bona defuncti; quia non confunditur rei vendicatio. Dec. *in l. debitori. C. de pact. nu.7.* † Limita; quia deducuntur dotes filiæ vnius
32 ex ſociis, quando dotata fuit de cõmuni duorum fratrũ ſociorũ; quia hæres fratris ſocii petit ab hęrede alterius, cuius filia eſt dotata, etiamſi filia dotata mortua reliquerit hæredes ipſos ſocios; quia nõ petitur tanq̃ creditor filiæ dotatæ, ſed tanquã hæres ſocii creditoris. Alex. *conſ.133. Venio ad primum. n.2. ver. nec huic deciſ. lib.2.* † Limita idẽ eſſe in hypotheca, quæ cõpetit hæredi; quia non cõ-
33 funditur, ſicuti neq; fideicommiſſum. Rol. à Vall. *conſi.65. n.13. lib.2.* & eſt magis com.* opinio, vt atteſtatur Cephal. *conſ.393. nu.155.*
* facit tex. *in l. ſi extante. §. Latinus. ff. de except. rei iud. l. eleganter, in pr. ff. de pign. act.* Bald. *conſ.122. Quidã.* Alex. *lib.1.* Neguſ. *de pigno. in 1. memb. 5. part. n.49. & ſeq.* † Declara plene, vt per Cephal. *conſ.393. n.154. &*
34 *multis ſeqq. ver. neq; reſiſtit,* vbi ponit quinq; caſus, & in tacita hypotheca dicit confundi per aditionẽ, in expreſſa vero dicit non cõfundi, quin detur retentio; item quin detur etiam actio, quando non venit contra factũ defuncti; ſecus ſi veniret contra factum defuncti. † Declara, vt plene per Neguſ. *de pigno. in 3. memb. quintæ*
35 *part. n.49. & ſeq.* vbi, quod hypotheca non confunditur, & dicit
* communẽ; * ſed tamen in concurſu cũ alio eſt ſine effectu; quia tenetur hæres ad debita defuncti, & ſolũ habet effectũ retinendi, ac tuendi ſe ab alio, qui nõ habet cauſam à debitore; ideo facit quinq; caſus, in quib. operatur, & non operatur, vide eũ omnino; quia pleniſſime diſputat. † Declara, vt per Menoc. *conſ.89. n.153.*
36 *& ſeq.* quia ſi eſt hæres directus, & confunditur hypotheca; ſecus eſt, ſi fideicõmiſſarius eſt hæres. † Limita in hærede; qui adiuit
37 cũ beneficio legis, & inuentarii; quia conſeruat omnes ſuas actiones, quas habet tanq̃ creditor. *l. fi. C. de iur. delib.* Ang. *conſ.209. circa fi. ver. illud tamen, quod dixi.* Caſtr. *conſ.392. Pro euidentia, in prin. lib.2.* Rom. *conſ.28. in fi.* vbi apoſtil. fin. *in ver. confuſa eſt, & conſ.276. Viſis dubiis. n.2. ver. quoad ſecundũ.* Vide, *Hæres cum beneficio legis, & inuentarii non obligatur vltra vires hæreditarias. Concl.59.* † Extende, vt pro-
38 cedat limitatio etiã in terris Eccleſiæ, ſi fecit hæres inuentariũ de iure Canonico, quando hæres eſt per fictionẽ. Bald. *conſ.145. n.4. ver. ſuper quarto. lib.4.* Limita; quia licet cõfundantur actiones hæredis per aditionẽ; tamen ſi hæreditas debet reſtitui ex fideicommiſſo, tunc actiones durant. Cuman. *conſ.37. Quidã legauit. n.3. ver. ad tertium,* vbi, quod eo caſu durat hypothecaria, & mulier hæres grauata fideicõmiſſo deducit dotem ſuã, & idẽ tenet Bald. *conſi.415. Quod domina Conteſina. lib.5.* vbi, ꝙ hoc ideo eſt in fideicõmiſſo; quia intelligitur deducto ære alieno, & vide rationẽ plene diſcuſſam per Caſt. *conſ.186. Dubiũ facit. lib.2. in pr.* vbi idẽ in proprio credito hæredis grauati, vel in ſolutione facta pro ære alieno, vel in expenſa funeris, pro quib. etiam Rom. *conſ.276. in 7. dubio.* Alex. *conſ.124. Viſo proceſſu, in fi. lib.7.* Afflict. *dec.237.* vbi plene Ang. *conſi.31. Viſo laudo. nu.4. & ſeq.* & plenius Crauet. qui plures allegat *conſi.*
* 144. *n.5.* & communem* dicit Caſtr. *conſ.19. in prin.* vbi, quod non perdit ius retinendi, ꝙ ſibi debetur. idem Caſtr. *conſ.77. & conſil. 188. col.2. ver. ſuper ſecundo. lib.2.* Alex. *conſ.67. lib.4.* Caſtr. *d. conſi.19. in pr. ver. ſecundo quæritur. lib.2.* vbi vide concord. quod licet perdat actionem pro rata, pro qua eſt hæres; non tamen perdit retentionem. Crau. *conſ.144. n.5.* Marzar. *conſ.25. n.3. & 4.* vbi, quod ita fuit Florentiæ iudicatum, & vide ſupra *n.9. & ſeq.* Vide, *Æs alienũ debet ſemper deduci, & qualiter. Concl.333.* Vide, *Fideicommiſſum intelligitur deducto ære alieno. Concl.276.* † Extende etiam; quia pro ſimplici de-
bito in perſonali contra fideicõmittentem datur retentio hęredi 39
fideicommiſſario vniuerſali, quantumcunq; dici poſſit confuſa actio; quia excludit agentẽ, non retinentem, & excipientem. Bar. *in l. debitor, in fi. ff. ad Treb.* vbi etiam Caſtren. & alii. Alex. *in l. ita tamen. §. ex Trebelliano. ff. ad Treb.* Bald. *conſ.421. Quod domina Conteſſina, lib.5.* Soc. *conſ.44. Non eſt parua difficultas, per tot. lib.3.* † Extẽde; quia 41
non cõpenſat fructus perceptos medio tempore, pendente conditione, in extinctionem crediti, niſi teſtator expreſſe vel tacite hoc mandaſſet, puta rogando, quod bona ẽt hęredis reſtituantur, ita Bar. *in l. cum pater, §. Titio. ff. de leg.2. ver. oppono,* quod etiam fructus *hæreditatis,* & ibi Alberic. & Cuman. Ang. *in l. quod de bonis. §. quod auus,* vbi Alex. *ff. ad l. Falc.* Ruin. *conſ.112. Super primo, ad fi. li.2.* & clarius *conſ.115. Dubium, quod proponitur, col. fi. n.13. eod. lib.2.* & hanc tenet gl. *in l. mulier cum proponeretur. ff. ad Treb.* cum qua Bar. & alii, & idem Bart. *in l. baliſta. ff. eod.* Angel. *conſ.331.* & communem* dicit Rol. à Vall. *conſ.68. lib.2.* Crauet. *conſ.295.* Soc. Iun. *conſ.170. lib.2.* Caſtren. *conſ.19. lib.2.* & hanc veram, & communem* dicit Marzar. *conſ.25. in prin.* vbi citat plurimos, Vide, *Fideicommiſſarius tenetur reſtituere fructus perceptos, & quando ſecus. Concl.278. n.43.* vbi* de magis communi. † Contrarium, quod fideicõmiſſarius debeat compenſare fructus per eum perceptos cum credito ipſius, eſt gl. *in l. in fideicommiſſ. ff. ad Treb.* & ibi Bart. in ſummario. Caſtr. Alex. & Vinc. Herculan. *in d. l. quod de bonis. §. quod autem. ff. ad l. Falc.* Doct. in *d. l. mulier. §. cũ proponeretur. ff. ad Treb.* Pariſ. *conſ.25. n.4. lib.2.* Soc. Iun. *conſi.57. n.13. & ſeq. lib.3.* vbi dicit hanc eſſe* communem, licet cõtrarium teneat Ruin. per eum poſt alios ibi relatos *conſ.112. col. fin. & conſ.115. col. fi. lib.2.* & ideo cum ſit magis* communis, & habeat tex. pro ſe *in d. l. quod de bonis. §. quod auus, ver. plane ſi conditio. ff. ad leg. Falcid.* ab ea non eſt recedendum. Bart. *in l. fi. C. de pœn. iudic. qui male iudic.* cum congeſtis per Barbat. *conſ.63. Sapienter ſcribit, col. pen. lib.1.* Iaſ. *conſi.155. In cauſa, & lite, col. fin. lib.4.* Socin. Iun. *conſ.1. col. fin. & conſ.3. col. fin. lib.1.* Caſtr. & Alex. *in d. l. quod de bonis. §. quod auus. ff. ad l. Falc.* Boer. *deciſ.44.* Pariſ. *conſ.25. lib.2.* Rip. *in d. l. in fideicommiſſ. ff. ad Trebel.* † Declara; quia quando fideicommiſſum eſt vniuerſale, nõ refert, an hæres confecerit inuentarium, vel non; quia non poteſt teneri vltra id, quod eſt; ſecus ſi eſſet particulare, vel legata particularia; quia hodie de iure authenticorũ reducũtur ad inſtar creditorum, vt illis teneatur hæres de iure nouiſſimo, prout tenebatur creditorib. de iure antiquo; ſecus quando eſt fideicõmiſſum vniuerſale, pulchre Caſt. *conſ.186. col.2. in pr. & conſ.188. col. pen. in fi. lib.2.* Plene Soc. *conſ.44. lib.3.* & plenius, q̃ alius Caſtr. *conſ.77. Viſa facti narratione, col.1.* vbi, quod reddit rationẽ diuerſitatis; quia fideicommiſſum vniuerſale non poteſt excedere vires hæreditatis, particulare ſic, & ꝙ de iure antiquo, medio, & nouiſſimo plures allegat Crauet. *conſ.144. n.5. & ſeq.* † Extende; quia deducitur legitima, & debitum competens grauato ex fideicommiſſo vniuerſali, licet adiuerit ſimpliciter. Caſtr. *d. conſi.19. in pr. lib.2.* vbi de cõmuni,* & *conſ.188. col. fi.* vbi, quod iſta opinio eſt vera, ſicut quælibet alia opinio. † Extende in tantum, ꝙ ſi hypotheca hæredis eſt ſpecialis, quando eſt inſtitutus cũ onere reſtituendi, poteſt retinere bona ſpecialiter hypothecata, donec ſatisfiat; ſi v. hypotheca eſt generalis, poteſt retinere totã hęreditatem reſtituendam. Roman. *conſ.276. Viſis dubiis, in pr.* † Extende in tantum, quod poteſt retinere etiã ſi fideicõmiſſarius, cui facienda eſſet reſtitutio, vellet partẽ ſoluere, vel ſoluiſſet, quia adhuc poteſt retinere, & particularem ſolutionẽ recipere non tenetur, & ſi recipit nõ amittit retentionẽ, donec totũ integrum ſibi ſoluatur. Rom. *d. conſ.276. in pr.* † Extende generaliter in grauato reſtituere hæreditatẽ, qui non confundit ſuas actiones, ſicut neq; hæres cũ beneficio inuentarii; quia à pari procedunt, vel ꝙ fecerit hæres inuentariũ, vel ſit obligatus ex fideicõmiſſo reſtituere. Rom. *d. conſ.276. n.2. ver. quoad ſecundũ,* vbi apoſt. *in ver. de ſecundo.* dat concor. † Itẽ æquiparãtur hæres grauatus, & poſſeſſor hæreditatis alienæ, qui retinet bona poſſeſſa, donec ſibi ſatisfiat. Rom. *d. conſ.276. n.3. ver. quoad quart.* † Extende; quia hæres grauatus ſi ſoluit de ſuo legata, vel debita hęreditaria, põt ſoluta de ſuo retinere, antequã reſtituat, vel facta reſtitutione poteſt repetere. Rom. *d. cõſ.276. n.6. ver. quoad ſeptimũ,* vbi idẽ dicit de ſolutione expenſarũ pro funere; itẽ pro inuẽtario confecto, concor. Caſtr. *conſ.19. & conſ.77.* plenius *conſ.186. lib.2.* † Declara; quia ſi ſoluit pro melioramentis ad perpetuã rei vtilitatẽ, retinet, vel repetit; ſi v. ad temporalẽ, ſecus eſt. Rom. *d. conſ.276. n.6. in fi.* † Reſtringe; quia vxor inſtituta hæres à marito, & grauata de reſtituenda hæreditate non põt deducere contra hæreditatẽ creditũ, ꝙ prætendit ex eo, quod maritus vendidit bona vxoris,

vxoris,quando ipſa non conſenſit;quia debet agere contra em-
ptoré;ſecus ſi ipſa ratam habuit venditioné;quia tũc poteſt reti-
51 nere creditum ſuum.Rom.d.conſ.276.n.3.ver.quoad tertium.† De-
clara; quia ſi hæres grauatus vẽdidit bona hæreditaria,&ſit cre-
ditor ex alia cauſa,tenetur excomputare creditũ ſuum in bonis
* alienatis.Rom.d.conſ.276.n.4.ver.quo ad quintũ. & eſt * communis
opinio,vt per Aret.conſ.18.n.15. Ceph.conſ.346.nu.7.vbi ambo de
* 52 communi * atteſtantur.† Limita;quia licet filius adeundo ſim-
pliciter hæreditatem patris confundat ſuas actiones ; tamẽ ſi eſt
grauatus reſtituere alteri poſt mortẽ ex fideicommiſſo, retinet
donationẽ propter nuptias ſibi à patre promiſſã ; quia in dote &
donatione prædicta eſt capax ſine patre.Caſt.conſ.388.Pro declara-
53 tione.in pr.lib.1.† Extende in tantũ, vt ẽt ſi reſtituit donationem
propter nuptias ſibi debitam,vel aliud ſibi debitum, prout Tre-
bellianicam,vel aliud, quod poterat retinere,& non retinuit,il-
54 lud repetat.Caſtr.d.conſ.388.in pr.lib.1.† Extende; quia poteſt de-
ducere legitimam ſibi debitam,itẽ ſimul & donationem propter
nuptias,quæ debuiſſet computari in legitima, quãdo pater gra-
uando filium hæredem ad reſtituendam hęreditatem poſt mor-
tem ex fideicommiſſo nullam fecit mentionem de donatione ꝑ-
55 pter nuptias promiſſa.Caſt.d.conſ.388.n.3.ver.3.præmitto.lib.1.† De-
clara;quia ſi pater fecit mentionẽ de eo, quod ipſe debebat pro
donatione propter nuptias filio, vel filiæ pro dote , aut pro alia
cauſa mandauit nihilominus omnia reſtitui poſt mortem ex fi-
deicõmiſſo,vel prohibuit retentionem, vel deductionem fieri,
quod poteſt prohibere; tũc filius adeundo ſimpliciter nõ dedu-
cit,niſi legitimam & Trebellianicam,legitimã ſtatim, Trebelli-
anicam vero adueniente reſtitutione,& ſic medietatẽ in totum.
Caſtr.d.conſ.388.n.3.ver.nunc aũt.lib.1.vbi,quod tunc bene fit con-
56 fuſio,& non põt deduci,vel retineri ꝙ ſibi debetur.† Extende vt
procedant dictæ deductiones ad fauorem grauati, ẽt ſi teſtator
in ſuo teſtamento dixiſſet ſe ſatisfeciſſe hęredi de omnib.promiſ-
ſis;quia talis confeſſio pro ſe ipſo facta non præiudicat,ſi aliunde
57 non conſtat.Caſtr.d.conſ.388.in fi.lib.1.† Qualiter aũt fiant iſtæ de-
ductiones legitimæ,& Trebellianicæ per hæredes grauati, vide
Caſtr.d.conſ.388.Pro declarat.circa med.ver.ad ſolutionem ergo,lib.1.vbi
ſi grauati hęredes poſſident,deducunt per viã retentionis,ſi poſ-
ſidet fideicõmiſſarius,repetunt,ſi vterq; poſſidet,partem retinẽt
in parte poſſeſſa,nec poſſent dicere hæredes grauati,volumus in
bonis,quæ poſſidet fideicõmiſſarius, ẽt prætextu , quod non re-
58 ceperit de manu grauati.† Ratio,quare hęres ẽt ſine inuentario,
licet confundat ſuas actiones adeundo;tamẽ qñ eſt grauatus o-
nere fideicõmiſſi vniuerſalis,deducere poteſt ſua credita parti-
cularia per prius confuſa, eſt;quia de iure antiquo hæres adeun-
do ſimpliciter confundebat omnes ſuas actiones , & tenebatur
creditorib.ẽt de ſuo vltra vires,ſed quoad fideicõmiſſũ vniuer-
ſale deducebat ius ſuũ. l.debitor.ff.ad Trebel. & ẽt deducebat cõtra
legatarios,ſeu particulares fideicõmiſſarios , qui quaſi legatarii
ſunt.l.in imponẽda.& l.irritũ.C.ad l.Falcid. Hodie de iure nouiſſimo
aliud eſt;quia ſi fiat inuentarium,fit confuſio, ſed in effectu non
tenetur ẽt creditorib niſi vſq; ad vires hæreditarias, ſi nõ fiat in-
uẽtariũ,tenetur vltra vires, nedũ creditoribus, ſed ẽt legatariis,
quoad fideicõmiſſum vniuerſale nihil aliud eſt innouatũ ; ideo
deducit propriũ creditũ in reſtitutione,ita Caſtr.clare d. conſ.77.
Viſa facti in pr. lib.2. vbi ẽt reddit rationẽ rationis;quia in fideicõ-
miſſo vniuerſali non exceduntur vires hæreditatis,in particula-
59 ri vero excedi poſſunt.† Reſtringe;quia filia vltimi grauati non
deducit dotẽ,qñ ex perſona patris deduxit legitimã,& Trebelli-
anicã,vel legitimã tantũ,ſi eſt ſufficiens ad ſe dotandum ; ſecus ſi
conſiderata qualitate perſonarum non eſſet ſufficiens ; quia de-
duceret illud,quod deficit ad dotẽ condecentẽ.Caſtr.d.conſ.388.
60 n.6.verſ.ſuper octauo,lib.1.† Limita;quia filius grauatus onere fidei-
commiſſi poteſt detrahere omnia,quæ ſibi debentur, & quæ nõ
habuit à patre, & ſolũ tenetur reſtituere ea quæ fuerunt teſtato-
ris l.cohæredi.§.cum filiæ.ff.de vulg.& pupil.d.l.debitor.§.fi.ad Treb.Caſtr.
conſ.77.Viſa facti.& conſ.186.Dubiũ facit,& conſ.168.Quia,lib.2. Alex.
61 conſ.20.Ponderatis,n.7.lib.3.Soc.conſ.218.lib.2.Dec.conſ.218.n.5.† Ex-
tende;quia poteſt detrahere legitimã,& Trebellianicam, qñ eſt
* grauatus ſub conditione, vt per * omnes in l.iubemus.C.ad Treb.l.fi-
liũ,quẽ habentẽ.C.famil.herciſc.Canon.in c. Raynut.& in c. Raynald. de
teſta.vbi Lanfr.dicit, quod iſta opinio obſeruatur per vniuerſum
* orbem.* Vide, Legitima,& Trebellianica ſimul deducuntur ex fideicom-
miſſo,& quando ſecus.Concl.212.† Limita;quia ſi filius adeat hære-
62 ditatẽ patris,qui recepit dotẽ vxoris filii,nõ confunditur hypo-
theca pro dote cõpetens.Bart.& alii in d.l.debitor.ff.ad Trebell.& in
l.cum quis.§.fi. & ibi Bar.ff.de ſolut. Soc.& alii in l. debitori. C. de pact.
Neguſ.in 1.memb.quintæ part.n.54.vſque ad fi. Bald. in l.ſi debitor. C. de
bonis. auth.iud. poſſid.† Limita;quia hæres ſine beneficio inuenta- 63
rii,qñ eſt grauatus fideicõmiſſo à patre, deducit dotem matris.
Soc.in d.l.debitori,in fi.C.de pact. vbi Curt.Iun.n.14. Caſtr.conſ.164.
Viſa facti,in pr.col.2. Cum.conſ.176.col.fi.ver.ad ſecundum. Natt. conſ.
255.n.6.ver.venit ẽc deducenda. Aret.conſ.147.n.1.in fi.verſ.Dotes mater-
nas,iuncto n.5.Alex.conſ.124.n.6.ver.dos data per matrem,lib.7.Alcia.d.
l.debitori,col.pen.ver.hic à quibuſdã.Mantua.conſ.291.n.3.ver.dos mater-
na.Grat.conſ.160.n.51.ver.5.dubitauit.lib.1.vbi dicit hanc eſſe verita-
tẽ,licet aliqui teneant contrarium.Ruin. conſ.112.n.19.verſ.quoad
ſecundum,lib.2.& eſt communis * opinio, & in practica ſeruatur, *
vt per Crau. conſ.144.n.5.in fi. Mant.d.conſ.291.n.3. Marza.conſ.25.
n.3.& 4.vbi citat infinitos,ſupra n.20.& ſeq.† Contrarium,quod 64
imo in dote matris adeundo filius hæreditatẽ patris confundat
actiones.Ruin.conſ.151.n.2.lib.3.quia effectũ eſt vnicũ patrimoniũ
adeuntis.l.ſed ſi plures.§.filio.ff.de vulg.& pupill.gl.& Doct.in d.l. debi-
tori.C.de pact.Bart.in l.hæres à debitore.§.fi.ff.de fideiuſ.vbi non põt eſſe
debitor,& creditor.Caſtr.conſ.77.Viſa facti narratione,in pr.lib.2.Et
pro † contrario facit;quia in tantũ confunditur actio dotis ma- 65
ternæ,qñ filius creditor dotis eſt hæres patris,vt ẽt ſi repudiaſſet
hæreditatẽ patris,& obtinuiſſet ſibi dari tenutã,& adiudicari tot
bona patris pro dote, ſi poſtea ex ſententia declaretur hæres pa-
tris;quia ſe immiſcuit;quia trahitur aditio ad principium tẽpore
mortis patris,l.hæres quandocunq;.ff.de acq. hæred.l.omnia fere,& l.om-
nis.ff.de reg.iur. ideo talis ſententia dationis in ſolutũ fuit nulla;
quia inducitur confuſio actionũ.l.Stichum.§.aditio.ff.de ſolut.d.l.de-
bitori,vbi * omnes. C.de pact. Ideo cũ filius fecerit tenutã ſuper eo, *
quod nõ erat debitũ,primũ decretũ fuit nullũ,ergo & ſecundũ.
Bart. in l.ſi non ſortẽ.§.ſi centũ, vbi * omnes.ff.de cond.in.deb. † Decla- * 66
ra;quia actio dotis confunditur per filiũ adeuntẽ hęreditatẽ pa-
tris ſimpliciter , qñ dos debita filio adeunti conſiſtit in pecunia;
ſecus ſi in bonis mobilibus ,ſeu ſtabilibus, quæ poſſunt vendica-
ri;quia nõ fit confuſio.Caſtr.conſ.393.Pro euidentia lib.2. † Declara 67
hanc materiã,& teneas;quia qñ is,qui adiuit, tenetur reſtituere
ex fideicõmiſſo vniuerſali,licet nõ confecerit inuentariũ,dedu-
cit nedũ dotes maternas,vt per Caſtr.conſ.77.Viſa facti, in pr. lib.2.
ſed ẽt deducit ſoluta creditorib.& legatariis,Caſtr.conſ.186.Dubiũ
facit,col.2.lib.2. Rom.conſ.276.n.6.& communẽ * dicit Caſtr.conſ. *
19.in pr.lib.2.& verã opinionẽ * dicit in conſ.188.col.fi.eod.lib.2.& eſt *
tex.in l.ſequens quæſt.ff.de leg.2.l.à filia,in pr.& l. Lucius.§. maritus. ff. ad
Treb. Alex.conſ.20.col.3.lib.3.l.cohæredi.§.cũ filiæ.ff.de vulg.& pupil.Nat.
conſ.255.n.7.† Imo neq; ipſa vxor inſtituta hæres à marito cũ one- 68
re fideicommiſſi,licet non fecerit inuentariũ , per aditionẽ non
confundit ſuas dotes,& poterit illas petere, & illius ẽt ſecularis
ſucceſſor.Iaſ.conſ.28.lib.3.† Extẽde,ẽt ſi cauſa fideicommiſſi præ- 69
cedat dotẽ matris.Soc.conſ.23.ver.quarto.lib.3.vbi dicit carere pro-
babili dubitatione,& ita contra Ang.fuiſſe conſultũ per * omnes *
Aduocatos Florentinos,& hanc communẽ * dicit Dec.conſ.376. *
col.2.† Declara;quia licet extinguatur actio per aditionẽ factã ab- 70
hærede,videlicet in totũ,ſi hæres eſt in totũ,& pro parte,ſi hæres
eſt ſolũ pro parte;quia non debet eſſe actio,& paſſio in eodẽ ſub-
iecto;tamẽ non extinguitur retentio,ita declarat pulchre Rom.
conſ.276.Viſis dubiis.Caſtr.conſ.19.Vltra ea quæ,in princ.lib.2.in 3.dubio.
plurimos allegat Menoch.conſ.183.n.33.& ſeq.vbi,quod datur re-
tentio ꝑ dote matris, & legatis ſolutis contra fideicommiſſum.
Caſtr.conſ.43.Subſtitutio prædicta,& conſ.19. Vltra in 1. dubio, & conſ.
120.Notandũ eſt ad euidentiã,lib.2. quod procedit in fideicommiſſo
vniuerſali,ẽt ſi non confecerit inuentariũ. Caſtr. conſ. 186. Dubiũ
facit.& conſ.188.Quia dubia,col.2.lib.2.Alex.conſ.124.Viſo proceſſu in fi.
lib.7.Soc.conſ.44.Non parua difficultas,lib.3. Ruin.conſ.57.lib.2.Crau.
conſ.144.Magnificus quidã.† Contrariũ;quia qñ fideicommiſſarius 71
fuit hęres ſimpliciter,& abſolute abſq; beneficio inuentarii,non
poſſit vti retẽtione ꝑ ſuo credito, qñ reſtituit fideicommiſſum;
quia in totũ quoad eũ eſt confuſa actio.Caſt.conſ.77.Viſa facti,lib.
2.& conſ.188.Quia dubia.col.2.ver.ſuper ſecundo, lib.2.Ruin.conſ.57.De
trib.lib.2.Alex.conſ.67.Viſis.lib.4.& loquuntur ẽt in filio,ẽt quoad
dotẽ maternã,ẽt quoad retentionẽ;quia ſi non fecit inuentariũ,
ſibi imputet.† Declara;quia pro legitima res eſt clara,quod filius 72
illã deducit ex fideicõmiſſo;ergo idẽ eſt in dote,qñ ſuccedit loco
legitimæ,Caſtr.conſ.19.lib.2.in 3.dubio, vbi * dicit cõmunem.† De- * 73
clara , vt procedant limitationes ,quando hæres eſt grauatus fi-
deicommiſſo vniuerſali,ſecus ſi particulari, vt declarant Doct.
vt ſup.n.70.& quando dicatur vniuerſale, vel particulare , Vide,
Fideicommiſſũ vniuerſale,& particulare qualiter cognoſcatur. Concl.229.
† In hac materia dicitur fideicõmiſſum vniuerſale, ẽt ſi teſtator 74
medietatẽ bonorũ ſuorũ reſtitui mandet.Caſtr.conſ.186.col.2.ver.
& ſemel vidi,lib.2. † Declara ; quia ſi filius eſſet hæres matris pro 75
maiori quota,q̃ ſit hæres patris ſine grauamine fideicõmiſſi,cõ-

funderet actiones maternas ſolum pro tanta quota, pro quanta
eſt hæres patris,& reſiduum conſequi poterit ab aliis cohæredi-
bus.*l.libet.C.ad leg.Falc.l.ſi ab eo. C.de neg.geſt.& l.ſi vxor.C.de bon.auth.*
76 *iud.poßid.*† Et quod filius,licet ſimpliciter adiuerit hæreditatem
patris,deducat dotes maternas.Grat.*conſ.*160.*n.*51.*lib.*2.Mantua.
*conſ.*291.*n.*3.idẽ ẽt in ſimplici credito in perſonali contra fideicõ-
mittentem;quia datur retentio,& hanc veriorẽ decidendo dicit
Grat.vbi ſup.allegat Caſtr.Soc.Dec.& alios,maxime Alex.*d.conſ.*
77 124.*Viſo,lib.*7.*in ſi.*† Extende in dote vxoris grauati. Angel. Aret.
*in forma teſtamenti,gloſſ.*86.*n.*11.Mayner.*in l.in ambiguis pro dote,n.*165.
*ff.de reg.iur.*Rom.*conſ.*276.*col.*1.*ver.quoad ſecundũ.*Pariſ.*conſ.*69.*n.* 41.
78 *lib.*2.Rol.à Vall. *conſ.*65.*lib.*2.Crau.*conſ.*316.*n.*4.† Extende in dote
79 auiæ paternæ.Soc.Iun.*conſ.*170.*in pr.lib.*2.† Extende; quia dedu-
cit legatum ſibi factũ à patre, licet ſuccedat grauato cum onere
fideicommiſſi;quia confundit actiones legati,vt non agat con-
tra ſeipſam,ſed vt retineat aduerſus fideicommiſſarium,ſic Caſt.
80 *conſ.*43.*in ſi.ver.ſed hic incidit dubium,lib.*2.† Extende,vt procedat,ẽt
in Ciuitate Florentiæ,non obſtante ſtatuto,*lib.*2.*rubr.*29.*de hære-
dibus,&c.*quia licet tollat beneficium inuentarii quoad credito-
res;non tamen quoad fideicommiſſarios,de quibus non loqui-
tur ſtatutum.Caſtr.*conſ.*323.*Viſo puncto,per tot.*max.*n.*3.*& ſeq.lib.*1.
81 † Extende;quia ſocius,qui erat creditor ſocii pro dote filiarũ ſo-
cii,ſi ſuccedit ſocio cum onere fideicommiſſi, licet per aditionẽ
confundat actiones ſuas ; tamen adueniente conditione fidei-
commiſſi deducit creditum ſuum.Caſtr.*conſ.*370.*Dico,quod iſta,n.*
2.*lib.*1.vbi dicit idem,ſi ſoluit legata facta à teſtatore, & impenſa
funeris primi teſtatoris; ſecus ſi pupilli, cui eſt hæres reſpectu le-
82 gitimæ ſine aliquo onere fideicommiſſi. † Extende in hærede,
qui erat creditor teſtatoris ex adminiſtratione;quia licet adeun-
do hęreditatẽ ſui debitoris extinguat actionem;tamen habet re-
tentionem contra fideicõmiſſarium. Caſt.*conſ.*376.*Ne ſub æquiuo-*
83 *co,lib.*1.*in ſi.*† Extende; quia fideicommiſſarius vniuerſalis licet nõ
fecerit inuentariũ; tamen deducit nedũ ſuũ creditũ cõtra fidei-
cõmiſſarium,ſed legitimã,expenſas funeris; & omnia ſibi debi-
ta,nedũ per viã retinendi,quod facilius eſt,ſed ẽt per viam agen-
di.Caſtr.*conſ.*186.*per tot.lib.*2.*& conſ.*188.*col.*2.*in ſi.ver.interdum,lib.*2.
84 † Extende;quia nedum deducit credita,& ea, in quibus tractat
de damno vitando,ſed etiam Trebellianicam, in qua tractat de
85 lucro captando.Caſtr.*d.conſ.*186.*col.*2.*ver.& ſemel vidi,lib.*2.† Extẽ-
de;quia prædicta actio;vel retentio nedũ datur tempore reſtitu-
tionis fideicommiſſi vniuerſalis,ſed etiam tempore vitæ ipſiuſ-
met fideicommiſſarii;quia poterit viuens agere contra eum,cui
erat facienda reſtitutio,citando eum,& alios,ad quos,&c.& pe-
tere declarari credita ſua,& tot bona adiudicari,de quibus libe-
86 re poſſit diſponere.Caſtr.*d.conſ.*186.*n.*2.*ver.circa vltimũ.lib.*2.† Re-
ſtringe;quia non deducit,neq; per viam agendi,neque per viam
excipiendi ſibi debita contra legatarios, vel fideicommiſſarios
particulares,niſi fecerit inuentariũ.Caſtr.*d.conſ.*186.*in pr.lib.* 2.*&*
*conſ.*188.*col.*2.*prope ſi.ver.interdum quærimus.& col.ſi.in princ.lib.*2. vbi,
87 quod hæc eſt vera opinio.† Iudex competens erit iudex, qui ha-
bet iuriſdictionem in fideicõmiſſarios,& ſi pauperes ſint,erit iu-
dex Epiſcopus,vel ſecularis, & ſi diuerſi fori, poteſt vnus alium
88 delegare.Caſtr.*d.conſ.*186.*in ſi.lib.*2.† Limita;quãdo creditor ſuc-
cedit vni ex duobus correis debendi;quia tunc ſucceſſio,& adi-
tio non habet vim ſolutionis,ſed bene confuſionis ; quia perſo-
na tantũ, & hæreditas illius,cui ſucceditur, eximitur ab obliga-
tione,& alter correus remanet obligatus.*l.Vranius.§.ſed cum duo,*
89 *ff.de fideiuſſ.*vbi Bart.& alii,† Et dicas,quod licet creditor adeun-
do hæreditatẽ ſui debitoris confundat ſuas actiones, adeo quod
non poteſt eſſe hæres, & creditor; tamen ſi eſt grauatus reſtitue-
re hæreditatem,poteſt retinere creditum ſuum.*l.Stichum.§.adi-
tio.*& ibi gloſſ.*in ver.retinet.ff.de ſolut.*gloſſ.& Doct. *in l.ita tamen.§.*
90 *ſi ex Trebelliano.ff.ad Trebell.*vide ſupra *ver.declara,nu.*67.*& ſeq.* † Ex-
tẽde;quia neq; computabit fructus perceptos in extinctionem,
niſi teſtator expreſſe hoc dixerit,vel tacite grauando vltra vires,
ita Ruin.*conſ.*135.*Viſo themate,n.*10.*ver.quoad aliud,lib.*3.Vide ſupra,
*num.*39.*& ſeq.*vbi plenius.

Hæres non poteſt venire contra factum defuncti, & quando ſecus. Concl. 53.

1 REGVLA † eſt,quod hæres alicuius non poteſt venire contra
factum defuncti,cuius eſt hæres,& ſi venit,repellitur exce-
ptione doli mali.*l.cum à matre.C.de rei vend.l.ſi tertius.§.ſi.ff.de aq.plu.
arc.*vbi hæres non poteſt impugnare factum ſui authoris, quia
perinde eſt,ac ſi ipſe feciſſet.Dec.*conſ.*84.*Et pro tenui,in ſi.*Crauett.
*conſ.*200.*col.*2.Gramm.*deciſ.*39.*n.*8.Pariſ.*conſ.*33.*col.ſi.lib.*3.Soc.Iun.
*conſ.*77.*n.*134.*lib.*1.*& conſ.*129.*Quantum ad primum,n.*5.*eod.lib.*1.Cra-
uet.*conſ.*131.*n.*6.Dec.*conſ.*547.*Viſo puncto.n.*3.*& in l.ex qua perſona,*vbi
Cagnol.*ff.de reg.iur.*Corn.*conſ.*74.*De duobus,n.*4.*lib.*1. Pariſ.*conſ.*16.
*Circa præſentem.n.*38. *lib.*2. Tiraq.*de retract.lignag.* §.1.*gl.*9.*n.*47.Caſt.
*conſ.*197.*Viſis dubiis, in pr.lib.*2. vbi dicit hoc eſſe pro regula, vbi a-
poſtill. citat Corn *conſ.*304.*nu.*6.*lib.*3.*& conſ.*92.*num.*9.*lib.*4.† Ex- 2
tende;quia non poteſt hæres venire contra venditionem factã à
teſtatore.*l.venditori.*& ibi Bald.& Salycet.*C.de reb.min.non alien. d.
l.cũ à matre.C.de rei vendic.* Caſt.*d.conſ.*197.*Viſis dubijs,n.*1.*lib.*2.Corn.
*conſ.*37.*n.*4.*conſ.*304.*num.*6.*lib.*4.† Extẽde,etiam ſi agere vellet hę- 3
res ex ſpolio;quia repellitur in petitorio,& poſſeſſorio.Alex.*conſ.*
118.*lib.*2.*& conſ.*89.*lib.*5.Pariſ.late *conſ.*98.*num.*26.*& ſeq.lib.* 2.† Ex- 4
tende;quia hæres obligatur ad omnia,ad quæ erat obligatus de-
functus Socin.*conſ.*292. *in princ.lib.*2.*l.more.*vbi Bart.& Scriben.*ff.
de acquirend. hæred.* Fulgoſ.*conſ.*67.*num.*2.Curt.Sen.*conſ.*1.*prope ſin.*
Soc.*conſ.*127.*nu.*15.*lib.*3.*& conſ.*79.*num.*34.*lib.*4.Iaſ.*conſ.*65.*col.*1.*lib.*4.
† Ratio eſt; quia hæres dicitur eadem perſona cum defuncto, 5
auth.de iureiur. à morien. præſt.in princ. Socin.Iun.*conſ.*112.*nu.*12.*lib.*1.
† Extende;quia contractus,& conuentiones cum ſint perpetuę, 6
& ad hæredes,& contra hæredes contrahentium tranſeant.*l.iu-
riſgentiũ.§.pactorum.ff.de pact.l.ſi neceſſarias.§.1.ff.de pign. action.*Dec.
*conſ.*571.*Socer.n.*3. Ideo in dubio pactum præſumitur reale, & ad
hæredes tranſitoriũ. Salyc.*in l.ſi pactum,C.de contrahen.ſtipul.*† Ex- 7
tende; quia idem eſt,quod fuit in defuncto,idem eſt in eius hæ-
rede,licet de hærede non ſit facta mentio.*l.poſtulaſti.in princ.ff.ad
Trebell.*vbi Bart.& Caſtr. inferunt adnotabiles quæſtiones, quæ
ſunt ampliationes,videlicet,quod ſi ſtatutum diſponit,quod de-
bitor poſſit capi,& carcerari,ẽt eius hæres capi poterit.† Exten- 8
de,ẽt ſi hæres non teneatur de euictione;quia adhuc obligatur
non impugnare factum defuncti. Tiraq.*de retract.lignag.§.*1.*gloſ.*9.
*n.*47.† Extende in fideicommiſſo remiſſo per patrem in diuiſio- 9
ne;quia filius hæres non poteſt impugnare,neque venire contra
Socin.Iun.*conſ.*116.*Viſo puncto,n.*53.*lib.*1.allegat Sign.*conſ.*189.*Quæ-
ſtio proponitur,* & alios conſulentes.† Idem in donatione facta iu- 10
ris patronatus prohibiti alienare;quia filius hæres nõ poteſt im-
pugnare.Soc.Iun.*conſ.*79. *Perſpectis omnibus,n.*4.*lib.*2.Dec.*conſ.*639.
*Viſa conſultatione.n.*5.† Idem,ſi fideicommiſſum eſt ſub conditio- 11
ne;quia ſi fiat alienatio pendente conditione,hæres non poterit
poſtea impugnare,ẽt purificata conditione; quia non poteſt ve-
nire contra factum defuncti.Rol.à Vall.*conſ.*71.*Viſis priuilegiis.nu.*
35.*cum ſeq.lib.*2.Arius Pinellus *in l.*1.*C.de bon. mater.in* 3.*part.in* 6.*am-
pliat.*† Idem, ſi defunctus dõnaſſet filiis naſcituris, & marito fi- 12
liarũ; quia ſi maritus donatari⁹ præmoritur,reuocatur donatio,
& ſi mater reuocauit donationem,& inſtituit filios,qui fuerunt
hæredes nõ poſſunt impugnare factum matris, cuius hæredita-
tem acceperunt.Pariſ.*conſ.*16.*Circa præſentem,n.*38.*& ſeq.*maxime
*n.*45.*lib.*2.† Cõtrariũ tamẽ,ꝙ filius poſſit eſſe hęres matris,& vel- 13
le bona ſibi donata à matre,nõ obſtante reuocatione donationis
facta in teſtamento,& per alienationẽ patris eorum. Crau.*conſ.*
200.vbi,quod diſpoſitio in fraudẽ hæredis & contra ius non ob-
ligat hæredẽ.† Amplia;quia hæres non poteſt dicere teſtatorem 14
eſſe mentitũ in teſtamento,qñ adiuit hæreditatẽ ſimpliciter; &
ideo licet poſſeſſio,& dominium non probetur ex teſtamento,
vel contractu; tamen in præiudiciũ hæredis probatur, quando
teſtator aſſeruit ſe dominum,& poſſeſſorem.Bald.*conſ.*89.*Domi-
nus Thomas, in pr.verſ.ad euidentiã,lib.*1.Soc.*conſ.*13.*Poſt conſilium.nu.*2.
*lib.*3.Bart.*in l.rem alienam,in ſi.ff.de pign.action.* Caſtr.*conſ.*197.*in prin.*
*lib.*2.Vide,*Hæres in quib. repræſentet defunctum,vel non.* Concl.49.† Re- 15
gulam ponit Gabriel.*lib.*6.*tit.de regul.iur.concluſ.*11.vbi ponit qua-
tuor ampliationes, & quatuordecim limitationes,† Declara re- 16
gulam in hærede pure;quia factum defuncti approbare tenetur,
quicquid ſit in hærede cum beneficio inuentarii.*l.cum à matre.C.
de rei vendic.l.cum ab eo.C.de neg.geſt.*Alex.*conſ.*32.*Viſo proceſſu,column.*2.
*ver.præterea,lib.*3. Corn.*conſ.*304.*Rem arduam,n.*6.*lib.*3.† Amplia in 17
tantum, vt etiam filius, qui debet habere fideicommiſſum, vel
feudum ex perſona ſua ex prouidentia auorum, & maiorũ ſuo-
rũ,ſi adiuit hæreditatem patris,ſibi præiudicauit, in quantũ pa-
ter renunciauit feudo,vel fideicommiſſo.Bald.*d.conſ.*89.*in ſi.ver.
circ. vltim.lib.*1.& in fideicõmiſſo plene Fulg.*conſ.*67.*Paterfamilias,
per tot.*Bertrand,*conſ.*15.*n.*32.*lib.*1.Gabr.*tit.de reg.iur.concluſ.*11. *nu.*6.
Pariſ.*conſ.*48.*Actores iſti,num.*3.*lib.*3.Socin.Iun.*conſ.*107.*Conſului a-
lias n.*58.*lib.*3.pleniſſime Ceph.*conſ.*392.*n.*26.*& per tot. & conſ.*393.*n.*
47.*& per tot.*Surd.*conſ.*73. *num.* 34.*& ſeq.* vbi infinitos allegat.
† Et quod filius, qui adiuit hæreditatem patris ſimpliciter, non 18
poſſit agere ad recuperandum fideicommiſſum alienatum per
patrem grauatum reſtituere filiis. Alex.*conſ.*3.*in princ.& conſ.*32.*Vi-
ſo proceſſu.in ſi.verſ.præterea poſito,quod fuiſſet,num.*5.*lib.*3.† Declara, 19
vt per Crauet.*conſ.*200.*n.*5.*& ſequent.per tot.*vbi limitat.† Amplia 20
ẽt in hærede veniente ex iure proprio, & ex pſona propria. Bald.
in d.l.

in d.l.cum à matre.C.de rei vend.ſequitur Soc.in l.frater à fratre, in 12.
not.ff.de cond.indeb.Curt.Iun.conſ.155.nu.10.vbi latiſſ.Dec.conſ.547.
21 Viſo puncto,col.2.Vide plenius infra n.31.& ſeq.† Cõtrariũ, ꝙ hæres
ex perſona ſua,& iure ſuo veniẽs poſſit contra factũ defuncti ve-
nire.Caſt.conſ.199.Viſis dubiis,ꝑ totũ.lib.1.Dec.conſ.185.In cauſa iſtorũ
22 nobiliũ fratrũ.†Declara;quia qñ fideicõmiſſum expreſſe eſt prohi-
bitũ alienari,ex quo alienatio eſt nulla ꝓpter duplicẽ prohibiti-
onẽ.l.fi.§.ſed quia noſtra,vbi Caſt.C.comm.de leg.Gramm.deciſ.93.in
pr.Ceph.conſ.272.n.53.ideo nõ ſolũ hæres alienantis, ſed ipſemet
alienans poſſunt reuocare,& pœnitere,vt per Gramm. & Ceph.
vbi ſupra.Crau.conſ.200.n.7.Grat.conſ.91.lib.1.Nat.conſ.470.n.12.
ver.nec dicatur.lib.2.hęres n.non tenetur approbare factũ defuncti
de iure reprobatum,& ꝙ ipſemet,qui fecit,retractare poſſet.Af-
flict.deciſ.240.n.7.& 8.Thobias Non.conſ.39.per tot.maxime n.7.
23 allegat Caſtr.conſ.448.n.7.ver.tertio facit,lib.2.† Amplia; quia hæ-
res tenetur ſeruare facta à defuncto;ideo non poſſidens rẽ con-
ceſſam à defuncto non põt moleſtari ab hærede defuncti , alias
poteſt agi contra eũ de vi turbatiua.Bald.conſ.943.Or data licentia
lib.2.& repellitur ẽt in ſpolio intentato hæres contra factum de-
functi.Alex.conſ.188.lib.2.& conſ.89.lib.5.Pariſ.conſ.98.n.26.& ſeq.
24 lib.2.†Extẽde;quia hæres obligatur ad id,ad ꝙ defunctꝰ obliga-
tus erat, l.ꝙ obtinct.C.de probat.l.1.C.ſi cert.pet.late Soc.conſ.293.Præ-
ſens conſultatio col.1.ver.quib.præmiſſis,lib.2.Corn.conſ.337.lib.1.Iaſ.in
§.actionũ,in pr.Inſtit.de actio.Ratio eſt;quia actiones actiuæ, & paſ-
ſiuæ tranſeunt in hæredẽ,l.pro hæreditariis.C.de hæred.actio.& quia
repræſentat defunctũ.Vide,Hæres in quib.repræſentet defunctũ.Concl.
25 49.† Amplia maxime in contractu,vel tranſactione iurata: quia
veniendo contra incurrit pœnã conuentã,licet nõ incurrat pœ-
nã periurii.Ang.conſ.326.Ex themate,& actis, in pr.Vide, Iuramentũ
26 eſt perſonale,& non tranſit ad hæredes.& quando ſecus.Concl.518.† Am-
plia;quia ſi pater inſtituit tres filios hæredes,eoſq; inuicẽ ſubſti-
tuit,& onere fideicommiſſi grauauit de reſtituendo filiis ſuis,&
deſcendentibus,ſi aſſumant in quartũ hæredẽ patruũ tanq̃ ad-
mittendũ,eidemq; aſſignant quartam partem hęreditatis pater-
næ liberam,& ſe obligant non contrauenire per ſe,vel hęredes,
non poterunt filii fideicõmiſſarii poſt mortem trium hæredum
vendicare à patruo,ſi fuerũt hęredes parentũ , ſiue cũ beneficio,
ſiue non,qñ filii potuerunt deducere,& habuerunt propriũ pro
legitima,& Trebellianica plus q̃ ſit alienatũ Fulg.conſ.67.Pater-
27 fam.n.3.& ſeq.per tot.† Extende,vt procedat,ẽt ſi non tenerentur
filii de euictione;quia ſatis eſt, quod factum defuncti , cui ſunt
28 hæredes,impugnare non poſſunt.Fulg.d.conſ.67.n.3.† Extende,
vt neq; ex iure de præſenti;neq; de futuro,& quæſito poſt filii fi-
deicommiſſarii poſſunt euincere,vel vendicare bona,qñ defun-
ctus,cui ſunt hæredes,promiſit habere licere, nec contrauenire
per ſe,vel hæredes;quia ius futurũ cõprehendit.Fulg.d.conſ.67.
n.4.qui declarat,quando nõ fecerunt inuentariũ, vel ſi fecerũt,
29 hæreditas eſt ſoluendo.† Amplia; quia ſi pater fecit legitimare
filiũ ſpuriũ,quẽ inſtituit hæredẽ pro medietate, pro alia medie-
tate cõſanguineos,ii nõ poſſunt impugnare legitimationẽ; quia
non poſſunt venire contra factũ defuncti.Anch.conſ.335.Viſo dili-
30 genter,in pr.† Amplia in declaratione dotis filiæ facta per defun-
ctũ; quia licet defunctus potuiſſet reuocare, nunq̃ hæres reuo-
cat; quia præſumitur deceſſiſſe firma declaratione.Dec.conſ.35.n.
10.verſ.videmus n. & eſſe ſpeciale in hærede hoc caſu dicit n.16.vbi
31 de * cõmuni.† Amplia;quia quod hæres non poſſit venire cõtra
factũ defuncti,ẽt ſi defunctus alienaſſet rẽ hæredis , vel fideicõ-
miſſum ſpectans ad hæredẽ, tenet Ceph.conſ.392.nu.26.& ſeq.per
tot.vbi allegat plurimos,videlicet Caſtr.conſ.370.Quia in ſupradi-
cto,n.2.lib.2.Fulg.conſ.67.col.2.Rom.conſ.18.in fi.vbi plena apoſtil.
citat concord.& conſ.457.col.2.in fi.ver.quoad tertiũ.Alex.conſ.3.in
pr.& conſ.23.in fi.& conſ.32.in fi.lib.3.& conſ.170.n.7.lib.5.Curt.Sen.
conſ.63.col.pen.Bolog.conſ.3.Corn.conſ.304.nu.18.lib.3.& conſ.133.lib.
4.Soc.conſ.290.n.3.lib.2.Bertrand.conſ.228.in pr.lib.2.Ruin.conſ.7.
n.39.& conſ.13.in fi.lib.1.Rube.conſ.42.in fin.& conſ.63.in fin.Gozad.
conſ.94.n.19.Dec.conſ.38.n.5.ver.2.& conſ.597.nu.3.Tiraq.de retract.
lignag.§.1.gloſ.9.n.47.& ſeq.maxime n.49.vbi poſt alios allegat tex.
in l.filiusfamilias.§.cũ pater.ff.de legat.1.Durant.de arte teſtan.tit.11.cau-
tel.8.n.5.Pariſ.conſ.33.n.15.lib.1.& conſ.34.in fi.lib.2.& conſ.48.n.3.lib.3.
Soc.Iun.conſ.124.lib.1.quia hæres tenetur factũ defuncti ſeruare.
Ceph.d.conſ.392.n.36.vbi multos allegat.Roland.à Vall.conſ.71.n.
36.lib.2.Ludou.Alberg.inter conſ.vlt.volunt.73.n.23.Alciat.conſ.600.
in fi.pleniſſime Menoch.conſ.89.per tot.n.34.& ſeq.vbi tuetur hanc
partẽ,& reſpondet ad contraria n.59.& ſeq.citat plurimos tenen-
tes hanc partẽ,pleniſſime Marzar.qui pro vtraq; parte allegat,&
hanc tenet in epit.fideic.qu.46.vbi infinitos allegat pro hac parte;
Soc.Iun.conſ.107.n.58.lib.3.Crauet.conſ.668.n.7.Surd.conſ.73.n.34.

& 35.vbi citat infinitos.† Et hæres eius,qui renunciauit fideicõ- 32
miſſo,non poteſt contrauenire;quia factum defuncti illi nocet.
Bald.conſ.89.in fi.ver.circa vltimũ.lib.1.pleniſſime Surd.conſ.284.lib.
2.vbi citat infinitos † Extende,ẽt ſi fideicõmiſſum ſit expreſſe ꝓ- 33
hibitũ alienari.Cephal.conſ.392.n.27.& ſeq.allegat Tiraq.de retra.
lign.§.1.gloſ.9.n.94.qui plurimos ad hoc allegat.† Decian.conſ.55. 34
n.87.& ſeq.lib.3.vbi loquitur,quando aderat expreſſa prohibitio,
& dicit * communẽ n.90.& ſeq.ſed loquitur,quando inter voca- *
tos erat facta diuiſio,quæ impugnabatur; quia volebãt hæredes
mortuo diuidente reuocare.† Et conſ.121.n.34.lib.3.vbi loquitur, 35
quando erat ꝓmiſſum per ſe,& hæredes.†Menoch.conſ.89.per tot. 36
loquitur,quando fideicommiſſum erat ſimplex, non aũt quãdo
aderat expreſſa † prohibitio.Crau.conſ.668.n.7.licet loquatur in 37
fideicommiſſo,quando erat alienatio prohibita;tamen in argu-
mentũ loquitur,non deciſiue principaliter,& idẽ Rolan.à Vall.
conſ.71.n.35.& ſeq.lib.2.† Contrariũ,quod imo hæres poſſit recu- 38
perare fideicommiſſũ alienatũ per ſuũ patrẽ,cui eſt hęres,plures
allegat Ceph.conſ.393.n.25.& ſeq.ver.decimo tertio.vbi ẽt allegat ſe-
ipſum conſ.282.& vide infinitos, quos allegat deciſ.Pedemont.180.
per tot.vbi n.5.& ſeq.dicit, quod quãdo factũ patris tendit ad ꝓ-
bandũ filium hæredem,eo quod ſibi debetur à lege, vel proui-
dentia maiorũ;non ex facto defuncti, non obligat hæredẽ,& di-
cit * cõmunẽ;quia præſumitur in fraudẽ facere ex magno exceſ- *
ſu,plene Gramm.deciſ.93.per tot.vbi alios allegat,& arguit in ſimi-
li de feudo ad fideicõmiſſum,quãdo eſt maiorum ſuorũ ex ꝓui-
dentia,prout quod valeat argumentum de feudo ad fideicom-
miſſum,affirmãt ẽt tenentes partẽ contrariã,vt per Menoch.conſ.
89.n.65.& ſeq.Calcan.conſ.8.n.16.vbi,quod à pari procedunt , fa-
ctum contra legẽ,& factum contra diſpoſitionẽ teſtatoris , vt ẽt
dicit Crau.conſ.274.n.3.& Dec.conſ.445.n.56.vbi late , quod res
prohibita alienari,ſi alienetur, non obligat hæredẽ, quando ve-
nit ex perſona ſua,& eſt communis * opinio,vt dicit d.deciſ.Pedem. *
180.per tot.& dec.181.n.16.& ſeq.vbi infinitos citat,plene Alex.conſ.
109.n.4.& ſeq.lib.4.quẽ ſequitur Dec.conſ.184.nu.8.aliquos citat
Marza.in ep.fide.q.46.in pr.licet plures adducat pro contraria par-
te,quos videas,Tiraq.de retract.lign.§.1.gl.9.n.46.& ſeq.vbi latiſſi-
me allegat pro vtraq; parte:tamẽ in argumentum,quod ipſemet
alienans poſſit recuperare,quando aderat prohibitio expreſſa,i-
dẽ tenet ibi gl.2.§.29.n.6.† Declara primo;quia in iis,quę defun- 39
ctus fecit in fraudẽ legis ,poteſt hæres contrauenire,prout ſi fi-
lio minus legitima relinquat,ſi in fraudem filiorum primi ma-
trimonii plus legat nouercę, & quid ſimile,vt declarat Ceph.cõſ.
393.n.110.& ſeq.lib.3.plures alleg.Menoch.conſ.89.n.10.& nu.85.&
ſeq.vbi exẽplificat, quando fauore publico lex aliter diſponit, &
teſtator in fraudẽ aliter diſpoſuit,vſq; ad n.103.Crau.conſ.200.per
tot.& iſta eſt verior,pro qua Surd.ſibi contrarius conſ.237.n.20.v-
bi plures citat reprobatis contrarium tenentib.& conſ.196.nu.55.
& ſeq.† Contrarium tenet idẽ Surd.conſ.91.n.12.& ſeq.alleg.Dec. 40
conſ.19.col.pen.ver.nec obſtat ꝙ ſaltẽ mortua.Io.de Amic.conſ.3.n.13.&
ſeq.Bell.conſ.13.n.22.Phan.de lucro dot gl.5.n.40.†Declara;quia quã- 41
do concurrit expreſſa prohibitio teſtatoris cum prohibitione le-
gis,alienatio fideicommiſſi eſt nulla:& ideo non valet, & hæres
poteſt venire contra factum defuncti nullum,ita declarat Ceph.
d.conſ.393.n.128.& ſeq.vbi alleg.gl.in l.cum pater.§.libertis,ff.de leg.2.
Bar.in l.filiusfam.§.diui.col.ff.de leg.1.vbi Rip.poſt alios n.11.Caſtr.
l.qui Romæ,ff.de ver.obli.§.cohæredes.vbi ẽt Alex.col.prope fi.& idẽ A-
lex.conſ.23.col.pen.ver.non obſtat,lib.1.Soc.conſ.43.col.fi.lib.3.Ruin.conſ.
109.n.23.& 27.& conſ.112.n.2.lib.2.& conſ.69.n.17.lib.3.& conſ.23.n.15.
lib.5.Dec.conſ.369.n.4.Bero.q.fam.41.ad fi.Marz.in ep.fideic.par.2.q.
37.Durant.de art.teſt.tit.8.cautel.vlt.Gramm.dec.93.num.7.& per tot.
Grat.conſ.91.n.12.& ſeq.lib.1.dec.Pedem.180.in pr.Bar.in l.poſt mortem.
ff.de adopt.qui tenent ẽt alienantẽ poſſe contrauenire Alciat.d.l.
filiusfamil.§.diui.circa fi.ff.de leg.1.Dec.conſ.185.n.6.Calca.conſ.8.n.16.
latiſſ.Surd.conſ.196.n.54.& ſeq.vbi infinitos citat, quod quãdo a-
ctus eſt nullus,poteſt hæres contrauenire.†Contrariũ facit tex. 42
in d.l.filiusfam.§.cũ pater.ff.de leg.1.quẽ ad hoc citat Tiraq.de retract.
lign.§.1.gl.9.n.49.Ceph.conſ.392.n.28.late Menoch.conſ.89.per tot.
vbi reſpondet ad contraria.† Declara; quia retinẽdo admittitur 43
fideicommiſſarius contra factum defuncti & permittitur potius
q̃ agendo,& hanc eſſe * communẽ ſolutionẽ dicit Ceph.conſ.393. *
n.374.& ſeq.quia facilior eſt retentio, & exceptio,q̃ petitio, & a-
ctio,vt ibi ponit exempla ex Soc.conſ.170.n.1.lib.2.Rol.à Vall.conſ.
65.n.13.lib.2.Æmil.conſ.44.n.7.Crau.conſ.165.n.3.† Declara, quan- 44
do quis ex neceſſitate efficitur hæres, vt quia alias perderet feu-
dum,prout loquitur Iaſ.conſ.7.lib.3.& conſ.56.eod.lib.ita Ceph.conſ.
393.& ſeq.Pedem.deciſ.181.n.16.& ſeq.vbi citat infinitos,vide etiam
Decian.conſ.3.lib.1.n.125.†Declara;quia ſi hæres cõtrauenire põt, 45

46 teneturtamen de euictione. Dec.*conſ*.185. † Declara; quia licet hæres poſſit contrauenire ex perſona ſua:tenetur tamen ad pretii reſtitutionẽ,ita Rip.*in d.l.qui Romæ.§.duo fratres,n.*84.*ff.de ver.ob-*
47 *li.*Corn.*conſ.*329.*n.*12.*lib.*1.† Contrariũ,qñ fuit emptor ſciens, ꝙ res erat aliena;nec fuit deceptus; quia non fuit promiſſa libera. Alex.*conſ.*109.*n.*4.*& ſeq.lib.*4.plene Menoc.*conſ.*418.*n.*14.*& ſeq.* v-
48 bi plures allegat.† Intellige declarationẽ,quando vnus tantum conſentit remiſſioni, vel alienationi rei ſubiectę fideicommiſſo; ſecus, ſi ambo reciproce. Gabr.*conſ.*125.*n.*18.*ver. nec ad rem pertinet.*
49 † Declara,vt plene Caſtr.*in l.rem alienã.ff.de pig.act.n.*4.quia ſi promiſit vendens de euictione;hæres,licet vendicet,tenetur,ſi emptor ignorauit,ſi non obligatus eſt de euictione,nõ tenetur, niſi per viam excipiendi ad intereſſe,ſi emptot ſciuit,nõ tenetur.De-
50 clara;† quia imo hæres ſimpliciter poteſt venire cõtra factũ defuncti petendo fideicõmiſſum,qñ fideicõmiſſarius grauatus, & debitor paſſus eſt exequutionẽ rei iudicatæ,& creditor ſciẽs ius fideicõmiſſi fecit ſibi adiudicare bona fideicommiſſaria;quia ex quo ſciuit,videtnr remiſiſſe ius ſuũ;ſecus ſi ignorauit; quia tunc hæres obligatur,& repellitur exceptione,ita declarat Caſtr.*conſ.*
51 352.*Pro fundamento,col.fi.ver.pro iſtius euidentia,lib.*1.† Extẽde,vt procedat,ẽt ſi defunctus vendidiſſet bona eius, qui poſtea ſibi fuit hæres;quia non poteſt venire contra factũ defuncti;imo adeundo cenſetur ratificare venditionẽ rei ſuæ. Alex.*conſ.*92.*Viſo n.*3.*&*
52 4.*ver.confirmantur,lib.*5.vbi apoſt.*in ver.ratũ,*dat concord.† Extende;quia poteſt teſtator donare bona prouentura ex fideicõmiſſo ad hæredẽ,& hæres non poterit venire contra,late Menoc.*conſ.*
53 489.*n.*16.vbi plures allegat.† Extẽde in feudo antiquo alienato; quia ſi hæres eſt alienantis,qui poterat reuocare; non poteſt ve-
54 nire contra factum defuncti.Ceph.*conſ.*392.*n.*27.† Contrariũ eſt verius;quia ſi feudum eſt antiquum,non poteſt alienari in præiudiciũ vocatorũ,qui ẽt ſi ſint hæredes alienantis, poſſunt recu-
* perare,plene *deciſ.Pedem.*180.*per tot.*vbi dicit * cõmunem; & Dec. *conſ.*181.*n.*16.*& ſeq.*vbi infinitos citat,quando eſt hęres ex neceſſi-
55 tate, vt quia inueſtitura eſt in filios,& hęredes.† Declara plures
56 caſus,vt per Menoc.*conſ.*89.*n.*104.*& ſeq.*† Extende,ẽt ſi hæres veniat ex perſona propria,non vt hæres.Cephal.*d.conſ.*392.*n.*31.alle-
57 gat Tiraq.*de retract.lignag.§.*1.*gl.*9.*n.*47.† Extende,etiãſi alienaſſet rem propriã hęredis.Rui.*conſ.* 42.*Proponitur.n.*12.*lib.*1.Chaſſa.*conſ.*
58 47.*col.pen.*Nat.*conſ.*214.*n.*1. Ceph.*d.conſ.*392.*n.*32.† Extende, etiã ſi hæres inuentariũ fecerit,dummodo hæreditas non ſit exhauſta. Ceph.qui plures allegat *d.conſ.*392.*n.*37.idẽ pleniſſime Marzar.*in epit.fideicom.par.*2.*q.*46.*ver. aduertendũ eſt,*vbi,quod inuentariũ non eſt herba betonica,vt multi credunt; ideo non releuat, ſi adſunt bona hæreditatis ſufficientia, & cui incũbat onus probandi, ibi explicat optime,late Gabr.*conſ.*125.*n.*9.*& ſeq.*vbi pro vtraq; parte,
* & dicit magis * cõmunẽ, quod ſi hæreditas eſt ſoluẽdo,inuentariũ nõ releuat hæredẽ,& *n.*12.dicit,quod releuat,ne patiatur dãnũ hæres;ideo ſi pateretur dãnũ in aliquo,ẽt quod bona hęredi-
59 taria adeſſent,nõ obligatur de ſuo.† Amplia nedũ in primo hærede,ſed ẽt in hærede hæredis;quia nõ põt venire contra factum defuncti.Cephal.late *d.conſ.*392.*n.*37.*& ſeq.*vbi,quod eſt hęres vere,& proprie. Vide, *Hæres hæredis primi teſtatoris eſt hæres, & quando*
60 *procedat.Concl.*64.† Amplia in quocũque habẽte cauſam ab alio; quia non põt venire contra factũ authoris ſui. Vide, *Confeſſió authoris quando noceat ſucceſſori,vel non Concl.*663. Vide,*Impugnatio facti proprii non admittitur.Concl.*58.Vide,*Succeſſori ſingulari quando obſtet*
61 *exceptio authoris.Concl.*881.† Amplia; quia tenetur ſtare aſſertioni teſtatoris in iis, in quibus põt teſtator præiudicare hæredi aſſerendo,vel diſponendo,veluti ſi inſtituat extraneũ,& dicat bona ſua valere mille,& leget totũ extraneis; quia cenſetur velle prohibere Falcidiã,q̃ põt prohibere; & idẽ, ſi aliud aſſerat in præiudiciũ hęredis.Caſt.*conſ.*177.*Viſo ſupradicto.n.*2.*in fi.ver.ſed contra hoc.*
62 *li.*1.† Limita;quia aſſertio teſtatoris,quod bona ſua valeãt tantũ, quod deductis legatis remaneat legitima filiis, vel nepotib. debita hæredibus inſtitutis,nõ probat contra eos;quia poſſunt dicere ſibi non remanere legitimã,& illã velle deducere,& probatio incũbit legatariis; quia talis aſſertio nedũ nõ probat in iis, in quibus teſtator non poteſt præiudicare,ſed neq; transfert onus probandi in hæredẽ.Caſtr.*d.conſ.*177.*n.*2.*ver. & ex iis ſequitur, & per*
63 *tot.lib.*1.† Limita,quando defunctus ſolũ conſenſit alienationi.
* Surd.*conſ.*104.*n.*40. vbi dicit * cõmunẽ,ẽt ſi agatur de re libera, vel feudo;quia hoc caſu hæres non venit contra factũ defuncti,
64 qui nihil promiſit,ſed conſenſit alienationi.† Limita in hærede cũ beneficio legis,& inuẽtarii;quia aſſertio defuncti ſibi nõ nocet;imo contrariũ probare poteſt,ſicut alius extraneus;Bald.*cõſ.*89.*n.*3.*ver.ſed tamen vnũ,lib.*1.imo põt venire cõtra factũ defuncti. Dec.*in l.debitori.n.*19.*C.de pact.*quod intellige, niſi hęreditas ſit ſoluendo. Vide,*Hæres cũ beneficio legis, & inuentarii non obligatur vltra vires.Concl.*59.† Declara,vt per Gabr.*conſ.*125.*n.*9.*& ſeq.*vbi dicit hoc 65
eſſe verũ,dũmodo affectionis,& æſtimationis cauſa bona hæredis nõ eſſent magis cara.† Reſtringe;quia hæres cũ beneficio le- 66
gis,& inuẽtarii nõ põt venire cõtra factũ defuncti,qñ hæreditas eſt ſoluẽdo.Crau.*conſ.*225.*in fi.n.*12.vbi alios allegat Dec.*in l.ex qua ꝑſona.ff.de reg.iur.*vide apoſt.ad *conſ.Dec.*184.*in pr.littera* F.quę ponit concordãtes reprobantes Dec.ibi tenentẽ contrariũ.Fulg.*conſ.* 67.*in fi.ver.ad allegata vero,& n.*3.*ver.ꝙ tamen ita verũ.*& hanc cõmunẽ* dicit Grat.*conſ.*91.*n.*37.*lib.*1.vide omnino Gabr.*tit.de reg.iuris.* *
*concl.*11.*n.*9.*& ſeq.*Ceph.392.*n.*58.*ver.nec mouent.*† Contrariũ, quã- 67
do agit filius hæres cũ beneficio ad emphyteuſim, ſeu feudũ ſibi ex prouidẽtia ſuorũ maiorũ ſpectans.Bald.*in l.qui ſe patris.col.*6.*C. vnde lib.*quẽ ibi ſequuntur magis * cõmuniter Doct. & idẽ Bald. *
*conſ.*465.*col.fi.lib.*5.dicẽs,ꝙ hoc caſu nõ tenetur de euictione,quãdo eſt hæres cũ beneficio inuentarii,& bona non ſunt ſoluendo.
† Et idẽ tenet Dec.in caſu feudi conceſſi pro ſe,& hæredib⁹ filiis; 68
quia illi filii poterũt ſtãte inuẽtario venire cõtra factũ defuncti, in *conſ.*184.*col.*1.*&* 2.† Declara;quia quãdo hęres cũ dicto benefi- 69
cio venit cõtra factũ defuncti, poteſt,ſed tamẽ tenetur obſeruare factũ defuncti,pro quanto ſe extendũt vires hæreditatis.*l.fi.§. in cõputatione C.de iur.deliber.*Dec.*in d.l.debitori.n.*20.*C.de pactis.*Crau. *conſ.*22.*n.*12. vbi plures allegat.† Imo tenetur ipſe hęres, qui fecit 70
inuentariũ,probare,quod nõ ſint bona æquiualẽtia Ceph.*conſ.* 392.*n.*58.*ver.nec mouent.*† Limita in feudo conceſſo pro ſe, & de- 71
ſcẽdentib⁹ vtriuſq; ſexus hæredib⁹; quia ſi fœmina vocata in primis inueſtituris eſſet excluſa in aliis receptis per patrẽ,poteſt impugnare factũ patris,licet vocetur ad feudũ ex primis inueſtituris,vt hęres;quia hæres põt venire contra factũ defuncti,quãdo venit ad fraudãdũ hæredẽ à beneficio legis.Bald.*conſ.*215.*Proponitur ꝙ,col.*2.*in pr.ver.& ſi dicatur,lib.*2.vide ẽt Caſtillio.*conſ.*10.*n.*35.*& ſeq.& conſ.*24.*n.*30.*& ſeq.*vbi,quod licet nõ poſſit teſtator grauare in feudo;ſi tamẽ plus honorat,q̃ grauet,cauſatiue valebit grauamen.† Vnde in feudo hęreditario abſolute nõ põt hæres venire 72
cõtra factũ defuncti; ſecus ſi ſecundũ quid,declara,vt plene Surdus *conſ.*108.*per tot.*† Limita,quãdo defunctus nõ tenebatur, nec 73
in eũ dabatur actio;quia tũc hęres põt venire cõtra factũ defuncti.Surd.*conſ.*107.*n.*18.*& ſeq.*vbi late.† Limita; quia ſi defunctus 74
emit bona ſuppoſita fideicõmiſſo reſtituẽda Titio, & poſtea hęredẽ inſtituat Titiũ fideicõmiſſariũ,poterit retinere bona fideicõmiſſi,vt fideicõmiſſarius,& tanq̃ hæres paſſus euictionẽ à ſeipſo vti fideicõmiſſario agere ad pretiũ cõtra hæredes vẽditoris. Cuma.*conſ.*33.*Quidã,ponamus,*quod eſt Benedicti de Plũbino, Signoroli Homodei; Raphaelis Fulg.& Raphaelis Cumani,qui omnes * cõcordant; quia nõ venit cõtra factũ obligatoriũ defuncti,cui eſt hæres. Vide,*Es alienũ debet ſemper deduci, & qualiter. Concl.* 333.Vide,*Hæres adeundo obligatur, & qualiter.Concl.*51.† Extẽde idẽ,ſi 75
habet bona fideicõmiſſi à grauato ex donato ante purificatã cõditionẽ; quia ea purificata mutatur cauſa dominii. Caſt.*conſ.*346. *Circa bona.in pr.* idẽ, ſi ex titulo legati.idẽ Caſtr.*conſ.*391.*Primo videndũ.lib.*1.† Limita in iis, quæ ſunt perſonalia, prout ſi feudatarius 76
iurauit fidelitatẽ alicui Principi recognoſcendo feudum ab eo; quia non præiudicat ſucceſſori in feudo ẽt hæredi;quia iuramẽtum,& recognitio eſt. perſonalis, nõ realis. Anch.*conſ.*310.*Tresdomini.n.*4.*& 5.iuncto n.*16.*ver.nõ obſtat lex.*† Limita;quia ſi hęres gra- 77
uatus reſtituere fideicommiſſum inſtituat hæredẽ ſuũ ipſum fideicõmiſſariũ,& fecit tot legata, quæ abſorbent fideicõmiſſum, licet hæres acceptet teſtamentũ,& adeat; nõ tamen priuatur ſuo fideicõmiſſo,ſed ex hæreditate teſtatoris obligatur abſq; deductione Treb.vel Falcidiæ.Cuma.*conſ.*109.*Teſtator inſtituit, ver. ad ſecundũ, vſq; in fi.*& ita Caſt.*conſ.*197.*Viſis dubiis,lib.*2.ꝙ eſt cõſiliũ D. Salluſtii de Monte Morcini, & Abbatis Siculi, ſequitur Nat.*conſ.* 470.*n.*17.& Caſtr. *conſ.*448.*lib.*2.Vide,*Fideicõmiſſum prohibitũ alienari,ſi alienetur,qualiter detur rei vẽdicatio.Cõcl.*264.† Extẽde; q̃a imo 78
ẽt ſi teſtator ꝓ ſe,& hæredib⁹ obligaſſet bona debita filiis ex alieno fideicõmiſſo, licet ſint hæredes patris; tamen poſſunt venire cõtra factũ defũcti, ex quo,vt filiis debetur,nõ vt hęredibus,nec teſtator illis præiudicat vt filiis, ſed vt hęredibus. Caſt.*d.conſ.*197. *in pr.lib.*2. Vide,*Diuiſió non præiudicat fideicõmiſſo, & quãdo ſecus. Concl.* 543.† Cõtrariũ tenet Ceph.*conſ.*392.*n.*26. *& ſeq.* vbi infinitos alle- 79
gat,& re ꝓbat conſ.Caſt.*n.*52.*& ſeq.*vbi,quod hæres obligatur omnino.† Declara,vt limitatio ꝓcedat,qñ hæres grauat⁹ teſtãdo 80
legauit, vel inſtituit de bonis ſuis;quia nõ cẽſetur legaſſe fideicõmiſſũ;ſec⁹ ſi legaſſet certa bona; quia tũc teneretur ad illa bona. Cum.*cõſ.*109.*in fi.ver.nõ obſtat,ꝙ cõſentiẽdo.*† Limita; q̃a factũ defũcti 81
nõ nocet hęredi habẽti ꝓpriũ titulũ.Bald.*cõſ.*452.*Hæredi habẽti,in pr.lib.*5.alleg.*l.an vitiũ.§.ex facto.ff.de diuer.tẽp.præſc.*† Limita in cõfeſ- 82

ſione

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſione erronea; quia ſicuti pōt reuocari per defunctū; ita p hære-
dē; & ideo hæres non dicitur venire hoc caſu cōtra factū defun-
cti. Rom. conſ. 520. n. 9. & ſeq. Afflict. deciſ. 240. n. 7. ver. item quia filius.
83 † Limita, qn̄ filius reuocaret vt filius; quia ſibi tanq̄ filio debere-
tur, veluti ſi pater in prçiudicio filiorū ex primo matrimonio, vel
in præiudiciū filiorū legitimorum & naturalium relinqueret fi-
liis ſecundi matrimonii, vel ſpuriis, aut naturalibus. Nā filii re-
uocant, vt filii, & poſſent multa exempla dari. Crauet. conſ. 200. n.
5. & ſeq. maxime n. 7. ver. poſtremo conſidero. Cephal. conſ. 393. n. 110. &
84 ſeq. † Extēde; quia filius natus poſt donationē patris reuocat do-
nata ex l. ſi vnquā. C. de reuoc. donat. ēt ſi ipſe filiꝰ ſit hæres patris. Caſt.
85 conſ. 435. Super hoc puncto, in fi. lib. 2. † Limita in hærede eius, qui cō-
ſenſit alieno contractui; quia licet conſentiens iura ſua perdat,
ita vt ipſe, vel hæres eius ex perſona conſentientis nō poſſint cō-
trauenire; tamē hæres conſentientis poteſt contrauenire ex per-
ſona ſua. Fulg. conſ. 67. Paterfam. col. 3. n. 4. ver. pro patre vero. Vide, Cō-
86 ſenſus quando præiudicet conſentienti, vt perdat ius ſuū. Concl. 752. † Idē in
conſentiente, qn̄ ius ſuperuenit; quia conſentiendo non cenſe-
87 tur renunciare iuri ignorato. Fulg. d. conſ. 67. n. 5. † Extende idē in
fideiuſſore; quia licet teneatur de euictione rei; tamen ſi illa res
deueniat ad fideiuſſorem alio iure; poterit ipſam rem vendicare;
licet teneatur de euictione; & idem in hærede fideiuſſoris; quia
poterit rē vendicare, ſi iure ſuo; quia ex quo cōſenſit pro iure de
futuro, fideiuſſor non cenſetur renunciaſſe. Fulg. d. conſ. 67. nu. 4.
ver. nā ſicut cōmittitur. Ceph. conſ. 392. n. 47. & conſ. 393. n. 52. & ſeq. cō-
88 munē dicit Menoch. conſ. 89. n. 111. & ſeq. † Reſtringe, niſi cōſen-
tiens vlterius proceſſiſſet promittendo non cōtrauenire per ſe,
89 vel hæredes. Fulg. d. conſ. 67. col. 3. circa fi. ver. & qui forſan. † Limita,
qn̄ defunctus primo improbaſſet factū ſuum; quia hæres pariter
90 poteſt improbare. Decia. conſ. 121. n. 6. lib. 3. † Limita; vt procedat
ſolū, ꝙ non poteſt impugnare pro rata, pro qua eſt hęres, non aūt
pro toto, qn̄ eſſet ſolū hæres pro parte; quia poterit impugnare ꝓ
partibus, pro quib. nō eſt hæres. Bart. in l. auus, col. 1. ad med. ff. de pact.
Cor. conſ. 92. Licet in hac, ad fi. lib. 4. Crau. conſ. 131. n. 7. Alex. conſ. 30.
n. 2. lib. 6. Corn. conſ. 104. n. 6. lib. 3. & conſ. 92. in fi. & conſ. 220. nu. 5. lib. 4.
* vbi dicit * communem eſſe rationē, quod pro parte, pro qua eſt
hæres, pro ea ēt defunctū repræſentat. Caſtr. conſ. 197. n. 2. ver. quo-
ad ſecundū, lib. 2. quod eſt Domini Saluſtii, & D. Abbatis Siculi. Li-
91 mita, † quando teſtator aliquid iuſſit contra legē, vel decretum;
quia tunc poteſt venire hæres contra factū defuncti. Crau. conſ.
92 735. n. 10. Gramm. deciſ. 93. † Et ideo non tenetur filius hæres ap-
probare factū defuncti, ſi eſt cōtra formam l. hac edictali. C. de ſecū-
dis nupt. vel contra auth. licet. C. de natural. lib. Crau. conſ. 200. num. 5.
Gramm. d. deciſ. 93. n. 9. latiſſime Ceph. qui ponit multa exempla d.
93 conſ. 393. n. 110. ver. ad ſeptimū. cum ſeq. † Idē in iis, quæ gratia hære-
dis ſunt demandata à teſtatore. Grauet. d. conſ. 735. nu. 11. & conſ. 59.
n. 2. vbi, quod non implendo modum concernentem fauorē hę-
94 redis non priuatur. † Idē, ſi teſtator inſtituat ſpurium cum filio
legitimo, vel naturalem, quia legitimus, & naturalis adeundo ſi-
bi nō præiudicat, ex quo teſtator contra legē teſtatur. Crau. d. conſ.
95 200. n. 5. † Idē in vxore adeūte hæreditatē mariti; quia poterit re-
cuperare fundū dotalē alienatū contra legē per maritū. Crauet.
96 d. conſ. 200. n. 5. † Idem, ſi teſtator prohibuit cautionem præſtari
ab vſufructuario; quia hæres non obligatur adeundo, ex quo fa-
ctum teſtatoris eſt contra legē Crau. d. conſ. 200. nu. 5. verſ. videmus
97 etiā. † Et eſt generale, quod generalis diſpoſitio nunquā trahitur
98 ad ea, quæ in ſpecie prohibentur. Crau. d. conſ. 200. n. 6. † Idem in
filio, qui licet adeat hæreditatem ex teſtamento patris; non ta-
men ſibi præiudicat in legitima, cui pater non poteſt præiudica-
99 re contra legem. Crau. d. conſ. 200. n. 6. ver. facit, quod dicitur. † Et idē,
ſi acceptet legatū de re ſibi debita ex fideicommiſſo aui; in quo
pater mādat compenſari legitimā. Caſtr. conſ. 391. Primo videndum.
100 lib. 1. † Idē; quia aditio cenſetur facta ſecundū quod lex diſponit;
ideo hæres detrahit Falcidiam, ēt quod teſtator voluerit integra
legata perſolui; quia lex prohibet grauari hæredē. Crau. d. conſil.
101 200. n. 5. ver. ad idē. † Idē; quia aditio ſemper cenſetur facta, & de-
bet intelligi in iis, quæ defunctus facere potuit, non in prohibi-
102 tis. Crau. d. conſ. 200. n. 8. ver. rurſus. † Idē, ſi factum defuncti eſſet
103 contra iuris diſpoſitionē Crauet. conſ. fi. † Limita, qn̄ hæres non
habet à defuncto, vel defunctus tenebatur omnino relinquere
ipſi hęredi, Menoch. conſ. 104. n. 54. lib. 1. Gramm. deciſ. 93. Crauet. d.
104 conſ. 200. n. 5. & ſeq. Caſtr. conſ. 448. in fi. lib. 2. † Extende in tantum,
vt ſi teſtator habens feudū debitū agnato, inſtituat heredē agna-
tū, & mandet ex feudo ſatisfieri creditotibus, & priuet agnatum
hæreditate ſua, quatenus feudū petat, vel volūtatē ſuā circa feu-
dū impugnet, pōt nihilominus agnatus adire hæreditatē cū di-
cto beneficio, & petere feudū, nec priuabitur hæreditate; quia

non potuit teſtator contra legē diſponere. Cuma. conſ. 163. Guar-
nerius, in fi. ver. ad quartum. † Et ideo aſſertio teſtatoris, quod bon 105
ſua ſufficiant pro legitima filii, deductis legatis, nedū nō probat,
ſed neq; trāsfert onus probādi contrariū in filiū. Caſtr. conſ. 177.
Viſo ſupradicto. n. 2. & per tot. lib. 1. † Limita; quia hæres venit contra 106
factū defuncti in iis, quæ principaliter tēdunt in perniciē hære-
dis. Crau. conſ. 366. n. 21. & ſunt in fraudē illius facta, Curtius Se-
nior conſ. 1. in fi. Crau. dict. conſ. 200. † Limita, qn̄ factū defuncti eſ- 107
ſet ſine præiudicio tertii; quia nō præiudicaret hęredi, Bero. conſ.
110. n. 12. lib. 1. † Limita in onerosis, & propriis filii ex debito legis, 108
vel hominis; quia in lucroſis tenetur approbare factū defuncti,
non in aliis, ita Caſt. conſ. 448. n. 3. lib. 2. † Limita, qn̄ factū defuncti 109
erat nullū; quia ſicut defunctus poterat dicere de nullitate; ita ēt
hæres Hier. Gabr. conſ. 125. n. 5. & ſeq. Menoch. conſ. 89. n. 6. lib. 1. late
Crau. d. conſ. 200. n. 7. ver. amplius ſi pater. † Idē in omni caſu, in quo 110
defunctus potuiſſet contradicere; quia multo magis poterit hę-
res. Menoc. conſ. 89. n. 8. & 9. lib. 1. & ideo poteſt opponere enormē
læſionem, dolū, metū aduerſus contractū defuncti; prout pote-
rat defunctus. Crau. conſ. 142. n. 29. & conſ. 200. n. 7. † Extende; quia 111
venditio nulla; quia prohibita, per concedentē facta à defuncto
non præiudicat filio hæredi, quin poſſit reuocare. Bald. in l. quoti-
es, la prima, n. 10. C. de fideicom. Alex. conſ. 93. vol. 2. Bald. in l. cū à matre.
C. de rei vend. Aret. conſ. 123. n. 7. Soc. conſ. 79. n. 47. lib. 1. Grat. conſ. 91 n.
21. Gramm. deciſ. 93. n. 8. Afflict. deciſ. 240. n. 8. Tiraq. de vtroq. retract.
§. 26. gl. 2. n. 6. vbi loquitur in alienatione contra prohibitionē te-
ſtatoris. Vide plenius Tiraq. §. 1. gl. 9. nu. 46. & ſeq. vbi pleniſſime.
† Declara in omnibus caſibus, in quib. quis admittitur contra fa- 112
ctū defuncti, tenetur relaxare bona defuncti, prout in hęrede cū
dicto beneficio, Crau. conſ. 22. nu. 12. vbi plures citat. † Reſtringe; 113
niſi actus nullus morte confirmetur. Crau. d. conſ. 200. n. 7. verſ. ad-
do Aret. † Limita, qn̄ defunctus in fraudem hæredis, vt priuaret 114
eū portione ſibi debita, aliter, q̄ debuiſſet, depoſuiſſet. idē Gabr.
d. conſ. 125. n. 8. Crau d. conſ. 200. n. 5. & ſeq. maxime nu. 7. ver. ſimiliter
Bart. Ceph. d. conſ. 393. n. 110. & ſeq. vbi late Caſtr. conſ. 197. in pr. lib. 2.
& conſ. 448. in fi. lib. 2. † Et ꝓpterea in legitima debita, vel alia por- 115
tione à lege, & ſtatuto reſeruata filio non præiudicatur, licet ſit
hæres. Caſtr. conſ. 448. Tria ſunt, in fi. lib. 2. ſequitur Natt. conſ. 470. n.
17. Ceph. d. conſ. 393. n. 110. & multis ſeq. Caſtr. conſ. 197. in pr. lib. 2. De-
claratur, † vt procedat, qn̄ fraus contra hæredē eſſet; quia quod 116
ſibi debetur à lege, vel ſtatuto, non conſequeretur; ſecus ſi debe-
retur ex hominis diſpoſitione, ita videtur declarare Decian. conſ.
55. n. 84. & ſeq. verſ. ſupereſt vltimū. maxime n. 99. lib. 3. † Limita; quia 117
non tenetur hęres approbare factū defuncti, niſi in iis, in quibus
defunctus libere diſponere potuit, Crau. d. conſ. 200. n. 7. vbi mul-
tos caſus enumerat, ad hoc, quod hæres non teneatur approba-
re factum defuncti. † Limita, quando is, qui renunciauit fidei- 118
commiſſo, non fecit mentionē de hæredibus, ſed de ſe tantum;
quia tunc non præiudicat hæredi, quin poſſit adueniēte condi-
tione venire ex propria perſona. Bald. in l. qui ſe patris. nu. 12. verſ. tu
ergo conſidera. C. vnde liber. ſequitur Alex. conſ. 18. nu. 12. verſ. aut filii. lib.
5. Ruin. conſ. 138. n. 10. lib. 2. Alba. conſ. 74. in pr. Decian. conſ. 33. nu. 108.
& ſeq. lib. 1. & ita videtur tenere Pariſ. conſ. 71. qui nititur ſuper ex-
preſſione hęredum. n. 35. lib. 3. ver. vlterius eſt aduertendum. † Contra- 119
riū tenet expreſſe Alex. conſ. 13. n. 7. & ſeq. ver. nō obſtat, lib. 5. vbi, quod
ſiue ſit facta mentio hæredū, ſiue non, obligatur hæres, ſequitur
Dec. conſ. 184. In cauſa col. 2. ver. & eſt verū. & plenius conſ. 213. n. 16. &
ſeq. vbi, quod ſemper hæres continetur in omni obligatione de-
functi. † Declara, vt per Gabr. d. conſ. 125. n. 12. verſ. iis ita ſe habenti- 120
bus, & n. 13. cū ſeq. quia ſi ſumus in ſimplici remiſſione fideicōmiſſi,
& remiſſio eſt perſonalis, vt ipſe tenet in principio cōſilii, aut vl-
tra remiſſionē ſimplicē facta eſt cōuentio, vel promiſſio, quod ſit
res libera, vel ſi adeſt obligatio generalis bonorū pro obſeruan-
tia; quia tunc trāſit ad hæredes, licet nō ſit dictū. Vide Ant. Gabr.
lib. 6. tit. de regulis iuris. Cōcl. 11. Hæres nō poteſt venire cōtra factū defuncti.

Hæres non implens voluntatem defuncti quando priuetur. Concluſ. 54.

HÆRES † iuſſus aliquid implere à teſtatore, ſi iuſſus, vel moni- 1
tus fuit per iudicē, & per annū non impleat, priuatur cōmo-
do hæreditatis, auth. de hæred. & Falcid. §. ſi quis aūt, colla. 1. & eſt cō-
munis opinio, * dicit Rim. Iun. conſ. 292. nu. 2. & 3. Caſtr. conſ. 397. *
Præmittenda ſunt, col. fi. ver. de illo vero. lib. 1. Abbas conſ. 40. in fin. vbi, ꝙ
ſi agitur de priuatione poſt annum, ſufficit vnica monitio, ſi ante
annū, plures. † Amplia in hærede iuſſo non nubere ſine conſilio 2
patris ſub pœna priuationis; quia ſi contraueniat, priuatur hære-
ditate. Aret. conſ. 67. in pr. plene Crauet. conſ. 1. in pr. † Amplia, vt ꝓ- 3
cedat ēt, quando adeſſet conſtitutio ſynodalis, quod hæres non
implens legata ad pias cauſas, cēſeatur monitus, & priuatus poſt

annũ;quia ſi habuit ſcientiam teſtamenti,priuatur à die ſcientiæ
per lapſum anni.Bald.cõſ.480.Teſtator inſtituit.n.5.ver. quartũ dubiũ.
4 lib.1.† Contrariũ,ſi conſtitutio ſolũ diceret,quod lapſo anno cẽ-
ſeatur monitus hæres,& exequutor,& alia monitio non requi-
ratur;quia quoad priuationẽ exequutoris lapſo anno priuatur,
5 ita Rom.conſ.228.n.9.& 10.cum ſeq. Soc.conſ.217.lib.1.† Sed quoad
priuationẽ hæredis non operatur,niſi id, ꝙ operatur monitio,
ſeu iuſſus iudicis,& ad hoc,vt intret priuatio hæredis, duo ſunt
neceſſaria, quod monitio iudicis præcedat,& per annũ non im-
pleat mentẽ teſtatoris;vnde monitio non fit,niſi lapſo primo an-
no;igitur requiritur ſecundus annus poſt monitionem,vt hæres
priuetur.Bart.in terminis ſtatuti Gualdi,conſ.137.Statuto,in pr.lib.
1.quẽ ſequuntur in hoc Rom.d.conſ.228.n.10.& Soc.conſ.217.lib.2.
6 † Amplia;vt ꝓcedat, ẽtſi iuſſus teſtatoris nõ ſit poſſibilis in totũ;
qa eo modo, quo põt impleri,debet impleri,& ſi non põt in toto
impleri,implendus eſt in parte poſſibili,plene Crau.conſ.1.nu.5.&
ſeq.ver.ſecundo reſpondeo.allegat Rom.conſ.409.circa fi. Dec. conſ.50.
col.1. Vide,Legata pia quando de vno vſu ad aliũ ſint cõmutanda.Concluſ.
7 114.†Declara;quia ſi eſſet impoſſibile pręceptũ teſtatoris,nõ ob-
8 ligat.Ruin.conſ.160.n.7.& 8.lib.3. † Contrarium videtur tenere
Rom.d.conſ.409.n.10.& ſeq.vſq; in fi.vbi dicit,ꝙ ſi teſtator iubet ꝑ
hæredẽ ſuũ conſtrui Hoſpitale,& Epiſcopus non velit dare licẽ-
tiã,excuſatur hęres,ſed in fi.dicit in ver.duo ẽt,quod tenetur hęres
conſtruere oratoriũ profanũ, quod nõ requirit licentiam Epi-
ſcopi,& ſic ſi nõ poteſt exequi,prout teſtator iuſſit,debet exequi,
prout poteſt,& ſic etiã apoſt.fi.ibi in ver.facere,dat concord. & nõ
dicit aliquid de pœna;imo n.11.ver.dico tamen, dicit, quod ſi Epi-
ſcopus cõmutaret locũ,vbi debeat fabricari,quod hęres tenetur
fabricare in loco ab Epiſcopo ordinato;ſed tamen in iſta cõmu-
9 tatione pæna non eſt repetita.† Amplia;quia hęres non implens
modũ,vel conditionẽ ad fauorẽ pię cauſæ adiectã,ſi ex mora hę-
redis,vel ẽt ex caſu nõ põt impleri,priuatur cõmodo hæreditatis
legatæ,ſeu relictæ ſub modo, vel conditione; quia finalis cauſa
præſumitur cauſa pia,& præſumitur,ꝙ aliter nõ fuiſſet facturus.
Bald.conſ.219.Pepus Nicolutij.col.2.ver.amplius conſiderandũ,lib.2.Alex.
10 conſ.138.Opportune.n.12.ver.quoad aliud dubiũ.lib.1.† Extende; quia
fauorę pię cauſæ teſtator cẽſetur appoſuiſſe terminũ anni,quo e-
lapſo,ſi hæres nõ impleuit,priuatur,& repellitur à cõmodo iudi-
cii teſtatoris.Bald.d.conſ.219.n.1.in fi.ver.præterea quando iubet, lib.2.
11 †Extende;quia ſi factũ eſt fideicõmiſſum in familia cum condi-
tione,quod grauatus non faciat aliquid,alias priuatus ſit, & bo-
na,ſeu hęreditas loco pio applicetur,intelligitur durãte vita gra-
12 uati,qui cõtrauenit.Ruin.conſ.122.n.6.lib.2.Pariſ.cõſ.70.lib.3.† Ex-
tende;quia ſi hæres intra annũ nõ ſoluit legata pia, priuatur hæ-
reditate ipſo iure,auth.hoc amplius,in verb.excluditur,C.de fideicom.&
melius,vnde ſumitur in auth.de hæred.& Falcid. §.omnibus.gloſſ.iũ-
13 cto tex.in cap.ſi hæres,de teſtã.† Declara,ſeu reſtringe, niſi legitimo
impedimento fuiſſet impeditus,cap.nos quidẽ,de teſtã.in ver.neglexe-
rit,quẽ pro ſingulari citat Abb.conſ.40.col.fi.ver.ſed iis non obſtanti-
bus.lib.1.quod tamẽ declarat non procedere quoad deuolutionẽ.
14 † Reſtringe,niſi Epiſcop⁹ prorogaſſet annũ;quia regulariter iu-
dex põt ex cauſa alterare terminũ legis, & in iudice præſumitur
cauſa.Abb.d.conſ.40.in col.fi.n.4.ver.iudex aũt.lib.1. vbi dicit maxi-
15 me procedere,vt euitetur pœna.† Amplia,vt ꝓcedat multo ma-
gis,qñ teſtator appoſuit pœnã priuationis hæredi nõ implẽti; qa
ſi nõ impleat,pœnã incurrit,& priuationẽ.Bald.conſ.346.Polonius
Montis,ꝑ tot.& conſ.417.Magiſter Benedictus lib.4.Pariſ.conſ.19.n.83.&
16 ſeq.lib.2.late Mandel.conſ.57.n.11.& ſeq.qui alios citat.† Extẽde, vt
procedat,ẽt ſi teſtator legata dote filiæ & inſtitutis maſculis gra-
uauit maſculos,vt filiã nõ nubãt niſi cũ cõſilio Seii,alias priuauit
eos,& eo caſu inſtituit filiã,quia ſi nõ ſeruarũt voluntatẽ,priuati
ſunt;quia hæc conditio nõ impedit matrimoniũ.Io.de Ana.conſ.
17 15.per tot.vbi Bolog.in fi.apoſt.† Extẽde,vt procedat tã in hærede,
q̃ in ſubſtituto dato cũ onere implẽdi ſub pæna priuationis;quia
18 ſi nõ implet,priuatur omni cõmodo. Bald.conſ.417.lib.4.†Exten-
de;quia priuato patre priuãtur ẽt filii,licet ſint vocati cũ diſtin-
19 ctione,de qua Mandel.d.conſ.57.n.11.& ſeq.†Extẽde,ẽt ſi dubiũ ſit,
an implementũ ſit ex cauſa licita,vel non licita, veluti ſi iubetur
ſoluere certũ quid filio ſpurio incapaci;quia præſumitur fauore
20 alimentorũ;ideo eſt locus priuationi.Caſt.conſ.5.n.6.lib.1.† Extẽ-
de multo magis,qñ cauſa non eſt nuda,ſed pro honore familiæ,
cũ ẽt ſufficiat nuda volũtas,ex quo ſatis lucratur, qui explet vo-
luntatẽ ſuã.Caſtr.conſ.259.Omnis difficultas.n.5.verſ.& conſidero vltra
21 prædicta.lib.1.†Extẽde;quia hæres iuſſus,ſeu ſubſtitutus iuſſus ali-
qd implere certo termino ſub pœna priuationis ſi nõ impleat, in
tantũ priuatur,ꝙ ſi decedat poſt terminũ implẽdi,non facto im-
plemẽto, ẽt ſi relinquat filios pupillos,nõ cõpetit illis reſtitutio,
ſed hæreditas ſpectat ei,cui applicatur à teſtatore,& ſi nemini eſt
facta applicatio,ſpectat ad hæredes primi hęredis;cui erat datus
ſubſtitutus.Bald.conſ.417.per tot.lib.4. Vide,Teſtati cauſa facit ceſſare
cauſam inteſtati,& quãdo ſecus.Concl.95.† Amplia; quia hæres iuſſus
conſtruere capellã intra certũ tẽpus in loco declarando per exe- 22
quutores,alias hæreditas deuoluatur ad locũ piũ, fit deuolutio,
ſi lapſus eſt termin⁹,& exequutores declararũt;ſi vero nõ decla-
rarũt,nõ fit deuolutio;quia vtrũq; requiritur,ſed lapſo ãno exe-
quutio deuoluitur ad Epiſcopũ,& cõpellitur cõſtruere.Caſt.cõſ.
327.De primo.lib.1.in pr.† Amplia;quia hæres iuſſus nõ moleſtare 23
vſufructuariũ ſub pœna priuationis,ſi nõ præſtat patiẽtiã,incur-
rit pœnã.Io.de Anã.conſ.92.ver.circa vero.† Amplia;qa hæres iuſſ⁹ 24
portare inſignia teſtatoris, ſi nõ paruit,nõ priuatur,niſi poſt prę-
ceptũ iudicis,& ꝑ annũ nõ paruerit.Caſt.conſ.397.Præmittẽda ſunt,
col.fi.ver.de illo vero.lib.1.† Extẽde in hærede iuſſo cõficere inuẽta- 25
riũ bonorũ hæreditatis intra tres dies,alias ſi nõ fecerit,ſit priua-
tus hæreditate,in qua ſubſtituit aliũ;quia ipſo iure lapſo termino
incurrit in priuationẽ;qa dies,& pæna,& nõ purgatur mora;qa
deuoluitur ad aliũ.Caſtr.conſ.292.Circa primũ,n.5.ver.ſuper quarto,
& n.6.ver.ſuper quinto.lib.2.† Declara; quia nõ priuatur ipſo iure, 26
ſed ꝑ fideicõmiſſũ;qa hæreditas nõ datur ad tẽp⁹, & hãc veriorẽ
dicit * Caſtr.d.conſ.292.n.6.ver.ſup eo vero,lib.2.† Amplia;qa hæres, 27
vel legatarius cõtraueniẽs volũtati teſtatoris priuatur cõmodo
& lucro ꝙ percipit ex teſtamẽto.auth.hoc amplius.C.de fideic.vbi Iaſ.
& Alex.in l.non oportet.C.de iis,quib.vt indig.† Reſtringe; vt nõ ꝓce- 28
dat,qñ præceptũ,vel onus teſtatoris non reſpicit cõmodũ pecu-
niariũ alterius.Alex.poſt Caſt.& Salyc.d.l.non oportet.C.de iis,quib.
vt indig.vbi tex.non priuat hæredẽ,licet nõ ſoluat impẽſã funeris
ſumptuoſe ordinatã à teſtatore;quia nõ reſpicit cõmodũ alteri⁹,
ſec⁹ ſi pro ſalute animę eſt facta,Iaſ.d.auth.hoc ampli⁹.n.6.C.de fideic.
vbi ponit alias ſeptẽ reſtrictiones.† Amplia;quia hęres priuatur, 29
ſi cõtrariũ faciat ei⁹,ꝙ iuſſit teſtator, maxime circa ea,quę cõcer-
nũt honorẽ teſtatoris.Caſtr.conſ.259.n.6.verſ.infertur.lib.1.† Am- 30
plia;quia hæres priuatur cõtraueniẽdo pręcepto teſtatoris.Pariſ.
conſ.19.n.10.& ſeq.ver.circa ſextũ,lib.2.alleg.Caſtr.d.conſ.259.tot.lib.1.
quod eſt Matthæi de Feliciano,& conſ.197.col.fin.quod eſt Domi-
ni Salluſtii,& ſubſcriptũ ab Abbate,lib.2.& conſ.292.eod.lib.2.vbi
late.†Extende, ſiue præceptũ ſit in teſtamento,ſiue in codicillis. 31
Corn.conſ.158.n.12.lib.4.† Amplia;quia capella,& loc⁹ pi⁹ ſubſti- 32
tutus directe,cũ ſit hæres,priuatur hæreditate,ſi nõ implet iuſſa,
& legata defuncti.Anch.conſ.139.Viſa prædicta.n.3.† Amplia; quia 33
hæres iuſſus nõ alienare bona,neq; locare ſine licẽtia vxoris tã in
teſtamẽto,q̃ in codicillis ſub pæna in caſu cõtrauentionis, quod
bona deuoluãtur ad cõſortiũ Eccleſię maioris Parmę,ſi ſciuit,&
cõtrauenit,intrat priuatio ipſo iure.Alex.conſ.57.Perſpectis,ꝑ tot li.
2.†Extẽde; vt procedat; ſiue appareat cauſa ꝓhibitionis, ſiue nõ; 34
quia priuatio intrat, qñ in caſu cõtrauẽtionis voluit hæreditatẽ
ad aliũ peruenire.Alex.d.conſ.57.in pr.lib.2.† Extẽde, vt procedat; 35
qa valet priuatio hæreditatis tã in teſtamẽto ſine dubio, & dire-
cte, q̃ ẽt in codicillis per fideicõmiſſũ, qñ teſtator vſus eſt verbis
obliqs,vel cõmunib⁹,videlicet hęreditas perueniat,vel deueni-
at,ſecundũ * cõmunẽ, Alex.d.conſ.57.Perſpectis,in pr.ver.ſecundo præ-
ſuppono,li.2.†Imo ẽt ſi verba eſſent directa in codicillis; qa trahe- 36
rẽtur ad fideicõmiſſũ,vt priuatio habeat locũ per fideicõmiſſũ,
videlicet reſtituta hæreditate abſq; legitima,ſi debetur, & abſq;
Trebellianica Alex.d.conſ.57.n.2.ver.quinimo,lib.2.† Extẽde,vt pro- 37
cedat ẽt ſtãte ſtatuto Parmẽ.quod maritus nõ poſſit legare vxori
aliquid vltra cẽtũ libras Parmenſiũ quoquo modo directe,vel ꝑ
indirectũ,niſi cauſa alimẽtorũ; qa ſtatutũ nõ cõprehẽdit hũc ca-
ſũ.Alex.d.cõſ.57.n.5.& ſeq.ver.tertio præſuppono,ꝑ tot. vbi tollit multa
cõtraria, & dat multa ſimilia,quæ videas; qa eſt maximũ dubiũ
ꝓpter cõtraria,quę adducebãtur.lib.2.†Reſtringe,ſeu declara in 38
hærede ꝓhibito alienare ſub pœna priuationis,& ꝙ ſi cõtra fa-
ciat,bona deueniãt ad talẽ Eccleſiã; qa ſi Rector Eccleſiæ cõſen-
ſit,nõ priuatur,& tertius nõ põt hoc opponere.Alex.cõſ.150. Viſo
themate,in fi.n.8.ver.quãtũ aũt,li.7.† Amplia qa inſtitutus hęres ſub 39
cõditione,vel modo ex defectu modi, vel cõditionis dicitur pri-
uat⁹,& excluſus ab hæreditate.Doct.in l.ſuus quoq;.§.ſed ſi filio.& in
l.ſed & ſi conditioni.ff.de hæred.inſtit.& in l.is,cui ſub cõditione.ff.de condit.
& demon.& in l.1.§.prætermittere.ff.ſi qs omiſſa cauſ.teſta.auth.hoc ampli⁹.
C.de fideic.Caſtr.conſ.292.n.4.li.2.vbi,ꝙ hæredes nõ ſeruãtes præ-
cepta,& cõditiones teſtatoris priuãtur hæreditate,& faciũt locũ
ſubſtituto,& ſequẽti in gradu.Pariſ.conſ.22.n.59.li.3.& conſ.91.& 19.
li.2.in fi.† Extẽde, vt is,q priuatur cõtrauẽtione nõ poſſit purgare 40
morã,nec eſt loc⁹ pœnitẽtiæ.Caſt.d.cõſ.292.n.5.lib.2.†Extẽde;quia 41
hæres cõtraueniẽs volũtati teſtatoris priuatur hæreditate nedũ
ipſe,ſed & illi⁹ deſcẽdẽtes.Pariſ.d cõſ.19.in qnto art.& cõſ.91.in fi.li.2.
Alba.

41 Alba.*conſ.57.n.19.*† Extende; quia contraueniens hæres teſtamē-
to non poteſt ex illo iuuari, *l.cū pater.§.libertis.ff.de leg.2.* Curt. Sen.
43 *conſ.63.col.fi.*† Reſtringe, quādo hæreditas non eſt relicta ſub cō-
ditione; quia tunc non ineſt neceſſitas implendi in forma ſpeci-
44 fica. Crau.*conſ.59.* vide infra *n.74.*† Amplia; quia imo teſtator po-
teſt adimere hæreditatem ei, cui eā conceſſit, in pænam nō obe-
dientis, & illā dare alteri obſeruanti. Pariſ.*d.conſ.19.n.33. & ſeq.lib.*
45 *2.* Amplia, † vt procedat ēt reſpectu legitimæ prohibitæ alienari
vſq; ad certū tempus, veluti ſi teſtator ꝓhibuit filios poſſe aliqd
alienare; quia voluit bona conſeruari in familia perpetuo, etiā ſi
prohibitio comphendat legitimā vſq; ad certū tempus; quia fa-
cta alienatione ēt de legitima, licet non priuetur legitima, bene
priuantur alia medietate, ita Caſtr. *conſ.77. Viſis, & conſideratis.* ꝙ
46 duplicatur *conſ.303.lib.1.* † Extende, ēt ſi poſt caducitatē cauſatā
hęres poſtea alienet in caſu à teſtatore permiſſo; qa poterit voca-
tus in caſu caducitatis reuocare alienata poſt caducitatē in caſu
permiſſo, Caſtr. *d.conſ.77.n.2.in fi.ver.concludo ergo.n.4.lib.1.* ꝙ dupli-
47 catur *conſ.303.eo.lib.1.*† Amplia; quia ſi pater priuauit filios, ſi alie-
nauerint; quia voluit bona perpetuo cōſeruari in familia, ſi con-
tingat alienatio ſiue portionis ꝓpriæ, ſiue cohæredis, cui ſucceſ-
ſit, inducitur priuatio. Caſtr. *d.conſ.77.n.5.ver.circa primū, lib.1.* ꝙ
48 duplicatur *conſ.303.eo.lib.1.* † Extende; quia priuatur cōtraueniē-
do nedū parte ꝓpria, in qua cōtrauenit, ſed ēt parte cohæredis, in
qua nō contrauenit, & idē in caſu conuerſo. Caſt. *d.conſ.77.n.5.in*
49 *fi.ver.ſuper ſecundo, lib.1.* † Amplia, qñ teſtator inſtituit fratrē, ſi in-
tra certū tempus venerit ad habitandum cum familia in patria;
quia valet conditio, qñ enim nō eſt turpis, neq; impoſſibilis, po-
teſt à teſtatore imponi. *l.vnica.C.de iis, q̄ pœn.nom.* & conditio de re-
ducendo ad patriā non dicitur turpis, neq; impoſſibilis. Bart. in
l.qui concubinā.§.vxori.ff.de leg.3. maxime, qñ imponitur fauore ali-
cuius. Bar. & Im. in *l.Titio centum.§.Titio centum.ff.de cond. & demon-*
50 *ſtra.* ideo ſi nō paruit, debet priuari. † Cōtrariū videtur velle tex.
in *d.l.Titio centū.§.2.ff. de cond. & demonſt.* quia conditio tollit liberā
51 facultatē libero homini.† Declara; quia valet cōditio, & dicitur
impleuiſſe, q cōduxit bona, & familiā animo habitādi, licet poſt-
52 ea receſſerit. Bar. in *l.prædia.§.affini. ff.de fund.inſt.*† Declara; quia ex
cuſatur; ſi nō poſſit venire iuſto impedimento, puta facto iudicis
præcipientis. *l.Titius, ſi ſtatuas.* vbi Bar. & Caſt. *ff.de condit. & demonſt.*
Bar. in *l.in teſtamento, la 2.ff.eod.* Reſtringe in minore; quia ex neg-
ligentia læſus cōſeruatur illæſus. *l.fin.C.ſi aduer.delict.l.1.C.in quibus*
cauſ.reſtit.in integ.nō eſt neceſſ. ideo talis cōditio habet locū, poſtquā
habilis erit, Caſtr. *conſ. 47. Vltra ea, q̄ ſuperius, lib.2.* & cōpetit reſti-
tutio ſemper aduerſus negligentiā minori. Aretin. *conſ.67.n.8.in*
4.dubio, & conſ.171.col. 2. imo nedū minor, ſed hæres minoris de-
bet reſtitui aduerſus negligentiam minoris. Rui. *conſ.33.n.8.lib.3.*
53 Nat. *conſ.269.n.4.* Barba. *conſ.32. Illud in mediū. lib.3.* † Declarat Bar-
bat. *d.conſ.32.lib.3.* dūmodo minor non petat reſtitutionē contra
54 Eccleſiā. Reſtringe, † qñ pœna non fuit intentata contra nō obe-
dientē; quia nō tranſit ad hæredes. Abb. *conſ.3.in q.9.lib.2.* Bart. *cōſ.*
55 *29. Proponitur lib.1.* Crauet. *conſ.59.*† Limita, vt nō procedat, quan-
do teſtator iuſſiſſet aliquid ꝓhibitū à lege, *auth.de hæred. & Falcid.*
§.iis igitur, coll.1. Caſtr. *conſ.5. Quicquid dicatur.n.4. & conſ.77.n.2.ver.*
nec obſtat.l.1. Vide, *Pœna impoſita à priuato non debetur. Concl.* 207. Vi-
56 de, *Voluntas teſtatoris ſeruanda, & quando ſecus, Concl.*287.† Et idem, ſi
teſtator inſtituat hæredem agnatū, cui debetur feudū cum one-
re, quod nō poſſit circa feudū impugnare teſtamentū, alias pri-
uetur hęreditate; quia poteſt adire cū beneficio, & obtinere feu
dum, & non priuatur hæreditate; quia teſtator non potuit con-
57 tra legē grauare. Cuma. *conſ.163.in fi.*† Limita, niſi is, cui debet fie-
ri implementū, ratam habeat moram, vt quia conſenſit, *auth. de*
58 *hæred. & Falci. §.iis igitur.*† Et ideo ſi tertius, ad cuius fauorē debet
fieri implementū, nō velit pœnam eſſe incurſam, alius nō poteſt
59 opponere. Anch. *conſ.79. Subtiliter, in fi.* Rui. *conſ.89.n.29.lib.2.*† Li-
mita; quia ſi hæres ſit iuſſus à teſtatore non poſſe ſe immiſcere in
hæreditate, donec legata fuerint ſoluta ad pias cauſas ſub pœna
priuationis, ſubſtituta pia cauſa, ſi hæres exegit ab aliquib. credi-
torib. ſponte ſoluentib. abſq; impedimento exequutorū ad pias
cauſas nō debet priuari de iure Canonico; quia cauſa eſt, ne im-
60 pediantur exequutores. Pet. de Anch. *conſ.47. Pro clariori, per tot.* †
Extende idē, quādo teſtator dedit exequutores in teſtamēto ad
exequendū omnia diſpoſita; quia videtur diſpoſuiſſe, ꝙ hæres
non ſe intromittat, licet poſſit à legatariis conueniri; ideo vide-
tur excuſari eo caſu ab omni priuatione, & pœna. Bar. *cōſ.137. Sta-*
tuto Cōmunis. n. 2. ver. ſuper ſecundo, lib.1. vbi loquitur ēt ſtante ſtatu-
61 to Gualdi, ꝙ hæres ſit monitus.† Extende maxime, quādo perſo-
na Eccleſiaſtica, vel pia cauſā agit ad pœnā; quia nimius rigor re-
pellitur in perſona Eccleſiaſtica. Pet. Anch. *d.cōſ.47. in fi.* maximē,

quando contrauentio eſt maxima.† Limita, qñ illud, ꝙ iubetur 62
à teſtatore; reſpicit ſolā hæredis vtilitatē. Dec. *conſ.238.in fi.* Vide,
*Legatarius quando priuetur ob contrauentionē, vel non. Concl.*150.† Limi-
ta in hęrede ignorāte teſtamentū; quia ignorans nō eſt in mora, 63
neq; incurrit pænā. Caſtr. *conſ.47.in pr.li.2.* Alex. *conſ.110. Circa pri-*
mū.n.8.lib.3.† Extende, ēt ſi teſtator mandauit expreſſe, ꝙ niſi hæ- 64
res ſcriptus intra annum à die mortis teſtatoris impleuerit, puta
conſtruxerit aliquid, ēt pium, ſit ipſo iure priuatus; quia neceſſa-
rio debet intelligi à die ſcientiæ hæredis, plene Rom. *conſ.409.*
Quoad primū, in prin. vbi apoſt. 1. in *ver.ſcientiæ*, dat conc. & rationē
adducit Rom. ibi. *n.2. & ſeq.* quia ignorantia cauſat iuſtū impedi-
mentū. Vide, *ignorans nihil agit neq; conſentit. Concl.*17. † Limita, qñ
non conſtat clare, quod cōtrauenerit. Rim. Iun. *conſ.23.n.244. &* 65
ſeq. † Limita, qñ hæredi iubētur plura copulatiue, prout ſtare in 66
communione, cōmunicare, & non petere diuiſionē; quia vt in-
cidat in pęnam, requiritur, quod contrauenerit in omnibus co-
pulatis, plene Alex. *conſ.112. Circa primū, in prin.lib.3.* vbi pro vtraq;
parte hanc tuetur ad pœnā euitandam; quia omnia copulata de-
bēt concurrere, maxime *n.11. & ſeq.ver.alio ēt fundamento*, vbi tollit 67
contraria.† Extende; quia hæres iuſſus communicare cohæredi
ſub pœna priuationis, non incurrit pœnā, ſi non communicauit;
quia nihil ſuperfuit, deductis neceſſariis, & qui dicit ſuperfuiſſe
vltra neceſſaria, vt ſit locus pænæ, debet probare. Alex. *d.conſ.110.*
n.6.ver.nec dici poteſt.lib.3.† Extende; quia ēt ſi ſuperfuiſſent reddi- 68
tus vltra neceſſaria non cōferendo, non incurrit pœnā, ſi nō fuit
interpellatus; quia collatio fieri non debet, niſi petatur. Alex. *d.*
conſ.110.n.7.ver.præterea.lib.3.† Extende; quia communicatio non 69
habet locum, ēt iuſſa per teſtatorem ſub pœna, qñ ſocius, cui de-
buit fieri, eſt mortuus; quia ſocietas nō tranſit ad hæredes. Alex.
d.conſ.110.n.9.ver. & poſito, ꝙ habuiſſet.lib.3. vbi loquitur, ēt ſi habuit
ſcientiam teſtamenti. † Limita; quia hæres non ſoluens legata, 70
neq; implens voluntatē defuncti; non priuatur, qñ non poſſidet
hæreditatē, & per eū non ſtat. Caſt. *conſ.47.n.2. in fi.ver.cum ergo pe-*
nes ſe, lib.2. Vide, *Feudatarius quando teneatur petere nouam inueſtituram*
*feudi. Concl.*124.† Limita; quia in omnib. caſibus, in quibus hæres 71
contraueniens priuatur in caſu contrauentionis poſt aditā hæ-
reditatem; quia non poteſt deſinere eſſe hæres facto hominis, &
priuatur per fideicōmiſſum. Crauet. *conſ.1.n.6.ver.quoad ſecundum.*
vbi dicit * communē. † Limita in minore; quia ſi deliquit negli- *72
gendo, & omittendo, conſeruatur illæſus ipſo iure, nec incurrit
pænā; ſi v. contrafaciendo, indiget reſtitutione in integrū. Caſtr.
conſ.47.in pr.lib.2.† Limita; quia hæres, qui aliquid facere tenetur 73
ſub pæna, ita demū priuatur, ſi fuit monitus à iudice, iuxta not. in
auth.hoc amplius.C.de fideicom. Dec. *conſ.2.n.3.* Crau. *conſ.193.n.4.* Mā-
del. *conſ.48.* maxime, qñ ſumus in omittendo. Vide, *Monitio vbi re-*
*quiritur, ſufficit generalis per conſtitutionē. Concl.*355. Vide, *Termino aſſi-*
gnato ſi expirauit, quando debeat duplicari, vel non Concl. 72.† Extende; 74
qa ſi teſtator inſtituat hæredē extraneū, & filiæ relinquat beſtia-
mina, q̄ habet ad ſoccidā penes diuerſas perſonas, quorū curā, &
guberniū mandauit hæredi, vſq; quo filia maritaretur, & q̄ be-
ſtiamina deſeruire habeāt ꝓdote filiæ tempore nuptus ſub pæna
priuationis hæreditatis, animalia iuerunt in ꝑditionē quaſi pro
maiori parte, egit filia ad priuationē, fuit hęres abſolut[9], quaſi nō
ſit in aliqua culpa Abb. *conſ.40.n.3. & 4.lib.1.* Iaſ. in *d.auth.hoc ampli[9]*
n.6.C.de fideicom. eo quia nō erat in ſola voluntate hæredis, ex quo
apud alios erāt, Felin. in *c.2.de magiſtr.* & quia hæreditas nō eſt ſub
conditione, vt teneretur in forma ſpecifica. Crau. *conſ.59.* & quia
filia nō interpellauit, nec monuit, vt curā beſtiaminū haberet, ſe-
cundū formā teſtamēti, q̄ monitio requiritur, vt priuetur, vt ſu-
pra in limitatione, *n.73.*† Contrariū tenet Soc. *conſ.33. lib.1.* Pariſ. 75
conſ.19.lib.2. vbi, quod hæres tenetur, cū primum potuit; ēt ſi dies
nō ſit appoſita certa, & ſi nō facit, quod debet, dicitur contrariū
facere. *l.qui non facit.ff.de reg.iur.* quā dicunt ꝓcedere in pœnalib[9],
& priuatione hæreditatis Corn. *conſ.91.li.1.* in quibus ēt morā ir-
regularē locum habere dicunt, & idem tenet Soc. in *l. de diuiſione,*
in fi.ff.ſolut.mat.† Declara totā iſtam materiā, quando requiratur 76
monitio, vel nō; quia ſi eſt appoſitū certum tempus ad faciendū,
& pœna, non requiritur monitio; quia dies certa interpellat pro
homine: idē, ſi eſt appoſita pœna, & nō dies; quia nō requiritur
monitio, ſed ſufficit requiſitio; ſi v. appoſitus eſt dies, & nō pœna,
requiritur monitio iudicis, prout requiritur ſemper, qñ non ap-
poſitus dies, neq; pœna Caſt. *conſ.292. Circa primū, in fin.n.9.ver.ſu-*
per octauo.li.2.† Reſtringe, vt nō procedat in facto negatiuo, pro- 77
ut ſi prohibet alienare, vel facere; quia ſtatim, ꝙ contrariū facit,
incidit in pœnā abſq; interpellatione. Crau. *conſ.293.n.4.* quia ex
non implemento non incurrit ipſo iure in pœnā, ſed bene ex cō-
trauētione. Bal. Salyc. Iaſ. & alii in *d.authen.hoc amplius.C.de fideicom.*

Decla-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

78 Declara; † quia ſi hæres iuſſus aliquid implere ſimpliciter, & ſi
non impleat, priuatur hæreditate, requiritur monitio ad implementũ, vt poſſit priuari, *auth. de hæred. & Falcid. §. ſi quis non implens, l. ſi pœnã. ff. quando dies leg. cedat*, ita apoſtil. ad Bart. *conſ. 29. Proponitur, in ver. non fuit neceſſario. lib. 1.* quæ prædicta allegat, & dicit idem eſſe in pæna legali contra negligentes, quando non adeſt dies, & pæna; quia non ligant ſine monitione, & diſpoſitio legalis, & vltimæ voluntates æquiparantur; ſecus dicit, ſi verba affirmatiue ꝓferuntur, ꝓut ſi alienauerit, vel tale fecerit, priuetur; quia tunc non requiritur monitio, & ita hoc ſecundo caſu Caſtren. *conſ. 77.*
79 *n. 5. ver. ſuper ſecundo. lib. 1.* † Si v. adeſt dies, & pæna; tunc non requiritur monitio, & ideo diſtinguitur; aut deceſſit hæres ante diem, licet non impleuerit, & excuſatur; quia non eſt in mora ante diẽ. Bar. *conſ. 7. Factũ tale, n. 1.* & ibi apoſtil. in *ver. commiſſa, lib. 1.* dat concor. ſi v. decedat poſt terminũ, & non impleuit, incurrit pœnã, & filii, & hæredes non reſtituuntur hoc caſu. Bald. *conſ. 417. Magiſter*
80 *Benedictus, per tot. lib. 4.* † Vide tñ Bart. *d. conſ. 29. ver. ſed certe. lib. 1.* vbi vult, ꝙ ſi filius iuſſus ſoluere legata, & implere diſpoſita, non obſeruauerit, cadat ab hæreditate, ꝙ ſi per longum tempus duodecim annorũ non obſeruauit, & mortuus eſt, ex quo certũ eſt, ꝙ non voluit implere, & non poteſt implere, ꝙ inducitur priuatio ſine monitione; quia ius implendi non tranſit ad hæredes; & iterum. *conſ. 98. Teſtator, lib. 2.* vbi, ꝙ hæreditas applicatur cohæredi-
81 bus, vel venientib. ab inteſtato, qui ſuccederent teſtatori. † Contrariũ tenet ibi apoſtil. ad Bart. *d. conſ. 29. lib. 1. in ver. non fuit neceſſa-*
82 *ria*, quia requiritur monitio, ex quo nõ adeſt dies certa, & pęna. † Declara forte; quia hæres tenetur intra annũ ſoluere legata, ſufficit pæna à teſtatore, & terminus à lege; vel dicas, ꝙ interpellatio requiritur, qñ eſt negligens; ſecus, ſi eſt contra faciens, Ruin.
83 *conſ. 110. n. 4. li. 5.* † Declara; quia ſi potuit exequi, & nõ eſt executus, & mortuus ex quo amplius exequi non poteſt, & nõ tranſit ad hæredes, priuatur. Bart. *d. conſ. 29. ver. modo quæritur. lib. 1. d. conſ.*
84 *98. lib. 2.* † Limita; quia ſi teſtator mandat per hæredẽ ſuum conſtrui Hoſpitale intra annũ, alias priuetur ipſo iure hæreditate; ꝗa nõ poteſt ſine licentia Epiſcopi cõſtruere, ſi Epiſcop⁹ nõ vult dare licentiã, excuſatur hæres. Rom. *conſ. 409. Quoad primũ. n. 10. ver.*
85 *quoad tertiũ.* † Extende, vt non incurrat pænã, ẽt ſi Epiſcopus in alio loco conſtrui mandaret; quia licet teneatur conſtruere, ꝓut Epiſcop⁹ mandat: non tñ cenſetur repetita pæna teſtatoris in tali commutatione. Rom. *d. conſ. 409. n. 11. ver. dico tamen.* vbi apoſtil. in *ver. facere*, dat concord. Vide Concl. prox. ſeq. Vide, *Contrauenire quando quis dicatur voluntati teſtatoris. Conc. 1015.* Vide, *Fideicommiſſũ prohibitum alienari, ſi alienetur, qualiter detur rei vendicatio. Concl. 264.* Vide, *Legatarius quando priuetur ob contrauentionem, vel non, Concl. 150.* Vide, *Pæna appoſita fideicommiſſario quando committatur. Concluſ. 242.*

Hæres iuſſus ſub pœna quando pœnam incurrat non implendo, vel ſecus. Concl. 55.

1 HÆRES † iuſſus ſub pæna priuationis non alienare, ſi alienat, incurrit priuationẽ, eſt tex. clarus in *l. 1. C. de iis, quæ pænæ nom. Inſt. de legat. §. fi.* vbi eſt caſus. Vide, *Pæna appoſita fideicommiſſario quã-*
2 *do committatur. Concl. 242.* † Extende, vt procedat, ẽt ſi pater prohibuit filios poſſe aliquid alienare vſq; ad 30. annos; quia ſi alienarunt, non excuſantur, ſi dicãt potuiſſe alienare vſq; ad legitimã; quia imo priuantur reſiduo ſupra legitimã, quæ debetur vocato. Caſtren. *conſ. 303. Viſis, & diligenter, in prin.* maxime *ver. breuiter,*
3 *col. 1. in fi. & 2. lib. 1.* ꝙ duplicatur *conſ. 77. eod. lib. 1.* † Declara; quia multũ refert, an priuatio ꝓueniat ex cauſa poteſtatiua hæredis, puta ſi alienauerit; vel ex cauſa euentuali; quia ſi priuatur ex cauſa poteſtatiua, vocatus ſuccedit per fideicommiſſum; ſi ex cauſa
4 euentuali, iure directo. Caſtr. *d. conſ. 77. & conſ. 303. in princip. lib. 1.* † Extende; quia priuatio habet locũ, ſiue ſit vnicus hæres, ſiue plures; quia quilibet in ſua parte cenſetur priuatus; ſed ſi oẽs deceſſerint, & peruenerit hæreditas ad vnũ ſuperuenientẽ, licet alienauerit partẽ ſuam, vel partẽ fratris defuncti, priuatur tota hæreditate, & portionis ſuæ, & fratris, qñ prohibitio eſt realis; ſec⁹, ſi perſonalis. Caſtren. *d. conſ. 77. & conſ. 303. col. 3. n. 3. ver. ſuper eo vero.*
5 *lib. 1.* † Requiritur tamen interpellatio ad hoc, vt pœnam incur-
6 rat hæres. Petr. Anch. *conſ. 79. in fin.* † Declara; quia requiritur interpellatio, quando eſt negligens in faciendo: ſecus, ſi delinquat
7 cõtrafaciendo præcepto teſtatoris. Ruin. *conſ. 100. n. 4. lib. 5.* † Amplia, vt procedat ẽt in Eccleſia, vel Hoſpitali, aut loco pio; quia ſi teſtator mandauit, ꝙ non poſſet Rector alienare bona teſtatoris ſub pœna priuationis, & facta fuerit alienatio, inducta eſt priuatio, licet Eccleſia habeat regreſſum contra Rectorẽ pro damnis, & ſi nõ eſſet ſoluendo, habeat reſtitutionẽ, ſi eſt intra quadrienniũ. Ang. *conſ. 168. Teſtator in omnib. in princ.* vbi tollit omnia cõtra-
8 ria, quæ dixit *conſ. 154.* † Contrarium tenet Ang. *d. conſ. 154. Andreas Petri.* vbi, quod eſt præceptum nudum, ex quo non expreſſit, cui debeat applicari: & quia ſemel hæres non poteſt deſinere. † Am- 9
plia, quia per aditionẽ partis inducitur priuatio in totum ẽt contra Eccleſiam, quando teſtator indefinite prohibuit, & in euentum alienationis priuauit hæredem. Ang. *d. conſ. 168. n. 3. ver. venio ad ſecundum.* † Amplia, vt idẽ ſit, ſi teſtator imponat pœnã hæredi, 10
vel legatario, vt non poſſit moleſtare vxorẽ, vel alium; quia iſta eſt legitima cauſa priuationis & ſi contrarium facit, priuatio, & pœna habet locũ. Alexan. *conſ. 52. Viſo teſtamento, in princip. & per tot. lib. 2.* vbi, quando ex qua moleſtia dicatur, vel non contrauenire, & *conſ. 57. Perſpectis n. 2. ver. accedit. lib. 2.* Vide, *Moleſtare prohibitus ſub pœna quando pœnam incurrat. Concl. 306.* † Limita; quia hæres prohi- 11
bitus alienare ſub pæna non incurrit pœnam, ſi alienat, quando ante euentum conditionis de reſtituendo recuperauit bona alienata, vel ſucceſſit illi, in quem alienauerat, veluti ſi erat iuſſus non alienare ſub pœna; quia poſt mortẽ prohibiti voluit deuenire in alium; quia ſi alienauit, & poſtea ſucceſſit ei, in quem erat facta alienatio, non incurrit pœnã, Ang. plene *conſ. 169. Super puncto ſupradicto, in prin. & quaſi per tot.* vbi, ꝙ potius attenditur mẽs, &
ratio, quam verba. † Limita, quando alienatio fieret in perſonã 12
vocatam à teſtatore ad eadem bona, quia prohibitio ad eandem perſonam non extenditur. Ang. *d. conſ. 169. col. 3. in princ. ver. tertia ratio.* † Limita, quando poſt teſtamentum inter legatariũ & hæ- 13
redem factũ eſt compromiſſum, & latum laudũ ſuper legato ſub pœna facto; quia cũ ſit facta nouatio, nõ eſt locus pænæ in teſtamento poſitæ. Anchar. *conſ. 79. in prin.* † Limita, quando fauore 14
tertii eſt appoſita pæna; quia ſi tertius remittit morã, ad cuius fauorẽ eſt inducta pæna, hęres non priuatur. Pet. Anch. *d. conſ. 79. in princ. & circa fin.* † Limita: quia hæres iuſſus ſoluere omnia legata 15
intra annũ, alias teſtator legauit omnia bona ſua alteri loco pio, non incurrit pœnam, ſi non ſoluit legata annua, & conditionalia, quæ intra annũ ſolui nõ poſſunt, nec cenſetur adſtrictus ſoluere, antequam detur actio, vel euentus conditionis. Oldr. *conſ. 232. Quidam teſtator.* † Declara; quia ſi legatum non valeret, prout 16
factum ſpurio per patrem, non incurreret pænã: ſecus ſi valeret, puta quia pro alimentis, & in dubio debet interpretari, vt ſit pro alimentis. Caſtren. *conſ. 5. Quicquid dicatur. n. 4. & ſeq. lib. 1.* † Limita; 17
quia quando pœna eſſet ſuper re prohibita à legibus, vel ſuper turpi conditione, vel ſuper impoſſibili, nihil valet. *l. 1. C. de iis, quæ pænæ nomine.* Vide, *Voluntas teſtatoris ſeruanda eſt, & quãdo ſecus. Concl. 287.* † Extende; quia non valet præceptum patris, ꝙ filii perpetuo 18
teneantur ſtare in cõmunione ſub pœna priuationis: ſecus ſi ad tempus, Alex. *conſ. 110. Circa primũ, n. 10. ver. pro hoc ẽt, lib. 3.* & ibi apoſtil. citat eundẽ Alex. *conſ. 18. lib. 2.* † Limita; quia pæna non cõ- 19
mittitur, qñ non intereſt eius, qui vocatur in caſu pœnæ. Ruin. *conſ. 89. n. 29. lib. 2.* † Limita; quia hæres iuſſus ſoluere legata intra 20
annũ ſub pœna priuationis; non incurrit pœnã, niſi fuerit interpellatus, & ſola negatiua non implentis nõ releuat, niſi addatur interpellatio. Petr. Anch. *conſ. 79. Subtiliter, & ſuccincte, per tot.* † Ex- 21
tende; ꝗa ſi hæres iuſſus eſt ſoluere legata infra duos annos à die mortis teſtatoris, alias lapſis duob. annis deuoluatur hæreditas ad Hoſpitale, ſi hæres mortuus eſt ante lapſum duorũ annorum, nõ poteſt dici in mora, & non cõmittitur deuolutio, neq; pæna, late Bart. in *conſ. 7. Factũ tale eſt, lib. 1.* vbi apoſt. in *ver. vſq; ad duos annos*, dat conc. ſequitur Alex. *conſ. 140. Viſo d. teſtamẽto, n. 4. li. 6.* & Bart. *conſ. 214. Andreas, lib. 1.* † Extende; quia hæres iuſſus nominatim aliquid ſoluere, vel implere ſub pæna intra certũ terminũ, ſi non implet; quia moritur in termino, licet hęres hæredis nõ impleat, non incurrit pænã; quia pæna impoſita hæredi nominatim non habet locũ in hærede hæredis, Bar. *d. conſ. 7. n. 3. ver. præterea impono, vſq; in fin.* ſequitur plene Alex. *d. conſ. 140. n. 6. vſq; in fi. li. 6.* & Bart. alterũ *conſ. 214. Andr. Martini in fi. li. 1.* vbi apoſtil. in *ver. Andreas*, cõcor. Alex. *conſ. 56. n. 2. lib. 1.* Bal. *conſ. 304. in fin. & cõſ. 448. circa fi. lib. 5.* Vide Concluſionẽ ꝓximam præced. & concl. ꝓx. ſeq. Vide, *Prohibitus alienare ſub pæna ad certũ tempus quãdo incurrat pænã, vel non. Concl. 90.*

Hærede ob non implementum, vel alias priuato, cui debeatur hæreditas. Concl. 56.

HÆRES † ſi priuatur; quia intra annũ monitus à iudice nõ im- 1
pleuit voluntatẽ teſtatoris, hæreditas applicatur cohæredibus, vel ſubſtitutis, aut venientib. ab inteſtato, vel ẽt vltimo loco fiſco ſecundum *auth. de hæred. & Falcid. §. ſi quis autem, col. 1.* Bar. *conſ. 29. Proponitur, quod, in fin. lib. 1. & conſ. 98. Teſtator, l. 2.* Vide, *Fideicommiſſum prohibitũ alienari, ſi alienetur, qualiter detur rei vendicatio. Concl. 264.* † Declara; quia quando hæres priuatur ex contrauentione, 2
hæreditas applicatur primo ſubſtitutis, ſi adſunt, & ipſis deficientibus; ſecundo loco applicatur cohæredib⁹, ẽt ſi ſunt in re certa inſtituti; tertio loco legatariis; quarto loco ſeruis libertate dona-

tu

* tis;vltimo loco fiſco;ita Ang.*conſ.168.n.4.* & hanc* communem
dicit apoſt.ad Bar.*conſ.29.lib.1.in ver.non fuit neceſſaria, ver. circa ſe-*
cundum,ꝙ prius applicatur ſubſtitutis, quã cohæredibus, vbi eſt
alia apoſtil.fi.*ver.dicta hæreditas*,quæ non diſtinguit, cui prius, ſed
de cohæredibus, de ſubſtitutis & de venientibꝰ ab inteſtato lo-
quitur,& omnino vide Bald.*conſ.346.Quando quis priuatur.lib.4.*v-
bi,quod ſi teſtator applicat alicui,ſtatur teſtatori, ſin minus,pri-
mo ſubſtitutis, ſecundo cohæredibus ẽt in re certa, plenius Pa-
3 ril.*conſ.19.n.100.& ſeq.lib.2.*† Sed tamen omiſit Ang.venientes ab
inteſtato,quib.applicatio debet fieri, quando nõ extat ſubſtitu-
tus,neq; cohæres,vt ipſe dicit *conſ.154. Andreas Petri*, vbi dicit,ꝙ
propterea non habet locum iſto caſu; quia teſtator decederet ꝓ
parte teſtatus,& pro parte non,& ita Alex. *conſ.138. Opportune, in*
*fi.lib.1.*vbi,quod primo ſubſtituto, ſecundo cohæredi, tertio ve-
4 nientibus ab inteſtato applicatur. † Declara; quia odioſis, &
contrauenientibus non fit applicatio.Alex.*d.conſ.138.col.fin.n.13.*
5 *& ſeq.lib.1.*† Vide Caſt.*conſ.221.Antequam veniam.n.3.& ſeq.verſic.ſed*
& tertio,lib.2. vbi, quod ſi teſtator mandat, ꝙ hæres non moleſtet
vxorem vſufructuariã,alias priuat eũ hæreditate; & non decla-
rat,cui applicari debeat, ſi hæres habet ſubſtitutum vulgarẽ, ap-
plicatur ſubſtituto;ſi non habet ſubſtitutũ vulgarem,applicatur
cohæredi, non aũt vſufructuariæ; ſed ſi vſufructuaria eſt ẽt co-
hæres, applicatur vſufructuariæ cohæredi; quia concurrunt
duæ cauſæ, ꝙ eſt cohæres,& illius cõtemplatione fit priuatio, &
6 ita ẽt Alex.*d.conſ.138.in fin.lib.1.* † Et requiritur declaratio priua-
tionis,antequã fiat applicatio,quãdo adeſt dubiũ iuris,an ſit pri-
uatus,vel ne. Caſt.*d.conſ.221.col.fi.ver.ad ſecundum vero, lib.2.* & iſta
* eſt cõmunis* opinio,vt dicit apoſt.ad Bar.*d.conſ.29.lib.1.in ver.non*
7 *fuit neceſſaria circa ſecundum.* † Contrariũ dicit eadem apoſtilla, ꝙ
8 tenet Bald.quod imo ipſo iure priuetur.† Effectus eſſet magnus;
quia ſi priuatur filius ipſo iure deducet ſolam legitimã, non aũt
Trebellianicam:quia pure tenetur reſtituere,alias vtranque, ꝓ-
ut conſiderat d.apoſtil.ad Bart.*d.conſ.29.lib.1.in ver. non fuit neceſſa-*
9 *ria,circa finem.*† Et monitio bina,ſeu trina requiritur,quãdo ante
annũ petitur ſolutio,poſt annũ ſufficit vnica monitio. Abb.*conſ.*
10 *40.in fine.lib.1.*† Declara tñ;quia ad hoc,vt fiat applicatio cohære-
dibus, vel aliis, ipſi tenentur primo idonee cauere de implenda
voluntate defuncti, & ideo ante talem cautionem non poſſunt
eſſe hæredes,neque tale ius cedere alteri. Bald. *conſ.346. Pollonius*
*Montis,lib.4.in fine.*Angel.*conſ.168.col.2.in princ.verſ.imo recte inſpici-*
endo. Vide, *Cautio fideiuſſoria quibus caſibus præciſe ſit præſtanda. Concl.*
11 174.† Contrarium tenet Signor.Homo d.*conſ.214.In quæſt.verten-*
te.per tot. vbi, ꝙ cautione non præſtita non impeditur aditio hæ-
reditatis,neq; ceſſio ſub conditione cautionis; quia cautio non
reſpicit iſta,ſed reſpicit,ꝙ ante ius nõ acquiritur, ſed bene ius in
ſpe,vel ſub cõditione cedi poteſt,vbi,ꝙ valuit ceſſio facta in mu-
lierẽ pro dote ab eo, qui propter nõ implementũ debuit eſſe hę-
12 res ante præſtitiã cautionem.† Amplia;quia qñ cauſa, propter q̃
quis priuatur hæreditate, reſpicit cõmodum tertii, tunc priua-
tio applicatur illi,cuius cõmoditas eſt. Bar. *d.auth.de hæred.& Fal-*
13 *cid.§.ſi quis,n.6.ver.regula fallit.* † Et ideo ſi teſtator iuſſit conſtrui
capellã,& hæres iuſſus,& monitus à iudice intra annũ non con-
ſtruat,& priuetur hæreditate,applicatio fit capellæ cõſtruendę,
14 Bald.*conſ.480.Teſtator inſtituit,n.5.ver.quartũ dubiũ li.1.*† Contrariũ
videtur velle Bal.*conſ.219.Pepus Nicolutii,in prin.col.2.ver.amplius cõ-*
ſiderandũ.lib.2. vbi bene cõcordat, ꝙ fideicommiſſum relictũ ſub
modo, vel conditione pia implenda ſi non impletur,nec poteſt
impleri,piæ cauſæ non applicatur, qñ alia pia eſt à primo hærede
15 inſtituta,& ſic eſt limitatio fauore inſtitutæ piæ cauſæ.† Declarat
pulchre Abb.*d.conſ.40.Venio ad primũ,in fi.lib.1.* vbi, ꝙ applicatur
hęredib.vocatis,vel ſubſtitutis,ex *auth.hoc amplius.C.de fideicom.*&
vnde ſumitur *auth.de hæred.& Falcid.*tamẽ contrariũ dicit eſſe tex.
in *auth.de Eccleſ.titu.§.ſi aũt qui hoc facere*, & dicit, quod quidã Do-
ctor ingenio præſtantiſſimus dicebat, applicari piæ cauſæ, non
hæredib.vocatis,ſi non fuit impleta cauſa pia intra annũ poſt v-
nicam monitionẽ, ceſſante pia cauſa, hæredibus vocatis, & ſibi
16 placet.† Amplia;quia ꝙ dicitur de priuatione in caſu iuris com-
munis poſt annũ à die monitionis, procedit ẽt ſine monitione,
quando teſtator appoſuit aliũ terminum priuationis; quia ſi nõ
impleatur voluntas teſtatoris,inducitur priuatio ſecundũ illius
mentem,Bald.*conſ.346.Polonius Montis.lib.4.circa fi.* vbi, ꝙ etiã iſto
caſu defertur hęreditas iis,quib.deferretur per priuationẽ legis.
17 † Amplia; quia ſi teſtator iuſſit aliquid fieri per ſubſtitutũ fidei-
commiſſariũ poſt reſtitutã hæreditatẽ ex fideicõmiſſo intra cer-
tum tempus,ſub pœna priuationis,& hæres ſubſtitutus non im-
pleat,dicitur priuatus,& hæreditas ſpectabit ad hæredẽ hęredis,
cui datus fuit ſubſtitutus, quando applicatio nõ eſt facta alicui.

Bald.*conſ.417.Magiſter Benedict.lib.4.*† Amplia; quia ſi ſtatutũ con- 18
templatione filiorum maſculorũ,& fæminarũ excludit oẽs alios
in bonis maternis, neceſſario applicantur bona matris filiis tam
maſculis,quã fœminis;quia hoc eſt regulare,quod applicatio fi-
at eis,quorũ contemplatione fit diſpoſitio. Caſtr. *conſ.428.Inhæ-*
rendo,col.fin.ver.præterea ſtatutũ.lib.1.† Amplia;quia vbicunque lex, 19
vel ſtatutum priuat aliquem propter aliũ,veluti ſi priuatur ſoror
ſucceſſione fratris propter maſculos fratres, illius portio appli-
catur iis, qui ſunt cauſa priuationis; ideo mortuo fratre ſuper-
ſtite altero fratre,& duab.ſororibus,& matre,licet mater non ſit
excluſa;tamen nõ ſuccedet cũ fratre æqualiter, ſed mater habe-
bit quartã,frater res quartas; quia portio ſororũ fratri debetur.
Bald.*conſ.157.Gyptius,in prin.lib.5.*† Extẽde; quia ſi pater relinquat 20
fratrib.Carmelitanis certũ añuũ redditum cum onere,quod nõ
poſſint vendere,niſi hæredi teſtatoris,alias deuoluatur legatum
ad fratres Prædicatores in caſu contrauentionis, filius hæres nõ
poteſt prætendere fideicõmiſſum;quia licet ſui contemplatione
ꝓhibeatur alienatio,& in eodẽ permittatur; tñ quia applicatio
fit fratrib.Prædicatoribus,filius nihil habere debet. Cuma.*conſ.*
152.*Ioannes dictus Pola,per tot.*† Vide pulchrũ caſum per Ang.Aret. 21
conſ.58,Nulli dubiũ,vbi teſtator ꝓhibuit bona ſua perpetuo aliena-
ri,vel vltra duos annos locari,& ſi contrariũ fiat,deueniant in fi-
lios filiorũ,& ipſis non extantib.in filios filiarũ, euenit,ꝙ vltimꝰ
filius maſculus alienauit,extãt filia fœmina, & filii maſculi filia-
rũ,arguit,ꝙ filię applicetur tanq̃ proximiori;& qa ſi vocantur fi-
lii filiarũ;ergo magis filiæ:contrariũ decidit; quia videtur ſolos
maſculos vocaſſe,ex quo de eis ſolis mentionẽ fecit † Priuatio a. 22
quæ ſurgit ex contrauẽtione præcepto teſtatoris, an fiat ipſo iu-
re,& ſic iure directo,an ꝑ fideicõmiſſum,vide plene Cor.*conſ.158*
*n.12.li.4.*vbi dicit,ꝙ Bar.tenet,ꝙ per fideicõmiſſum.Bald. cõtra-
riũ,ipſe tandẽ ſoluit,ꝙ ſi pœna eſt in codicillis,neceſſario ſit vera
opinio Bart.ꝙ per fideicõmiſſum.† Imo ſiue priuatio fiat in codi- 23
cillis, ſiue in teſtamẽto,priuatio fit ꝑ fideicõmiſſum,nõ ipſo iure
Caſtr.*conſ.292.Circa primũ.n.6.ver.ſuper eo lib.2.* vbi allegat iura tam
ꝓ opinione Bar. quã Bald. & dicit Bald. inducere leges, quæ lo-
quuntur in priuatione legis,nõ hominis.† Et priuatio,quæ fit de 24
vno hærede nõ implente,vel contraueniẽte in alium vocatũ,eſt
quædã translatio cũ eiſdẽ honorib.& onerib.ꝓut erat penes pri-
mũ priuatum.*l.Caio,in prin.ff.de alim.& cibar.legat.* Caſtr.*conſ.327.n.*
2.ver.de ſecundo.lib.1.† Declara,niſi translatio eſſet inutilis, vt qa 25
cõpleto onere nihil ſupeſſet.Caſtr.*d.conſ.327.n.2.li.1.*† Limita, qa 26
applicatio nunquã fit hæredib.inſtitutis ſimul,qñ ſunt in re cer-
ta inſtituti,& teſtator iuſſit,quod plus petere nõ poſſint. Bald.*d.*
conſ.180.in fi.lib.1.& conc.idẽ Bald.*conſ.150.n.3.& conſ.151.in fi.li.4.*&
plene *conſ.186.n.5.ver.dicet aliqs*,& hanc partẽ tenet Cor.*conſ.18.n.11*
*li.4.*Vide,*Ius accreſcendi qd ſit,& in qb.habeat locũ. Concl.*564.† Con-
trarium tenet expreſſe Ang.*conſ.168. Teſtator in omnib.n.4.ver.ſuper* 27
quarto,vbi,quod ex iure ſupuenienti nõ cenſetur iuſſus plus pe-
tere;ideo priuato hærede vniuerſali, filia hæres in re certa iuſſa
plꝰ non petere ſuccedat ꝑ ius accreſcendi, qñ priuatio eſt ex mẽ-
te teſtatoris,& in hanc partẽ inclinat Bald.*conſ.379.n.2.*vbi diſpu-
tat ad partes,& in fine inclinat in hanc partẽ.*lib.4.*† Extende;quia 28
nunq̃ fit applicatio contra mentẽ teſtatoris,videl.in iis, quos te-
ſtator noluit poſſe ſuccedere,*auth.de hær.& Falcid.d.§.ſi quis aũt.ver.*
exhæredatos aũt,col.1.† Reſtringe limitationẽ, vt non procedat,qñ 29
cohæredes in re certa non ſunt ꝓhibiti plus petere; quia tũc ipſi
ſuccedunt,& ad eos defertur hæreditas per priuationem, qñ nõ
adeſt ſubſtitutus ẽt excluſis venientib.ab inteſtato.Bald.*conſ.346.*
*per tot.lib.4.*maxime *circa fi.ver.modo in caſu.*Bart.*conſ.29. Proponitur,*
in fi. lib.1.& conſ.98. Teſtator,in fin.lib.2. † Limita; quia applicatio 30
nunq̃ fit contrauenienti,& ei,qui incidit in cõmiſſum. Vide,*Cõ-*
*trauenieñti nunquã applicatur res,q̃ incidit in cõmiſſum.Concl.*1016. Vide,
*Probibitus alienare,ſi alienat,cui,& qualiter bona applicentur.Concl.*902

Hæres ingratus, vel delinquens in teſtatorem, quando priuetur. Concl. 57.

HÆRES † ſi poſt inſtitutionẽ interficiat teſtatorẽ,priuatur cõ- 1
modo hæreditatis,quæ applicatur hæredib.legitimis, ſi ex-
tant,ſin minus,fiſco.Bal.*conſ.26. Punctus infraſcripti,circa fi.n.4.verſ.*
*quoad ſecundũ.li.3.*Vide,*Succeſſio an,& qualiter deferatur, vel non, filiis,*
*qui interfecerunt defunctũ.Concl.*867.† Extende;quia nedũ homici- 2
da priuatur ſucceſſione,ſi defunctũ interficit, ſed etiã priuantur
filii homicidæ,qui ſunt culpabiles; ſecus ſi non ſunt culpabiles.
Alex.*conſ.136.Viſo proceſſu,n.6.ver.præterea dicit Bal.lib.7.* vbi, ꝙ non
ponit ꝓ abſoluto.† Contrariũ, ꝙ imo ſuccedat fiſcus, qui aufert 3
tanq̃ ab indigno.Alex.*d.conſ.136.n.5.ver.& poſito.lib.7.*vbi,ꝙ nullus
põt opponere de iure fiſci ante factã priuationẽ,niſi fiſcꝰ,& apoſt.
in *ver.fiſcus*,dat conc.† Amplia; qa hæres negligẽs teſtatorẽ infir- 4

mum curare,tanquam indignus priuatur hæreditate.*l.ſi ab hoſtibus.§.ſi vir vxorem,cum ibi not.ff.ſolut.matr.*Bald.*d.conſ.26.in ſi.n.4.ver.*
5 *nam teſtatorem.lib.3.*†Extende;quia imo ſi non adhibuit medicos, qui curarent defunctum, cum potuerit adhibere,priuatur ſucceſſione.Alex.*d.conſ.136.Viſo proceſſu.n.2.ver. nec obſtat quod pro parte. lib.*7.alleg.*l.ab hoſtibus.§.ſi.ff.ſolut. matrim.l.indignum.ff.de iis, quib. vt indign.*quod tamen intelligit,quod fuit probatum, quod nõ ad-
6 hibuit,& probatio ſit plena,& concludens. †Declara; quia requiritur ſententia.Bald.*d.conſ.26.in fin.verſ.& iſte tamen maritus.lib.*
7 3.† Reſtringe;quia ſi vnus ex hæredibus non adhibuit medicos, &priuatur;non tamen priuantur alii, qui non fuerunt culpabiles.Alexand.*d.conſ.136.n.6.verſ.præterea dicit,lib.* 7.vbi, quod iſtud non ponit pro conſtanti,& ſupra *n.*5.dixit,quod fiſcus aufert tãquam ab indigno, niſi intelligas pro parte, quæ ſpectat ad indi-
8 gnum.† Amplia;quia imo inferens metum teſtatori,vt inſtituat eum hæredem,non poteſt ſuccedere; quia teſtamentum eſt ipſo
9 iure nullum.Bald.*d.conſ.26.per tot.*vbi eſt caſus,*lib.*3.†Extende;q͡a prohibens teſtatorem libere teſtari,non poteſt ſuccedere. Vide,
10 *Teſtari prohibens quibus pœnis afficiatur.*Concl.147.† Amplia;quia hæres inſtitutus in teſtamento,ſi prohibet teſtatorem mutare teſtamentum,vel aliter teſtari,priuatur ſucceſſione,quæ defertur ꝓximiori agnato teſtatoris;ſi vero hæres inſtitutus eſſet proximi-
11 or,defertur fiſco.Angel.*conſ.316.Factum,ſuper quo conſilium.*† Declara;quia debet ſequi declaratoria ſuper priuatione,&antequã ſequatur,non debet amoueri ab hæreditate.Angel.*conſ.316.in ſi-*
12 *ne.*† Amplia;quia in dubio fauendum eſt teſtamento contra hęredes, qui fecerunt, vel quando eorum intuitu facta eſt diligentia,& ſtrepitus,ne teſtaretur.Caſtr.*conſ.457. Viſis, & examinatis,in ſi.lib.*1.Vide,*Fiſcus ſuccedit,quando indigni inſtituuntur.*Concl.394
13 Vide,*Indignus redditur non ſeruans voluntatẽ defuncti.*Cõcl.92.† Limita;quia filius accuſans teſtamentũ patris ex delicto patris, prout quia ſit vſurarius,non perdit legitimã ſuam, neq; ſucceſſionem. Vide,*Teſtamentum accuſans nullum ex delicto teſtatoris, &c.* Concl.148

Hæres inuentarium non conficiens obligatur de ſuo, & quando ſecus. Concl.58.

1 HÆRES † ſcriptus rogatus de reſtituendo vniuerſum ſub die, vel conditione tenetur conficere inuentarium,&non conficiens obligatur creditoribus.Oldrad.*conſ.134. Satis credo.* Bald. *conſ.67.Quidam nomine Maximus.lib.*4.vbi,quod de iure *Codic.* non conficiens inuentariũ tenetur ad debita in ſolidum, & ad legata pro viribus;de iure vero *Auth.*tenetur ad debita, & legata in ſo-
2 lidũ.† Ratio eſt propter contemptum legis. Anchar *conſ.*411.*Et*
3 *prima facie.n.8.verſ.ſexto ponderanda.*† Ratio,quare ad inuentũ fuerit inuentarium,eſt,ne per ſubtractionẽ rerum hæreditariarum falcidia induceretur,Oldrad.*conſ.242.n.9.colum.final. ver. ſed ad iſtua & conſ.134.n.2.ver.præterea.*dicit inuentariũ inductum, vt facilior ſit redditio rationis.*l.cũ tale.§.1.ff.de cond.& demonſt.*Anch.*d. conſ.411.n.8.* & ꝙ præſumatur ſubtraxiſſe, qui non fecit inuentariũ.Afflict.*deciſ.44.n.33.*Iaſ.in *l.final.§.& ſi præfatam,n.2.C.de iur.deliber.*vbi,ꝙ eſt præſumptio iuris,& de iure,& ibi Alex. in *rubric.ff.*
4 *de acquir.hæred.n.6.*vbi,ꝙ non admittitur probatio in contrariũ.† Ratio eſt,ne hæres poſſit celare res hæreditarias in præiudicium alterius,& contra non conficientem inuentariũ, vel non legitime conficientẽ præſumitur dolus,& eſt præſumptio iuris, & de iure,& habet locum,etiam ſi conſtet de non ſubtractione. Bald. *conſ.221.Factum ſic debet proponi,in princ.lib.*4.Anchar. *conſ.365.In the-*
5 *mate.n.5.*Alexan.*conſ.70.Conſiderandũ eſt,lib.4.in prin.*†Declara,niſi conſtaret de contrario ex confeſſione partis, vel per facti notorietatem.Rom.*conſ.350.n.19.*Felin.in *c.quanto.n.5.de præſump.* Alex.
6 in *l.in ratione.§.quod vulgo.n.13.ff.ad l. Falcid.*† Ratio inuentarii eſt, vt videatur ratio eorum,quæ teſtator dimiſit in hæreditate tempore mortis,vt hæres malignare non poſſit.Bartol.*Cõſ.51.Bona-*
7 *uentura,n.1.verſ.præterea,lib.*1.† Amplia; quia filius omittens cõfectionem inuentarii obligatur creditoribus, & perdit legitimã.
8 Oldra.*d.conſ.134.Satis credo,ver.ſed an filius.*† Contrariũ tenet Old.
* *conſ.42.circa fin.n.9.ver.tertio obiicitur.*vbi dicit * communem opinionem.Cuman.*conſ.70. Quidam ſer Petrus, col.fi. ver. ſecundo moue-*
* *tur,*vbi dicit communẽ * in Trebellianica, multo magis in legitima,Bald.*conſ.221.Factum ſic debet proponi,in prin.lib.*4.&in Trebellianica,ꝙ non perdatur per non confectionem inuentarii.Bald. *conſ.97.Super primo quæſito.n.2.lib.*4. vbi, quod licet verior de iure
* ſit contraria;tamen de æquitate Canonica * cõmuniter iſta pars ſeruatur de conſuetudine.† Declara;quia ſi etiã confecit inuen-
9 tariũ,quoad veros creditores non conſequitur legitimã;quia ęs alienũ primo deducitur,ſecus quoad legatarios,ita Nat.*conſ.*214 *n.*4.Crauett.*conſ.225.n.12.*Alba.*conſ.76.in ſi.& nu.6.*Ang.Aret.*conſ.*

67.*Quantum ad primum.n.6.& 7.ver.& prædicta confirmantur.*† Amplia; quia hæres non conficiens inuentariũ perdit Trebellianicam;quia tenetur ſoluere integra legata ẽt vltra vires. Bart.*conſ.* 10
234.*Lena Mactarelli,per tot.*& iſtã eſſe * communem opinionem,& magis * communem oſtendit apoſtil.ad Bart.*conſ.2.lib.1.in ver.cõtrariã partẽ,*vbi multos allegat,& hanc partẽ tenet Bald.*conſ.403. Punctus talis eſt,li.2.n.2.verſ.hic.reuertor,*vbi dicit hanc veriorẽ de iure,licet contraria ſit * communior.Bar.ẽt *d.conſ.51.Bonauentura,in prin.lib.*1.vbi apoſtil.in *ver.Trebellianica,*&loquitur Bar.in filio.Vide,*Trebellianica an perdatur ob non confectionem inuentarii.*Concluſ.389.
† Contrariũ, ꝙ imo hæres non conficiens inuentariũ nõ perdat 11
Trebellianicã,tenet expreſſe Bart.*d.conſ.2. D. Ioan. Arduini,per tot. lib.*1.vbi habes apoſtil.ad Bart.quæ allegat plures dicẽtes hanc eſſe communẽ * opinionẽ,& veriorẽ,& in practica obſeruari; q͡a licet ſit contrariũ in Falcidia,& militet eadẽ ratio in Trebellianica;tñ non ſit extenſio in correctoriis,&hanc magis* communem,& de conſuetudine obſeruari,dicit Bald.*d.conſ.403.Punctus talis eſt,circa fin.lib.*2.licet dicat contrariã de iure veriorẽ* in fine; tñ adducit fundamentũ pro iſta opinione magis *communi,videl.quia imputandũ eſt fideicommiſſario, ſi non petit cautionẽ. Angel. in *l.fin.in prin.nu.13.ver.ſed hic reſtat. C.de iur.deliber.*Cuman. *conſ.70.col.fin.*vbi dicit * communẽ.Bald.*conſ.97.nu.2.lib.4.*vbi,ꝙ licet contraria ſit * verior de iure; tamẽ iſta ſeruatur de conſuetudine *communiter.†Declara,quia prima opinio, ꝙ perdatur 12
procedit,qñ hæreditas veniret reſtituenda ex interuallo;ſecus ſi incontinenti;quia fraus ita non cõmittitur,neq; pręſumitur,ita declarat 2.apoſtill.ad Bart. in *d.conſ. 2.lib. 1. in ver.non perdit.in fin.*† 13
Declara,vt prima procedat,quando fideicõmiſſarius petiit cautionẽ de reſtituendo fideicommiſſo;quia tunc hæres non conficiens inuentariũ præſumitur in dolo; ſecus ſi non eſt petita cautio;quia tunc cũ non præſumatur dolus, non perdit Trebellianicã.Bald.*d.conſ.403.in ſi.lib.2.*† Extende,ꝙ hæres perdit Trebel- 14
lianicã,ſi non confecit inuentariũ,licet adiuerit cũ beneficio legis,&inuentarii; quia debet conſtare,ꝙ inuentarium confecerit.Bart.*d.conſ.234.circa fin.lib.*1. † Reſtringe, vt non procedat in 15
minore,muliere,vel milite,in quib.dolus, vel delictum nõ præſumitur.Bald.*d.conſ.403.prope fin.ver.ſi aũt eſſet minor,li.2.& conſ.97. Super primo.n.2.lib.4.*† Reſtringe; quia hæres non conficiens in- 16
uentariũ non perdit legitimã ſibi debitam iure naturæ.Ang.in *l. fin.in princ.n.14.ver.ſubſequenter eſt videndũ.C.de iur.delib.*† Amplia in 17
tantũ hæredem obligari de ſuo,ſi non conficit inuentariũ,vt teneatur ẽt ad fideicommiſſa,& ſubſtitutiones factas in bonis hæredis,ſi ſimpliciter adiuit;q͡a videtur accommodaſſe conſenſum defuncto.Anch.*conſ.365.Viſo themate,nu.7. & ſeq.ver.de fideicommiſſ.* Bart.*conſ.51.Bonauentura,in fin.lib.*1.† Amplia; quia perdit Falcidiã 18
hæres non conficiens inuentariũ.Bart.*d.conſ.234.Lena Maſtarelli. n.2.ver.præterea.lib.*1.Angel.in *l.fin.in princ.n.13.ver.ſed hic reſtat.* vbi, quod de Falcidia eſt expreſſũ,de Trebellianica ſecus. Bald. *conſ. 97.n.2.circa princ.lib.*4.Bart. *conſ.2.in princ.& conſ.51. Bonauentura.in princ.lib.*1.& in hoc nullus diſcrepat.† Amplia, ẽt ſi teſtator libe- 19
raſſet hæredem à confectione inuentarii;quia non releuat.Anchar.*conſ.365.Viſo themate.n.4.& ſeq.verſ.item inſurgit.* Vide,*Liberatio relicta per teſtatorẽ tutori generaliter.*Concl.328.† Amplia; quia hæres 20
non conficiens inuentariũ infra tempus debitũ tenetur de ſuo etiam in terris Eccleſiæ,quoad creditores,& legatarios. Abb.*d. conſ.73.Circa primum.n.8.ver.nec obſtat,ſi dicatur.lib.2.*†Contrarium, 21
ꝙ in terris Eccleſiæ non habeat locum diſpoſitio iuris ciuilis;q͡a imo hæres non conficiens inuentarium non obligatur vltra vires hæreditarias,expreſſe tenet Bald.*conſ.147.Inuentarium hæredis, n.2.ver.item in terris Eccleſ.lib.*4.Porcell.in *tract.de inuent.c.4.ſub n.11. ver.ſed quæro ad practicã,* quia ius Canonicũ non cognouit hoc beneficiũ.Bald.*conſ.278.lib.1.in fin.*incipit,*Factum tale eſt, & conſ.145. Punctus quæſtionis.nu.4.lib.4.* † Extende, vt imo etiam ſolemnitas 22
inuentarii omiſſa ab Eccleſiaſtica perſona,imo ab Eccleſia hærede,operetur,ꝙ teneatur in ſolidum; quia non reperitur de iure Canonico contrariũ diſpoſitũ.Abb.*d.conſ.73.n.8.& 9.*vbi dicit ita cõmuniter* teneri.*lib.*2.† Contrarium,ꝙ imo de iure Canoni- 23
co hæres nunquã teneatur vltra vires hæreditarias,etiam ſi nullum confecit inuentariũ.Bald. *conſ.67. Quidam nomine Maximus. lib.4.& conſ.145.n.4.lib.*4.vbi dicit de iure Canonico non obligari,& in terris Eccleſiæ ſeruatur ius Canonicum,maxime,qñ hæres eſt per fictionẽ.† Reſtringe,vt non ꝓcedat in hæreditate de- 24
lata Eccleſiæ,in qua ſit ſpeciale,tenet Abb.*d.conſ.73.n.10.ver.quinimo.lib.2.*† Item,quando eſt hæres per fictionẽ; quia ſtatutũ fin- 25
git eũ hæredem ex neceſſitate; quia in terris Eccleſiæ non tenetur vltra vires hæreditarias.Bal.*d.cõſ.145.n.4.li.4.*† Amplia in mi- 26
lite;quia hodie ſi nõ conficit inuentariũ, tenetur vltra vires hæredita-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

reditarias.Iaſ.in *l.fi.§.ſin autem hoc aliquis.n.5.verſ.5.not.C.de iur.delib.*
vbi,ꝙ ſibi competit reſtitutio,concor.Porcel.in *tract.de inuent.c.*
27 *4.infi.*Contrariũ † tenet Anch.*conſ.*411.*n.*11.†Extende ẽt idem in
28 milite cæleſtis militiæ;quia tenetur vltra vires.Iaſ.*in d.l.fi.§.ſin aũt*
* *n.6.ver.verũ quia.C.de iur.delib.* vbi;ꝙ iſta eſt cõmunis *opinio,ſed
29 competit reſtitutio.† Extende,vt idẽ ſit in pupillo,& minore;qa
pariter tenetur vltra vires,ſi non conficit inuentariũ;ſed tñ re-
ſtituitur.Iaſ.*d.l.fi.§.ſin aũt.n.6.ver.breuiter.C.de iur.delib.*Bald.*conſ.*67
*circa fi.lib.*4.qui loquitur in minore,vt per reſtitutionẽ nõ tenea-
tur,vel abſtinendo,vel omiſſum inuentariũ conficiẽdo,& apo-
ſtil.ad Iaſ.in *d.l.fi.in pr.n.2.in ver.minore.C.de iur.delib.*Bertr.*conſ.*103.
*n.58.li.2.*Vide,*Reſtitutio in integ.datur minori excipienti,& quando.Cõ-*
30 *cl.*285.†Amplia,vt procedat,ꝙ hæres non conficiens inuentariũ,
tenetur de ſuo vltra vires hæreditarias,ſiue ſit hæres de iure Ci-
uili,ſiue de iure prætorio.Iaſ.in *d.l.fin.§.& ſi præfatã,in fine,ver.extra
gloſſ.C.de iur.deliber.* vbi refert And.Sic in *repet.rub.C.qui admitti*,ita
31 tenere.† Amplia,vt procedat ẽt in hærede eius,qui habebat pri-
uilegiũ,ne teneretur vltra,q̃ facere poſſet;quia cũ tale priuilegiũ
extinguatur cũ perſona,non tranſit ad hæredẽ.Iaſ. in *d.l.fi.§.& ſi*
32 *præfatã.n.2.ver.adde generalib.C.de iur.deliber.*† Amplia in hærede fi-
lio;quia excepta legitima ſua tenetur ad integra legata,ſi nõ cõ-
fecit inuentariũ legitime;quod procedit ẽt reſpectu bonorum,
quæ non potuerunt ſubtrahi.Bald.*conſ.*221.*in prin.li.*4.adeo quod
perdit Trebellianicã,ſoluit æs alienũ,& legata de ſuo,ſi nõ facit
33 inuentariũ.Bar.*conſ.*51.*Bonauentura,per tot.*maxime *in fi.lib.*1.† Ex-
tende;quia ẽt tenetur ad legata,ſiue particularia,ſiue vniuerſa-
34 lia in bonis hæredis.Bar.*d.conſ.51.in fi.lib.*1.† Amplia;quia ex for-
ma ſtatuti Florentiæ hæres ẽt conficiens inuentariũ non libera-
tur;quia de ſuo tenetur ad creditores ſatisfaciendos,vt ſub *rub.*
35 *29.lib.*2.quia inuentariũ nõ releuat quoad creditores.† Reſtrin-
ge;quia quoad legatarios releuat inuentariũ,quaſi à contrario
ſenſu;quia ſi nõ releũat quoad creditores,bene quoad legatari-
36 os.Caſtr.*conſ.322.lib.*1.Abb.*conſ.73.n.8.lib.*2.† Amplia;quia nõ eſt
nouũ hæredem ſimpliciter,&abſolute ſine inuentario teneri de
ſuo ad omnia debita defuncti.*l.hæreditas.ff.de acquir.rer.dom.l.nihil
aliud.ff.de ver.ſigni.l.hæreditas.ff.de reg.iur.l.hæres in omni.ff.de acqr.hær.*
37 Bar.*d.conſ.51.in fi.lib.*1.† Extende,quia tenetur ad omnia,ad quæ
tenebatur defunct⁹,qa dicitur adeundo quaſi contrahere cum
creditorib⁹.*l.apud Iulianũ.in fi.ff.ex quib.cauſ.in poſſ.eatur.& Inſtit.de
obligat.quæ ex quaſi contractu.§.hæres.*gloſſ.in *l.quoties.ff.de ſepar.*late
38 Boer.*deciſ.57.Præſuppono,in prin.*† Extende;quia ẽt tenetur de ſuo
ad ſolida legata de iure cõmuni.*§.ſi vero.in auth.de hæred.& Falcid.*
Bar.in *l.in ratione.la prima,§.ꝙ vulgo,*vbi Alexan.*n.12.ff.ad l.Falcid.*v-
39 bi de* cõmuni.Abb.*conſ.73.n.8.lib.*2.vbi de com.† Reſtringe;qa
licet hæres obligetur ad debita omnia defuncti,& eius bona pa-
tiantur exequutionẽ;tñ non ſunt hypothecata.*l.Paulus.*vbi Bart.
not.*in prin.ff.de pignor.*gloſſ.& Docto.in *l.aſſiduis.C.qui pot.in pignor.*
Bald.in *l.vbi adhuc.n.20.C.de iur.dot.*Neguſ.*de pig.2.memb.2.par.prin.
n.53.ver.ſexto limita.*Afflict.*deciſ.*201.vbi idẽ firmat,&reſpondet ad
*l.creditor.§.poſt diuiſionẽ.ff.qui pot.in pign.hab.*Vide concordãtes ple-
40 nius in *ver.Hæres adeundo obligatur.Concl.51.n.23.& ſeq.*† Amplia in
minore;quia per aditionẽ,ſeu immixtionẽ ſimpliciter factã te-
netur de ſuo ad onera hæreditaria,& nõ liberatur ꝑ repudiatio-
nẽ,neq; per aliũ modum,q̃ per reſtitutionem in integrũ.*l.impu-
beribus.*&ibi glo.&ſcrib.*ff.de acqr.hæred.l.ſi curatorẽ.C.de in integ.re-*
41 *ſtit.*infra *n.42.& ſeq.*† Amplia;quia non datur reſtitutio in inte-
grũ maiori negligenti conficere inuentariũ intra tempus à iure
ſtatutũ,de quo in *l.fi.in princ.§.ſin autẽ dubius.C.de iur.deliber.*etiam
ex clauſula,*ſi qua mihi iuſta cauſa;* quia qñ eſt magna,& manifeſta
negligentia,nõ datur,*l.non enim,*vbi eſt tex.expreſſus,& *l.ſciendũ,
& l.ab hoſtib.§.fi.ff.ex quib.cauſ.maior.*&eſt ratio;quia ad hoc,vt ma-
ior in integrũ reſtituatur,requiritur,ꝙ ſit læſus ſine culpa,&ſine
facto ſuo.*l.itẽ ij,in prin.& l.ei qui data opera,cũ l.ſeq.ff.ex quib.cauſ.ma-
ior.*&facit argumentum à ſpeciali;quia ſpeciale eſt in minore,ꝙ
reſtituatur,*authen.de hæred.& Falcid.§.pupillus,iuncta gloſſa prima,*er-
go maiori denegatur.Guido Pap.*deciſ.*473.vbi,ꝙ ita fuit tentum.
42 †Reſtringe in minore,vt *d.auth.de hæred.& Falcid.§.pupillus.*Alexã.
43 *conſ.124.Super primo,n.7.lib.*4.† Reſtringe in Eccleſia,&Hoſpitali,
44 *clem.1.de in integr.reſtit.*†Declara;quia minor reſtituitur,ꝓbata lę-
ſione,videl.quod hæreditas adita ſine inuentario ſit damnoſa,a-
lias non obtinebit.Guido Pap.*deciſ.*141.late Natt.*conſ.214.nu.7.&
ſeq.*vbi,ꝙ non ſufficit ꝓbare aliqua debita hæreditatis,ſed ꝙ ſit
damnoſa hæreditas.Vide,*Reſtitutio in integrũ datur minoribus multis*
45 *caſibus.Concl.284.cum duab.Concl.in prox.ſeqq.*† Limita;quia hæres
conficiens inuentariũ intra tempus debitũ gaudet beneficio in-
uentarii,& nõ tenetur vltra vires,ẽt ſi ante inuentariũ feciſſet a-
ctum inducentem aditionẽ ſimplicem ſine proteſtatione de in-

uentario faciendo.Paul.de Caſtr.*conſ.275.Paſſus,de quo quæritur,per
tot.lib.*1.Vide,*Hæres cum beneficio legis,& inuentarii non obligatur.Cõcl.
prox.ſeq.*† Extende,ẽt ſi hæres ſimpliciter adiuiſſet expreſſe;quia 46
ſi poſtea infra tempus legitimũ conficiat inuentariũ,vtitur bene
ficio inuentarii.Salycet.in *l.fin.§.ſin autem dubius,col.2.ver.iuxta hoc
quæro,n.4.C.de iur.deliber.*vbi,ꝙ proteſtatio eſt vtilis,ſed non ne-
ceſſaria.Caſtren.*conſ.275.Paſſus,de quo.lib.*1.idẽ Caſtren.in *l.fin.§.1.
C.de iur.delib.*vbi Alex.*n.10.ver.extra gloſſam,*dicit* opinionẽ con- *
tra Angel.verã,& ita tenere Io.Andr.in *addit.Specul.tit.de inſtr.edi-
tio.§.fi.ver.ſed nunqd,*qui refert pro hac parte conſuluiſſe Iac.de A-
ret.Contrarium,†qñ ſimpliciter adiuit ſine proteſtatione,quod 47
cũ beneficio inuentarii.Ang.in *l.1.§.hæc ſtipulatio.ff.ſi cui plus,quam
per l.Falcid.*vbi,quod debent adeuntes ſemper hoc ꝓteſtari,alias
tanquã certi de virib.tenerentur de ſuo,licet poſtea fecerint in-
uentariũ,ſequitur Dec.*conſ.633.Conſului.col.3.*†Declara;quia non 48
procederet ampliatio,qñ hæres recta via adiuiſſet ſimpliciter cũ
aſſertione,quod erat certus de virib.hæreditatis lucroſæ;qa tũc
non conficiendo inuentariũ nõ gaudet beneficio.Paul.de Caſtr.
*d.conſ.*275.vbi diſtinguit ita intelligi debere Angel.&alios cõtra-
riũ tenentes.*lib.*1.† Limita;quia ſi teſtator remiſit confectionem 49
inuentarii hæredi,nõ tenebitur legatariis,neq; cohæredibus;
quia in præiudiciũ legatariorũ,& cohæredum valet licentia te-
ſtatoris,quod nõ teneatur conficere inuentariũ.Pariſ.*conſ.69.n.
36.& ſeq.lib.*2.†Limita,quãdo hæres eſſet grauatus reſtituere hæ- 50
reditatẽ ex fideicommiſſo;quia tunc detrahit ſuũ creditum etiã
naturale per retentionẽ,&non confunditur cũ hæreditate adi-
ta ſimpliciter,&ſic aditio opatur ſolutionẽ;ideo retinet ſibi de-
bitũ contra fideicõmiſſarium.Ang.de Peruſ.*conſ.64.Quoniã nihil,
in fi.ver.ſuper ſecundo,*ſequitur Rol.à Vall.*conſ.65.n.14.lib.*2.Vide,*Es
alienũ debet ſemper deduci.Concl.*333.Vide,*Hæres adeundo obligatur,&
qualiter.Conc.51.cũ Conc.ibi prox.ſeq.*†Extende;quia ẽt retinet,&de- 51
ducit legata &æs alienũ alteri ſolutũ,nec poteſt ſibi obiici,quod
non fecerit inuentariũ,&quod contra eũ poſſit iurari in litẽ,ne-
que debeat aliquid deducere;qa hoc non eſt verũ.Fulgoſ.*conſ.81
Punctum,ſuper quo.per tot.*vbi latiſſime reſpondet ad cõtraria.Cu-
man.*conſ.30.Statuto cauetur.n.5.ver.in contrariũ.*Phanuc.*de inuẽt.par.
7.n.55.*Caſtr.*conſ.186.lib.2.col.*2.†Limita;quia de iure Canonico ad 52
effectũ,ne hæres capiat lucrũ non conficiens inuentariũ,perdit
Trebellianicã,quæ eſt ex lucro,ſed non reperitur cautum,quod
perdat,vel obligetur de ſuo.Anch.*conſ.*411.*Et prima facie.nu.12.&
ſeq.*Limita;† quia hæres non cõficiens inuentariũ non tenetur 53
vltra vires hæreditarias in omnib.caſibus,in quib.defunctus nõ
teneretur,niſi in quantũ facere poſſet;quia actio eandẽ naturam
retinens tranſit in hæredẽ.Anchar.*conſ.*411.*Et prima facie,per tot.*
maxime *n.5.*† Et ideo ſi pater legat dotes filiabus ſuis,ad quas po- 54
teſt compelli;quia eſt officiũ paternum;quia tamen nõ tenetur,
niſi in quantũ facere poteſt;ita ẽt eius hæres,licet non conficiat
inuentariũ,non tenetur,ſi non adſunt bona defuncti ſine culpa
hæredis.Caſt.plene *conſ.323.Viſo puncto,col.2.n.3.ver.ſed aduertendũ.
lib.*1.†Extende in hærede vſurarii;quia ſicut vſurarius non com- 55
pellitur reſtituere vſuras,quatenus poſſit;ita hæres non cõpelli-
tur,niſi ſecundũ facultates,ne ſit deterioris conditionis,q̃ eſſet
defunctus.Anch.*d.conſ.411.per tot.*vbi eſt caſus.† Extende in om- 56
nibus obligationib.ex delicto defuncti;quia hęres non tenetur,
niſi in quantũ ad eũ peruenit;ideo nõ tenetur vltra vires.Anch.
*d.conſ.411.n.4.ver.ſecundo principaliter.*vbi,quod eſt de iure Ciuili,
&Canonico.Vide,*Hæres non tenetur ex delicto defuncti.Cõcl.68.*†Ex-
tende,vbicunq; hæres tenetur exonerare animã defuncti;qa nõ 57
tenetur vltra vires;qa ſi cõpelleretur,de ſuo,nõ exoneraret;quia
imo grauaret,cũ de alieno ab inuito dato nõ ſequatur exoneratio.
Anch.*d.conſ.411.n.6.& ſeq.ver.4.principaliter.*† Extẽde,vbi agitur 58
de iure poli,&in foro cõſcientiæ.Anch.*d.conſ.411.n.7.ver.5.*vbi,ꝙ
regulatur for⁹ poli legib.humanis,neq; præſumptiones admit-
tuntur.†Limita,qñ Eccleſia,vel pauperes hęredes adirẽt ſine in- 59
uẽtario.Anch.*d.conſ.411.n.10.in fi.*&idẽ tenet Abb.*conſ.34.Attingã,
col.1.ver.aut monaſteriũ nõ confecit li.*1.vbi allegat Bar.*in l.1.C.de ſacroſ.
Eccl.*qa hæreditas nõ poteſt deferri Eccleſię,niſi ſit lucroſa,& qa
habet idẽ priuilegiũ,ꝙ habet fiſc⁹,q nõ tenetur.† Limita in foro 60
cõſcientiæ;qa hæres,q non cõfecit inuentariũ,nõ tenetur vltra
vires in foro animæ.Abb.*conſ.73.n.9.ver.qnimo dubitatur.lib.*2.vbi
dicit*cõmunẽ.Anch.*d.conſ.411.n.7.*vbi reſpõdet ad præſumptio- *
nẽ vſurpationis;qa ceſſat,vbi de anima agitur,& hãc communẽ
*dicit Rõ.*auth.ſimiliter.n.107.C.ad l.Falcid.*Menoc.*conſ.89.n.160.* *
vbi de cõmuni.* *li.*1.†Contrariũ,ꝙ imo teneãtur hęredes nõ cõ- * 61
ficiẽtes inuentariũ in foro conſcientiæ,tenent multi,quos citat
Menoc.*d.conſ.89.li.1.n.161.*†Declarat idẽ Meno.*d.cõſ.89.n.162.li.*1. 62
vbi diſtinguit inter legatarios;qa nõ tenetur in foro cõſciẽtię,ex

que

quo obligatur propter ſuſpitionem, quod occultauerit, quoad
creditores bene obligatur; quia contraxit adeundo: prima ratio
63 in foro conſcientię nõ attenditur; ſecunda ſic. † Declara; quia licet hæres non conficiens inuentariũ præſumatur ſurripuiſſe bona, *l. fi. C. de iur. deliber.* ſi tamen in veritate nihil ſubripuit, licet nõ confecerit inuentarium; non tenetur in foro conſcientiæ vltra vires hæreditatis. Bar. in *rub. ff. de acquir. hæred.* ſequitur Guido Pap.
64 *deciſ.* 571. *in fi.* † Limita reſpectu alimentorũ legatorum; quia non augetur, neq; debetur legatum, niſi ſecundũ bona, etiamſi non
65 conficiatur inuentarium Bald. in *l. voluntatis, col. 2. C. de fideicom.* †
66 Contrarium Natta *conſ.* 387. *n.* 8. *& ſeq.* † Limita in fiſco; quia licet adeat hæreditatem ſine inuentario, non obligatur vltra vires; qa aditio habetur pro non facta. Porcel. in *tract. de inuent. c. 4. circa fi. n.* 13. *ver. vlterius dubitatur.* Iaſ. in *d. l. fi. §. & ſi præfatam, prope fi. ver. 6. limita. C. de iur. delib.* Bart. in *l. 1. §. an bona. ff. de acq. hæred.* pro notabili tra-
67 dit Guido Pap. *deciſ. 333. & deciſ.* 571. Limita † in monaſterio, cui bona ingredientium addicuntur; quia etiam ſi non conficiat inuẽtarium, non tenetur vltra vires. Iaſ. *d. l. fi. §. & ſi præfatam. n. 2. ver. ter-*
68 *tio ſingulariter. C. de iure deliber.* † Limita de iure antiquo quoad legata, quia hęres etiam non conficiens inuentarium non tenebatur vltra vires ſoluere legata, ſed per iura *authen. de hæred. & Falcid.* fuit hoc inductum, quod ſi nõ conficiat inuentarium, teneatur
69 ẽt ad legata. Caſtr. *conſ. 323. Viſo puncto. lib. 1. n. 3. ver præterea.* † Limita, quando creditores, & legatarii faterentur plura bona non eſſe in hæreditate, quam ſi ipſe hæres atteſtetur. Iaſ. *d. l. fin. §. & ſi præ-*
70 *fatam. n. 2. ver. limita tamen C. de iure delib.* † Limita in hærede grauato ex fideicommiſſo reſtituere abſq; deductione Trebellianicæ; quia poſt reſtitutionem non tenetur ad aliquid, Ang. de Peruſ. *conſ. 31. Viſo laudo. n. 4. & ſeq.* Vide, *Hæres adeundo ſimpliciter confundit*
71 *ſuas actiones. Concl.* 52. † Limita in hærede eius, qui ceſſit bonis; qa hæres non obligatur vltra vires, ẽt ſi non cõficiat inuentarium.
72 Iaſ. *d. l. fi. §. & ſi præfatam, n. 2. ver. ſecundo limita. C. de iur. delib.* † Limita in hærede vſurarii; quia nõ tenetur vltra vires hęreditarias. Porcel. in *d. tract. de inuen. c. 4. circa fi. n. 12. ver. ſed quæro ad practicã.* Anch. plene *conſ. 411. Et prima facie. per tot.* vbi probat; quia ſicuti vſurari[9] non tenetur, niſi in quantũ poteſt; ita hæręs, qui nõ deliquit, non tenetur, niſi vſq; ad facultates hæreditatis. Abbas *conſ. 24. Attingã, col. pen. ver. q̃ritur redeundo, lib. 1.* vbi mouetur; qa ex delicto defuncti vſuræ debentur: ergo in quantum ad hæredẽ perueniunt. Vi-
73 de, *Vſurarius tenetur reſtituere vſuras, & qualiter. Concluſ.* 351. † Limita regulariter in omnibus caſibus, in quib. quis dicitur improprie hæres, ſed potius ſucceſſor, prout in fiſco in bonis damnati confiſcatis, patre arrogante in bonis arrogati, monaſterio in bonis ingreſſi, & profeſſi, & ſimilibus. Porcel in *d. tract. de inuent. cap. 4. num. 13. verſ. illi enim, qui non ſunt vere hæredes.* Angel. de Peruſio *d.*
74 *conſ. 31. Viſo laudo, n. 5. in fin. ver. nec mirum.* † Extende, vt idẽ ſit in iis, quib. fiſcus, & Princeps ex liberalitate concedit confiſcationem, prout in cauſa *auth. bona damnatorũ. C. de bonis proſcript.* qa ſicut acquiritur dominiũ fiſco ſine agnitione, & ſicut non tenetur vltra vires; ita ẽt aſcendentes, & deſcendentes, & tranſuerſales vſq; ad tertiũ gradum, quib. confiſcatio relinquitur. Bar. *conſ. 157. Super iis*
75 *n. 3. ad ſecundũ, vſq; in fi. lib. 1.* † Reſtringe, vt non ꝓcedat limitatio in iis, quib. libertatis cauſa bona adiiciuntur; quia imo ẽt ſi conficerent inuentariũ, tenentur vltra vires, ita Iaſ. *d. l. fi. §. & ſi præfatã. n. 2*
76 *ver. tertio ſingulariter. C. de iur. deliber.* † Limita in exequutorib. teſtamenti; quia ipſi non tenentur vltra vires hæreditarias, ẽt ꝙ non faciãt inuentariũ. Iaſ. *d. l. fi. §. ſi præfatã. n. 2. ver. quinto limita. C. de iure*
77 *delib.* † Limita, qñ hæres conuenitur propter delictũ defuncti; qa non tenetur vltra vires hæreditatis. Abb. *conſ. 34. Attingam. col. pen.*
78 *ver. ſecundo quia, lib. 1.* † Limita, qñ teſtator reliquiſſet alicui alimẽta, vel dotẽ arbitrio boni viri; quia hæres non conficiens inuentariũ non tenetur vltra vires, ex quo arbitriũ nõ poteſt excedere
79 Iaſ. *d. l. fin. §. & ſi præfatã, n. 2. ver. quarto limita. C. de iur. deliber.* † Limita in legatis ad pias cauſas; quia nõ tenetur vltra vires hæreditatis.
80 Anch. *conſ. 411. n. 10. ver. ſecundo adduco.* † Limita quoad Eccleſiã, & pauperes, quib. teſtator aliquid legauit; quia ẽt ſi ipſi non ſint citati, & inuentariũ non ſit legitime confectũ, non exigunt vltra vires hæreditatis. Bald. *conſ. 265. n. 3. ver. itẽ quæritur, lib. 3.* & ꝙ Eccleſia, vel Hoſpitale non conficiens inuentariũ non obligetur vltra vires hæreditatis. Abb. *conſ. 102. Circa perſonarũ. n. 2. in fi. lib. 2.* vbi de
* *cõmuni magis opinione, & *conſ. 34. Attingã, col. pen. ver. aut mona-*
81 *ſteriũ. lib. 1.* † Limita; quia Eccleſia, vel Hoſpitale, ſeu locus pius ſi inſtituatur hæres, & adeat hęreditatẽ ſine inuentario, nõ obligatur vltra vires hæreditarias; quia bona Eccleſiæ alienari, & obligari non poſſunt. Abb. *d. conſ. 102. Circa perſonarũ, colu. fi. poſt med. n. 4*
*82 *in fi. ver. ſi aũt Hoſpitale, lib. 2.* vbi de * cõmuni. † Contrariũ in Eccleſia, vel Hoſpitali; quia ſi hæres inſtituatur, & nõ conficiat inuentariũ, tenetur de ſuo, tex. in *§. fin. authen. de hæred. & Falcid.* † Bar. vero in *auth. ſed cũ teſtator. C. ad l. Falcid.* mouet quæſtionẽ, & non de- 83
terminat, & idẽ Guido Pap. *deciſ. 333. & 571.* † Reſtringe; quia cõpetit reſtitutio in integrũ, *clem. 1. de in integ. reſt.* † Limita, qñ mater, 84
cui teſtator legauit, fecit tanq̃ tutrix inuentariũ; quia licet filius 85
adiuerit cum beneficio: tñ quoad matrẽ non tenetur vltra vires; & idẽ, ſi is, qui vult hæredẽ teneri vltra vires, cõfiteretur hęreditatẽ plus non continere. Bald. *conſ. 221. n. 3. ver. in contrariũ, vſq; in fi. lib. 4.* Vide, *Hæres adeundo obligatur, & qualiter Concl.* 51. Vide Concl. prox. ſeq. † Limitat Socin. in *reg. 3. Hæres inuentarium non conficiens,* 86
in caſibus 21. quibus non tenetur vltra vires, licet inuentarium non fecerit, vide eum.

Hęres cum beneficio legis, & inuentarii, non obligatur vltra vires hæreditatis, & quando ſecus. Concl. 59.

HÆRES † cũ beneficio legis, & inuẽtarii non obligatur vltra 1
vires hæreditatis. *l. fi. C. de iur. delib.* Ang. de Peruſ. *conſ. 31. Viſo laudo, in pr.* vbi, ꝙ nec in rem, nec in perſonã extra vires hæreditarias poteſt cõueniri; Alex. *conſ. 210. Ponderatis iis, col. 3. ver. circa tertiũ dubiũ. lib. 2.* † Et quoad creditores non tenetur vltra vires de ſuo, & quoad legatarios ẽt detrahit Falcidiã ab omni legatario ꝓrata, Dec. *conſ. 633. ad fin. ver. tertio quæritur.* vbi, quod etiã ex legatis piis. Sed † bene vſq; ad vires hæreditarias tenetur ẽt approbare facta defuncti. Grat. *conſ. 91. n. 37. lib. 1.* qui dicit * communem. † Imo quatenus, & in quantũ hæreditas ſit lucroſa, tenetur ſoluere creditorib[9], & actio eius confunditur; ideo non poteſt cõtrauenire, ꝓ quanto hæreditas eſt ſoluendo. Cephal. *conſ. 392. n. 32. & ſeq. lib. 3.* Menoch. *conſ. 125. n. 6. lib. 2.* Marzar. in *epit. fideicom. q. 46. ver. aduertendũ eſt. lib. 1.* Menoc. *conſ. 89. n. 65. lib. 1.* Anguiſſol. *conſ. 63.* Phanuc. *de inuent. p. 6. in princ.* vbi plurimos citat; quia ſi hęreditas eſt opulẽta, nõ releuat inuentariũ, quin teneatur hæres. † Et non cõfundun- 5
tur actiones hæredis adeuntis cũ beneficio legis, & inuẽtarii, ſed ſua actio primæua perſeuerat contra hęreditatẽ, ac ſi non adiuiſſet, vel ſecundũ alios, licet extinguatur, noua actio creatur p inuentariũ cum priuilegio primæ. Caſtr. *conſ. 186. Dubiũ facit, in prin. ver. ſiue dicamus, lib. 2.* † Si tñ tenetur ad legata ſub conditione, ex 6
quorũ fructib[9] medio tempore tantum percepit, quod ſufficiat, tenetur fructus computare in hæreditate. Bald. *conſ. 143. In cauſa q̃ vertitur, lib. 5.* vbi, ꝙ nec poteſt diminuere legata corporũ, prætextu, quod ſoluerit de ſuo quantitates; quia debet cõpenſare fructus perceptos. † Amplia in tantũ, vt licet hæres, nõ obſtante ex- 7
ceptione oppoſita, ꝙ non tenetur vltra vires hæreditarias ꝓpter inuentariũ, fuerit cõdemnatus, vel bannitus perſonaliter, poteſt in exequutione ſententiæ opponere eandẽ exceptionem reiecti ex tacito proceſſu, ne cõueniatur vltra vires hæreditarias. Pet. de Anch. *conſ. 6. Viſo themate. quæſt. per tot.* maxime *in fi. ver. itẽ non eſt maioris.* † Amplia; qa præſcribit ex perſona ſua, & mala fides defuncti ſibi non nocet. Alex. in *l. Pomponius. §. cũ quis, col. antepen. in med. ff. de acquir. poſſeſſ.* quẽ ſequitur Felin. in *c. ſi diligenti. n. 6. de præſcript.* Bald. in *tract. de præſcrip. in 2. p. 3. partis prin. quæſt. 12. colu. pen. in fin. ver. ſecundo limita.* † Amplia; quia hæres cũ beneficio legis, & inuẽtarii poteſt venire contra factũ defuncti etiam dicendo teſtatorem eſſe mentitũ in ſuo teſtamento, & rem, quam dixit eſſe ſuam, vel a ſe poſſeſſam, imo eſſe hæredis. Bald. *conſ. 89. Dominus Thomas, in prin.* maxime *n. 3. ver. ſed tamen vnum, lib. 1.* † Amplia; quia hæres cũ beneficio non obligatur ratione feudi, etiã hæreditarii, quãdo eſt acquiſitum pro ſe, & hæredibus; quia poteſt velle conſequi feudũ. Dec. *conſ. 184. In cauſa, & lite. n. 5.* Vide, *Feudum hæreditarium abſolute, vel ſecundum quid. Concl.* 157. † Amplia; quia contra hæredem cum beneficio inuentarii nõ poteſt agi exequutiue, niſi prius facta excuſſione iuriũ hæreditariorum. Socin. *conſ. 120. n. 18. lib. 1.* allegat Bart. & Salyc. in *l. fin. §. in computatione. C. de iure deliber.* † Amplia; quia vt ẽt hęres non conficiens inuentariũ non teneatur vltra vires hæreditarias, quoad reſtitutionem male acquiſitorũ eorũ, quæ proueniunt ex delicto, lite nõ conteſtata cum defuncto; quia licet ius Canonicum grauauerit hæredẽ ad exonerandum animã defuncti; tamen ſecundum vires tantum eum obligauit. Fider. de Sen. *conſ. 21. n. 6. in fi.* † Extẽde; quia hæres, qui tenetur reſtituere hæreditatẽ ex fideicõmiſſo ſine detractione Trebellianicæ, cũ ſit hæres nomine, poſt factã reſtitutionẽ nõ poteſt conueniri à creditorib[9], neq; à legatariis, licet non cõfecerit inuentariũ; quia iura, & actiones oẽs tranſiuere in fideicommiſſarium, Ang. *d. conſ. 31. Viſo laudo, n. 4. & ſeq. ver. nunc ad propoſitũ, & n. 5. ver. concludo ergo.* † Extende; quia hæres cũ beneficio legis & inuẽtarii vendens nõ obligatur de euictione Alex. *cõſ. 56. In cauſa Ianbi, n. 3. ver. & per hæc patet. lib. 7.* vbi apoſtil. † Extende, qñ eſſet minor; quia competit reſtitutio. Fulgoſ. *conſ. 32. Ex facto ꝓponitur, in fine.* Amplia † vt ẽt Iudæus, & Saracenus conficiens inuentarium

non teneatur vltra vires hæreditarias, dumodo ſubſint Imperio
Romanorũ.Bald.*conſ.*383.*Quæritur,an ſignũ.n.* 4.*ver. item beneficium*
17 *inuentarii lib.*1.† Amplia; quia operatur inuentarium, ꝙ iura, & a-
ctiones non confunduntur, & ſeparationẽ bonorum in tantũ, ꝙ
vltra cõmodum, ꝙ ex hæreditate percipitur, habetur hæreditas ꝓ
non adita.*l.fi.*§.*& ſi præfatã, &* §.*in cõputatione*,& ibi Iaſ. poſt alios.
*C.de iur.delib.*Rom.*conſ.*18.*n.*4.Crauett.*conſ.*225.*n.*12.cum aliis ad-
ductis per Boer.*deciſ.*23.*n.*28.Arius Pinellus in *l.*1.*in* 3.*parte.n.*76.
*C.de bon.mater.ver.ampliatur ſeptimo.*Io.Dilect.*de arte teſta.tit.*11.*caut.*
18 8.*ad fi.*†Amplia; quia beneficiũ inuentarii confecti per hæredem
tranſit etiã ad fideicõmiſſarium, cui hæreditas eſt reſtituta, ſi tale
beneficium ſpecifice, vel ꝑ verba idẽ importantia ceſſit, alias non.
Ang.de Peruſ.*conſ.*31 *Viſo laudo, in pr.ver.hoc quidem beneficiũ*, qui lo-
19 quitur, qñ fideicõmiſſarius inuentarium non cõfecit.† Extende;
qa hoc beneficium inuentarii competit fideicõmiſſario, ſi ipſe fi-
deicõmiſſarius confecit inuentarium, ẽt ſi hęres, qui reſtituit hæ-
reditatem, illud nõ confeciſſet. Ang *d.conſ.*31.*n.*5.*& ſeq. ver.nec mi-*
20 *rum ſi hic alius.*†Declara; quia licet fideicomiſſarius confecerit in-
uentarium poſt reſtitutã hæreditatem, ſi ex laudo poſtea lato fuit
condemnatus ad conſeruandum indemnem hæredem, qui reſti-
tuit, præciſe ab aliqua obligatione tenebitur de ſuo, etiã ſi obliga-
tio ſit ex cauſa hæreditaria; quia ex nouatione tenetur, in qua be-
neficium inuentarii nõ cenſetur repetitum. Ang.*d.conſ.*31.*n.*6.*ver.*
*ſecundo inuenio, vſq; in fi.*ſequitur Dec.*d.conſ.*157.*n.*7.*& conſ.*496.*nu.*
21 12.vbi alios allegat.† Amplia in tantum hæredem cum beneficio
inuentarii non teneri vltra vires hæreditarias, vt imo ipſe tanquã
creditor concurrat cum aliis creditoribus, neq; eius cõditio in a-
liquo effecta eſt deterior.*l.ſcimus.*§.*& ſi præfatã, &* §.*ſi vero, & ipſe.*
*C.de iur.delib.*Bald.in *l.cũ à matre.C.de rei vẽdic.*Ang.Aretin. in *tract.*
de teſtam.in gloſ.in ver.qui B.ſciens ſe à patre inſtitutũ. vbi plene tractat
materiã inuentarii ponens omnia comoda, quæ hæres conſequi-
22 tur ex inuentario, & incõmoda, quæ ex omiſſione patitur.† Am-
plia; qa non tenetur vltra vires ẽt ad fauorem legatorum piorum.
Caſtr.*conſ.*212.*Supradicta omnia in pr.lib.*1.Vide Socinum *reg.*3.*Hæ-*
res inuentariũ non conficiens, vbi ponit caſus 21. in quibus non tene-
23 tur vltra vires hæreditarias, licet inuentariũ non fecerit.†Limita,
ſi hæres omiſit conficere inuentarium; qa dicitur quaſi contrahe-
re, & tenetur de ſuo ẽt vltra vires hæreditatis, ex quo legis bene-
ficium deſpiciens, eodem vti non debet, vt per Feder. de Sen.*conſ.*
21.*Nunquid hæres.n.*3.*ver.vnde defende te*, vbi, ꝙ tenetur ẽt in foro cõ-
ſcientiæ. Vide, *Hæres adeundo obligatur, & qualiter.Concl.*51.Et† quod
24 in foro conſcientiæ non teneatur hæres, niſi pro viribus hæredi-
tatis, etiã ſi non confecit inuentarium. Abb.*conſ.*73.*n.*10.*lib.*2.vbi
* dicit*cõem, & reddit rationem; quia pſumptio in foro animæ nõ
25 habet locum; quia creditur confitenti de omnibus. Extende; † qa
etiã ſi eſſemus in terris Eccleſię, hæres non conficiens inuentariũ
non gaudet beneficio inuentarii, ſed tenetur creditoribus inſoli-
dum; quia iſtud eſt beneficium iuris, non pœna, & qui non ſeruat
legem, non conſequitur beneficium legis. Abb.*conſ.*73.*Circa pri-*
26 *mum, col.penult.n.*9.*ver.nec obſtat, ſi dicatur, lib.*2.† Extende, vt idem
27 ſit in clerico hærede. Abb.*d.conſ.*73.*n.*9.*ver.nec obſtat.lib.*2.† Exten-
de, vt idem ſit quoad Eccleſiã hæredẽ; quia ſi non confecit inuen-
tarium obligatur creditoribus in ſolidum, & in totum; quia eſt be-
neficium legis, & antiquitus ita erat diſpoſitum. Abb.*d.conſ.*73.*n.*
28 9.*verſ.nec obſtat, lib.*2.† Extende, vt procedat etiã in foro Eccleſiæ
in clerico, & in Eccleſia hæredibus quoad legata; quia licet anti-
quitus hæres non conficiens inuẽtarium non teneretur ad legata
vltra vires hæreditarias, neq; perderet falcidiã; tñ hodie ex *l.fin.C.*
* *de iur.delib.*tenetur vltra vires ſecũdum *cõem, de qua Abb.*d.conſ.*
73.*col.pen.circa med.ver.ſed reſpectu legatorum.lib.*2.vbi, ꝙ licet ſit pœ-
na; tñ ex quo reſpicit tam fauorem, q̃ odium clericorum, & Eccle-
29 ſiarum, ligat omnes.†Declara; quia licet procedant extenſiones
in omnibus; tñ in Eccleſia hærede, quæ non confecit inuentariũ,
non procedunt; quia non poteſt habere hæreditatem oneroſam,
& non tenetur de ſuo; quia induceretur alienatio, ita Abb.*d.conſ.*
30 73.*n.*11.*ver.quinimo.lib.*2.†Reſtringe; quia de iure Canonico hæres
non conficiens inuentarium non obligatur vltra vires hæredita-
rias, ſed ſolum de iure Ciuili. Bald.*conſ.*278.*Factum tale eſt, quidam.*
31 *lib.*1.vide infra *n.*33.†Contrarium; ꝙ etiã in foro Canonico ſit ve-
ra concluſio, quod non conficiens inuentarium teneatur de ſuo;
* cõem*dicit Abb.*d.conſ.*73.*Circa primum, n.*9.*in fine, lib.*2.† Declara
32 tñ hanc limitationem, vt procedat in foro fori indiſtincte; ſecus
in foro poli; quia hæres non conficiens inuentarium non tenetur
in foro conſcientiæ in iis, quæ deſcendunt ex delicto, vt in hærede
vſurarii; quia nõ tenetur reſtituere vſuras, ſi hæreditas non eſt ſol-
uendo. Feder.*d conſ.*21.*per tot.circa fi.n.*5.*ver.in caſu autẽ propoſito*, qa
vſura ex delicto reſtitui debet; ſecus ſi in iis, quæ reſtitui debent

ex obligatione; quia in foro conſcientiæ etiã obligatur; rationem
adducit; quia ea, quæ ex delicto proueniunt, non afficiunt hære-
dem.*l.vnica.C.ne ex delicto defuncti.* Vide, *Hæres non tenetur ex delicto*
*defuncti.Concl.*68.†Limita; quia beneficium legis, & inuentarii de 33
iure Canonico non eſt cognitum; ideo in cauſis Eccleſiaſticis, vel
vbi agitur de cauſa pertinente ad forum Eccleſiaſticũ, nunq̃ hæres
tenetur vltra vires hæreditarias, ẽt ſi inuentarium nõ confecerit.
Bald.*d.conſ.*278.*lib.*1.*in fi.*& *conſ.*145.*Punctus quæſtionis n.*4.*lib.*4.vbi
maxime firmat in hærede ficto, qui fingitur adiuiſſe ex forma ſta-
tuti. Vide, *Hæres inuentarium non conficiens obligatur de ſuo, & quando*
*ſecus.Concl.*58.† Imo in foro conſcientiæ & de iure Diuino hæres
non tenetur vltra vires hæreditarias. Caſtr.*conſ.*212. *Supradicta o-* 34
*mnia, in pr.lib.*1.vbi, ꝙ lex diuina non aſſumit hæreditatem eo mo-
do, quo lex humana.† De iure autem ciuili antiquo quoad debita
hæres obligabatur non cõficiens inuentarium, ſed quoad legata 35
non tenebatur de ſuo, ſiue confeciſſet inuentarium, ſiue non, *l.fi.*
§.*ſi vero poſtquã.C.de iur.delib.*Bald.*d conſ.*278.*lib.*1.& Caſtr.*conſ.*212.
*in pr.lib.*1.vbi quoad legata priuabatur falcidia, ſed non tenebatur
de ſuo. Abb.*d.conſ.*73.*Circa primum.n.*9.*ver.nec obſtat.lib.*2.†Hodie
vero quoad legatarios particulares, ſi nõ conficiat inuentariũ, te- 36
netur vltra vires de ſuo ꝓprio, prout creditoribus; ſecus ſi legata
ſunt vniuerſalia. Caſt.*conſ.*186.*Dubium facit, in pr.ver.ſed aduertendũ.*
*lib.*2.& quoad legatarios cõem*dicit Abb.*d.conſ.*73.*n.*9.*in fi.lib.*2.† *
Contrarium, ꝙ de iure authenticorum hæres non conficiens in-
uentarium quoad omnia obligetur de ſuo proprio; quia pſumi- 37
tur ſubtraxiſſe. Bald.*d.conſ.*278.*ver.ſed de iure auth.lib.*1. & hæc præ-
ſumptio iuris, & de iure non admittit ꝓbationem in contrarium.
Bald.*conſ.*250.*In quæſtione D.Milani.n.*16.*ver.item ſi fallitus.lib.*1.† Itẽ
de iure antiquo hæres contra creditores nõ deducebat legitimã, 38
nec funeris impenſam, nec aliud quicquã, ſed contra legatarios,
& fideicomiſſarios particulares deducebat iſta omnia, & ſua cre-
dita; & idem in legatariis, & fideicommiſſis vniuerſalibus. Caſtr.*d.*
*conſ.*186.*in pr.verſ.nunc ad propoſitum.lib.*2.† Hodie vero de iure au-
thenticorum in fideicomiſſario, & legatario vniuerſali ſeruatur 39
idem, ꝙ de iure antiquo ſeruabatur indiſtincte in legatariis, quod
hæres, etiã ſi adiuit ſine inuentario, poſſit deducere iura ſua, cre-
dita, legitimã & expenſas funeris; qa non tenetur vltra vires hęre-
ditarias ad legata, & fideicomiſſa vniuerſalia. Caſt.*d.conſ.*186.*col.*1.
*& ſeq.ver.ſed in fideicõmiſſo vniuerſali, lib.*2.†Declara; qa minor habet
reſtitutionẽ in integrum, vel vt abſtineat ab hæreditate, vel vt in- 40
uentarium conficiat. Bald.*d.conſ.*278.*lib.*1.*verſ.ſaluo, quod minor.*†
Limita; qa ſi contra hæredem eſt relaxatũ mandatum ſimpliciter, 41
vel data ſententia, ẽt ſi ꝓduxit, vel allegauit beneficium inuẽtarii,
non ſibi ſuffragatur; qa videtur reiecta exceptio inuentarii, ſi eſt
probata; ſi vero non eſt probata, poſt ſententiã auditur. Bald.*conſ.*
219.*Statuto Ciuitatis Papiæ, in pr.lib.*1.†Limita; quia hæres cum be- 42
neficio, licet contrahat tanq̃ talis, ſi obligat bona ſua inſolidum,
tenetur de ſuo. Crau.*conſ.*214.*n.*7.qui dicit, ꝙ illa verba, *vt hæres cũ*
beneficio, ſtant demonſtratiue.†Limita, niſi adſit ſtatutum, ꝙ hęre- 43
ditas non poſſit adiri cum beneficio legis, & inuentarii, prout eſt
Papiæ; quia tunc non poteſt vti beneficio inuentarii, neq; quoad
bona loci, vbi eſt ſtatutum, neq; quoad bona alibi ſita; quia ſolida
obligatio contrahitur in loco, vbi ſimpliciter adiuit. Bald.*conſ.*219.
*Statuto Ciuitatis Papiæ.n.*2.*ver.ſecundus articulus.lib.*1.&latius *in fi.ver.*
item additur, vbi maxime procedit, qñ hæres eſt oriundus in loco
ſtatuti, & ibi adiuit hæreditatem.†Extende, vt idem ſit Florentiæ, 44
vbi ſtatutũ diſponit, ꝙ ſi filius maior 18.annis poſſederit ꝑ 15.dies
bona hæreditatis, teneatur de ſuo, non obſtante inuentario. Ang.
*conſ.*386.*Statuto Florentiæ*, vbi, ꝙ eſt odioſum ſtatutum, & non ha-
bet locũ, ſi filius poſſedit iure dotis ſuæ matris.†Extende, vt pro- 45
cedat, ẽt ſi hæres conuenerit cum legatario de recipiendo minus,
q̃ ſibi ſit legatũ; quia adiuerit heres cum inuentario; quia ſi poſtea
reperiatur, ꝙ hæres non fecit inuentarium, vel etiã ſi feciſſet, non
releuaretur ꝓpter ſtatutũ, prout Florentiæ vigore ſtatuti, *lib.*2.*rub.*
29.*de hæred.& hæred.debi.*poterit tunc legatarius petere totũ, & age-
re actione primæua contra hæredem.†Limita, qñ hęres cum be- 46
neficio occultauit aliqua bona; qa illa nõ poſuit in inuentario; qa
non poteſt vti beneficio inuentarii, nedũ pro rebus non inuenta-
riatis, ſed ẽt pro inuentariatis; quia perdit beneficiũ in totum, nõ
autem pro quantitate rerũ, quas occultauit Bald.*conſ.*219.*n.*3.*ver.*
*tertio quæritur, lib.*1.& *conſ.*143.*In cauſa, quæ vertitur.n.*6.*lib.*5. qui lo-
quitur etiã, qñ hæres negabat res omiſſas hæreditarias, hanc partẽ
tenet Abb.*conſ.*73.*Circa primum, n.*6.*lib.*2. qui hoc requiſitum pro
ſolẽnitate ponit, alias corruit inuentariũ, maxime in *ver.præterea*
non fuerunt deſcripta, vbi etiam, ꝙ præſumitur ſcientia, gl. in *auth.de*
hæred.& Falcid.§.*ſancimus*, ſequitur Bar.in *l.reſcripto.ff.de iis, quibus, vt*
*indig.& in l.Paulus, ff.ad l.Falcid.*Bald.in *auth.ſed cum teſtator, col.pen.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

C.*eod.*facit quia abutens priuilegio illud perdit,*l.Iudæos, in fin. C. de*
47 *Iud.*†Extende,vt procedat limitatio,etiãſi alibi feciſſet inuentariũ
plenum,ſed in loco aditionis occultaſſet bona aliqua; quia perdit
48 beneficium.Bald.*d.conſ.*219.*in fi. lib.* 1.† Contrarium tenet Rom.
conſ 276.*Viſis dubiis.n.*8.*ver.quoad decimũ,* vbi, ꝙ ſolum perdit Falci-
* diam & Trebellianicã,& tenetur ad duplum rei omiſſæ.Ang.*conſ.*
329.*Teſtator tranſegit,ver.nec obſtat,circa prin.* vbi, quod * omnes te-
* nent,ꝙ ſolum non gaudet beneficio inuentarii quoad rem omiſ-
ſam,& hanc cõem*dicit Iaſ.*in l.fi.*§.*licentia,n.*3. *C. de iur. delib.* Bart.
49 Bald.& Caſtr.*in d.l.fi.*§.*licentia,in fi.C.de iur.delib.*†Declara;qa per-
dit beneficium inuentarii,qñ hæres nedum non deſcripſit corpo-
50 ra hæreditaria,ſed illa negat Bald.*conſ.*143.*n.6.& ſeq.lib.*5.† Decla-
51 ra,qñ doloſe occultauit.Bartol.*in l.reſcripto.ff.de iis,quib. vt indign.*†
Limita,qñ hæres,licet confeciſſet inuentarium, non tñ ſolemni-
ter confeciſſet;qa tunc non releuat.Vide,*Inuentarium quas ſolemni-*
52 *tates requirat,vt valeat.Concl.*349.† Extende multo magis, ſi adiuit
cum beneficio inuentarii,ſed nullum confecit inuentarium,*d.l.fi.*
53 §.*ſi vero poſtquam,C.de iur.delib.*†Limita,qñ non eſſet cæptum intra
tempus debitum,vel pfectum intra tempus datum. Vide,*Inuenta-*
54 *rium quas ſolemnitates requirat.Concl.*394.*in prin.* † Limita, qñ petiit
terminum ad deliberandum; quia inuentarium non releuat, niſi
quoad Falcidiam.Franc.Mar.*deciſ.Delph.*848.*lib.* 2.Bar. & alii *in d.*
55 *l.fi.*§.*ſin autem,C.de iur.delib.*†Limita, qñ hæres nouauit actionem
hæreditariam,promittendo ſoluere,Dec.*conſ.*137.*n.* 7. poſt Ang.
*conſ.*31.*D.Philip. col.* 3. ſequitur Rim.Iun.*conſ.*150.*n.*20. Dec.*conſ.*
496.*n.*12.pleniſ.Rol.à Vall.*de inuent.fol.*123.*Beneficium inuentarii,*&
plen.Phanuc.*de inuent.in 6.par.in 7.caſu,n.*108.*& ſeq.* vbi *n.* 110. ci-
56 tat plurimos,& adducit contrariũ tenẽtes,& declarat.†Et idem,
ſi pmittit hæres ſoluere de ſuo.Crau.*conſ.*214.*n.*7.vbi, ꝙ obligatio
in ſolidũ facta per herẽdẽ,etiã ſi dicat cum beneficio legis;tamen
non iuuatur inuentario,ſequitur Monticul.*de inuent. in 9. not.n.*2.
*fol.*62.& plene Corn.*conſ.*31.*n.*11.*& ſeq.lib.*3.Ang.*d. conſ.*31.*col.pen.*
57 *in fi.*Phanuc.*in 6 par.n.*110.*& ſeq.*vbi latiſſime citat plures.† Vide,
& declara pleniſſime,vt per Phanuc.*de inuent.in 6.part.n.*111.*& ſeq.*
vbi,ſi obligatio fiat de certa ſum̃a,tenetur;ſi vero fiat in genere de
ſoluendo id,ꝙ debet,vel in quantũ de iure debet, non ſibi p̃iudi-
cat; idem, ſi ſe obligat, tanq̃ hæres cum beneficio inuentarii,vel
ſaluo beneficio inuentarii;qa non tenetur de ſuo; teneretur tñ, ſi
ſe obligat ſimpliciter,licet in narratiua dixerit,*ſe hæredẽ cum benefi-*
58 *cio.*Phan.vbi ſupra *n.*113.*& ſeq.*†Sed tamen Ioan.de Imol. *conſ.* 102.
in fine dicit,ꝙ imo promiſſio hæredis cum beneficio facta ſimpli-
citer,& in genere de ſoluendo,vel releuando, ſuper eo, ꝙ poteſt
eſſe certũ ex relatione,obligat vltra vires ex neceſſitate;quia alias
obligatio non ſortiretur effectũ;ſecus ſi eſſet mere incerta,prout
59 *promitto quod debeo.*†Declara,vt plene idẽ Phan.*de inuent.p.*6.*n.*110.
*& ſeq.*vbi pro vtraq; parte citat,& tandẽ concludit, ꝙ ſi certa quã-
titas eſt promiſſa,cenſetur de ſuo obligatus, qñ ſimpliciter ſit in-
certa,prout ſi dixit,*ſoluã dotẽ, quam debeo,* vel *releuabo indẽnem, prout*
teneor,& adducit plurimos pro iſta diſtinctione, & ꝓpterea dicit
60 optimũ remediũ eſſe ſibi ſemper reſeruare beneficiũ inuentarii.†
Si vero obligatio fiat non ſimpliciter, ſed cum narratiua in proœ-
mio,*quod talis hæres cum beneficio inuentarii,* ſed in diſpoſitiua nihil
eſt repetitũ de hærede cum beneficio:& tunc de ſuo tenetur;ſi au-
tem in diſpoſitiua fit mentio,*quod tanquã hæres cũ beneficio ſe obligat,*
non tenetur de ſuo,niſi contrarium appareat de mente,& dicitur
contrariũ apparere de mente,ſi obligat ſe in ſolidũ,vel ſi promit-
tit conſeruare indemnẽ,vel ſi ꝓpria bona obligauit pro obſeruan-
tia contentorũ in promiſſione,vel ſi renunciaſſet omni legum,&
ſtatutorũ auxilio,vel magis ſi beneficio inuentarii.Phan.*d.tract.de*
*inu.p.*6.*n.* 13.*& ſeq.ver.quid autẽ,*vel ſi promittit ſoluere integra le-
61 gata.Alex.*conſ.*133.*Super quæſitis,n.*4.*& ſeq.lib.*5.† Extende; quia ẽt
ſi quis promittat pro hærede cum beneficio legis & inuentarii fi-
deiubendo pro eo,etiã ſi ſe obliget vt principalis;tñ non tenetur,
niſi in quantũ hæres obligatus eſt,videl. ſecundũ vires, & vſq; ad
62 vires hæreditatis.Corn.*conſ.*36.*Videtur in hac,per tot.lib.*4.†Limita;
qa hæres cũ beneficio,licet fecerit ſolẽne inuentariũ; tamen non
gaudet beneficio inuentarii,ſed tenetur de ſuo,in eo,in quo facto
ſuo ꝓuenit damnũ hæreditati,veluti ſi teſtator ſub pœna trãſegit,
vel ſub pœna mandauit certũ quid nõ fieri, ſi hæres cõtraueniat,
licet iſta ſit obligatio defuncti cõditionalis.Ang.*conſ.*329. *Teſtator*
tranſegit, per tot. vbi eſt caſus, & ponit multa ſimilia de ſocio,pro-
curatore,colono,marito,vt pro dãno,cauſato ex proprio delicto
63 ipſi ſoli teneãtur.†Extende,vt ẽt non gaudeat beneficio inuenta-
rii ſolẽniter facti,qñ non ſatisfecit legatario, vel creditori primo
veniẽti;qa ſi voluit potius ſatisfacere illis,qui poſteriores fuerunt
in petendo, ex quorũ ſolutione priori eſt p̃iudicatũ, ita ꝙ nõ põt
ſatisfieri;qa nõ extant alia bona hereditaria,tenetur de ſuo ſolue-
re priori;qa ad hoc,vt gaudeat beneficio,debet ſeruare omnia cõ-
tenta in *l.fi.C.de iur.delib.*Abb.*conſ.*73.*Circa primũ dubiũ,in fi.ver.poſt*
*prædicta,lib.*2.†Et ꝙ vbi ceſſant verba tex.*in d.l.fi.*§.*& ſi prædicta, C.* 64
*de iur.delib.*non habeant locũ priuilegia hæredi cõceſſa, dicunt ibi
*omnes,maxime Corn.*n.*7.*ver. ſed ſi vendidit ſimpliciter.* vbi,ꝙ ſu- *
mitur argumentũ à contrario ſenſu ex illo text. Vide,*Hæres cum be-*
*neficio legis & inuentarii deducit multa.Concl.*63.†Extẽde;qa licet pœ- 65
na non tranſeat ad hæredẽ;tñ ſi hæres ex delicto ſuo incurrit pœ-
nam,vt teneatur de ſuo,vel ad duplũ,vel aliud, talis pœna tranſit
ad hæredem hæredis,ex quo eſt radicata in patrimonio hæredis.
*Fulg.conſ.*24 *Humaniſſime,poſt med.vſq; in fi.ver.illud autẽ.*† Extende; 66
qa ſi hæres cũ beneficio temere litigauit, & ſuccubuit, & tanquã
hæres cũ beneficio fuit condẽnatus; tñ de ſuo ſoluere debet, nec
auditur obiiciens agi contra hæreditatẽ, qñ conſtat, ꝙ ſubſtinuit
litẽ temerariã.Bald.*conſ.*73.*Loyſ.Laiol.per tot.lib.*3.ꝙ eſt Franciſci de
Ramponib.& Bald.†Extende;qa ſi hæres iniuſte fuit condemna- 67
tus,non nocet legatariis factũ hæredis.Bald.*d.conſ.*143.*nu.* 7.*ver.*
*præmitto,lib.*5.†Declara;qa ſi hæres cũ beneficio litigauit rem du- 68
biã,& nõ calumnioſe,& fecit expenſas bona fide pro hæreditate,
illas repetit tanq̃ æs alienũ.Bald.*conſ.*73.*n.*3.*ver.iis igitur,lib.*3.†Ex- 69
tende;quia dilapidatio facta p hæredẽ cũ beneficio nocet illi ſoli
ſicuti è conuerſo,ſi quid per iniuriã acquirit, non cedit beneficio
creditorũ.Bald.*d.conſ.*143.*n.*7.*vſq; in fi. lib.*5.† Extende; quia hæres 70
cum beneficio tenetur ex obligatione p̃ciſa p eum facta de dãdo,
vel ſoluendo aliquid,vt hæres;qa ſi non reſeruauit in ſpecie bene-
ficium inuentarii,non cenſetur repetitũ in nouatione facta; ideo
ſi ex laudo cõdemnatur ad aliqd, ẽt ſi oritur ex hæreditaria obli-
gatione;tamen nõ vtitur beneficio. Ang.de Peruſ.*conſ.*31.*Viſo lau-*
*do,n.*6.*ver.ſecundo inuenio,vſq; in fi.* † Limita in eo, qui nõ eſt hæres, 71
ſed emit hæreditatẽ,& ꝓmiſit releuare indẽnes cedẽtes, vel ven-
dentes;qa licet conficiat inuentariũ;nõ tamen proderit, quin te-
neatur de ſuo vltra vires ad promiſſã releuationẽ.Io.de Imo.*conſ.*
102.*In cauſa vertente,n.*11.*& ſeq.ver.ſed aduertendũ per tot.vſq; in fi.* vbi
tollit contraria,& Ang.*conſ.*31.*per tot.*ſequitur Dec.*conſ.*137.*n.*7.&
ſupra dixi.Aret.*conſ.*147.*In quæſtio.n.*3.*ver.pro iſta deciſ.*†Extende;qa 72
is,qui non eſt hæres ab inteſtato,vel ex teſtamẽto,ſed ex ceſſione,
vel contractu,non habet beneficiũ inuentarii.Imol.*d.conſ.*102.*n.*
12.*ver.nec obſtat.*†Extende;quia vbicunq; hæres cũ beneficio ſim- 73
pliciter promittit releuare aliquẽ indemnẽ ſimpliciter, & non re-
ſeruat beneficiũ inuentarii,tenetur in ſolidũ, & de ſuo vltra vires
hæreditarias;quia debuit ſibi reſeruare beneficiũ.Io.de Im.*d.conſ.*
102.*n.*11.†Declara;quia extenſio ꝓcedit, qñ non præcedit cõtra-
ctus,cuius contemplatione appareat de mente, vel qñ conſtat de
mente,vel qñ promiſſio releuationis eſt ꝓ certa ſum̃a;ſi vero præ-
cederet contractus,cuius contẽplatione fiat obligatio,& ex cauſa
hæreditatis cũ beneficio,vel nõ conſtat de mente, vel ſi releuatio
eſt generica;tunc ſecundũ naturã negotii hæreditatis,& cum be-
neficio intelligitur,ne ſuũ iactare videatur hæres, ita plene elici-
tur ex *d.conſ.Io.de Imo.*102.*n.*11.*ver.ſed aduertendũ, vſq; in fi.* dũ tollit
plura cõtraria,& ita ſoluit.† Limita, qñ filius inſtituitur relicta le- 74
gitima iure inſtitutionis in reliquo, dum̃odo ſeruet ad vnguẽ te-
ſtamentũ dato cohærede;quia inuentariũ non liberat eum, ſi vult
eſſe hæres,ẽt ſi habeat fideicõmiſſum in bonis patris ſibi reſtituẽ-
dum;quia ſi tantundẽ cõſequitur à patre,debet ſeruare teſtamen-
tum patris,nec deducit fideicõmiſſum.Io.de Ana.*conſ.*3.vbi Lando.
Bolog.*in pr.*apoſt.*n.*6.*& per totã.*† Limita,quãdo hæres cũ benefi- 75
cio ſe obligat in ſolidũ;quia licet dicat cum beneficio legis;tamen
tenetur de ſuo,& non vtitur beneficio inuentarii.Ang.*conſ.*31.*col.*
*pen.in fi.*Corn.*conſ.*31.*n.*11.*lib.*3.Crau.*conſ.*214.*nu.*6.vbi,ꝙ dictio *in*
*ſolidũ,*licet ex cauſa hæreditaria,facit teneri de ſuo; ideo nõ poteſt
vti beneficio inuentarii.†Secus,ſi ꝓmittat ſoluere legata ſimpli- 76
citer.Affl.*dec.*399.*in fi* ſequitur Anch.Reg.*q.*57.*n.*7.*lib.*3.†Exten- 77
de idẽ,ſi ſoluit de ſuo;quia non põt retinere bona p̃textu inuenta-
rii;quia nõ habet beneficiũ,ne poſſit moleſtari in bonis pro quan-
titate ſoluta de ꝓprio primo venientibus.Fran.*dec.*372.*n.*6.vbi
ita fuit iudicatũ per Conſ.Neapo.Phan.*de inuen.p.*5.*n.*92.& plenius
*n.*159.vbi reprobat Bero.contrariũ tenentẽ,Montic.ſub dubio de
inuen.ſuper *leg.fi.C.de iur.delib.n.*123.& facit Abb *conſ.*73.*in fi.lib.*2.
Corn.*conſ.*31.*n.*11.*lib.*3.*cum aliis ſupr.alleg.*Aret.*conſ.*147.*In quæſt.n.*3.
†Limita;quia quando hæreditas eſt opulenta,& eſt ſoluendo,in- 78
uentariũ non excuſat hæredẽ,quin teneatur vſq; ad vires hæredi-
tarias,& quin cõfundat ſuã actionem pro quantitate hæreditatis,
quæ apud eum extat Rom.*conſ.*18.*Viſa facti,in fi.* vbi plene apoſt.in
*ver.habere.*idẽ dicit Caſt.*conſ.*370.*Quia in ſupradicto.n.*2.*ver.ſi vero re-*
ver.habere. — *tabunt,lib.*2.Alex.*conſ.*72.*n.*2.*& ſeq.ver.videamus,cũ ſeq.lib.*4.vbi al-
quid Dec.in *l.ex qua perſona.ff.de reg.iur.*Crau.*conſ.*225.*n.*12.ſequitur
Ceph.*conſ.*392.*nu.*36.*lib.*3.qui hoc dicit,quando non eſt exhauſta.
Affl,

Affl.deciſ.26.n.3.Vrſil.in addit.ad Affl.deciſ.237.nu.5.Soc.Iun.conſ.
107.in fi.lib.3.Alexan.plene conſ.60.lib.3.quod duplicatur conſ. 30.
lib.6.Viſis dubitationibus,n.6,ver.& dato,quod filii.plene Pariſ.conſ.33.
n.81.lib.3.Gozad.conſ.25.n.20.ver.decimo etiã, plene Marzar.in epit.
fideicomm.q.46.n.61.in fi.ver.aduertendũ, vbi plures allegat, & dicit
multos errare contrariũ credentes,pleniſſime Natt. conſ. 214.n.4.
* & ſeq.lib.1.vbi,quod eſt cõis*opinio, qñ hæres cum beneficio ha-
bet tantundem à teſtatore,ſequitur Menoc.conſ.125.n.6. & 7. vbi
plurimos,lib.2.&declarat Fulgoſ.conſ.67.col.2.ver.quod tamen.ita vt
procedat pro rata,qñ habet tantundem,ſequitur Tiraq.de retract.
lignag.§.1.gl.9.n.47.in fi.plurimos allegat Surd.conſ.7.n.34.&ſeq.la-
te Marzar.in epit.fideic.p.2.d.q.46.ver.aduertendum,vbi,ꝙ nihil rele-
80 uat hoc caſu;qa non eſt herba bethonica.†Declarat Alex.d.conſil.
30.n.7.lib.6.vt ſi defunctus diuiſit feudum antiquum, & promiſit
non contrauenire ſub pœna,filius hæres cũ beneficio, licet ſit vo-
catus poſt patrem,ſi hæreditas eſt opulenta,non poteſt contraue-
81 nire.†Et facit;quia etiã in re ꝓpria hęres grauatus tenetur ſeruare
voluntatẽ defuncti,pro quanto honoratur.Corn.conſ.84.Videtur,
82 in fi.lib.2.†Et non petit hæres creditum ſuum,ſi vires hæreditariæ
83 ſuppetunt,& pro quanto ſuppetunt.Surd.conſ.7.n.33.& ſeq.lib.1.†
Idem in fideicomiſſario,qui non repetit fideicomiſſum,hoc caſu,
qñ alia bona hæreditatis ſuppetunt.Marzar.d.par.2.fideicom.q. 46.
84 † Incumbit autẽ ꝓbatio hæredi cum beneficio, ꝙ hæreditas non
85 ſit ſoluendo.Natt.d.conſ.214.n.5.† Contrarium,quod ille,qui dicit
hæredem habere bona,ex quibus poteſt ſoluere,debet ꝓbare, gl.
in l.cum de lege,ff.de probat.Bart.in l.fin. § licentia,C.de iur.d.lib.& in l.
86 decem,ff.de ver.oblig.Decius cõſ.519.†Declara,vt per Marzar. in epit.
fideicomm.par.2.q.46.ver.cui vero,n. 62. vbi pro vtraq; parte allegat,
87 & diſtinguit,actori incumbere.†Declara; quia inuentarium pro-
bat,quid,& quantum ſit in hæreditate,cui ſtatur.Crau.d.conſ.225.
88 in fi.vbi latiſſime concord.allegat.†Limita;quia ſi hęres capit ali-
quod lucrum,licet non ſufficiat pro legitima hęredis filii;tenetur
tñ ſatisfacere creditoribus eatenus,quatenus lucrum ſentit.Iaſ.in
l.fi.§.in computatione,C.de iur.delib.n.9.Natt.d.conſ.214.n.4. Crauet.
89 conſ.225.n.12.Alba.conſ.76.n.6.& in fin.† Limita; quia vbicumque
hæres cum beneficio inuentarii ſe obligat in ſolidum, non gaudet
beneficio inuentarii,quod excludit in ſolidum hæredem obliga-
90 ri.Corn.conſ.31.n.11. & ſeq.lib.3. † Limita in feudo recepto pro ſe,
& hæredibus;quia licet ſit antiquum, ſi tñ fuit per partem aliena-
tum,non poterit filius hæres etiã cum beneficio inuentarii veni-
re contra.Alex.conſ.19.Super eo,nu.11.& ſeq.& conſ.28.nu. 18.lib.5.&
*91 hanc cõem*dicit Dec.conſ 184.in prin.† Extende; etiam ſi feudum
ſit receptum pro ſe & filiis,& hæredibus.Alex.d.conſ.19. & 28.lib.
5.vide omnino apoſt.ad Dec.d.conſ.184 in ver.literam.vbi dat con-
cord.reprobato Decio,ibi,dum imputat Alexandrum de varieta-
te;quia dicit,ꝙ non variauit,ſed diuerſis caſibus loquutus eſt,&ſe
92 allegat apoſt.in iis,quæ dixit ad Alex.conſ.120.lib.1.† Contrarium
tenet Dec.d.conſ.184.In cauſa iſtorũ,per tot. vbi dicit veriorem, & ꝙ
Alex.conſ.124.lib.4.variauit;qa tenet hanc partem,& idem Dec.in
93 l.ex qua perſona,ff.de reg.iur.† Declara;quia qñ feudum eſt ſimplici-
ter hæreditarium,aditio etiã cum beneficio non releuat, & male
loquitur Deci.prout etiã reprobat Grat.conſ.4.n.32. & ſeq.lib.1.&
ita debere intelligi,& loqui Grat.dicit apoſt.ad Dec.d.conſ.184.in
* ver.maſculis.vbi dicit*comunem contra Decium,quando eſt rece-
ptum pro ſe,& filiis, & hæredibus; quia non eſt ſimpliciter hære-
ditarium,plene Menoc.conſ.89.nu.25.lib.1.vbi plurimos allegat n.
25.& ſeq.Vide,Inuentarium releuat hæredem in multis.Concluſ.351. Vi-
de,Inuentarium non debet patrocinari hæredi multis caſibus.Concluſ.352.

Hæres cum beneficio legis & inuentarii non compellitur quoad multa. Concl. 60.

1 HÆRES † cum beneficio inuentarii non compellitur vendere
bona,ſed poteſt dimittere omnem curã creditoribus,comu-
* nem*dicit Phanuc.in tract.de inuent.p.5.n.152.Alex.in l.fi.§.1.in fi.n.
2 10.C.de iur.delib.vbi recitat opin.pro vtraq; parte.† Reſtringe; qa
compellitur accomodare nomen venditioni,dummodo non ob-
ligetur de euictione,neq; ad aliud,quaſi teneatur facere, quod ſi-
3 bi non nocet,&aliis prodeſt.Phanuc.vbi ſup.n.153.†Declara;quia
ſi præſtat conſenſum creditoribus,vt ipſi vendant, ſufficit, vt ibi,
4 n.153.vbi etiam dicit,quod non eſt neceſſaria ſubhaſtatio.† Am-
plia;quia facta venditione plena ſecuritas acquiritur emptori, ne
poſſit à quoquã moleſtari prætextu anterioris hypothecæ, quod
5 notandum dicit Iaſ.in d.l.fi.§.& ſi præfatam.C.de iur. delib.† Decla-
ra, vt procedat ampliatio, quando res venditur ab hærede cauſa
ſatisfaciendi creditoribus, & re vera pretium eſt conuerſum
in ſatisfactionem,& hoc conſtet;alias autem ſi dicta non proban-
tur,non eſt tutus emptor,vt pulchre declarat Phanuc. de inuent.p.
5.n.154.& ſeq.vbi dicit*comunem,& dat cautelã,quod fiat inſtru- *
mentum præſente hærede de ſolutione,vbi n.158.& ſeq. quod etiã
pręſumptiua probatio ſufficit,& idem Rol.à Vall.in d.tract.fol.98.
ver.quid ſi hæres,cum ſeq.†Extende ampliationem,vt procedat, etiã 6
ſi hæres ipſe cum beneficio in ſolutũ ſic acceperit; quia erit tutus,
prout alius,ſecundum*cõem,Phan.de inuent.p.5.n.159.allegat Be- *
ro.q.fam.63.†Reſtringe,vt non ꝓcedat ampliatio in eo, qui eme- 7
ret,vel in ſolutum acciperet pro ſuo credito; quia ſicuti poteſt ab
alio anteriore moleſtari,ſi eſſet ſatisfactus;ſimiliter ſi rẽ emat pro
ſuo credito;ſecus ſi pro credito alteri creditori ſoluendo. Phanu.
d.tract.n.159.ver.aduerte circa hoc cum ſeq.Rol.à Vall.d.tract.fol.101.
ver.creditoribus tamen.† Reſtringe; quia nullus emptor erit tutus 8
reſpectu dominii,quod eſſet alterius,vt*omnes in d.l.fi.§.& ſi præ- *
fat.C.de iur.delib.Phanuc.d.tract.de inuent.p.5.n.161.vbi, quod etiam
hæres poſſet vendicare,ſi res eſſet ſua.† Reſtringe, quando hære- 9
ditas eſſet ſoluendo,de quo ibi relatiue Phanuc.n.162.† Reſtrin- 10
ge,qñ alius creditor hypothecarius,quã à defuncto, veniret; quia
emptor non eſt tutus,niſi ab hypotheca defuncti.Phanuc. d. tract.
de inuent.p.5.in fin.nu.163 & ſeq.† Reſtringe,niſi pro minori pretio 11
vẽdidiſſet.Rol.à Vall.de inuent.fol.102.ver.quid ſi minori.† Amplia; 12
quia non poteſt perſonaliter capi,vel compelli,etiam ſtante ſtatu-
to,quod hęres debitoris capi poſſit,vt plene per Phanuc.de inuent.
p.5.n.127.cum ſeq.vbi declarat procedere,ſi producitur legitimum
inuentarium,vt poſſet carcerari,& contra eum procedi exequu-
tiue,ſi bona occultaret,vel conſumpſiſſet.† Extende; quia habet 13
pleniſſimam ſecuritatem perſonæ quando fecit ſolemne inuen-
tarium,d.l.fi.§.& ſi præfatam,C.de iur.delib.plene Roland.à Valle in
tract.de inuent.in 3.parte in princ.vbi infinitos allegat.

Hæres cum beneficio inuentarii an ſit vere hæres. Concluſ.61.

HÆRES†cum beneficio legis, & inuentarii non dicitur hæres 1
ſimpliciter,& abſolute, ſed ſecundũ qd,hoc eſt,cũ beneficio
inuentarii,l.fi.§.ſi vero poſtquã,C.de iur. delib. vbi,ſi non ſeruat inuẽ-
tarii confectionem,dicitur hæres omnino,ergo à contrario ſenſu
ſecus eſt:vide pro vtraq; parte Phanu.de inuent. p. 5. in pr. vbi multa
hinc inde. Vide, Qualitas diuerſa quando actum principalem diuerſum
reddat. Concl.3. † Gloſſ.vero in d.l.fi.C.de iur.delib.§. in cõputatione,in 2
ver.confundantur.appellat hæredem cum beneficio quaſi hæredẽ,
vbi Bald.col 3.ver.ſecundo quæro, dicit, ꝙ hæres cum beneficio non
habet merum nomen hæredis,& ibi Bar.in fin. dicit, ꝙ ſtatutum
diſponens aliqd contra hæredem non habet locũ in hærede cum
beneficio, & dicit notãdum.† Extende;quia ſtatutum diſponens, 3
ꝙ hæres teneatur in ſolidum,vel quod contra factũ defuncti non
poſſit venire,vel quod hæres poſſit capi,non habet locũ in hære-
de cum beneficio,Phanuc.late de inuent.p.5.n.94. & multis ſeq. ple-
nius Rol.à Vall.in eod.tract.fol.95.ver.ſeptima vtilitas. vbi dicit * co- *
munẽ. Vide,Hæres quis dicatur proprie,& quis legitimus hæres.Concl.36.

Hæres cum beneficio legis & inuentarii poteſt multa. Concluſ.62.

HÆRES † cum beneficio legis & inuentarii poteſt ſoluere cre- 1
ditoribus,vel legatariis,qui primo comparuerunt; quia licet
non p̃iudicet iuribus aliorũ ſoluendo; tñ ipſe liberatur, ne poſſit
conueniri.Iaſ.in l.fi.§.& ſi præfatam,in pr.C.de iur.delib. vbi*omnes. *
Rol.à Vall.conſ.14.n.20.lib.1.& cõem*dicit Phanuc.de inuent. in 5. *
par.n.135.fol.142.Caſt.conſ.212.Supradicta omnia,in fi.lib.1.†Reſtrin- 2
ge,qñ hęres ſciuit alios adeſſe creditores priores,vel pares,&non
petiit cautionẽ,gl.Bar.Caſtr.Salyc.& Iaſ.in d.l.fi.§.& ſi præfat.C de
iur.delib.†Contrariũ Phanuc.de inuent.p.5.n.137.vbi allegat Anch. 3
in c.peccatum,col.pen.ver.ſed.vlterius quæro,de reg.iur.in 6. Alciat.conſi.
41.lib.2.allegat Corn.& alios,& Corn.d.l.fin.§.& ſi præfatam,in 3.
vtilitate,n.4.vbi dicit contrarium eſſe verum de rigore, & tenet ẽt
ibi Bald.ſed ꝙ ſequendo Bar.debet exigere cautionem.†Reſtrin- 4
ge,vt non procedat, qñ eſſent plures legatarii certarum ſpecierũ,
quæ ſunt in hæreditate, & alii eſſent legatarii quantitatum extra
hæreditatem;quia ſi ſoluit quantitates,& velit retinere contra le-
gatarios ſpecierum,p̃textu,ꝙ ſoluerit de ſuo,& ſufficiant vires hę-
reditariæ,non poteſt.Bald.conſ.134.In cauſa,quæ vertitur.n.3.ver.ſe-
cundo præmittendum,lib.5.† Reſtringe, qñ ſoluit ei,qui exceptione 5
poterat ſubmoueri,ſciens.Phanuc.de inuent.p.5.n.137.in fin.† Re- 6
ſtringe,qñ creditor veniens primo liquidauit creditũ ſuum, alias
non.Alcia.d.conſ.41.lib.2.Phanuc.d.tract.de inuent.p.5.n.138.† Imo, 7
quia tenetur ſatisfacere primo venienti[illegible]s,ſi excluſit primum, &
ſatisfecit ſecundo venienti poſteriori,t[illegible]r de ſuo.Abb.conſ.73.
Circa primum,in fi.lib.2.†Reſtringe,vt non [illegible]ocedat in reſtitutio- 8
ne vſurarum.Phanuc.d.tract.p.5.n.139.† Declara; quia licet poſſit 9
ſoluere primo venientibus; non tamen præiudicatur prioribus,

neq; æqualibus, quin poſſint recuperare facta excuſſione, vt ple-
niſſime Phanuc.*de inuent.par.5.n.140.& ſeq.* & hæc eſt ratio gene-
10 ralis, vt dicit Corn.in *d.§.& ſi præfatam,n 7.*†Declara, vt per Caſt.
*conſ.212.n.4.lib.*1.quia ſibi præiudicat quoad Falcidiã, qñ eſſet fa-
cienda reſecatio legatorum, alias ſecus, niſi doloſe feciſſet, vt aliis
noceret, & in fin.quod alii agunt vtili actione ſine ceſſione cõtra
11 eum, cui ſolutum fuit.† Amplia; quia ſoluere poteſt in tot bonis
creditoribus in quantitate ét inuitis; quia non tenetur vendere,
& ſe obligare de euictione.Iaſ.in *d.l.fi.§.& ſi præfatã, C.de iur.delib.*
* Ang.de Peruſ.*conſ.*31.*Viſo laudo,in princ.* & eſt cõis * opinio, vt per
12 Phan.*de inuent.p 5.n.*149.*ver.vltimũ eſt.* † Extende, vt procedat etiã
contra dotem, & in cauſa dotis conſiſtentis in pecunia; qa poteſt
13 dare bona. Alcia.*conſ.*30.*lib.*3.ſequitur Phan.vbi ſupra *n.*149.†Ex-
tende; quia poteſt ſoluere hæres cum beneficio tam bona corpo-
ralia, quã incorporalia, vt iura & actiones. Phan.*d.tract.p.5.n.*149.
14 †Reſtringe, vt non procedat, qñ hæreditas eſt opulenta. Phan. *d.*
15 *tract.n.*151.†Reſtringe, quando pecunia, vel ſpecies debita eſſet in
16 hæreditate Phan.vbi ſup.*n.*151.†Reſtringe, qñ bona ſunt in hære-
ditate, & penes hæredem: ſecus ſi dedit alteri creditori, Phan.vbi
17 ſup.*n.*150.† Amplia; quia poteſt ſibi debitã legitimã, & alia ſibi de-
bita retinere, quæ legitima præfertur legatariis: non tamen pfer-
tur creditoribus defuncti. Ang.Aret.*conſ.67.Quantum ad primum,*
*n.5 & ſeq.*vbi *n.7.ver.cum ergo*, extendit ét contra mentem teſtato-
18 ris.† Retinere poteſt in cõputatione patrimonii expenſam fune-
ris patris; item expenſam confectionis inuentarii, & quicquid ſol-
uit pro onerib.& grauedinib.occaſione bonorũ, & quicquid ſol-
uit legitimis creditoribus, cũ illud facere ſibi permittatur de iure,
19 *d.l.fi §.in computatione,*vbi Doct.*C.de iur.delib.*† Amplia; qa vendere
poteſt bona hęreditaria, vt de pretio ſatisfaciat creditoribus, & nõ
tenetur ipſe, neq; emptor ad aliquid priorib.creditorib.*d.l.fi. §.&*
20 *ſi præfatam, C.de iur.delib.*† Reſtringe, dumodo pretium ſoluatur;
quia alias non eſſet tutus hæres. Bar.in *d §.& ſi præfatam*, vbi Caſt.
& in *ver.licentia,in fi.*& Corn.ibi *n.*7.& alii dicunt, quod non eſſet
* tutus emptor, ſi pretium non ſoluitur, & eſt communis * opinio,
de qua Phan.*de inuent.in 5.p.n.*154. Vide Concluſ.prox.ſeq.

Hæres cum beneficio inuentarii deducit multa. Concluſ.63.

1 HÆRES † cum beneficio legis & inuentarii præfertur omnibus
creditoribus circa impensã funeris defuncti. Ceph.*conſ.*762.
*n.17.& ſeq.*vbi, quod etiã cõtinentur expenſæ in infirmitate factæ.
2 Rom.*conſ.276.n.6.*† Et appellatione impenſæ funeris continẽtur
veſtes mortiferæ, merces feretri, feretrumq; geſtantiũ, cerei, ſeu
funalia, & quæ ad pompã funebrẽ, exequiaſq; parãdas requirun-
3 tur. Ceph.*d.conſ.762.n.21.*† Declara; quia expenſæ funeris, & aliæ
intelligi debent, ſi ſunt rationabiles, & quilibet paterfamilias eas
4 feciſſet, alias ſecus. Corn.*l.fi.§.in computatione,nu.4. C.de iur.delib.*†
Extende; quia expenſas teſtamenti releuati deducit, & præfertur
omnib.ſiue eſſet publicatũ, ſiue non. Ceph.*d.conſ 762.n.23.& ſeq.*
5 † Extende in expenſis inuentarii citationũ, & ſimilib. Ceph.*d.conſ.*
6 762.*n.*35.† Extende in expenſis exemptionis impetratæ, vel alte-
rius priuilegii, per ꝙ ditior facta eſt hæreditas. Ceph.*d.conſ.762.in*
7 *fin.*† Extende in expenſis litis hæreditariæ, ét ſi nomine hæredis.
8 Ceph.*d.conſ.762.n.29.& ſeq.*† Amplia; quia procedit etiã quo ad
debita de ſuo ſoluta; quia cum ſit facta ditior hæreditas, deducit,
ne de ſuo patiatur per retentionem. Ceph.*d.conſ.762.nu.22.& ſeq.*
vbi, ꝙ præfertur aliis ét priorib.per retentionẽ, & ita per plura Be-
9 ro.*q.63.per tot.*† Contrarium credo verius, ꝙ non præferatur aliis
creditoribus; quia licet etiã ſi non confeciſſet inuentariũ, quando
tenetur reſtituere ex fideicõmiſſo hæreditatem, poſſit per reten-
tionem ſibi ſatisfacere de ſolutis ad cõmodum hæreditatis, vt per
Caſt.*conſ.19.in pr lib.2.& conſ.77.in primo dubio,& conſ.186.col.2.eod.*
*lib.*Rom.*conſ.176.n.7.*illud ideo eſt; quia hæreditas eſt ſoluendo;
quo caſu nõ eſt mirum, ſi grauatus reſtituere tenetur illud, quod
ipſe ſoluere teneretur, ſi non eſſet ſolutum; ideo non valet hoc ar-
gumentũ, vt multo magis permittatur in hærede, qui fecit inuen-
tarium; quia fateor quod ſi fecit vtile negocium hæreditatis, reti-
10 net ſolutum.† Probatur contrarium ex tex.ad literã in *d.l.fi.§.& ſi*
*præfatam.ver.ſin vero hæredes.C.de iur.delib.*à contrario ſenſu ibi dici-
tur, quod ſi hæres dederit res hæreditarias in ſolutũ creditoribus
hæreditariis, vel p dationẽ pecuniarũ eis ſatisfecerit, liceat priori-
bus agere contra illos, quibus eſt ſatisfactũ, contra hæredem, qui
quantitatẽ rerum hęreditariarũ expendit, nulla actio extendatur,
nec aduerſus emptores rerum hæreditariarũ, quas hæres vendi-
dit pro ſoluendis debitis hæreditariis, ergo à contrario ſenſu, ſi nõ
ſoluit de quantitatibus hæreditariis, nõ habet aliquod priuilegiũ;
vide plenum conſilium meum, in quo oſtendo legem eſſe forma-
lem, & ab ea non eſſe recedendum, neq; pati extenſionẽ ex iden-
titate, neq; ex maioritate rationis, & ita in puncto iudicauit Sena-
tus Neapol. vt per Franch.*dec.*272.Phan.*de inuen.p.5.nu.*92.& pro-
batur ratione viua; quia ſolemnitas dictæ legis occuparet mem-
branas fruſtra; & quia licet inducat actionem ſubſidiariam cõtra
eum, cui hæres ſoluit de bonis hæreditariis; tamen intelligitur,
dummodo ſit facta excuſſio contra hæredem, & donec ipſe habet
aliquid, contra eum agi debet. Vide Concl.prox.præced.

Hæres hæredis primi teſtatoris eſt hæres, & quando ſecus. Concl.64.

HÆRES † hæredis teſtatoris eſt hæres, *l.fi.C.de hæred.inſtit.*& ita
Caſt.*conſ.152.Viſo puncto,col.2.ver.nec ex perſona,lib.2.* vbi, quod 1
iſta eſt prima regula. Ang.Aret.*conſ.93.Nulli dubiũ.n.10.* Alex.*conſ.*
172.*In cauſa,n.12.ver.ſed iis,lib.6.*† Et talis hæres habeor, qualis eſt
is, per quem hæres efficior, *l.qui aliena,§.interdũ,ff.de acq.hære.* Caſt.
*d.conſ.152. col.2.ver.nec ex perſona,lib.2.*vbi dic hanc ſecundam regu-
lam Angel.Aret.*d conſ.93.num.*10.vbi, quod eo modo ſum hæres,
quo erat ille, cui ſuccedo, videilcet ex teſtamento, vel ab inteſtato,
prout erat ipſe.† Et qñ teſtator nominat, ꝙ res ſuppoſita deueniat;
ad vxorẽ in vſufructu, & poſt eã ad ipſius hæredes, intelligitur de
hæredibus teſtatoris, nõ autẽ de hæredibus vſufructuariæ. Alex.
*conſ 56.Conſideratis verbis,n.2.lib.*1.† Et eſt tertia regula ſecundum 4
Caſt.*d.conſ.152.col.2. ver.nec ex perſona,lib.*2.quod ſi ſum ego hæres
Titii directus; ergo ſum hæres cuiuſcunq; alterius, cui Titius fuit
hęres, ét ſi alio iure fuit hæres.† Declara; quia is, qui ſuccedit alicui 5
hæredi Titii, dicitur hæres Titii, qñ vltimus ſuccedens fuit capax
trib.temporib.videl.tempore teſtamenti, tẽpore mortis, & tem-
pore aditionis, alias ſecus; quia tunc eſt hæres hæredis, ſed nõ pri-
mi teſtatoris. Cald.*conſ.*291.*circa fi.ver.aut vult venire,*alias 14.*de lo-*
cato.† Amplia; quia petens hæreditatẽ tanq̃ hæres Titii ſimplici- 6
ter, licet ſit hæres hæredis, & ſic mediante perſona alterius, debet
obtinere, licet nõ fecerit de media perſona mentionẽ; quia hæres
hæredis primi defuncti vere eſt hæres Bar.in *l.ſi quis filiũ,§.in omni,*
ff.de acq.hæred.l.paterfamilias.§.cum in tabulis,ff.de vulg.& pupil.† De- 7
clara, dumodo actor poſtea probet ſe hæredem mediãte perſona
alterius, *l.3.§.ex plurimis,*& ibi Mod.*ff.de acquir.poſſ.* Aret.in *l.qui in*
aliena,§.in omni,ff.de acqu.hær.† Amplia in hærede veniente ex ſub- 8
ſtitutione pupillari expreſſa; quia dicitur hęres directo teſtatoris;
ideo ſi teſtator reliquit vxori vſumfructum, dumodo cõmunicet
hæredi ſuo, non minus tenebitur cõmunicare hæredi ſecundo ex
ſubſtitutione pupillari. Bald.*conſ.60.Viſo teſtamẽto,in fi.lib.*1.† Am- 9
plia in tantũ hæredem hæredis primi teſtatoris eſſe hęredem, vt ſi
teſtator inſtituat eius filium hæredem vniuerſalem, & eiuſdẽ filii
hæredes, & ſi dictus filius ſine filiis decedat, ſubſtituat alios; tunc
filii eiuſdẽ primi hęredis in tm̃ ſunt primi teſtatoris hęredes, vt nõ
teneantur ad debita eorũ patris, ſi volunt capere ex fideicõmiſſo.
Bald.*conſ.189.Caſus talis eſt, Petrus, lib.*1. Vide, *Fideicommiſſarius vni-*
uerſalis dicitur hæres primi teſtatoris grauantis, non grauati. Concluſ.265.
cum Concl ibi proxima ſeq.† Declarat Alex.*conſ.64.Difficultas,in prin.* 10
*lib.*5.quia is, qui ſuccedit alteri ex fideicõmiſſo, vel ex vulgari, dici-
tur hæres teſtatoris, non grauati, ſed is, qui ſuccedit grauato, dici-
tur hæres grauati, & etiã hæres cuiuſcunq; alterius, cui grauatus
ſucceſſit.† Amplia; quia fideicõmiſſum prohibitum alienari extra 11
familiã, ſed debet peruenire ad hęredes ſuos, intelligitur de hære-
de hæredis in infinitum deſcendente. Alex.*conſ.56.in pr.nu.2.& in*
*fi.ver.hoc etiã apparet,lib.*1.† Et ꝙ teſtator ſubſtituẽdo hæredes cen- 12
ſeatur ſubſtituiſſe omnes hæredes, & ſic hęredes hæredis, ſeu hæ-
redes hæredum quoſcunque, eſt text.in *leg. in annalib.C.de legat.*&
ideo ſi primus hæres moritur ante mortẽ legatarii, mortuo lega-
tario, perueniet legatum ad hæredem primi hæredis defuncti, vi-
uente legatario, & ideo ſecundus hæres non habebit vigore traſ-
miſſionis, ſed vigore temporalitatis inſertæ primo legato, ꝙ tem-
pore finitur. Alex.plene *conſ.173.Viſa facti,in pr.lib.5.*† Contrarium 13
regulariter; qa ſi Titius hæres grauatur dare fundum Seio, ea cõ-
ditione, ꝙ ſi Seius moriatur ſine filiis, reſtituat fundum hæredi, &
cõtingat hæredẽ primũ decedere ante legatariũ, non reſtituet hę-
redi hæredis; quia tanq̃ cõditionale nõ tranſmittitur, *l.vnica, §.ſin*
autẽ aliquid ſub conditione, C.de cad.tol. Alex.*d.conſ.173. in pr.ver.idem*
tenet,lib.5.& ibi apoſt.in *ver.hæredi,*dat conc.† Declara igitur; quia 14
aut legatum fuit ad tempus relictum, puta, *lego tibi quouſq; vixeris,*&
cenſetur legatum temporale ad vitã legatarii: & iſto caſu quando-
cunq; moritur legatarius, legatũ reuertitur ad hæredem, ſiue pri-
mum, ſiue hęredem hęredis primũ, vel ſecundũ; quia tẽpore ſol-
uitur legatũ; aut legatum fit ſimpliciter legatario, & grauatur ſub
cõditione, vt poſt mortẽ reſtituãt hæredi, & ſeu alteri, & iſto caſu
ſi legatarius ſuperuiuat hæredi, vel ſubſtituto, nõ fit trãſmiſſio ad
hæredẽ hæredis, *l.in cauſa, la ſeconda, §.Põponius.ff.de min.*ita declarat
Alexan.

15 d.conſ.173.n.2.ex mente Caſtr.lib.5.† Amplia etiam in eo, qui eſſet
incapax hæres primi teſtatoris,vel defuncti;quia ſi ſuccedat tandē
alteri,qui eſſet hæres primi,ipſe quoq; erit hæres primi, veluti in
ſpurio,qui non poteſt ſuccedere patri, ſtantibus legitimis, mor-
tuo patre ſuccedunt legitimi, mortuis legitimis, ſuccedit mater,
quæ ſi moriatur inſtituto ſpurio primi defuncti, erit illius hæres,
& poterit facere pacem,vt verus hæres.Io.de Imol.conſ.71.per tot.
16 †Declara;quia hæres hæredis dicitur teſtatoris hæres ex diſpoſi-
tione legali,d.l.fi.C.de hæred.inſtit aliquando iudicio teſtatoris hæ-
res hæredis teſtatoris,eſt hęres,& quando concurrunt,præfertur
17 ille,qui iudicio teſtatoris eſt hæres.Caſtren.conſ.49.prope fi.lib.2.†
Declara;quia hæres hæredis licet ſit teſtatoris hæres, intelligitur
mediatus hæres,& ſic non dicitur immediate,neq; directo hæres.
18 Caſt.conſ.239.Pro declaratione,n.2.ver.ſecundo quia,lib.2. † Amplia;
quia ꝙ dicitur hæredē non poſſe venire contra factum defuncti,
habet locū ēt in hærede hæredis;qa ꝓprie,&vere eſt hæres primi
* teſtatoris.Ceph. conſ.392.n.37.& ſeq.& n.55 & 56.&eſt cōis*opi-
19 nio.Cephal.conſ.393.n.64.& ſeq.Meno.conſ.89.n.127.& ſeq. † Ex-
tende ēt in materia ſtatuti,& pœnali,& prohibitione facta hære-
dibus,vt habeat locum in hærede hæredis in iis, quæ ſunt tranſi-
toria;licet requiratur,ꝙ vere,& ꝓprie verba intelligantur.Ceph.
20 d.conſ.392.n.40.& ſeq.†Extende ēt in diſpoſitione hominis ſecun-
* dum*omnes,vt declarat idem Ceph.d.conſ.392.n.57.& ſeq. vbi di-
cit ſecus eſſe, quando affectione perſonæ hæredis teſtator aliquid
21 diſponit. † Reſtringe in hærede hæredis præter voluntatē primi
defuncti,prout ſi pater habens filios maſculos, & fœminas inſti-
tuit hęredes maſculos,qui mortui ſunt ſine filiis,&ſorores ſucceſ-
ſerunt ab inteſtato fratribus;certe iſtæ hæredes hæredis extra vo-
luntatem primi teſtatoris poſſunt venire contra factum defuncti.
Ratio eſt,ꝙ iſta regula procedit;quia fictione hæres cenſetur ea-
dem perſona cum defuncto,ſed fictiones,& ſpecialia non multi-
plicantur.Caſtr.conſ.197.Viſis dubiis,n.2.ver.ſed vlterius,lib.2.& conſ.
D.Saluſt.& D.Abb.Siculi. Vide, Hæres non poteſt venire contra factū de-
22 functi.Concl.53.†Amplia in tantum hæredē hæredis eſſe teſtatoris
hæredem,mediante tranſmiſſione, ex perſona primi hæredis, vt
ſicuti primus hæres eſt hæres ab inteſtato, ſiue ex teſtamento, ita
etiā hæredis hæres.Caſtr.conſ.241.Super hoc puncto,col.2.ver.hinc di-
23 cimus.lib.2. † Limita;quia hæres hæredis non eſt teſtatoris hæ-
res,quando obſtat iudicium teſtatoris,prout in grauato reſtitue-
re ex fideicōmiſſo;quia ſuccedens in fideicōmiſſo nō dicitur ſuc-
24 cedere grauato,ſed primo teſtatori. Caſtr.conſ.64.in pr.lib.2.† Li-
mita;quia hæres hæredis non venit,qñ dictū fuit,infra ſcriptos hæ-
redes,vel quando de hærede teſtatoris fit mentio.Alex.conſ.173.in
25 fi.lib.5.†Limita in hærede fideiuſſoris;quia eſt ſpeciale, quod poſ-
ſit venire contra factum defuncti, & vendicare rem ſuam aliena-
tam à fideiuſſore,cuius eſt hæres;quia hoc caſu eſt ſpeciale.Ceph.
d.conſ.292.n.46.& ſeq.Curt.Iun.conſ.155.n.10.vbi reprobatur Dec.
qui tenuit non eſſe ſpeciale,ſed quemlibet hæredem poſſe agere.
26 conſ.185 n.5.†Limita, quando aliquid in fraudem legis fuit per de-
functum alienatum;quia hæres non obligatur, neque habet lo-
cum l.cum à matre.C.de rei vendic.Vide Concl.prox.ſeq.

Hæres hæredis quando repræſentet teſtatorem, ita vt onus primi hæredis tranſeat in ſecundum. Conc. 65.

1 HÆRES † hæredis,licet ſit etiam teſtatoris hæres; tamen in fi-
deicommiſſo iniuncto per teſtatorem, quod deficientibus
hæredibus ſuis ſine filiis maſculis,&c.non intelligitur de hærede
hæredis,niſi ſit expreſſum;ſed de primis hæredibus.Oldr.conſ.21.
2 per tot.†Declara, vt per Alex.conſ.165.Conſideratis verbis,lib.2. Vide
Concl.prox. præcedentem.

Hæres obligatur ad multa. Concl. 66.

1 HÆRES†tenetur curare,quod legatarius poſſit conſequi lega-
tum,finito vſufructu, petendo ab vſufructuario cautionem
de vtendo,& fruendo arbitrio boni viri,&non diſſipando rem le-
gatam,alias tenetur de culpa etiā leui & leuiſſima.l.cum te. §.culpa.
2 ff.de leg.1.vbi Bar.& Caſtr.†Extende;vt procedat, etiā ſi hæres eſ-
ſet homo negligens in rebus propriis.l.mulier.§.ſed etiam.ff.ad Tre-
bell.quem tex.tanquā ſingularē not.ibi Claud.ſub §.ſi hæres.n.3.ver.
vltimo nota,facit tex.in l.1.§.ſi quis ſub conditione.ver.ſed ſi conditione,ff.
3 vt legat.nomin.caueat.facit tex.in l.Iulianus.§.ſi rem.ff.ad exhiben.†
Declara prædicta procedere,ſuppoſita ſcientia legati per hęredē;
quæ tamen in dubio p̄ſumitur,iuxta not.in l.eius qui.ff.ſi cert.petat.
4 maxime,quādo ſoluit alia legata. † Amplia;quia hæres obligatus
deponere dotes ſororum legatas à teſtatore patre communi,& ꝙ
ex vſufructu denariorum debeant alimentari, ſi hæres nunquam
depoſuit;quia non fuit interpellatus,ſi alimentauit ſorores, non
tenetur ad aliquod intereſſe,licet pecuniæ potuiſſent fructare ſu-
pra alimenta ſororum.Caſt.conſ.125.Viſo teſtamento,in prin.lib.1. vbi
ſecus eſſe dicit,ſi hæres fuiſſet interpellatus,& conſtitutus in mo-
ra.†Amplia;quia tenetur exonerare animam defuncti. Vide, Hæ- 5
res quando teneatur exonerare animam defuncti.Concluſ.42.

Hæredi,& in hæredem ius defuncti tranſit. Concl. 67.

IVs † competens defuncto competit etiam eius hæredi. Vide,
Tranſmitti ad ſuos hæredes quæ poßint,& quæ non.Concl.370.† Am- 1
plia;quia ius redimendi competens ex ſtatuto competit etiā hæ- 2
redi;quia poteſt cedi;ergo & tranſmitti.Caſtr.conſ.249.Statutum
Paduæ,col.2.ver.ſed prædictis,lib.2.quod eſt Io.BaptiſtæRoſelli.†Ex- 3
tende,etiam ſi de hærede non faciat ſtatutum mentionem; quia
licet ſit ſtricti iuris,& non extendatur;tamen recipit paſſiuam in-
terpretationem à iure communi,quæ extendit.Caſtr.d.conſ.249.
n.2.lib.2.† Amplia multis caſibus tam actiue,quam paſſiue;quia 4
præmium,quod debetur defuncto,debetur etiam hæredi, & car-
ceratio,quæ pro debito ciuili poteſt fieri contra defunctum, po-
teſt fieri contra eius hæredem.Caſt.d.conſ.249.n.2.vbi multa iura,
& exempla allegat,lib.2.†Limita;quia licet ius competens defun- 5
cto tranſeat in hæredem;non tamen tranſit poſſeſſio.Vide,Statu-
tum diuerſorum locorum circa poſſeßionem defuncti, vt continuet in hære-
dem. Concl.624.†Extende in tantum,quod licet hæres eſſet in do- 6
mo teſtatoris poſt mortem teſtatoris,& in ea habitauerit;non ta-
men efficitur poſſeſſor aliorum bonorum hæreditatis, quorum
poſſeſſionem non apprehendit. Alex.conſ.70.Magnificus in fin.lib.
6.Vide,Hæredes cenſentur nominati in omni diſpoſitione, Concl.75. Vide
Concluſionem prox.ſeq.

Hæres non tenetur ex delicto defuncti, & quando ſecus. Concl. 68.

HÆRES†non tenetur ex delicto defuncti.l.vnica.C.ne ex delict. 1
defunct.& hoc,ſiue fecerit hæres inuentarium,ſiue non.Fede.
de Sen.conſ.21.in fi.n.5.& 6.† Declara,vt procedat, ſi non eſſet cō- 2
teſtata lis cum defuncto;quia non tranſit pœna ex delicto defun-
cti in hæredem,alias ſecus.Ang.conſ.340.in princ.† Amplia;quia 3
actio ad pœnam competens contra defunctum non tranſit con-
tra hæredem, Cuman.conſ.164.Prælatus certæ Eccleſiæ,n.3.†Extende, 4
vt idem ſit in emphyteuta; quia ſi cecidit propter canonem non
ſolutum,non facta declaratione contra defunctū, non poteſt de-
clarari contra hæredem.Cuman.conſ.164.n.3.† Extende idem in 5
feudo deuoluto contra defunctum,vt deuolutio non poſſit decla-
rari contra hæredem.Cuman.d.conſ.164.n.2.ver.non obſtat etiam.† 6
Reſtringe,vt non procedat,quando caducitas eſſet ipſo iure cau-
ſata;quia ex quo non requiritur declaratio, tunc tranſit ad hære-
des,& contra hæredes.Decian.conſ.4.n.20,& ſeq.lib.1.vbi,quod in-
ducitur ipſo iure,quando concurrit geminata promiſſio, vel pa-
ctum de ſoluendo,de non alienando, &c. vel quando concurrit
legis,&hominis prouiſio ſimul,vide plene Gabriel.lib.7.criminal.
conc.25.per tot.† Limita; quia licet hæres non teneatur ex delicto 7
defuncti ad hoc,vt ex delicto oriatur actio contra hęredem;tamē
ſi oritur exceptio,tranſit ad hæredem;licet orta ſit ex delicto de-
functi,Ang.conſ.340.Magiſter Iacobus,in princ. Vide, Exceptio datur
facilius,quam actio.Concl.374.†Limita de iure Canonico;quia hæ- 8
res tenetur ex delicto defuncti,etiam ſi nihil ad eum peruenerit
ex dicto delicto;quia tenetur exonerare animam defuncti, iuxta
not.in c.fi.de ſepult.Feder. de Sen. d.conſ.21.in fi.n.6.vbi, quod ſiue
lis ſit conteſtata cum defuncto,vel non,hæres tenetur ſoluere, &
reſtituere male acquiſita; ſed tñ cum tēperamento, vſq; ad vires
hæreditarias,& non vltra,ſiue fecerit inuentariū,ſiue non, cap.in
litteris,de vſur.& c.2.eod.tit.lib.6.idem tenet Gemin.conſ.3.n.6.ver.nā
de iure ciuili.Anch.pleniſ.conſ.411.Et prima facie,per tot.vbi latiſſ. Vi-
de,Hæres quando teneatur exonerare animam defuncti.Conc.42.†Limi-
ta,niſi eſſet factus locupletior hæres, & quatenus ad eum perue- 9
nit.Anch.conſ.158.nu.19.ver.ſic & hæres.† Limita;quia tenetur hæ- 10
res ad reſtitutionē rerum ſubtractarum per defunctum,l ſi pro iure.
§.1 ff.de cond.furti.Aretin.Inſtit.de obligat.quæ ex delicto.§ fi.vbi etiam
gloſſ.&alii.Neguſ.de pignor.in 4.memb.2.partis princ.nu.124.Capra
conſ.67.n.23.& communem*dicit Ant.Gomez.de delict.c 1.nu.81. *
prope fin.Vaſqu.de controuer.illuſtr.lib.3.c.96.n.24.Vide,Hæres quando
teneatur exonerare animam defuncti.Concl.42.Vide,Pœna non tranſit ad
hæredes,& quando ſecus.Concl.256. Vide Concluſiones duas proxi-
mas præcedentes.

Hæres non poteſt multa,quæ poterat defunctus. Concluſ. 69.

HÆRES†non poteſt regulariter ea, quæ poterat defunctus ex 1
ipſius defuncti induſtria; quia electa induſtria pſonæ aliqua
non tranſeunt ad hæredem. Vide, Induſtria perſonæ quando dicatur

2 *electa, vt per alium fieri non poßit, vel è contra.* Concluſ. 105. † Extende;
quia officia, & priuilegia perſonalia non tranſeunt ad hæredem.
Vide, *Priuilegiũ perſonale extinguitur cum perſona, & non tranſit ad hæ-*
3 *redes, & quando ſecus.* Concl. 746. † Reſtringe; quia multa ſunt perſo-
nalia, prout actio directa, quæ inhæret oſſibus, & tranſit ad hære-
dem. Iaſ. in *l. ſi ſtipulatus fuerim. n. 3. ff. de verb. oblig.* vbi dat plura ex-
4 empla. † Amplia, quia ius declarandi non tranſit ad hæredem re-
gulariter; quia eſt quid perſonale, gloſ. Bart. Alex. Iaſ. & alii in *l. in-
ter ſtipul. §. 1. ff. de ver. oblig. l. idem Pomponius ſcrib. §. fi. ff. de rei vendic.*
vbi Bar. Bal. & Ang. Dec. in *l hæredem ff. de reg. iur.* Vide, *Declaratio
5 an poßit fieri poſt mortem, & per quos.* Concl. 101. † Extende maxime, qñ
ſubſtantia diſpoſitionis eſt collata in voluntatem defuncti, & nõ
exequutio; quia nunquam tranſit ad hæredem. Iaſ. in *l. poſt dotem.
n. 38. ff. ſolut. matr.* quia voluntas morte finitur. Socin. Sen. *conſ. 77.*
6 *lib. 3* Ruin. *conſ. 114. lib. 5.* Gozad. *conſ. 22.* Socin. Iun. *conſ. 63. vol. 2.* †
Amplia; quia licet ius eligẽdi competens defuncto circa alterna-
tiuam, antequam elegerit, tranſeat ad illius hæredem; tamen fallit
tribus caſibus, de quib⁹ Iaſ. *d. l. ſi ſtipulatus fuerim. n. 3. ff. de verb. oblig.*
primo in iure eligendi, quod continet declarationem meram; ſe-
cundo in facultate facti, quæ non reſpicit exequutionẽ iuris; ter-
7 tio, quando non competit pro vtilitate eligentis, ſed tertii. † Am-
plia; quia ius implendi præceptum teſtatoris factum hæredi ſub
pœna priuationis, ſi hæres deceſſit non facto implemento, quod
facere potuit, priuatur, & non tranſit implementum ad hæredem
8 hæredis. Bart. *conſ 29. Proponitur quia, n. 2. ver ſed ius, & facultas, lib. 1.*
& repetit *conſ. 98. Teſtator, lib. 2.* † Limita; quia plus iuris quandoq;
confertur hæredi, quam defuncto, *l. fin. C. de domeſt. & protect. lib. 12.*
vbi gl. & Bart. dicunt eſſe mirabile; quia mortuo protectore do-
meſtico debetur ſalarium hæredi, nedum pro anno cepto, ſed et-
9 iam pro ſequenti, quod non deberetur viuenti. † Extende; quia
beneficiũ legis & inuentarii facit, quod hæres non tenetur actio-
ne perſonali, neq; vltra vires, licet defunctus teneatur. *l fin. Cod. de
10 iur. delib.* † Extende; quia hæres poteſt non obſtante mala fide de-
functi, incipere præſcribere tanquam bonæ fidei, licet defunctus
nunquam potuiſſet præſcribere, gloſ. final. in *l. an vitium, ff. de diuer.
& temporal. præſcriptio.* & licet in *ver. quidam tamen,* dicat aliquos te-
* nere contrarium; eſt tamen comuniter* in hoc reprobata, vt di-
11 cit Alex. *conſ. 39. Viſis. n. 2. ver. nec obſtat, lib. 2.* † Extende; quia defun-
ctus, qui adiuit hæreditatem ſibi delatam, non poteſt agere peti-
tione hæreditatis ad rem, quam ſemel poſſedit; & tamen hæres
defuncti, qui nunquam poſſedit illam rem, poteſt pro ea intenta-
re petitionem hæreditatis iurando illam rem ad hæreditatem ſpe-
ctare. Alex. *conſ. 89. Viſo puncto. in princ. lib. 2.*

Hæres tenetur reſtituere ex tacito fideicommiſſo multis caſibus. Concl. 70.

1 HÆRES † ſi inſtituatur, & poſtea teſtator iubet, illum eſſe taci-
tum, & contentum centum, cenſetur grauatus reſtituere ex
fideicommiſſo venientibus ab inteſtato, quando non adeſt alius
2 cohæres. *l peto ff. de leg. 2.* † Extende, vt procedat etiam, quãdo ſunt
duo pauperes hæredes inſtituti, & teſtator iuſſit illos eſſe cõten-
tos vndecim aureis pro ſingulo; quia licet matri teſtator relique-
rit vſumfructum; adhuc tamen debetur hæreditas ex fideicõmiſ-
ſo venientibus ab inteſtato, non autem matri; quia non eſt cohæ-
res, neq; pauperibus; quia non ſunt pauperes in genere inſtituti.
3 Bald. *conſ. 468. Quidam Titius, per tot. lib. 1.* † Et procedit extenſio, et-
iam ſi eſſent dati exequutores in teſtamento ad prædicta exequẽ-
4 dũ. Bald. *d. conſ. 468. per tot. lib. 1.* † Reſtringe, niſi adeſſent alii cohæ-
redes inſtituti, quorum inſtitutio non eſſet grauata, vel reſtricta;
quia portio iſtorum cohæredum per ius accreſcendi ſpectaret al-
teri cohæredi, non autẽ deberetur venientibus ab inteſtato. Bar.
in *d. l. peto. ff. de legat. 2. in pr.* Bald. *conſ. 244. Gregorius in ſuo, lib. 2. circa
prin. ver. ſed contra hoc.* & *conſ. 69. Quidam inſtituit. lib. 3.* vbi loquitur
in filia inſtituta iuſſa habere centum, quando alium hęredem vni-
uerſalem dedit; quia habebit filia legitimam, ſi centum non ſuffi-
5 ciunt. † Reſtringe, quando hæredes inſtituti eſſent in re certa, &
tales, quod neceſſario debuerunt hæredes inſtitui; quia etiam ſi o-
mnes ſint inſtituti cum onere, quod nõ capiant, niſi certam ſum-
mam; tamen habent ius accreſcendi, nec reſtituunt venientibus
ab inteſtato, ita videtur de mente Bald. *conſ. 466. in pr. ver. reſponde-
6 tur. lib. 1.* † Si vero adeſt alius cohæres etiam tranſuerſalis, veluti ſi
teſtator inſtituit ſuas filias, & filios maſculos naſcituros, ita quod
naſcente maſculo fœminæ habeant centum, & ſint contentæ, nõ
naſcente vero maſculo inſtituit hæredes vniuerſales patruos, vi-
delicet A. & B. etiam iſto caſu filiæ habebunt ſolum centum, & ſi
non ſufficiant pro legitima, fiat ſuppletio. Bald. *conſ. 69. Quidam in-
ſtituit. per tot. lib. 3.* Vide, *Inſtitutus in re certa quando dicatur, vel non.*
Concl. 227. † Contrariũ, quod imo filiæ ſint hæredes ſimul, ſed re-
ſtituant ex fideicomiſſo patruis id, quod eis eſt relictum ex inſti- 7
tutione vniuerſali ſupra ſummam taxatã, & ſic deducant legitimã,
in qua imputant prælegatum, & Trebellianicam, tenet Bald. *conſ.
70. Præmittendum eſt. lib. 3. circa princ.* ſi tamen prælegatum, & Tre-
bellianica ex reliquo excedant in tantũ, quod non remaneat me-
dietas patruis, deducendum erit à filia, vt ibi videtur velle Bald.
Vide, *Fideicommiſſum, vel relictum quando tacite inducatur.* Concl. 260.

Hæres tenetur luere rem pignoratam legatam à teſtatore, & quando ſecus. Concl.

VIDE Socin. *reg. 4 Hæres rem legatam à teſtatore regulariter luere te-
netur.* limitat tribus modis, quando pro facto legatarii, quan-
do pro facto tertii eſſet pignorata, & quando legatum eſſet vni-
uerſale. Vide, *Legatum ſimpliciter factum non reſtringitur ad ius teſtato-
ris, & quando ſecus. Concl. 60. n. 5.*

Hæredes plures agunt pro virili, & non inſolidum. Concl. 71.

PLVRES † hęredes ſi ſunt inſtituti, non poteſt quilibet agere pro 1
toto, ſed vnuſquiſque pro virili portione. † Et regula eſt, quod 2
datis pluribus hæredibus vnuſquiſq; habet ratã ſuam actionum,
tam actiuarum, quam paſſiuarum. Abb. *conſ. 39. Duo ſunt, in fin. lib.
1.* vbi loquitur etiam in Hebræis. † Amplia; quia ex contractu fa- 3
cto per tutorem nomine plurium pupillorum non poteſt vnus a-
gere in totum ex illo inſtrumento ſine aliis. Bald. *conſ. 15. Omnis aſ-
ſeſſor. n. 2. ver alia differentia, lib. 2.* † Extende in caſu conuerſo; quia 4
liberatio facta per tutorem vnius hæredis non præiudicat aliis; qa
actiones actiuæ, & paſſiuæ ipſo iure ſunt diuiſæ pro rata cuiuslibet
hæredis. Abb. *conſ. 39. Duo ſunt, in fi. lib. 1.* † Amplia; quia idem eſt in 5
caſu conuerſo; quia hæredes plures non poſſunt conueniri, niſi
pro rata, quãdo obligatio eſt diuidua, ſecus ſi indiuidua. Ang. *conſ.
230. Caſus eſt, col. 3. in fi. verſ. Poſito autem.* Vide, *Hæredes duo non obli-
gantur in ſolidum, ſed pro rata. Concl. prox. ſeq.* † Limita; quia non agunt 6
omnes pro rata ad id, quod deducitur ex vna portione, ſed illud
ſolum accreſcit aliis, quibus non fecit deductionem; exemplum;
Teſtator inſtituit in ſua hæreditate A, B, & C, quemlibet pro ter-
tia, præterq̃ quod ex tertia C. voluit deduci dotes maternas. Nam
deductio dotiũ ſpectabit ſolũ ad A, & B, nec obſtat, quod vnicus
eſſet hæres, & deductio nihil operaretur, quin hæres deductam
dotem haberet; quia illud eſſet, ne teſtator decedat pro parte te-
ſtatus, & pro parte inteſtatus, quod non eſt in caſu noſtro. Rom.
pulchre *conſ. 49. n. 3. ver. quoad ſecundum,* vbi apoſt. in *ver. operaretur.*

Hæredes duo non obligantur in ſolidum, ſed pro rata circa mentem teſtatoris. Concl. 72.

HÆREDES † duo ſi ſunt inſtituti ſub conditione, quod donec, 1
ſoluerint certum quid, fructus hæreditatis remaneant penes
exequutores, non obligantur in ſolidum; ideo ſi vnus ſoluat dimi-
diam ſuam, debet conſequi dimidiã hæreditatis ſibi debitæ, etiam
ſi alius cohæres non ſoluat partem ſuam. Oldr. *conſ. 196. Factum
tale eſt, ver. ſecunda quæſtio.* † Et quod creditores in actione perſona- 2
li non poſſint agere contra hæredes plures, niſi pro rata hęredita-
ria, eſt tex. in *l. pro hæreditariis. C. de hæred. actio.* † Amplia, vt procedat 3
etiã in ſolutione onerum; quia ſi ſunt plures hæredes, vnuſquiſq;
tenetur pro portione ſua tantum, Bald. *conſ. 194. In nomine Domini,
Amen, lib. 4.* † Amplia; qa regulare eſt, quod hęredes plures teneã- 4
tur pro rata hæreditaria, non autem in ſolidum. Anch. *conſil. 230.
Caſus eſt, col. 3. ver. poſito autem pro conſtanti. l. pro hæreditariis. C. de hæred.
actio. l. cum auum.* vbi gloſ. & Doct. *C. de inſtitut. & ſubſtit.* gloſ. Bart. &
alii in *l. 2. §. fi. ff. de prætor. ſtipul.* Rom. *conſ. 49. Inſpectis teſtamenti ver-
bis, in princ* † Extende; quia propterea dicitur agi de modico præiu- 5
dicio, & ideo ſi tertius hæres vellet compellere alios duos ad ſol-
uendam ratã ipſorum, non audiretur, ſed ſufficit cautio iſto caſu,
quod damnum non patietur. Roman. *d. conſ. 49. Inſpectis teſtamenti
verbis, in princ.* & ſic loquitur, quando non poteſt vnus pro rata al-
terius grauari. † Extende, vt idem ſit in hæredibus fideicommiſſa- 6
riis; quia pro rata obligantur. Ang. *d. conſil. 230, circa fin. ver. de tertio
dicendum.* † Extende, vt procedat, etiam ſi in diuiſione cõueniant, 7
q̄ vnus eorũ ſoluat; quia creditor omnes poteſt pro rata conue-
nire. *l. plane. ff. fam. hercisc.* † Reſtringe, niſi obligatio eſſet indiui- 8
dua; quia quilibet poteſt in ſolidũ cõueniri. Ang. *d. conſ. 230. col. 4.
in pr. ver. quoad refectionem pontis.* Signor. *conſ. 42. n. 1. & n. 5.* Vide, *Hy-
pothecaria auocat poſſeßionem, & quæ veniant in hoc iudicio. Concl. 126.* † 9
Declara; qa quoad actionẽ pſonalem plures hæredes tenẽtur ſolũ
p̄ rata ex obligatione defuncti: ſi vero agatur de obligatione reali,
vnuſquiſq; tenetur in ſolidũ. Sign. Homod. *conſ. 42. Amplius non re-
petito. n. 1. & n. 5.* † Amplia; quia ſi ſunt plures hæredes, non poſſunt 10
agere ſinguli, niſi pro rata. Vide, *Hæredes plures agunt pro virili. concl.
prox.*

11 prox.præced.† Amplia in tantũ hæredes in perſonali teneri ſolũ pro
rata portione, vt er[illegible]ſtator relinquat fundũ vnius ex hæredi-
bus,nõ poſſit ille ſo[illegible]ueniri; ſed omnes æqualiter in perſonali
tenentur. l.ſi tibi homo.§.ſi fundus.ff.de leg.1. Ripa in l.4.§.Cato, n.25.
*12 ff.de verb.obl.vbi de magis *communi. † Extende;quia non agit le-
gatarius rei vendicatione ad rem legatã,quãdo nõ erat teſtatoris,
ſed hæredis. Aretin.in d.l.4.§.Cato, vbi Crot.in 1.lect.n 4.ff.de verb.
13 obl.† Amplia etiam ſtante ſtatuto,quod nedum debitor,ſed hæres
illius capi poſſit pro debito ad inſtãtiã creditoris; quia intelligitur
primo liquidato credito; item poſtquã hæres adiuit; item ſi ſunt
plures, ꝙ quilibet pro rata teneatur. Bald.in l.per diuerſas,quæſt.10.
C.manda. Ang.in l.creditores.C.de pignor.Caſtr.in l.poſtulãte.ff.ad Tre-
bell.& ibi Alex. qui dicit hoc debere fieri,citata parte,etiam quod
ſtatutum contrariũ diſponeret, & idem vult conſ.188.col.1.vol.2.&
14 conſ.96.col.1.lib.4.Aretin.conſil.32.col.1. † Limita igitur;quia plures
hæredes obligati dicuntur, & tenentur in ſolidũ pro obligatione
defuncti,quando creditor ageret hypothecaria. Signor.d.conſ.42.
nu.5.ver.quarto præſuppono. Bald.in l.1.C ſi vnus ex pluribus. & probat
tex.in l.vnus ex multis.C.de diſtract.pignor. Vide, Hypothecarius creditor
15 habet multa priuilegia. Concl.133. † Ratio eſt; quia hypotheca afficit
rem, & quemcunq; poſſeſſorem, ad quem res tranſit, vt tranſeat
cũ ſuo onere reali, prout eſt hypotheca,l.pignoris.ff.de pignor.l.pigno-
ris.C.eod.l.eos.C.qui pot.in pignor. & quod ſequatur fundum,& detur
contra quemcunq; poſſeſſorem fundi hypothecati, eſt text. in l.ſi
fundus.§.in vendicatione, ff.de pignor. Alex. in l.ſi filiofamilias.§.ſi vir in
16 quinquenniũ,col.2.ff.ſolut.matr.† Et vbicunq; pignus,vel hypotheca
intercedit,in ſolidũ conuenitur,qui habet rem,quam poteſt reſti-
tuere.l.pro hæreditariis,C.de hæred.actio. & ita loquitur text. in l.3.§.ſi
* hæres.ff.commod. ſecundum *omnes in d.l.4.§.Cato, ff. de verb.oblig.
* vbi Claud.Seyſel.n.17.Bologn.n.259.qui dicit magis*cõmunem.
17 Pariſ.n.27.† Declara,niſi ſit legatarius;quia licet habeat hypothe-
cam pro legato; tenetur tamen illam exercere ad inſtar perſonalis
pro virili.Bart.& Bald.per illum text.in l.1.C.comm.de legat.Neguſ.
de pignor. in 4. membro octauæ partis. Vide Concluſ. prox. præced.

Hæres præſumitur ignorare teſtamentum defuncti, & quando ſecus. Concluſ. 73.

1 Filivs † hæres præſumitur ignorare teſtamentũ patris, ſi non
apparent cõiecturæ de ſciẽtia.Bald.conſ.392.Anno 1271.in princ.
ver.ſi autẽ cõiecturæ,lib.1. vel niſi probetur ſciẽtia.idẽ Bald.conſ.200.
Berta ſciens,lib.1.& conſ.399.Ioannes Simonem, in princ. quod eſt Ang.
de Peruſ.& cõſ.401.Quia dictus cõſultor,lib.3. infinitos allegat Crau.
* conſ.193.vbi dicit*cõmunem;n.6.licet dicat contrariam veriorem
* ex coniecturis,& declarat Alex.conſ.81.Viſa,n.5.lib.6.vbi dicit * cõ-
2 munem. † Extende,vt procedat in dubio; quia præſumitur igno-
rantia teſtamenti patris in filio, etiam poſt aditam hæreditatem,
** Bero.conſ.160.n.11.& ſeq.lib.2.vbi de*communi,& magis*cõmu-
* ni atteſtatur. Ruin.conſ.46.n.4.lib.2. qui dicit communem,* ſecus
ſi adiuiſſet ex teſtamento. Alex.conſ.110.Circa primum, n.8. ver.quia
3 dictus,lib.3. † Contrarium,quod imo filius præſumatur ſcire teſta-
mentũ patris, maxime factũ in domo, plene Bald. qui multa alle-
gat ad hoc conſil.294.Petrus Lombardi,in princ.lib.3.vbi reſpondet ad
contraria,& inſeritur conſiliũ tenens hanc partem,licet ibi in fin.
teneat contrariũ,& confutetur cõſilium inſertum,vide plurimos,
4 quos pro vtraque parte allegat Crauet. d.conſ.193.n.6.& ſeq. † De-
clara,vt per Caſtr.conſ.94.Clarum eſt,in princ.ver.in dubio autem, vbi,
quod in filio in poteſtate tenent Doctor.nõ præſumi ſcientiã;quia
eſt ſuus,& neceſſarius, per text.in l.eius,qui in prouincia,in fi.ff.ſi cert.
pet. qui text. nihil facit; quia loquitur in ſeruis, qui ſunt neceſſarii
ipſo iure,& effectu,nõ ſic in filio hodie, qui habet beneficiũ abſti-
nendi;& ideo ſicuti in extraneo pſumitur ſciẽtia; ita in filio;at dif-
ferentia Bartol.in ſuo, vel extraneo nõ eſt bona; quia quãdo teſta-
mentum non eſt in ſcriptis, vterque ſcire præſumitur æqualiter.
Alex.conſ.3.Viſo proceſſu,nu.4.in fin.& nu.5.lib.3.ver.poterit etiam, vbi,
quod ſuus ſtatim eſt hæres de iure; ideo nõ præſumitur ſcire teſta-
mentũ, & præſumitur in poteſtate patris, ſi contrarium non pro-
5 betur,& idem Alex.conſ.81.Viſa,n.2.& 3.ver.ſed præmiſſis.lib.6.† De-
clara;quia præſumitur ignorantia in ſuo hærede,quãdo immixtio
eſt legalis tantũ, ſecus ſi eſt facti ; & animi ; quia tunc præſumitur
ſcientia. Bald. conſ.294.col.2.circa med.ver.non obſtantibus allegationi-
6 bus,lib.3.† Declara;quia poſt immixtionem pſumitur ſcientia in fi-
lio maiore; ſecus in minore. Crauet. d.conſ.193.nu.6.& ſeq. vbi dat
multas declarationes,quãdo erat notũ;item quãdo teſtamentum
erat penes hæredes ; itẽ quando erat in domo tempore teſtamẽti;
itẽ quando teſtamenti fecit mentionem; item quando ſoluit lega-
ta in teſtamẽto, quæ qualiter procedãt; quia nõ ſemper veræ ſunt,
7 declarat idẽ Crauet. † Amplia,vt multo magis præſumatur igno-
rare,quando cõcurrunt coniecturæ pro ignorantia,veluti quia fi-
lius erat in partibus remotis, vel abſens. Bald.d.conſ.392.n.1.ver.in-
terdum per coniecturas lib.1.& conſ.399.n.2.ver.hoc ſuppoſito,lib.3.ꝙ eſt
Ang.de Peruſ.idẽ Bald.conſ.295.Paterfamilias,n.2.& 3.ver.circa ſecũ-
dum,lib.3. † Extende maxime pſumi ignorantiam teſtamenti in fi- 8
lio abſente tempore mortis teſtatoris.Bald.d cõſ.399. maxime n.3.
& conſ.ſeq.401.per tot.lib.3.vbi eſt caſus,& conſ.295.nu.3 lib.3.† Re- 9
ſtringe, quando teſtamentum reperitur in hæreditate iacente filii
mortui; quia pſumitur habuiſſe de eo notitiam, ex quo erat penes
eum.Abb.conſ.19.Ad huius,ver.ſed iis non obſtantibus.col.1.lib.2. † Re- 10
ſtringe; quia imo pſumitur ſciẽtia, ſi apparent cõiecturæ pro ſciẽ-
tia, vt ſi filius erat in domo, & teſtamentum fuit factum in domo.
Bald.d.conſ.392.in prin.lib.1.& conſ.295.n.2.& 3.lib.3. Caſt.conſ.247.
In cauſa,quæ vertitur,n.5.ver.illud allegatur, lib.1. vbi ponit plures cõ-
iecturas ſcientiæ.† Imo quando teſtamentũ eſt factũ in domo co- 11
ram ſeptem teſtibus,& Notario,& filius hæres erat in loco,nõ au-
tem abſens, pſumitur habuiſſe notitiã.Abb.d.conſ.19.col.2.in princ.
lib.2. † Idem, ſi filius adiuit hæreditatem ex teſtamento,vel cõfeſ- 12
ſus eſt ſe hæredem ex teſtamẽto patris, pſumitur habuiſſe ſcientiã
plenam teſtamenti. Bart.in l. qui Romæ.§.duo fratres, in 3. quæſt. ff.de
verb.oblig. † Contrarium tenet Roman.conſ.403.Pro deciſione,n.14. 13
ver.ſed iis nõ obſtantibus,vbi,quod Bar.errauit,& probat triplici fun-
damẽto;primo p l.eius,qui in prouincia.§.poſt aditam ff.ſi cert.pet.quia
ius pſumit ignorantiã contentorum in teſtamento patris in ſuis;
ſecundo, quia poteſt filius ex teſtamẽto adire clauſo teſtamẽto. l.ſi
fratris.C.de iur.delib. tertio, quia in facto alieno pſumitur ignoran-
tia,& apoſt.ad Rom.ibi.n.15.in ver.aditam,citat Socin.Iun.conſ.128.
Præſentis conſultationis,n.17.& 123.lib.1. qui dicit * communem,& a- *
lios citat cõcor. & Rom. etiã adducit plura; quia ſcientia ſpecifica
nõ requiritur in hærede adeunte, ſed generica etiam p famam, &
ex alieno dicto ſufficit. † Idem, ſi filius ſoluit legata; quia pſumitur
ſciuiſſe teſtamentũ poſt aditã hæreditatẽ. Bald. conſ.434.Factũ pro- 14
ponitur,circa fi.ver.tertio caſu,lib.3. Alex. conſ.4.Videtur,n.20.ver.idẽ,ſi
apparet,lib.2. † Declara,niſi teſtamentũ eſſet factũ in ſcriptis,quia
ſemper pſumitur ignorãtia in filio, etiã ſi ſit factũ in domo, in qua 15
erat filius.Bald.d.cõſ.392.in pr.lib.1.& cõſ.295.n.3.lib.3.† Reſtringe,
quãdo extaret maſculus,& fœmina, cui pater legauit dotẽ, & filiũ 16
fecit hæredem ; nam ſi filius totã hæreditatẽ retinuit, præſumitur
ſcientia teſtamenti ad tollendã vſurpationem,ꝗ feciſſet, ſi ignoraſ-
ſet teſtamentũ. Abb.d.conſ.19.col.2.ver.eſt & alia lib.2. † Reſtringe;
quia etiã in filio hærede,& in ſuo præſumitur ſcientia teſtamenti, 17
quãdo immiſcuit ſe facto, & animo; quia cõfitẽdo ſe hæredẽ ſim-
pliciter, pſumitur ſcire teſtamentũ: ſecus eſt,ſi immixtio eſt lega-
lis tantum. Bald.d.conſ.392.n.3.ver.ſuper tertio.lib.1.& conſ.294.col.2.
circa med.ver.non obſtantibus allegationibus,lib.3. Alex. conſ.4.n.20.ver.
plus dicit lib.2. vbi declarat, quando eſt hæres per actũ facti; ſecus ſi
legis miniſterio.† Reſtringe,quando cõfitetur ex teſtamento adi-
uiſſe; quia pſumitur ſcientia. Alex.d.conſ.4.n.20.ver.ſi autẽ erat ſuus, 18
lib.2.† Reſtringe,vt filius,vel alius hæres repudiãdo hæreditatẽ p-
ſumatur ſcire ſe hæredẽ ex teſtamẽto ; quia ad hoc, vt renunciatio 19
valeat,requiritur ſcientia, Bald. d.conſ.392.in fi.ver.ſuper quarto,lib.1.
† Reſtringe,quãdo fuit filius pſens teſtamento. Alex.d.cõſ.4.n.20.
ver.præſumitur etiã.lib.2. † Reſtringe;quia pſumitur ſcientia,quan- 20
do filius poſſidet legatum pcipuum,quod ceſſante teſtamẽto eſſet 21
aliis cõmune.Bald.conſ.179.Quando ſapiens,n.2.ver.item dicebã,lib.4.
vbi limitat,niſi probetur error in facto.† Declara;quia debent di-
ctæ pſumptiones inducẽtes ſcientiã probari. Alex.d.conſ.4.n.20.in 22
fi.ver.tamẽ ad euitãdas,lib.2.† Amplia;quia hæres negans teſtamen-
tũ pſumitur illud ignorare. Bald.cõſ.451.Quid habeat probare,in prin. 23
lib.3.† Amplia;quia multo magis pſumitur ignorantia teſtamenti
ab eo,qui nõ eſt hæres,niſi probetur,ꝙ fuerit præſens cõfectioni, 24
vel quod alias ſciat.Bald.conſ.407.Lucas Franciſchini,lib.3.† Amplia;
quia ignorantia teſtamẽti præſumitur Florentiæ ante ſolutionem 25
taxæ,quæ ſoluitur operæ;quia ante talẽ ſolutionem nõ poteſt No-
tarius extendere teſtamentũ,& ita ſeruatur.† Amplia;quia ex cõ-
trauentione facta diſpoſitis in teſtamento pſumitur ignorãtia te- 26
ſtamẽti, Soc.Iun.cõſ.116.n.19.lib.1.† Amplia;quia hæredes inſtituti
ob priuationem primi hæredis,quatenus cõtrafaciat,pſumuntur 27
ignorare teſtamentũ,& diſpoſita in eo; ideo ſi conſentiunt primo
hæredi,ꝙ faciat aliquem actũ, qui prohibetur à teſtatore,nõ præ-
ſumuntur ſibi piudicare;quia nõ pſumuntur ſcire. Caſtr.conſ.259.
Omnis difficultas,col.penul.n.6.circa med.ver.& maxime,lib.1.† Extẽde,
vt procedat,etiã ſi in tali licẽtia, ſeu cõſenſu præſtito p ſolemnita- 28
te ſibi reſeruauerint iura cõpetentia ex teſtamẽto;quia nõ pſumũ-
tur ſcire omnia cõtenta in eo,ex quo nõ adiuerunt. Caſt.d.cõſ.259.
n.6.ver.nec ex ea cauſa. lib.1. † Amplia; quia in omni hærede ſecũdo,
& poſteriori ſemper pſumitur ignorãtia teſtamẽti aui, vel pau,ex 29

quo non ſuccedunt teſtatori immediate,ſed mediate. Alex.*conſ.5.*
*Viſo proceſſu.n.2.& ſeq. ver.& ſuppono, lib.*3. vbi vult, ꝙ ſecundus hæ-
res, videlicet nepos, qui ſucceſſit patri, ꝗ fuit hæres aui teſtatoris,
præſumitur ignorare fideicōmiſſum aui, & alienando tanquam i-
gnoraret, nō detur actio, niſi ad pretiū, ꝑ *l.final.§.final.ff.de legat.2.*
30 † Amplia; quia filia ſubſtituta filio fratri impuberi,ſi deceſſerit ſi-
ne filiis, præſumitur ignorare ſubſtitutionē de ſe factā, ad effectū
vt excuſetur,ſi nō petiit tutorē pupillo.Bald.*conſ.*294.*Petrus Lōbar-*
31 *di,per tot.lib.*3.vbi loquitur,quādo mater pupilli erat viua.† Exten-
de ampliationē, etiā ſi fuiſſet publica fama, quod pater fecerat te-
ſtamentū;quia ſi non eſt publica fama de ſubſtitutione facta ad fa-
uorem filiæ, nō præſumitur ſcientia ſubſtitutionis ad effectum,vt
excludatur. Bald.*d.conſ.*294.*ante fin.ver.non obſtat, quod ſupra dicitur,*
32 *lib.*3. † Contrarium tenet Bald. *conſ.*295. *Paterfamilias,n.2.ver.circa*
*ſecundum,lib.*3.vbi dicit,ꝙ filia excluditur;quia præſumitur ſciuiſſe
in dubio teſtamentum patris factum in domo, niſi ſit in ſcriptis.
33 † Limita; quia hæres adeundo hæreditatem ſimpliciter nō expri-
mēdo,quo iure,præſumitur ſe immiſcuiſſe ſcienter eo iure, quod
ſibi competit,etiam ſi generalis ſit confeſſio,quod ſit hæres.Bald.
34 *d.conſ.*392.*nu.*2.*ver.circa ſecundum.lib.*1. † Extende limitationem, vt
procedat tam in extraneo, quam in ſuo hærede; quia ꝑ immixtio-
nem p̄ſumitur ſcientia teſtamenti in quocunque, etiā ſi generali-
ter ſe immiſcuerit.Bald.*d.cōſ.*392.*n.*3.*ver.ſuper tertio,lib.*1.vbi loqui-
35 tur,quando immixtio eſt facti,& animi.† Reſtringe,vt nō proce-
dat in legali aditione, ſeu immixtione; quia nō p̄ſumitur ſcientia.
36 Bald.*d.conſ.*392.*n.*3.*ver.ſuper tertio.lib.*1. † Limita multis caſibus, in
quibus p̄ſumitur ſciētia, de quibus in *ver. Diuiſio an præiudicet fidei-*
37 *cōmiſſo,& quādo ſecus.Concl.*543.*n.*130.*& multis ſeq.* † Limita,quādo
ſimul habitant in eadē domo teſtator & hæres; quia præſumitur
38 ſciētia.Socin.*conſ.*264.*n.*10.*lib.*2.Crauet.*cōſ.*123.*n.*1. † Limita;quia
hæres præſumitur ſcire teſtamentū, & codicillos, & illorum teno-
rem in totū, quando ſciuit partem illorum. Bald.*conſ.*462.*Scientia*
*teſtamēti,lib.*2.*& conſ.*399.*n.*5.*ver.imo probabiliter probatur.lib.*3.quod
eſt Ang.de Peruſ.& *conſ.*401.*Quia dictus.n.*2.*in fi.ver.& habita ſcien-*
*tia,lib.*3.& Bald.*conſ.*484.*Caſus talis.in fi.lib.*4.vbi, ꝙ ſi filia, vel alius
percepit aliquid ex teſtamēto, præſumitur ſcientia totius teſtamē-
39 ti. † Limita in hærede, qui adiuit cū beneficio legis & inuentarii;
quia præſumitur habuiſſe ſcientiam teſtamenti. Alex. *conſ.*39.*Viſis*
*ſcripturis, col.*2.*ver.vnde probato.lib.*2. ꝑ notata à Bart. in *l.qui Romæ.§.*
duo fratres,in 4.quæſt.& ſeq.ff.de verb.obl. idem Alex. *conſ.*113.*Perſpectis*
40 *iis,quæ narrātur,n.*22.*vol.*5.*& conſ.*118.*Viſo inſtrumēto,n.*4.*lib.*7. † Li-
mita in extraneo adeunte; quia cum non ſuccederet ab inteſtato,
præſumitur,quod adeat ex teſtamēto,& ſcientia teſtamenti. Bald.
*conſ.*399.*n.*5.*ver.nec etiam ſi dicatur,lib.*3. Abb. *conſ.*32.*Videtur primo,*
41 *in pr.lib.*1.†Limita in hærede in teſtamēto clauſo;quia præſumitur
ſciuiſſe teſtamentū, & tenorē illius. Caſtr.*conſ.*259.*col.pen.n.*6.*ver.*
42 *nec ea cauſa,lib.*1.† Declara;quia ꝓcedit limitatio poſt publicationē
teſtamenti factā; ſecus ſi ante; quia præſumitur ignorantia, cū ſit
43 clauſum. Caſtr.*conſ.*94.*col.*1.*in fin.lib.*2. † Limita;quia filius p̄ſumi-
tur ſcire teſtamentū nuncupatiuum, & ideo allegans ignorantiā,
præſumitur in ignorantia craſſa, maxime quando teſtamentū erat
notum, & allegans ignorantiam tractat de lucro captando. Bald.
44 *conſ.*484.*in fi.lib.*4.Caſtr.*conſ.*94.*in pr.lib.*2.*ver.in dubio.* † Ratio eſt;
quia teſtamēta nuncupatiua ſtatim mortuo teſtatore publicantur.
Dec.in *l.eius qui.§.ꝙ ſi ſtipulatus, n.*11.*in fi.ff.ſi cert pet.& in l.qui in al-*
45 *terius.n.*3.*ff.de reg.iur.* Caſtr. *d.conſ.*94.*col.*1.*in fin.lib.*2. † Declara, vt
46 plene ꝑ Crauet.*conſ.*193.*n.*6.*& ſeq.*vbi pleniſſime explicat. † Limi-
ta;quia hæres extraneus p̄ſumitur habere ſcientiā teſtamēti. Bart.
in *d.l.qui Romæ.§.duo fratres.ff.de verb.obl.n.*13. vbi Alex.*n.*57. Ripa *n.*
* * 52.* de cōmuni atteſtatur Iaſ.*n.*36.& de eadem * cōmuni Crot.ibi
*n.*50.Bar.& alii in *l.eius,ꝗ in prouincia.ff.ſi cert.pet.*Rimi.Iun.*cōſ.*266.
*n.*22.*lib.*3. Rom.*conſ.*403.*Pro deciſione.n.*9.*ver.ꝙ autem notitia.* Alex.
*conſ.*4.*Videtur inſpectis,n.*20.*ver.vltra ꝙ, lib.*2. vbi apoſt.in *ver.ſciētia,*
47 dat cōcord.† Extēde;quia qui dicit ſe hæredē, p̄ſumitur, quod ha-
beat teſtamentū penes ſe, ſi extraneus eſt;ideo lex dicit,quod lega-
tarius nō tenetur dare copiā legati teſtatoris ipſi hæredi; ſed è cō-
uerſo hæres tenetur dare legatario editionē teſtamenti, ꝙ habere
p̄ſumitur. Bart.*conſ.*90.*Dilecto domino.n.*11.*in fi.ver.ad declarationem,*
48 *lib.*1.†Imo is,qui dicit de erronea cōfeſſione teſtamenti ad fauorē
Titii extranei,& qui tenetur docere de errore, probādo negatiuā,
illā probat eo ipſo, quod inſtat, vt hæres exhibeat teſtamentum,&
ſi nō exhibet, probatur negatiua, quod nō extat;quia ſi extaret,eſ-
ſet penes hæredē. Bart.*d.cōſ.*90.*n.*12.*ver.ex prædictis diſcēdo,lib.*1. vbi
49 apoſtil.in *ver.nō reperiatur*,dat cōcord.& *n.*13. † Extende, ſeu decla-
ra; quia ſi hæres negat eſſe aliquid legatū, debet probare ꝑ exten-
ſionem teſtamēti, ſi legatarius dicat ſibi legatū,& hæres negat, de-
betq; hæres exhibere teſtamentū propter præſumptionem, quod

teſtamentū eſt penes eum; ſi vero legatarius incertus eſt,an ſit ſibi
legatū, vel non, petat edi teſtamentū ab hærede; nā tenetur hæres
edere. Bart.*conſ.*90.*in fi.n.*14. *ver.ad ſolutionē ergo lib.*1. † Reſtringe, 50
quando hæres extraneus eſſet ab inteſtato ſucceſſurus.*deciſ.Pedem.*
112.*n.*12.† Declara reſtrictionē, vt nō procedat, quando extraneus 51
ſucceſſurus ab inteſtato adiiſſet ex teſtamēto; quia tunc ſcientia p̄-
ſumitur. Rim.Iun.*conſ.*266.*n.*22.*lib.*3.† Limita, quando hæres ſol- 52
uit legata facta in teſtamēto; quia p̄ſumitur ſciuiſſe teſtamentum.
Bar.in *d.l.qui Romæ.§.duo fratres,n.*13.*ver.& quia ſoluit*,vbi * omnes.*ff.* *
de verb.obl. Deci.*conſ.*226.*n.*20. Alex.*conſ.*54.*n.*2.*lib.*2. Mandel.*conſ.*
58.*n.*2.Crauet.*conſ.*198.*n.*6.*& ſeq.*Bero.*conſ.*130.*n.*17.*lib.*2.de * cō- *
muni alios allegans. Rol. *conſ.*36.*nu.*16.*& ſeq.lib.*2. Thob.Nonius
*conſ.*41.*n.*14.*& ſeq.*Anguiſſ.*conſ.*18.*n.*3.*lib.*1. Burſat.*conſ.*64.*n.*26.*&*
*conſ.*143.*n.*71.*lib.*2. Caſtr.*conſ.*94.*col.*2.*lib.*2. † Extēde; quia ſi hæres 53
habuit teſtamentum penes ſe, præſumitur ſciuiſſe contenta in eo,
prout de eo, qui habuit penes ſe acta cauſæ. Caſtr.*conſ.*94.*Clarū eſt,*
*col.*2.*in pr.lib.*2. Vide, *Fideicōmiſſum quando cenſeatur remiſſum, vel non.*
*Concl.*286. Vide, *Scientia in quibus, & de quibus præſumatur. Concl.*64.

Hæredum mentio an de omnibus in perpetuum ſit intelligenda, & quando ſecus. Concluſ. 74.

CONTRACTVS, † & quælibet obligatio facta per aliquē per ſe, 1
& ſuos hæredes comprehendit hæredes omnes in perpetuū.
Alex.*conſ.*120.*Super eo, quod.in pr.lib.*1.† Et idem eſt in caſu conuer- 2
ſo, quando quis acquirit pro ſe, & ſuis hæredibus; quia ſemper de
omnibus hæredibus intelligitur, quando materia eſt indifferens,
quæ poſſit tranſire ad omnes hæredes, alias ſecus. Alex.*d.conſ.*120.
*in pr.lib.*1.vbi apoſt.in *ver.extranei.*ſic declarat, & dat cōcord.† Am- 3
plia; quia nomen hæredis eſt nomen appellatiuū, & intelligitur de
omni hærede, quādo nō apponitur nomen propriū hæredis; quia
hæres hæredis teſtatoris eſt hæres. Anch.*conſ.*130.*Pro,& contra,in*
pr. & dicit, ꝙ iſtud procedit, quando à lege, vel homine profertur
in iis, quæ ſunt tranſmiſſibilia. † Extende; quia ſi filia ſubſtituit ſuo 4
hæredi patrē teſtatricis, & ſi cōtingat p̄mori patrem ſubſtitutum,
ſubſtituit hæredes patris, cōtigit, quod pater præmoritur, relictis
duabus filiabus, mortua teſtatrice, demū vna filia patris, quæ reli-
quit duas filias, poſtea moritur hæres, ſuccedet filia hæres patris
prædefuncti ſubſtituti vna cū filiabus alterius ſuæ ſororis; quia eſt
materia indifferens, & venit hæres hæredis, nō primus hæres tan-
tū. Alex.*conſ.*36.*Viſo themate, per tot.*vbi pro vtraq; parte, & hanc tue-
tur, *lib.*3. † Imo apoſt.ad Alex.*d.conſ.*36.*in ver.bona.lib.*3.dicit, quod 5
hoc caſu venirent etiā hæredes extranei, & filia vna cū altera filia
ſuperuiuente, & proportionibus hæreditariis, ita venient propor-
tionabiliter ad ſubſtitutionem. † Amplia; quia diſpoſitio loquens 6
de filiis, & hæredibus, poteſt intelligi ſtricte, & large, videlicet de
filiis, & hæredibus ſimul, & etiam poteſt intelligi de filiis ſepara-
tim, & de hæredibus ſeparatim, qui nō ſint filii, & ſic de extraneis,
ita Alex. *conſil.*140.*Viſo dicto, num.*3.*ver.nec obſtat.lib.*6. ideo tunc ad
declarationem ſecundum mentem, & ſubiectam materiā erit re-
currendum, an materia ſit fauorabilis, an pœnalis, & odioſa, & ex
coniecturis erit diſtinguendū, vt ibi plene. † Limita in vſufructu, 7
& habitatione conſtitutis, vel venditis alicui pro ſe, & hæredibus
illius; quia intelligitur de primo hærede tantū, nō de aliis, ne pro-
prietas perpetuo reddatur inutilis. Ang.*conſ.*2.*Certum eſt, n.*2.*ver.*
præmitto, & latius *n.*13.*ver.poſt hoc de nouo.* † Limita in prohibitione 8
alienationis; quia de primo intelligitur, non de hærede hæredis.
Alex.*d.conſ.*36.*n.*14.*ver.ad cōfirmationem.lib.*3.† Limita; quia in ſub- 9
ſtitutionibus, ſi verbū, *hæres*, profertur ab homine, intelligitur de
primo hærede, ſi profertur à lege, intelligitur de omni hærede.
Anch.*d.conſ.*130.*n.*3.*& ſeq.ver.ſed iſtis nō obſtantibus*, vbi reddit ratio-
nem; quia homo mouetur particulari affectione, lex ſecus. † Li- 10
mita, quando teſtator aliquid prohibuit filiis, & hæredibus ſub
pœna; quia cum ſit materia odioſa, reſtringitur ad filios hæredes
primos, maxime, quando cōſtat de mente, vt quia teſtator nomi-
natim filios, & hæredes oſtēdere voluit, tanquā de primis loquēs.
Alex. plene *d.conſ.*140.*Viſo dicto teſtamēto, per tot.lib.*6. dat exemplū
reſtrictionis, nedū ad pœnā, ſed quia aderat dictio, *dictos filios, & hæ-*
redes. † Declara; quia prohibitio ſimpliciter reſtricta ad hæredem 11
cōprehendit hæredē hæredis, & omnes hæredes Alex.*conſ.*56.*n.*2.
*lib.*1. ſed reſtricta ad hæredē nominatim, tunc reſtringitur ad no-
minatos. Alex.*d.conſ.*140.*n.*6.*ver.iſtud etiam videtur.lib.*6. Vide, *Hæ-*
*redi, & in hæredē ius defuncti tranſit. Concl.*67. Vide Concluſ.prox.ſeq.

Hæredes cenſentur nominati in omni diſpoſitione hominis ſimpliciter facta. Concluſ. 75.

PROVISIO † hominis ſimpliciter ſibi ipſi facta intelligitur etiā 1
pro eius hæredibus. *l.final.& l.ſi pactum.ff.de probat.* Oldr.*conſil.*
224.*col.*

224.col.fin.n.40.ver.præterea retenta,& conſ.491.In tres Marchiones,in
princ.ver.ad hoc facit regula lib.5. pleniſſime Beccius conſ.52.n.116.&
ſeq.l.iuris gentium.§ pactorũ,ff de pact.& ibi Iaſ. qui legit ſub §.prætor.
n.20.vbi, quod omnia pacta realia, non perſonalia præſumuntur.
2 † E conuerſo expreſſio in contractibus, quod promittat per ſe, &
Titiũ hæredẽ, etiam ſi addat, ita,quod alii hæredes nõ teneantur,
ſi Titius eſt hæres ſolũ pro parte, facit eum obligatum ſolum pro
parte;ſecus in vltimis voluntatibus.Iaſ.in l.eũ qui ita.§.te,& Titium.
in prin.n.2.ff.de verb obl.Specul.tit.de empt.& vend.§.1.n.3.vbi, quod
illa verba in inſtrumẽto,per ſe,& hæ edes,& ſucceſſores,ſunt ex abun-
3 danti. † Amplia, vt idẽ ſit in prouiſione legis;quia in hoc æquipa-
4 rantur. Oldrad. d.conſ.224.n.40.ver.præterea retenta. † Extende, vt
idẽ ſit in ſtatuto inducente ius cõgrui; quia licet loquatur de con-
finãte,ſeu cohærente rei venditæ, & ſit correctoriũ iuris commu-
nis, & nõ debeat extendi; tamen propter paſſiuam interpretatio-
nem iuris cõmunis habet locũ etiã in hærede,quando defunctus
non potuit offerre; quia ignorauit; quia eſt ius ceſſibile; ergo ad
hæredes tranſmiſſibile.Caſtr.conſ.249.Satutum Paduæ,per tot.lib.2.
5 ꝙ eſt Ioannis Baptiſtæ Roſelli,vbi reſpondet ad contraria. † Con-
trarium in ſtatuto inducente pſcriptionem crediti per lapſum de-
cem annorũ; quia cum ſit odioſum correctorium iuris cõmunis,
& patiatur interpretationem paſſiuam à iure cõmuni, vt quanto
minus lædat ius cõmune, non habet locũ in hærede, ſi de eo non
facit mentionẽ;quia eſt caſus omiſſus, plene Ang. Aret.cõſ.68.Lã-
6 cell.n.8.& ſeq.ver.ſed nõ excludit. † Extende in tantũ in contractibus
hæredes cenſeri nominatos,vt expreſſio hæredum,q̃ faciunt No-
tarii,cẽſeatur ſuperflua,& abundans.Iaſ.in d.l.eũ qui ita.§.te& Titiũ
n.4.vbi multa ſimilia ſuperflua Notariorum adducit.ff.de verb obl.
7 Declara, † vt ſtipulatio facta ſibi,aut Titio nõ extẽdatur ad hære-
des Titii,ſed extẽditur ad hæredes ſtipulãtis ſibi.Bald.conſ.354.For-
8 ma verborũ.lib.1. † Amplia in omni ꝓmiſſione,& obligatione ſim-
pliciter facta; quia etiã hæredes cõprehendit.gl & Bart.in l.ſi ſic.ff.
de verb.obl.Alex.cõſ.13.Perſpectis iis,col.pe lib.5.Bar.in l.ſi ſeruus,la ſecon-
da.ff.de cond.furtiua,& in l.fi.C.de act.empt.Alex.cõſ.18.Attẽtis narratis,
9 col.fi.lib.5.† Amplia in priuilegio,& im̃unitate Principis;quia ſi eſt
conceſſa Titio,& Titius ſibi ſtipulatus eſt,intelligitur etiã pro hæ-
redibus,ſi verba, & natura rei nõ repugnat, ſed ſit tranſmiſſibilis.
Bald. d.conſ.354.per tot.& conſ.355.Præmittendum eſt.in fi.ver.nec obſtat
verbum.lib.1. vbi maxime hoc procedit, quãdo poſtea etiã hæredes
10 ſint nominati, & cõſ.112.De generali natura,lib.2. † Extẽde; quia cõ-
ceſſio immunitatis tranſit ad hæredes, quando eſt per viã pacti,&
cõtractus,vel quando eſt realis, vel correſpectiua ad aliquid datũ
11 perpetuo.Bald.d.conſ.112.in pr.vbi eſt caſus.lib.2.†Reſtringe in pri-
uilegio cõtra ius;quia eſt odioſum,& nõ tranſit ad hæredes. Fulg.
12 conſ.225. in fi.ver.& per hunc modũ. † Amplia; quia de natura omniũ
pactorum eſt,vt tranſeant ad hæredes,etiam ſi de hæredibus nõ ſit
13 facta mẽtio.Bald.d.cõſ.112.De generali natura.lib.2.in pr.†Extẽde ma-
xime,quãdo pacta apponuntur ſuper cõtractu,qui eſt tranſitorius
de ſui natura ad hæredes; quia pactũ regulatur ſecundum naturã
14 cõtractus.Bald.conſ.491 In tres Marchio.in pr.lib.5.† Niſi eſſet pactũ
perſonale, prout in pacto franchandi ad beneplacitũ vẽditoris,ꝙ
15 eo mortuo extinguitur.Bero.conſ.212.n.20.lib.3.†Extẽde;quia da-
tio in ſolutũ,venditio,& pactũ ſemper cenſentur pro hæredibus,
maxime quãdo adeſt clauſula, in perpetuum, ad habendum,&c. Bero.
16 conſ.63.n.7.& ſeq.lib.3.† Reſtringe,quãdo natura cõtractus nõ pa-
titur,quod trãſeat ad hæredes,de quib⁹ mẽtio facta nõ fuit. Bald.
d.conſ.112.in prin.lib.2. & conſ.102. Omnis poteſtas,n.2.ver.cõſidera quã-
17 doq.lib.3.† Reſtringe in iis,q̃ per aliũ explicari nõ poſſunt,vel quã-
do ad certã perſonã fit reſtrictio, vt ſi promitto, quod Titius non
offendet Seiũ,vel quod illi inſeruiet;certe extranea pſona nõ ſub-
intelligitur,ideo ad hæredes nõ fit extẽſio. Bald.d.conſ.102.n.2.ver.
18 itẽ conſ.lib.3.†Reſtringe,vt nõ procedat,quãdo forma verborũ nõ
19 patitur.Bald.d.conſ.112.in prin.lib.2.† Amplia etiã in obligationibus
reſpicientibus forũ; quia ſi debitor voluit poſſe vbiq; conueniri,
poterit etiã hæres illius vbique conueniri, licet de hærede nihil ſit
20 dictũ. Bald.conſ.416. Præmittendum eſt,in fi.lib.2. † Amplia etiã in li-
centia data de ingrediendo propria authoritate tenutã rei vẽditæ,
vel alias perpetuo conceſſæ;quia etiã hæredi cenſetur data talis li-
cẽtia,licet de hęrede nihil ſit dictũ.Bald.cõſ.493.Or data licẽtia,lib.2.
21 Amplia † in compromiſſo,ſeu declaratione pretii cõmiſſa in iudi-
cem perpetuũ;quia tranſit ad hæredes reſpectu cõmittentium,&
cõpromittentium; quia eſt pactũ, & conuentio. Io.de Anan.conſ.
19.Viſis inſtrumẽtis,in pr.vbi loquitur,quãdo eſt facta mentio hære-
22 dũ,ſed idem dicit,ſi nõ eſt facta mentio; quia de iure ineſt. † Am-
plia in omnibus obligationibus ex cõtractu deſcendentibus; quia
ex quo ſunt perpetuæ,ad hæredes tranſeunt, etiã ſi de hæredibus
mentio facta nõ ſit. Ang.conſ.326.Ex themate,actis.col.2.ver.quinimo
& ſi hæredem. † Extende, vt procedat etiam in obligatione pœnali 23
negatiua de nõ veniendo contra;quia tranſit ad hæredem.Ang.d.
conſ.326.col.2.cir.med.ver.quia ſi tenor. † Extende, etiam ſi cõtractus 24
ſint cõditionales, tamen tranſeunt ad hæredes cõtrahentiũ, licet
nõ ſit facta mentio hæredum. Io. de Anan. conſ.19.n.3.ver.præterea.
Amplia † in trãſactione iurata; quia licet pœna piurii nõ tranſeat 25
ad hæredem; tamen tranſit pœna tranſactionis ex cõtrauentione.
Ang.d.cõſ.326.in pr.ver.nec obſtat,& n.2.† Amplia in obligatione p- 26
ſonali facta ad fauorẽ Titii, vt poſſit habere decẽ corbes vuarum
ſingulo anno ex meo feudo, donec pacifice tenebo, & gaudebo
feudo; quia tranſit ad hæredes meos, donec pacifice tenebunt,&
gaudebũt feudo. Alex.cõſ.18.Attẽtis narratis n.14.ver circa tertiũ.lib.
5.vbi dicit hoc procedere, licet nihil ſit dictũ de hæredibus; quia
plus tranſit de facile obligatio ad hæredes ex parte promiſſoris, q̃
ex parte ſtipulãtis.†Extẽde;quia obligatio de nõ inferẽda moleſtia 27
Titio includit etiã hæredes Titii, licet de eis non ſit facta mentio.
l.ſtipulatio iſta,habere.§.ſicut ff.de verb.obl.ita Alex.d.conſ.18.n.14.lib.5.
vbi,ꝙ factũ hæredis,& defuncti eſt idẽ.† Amplia in caſu notabili; 28
quia licet vẽdens cum pacto redimẽdi intra quatuor annos, ita ꝙ
illa facultas nõ egrediatur perſonã vendẽtis; tamen extẽditur etiã
ad hæredes filios ex mẽte, licet de eis nõ ſit facta mentio, & adſit
taxatiua.Crauet.pulchre cõſ.428.vbi,ꝙ omnia ceſſibilia,prout ius
redimẽdi, trãſeunt ad hæredes, & tollit cõtraria de taxatiua, & ꝙ
nõ egrediatur perſonã vendentis, & dicit ea nõ procedere in filio
hærede,ſed in extraneo;quia potius mens,q̃ verba,attendi debet.
Contrariũ, † quod pactũ franchandi ad placitum venditoris intra 29
certũ tempus ad hæredes nõ tranſeat,ſi mentio de eis nõ eſt facta.
Bero.conſ.155.n.7.lib.1.& cõſ.212.n.20.lib.3. † Amplia; quia vẽdens, 30
q vult teneri de euictione pro dato,& facto ſuo tantũ,tenetur etiã
de dato,& facto hæredis; quia factũ hæredis,& defuncti eſt idem,
Alex.conſ.18.n.25.lib.5. † Declara, vt p apoſt.ad Alex.d.conſ.18.n.15. 31
in ver.Hæredis, videlicet quando ex perſona ſua hæres veniret; quia
non cõmittitur ſtipulatio,neq; euictio. † Extẽde in caſu cõtrario; 32
quia promittens de euictione pro dato, & facto ſuo tantũ tenetur
etiã pro dato,& facto aliorũ,quibus eſt hæres;quia hæres eſt eadẽ
pſona. Alex.d.conſ.18.n.15.lib.5. vbi plena apoſt.in ver.hæres, adducit
multos cõcord.& dicit hanc*cõmunem.† Contrariũ,ꝙ imo hæc * 33
clauſula excludat authores,quib.fuit promiſſor hæres,ſed ſolũ te-
neatur cedere iura, ſi quæ habet tãq̃ ſucceſſor,tenet eadẽ apoſt.ad
Alex.d.cõſ.18 n.15.lib.5.in fi in verb.hæres,vbi admittit extẽſionẽ ve-
rã,ſi poſt vẽditionẽ fieret hæres alicuius; quia tũc verſaretur factũ
ſuum,adeundo poſt obligationem. Vide plene p Ant.Gabr. lib.6.
tit.de verb.ſignific. Concl 5. Dictio taxatiua adiecta in perſonã authoris an
perſonam hæredis excludat.vbi pro vtraq; parte,& declarat.† Amplia; 34
quia omnis obligatio magis de facili eſt tranſitoria ad hæredes ex
parte obligantis,q̃ ex parte recipientis. Alex.d.conſ.18.in fi.ver.con-
firmatur.vbi dat multa exẽpla de vſufructu,alimentis,& ſimilibus.
Amplia † in feudi cõceſſione facta Titio;quia licet nõ ſit facta mẽ- 35
tio hæredũ, & deſcendentiũ; tamen extenditur; quia beneficium
Principis eſt.Fulg.conſ.225.Sereniſſimum Ducale.Iul.Clar.in §.feudũ.
q.9.n.6.vbi dicit*cõmunem. † Extende in donatione etiam à pri- * 36
uato facta ob benemerita. Fulg.d.conſ.225.n.2.† Extende etiam in 37
feudi renũciatione; quia renũciatio ſimpliciter facta pro ſe,intel-
ligitur etiã pro hæredibus, & ſic etiã promiſſio de non contraue-
niendo per ſe;quia hæredes cõprehendit,licet non ſint nominati,
quando feudũ eſt hæreditariũ ſimpliciter,vel ſecundũ quid; ſecus
ſi ex prouidẽtia,ita Alex.conſ.13.Perſpectis,n.7.& ſeq.ver.& licet poſtea
lib.5.vbi n.11.dicit*cõmunem.†Operatur tamẽ expreſſio hæredũ; * 38
quia ex parte eius,cui promittitur,erunt duæ obligationes;vna in
perſona recipientis;alia in perſona hæredis,Iaſ.in l.eũ qui ita.§.te &
Titium.n.3.ver.ſecundo principaliter.ff.de verb.obl † Amplia;quia in cõ- 39
tractibus in quibus nõ exprimuntur hæredes,ſed dicitur pro ſe &
ſuis, ſi ſunt prolata à venditore, intelligenda ſunt contra eum pro
ſe,& ſuis hæredibus quibuſcunque;quia cũ potuerit clarius loqui,
cõtra eum ſit interpretatio. Io.de Im.conſ.31.in prin. Vide, Clauſulæ
cõtractuum diuerſæ,& earũ importantia.Concl.294.n.5.& ſeq.† Extẽde; 40
quia ceſſantibus cõſuetudine,& coniecturis in dubio præſumitur
quis ſibi, & hæredibus extraneis acquirere in materia indifferẽti,
& tranſmiſſibili. Io. de Imol.conſ.21.n.4. † Reſtringe, niſi materia 41
ſit reſtringibilis de ſui natura nõ trãſitoria ad hæredes extraneos.
Io.de Imol.d.conſ.21.n.4.† Contrariũ;quia imo acquirens feudum 42
pro ſe, & ſuis, &c. cẽſetur de hæredibus deſcẽdẽtibus intellexiſſe,
non autem de filiis;ideo erit feudum hæreditarium ſecundũ quid,
nõ ex prouidẽtia. Alex.conſ.26.Ponderatis.n.3.lib.5. † Reſtringe, niſi 43
ſequatur abſurdũ; quia vt ceſſet abſurdũ, fit interpretatio ſtricta,
vel larga, Io.de Imol.d.conſ.21.n.4. † Reſtringe,quãdo nõ apparet, 44
à quo ſint prolata; quia cenſentur prolata ab eo,ad cuius fauorem
profe-

proferuntur; ideo eo caſu contra eũ interpretantur, vt de deſcen-
dẽtibus, & nõ de extraneis cẽſeantur. Io. de Imol. *d. conſ. 21. n. 2. ver.*
45 *& ſi nõ apparet.* † Declara, niſi ex loci conſuetudine aliter interpre-
tanda eſſent; quia attendenda eſt cõſuetudo loci ante omnia. Ioan.
46 de Imol. *d. conſ. 21. nu. 3. ver. ſed aduertendum.* † Declara ſecundo, niſi
adſint cõiecturæ; quia ceſſante conſuetudine, attẽdendæ ſunt cõ-
47 iecturæ. Io. de Imol. *d. conſ. 21. n. 3. ver. ſi autẽ.* † Amplia in teſtamen-
to, quando fit p modum contractus, ſeu liberationis; quia ſi pater
legat liberationem Titio pro eo, ꝙ debet filio ſuo, ſi intra annum
dicto filio ſoluerit 300. aureos, ſi mortuo teſtatore etiã Titius de-
bitor moritur intra annum, ita quod nõ eſt in mora, poteſt hæres
Titii ſoluere 300. & ſe liberare, licet de hærede nõ ſit facta mẽtio.
Bart. *conſ. 16. Angelus Iacobi. lib. 1.* vbi apoſt. in *ver. Angelus*, dat cõcord.
48 an cõdictiones ex teſtamẽto trãſeant ad hæredes. † Amplia in ſen-
tentia, & laudo contra Titium; quia habet exequutionẽ contra o-
mnes hæredes Titii, etiã ſi non ſint nominati. Io. de Ana. *conſ. 26.*
49 *nu. 9. ver. non obſtat ſecundo.* † Amplia; quia hæredes continentur in
diſpoſitione hominis, etiam ſi non eſt facta de eis mentio, etiam ſi
adſit taxatiua, prout in eo, q ſe obligat pro dato, & facto ſuo tan-
tum; quia continetur etiam factum hæredis. Bald. *l. fin. circa fin. ver.*
ſed pone. C. de acti. empti. quia illa dictio taxatiua excludit ſolũ perſo-
nas extraneas. *l. ſtipulatio iſta, in princ. ff. de verb. oblig.* Alex. *d. conſ. 18.*
Attentis, col fin. lib. 5. ſequitur Iaſ. in *l. 1 in princip. in 4. col. circa med. ff. ſi*
quis ius dicenti non obtemp. & in l. ſi tibi. § ſi quis. ff. de pact. & hæc eſt ve-
* rior* opinio, cũ qua Dec. *conſ. 281. Viſo puncto, col 3. in 2. dubio.* Areti.
§. actionum, col. 15. n. 53. ver. quid ſi promiſit de euictione pro ſuo dato, Inſtit.
de actio. facit text. in *l. 1. § 1. iuncta rubr. ff. de eo, per quem factum erit.* &
quia factum hæredis reputatur factũ defuncti. Ang. *conſ. 185 Bru-*
nellus, & pſona hæredis reputatur pſona defuncti. Socin. *conſ. 293.*
Præſens cõſultatio col. 1. lib. 2. vbi ſermo hæredis dicitur ſermo teſtato-
50 ris, vide infra *n. 51.* † Contrarium Iaſ. in *d. l. ſtipulatio iſta, in 4. not. ff. de*
verb. oblig. vbi videtur dubitare. Limita, quãdo adeſt dictio taxatiua
pro ſe tantum, & nõ eſt facta mentio hæredum. Bald. in *l. qui ſe pa-*
tris. n. 12. C. vnde liberi. ſequitur Alex. *conſ. 13. n. 7. & 8. ver. ſi etiam vel-*
51 *lemus. lib. 5.* † Contrarium dicit Alex. *d. conſ. 13. n. 8. & ſeq. lib 5.* quan-
do dixit ſimpliciter pro ſe; quia etiã hæredes includit; imo etiam ſi
promiſit pro dato, & facto ſuo tantũ, & ſic taxatiue, tenetur etiam
pro dato, & facto eius, cuius eſt hæres, plures citat Dec. *conſ. 233.*
Viſis iis. n. 6. Alex. *conſ. 18 n. 14. & ſeq. lib. 5.* vbi plura ſimilia de obli-
gatione, & dato, & facto ſuo tantũ, vt comprehendat etiã factum
hæredum; vide tamen ibi apoſtill. contraria. Beccius *conſ. 52. n. 117.*
vbi plures allegat, plenius Crauett. *conſ. 428. col. pen. & per tot.* vide
52 ſupra *n. 49.* † Declara, vt per Gabriel. *conſ. 125. n. 12.* vbi, quod ſi ſu-
mus in renũciatione, vel promiſſione reciproca, aut pacto, vel cõ-
uentione, ſemper hæredes cẽſentur incluſi, ſi in ſimplici renuncia-
53 * tione, videtur perſonalis actus. † Declara; quia licet ſit * cõmunis
opinio, ꝙ promittens pro dato, & facto ſuo tantũ, & ſic taxatiue,
teneatur etiam pro dato, & facto authorum ſuorum; tamen apo-
ſtill. ad Alex. *d. conſ. 18. n. 15. lib. 5. in ver. hæres*, dicit nullo iure probari,
ſed immo excludit, ne teneatur pro facto authorum, quibus fuit
hæres, licet teneatur cedere omnia iura, q̃ habet ab eis, ſed tene-
tur de facto, & dato eorũ, quibus poſtea ſuccedit poſt promiſſio-
nẽ; quia accedit factum promittentis, qui vult adire, vide eã; quia
54 citat plures. † Limita in obligatione pſonæ, & bonorũ, ſeu hypo-
theca; quia ſi quis obliget ſeipſum, & bona ſua in cõtractu, talis ob-
ligatio nõ tranſit ad bona hæredum, neq; ad perſonas hæredum,
niſi ex verbis dubiis colligi poſſet fauore dotis. Ang. *conſ. 398. Quæ-*
55 *dã D. Bilia, per tot.* † Reſtringe, quando ſtatutum concedit exequu-
tionem cõtra debitorem; quia habet locum contra hæredẽ debi-
* toris. Bald. *cõſ. 374. Quæritur, vtrũ captura, vol. 5.* Vide Bar. & * omnes
in *l. poſtulante. in princ. ff. ad Trebell.* Alex. *conſ. 118. Attẽtis narratis. lib. 6.*
quod procedit, ſi legitime conſtat eſſe hæredem. Alex. *conſ. 186.*
56 *Viſo proceſſu, lib. 2. n. 8. & conſ. 62. In cauſa, & lite, n. 8. lib. 7.* † Limita in
ſtatuto, maxime odioſo; quia ſi obligat patrem pro filio inſeruien-
te in aliqua arte, non habet locum contra hæredes patris; quia eſt
pœnale, & odioſum, & non facit mentionem de hærede. Fulgoſ.
conſ. 50. Quidam Ramondinus, in princ. vbi declarat, niſi pater viuens
57 fuiſſet conuentus; quia actio tranſiret ad hæredes. † Extende; quia
ſtatutum Lucanum diſponens, quod ſocii reddant rationẽ toties,
quoties, etiam ſi pluries calculauerint, nõ extenditur ad hæredes.
Fulgoſ. *conſ. 156. Viſis themate, n. 2. ver. tertia ratione.* Vide Ant. Gabr.
lib. 6. tit. de ſtatutis, Concl. 12. Statutum contra iuris regulas, vbi pro v-
58 traque parte. † Limita in compromiſſis; quia ſi nõ eſt facta men-
tio hæredũ, mortuo compromittente ante laudum latum expirat
compromiſſum, nec tranſit ad hæredẽ. Bald. *conſ. 102. Omnis pote-*
59 *ſtas, in princ. lib. 3.* & eſt text. in *l. diẽ proferre.* vbi gloſ. *ff. de arbitr.* † Ex-
tende, etiam ſi ſunt plures pro vna parte, & vnus ſolus ex eis dece-

dat; quia ſi cauſa eſt indiuidua, extinguitur compromiſſum in to-
tum, alias ſecus, gloſſ. & Doct. *d. l. diem proferre. § 1. ff. de arbitr.* † Ex- 60
tende, vt idem ſit in eo, qui compromiſit pro Titio; quia ſi non fe-
cit mentionem de hæredibus Titii, nõ obligatur pro hæredibus,
mortuo Titio ante latum laudum. Bald. *d. conſ. 102. in princ. lib. 3.*
† Extẽde, etiam ſi moriatur arbiter, vel vnus ex eis; quia extingui- 61
tur compromiſſum, gloſſ. *d. l. diem proferre. § 1. ff. de arbit.* † Reſtrin- 62
ge, vt non procedat lato laudo ſuper tali compromiſſo; quia tunc
virtus, & implementum tranſit etiam ad hæredes, licet de eis non
ſit facta mentio. Bald. *d conſ. 102. in princ. lib. 3.* † Limita in pactis 63
perſonalibus, vt ſi eſt conuentũ inter A. & B. quod neuter eorum
poſſit aliquid acquirere in territorio alterius; valet tamen permu-
tatio facta inter hæredes eorum; quia pactũ eſt perſonale, & non
tranſit ad hæredes. Bald. *conſ. 368. Quod permutatio facta. lib. 5. per tot.*
† Contrarium tenet idem Bald. *conſ. 491. In tres Marchiones, in princ.* 64
lib. 5. vbi loquitur in eodem themate, & dicit pactum non eſſe per-
ſonale; quia factũ eſt in contractu de ſui natura tranſitorio ad hæ-
redes. † Declara; quia ſi proprium nomen eſſet expreſſum, veluti 65
quia dictum eſſet, *quod dicti Titius, & Seius diuidentes nõ poſſint acqui-*
rere; quia eſſet pactum perſonale; ſecus ſi eſſet dictum, quod dictæ
partes, vel dicti cõtrahentes; quia tunc cenſetur appellatiuum ex-
preſſum, vt importet realitatem, & ſic hæredes comprehendat.
Bald. *d. cõſ. 491. in prin. ver. præterea hæc verba. lib. 5.* † Limita in vſufru- 66
ctu, aut vſu, & habitatione venditis, vel legatis, quia cenſentur ad
vitam vſufructuarii tantum. Ang. *conſ. 2. Certum eſt quod, n. 2.* † De- 67
clara, quia ſi vſusfructus eſt venditus, vel conceſſus Titio pro ſe, &
ſuis hæredibus, reſtringitur ad primum hæredem. Angel. *d. conſ. 2.*
n. 2. ver. ſecundo præmitto, & latius *n. 13. ver. poſt hoc de nouo.* † Limita in 68
ſocietate; quia etiam ſi eſt facta mentio hæredũ, intelligitur quo-
ad effectum obligationis, non quod ſocietas tranſeat ad hæredes.
Dec. *conſ. 213. n. 6. & ſeq.* † Limita in mandato procuræ, gloſſ. in *d. l.* 69
diem proferre. § 1. ff. de arbitr. † Limita in iuramento; quia non tranſit 70
ad hæredem pœna periurii; quia iuramentum eſt perſonale. Ang.
conſ. 326. col. 2. ver. nec obſtat, ſi dicatur. † Limita in precario, & con- 71
ſtituto facto ad fauorem creditoris nominati, vel vxoris; quia non
facta mentione de hæredibus dicitur perſonale, & non compre-
hendit hæredes. Alex. *conſil. 153. Circa litẽ, in princ. lib. 6.* allegat text.
in *l. cum hæredes, in princ. ff. de acquir. hæred.* Corn. *conſ. 280. nu. 8. lib. 2.*
† Contrariũ, † ꝙ imo hæredes veniant, licet non ſint nominati a- 72
poſtill. ad Alex. *d. conſ. 153. in princ. lib. 6. in ver. tranſit*, vbi dicit de hoc
eſſe tex. in *l. cum precario. ff de precar.* † Limita; quia pœna nunquam 73
tranſit in hæredes. *l. pupillũ. § in hæredes. ff. de regul. iur.* vbi Dec. plene
declarat limitando quinq; modis. † Limita; quia renunciatio, vel 74
pactum hæreditatis paternæ factũ fratribus per ſororem, vel con-
fratrẽ, dicitur perſonale; ideo mortuis fratribus, cui factũ eſt pa-
ctũ, viuẽte adhuc patre, extinguitur; quia eſt pſonale. Bald. in pun-
cto *conſ. 437. Quædam puella, col. 2. ver. modo reuertendo, & conſ. 115. ead.*
lib. 1. in prin. ver. in cõtrarium. † Limita; quia priuilegia perſonalia nõ 75
tranſeunt ad hæredes, ſiue ſint perſonalia reſpectu cõcedentis, ſeu
perſonalia reſpectu eius, cui cõceduntur; quia nõ tranſeunt reſpe-
ctiue ad hæredes. *l. priuilegia. ff. de reg. iur. l. priuilegiũ, de reg. iur. in 6.* vbi
gl. plene declarat, quando priuilegiũ dicatur perſonale, & in fi. di-
ſtinguit, ſi perſonæ eſt cõceſſum, dicitur perſonale; reale vero di-
citur; ſi rebus, vel occaſione rei cõceditur: & dicit ideo priuilegiũ
minori læſo, & mulieri læſæ ex Velleiano tranſire ad hæredes; quia
nõ perſonæ, ſed læſioni eſt cõceſſũ; priuilegia vero, ne quis tenea-
tur vltra, q̃ facere poteſt, perſonalia ſunt, & ad hæredes nõ trãſeũt.
l. iuris gentium. § pactorũ. ff. de pact. Bald. *conſil. 437. lib. 1. in princ.* † Ex- 76
tende; quia priuilegia odioſa, & cõtraria iuri non tranſeunt ad hæ-
redes, ita Fulgoſ. *conſil. 225. in fin.* † Extẽde; quia ius nõ cõpetens, 77
prout hæreditas non delata, non poteſt ad hæredes tranſmitti, &
omnis conuentio de eo facta, antequã ſpectet, vel ſpectare poſſit,
non includit hæredes. Oldrad. *conſ. 224. n. 20. ver. præterea ius, quod*
nõ competit. Bald. *conſ. 131. Circa prædicta, & conſ. 132. lib. 2.* maxime hoc
procedit, ſi diſponit de eo, quod nõ poteſt conſequi; quia fit inca-
pax. Bald. *conſ. 69. Cum ſtatutum Ciuitatis, num. 2. lib. 1. & d. conſ. 437.*
Quædam puella, in princ. † Declara totam hanc materiam, quando 78
aliquid dicatur reale, vel perſonale, vt per Bald. *conſ. 115. Verba di-*
cunt. n. 1. quia realitas & perſonalitas pactorum conſiſtit in mente,
& mens probatur ratione. *l. iuriſgentium. § pactorum. ff. de pact.* igi-
tur reſtrictio fit ad perſonã expreſſam, ſi mens colligi poteſt, alias
ſecus. Vide, *Hæres in quibus repræſentet defunctum, vel non. Concluſ. 29.*

Hæredum mentio quando alteret cõtractum, vel non. Concluſ. 76.

HÆREDVM † ſi fiat mẽtio in donatione, quæ alias pſumeretur
cauſa mortis; quia in ea eſt facta mentio mortis, donatio præ-
ſumi-

ſumitur inter viuos propter mentionem hæredũ donatarii. Bald.
2 in *l.1. C. de donat. cauſa mort.* † Contrarium videtur velle Petr. de
Anchar. *conſ.22.n.6.ver.ſed certe*, vbi, quod adiectio hæredum non
alterat naturã contractus; quia ſi fiat mentio in iis, quæ tranſeunt
ad hæredes,& ſubintelligitur; aut in iis, quæ non tranſeunt, & ſu-
3 perabundat. † Declara, vt procedat, quod mentio hæredum alte-
rat contractum eiuſdem naturæ,vel ſpeciei, prout eſt,quod dona-
tio cauſa mortis tranſeat in donationem inter viuos; ſecus eſt in
contractibus non habentibus ſimilitudinem; quia mandatũ non
tranſit in donationem. Petr. de Anch. *d.conſ.22.nu.8.& ſeq. ver.ſed*
4 *vnum dictũ Bal.* Vide, *Similia de facili commutantur.Concl.248.* † Am-
plia;quia procurator contrahens,licet regulariter obligetur pro-
curatorio nomine;tamen ſi adiiciat, ꝙ obligat ſe,& hæredes ſuos,
videtur obligari de ſuo proprio propter adiectionem hæredum.
5 Pet.de Anch. *d.conſ.22.n.10.ver.idẽ obſtare videtur.* † Limita, quan-
do apponitur ex cõſuetudine Notariorũ. Becc.*conſ.52.n.*118.Vide,
Donatio cauſa mortis quãdo tranſeat in donationẽ inter viuos. Concl. 671.

Hæredum appellatio intelligitur de vniuerſalibus, non de particularibus, & quando ſecus. Concl.77.

1 APPELLATIO † hæredum, vel hæredis in dubio intelligitur de
vniuerſali, nõ de particulari hærede; *l.quoties. C.de hæred.inſtit.*
Alex.*conſ.124. Conſideratis iis.col.pen.num.6.ver.quia appellatione.lib.5.*
Crauet.*conſ.186.Præſens cõſultatio, in prin.* Corn.*conſ.97.Primo cõſul-*
2 *tus.in princ.lib.1.* Alex.*conſ.193.Ex themate,in princ.lib.2.* † Amplia, vt
idẽ ſit in ſucceſſore; quia appellatio ſucceſſoris intelligitur in du-
bio de vniuerſali ſucceſſore, nõ autem de particulari. *l.quædã.§.ni-*
hil intereſt.ver.is autem.ff.de eden. vbi Iaſ.*n.2.ver.ſecundo nota*, & primo
tenuit ibi Alex.*in princ.* Ægid.Bellam.*conſ.25.in 2.dubio.* Alex.*d.conſ.*
3 *193.in pr.lib.2.* Extende; † quia appellatione ſucceſſoris venit qui-
cunq; extraneus, niſi cõſtet de mente proferentis. Ægid.*d.conſ.25.*
4 *in 2.dubio, & in 3. dub. n. 4.* † Amplia maxime in ſtipulatione & in
cõtractibus; quia ſi pater recipit emphyteuſim pro ſe & filiis ſuis,
& hæredibus, intelligitur de filiis hæredibus vniuerſalibus; ideo
fœmina excluſa à ſtatuto,ſtantibus maſculis,licet in re certa inſti-
tuta ſit,nõ venit ad talẽ emphyteuſim.Bald.*conſ.448.Primo conſide-*
*randũ.lib.3.per tot.*vbi,quod proprie nõ eſt hæres in re certa inſtitu-
tus.Alex.*d.conſ.124.Conſideratis iis,n.6.lib.5.* vbi apoſtil.allegat con-
cord.& iterũ plena apoſtil.ad Alex.*conſ.128.Conſideratis,n.8.lib.1.in*
5 *ver.in re certa*,vbi citat conſ.Bal.& multos cõcord. † Contrariũ te-
net Alex.plene *conſ.8.Viſis ſubtiliſſimis,in pr.n.2.& ſeq.lib.3.* vbi,quod
emphyteuſis Eccleſiaſtica cõceſſa Titio pro ſe, filiis, & hæredibus
debet intelligi de deſcẽdẽtibus ſiue ſint hæredes vniuerſales , ſiue
in re certa, etiã in re certa diſpares ; quia in iis, quæ nõ ſunt tranſi-
bilia ad extraneos, ſed ad ſolos deſcẽdentes,hæredis appellatione
6 venit deſcendens in re certa. † Declara ſecundũ apoſt.ad Alex.*d.*
conſ.128. in fi.lib.1.ver.in re certa. quia ſi extant plures filii habiles, &
vniuerſales,illi ꝓferuntur filialib⁹ fœminis excluſis, licet ſint in re
particulari hæredes;ſi vero nõ extarent alii filii hæredes vniuerſa-
les,ſed in re certa inſtituti;tunc procedit contrariũ; quia contem-
7 platione deſcendentiũ facta eſt acquiſitio. † Amplia in gratia, &
reintegratione facta ꝑ Principẽ ad fauorem hæredũ & ſucceſſorũ
damnati etiã in crimine læſæ maieſtatis; quia hæredes vniuerſales
habebunt vniuerſalẽ hæreditatẽ,particulares vero habebunt par-
ticularẽ ſucceſſionem, & particularia legata , ſi nõ fuerunt bona à
teſtatore alienata; quia eſſet reuocatũ legatum. Alex.*conſ.161.Viſis*
narratis,per tot.lib.7. & pluribus confirmat *conſ 95.eod.lib.* vbi tollit
8 contraria. † Extendit Alex.*d.conſ.161.& conſ.95.lib.7.* vt procedat,
etiã ſi hæredes vniuerſales eſſent extranei inſtituti,& filia damnati
eſſet particularis hæres ; quia adhuc reſtitutio facta ꝑ Principẽ ſic
9 intelligẽda erit. † Extende per plura ſimilia;quia ſi eſt adita hære-
ditas ab vniuerſali hærede; quia ob cõtrauentionem,vel alias pri-
uatur,diſtributio hæreditatis debet fieri ſubſtitutis vocatis ad vni-
uerſam hæreditatẽ primo loco *auth. hoc amplius.C.de fideicom.* Alex.
10 *d.conſ.161.in prin.lib.7.* † Sic etiã extẽditur in renouatione emphy-
teuſis finitæ; quia debet fieri renouatio hæredibus; quia intelligi-
tur de hæredibus deſcẽdentibus, quatenus ſint inſtituti vniuerſa-
les , alias intelligitur de hæredibus extraneis vniuerſalibus. Alex.
d.conſ.161.in prin.ver.confirmatur, lib.7. vbi apoſtil. in *ver.præferri*, dat
11 concord. † Limita,quando eſſent adiecta verba,*quibuſcunque*; quia
intelligerentur de hærede,& de ſucceſſore tã vniuerſali,q̃ particu-
lari.Iaſ.*d.l.quædã.§.nihil intereſt,n.3.ver.limita quatuor modis.ff.de eden.*
Alex.ibidẽ *in princ.* vbi allegat pro hac opinione Bald. in *cap.Impe-*
rialem, in princ.in penul.col.de prob.feud.alien. Dec. in *rubr.de prob.n.12.*
ver.ſecundo limitatur. vbi, quod etiã legatarius comprehenditur, vt
12 verba aliquid operẽtur. † Limita,quando verbũ,*hæredibus* profer-
tur de per ſe, vel verbũ, *ſucceſſoribus*, de per ſe ; ſecus ſi ſimul profe-
rantur;quia diſpoſitio loquens de hæredibus, & ſucceſſoribus,in-
telligi poteſt de ſingulari;quia illud verbũ, *ſucceſſoribus*, abundaret.
Alex.*conſ.193. Ex themate præmiſſo, lib.2. in prin.* ſequitur Purpur. in
addit.ad Iaſ. in *d.l.quædã.§.nihil intereſt,in ver.cumularentur ff.de eden.*
vbi allegat Curt.in *tract.de feud concl.40.col.9.*Curt.Iun.*conſ.4.in fi.*
Socin.*conſ.257.in fi.& conſ.266.n.37.lib.2.* † Contrarium tenet Iaſ. 13
in *d.l.quædã.§.nihil intereſt n.4.in 2.limitat.ver.teneo cõtrariũ ff.de eden.*
quia imo intelligitur de vniuerſali vtroq; caſu , neq; verbum , *ſuc-*
ceſſoribus,abundat; quia intelligitur,*hæredibus*,qui ſuccedent de iure
ciuili,& *ſucceſſoribus*, qui ſuccedent de iure prætorio, vbi allegat A-
lex.idẽ tenentem ibi,& ſibi contrariũ in *1.not.*prout contrariũ te-
net, allegat Imol. in *l.quod dicitur, la ſeconda in fi.ver. poteſt etiã dici.ff.*
de verb.obl. vbi ſequitur hanc partẽ dicens,quod ſatis operatur ver-
bũ,*ſucceſſoribus*,dum includit de iure prætorio ſucceſſores vniuer-
ſales, ſequitur Curt. Sen. *conſ.45.Sæpe reuoluta,n.23.ver.ad vltimum.*
Iaſ.*conſ.89.col.3.ver.ſexto benefacit.lib.3.* vbi *in fi.ver.quarto dicitur*; at-
teſtatur de * cõmuni, à qua in iudicando nõ eſt recedendũ, & pro *
hac parte Alex.*conſ.10.n.10.lib.3.* † Declarat Alex. *conſ.193. Ex the-* 14
mate,n.3. ver.ex quib.lib.2. vt ſi materia eſt fauorabilis, & lata, prout
in beneficio Principis, veniat ſingularis ſucceſſor; ſi vero materia
eſt ſtricta,ſecus eſt. † Declarat Dec.*conſ.171.n 5.*vt ſi procedat limi- 15
tatio, ꝙ intelligatur de ſingulari hærede, intelligatur, dummodo
non ſit extraneus. † Declara ; quia materia eſt multũ dubia, vt di- 16
cit Pariſ.qui allegat pro vtraq; parte *conſ.71.n.37.cũ ſeq.lib.3.*Socin.
Iun.*conſ.57.n.6.ver.illa enim verba.lib.2.* † Limita tertio,niſi eſſemus 17
in beneficio Principis, vel alia diſpoſitione, quæ latã reciperet in-
terpretationem, & ita loquitur Alex.*d.conſ.193.in prin.lib.2.* ſequi-
tur Iaſ. *d.l.quædam.§.nihil intereſt,n.5.ver.tertio limita.ff.de eden.* † Re- 18
ſtringe limitationẽ,niſi materia fauorabilis,& quæ appellatur be-
neficiũ Principis,de ſui natura excluderet, prout in feudo, ita Iaſ.
in *d.l.quædã.§.nihil,in 3.limit.in fi.n.5.ff.de eden.* † Limita quarto;quia 19
ſingularis ſucceſſor venit appellatione hæredis , vel ſucceſſoris
quoad ius excipiẽdi; ſecus quoad ius agẽdi, vel cõtrahẽdi; quia ius
excipiendi tranſit in ſingularẽ ſucceſſorem. Alex. *d.l.quædã. §.nihil*
intereſt,n.3.ver.item intelligat, vbi Iaſ. *n.6. ver. quarto limita. ff.de eden.*
Reſtringe, † vt procedat in conceſſione reali ; ſecus in perſonali ; 20
quia tunc neq; quoad excipiendũ, neq; quoad agendum procedit
limitatio,ita Iaſ.*conſ.89.in fin.lib.3.ver.non obſtat vltimum* † Limita, 21
quando cõſtat de mente diſponentis; quia intelligitur de hærede
particulari,veluti ſi quis donat ꝓpter nuptias certa bona, & dicit,
ꝙ poſt mortem donatarii filii donatarii ſint hæredes;quia intelligi
debet de hærede improprio, & particulari. Caſtr.*conſ.348.col.2.&*
n.2.lib.1.& idẽ, quando verba neceſſario ita debent intelligi. † Ex- 22
tende; quia idẽ eſt *hæres*,quod verbũ,*dominus*. Caſtr.*d.conſ.348.n.2.*
*lib.1.& conſ.579.Primo videndũ,in fi.lib.eod.*vbi,ꝙ filius dicitur hæres
patris viuẽtis improprie, ſed exponitur dominus; quia filius quaſi
dominus dicitur bonorũ patris. † Extende;quia hæres ſumitur a- 23
liquando pro ſucceſſore ſingulari.Caſtr.*d.conſ.348.nu.2.lib.1.* † Ex- 24
tende ; quia ſecundũ communem vſum loquendi homines groſſi
appellant hæredem illũ,qui ſuccedit in aliquibus bonis particula-
ribus. Caſtr.*d.conſ.348.n.2. lib.1.* † Et liberi largo modo dicuntur 25
hæredes etiã viuente patre,licet nõ ſint actu,ſed habitu.Caſtr.*conſ.*
411.Viſo facto,col.2.circa med.ver.nec conſtat.lib.1. † Et nepotes ex filio 26
præterito filio dicuntur hæredes habitu, ſed nõ actu. Caſtr. *d.conſ.*
411.col.2.lib.1.ver.nam ibi appellat. † Et inſtitutus in re certa,quando 27
eſt de deſcendentibus teſtatoris,admittitur ad emphyteuſim con-
ceſſam pro ſe, filiis,& deſcendentibus,& hæredibus. Alex.*conſ.9.*
Viſis, n.3.ver.ad idem, & plenius *n.10. circa fin.ver.item,& tertio,lib.2.*

Hæredum,& filiorum appellatio an de legitimis,& naturalibus,& de quibus intelligatur. Concl.78.

SVBSTITVTIO † facta filio hæredi , ſi decedat ſine hærede , eua- 1
neſcit, ſi relinquat hæres filiũ naturalem , quando extraneus e-
rat ſubſtitutus,niſi cõiecturæ in contrariũ appareãt. Bald.*conſ.319.*
Puncta,ſuper quib.n.3.ver.ſuper tertio.lib.4. † Reſtringe,quando hæres 2
grauatus eſſet perſona in dignitate cõſtituta; quia tunc naturales
non facerent deficere ſubſtitutionem , ex quo naturales in totum
ſuccedere nõ poſſunt.Dyn.*conſ.6.Ex teſtamento domini,n.7.ver.tertiæ*
dubitatio. Vide, *Subſtitutio facta decedenti quando intelligatur, ſi ſine filiis,*
vel non. Concl.843. † Amplia;quia appellatione filiorũ veniunt na- 3
turales; & ideo ſi pater ſubſtituit filio decedenti ſine filiis, ſi habet
filios naturales,ſubſtitutio euaneſcit; quia appellatione filiorũ iſti
cõprehenduntur. † Reſtringe,quando ageretur de præiudicio le- 4
gitimorũ,vt quia pater priuaret legitimos facultate alienandi,vel
diſponendi,ſi filios habuerint;quia nõ intelligitur de naturalibus.
Bald.*d.conſ.319.n.8.ver ſuper octauo, vſq; in fi.lib.4.* Vide, *Filiorum ap-*
pellatio intelligitur de legitimis,& naturalibus,& quando ſecus.Concl.373.

Hære-

Hæredũ appellatio de propriis deſcendentibus quando ſit neceſſario intelligenda. Concluſ. 79.

1 PRimo † ſi abſurditas reſultat, quando ſit mentio de hærede in
materia, quæ de ſui natura non poteſt tranſire ad hæredem, vt
eſt vſusfruct⁹. Ang.*conſ.306.circa princ.* incip.*Clariſſime, ver.reſultat*
autẽ abſurditas, quod conſiliũ eſt inſertum per Alex.*conſ.ſuo 36.Viſo*
2 *themate, n.6.& ſeq.* maxime *n.8.lib.3.* † Idẽ, quando ſtatutũ excludit
filias fœminas, & vocat hæredes; quia intelligitur de hærede maſculo,
& deſcẽdente ad tollendum abſurdum & iniquitatẽ. Gabr.
3 *conſ.10.n.4.lib.2.* allegat Grauet.*conſ.131.n.7.* † Idẽ, quando ponitur
in cõditione, *ſi deceſſerit ſine hærede*; quia abſurdum eſſet; quia nullus
moritur ſine hærede, ex quo in ſubſidiũ intrat fiſc⁹. Caſtr.*conſ.453.*
4 *Ego Paulus, ver.tertius, lib.2.vſq; in fin.* † Abſurditas ſi reſultaret intelligẽdo
de hærede, extraneo, fit reſtrictio ad filios, & deſcendentes.
Curt.Sen.*conſ.45.in fi.n.23.ver.& ſi quiſpiã.* Fulg.*conſ.17.Teſtator qui-*
5 *dã, in princ.* † Secundo impoſſibilitas reſultat, quãdo de hærede viuẽtis
diſpoſitio loqueretur; quia eſt impoſſibile viuentem habere
hæredẽ, ideo neceſſario coarctatur ad filios, & deſcẽdentes tenentes
primũ locũ. Ang.*d.conſ.306.n.2.ver.antiquitas dubitabat.* Caſtr.
conſ.379.n.2.ver.ſecundum ſimiliter patet, lib.1. vbi apoſt.in *ver.de filiis.*
allegat Alex.*conſ.56.col.1.& 2.lib.1.* & clarius idẽ Caſtr.*conſ.453.Ego*
Paulus, in princ.ver.primus caſus.lib.2. vbi apoſt.citat Dec.*conſ.294.In*
6 *teſtamẽto Comitis.* Alex.*d.conſ.36.n.9.lib.3.* † Tertio iniquitas reſultat,
quãdo interpretatio eſſet cõtraria intẽtioni diſponẽtis, veluti
ſi teſtator dicat, *quiſquis mihi hæres erit, ſuccedat filio meo, ſi deceſſerit in*
pupillari; nã intelligitur de hærede ſcripto per teſtatorem, nõ de omni
hærede in infinitũ Angel.*d.conſ.306.n.3.ver.reſultat iniquitas.*
7 Gabr.*d.conſ.10.n.4.lib.2.* Alex.*d.conſ.36.n.10.lib.3.* † Quarto ſi natura
rei, ſuper qua diſponitur, repugnat, ꝓut in feudo, in emphyteuſi
Eccleſiæ, & ſimilibus; quia non omnes hæredes admittuntur, ideo
intelligitur de hæredibus ſecundũ naturã rei. Ang.*d.conſ.306.n.3.*
ver.repugnat autem natura. Curt.Sen.*conſ.45.n.23.ver.ad vltim.* Caſtr.
d.conſ.453.Ego Paulus, ver.ſecundus caſus, lib.2. vbi apoſt.citat Dec.*conſ.*
208.Ad clariorem.col.3.ver.ſolũ ſupereſt reſpondere. Alex.*d.conſ.36.n.11.*
☞ *lib.3.* Vide, *Feudum pro ſe & hæredibus de quibus intelligatur. Concl.159.*
8 † Quinto natura diſpoſitionis repugnat, quãdo diſpoſitio redderetur
inutilis; nã ſi quis ſubſtituat Titio Seiũ, quatenus Titius decedat
ſine hærede; ideo intelligi debet de deſcẽdente; quia alias eſſet
eluſoria diſpoſitio; quia non diceretur decedere ſine aliquo hærede.
Ang.*d.conſ.306.n.3.in fi.ver.repugnat autem*, & plenius Caſtr.*d.*
conſ.453.Ego Paulus.ver.tertius quando.lib.2. vbi dicit, ꝙ ſi ſit dictum,
ſi deceſſerit ſine hærede; quia cõditio debet ſe habere ad eſſe, & nõ eſſe,
debet intelligi de filiis, & deſcẽdentibus; quia hæres ſemper eſt fiſcus
in ſubſidiũ, & ſic ſi de hærede extraneo nõ intelligeretur, cõditio
non haberet ſe ad eſſe, & non eſſe, & vocat hunc terminũ, ab
9 abſurdo vitando Alex.*d.conſ.36.n.11.in fi.lib.3.* † Sexto mens veriſimilis
reſtringit ad deſcendentes. Gabr.*d.conſ.10.n.5.lib.2.* & eadem
mens veriſimilis, ſicut reſtringit ad deſcendentes; ita etiã extendit
ad extraneos. Alex.*conſ.139.Circa primũ, n.7.ver.nã appellatione, lib.6.*
10 † Et ideo quando teſtator facit plures gradus ſubſtitutionũ in deſcẽdentes,
& vltimo vocat fratrẽ, & eius ſucceſſores, licet verbũ,
ſucceſſores, etiã extraneos cõtineat; tamen ad ſucceſſores ſanguinis
debet ex mente reſtringi, ita Ægid.Bellam.*conſ.25.ver.ad ſecundum,*
11 *n.2.& ſeq.* † Idẽ in eo, qui habens filias fœminas inſtituit extraneũ
amicũ, & illius hæredes; quia intelligi debet ex mente de deſcendentibus
hæredis; ideo ſi moritur ſine filiis non adita hæreditate,
filia inſtituta in re certa efficitur hæres vniuerſalis. Caſtr.*conſ.114.*
12 *Procedẽdo, n.3.& 4.lib.1.& n.5.ver.nunc eſt videndũ.* † Idẽ, quãdo ſequeretur
cõtra mentẽ teſtatoris repugnantia, vt magis videretur dilexiſſe
extraneos, q̃ ſuos. Caſtr.*d.conſ.453.in fin.ver.eſt & quartus caſus,*
13 *lib.2.* † Et ꝙ dicitur de inſtitutione, idẽ eſt in ſubſtitutione facta filiabus
ſuis de Titio amico teſtatoris, & hæredibus illius; quia duntaxat
filii, nõ autẽ hæredes extranei ipſius hæredis cenſentur ſub-
14 ſtituti. Caſtr.*d.conſ.114.n.5.ver.nunc eſt videndũ.* † Idẽ, quando teſtator
inſtituit filios, & ſi ipſi, vel eorũ hæredes deceſſerint ſine filiis,
ſubſtituit extraneũ; nã ſecundũ mentẽ hæredes nõ intelliguntur
extranei, ſed filii filiorũ, & deſcẽdentes, alias extraneus reſtitueret
extraneo, & quia patet, ꝙ tunc vocat extraneũ, quando nõ adſunt
deſcẽdentes. Caſtr.*conſ.379.Primo videndũ, n.3.ver.ſecundo probatur,*
☞ *lib.1.* † Vide alia plura ſimilia Cõcluſione proxima ſequenti. † Idẽ,
15 quando inſtituit filios, & deſcendentes maſculos, & illis deficien-
16 tibus vocauit agnatũ, & illius hæredes; quia intelligitur de hæredibus
maſculis deſcendentibus, quando nullis extantibus, vocat
conſortiũ Sanctæ Mariæ. Alex.*conſ.105.Perſpectis.n.2.ver.ex quibus*
apparet, lib.1. vbi etiã adducit abſurdũ; quia ſi extranei vocarentur,
teſtator excluſiſſet filias fœminas propter extraneos, & ibi apoſtil.
in *ver.Fulgoſ.* † Septimo vſus communis loquendi facit, quod in 17
ſubſtitutionibus ſemper, quod teſtator ſubſtituit hæredes hæredis,
intelligitur de filiis hæredis, vel deſcendentibus. Bald.*conſ.325.*
Viſo teſtamento, lib.4. Fulgoſ.*conſ.17.in princ.* † Extende; quia ſecun- 18
dum communem vſum loquendi maxime in ruſticis, ipſi dum dicunt
in aliqua diſpoſitione, *hæredes ſuos*, intelligunt deſcendentes
ſuos. Bart.*conſ.52.Salimben.n.4.ver.ad quod reſpondetur.lib.1.* & repetit
conſ.63.Ex facto, circa fi.lib.2. Ang.*conſ.59.D.Andrea*, ſequitur plures
allegando Decian.*conſ.50.n.13.& 14.lib.1.* † Extende; quia imo 19
ſecundũ cõmunem loquendi vſum, ſi quis loquitur, vel diſponit
aliquid circa hæredes extranei, quem non cognoſcit, cenſetur loqui,
& diſponere circa deſcẽdentes talis extranei, ita apoſt.ad Bart.
d.conſ.52.n.4.lib.1.in ver.filii ſui, allegat inter alios Cor.*conſ.272.In*
hac conſultatione, col.2.lib.4. vbi dat concor. † Limita, quãdo fuit ad- 20
dita dictio, *quibuſcunq; hæredibus*; quia etiã in materia nõ tranſitoria
extranei cõtinentur hæredes. Vide, *Emphyteuſis cõceſſa vni ex hæredibus
ſuis ad quos tranſeat. Concl.165.* Vide; *Feudum pro ſe & hæredibus de
quibus intelligatur. Concl.159.& ſeq.* Vide Ant.Gabr.*lib.6.tit.de verbor.
ſignific.Concluſ.4. Hæredum appellatione propter dictionem, quibuſcunque.*

Hæredum appellatio intelligitur de omnibus etiam extraneis, & quando ſecus. Concluſ. 80.

HÆredum † appellatione veniunt omnes hæredes etiã extra- 1
nei. Specul.in *tit.de locato.§.nunc aliqua, ver.113.* quod intelligas
de materia tranſitoria ad extraneos, & quando non eſt facta mẽtio
de maſculis. Curt.Sen.*conſ.45.Sæpe reuoluta, in fi.n.23.ver.ad vlt.* Fulgoſ.*conſ.17.Teſtator quidã, in prin.*
vbi declarat in materia indifferenti,
& quando non conſtat de contraria mente ex coniecturis. Fulg.
qui loquitur in inſtitutione ſororũ, & hæredum illarũ, vt veniant
extranei, maxime ſi ſunt de familia. Caſtr.*conſ.45.Videtur dicendum,*
in fi.& conſ.189.Viſo inſtrumento, in prin.lib.2. vbi apoſtill.citat Soc.
conſ.157.ver.aliquãdo, & quarto, lib.2. † Extende, vt intelligatur in in- 2
finitum, & ſic de quibuſcunq; hæredibus etiam vlterioribus, q̃ ſit
hæres hæredis. Curt.Sen.*conſ.45.n.23.ver.ad vltimum*, ꝙ conſilium
eſt ſubſcriptũ à Chriſtophoro Buttigella, & toto collegio Papien.
Zabar.*conſ.133.in fin.n.7.* † Declara; quia appellatio hæredum de 3
quibus intelligatur, an de deſcendentibus, vel de extraneis, ſtamus
declarationi proferentis, ſi de ea poteſt apparere. Ang.*conſ.110.Sãctiſſima,
col.2.in princ.ver.item præmitto.* † Extende maxime, quando 4
adeſt dictio, *in perpetuũ.* Caſtr.*d.conſ.189.in princ.lib.2.* † Reſtringe, 5
niſi ſit dictũ de hæredibus ſuis; quia tũc intelligitur de hæredibus
deſcendentibus. Io.Andr.in *addit.ad Specul.tit.de locato.§.nũc aliqua.*
ver.113.in ver.ſuis. vbi dicit ita ponderaſſe Vber.de Bobio. Vide, *Suus,* ☞
ſua, ſuũ, quid importet, & de clauſula, *per ſe, & ſuos.* Conc.923. † De- 6
clara; quia diſpoſitio loquẽs de hæredibus & ſucceſſoribus in teſtamentis
ſemper intelligitur de deſcendentibus, quando reſultaret
iniquitas, vel abſurditas, vel eſſet contra mentem teſtatoris, ſi alia
interpretatio ſumeretur. Curt.Sen.*d.conſ.45.in fi.n.23.ver.& ſi quiſpiam
ſubtiliter.* Fulgoſ.*conſ.17.Teſtator quidam, in princip.* † Amplia, vt 7
procedat, ꝙ diſpoſitio loquens de hæredibus, & ſucceſſoribus intelligatur
de omnibus, etiã ſi ipſi hæredes, & ſucceſſores ſint prohibiti
alienare; quia ſatis operatur prohibitio, ex quo hæreditas
ſemper cõſeruatur penes hæredes, & ſucceſſores vniuerſales Cur.
Sen.*d.conſ.45.in fine.n.23.ver.& ſi aliquis oppoſuerit.* † Amplia; quia in 8
materia indifferẽti tranſitoria ad quoſcunq; hæredes, prout eſt libellus,
ſeu emphyteuſis prophana, ſi facta eſt inueſtitura Titio ꝓ ſe
& filiis ſuis, & hæredibus, cẽſentur vocati omnes hęredes extranei,
licet non ſit dictũ, *quibuſcunque*; quia copula auget, ita plene Alex.
conſ.120.Super eo, in prin.ver.ſed præmiſſis, lib.1. vbi tollit omnia cõtraria,
& iterum plenius *conſ.87.Accurate, n.9.& ſeq.ver.nec etiã obſta.*
lib.6. vbi *n.12.* reddit rationem; quia cũ dicat, *pro filiis, & hæredibus,*
copula auget, & verbũ, *hæredes*, applicatur extraneis, & tã maſculis,
q̃ fœminis, vbi apoſt.in *ver.& hæredes*, dat concord. pro vtraq; parte,
& dicit, quod hæc eſt vera opinio, quam communem ibi* dicit
Alex.*n.10.ver.quia ad hoc reſpondeo.* † Contrarium conſuluit Alex. 9
conſ.44.Viſo themate.lib.1. vbi, ꝙ inueſtitura facta de emphyteuſi
Eccleſiæ Titio pro ſe, & ſuis liberis, & hæredibus, cenſetur facta liberis,
& hæredibus ſimul, ita ꝙ ſint volentes ſuccedere, & liberi, &
hæredes, vbi plena apoſt.in *ver.vtramq;* citat plurimos cõcordãtes,
& cõmunem * dicit idem Alex.*conſ.128.Conſideratis, n.6.ver.& illa*
verba, lib.1. & verã cõmunem * dicit vtramq; *conſ.87.n.9.& 10.lib.6.*
† Declara; quia nulla eſt contrarietas, quia quando materia eſt in- 10
differens; quia poteſt tranſire ad quoſcunq; hæredes; tunc dictio,
& hæredes, ſtat ampliatiue, nõ copulatiue, & tranſit primo ad filios,
poſtea ad hæredes quoſcũq;; ſi vero dictio, *ꝓ filiis, & hæredib.* ponitur
in materia nõ trãſitoria ad extraneos, ꝓut in feudo, & emphyteuſi
Eccleſiaſtica; tũc ſtat copulatiue, vt hæredes ſint de filiis, vel
de libe-

de liberis,ita declarat plene apoſt.ad Alex.*conſ.*120.*in ver.extranei,*
*li.*1.vbi citat pro vtraq; parte,&ita conciliat allegando authorita-
tes,vbi etiam idem tenet, ꝙ requiratur vtrumq; copulatum, qñ
eſſet conceſſio reſtricta ad certum tempus, alias ſecus in dubio,
& eodem modo declarat Alex.*d.conſ.*87.*Accurate, n.* 9.*&* 10.vbi
* dicit vtranq; * communẽ,ſed *n.*12.declarat, vt prima opinio pro-
11 cedat in materia indifferẽti, contrariũ in materia differẽti.† Vi-
de tamen eundem Alex.*conſ.*80.*Viſo,& opportune,n.* 12.*in ſin.ver.&*
*hæc procedunt.& n.*13.*li.*1. vbi dicit,quod in emphyteuſi Eccleſiaſti-
* ca,quæ de iure communi,& de conſuetudine ſecundum * cõmu-
nẽ nõ tranſit ad hæredes extraneos,ſed ad omnes deſcendentes,
verba,*pro ſuis liberis*,intelliguntur vſq; ad trinepotem,& verba,*&*
deſcendentib, intelliguntur vſq; ad ſequentes omnes deſcendẽtes;
quia copula cadens inter duo adiectiua non requirit reſpectu v-
nius ſubſtantiui concurſum vtriuſq;, vbi apoſt. citat eundem A-
12 lex.*conſ.*25.*col.*3.*li.*7.† Limita in materia non tranſitoria de ſui na-
tura ad hæredes extraneos; quia appellatione hæredum non ve-
niunt hæredes extranei Bar.& alii in *l. Gallus.§.etiam ſi parente.ff. de*
*liber.& poſth.*Curt.Sen.*conſ.*45.*in fi.n.*23.*verſ.ad vlt.*plene Alex. in *l.*
*quod dicitur.*poſt Imo.ibi *col.pen.ff.de verb.oblig.*vbi,ꝙ intelligitur de
deſcendentib.vel de maſculis ſecundum ſubiectam materiã feu-
☞ di,vel emphyteuſis. Vide, *Emphyteuſis conceſſa vni & hæredib. ſuis ad*
quos tranſeat. Concl. 165. Vide, *Feudum pro ſe, & hæredib.de quib.intelli-*
13 *gatur.Concl.*159.*n.*9.*& ſeq.*† Extende,vt procedat reſtrictio tam ex
teſtamento,quam ab inteſtato,& per alienationẽ,Curt.Iun. *conſ.*
14 4.*n.*2.*v.præmiſſis tamẽ nõ obſtãtib. li.*1.*per tot.conſ.* vbi eſt caſus.† De-
clara extenſionẽ, vt non procedat, qñ vltimus moriens eſſet in-
fans; quia non dicitur decedere inteſtatus, ſed inteſtabilis.Bald.
15 *conſ.* 114. *Quædam moniales,li.*1.† Reſtringe,qñ eſſet dictum, *pro ſe,*
& hæredibus ac ſucceſſorib. quia intelligitur de extraneis, quia illud
verbũ,*ſucceſſorib.*abundaret.Alex.*conſ.*193.*in pr.li.*2.Barth.Soc.*cõſ.*
257.*Viſis inueſtituris,n.*5.*ver.vnde in propoſito.vſq; in fi.* vbi loquitur in
feudo,& idẽ Soc.*conſ.*266.*In cauſa, quæ vertitur,n.*37.*v præterea*, vbi
loquitur in emphyteuſi Eccleſiaſtica,*li.*2. Curt. Iu. *d.conſ.* 4. *Super*
*controuerſia,in n.*23.*ver.decimo,& vlt.vſq; in fi.*Cor.*conſ.*16. *Aperta frõ-*
16 *te,n.*11.*&* 12.*ver.maxime quia ſubdit,li.*1. † Cõtrariũ tenet Io. de Im.
in *d.l.quod dicitur,la ſeconda,ff.de verb.oblig. circa fi.ver. poteſt etiam di-*
*ci.*Alex.in *l.quædam.§.nihil, in pr.ff.de eden.* vbi Iaſ.*n.*4.*in* 2.*lim.*Alex.
conſ. 10. *Ponderatis iis circa fi.n.* 10.*li.*3.Dec.*conſ.*171.*In cauſa venerabi-*
*lium.n.*5.*v.dum ergo dicitur, & conſ.* 208.*n.*7. *ver.ſi ergo feudum.* Curt.
Sen.*conſ.*45.*in fi.n.*23.*ver.ad vlt.*Iaſ.in *conſ.* 89. *In præſenti conſultatio-*
*ne,col.*3.*ver.ſexto benefacit.li.*3. vbi *in fi. verſ. quarto dicitur.* dicit hanc
* eſſe cõmunẽ * opinionẽ,à qua in iudicando nõ eſt recedendũ,&
* magis communẽ * dicit Alex.*conſ.*28.*n.* 20.*li.*5. quia illud verbũ,
*ſucceſſorib.*intelligi debet de iure prætorio,& ibi apoſt.quæ dat cõ-
17 cord.† Declara,vt veniãt hęredes ſingulares,ſed nõ extranei.Dec.
*conſ.*171.*n.*5.*ver.& dũ copulatiue,* vbi ad hoc inducit Alex.*conſ.*193.*li.*
18 2.† Declara primo,vt prima opinio procedat,quod veniũt extra-
nei appellatione hæredum, & ſucceſſorũ, qñ ſumus in feudo ir-
regulari,& ſecundum quid;non a.in proprio feudo;cuius natura
eſt excludere fœminas, & extraneos.Soc.*d.conſ.*257.*circa fi. ver.ſe-*
*cundum quod proprie.li.*2.vbi loquitur in feudo cenſuali. Corn.*conſ.*
16.*Aperta fronte,n.*11.*&* 12.*ver.& maxime quia, & nu.*21.*verſ.non enim*
19 *obſtat,li.*1.† Declara ſecundo,qñ conceſſio emphyteuſis Eccleſia-
ſticę,vel feudi,non eſt facta ſecundum naturã ſuã,& in perpetuũ;
quia tunc extranei hæredes cenſentur vocati ex illis verbis,*pro ſe,*
& hæredib.& ſucceſſorib. Soc.*conſ.* 266.*n.*37.*ver.& maxime dicta opin.*
20 *li.*2.† Declara,vt appellatione hæredũ, & ſucceſſorũ veniant ex-
tranei,qñ emphyteuſis Eccleſiaſtica eſt conceſſa alienabiliter per
verba,*& quib.dederit;*quia tunc ſine dubio hæredes, & ſucceſſo-
res important ẽt extraneos.Curt.Iun.*d.conſ.*4.*n.*9.*&* 10.*v.quarto*
*principaliter,*ſequitur Pariſ.*conſ.*40.*&* 41.*v.& ideo in caſu præſenti,li.*3.
* 21 vbi dicit hanc * cõmunẽ, & indubitatã. † Declara,vt ſi diſpoſitio
cantat in hęredes & ſucceſſores cũ prohibitione alienationis,de-
beat intelligi de hęrede vniuerſali,non a.de particulari.Cur.Sen.
*conſ.*45.*in fi.n.*23.*v. & ſi aliquis oppoſuerit.*vbi, ꝙ ſatis operatur pro-
hibitio; quia hæreditas ſemper remanet vnita ſub nomine teſta-
22 toris apud vniuerſalẽ ſucceſſorẽ etiã extraneũ. † Declara multis
☞ caſib. vt in *ver. hæredum appellatio de quib.intelligatur, an de vniuerſali,*
vel particulari, Concl. 77.quia quot limitationes ibi ponuntur,tot
23 ſunt declarationes in caſu iſto.† Reſtringe limitationem,qñ eſſet
dictũ,*pro ſe, & hæredib.cuiuslibet eorum;*quia verba diſtributiua fa-
ciunt,vt etiã extranei cõprehendãtur.Pariſ.*conſ.* 71. *Simplex diui-*
*ſio,n.*35.*ver.vlterius, li.*3. & latius *n.* 42.*ver.præterea diuidentes,* vbi, ꝙ
perinde eſt,ac ſi eſſet dictũ,*pro ſe & hæredib.& ſucceſſorib.quibuſcunq;*
24 *& n.*43.† Reſtringe, qñ eſſet dictũ,*pro ſe & hæredibus, & ſucceſſoribus*
* *quibuſcunq;*,Pariſ.*d.conſ.*71.*nu.* 42. *ver. præterea diuidentes*, vbi dicit *
communem,*li.*3. & allegat multos concor.quos vide.Soc.*cõſ.*266
*In cauſa,quæ vertitur,n.*37.*ver. præterea Bal.li.* 2.ſequitur Cur. Iun. *d.*
*conſ.*4.*in fi.* vbi dicit * communem.† Reſtringe, qñ conceſſio eſt * 25
facta pro hæredib. & ſucceſſorib.in perpetuum;quia ſi conceſſio
eſt perpetua,tranſit etiam ad extraneos,ita Soc.*d.conſ.*266.*n.*37.*v.*
*ſecundo præmiſſa confirmantur, li.*2. vbi loquitur in emphyteuſi Ec-
* cleſiaſtica,ſequitur Curt.Iun.*d.conſ.*4.*in fi.* † Cõtrariũ tenet Dec. 26
*conſ.*171.*In cauſa venerabilium.n.*6.*ver.non obſtat ſucceſſiue.* † Reſtrin- 27
ge limitationẽ,qñ eſſet dictũ,*pro ſe, & hæredib. vel deſcendentibus, &*
*quib.dederit;*quia veniunt extranei,etiam in emphyteuſi Eccleſiæ.
Pariſ.*d.conſ.*71.*num.*44.*ver.& ideo Curt.li.*3.Soc.*conſ.*257.*num.*5.*li.*2.
vbi loquitur vterq; in feudo.Curt.Iu.*d.conſ* 4.*Super controuerſia,in*
*pr.*vbi dicit * communẽ. Vide,Clauſula,*& quib.dederis,* quid ope- *
retur.*Concl.*295. Vide, *Feudum pro ſe, & hæredib.de quibus intelligatur.* ☞
*Concl.*159.† Limita in ſubſtitutionib.factis de Titio, & hæredib. 28
vt intelligantur de deſcendentib. Titii ſecundũ * cõmunem vſũ *
loquendi,& veriorem opinionem.Bald.*conſ.*325.*Viſo teſtamento,li.*
4.Fulg. *conſ.*17.*in pr.*Bald.*conſ.*401. *& ſeq.Proponitur,quod Manfredi-*
*nus,li.*4.vbi, quod Doctores antiqui ita indiſtincte tenent, idem
tenet Ang.*conſ.*306.*Chariſſime frater.*Caſt.*conſ.*375.*Primo vidẽdum.*
† Extende maxime, qñ teſtator ſubſtituit duas filias fæminas, & 29
earum hæredes; quia intelligitur de hæredib.deſcendentib.ma-
xime,quia ſi vna filia ſuperuiueret, alia v.filios non haberet,neq;
reliquiſſet, ſed extraneos inſtituiſſet, certe iniquũ eſſet ꝙ extra-
nei concurrerent cum filia ad ſubſtitutionem.Ang.*d.conſ.*306.*per*
*tot.*vbi plene.† Cõtrariũ tenet Fulg.*conſ.*58.*Paterfamilias,*vbi,quod 30
teſtator,qui ſorores inſtituit, & earum hæredes,intellexit de ex-
traneis, maxime ſi ſunt de eadem familia.† Limita;qa hæredum 31
appellatione veniunt ſolũ filii,vt filii, nõ vt hæredes, qñ teſtator
inſtituit filiũ,& illius hæredes,& ſi decedat ſine filiis,inſtituit ex-
traneos;quia prima inſtitutio de filio,& hæredib. intelligitur de
filiis filii,non vt hęredib. ſed vt filiis ex p̃ſumpta mẽte teſtatoris.
Bald.*conſ.*189.*Caſus talis eſt,Petrus,li.*1. Vide, *Filii quando vt filii ſunt*
*vocati non a.vt hæredes. Concl.*371.† Extende,vt procedat,vbicunq; 32 ☞
nomen hęredis ponitur in p̃rogatiua;qa intelligitur de deſcẽdẽ-
te,& de hęrede ſanguinis;ſecus eſt in materia indifferenti;& ideo
ſi teſtator iubet hæreditatem ſuã deuenire ad hæredes filiarum
ſuarum,nõ intelligitur de hæredib.extraneis,ſeu fortuitis. Bald.
*conſ.*283.*Verba teſtamenti.n.*2.*ver.ſed ſi vlterius,li.*2.† Idem,qñ loqui- 33
tur de hęredib.maſculorum;quia de filiis eorũ intelligitur,Bald.
*conſ.*362.*Citius iuncto.prope fi.v.nũc in propoſito,li.*4.vbi,quod ad om-
nes liberos extẽditur,qñ abſolute hæc dictio ponitur.† Reſtrin- 34
ge,qñ dictio apponeretur iuncta filiis,puta in ſubſtitutione facta
de filiis, & hæredib. fratris teſtatoris maſculis tm̃ ad excluſionẽ
propriæ filiæ teſtatoris,quia illa dictio,& *hæredib.*ſtat reſtrictiue,
& qualificatiue ad filios ſolum, & ideo non extenditur ad nepo-
tes ex fratre propter dictionẽ, *tantum*,& propter charitatem na-
turalem ad filias.Bal.*d.conſ.*362.*circa fi.v.nunc in pr poſito, li.* 4.† Li- 35
mita; quia vbicunq; fit mentio de hęredib. ſub conditione, vel
priuatiue,intelligitur de deſcendentib.Ang.*conſ.*110. *Sanctiſſima,*
*col.*2.*in pr. ver. item præmitto.* † Extende,vt idẽ ſit,qñ hæredes po- 36
nuntur in diſpoſitione,quæ eſt contra ius cõmune;qa de deſcen-
dentib.intelligi debet, Ang.*d.conſ.*110.*col n.*2.*v.aut ponitur nomẽ hæ-*
redis diſpoſitiue.† Extende,vt idẽ ſit, qñ diſpoſitio non eſt contra ius 37
cõmune, ſed tranſmiſſio,vt ſi ratione perſonæ ſit tranſmiſſio, &
intelligitur de deſcendentib. maſculis,non a.fœminis,prout in
feudo. Ang.*d.cõſ.*110.*col.*2.*v.aut dictus actus principalit.*† Reſtringe, 38
qñ diſpoſitio & tranſmiſſio eſt ſecundũ ius cõmune;qa tunc etiã
extranei cõtinentur. Ang.*d.conſ.*110.*col.*2.*poſt med. ver.ſi autẽ actum.*
† Limita, vbicunq; hæredes ponuntur alternatiue in diſpoſitio- 39
ne facta ad fauorẽ cõſanguinei,veluti,ſi quis inſtituat, vel ſubſti-
tuat fratrẽ,vel eiuſdẽ fratris hęredes;quia intelligitur de deſcen-
dentib.non a.de extraneis.Bald.*conſ.*267.*Proponitur,quod Manfre-*
*din.in pr.li.*5. † Reſtringe,vt nõ procedat limitatio, qñ extraneus 40
inſtitueretur,vel ſubſtitueretur ſub alternatiua,quod ipſe vel ſui
hæredes ſuccederent; quia de omni hærede intelligitur eo caſu,
ſecundum Bald.*d.cõſ.*267.*n.*2.*v.ſecus forte,li.*5.vbi tamẽ dicit, quod
Spec.& antiqui tenent contrarium,quod ſemper,vbi eſt alterna-
tiua,intelligitur de deſcendentib.† Contrarium Fulg,*conſ.*58.*Sed* 41
tamen mouetur. quia illi extranei erant de parentela teſtatoris, &
loquitur in duab. ſororibus inſtitutis, & earum hæredib. vt vna
mortua, inſtituto marito, ipſe maritus admittatur,maxime ſi eſt
de agnatione.† Declara,& eſſe regulã colligit Ang.*conſ.*306.*Cha-* 42
*riſſime frater.*quod in materia indifferenti appellatione hæredum
veniunt omnes hæredes etiã extranei, in materia a.differenti ve-
niunt ſoli hæredes, quib.materia differens congruit ſecundum
ipſã differentã Ale.*conſ.*36.*n.*4.*& ſeq.per tot.li.*3.† Dicitur a.materia 43

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

differẽs, vbicunq; non eſt eadẽ ratio, vt tam hæredes qualificati, quam omnes extranei cõprehendantur, quę differentia cauſatur ex quinq;, primo, quando reſultaret abſurdum; ſecundo, quãdo impoſſibile; tertio, quando iniquum; quarto, quando repugnat natura rei; quinto, qñ natura diſpoſitionis repugnat. Ang. *d. conſ.*
44 *306. in pr. ver. eſt autẽ materia.* † Reſtringe regulã in odioſis, & pœnalib. quia ſi teſtator prohibet hæredẽ ſuũ, vel hęredes ſuos alienare; intelligitur de primo tm̃. Alex. *d. conſ. 36. n. 31. ver. ad formatio-*
45 *nẽ, li. 3.* † Reſtringe, qñ ſunt incogniti hæredes teſtatori; quia non cenſetur habere affectionẽ tantã, & venit primus. Alex. *d. conſ. 36.*
46 *circa fi. ver. item ſecundum Bald. li. 3.* † Limita; quia in ſubſtitutionib. & fideicõmiſſis, & in teſtamentis hæredes intelliguntur deſcen-
47 dentes, licet oporteat eſſe hæredes. Crau. *conſ. 593. n. 13. & ſeq.* † Extende, ſiue loquamur in ſubſtitutione pupillari, ſiue vulgari, ſiue reciproca, ſiue etiã fideicommiſſaria ſub conditione, *quandocũq; deceſſerit, quiſquis mihi hæres erit, ſuccedat, vel ſubſtitutus ſit*; quia intelligitur de primo, & non tranſmittit ad hæredẽ hæredis. *l. qui liberis. §. hæc verba. ff. de vulg. & pup.* cum aliis allegatis per Alex. *d. conſ. 36.*
48 *Viſo themate, in pr. & n. 3. li. 3.* † Contrarium, quod in ſubſtitutionibus, & omnib. diſpoſitionib. appellatione hæredis veniat hæres hæredis; imo omnes hæredes in infinitum, & hanc eſſe regulam dicit Alex. *d. conſ. 36. Viſo themate, n. 3. & 4. verſ. ſed prædictis non obſtan-*
49 *tib. li. 3.* vbi apoſt. in *ver. infinitum*, dat concor. † Declarat Alexan. *d. conſ. 36. n. 4. & ſeq li. 3.* vbi, quod quãdo fit mẽtio de hęrede ipſius, ad quem verba diriguntur, quod detur eius hæredi, vel hæredib. ſi ipſe p̃moritur, intelligitur tam de primo, quam de ſecundo, & ſic de hærede hæredis in materia indifferenti, & tranſitoria; ſecus ſi materia eſſet differens; quia tunc limitatur regula; & pariter ſecus eſſet, quando perſona hæredis certi eſt ſcripta, vel conditionaliter enunciata, *quiſquis mihi hæres erit*; quia tunc de primo intelligitur, idem Alex. *d. conſ. 36. col. fi. n. 14. & ſeq. ver. ſupereſt, li. 3.* vbi dat
50 quatuor ſolutiones, quas videas. † Declarat Alex. *d. conſ. 36. in fi. li. 3.* quia ſi ſubſtituatur hæredi teſtatoris pater teſtatoris, ſi extabit, alias ſubſtituantur hęredes patris, ſi mortuo teſtatore, deinde patre teſtatoris, qui reliquit duas filias hæredes; poſtea moritur vna filia patris relictis hæredibus duab. filiab., vltimo moritur hæres, & fit locus ſubſtitutioni, ſuccedet filia ſuperuiuens nõ ſola tanq̃ prima hæres, ſed etiam cum ea neptes ex alia filia, in ſtirpes: vbi, quod cõtraria procederent, ſi eſſent vocatę filię patris; quia mor-
51 tua non tranſmitteret; ſecus, quia vocantur hæredes patris. † Extende; quia vbicunq; verbum, *hæredes*, refertur ad tempus vitæ alicuius; quia viuens proprie non habet hęredem, ſumitur improprie pro filiis, & deſcendẽtib. vt ſi teſtator inſtituat, vel ſubſtituat aliquem conſanguineum, vel aliũ, & ipſius hæredes; quia debet intelligi de filiis, & deſcendẽtib. ordine ſucceſſiuo. Caſtr. *conſ. 453.*
52 *Ego Paulus, in pr. li. 2.* † Declara totam iſtam materiam; quia in omni diſpoſitione, ſi vocantur hæredes in materia indifferenti, veniũt omnes hæredes, tam primi, quam alii, & tam deſcendẽtes, quam extranei, & tam ex teſtamento, quam ab inteſtato, & tam de iure ciuili, quam de iure prætorio; in materia vero differenti veniunt hæredes ſtricte ſecundum ſubiectam materiam, & dicitur materia differens ratione abſurdi, vel iniquitatis, vel naturæ rei, aut mentis diſponentis, vt per Ang. *conſ. 306. Clariſſime, per tot.* & Alex.
53 *conſ. 36. Viſo themate, n. 7. & ſeq. li. 3.* † Limita in feudis; quia vox *hæredum*, ſecundum naturam rei regulatur, vt de deſcendentib. in-
54 telligatur, qui ſint hæredes. Crau. *cõſ. 660. n. 9.* † Et ſi dicatur, *filii,*
55 *& hæredes*, debet concurrere vtrunq;. Crau. vbi ſupra. † Extende, quia imo in feudis ſoli maſculi deſcendentes intelliguntur vocati. Crau. *conſ. 960. in pr.* vbi infinitos citat, reprobato Soc. Iun. *conſ.*
56 *42. n. 4. li. 3.* † Extende in tantũ, vt ſi quis renunciat alicui, & hæredibus feudũ, & decedat is, cui facta eſt conceſſio, ſine filiis ma-
57 ſculis, non obligatur concedens. Crau. *d. conſ. 960. n. 2.* † Limita, quando conſtat, quod in prima diſpoſitione facta de filiis deſcendentibus ſine hæredib. ex proprio corpore intelligitur de filiis; quia etiam in ſecunda diſpoſitione facta de filiis filiorũ ſine hæredibus decedentib. intelligitur de filiis, prout in prima, licet nõ ſit repetita clauſula, *ex proprio corpore.* Caſt. *conſ. 532. Pro fundamento,*
☞ *col. 2. n. 3. ver. nam concepta fuit ſtipulatio, li. 1.* Vide, *Filiorum appellatio-*
58 *ne quando ſoli maſculi comprehendantur, vel è contra. Concl. 374.* † Contrarium tenet Caſtr. *conſ. 45. per totum, li. 2* ex quadam conſideratione, quam facit, quod verba ad deſcendentes nõ poſſunt applicari: & caſus eſt, quod mater inſtituit filiam nuptam, & eidẽ ſubſtituit hæredes ex ea, & Ioan. marito ex eorum proprio corpore, & ſi ſine filiis deceſſerit, ſubſtituit Ioan. maritũ & ipſius hęredes; dicit, quod mortuo Ioa. poſtea vxore ſine filiis, hæredes extranei Ioan. ſunt ſubſtituti; quia ad deſcendentes non poſſunt referri; nã ad filios ex prima vxore non poſſunt referri; quia nõ habuerat; ad filios v. ex filia teſtatricis non; quia cadunt in prima ſubſtitutione facta matri: ad filios ex ſecũda vxore nõ; quia p̃ſuppoſuit teſtatrix vocare hæredes; q̃a eſſet ipſe p̃defũctus; ergo de extraneis intelligitur; q̃a de ſpuriis nõ eſt cogitãdũ. Vide, *Hæres quis dicatur propriè. Cõcl. 36.* Vide Ant. Gab. *li. 6. tit. de ver. ſignif. cõcl. 2. Hæredis appellatione.*

Hæredum appellatio an intelligatur de maſculis, an etiam de fœminis. Concl. 81.

HÆREDVM † & ſucceſſorum, vel hæredũ tantũ, vel ſucceſſorũ 1
tantum appellatio intelligitur de quocunq; hærede in materia tranſitoria ad fœminas, & extraneas. Curt. Sen. *conſ. 45. in fi. n. 23. ver. ad vlt.* † Amplia; quia hęredis maſculi appellatione in ma- 2
teria trãſitoria ad hæredes extraneos venit extraneus, & quando ſecus, Vide plene per Ant. Gabr. *li. 6. tit. de verb. ſignificatio. Cõcl. 3. Hæredis maſculi appellatione.* † Limita, qñ diſpoſitio de ſui natura non eſt trãſitoria ad fœminas, vel extraneos, ſed ad ſolos maſculos, vt quia de eis ſolis eſſet facta mẽtio. Curt. Sen. *d. conſ. 45. n. 23. ver. quia in materia.* Vide, *Filiorũ appellatione quãdo ſoli maſculi cõprehendantur. Concl. 374.* † Extẽde; quia ſi teſtator dixit, *ſi filius deceſſerit ſine hærede maſculino*, neceſſario intellexit de filiis maſculis; quia ad fœmi- 4
nã nõ poteſt applicari. Alex. *conſ. 139. Circa primum, n. 8. v. nec obſtat. li. 6.* vbi, quod bene ſufficit, quod extiterit hæres maſculus tẽpore mortis inſtituti, vt poſtea euacuata ſubſtitutione poſſint fœminæ ſuccedere. † Limita in ſubſtitutione facta per maritũ vxori, re legata pro augmento dotis; quia dixit, quod poſt mortẽ legatariæ reuertatur ad domũ, & hæredes teſtatoris, ſi ipſa ſine filiis deceſſerit; nã intelligitur ſolum de filiis, & hæredib. cõmunib. ex dicto matrimonio, non a. de filiis dictæ mulieris ex alieno matrimonio, ita fuit iudicatum Florentiæ. Vide, *Feudum regulariter non tranſit ad fœminas, Concluſ. 160.* Vide plenius, *Filiorum appellatione quando ſoli maſculi comprehendantur, vel è contra, Concl. 374.*

Hæredis inſtitutio quando, & ex quibus facta dici poſſit, vel non ex dubia diſpoſitione. Concl. 82.

INſTITVTIO † hæredis fit per verba clara, & apta. *l. quoniam, &* 1
ibi communiter * DD. *C. de teſtam.* Craſſ. *comm. opi. §. inſtitutio. q. 14.* vbi ẽt per totam, *& q. ſeq.* declarat, ex quib. verbis facta dicatur. † Amplia; quia licet teſtator relinquendo vxorem dominam, & 2
vſufructuariã omnium bonorũ ſuorũ, maxime ſtantib. filiis, non videatur illã hæredem inſtituiſſe; tamen qñ nullũ alium fecit hęredẽ, niſi ſub conditione mortis vxoris, vel ſub aliqua alia conditione caſuali; tunc vxor cenſetur hæres vniuerſalis inſtituta; quia verbũ, *relinquo*, adiectum vniuerſitati bonorũ trahitur ad inſtitutionẽ nullo alio hærede dato. Bald. *conſ. 80. Punctus, ſuper quo petitur. n. 2. v. ſecundo eſt videndum, lib. 4.* Vide, *Teſtamentum non valet ſine hæredis inſtitutione: Concl. 125.* † Amplia; quia, ſi teſtator fecit legatũ, 3
ꝙ poteſt trahi ad vniuerſalitatẽ; tunc cenſetur hæredẽ inſtituiſſe legatariũ vniuerſitatis rerũ & bonorũ, vel ſaltẽ ſubſtinetur teſtamentũ, vt vltima voluntas, nullo alio hærede dato. Bald. *conſ. 29. Secundum teſtamentum. li. 3.* † Amplia, vt idẽ ſit in ſubſtitutione di- 4
recta facta in certis bonis; quia trahitur ad vniuerſitatẽ, mortuo hęrede inſtituto, viuente teſtatore. Bald. *conſ. 196. Super eo, quod. ver. in contrarium, circa pr. li. 4.* Vide, *Inſtitutus in re certa, quando dicatur, vel non. Concl. 228.* Vide, *Inſtitutus in re certa habetur loco legatarii, & quando loco hæredis. Concl. 232.* † Amplia; quia relictũ factũ ſub no- 5
mine quotæ hęreditatis, puta tertię, vel quartę, aut etiã legitimę, habet vim inſtitutionis; ideo filius, vel pater, cui eſt relicta quota hæreditatis, vel legitima, dicitur iure inſtitutionis habere. Bald. *conſ. 118. Super primo, n. 4. v. ſed vidẽdum, vtrum, li. 4.* Vide, *Inſtitutionis iure quando dicatur relictum. Concl. 227.* † Limita; quia hæres inſtitu- 6
tus in vſufructu tm̃ dicitur legatarius, nec poteſt trahi ad inſtitutionẽ vniuerſalẽ, ẽt non dato alio hærede vniuerſali; quia taxatiua hoc excludit, & natura vſusfructus; quia nõ poteſt dici res certa. Bald. *conſ. 273. li. 4.* † Extẽde limitationẽ, vt procedat, ẽt ſi teſta- 7
tor dixit, *inſtituo dominã vſufructuariã*, ſecus ſi dixiſſet, *dominã, & vſufructuariã*; quia primo caſu legatũ reſtringitur ad vſumfructum tm̃, & perinde eſt, ac ſi dixiſſet, *dominam vſusfructus.* Bald. *conſ. 456. Punctus inter alia, circa med. ver. ex aduerſo, li. 4.* † Limita, qñ teſtator 8
inſtituit cauſã piam hæredẽ, ſeu pauperes poſt mortẽ vxoris ſub cõditione, *quod ſe non intromittant in hæreditate ſua ſub pœna priuationis, donec vixerit ipſa vxor teſtatoris, quã fecit, inſtituit, & eſſe voluit in vita ſua dominã vſufructuariam, ſolutis per eam legatis, & iudicatis à teſtatore, ita quod nõ debeat cauere, neq; inuentarium facere*; quia nõ eſt vxor hæres, ſed exequutrix deputata; ideo nõ adita hæreditate poteſt tanq̃ procuratrix teſtatoris ſoluere legata, & vti & frui, & ſic eſt tertius modus volũtatis exequẽdæ, plene Bald. *conſ. 456. Punctus inter alia. li. 4.* † Cõtrariũ, ꝙ imo ſit interim hæres vxor, ne pereat volun-

voluntas teſtatoris.Bald.*conſ.*290.*Factum tale eſt,li.*3.vbi hinc inde
multa adducit,tandem,ne pereat voluntas, dicit trahi ad hæredis
inſtitutionem propter illud verbum,*dominam vſufructuariā*; ſecus
10 ſi dixiſſet,*vſufructuariā*, tm̃. † Imo,quod hæredes ſint interim ve-
nientes ab inteſtato; quia cum vſufructuaria inſtituta non poſſit
eſſe hæres; quia non eſt inſtituta in re certa; quia vſusfructus eſt
incertus, & nihil continet proprietatis; nō poteſt per ius accre-
ſcēdi eſſe hæres,neq; locus pius;quia ſub cōditione eſt hęres poſt
mortē vſufructuariæ: ergo venientes ab inteſtato, & cauſa inte-
ſtati trahet ad ſe cauſam teſtati hoc caſu.Bald. *conſ.* 273. *Factum ſic*
11 *ſe habet,li.*4 *per tot.*† Limita;quia ſi teſtator inſtituat vxorē hęredē
in vita ſua,ſi vitā vidualē ſeruauerit, & poſt mortē vxoris ſubſti-
tuit aliū, ſi mulier tranſeat ad ſecūda vota, ex quo ſubſtitutus nō
eſt,niſi poſt mortē vxoris,& vxor ſub cōditione erat, *ſi vitā vidua-
lē ſeruaſſet*, ex quo nullus eſt hæres,ſuccedunt interim veniētes ab
inteſtato.Bald.*conſ.*267.*Proponitur,quod. n.*4.*li.*5.*v.& videtur primo.*
12 †Extende,vt idē ſit,ſi vxor, anteꝗ adiuiſſet, tranſiuiſſet ad ſecū-
da vota;quia ex quo nō eſt hæres, nec eſſe poteſt, & ſubſtitutus
nō eſt datus,niſi poſt mortē vxoris, interim hæredes ab inteſtato
13 ſuccedēt.Bald.*d.conſ.*267.*n.*4.*in fi.v.& ſi dicta vxor, li.* 5. † Reſtrin-
ge,vt nō procedat limitatio,quando eſſet vxor data pure, donec
vitā vidualē ſeruauerit, & poſt eius obitū eſt datus ſubſtitutus;
quia ſi vxor ſemel adiuit, licet tranſeat ad ſecunda vota,nō poteſt
reuerti ad ſuccedētes ab inteſtato;quia ſemel eſt adita; nō ad ſub-
ſtitutū;quia non vocatur,niſi poſt mortē vxoris:non ad vxorem;
quia trāſiuit ad ſecūda vota;dicit Bald.paſſū dubiū,ſed quod cre-
dit viuentē vxorē ipſā tenere hęreditatē; quia nullus poteſt ven-
dicare ab ea, ſed quod reſtituere debet etiam fructus ſubſtituto
☞ poſt mortem,*d.cōſ.*267.*n.*4.*v.ſed poſſet aliquis.li.*5. Vide Concluſio-
nes prox.ſeqq.

Hæredis inſtitutio quando dicatur pura,vel conditionalis. Concl.83.

1 PVRA † dicitur inſtitutio hæredis facta per hæc verba, *talē hæ-
redem meum inſtituo, ſi non diſſipauerit, & male non vtatur ſubſtantia
ſua in meretricando,ludēdo,&c.*Bald.*conſ.*403.*Caſus talis eſt,quidā ma-*
☞ *giſter,in pr.li.*3. Vide, *Conditionalis quādo dicatur inſtitutio, vel alia diſ-*
2 *poſitio. Concl.* 584. † Amplia; quia pura dicitur inſtitutio hæredis
quoad proprietatē facta hoc modo; *quia teſtator reliquit matrem v-
ſufructuariam ad vitā ſuam, & poſt illius mortem inſtituit hæredes certos,*
quia cum non valeat vſusfructus legatus ſine hærede, dicuntur
hæredes pure inſtituti in proprietate, & ſub conditione quoad
vſumfructū;ideo tranſmittunt hæreditatem,licet moriantur vi-
3 uente vſufructuaria.Bald.*conſ.*26.*Videretur dicendum.lib.* 5. † Am-
plia; quia inſtitutio hæredis dicitur pura, & ſimplex,quādo teſta-
tor inſtituit duos hæredes extraneos, & vxorem reliquit domi-
nam,& gubernatricem,ſi vitam vidualē ſeruauerit;ſi vero trāſi-
uerit ad ſecunda vota, hæredes inſtituit pauperes,quib. manda-
uit bona ſua diſtribui; nam vxor dicitur vſufructuaria,nō hæres,
&hæredes dicuntur pure inſtituti,&poſſunt capere hæreditatē,
&mortua vxore conſolidatur vſusfructus cum proprietate,qua-
tenus vitam vidualem ſeruauerit,nec hæredes capiunt de manu
4 alterius.Caſtr.*conſ.*71.*per tot.li.*2. † Reſtringe;quia ſi vxor tranſi-
uiſſet ad ſecunda vota,tunc hæredes eſſent priuati, & pauperib.
eſſet faciēda diſtributio;quia verba ita ſonant, licet ſine ratione;
quia non videtur ratio, quare priuentur hæredes,ſi vxor tranſi-
ret ad ſecunda vota, & forte dicit fuiſſe ſic ſcriptū ex errore No-
tarii;ſed quia non conſtat de errore, ſtandum eſt verbis. Caſtr.*d.*
5 *conſ.*71.*in fi.li.*2. † Limita;quia conditionalis dicitur inſtitutio fa-
cta ſub iis verbis, *inſtituo hæredem vxorem meam in vita eius tantum,
obſeruando tamen vitam vidualē,aliter non.*Bald.*conſ.*267. *Proponitur,
quod.n.*3.*& ſeq.ver.Ioannes fecit teſtamentum.li.*5.*& n.*4.*in fi. verſ.quæ-*
6 *ſtio eſt multum dubia.*† Contrarium tamen diſputat Bald.quod et-
iam dicta inſtitutio non ſit conditionalis, ſed verbum illud
gerundiū,*obſeruādo*,intelligatur, videl.donec obſeruauerit. Bald.
*d.conſ.*267.*n.*4.*in pr.& ver.iſta quæſtio*, vbi arguit pro vtraq; parte,
7 *li.*5.Vide, *Gerundium quid importet, & eius natura.Concl.*41.† Limita;
☞ quia ſi teſtator habens vxorem prægnantem inſtituat maſculos
vnum, vel plures;ſi naſcantur;ſi vero naſcatur fœmina, inſtituat
in re certa, & vniuerſalem hæredem faciat agnatum, vel extra-
neum, dicitur conditionalis inſtitutio,quæ pendet à natiuitate
fœminæ;igitur prius debet naſci.Anch.*conſ.*354.*Quidam Antonius,*
8 *in pr.* †Extende maxime, quando in inſtitutione extranei extat
dictio;*tunc & eo caſu*,quæ importat extremitatem temporis,An-
☞ char.*d.conſ.*354.*nu.*3. Vide Concluſionem proximam præced.&
Concl.proximam ſequentem.

Hęredis inſtitutio quando,& quibus fieri poſſit ſub cōditione vel ad tempus,& quibus non. Concl.84.

HÆRES † poteſt inſtitui ſub conditione caſuali, qui hæredita- 1
tē non cōſequitur,niſi purificata conditione, nec propterea
teſtamentum, & inſtitutio dicitur nullū;quia poſt tēpus incertū
hæres dari poteſt.*l.extraneum.C.de hær.inſt.*Dyn.*conſ.*3. *Quæſtio talis
eſt, Quidam condidit, in fin. verſ.in contrarium videtur.*† Amplia;quia 2
poteſt inſtitui ſub conditione, etiā repugnantiā habente cū iure
communi,quando poteſt conciliari;ideo valet hęredis inſtitutio
cū hac lege, *quod non poſsit eſſe hæres, niſi prius ſoluerit omnia legata, &
impleuerit omnia diſpoſita in teſtamēto*;quia licet legata nō debeātur,
niſi adita hæreditate ab hęrede; tamē poſſunt deberi, & ſolui ex
ꝓcepto teſtatoris ab ipſo inſtituto,nō vti hærede.Iaſ.*conſ.* 110.*li.*1.
in 2.*dubio.* † Extende, vt ſufficiat,quod cōſtet de mente teſtatoris 3
etiā tacita;quia poteſt & expreſſe,& tacite hoc iubere.Rom.*conſ.*
71.*Viſis.n.*4.*in fi.verſ.nec obſtat, & n.*5.vbi apoſt.† Amplia,vt proce- 4
dat etiā in filio, qui ſi inſtituatur hæres ſub cōditione caſuali, vi-
del.*ſi mater moriatur, vel ſi vitā vidualē nō ſeruauerit*; quia licet quoad
legitimā,ꝗ filius debet conſequi pure, & ſine conditione,reiicia-
tur omnis cōditio; tamē quoad reliquū expectandus eſt euentus
conditionis,Bald.*conſ.*80.*Punctus,ſuper quo petitur,in pr.li.*4.vbi di-
cit hanc opinionē * veriorē, & per totū cōſiliū. † Operatur a.in- *5
ſtitutio cōditionalis hęredis facta,vt ſi hęres decedat ante imple-
tā cōditionē,vt nō ſit hęres,nec hęreditatē alteri trāſmittat.Bald
*d.conſ.*80.*circa fi.verſ.de Petro.li.*4.*& conſ.*267.*Proponitur,quod,n.*3.*v.
illud autē.li.*5.& ſic etiā videtur tenere Caſtr.*conſ.* 280. *Super primo,
n.*3.*v. & quotidie,li.*1.† Amplia;quia ſi teſtator inſtituat fratrē ſuū 6
hęredē vniuerſalē,& ſi moriatur frater quandocunq;,facit,&in-
ſtituit ſibi hæredē vniuerſalem filiū fratris, filius dicitur inſtitu-
tus hæres ex ordinata charitate poſt mortē patris,& ſic ſub cōdi-
tione.Bald.*conſ.*53. *Inſtituo, li.*3.*per tot.*vbi diſputat,an trahatur ad
fideicōmiſſū,& dicit,quod non,ſed eſt inſtitutio ex charitate or-
dinata.† Amplia in caſu cōtrario; quia ſicut poteſt hæres poſt tē- 7
pus incertū inſtitui, ita etiā poteſt vſq; ad incertū tēpus inſtitui;
ideo maritus relinquens dominam, & vſufructuariā vxorem ſuā;
& inſtituens certos hæredes poſt mortē vxoris,dicitur hæredem
feciſſe vxorē,donec vixerit;quia alias vſusfructus,qui non debe-
tur,niſi adita hęreditate, eſſet inutilis; quia hæredes nō poſſunt
adire,niſi vxore mortua.Dynus *conſ.*3.*Quæſtio talis eſt,quidam condi-
dit*, vbi multa pro vtraq; parte adducit,& nō bene hanc partē fir-
mat,ſed Bald.*conſ.*80.*per tot.li.*4.dicit hāc*veriorē,& plenius *conſ.* *
290.*Factum tale eſt,Franciſcus,li.*3. vbi maxime hoc dicit verū,quā-
do fuit relicta domina & vſufructuaria;ſecus ſi vſufructuaria tm̃,
ſequitur Ang.*conſ.*150. *Donatus Floriani.col.pen.v.an autem ſi volunt
vſq; in fi.*&hanc partē tenet Cuma in *l.hæreditas,in fi.ff.de hær.inſtit.*
& hanc partem tenet Sign.Hom.*conſ.*66.*Factum tale eſt,n.*5.*v. venio
ad quartam*,plene Alex.*conſ.*50.*In cauſa, & lite,in pr.li.*7.vbi allegat
Benedictum de Plumbino in *l.qui duos.§.*1.*ff.de manumiſſ.teſt.*& di-
cit non habere contradictorē, quando alias non valeret diſpoſi-
tio,adde alios concor.infra *ver. Amplia,quia vxor,n.*53.*& ſeq.*†Extē- 8
de;quia etiā directe inſtituti,ſeu ſubſtituti poſt mortē matris, ſeu
vxoris dominę,&vſufructuariæ capient per fideicommiſſum,nō
a.iure directo.Ang.*d.conſ.*150.*in fi.ver.dico enim.* † Extende, vt idē 9
ſit multo magis in matre; quia ſi filius matrē relinquat dominā,
maſſariam, & vſufructuariā,donec vixerit,& poſt illius mortem
inſtituat certos hæredes, mater erit hæres proprietaria, & hære-
des habebunt per fideicōmiſſum hæreditatem. Sign.Hom. *conſ.*
66.*Factum tale eſt,n.*6. † Contrariū,quod imo nō poſſit eſſe hęres 10
vxor, ſeu mater vſufructuaria; quia vſusfructus nō recipit pro-
prietatē,ſed è contra;& quia non eſt in re certa,cū vſusfructus ſit
incertus,nec etiā hæredes ſub cōditione dati, ſed ſint hæredes in-
terim veniētes ab inteſtato,plene Bald.*conſ.*273.*Factum ſic ſe habet,
per tot.li.*4.vbi multa pro hac parte allegat,&loquitur,quādo erāt
inſtituti poſt mortē vſufructuarię exequutores ad diſtribuēdū in
piā cauſā.Vide, *Hæredis inſtitutio quando,& ex quib.facta dici poſsit,vel* ☞
*non.Concl.*82.† Declara igitur,vt prima opinio ſit vera,quādo te- 11
ſtator legauit,vel inſtituit vxorē,vel matrē dominam, & vſufru-
ctuariā;ſecus ſi ſolū vſufructuariā,ſic diſtinguit Bald.*conſ.*290.*li.*
3.*circa fi.*licet *in fi.*videatur ſimpliciter tenere,quod trahatur ad v-
niuerſalē inſtitutionē quocūq; modo,ne legatū ſit inutile, & idē
dicit Bald.*conſ.*456.*li.*4.Ruin.*conſ.*209.*n.*19.*& ſeq.li.*2.† Extende; 12
quia procedit ſecunda opinio,ēt ſi inſtituit vxorē dominā vſufru-
ctuariā ſine copula;quia perinde eſt,ac ſi dixiſſet, *dominam vſufru-
ctus.* Bald. *d.conſ.* 456.*circa med.ver.ex aduerſo, lib.*4. licet contrariū
teneat *d.conſ.*290.*li.*3.vbi teſtator dixerit, *relinquo dominam vſufru-
ctuariam, & maſſariam.*† Declara ſecundo; quia verum eſt,quod 13

inſtitutus in vſufructu formali, non dato alio hęrede, non poteſt
per ius accreſcendi effici hæres vniuerſalis, ſed in vſufructu ma-
teriali ſecus: ideo valebit talis inſtitutio perinde, ac ſi dixiſſet, *in-
ſtituo hæredem in redditib. videl. vt donec viuat, habeat vſumfructum hæ-*
14 *reditatis*. Bald. *conſ*.274. *Ad euidentiam ſciendum, in pr. li*.4. † Cõtra p̃-
dictã declarationẽ, & ſequent. quod imo inſtitutus in vſufructu
dicatur in re certa inſtitutus, vt poſſit eſſe hæres vniuerſalis, alio
hærede vniuerſali nõ dato, vel nõ exiſtente, Vide infra, *Inſtitutus
in re certa habetur loco legatarii, & quando loco hæredis*. *Concl*.232.*n*.38.
15 vbi allegatur Alex. *conſ*.162.*n*.2.*& ſeq.li*.2. † Reſtringe declaratio-
nem, vt non procedat, qñ mater, vel alius, qui debuit de neceſſi-
tate inſtitui in legitima, vel re certa, fuit inſtitutus in vſufructu,
ſiue formali, ſiue materiali; quia cum vſusfructus ſit incertus, &
poſſit eſſe, quod inſtitutus moriatur, antequã capiat aliquid; ideo
dicitur p̃teritus, & reuertimur ad cauſam inteſtati. Bald. *conſ*.274.
16 *poſt med. ver. qualiter autẽ. li* 4. † Declara tertio; quia ẽtſi non poteſt
legatum vſusfructus trahi ad inſtitutionem hęredis; ſi tamen cõ-
ſtat de mente teſtatoris, quod voluit vſufructuariã poſſe conſe-
qui vſumfructũ in vita, dato hærede poſt illius mortem; tunc v-
ſufructuaria erit procuratrix defũcti, ne defectus iuris ciuilis, &
illius ſolemnitatis inducat nullitatẽ voluntatis Bald. *conſ*.456.*cir-
ca fi.v.O inclita iuris.lib*. 4. vbi in fine dicit, quod valebit eo modo,
17 quo valere poteſt. † Dicitur a. cõſtare de mente teſtatoris, qñ vel
prohibuit vſumfructũ alienare, vel grauauit reſtituere, aut quid
ſimile, vel alias nõ valeret voluntas teſtatoris. Alciat. plen. *conſ*.
103.*tom*.3.*li*.9. incipit, *Facit ſeries*, allegat Cuman. *conſ*.120. incipit,
18 *Ser Petrus, &c*. † Declara quarto; quia ſi filius legat vſumfructum
omniũ bonorũ ſuorũ matri in vita matris tm̃, & inſtituit certos
hæredes poſt obitum matris, talis inſtitutio dicitur pura quoad
proprietatẽ; quia alias vſusfructus legatus nõ poſſet ſubſtineri;
ſed tamen inſtitutio eſt conditionalis quoad vſumfructũ; ideo ſi
vnus ex hæredib. interim viuente vſufructuaria moritur, tranſ-
19 mittit filiis ſuis tale ius. Bald. *conſ*.26. *Videretur dicendum, lib*.5. † Idẽ
dicit Fulg. *conſ*.58. *Paterfamilias*, vbi frater inſtituit vxorem vſufru-
ctuariã in vita tm̃, ſorores ſuas hæredes, ad quas omnia voluit p-
uenire poſt mortẽ vxoris, mortua vna ſorore, dũ vixit vxor, quæ
inſtituit ſuũ maritũ, maritus erit hæres ſororis; quia hæres erat
20 pure. † Declarat apoſt. magna ad Alex. *conſ*. 162. *Circa primum. li*.2.
in ver. conſilio. ꝙ ſunt duo caſus, primus, qñ teſtator reliquit vxori
vſumfructũ omniũ bonorũ, & poſt mortẽ vxoris inſtituit hęre-
dem, & dicit, quod Dyn. *conſ*.3. Io. Andr. & alii tenent nõ valere;
contrarium tenet Rom. *conſ*. 71. quod hæres ſtatim eſt hæres, &
tranſmittit, ac ſi pure eſſet inſtitutus, & hanc cõprobat Apoſt. al-
legat plures; quia iſta inſtitutio poſt mortẽ vſufructuarii cẽſetur,
vt non moleſtetur vſufructuarius, nõ vt annulletur legatũ, quod
eſſet iniquũ, & idẽ repetit Alex. *conſ*.58. *Habita, in pr. li*.3. vbi citat
concord. pro iſtis duab. opinionib. & tuetur ſecundã, quod imo
21 valeat, & reiiciatur cõditio, & ibi apoſt. in *ver. conſilio*. † Secundus
caſus eſt, quãdo vxor eſt inſtituta in vſufructu nõ legataria, & poſt
eius obitum datus eſt hæres vniuerſalis, & quia dũ viuit vxor in
re certa inſtituta, nõ eſt datus alius hæres vniuerſalis, videtur ipſa
hæres, ſed Apoſt. p̃dicta ad Alex. tenet, quod ẽt iſto caſu ſit lega-
taria, & quod hęres poſſit adire, & tranſmittat, ac ſi pure eſſet in-
ſtitutus, & pro hoc allegat Picũ in *repet. l. Titia*. §. *Titia cum nuberet,
q*.26.*& q*.59.*ff. de leg*. 2. ſi vero in alia re eſſet inſtituta vxor, & illi
datus ſubſtitutus directo, erit ſubſtitutio fideicõmiſſaria ſecũdũ
*22 * cõmunẽ. † Contra hunc ſecundũ caſum tenet expreſſe Alex.
d. conſ.162. *Circa primũ, n*.2. *& ſeq. v. circa ſecundum, li*.2. ꝙ imo vxor,
& filia inſtitutę in medietate vſufructus, & ſubſtitutę filio cõpẽ-
dioſe in vſufructu, qui erat vniuerſaliter inſtitutus, & p̃deceſſit
teſtatori, ex quo remanent vulgariter ſubſtitutę in vſufructu, da-
to hærede vniuerſali, videl. pia cauſa, poſt earũ mortẽ, dicuntur
interim hæredes vniuerſales effectæ per ius accreſcẽdi; quia nul-
lus alius hæres vniuerſalis reperitur ipſis viuentib. alleg. Ang in
l. filius à patre, in pr. ff. de lib. & poſt. Bald. in *l. id quod pauperib. in* 14.*q. C.
de Epiſc. & Cler*. Caſtr. *d. conſ*.281.*li*.1. & reprobat Ang. in *l. miles ita,
in pr. ff. de milit. teſtam*. qui tenuit, quod talis hæres poſt mortẽ po-
teſt petere bonorũ poſſeſſionem, quæ inſeruit pro aditione; quia
Alex. dicit, quod inſeruiet, vt ſatisfiat creditorib. nõ vt aditio for-
* malis, & *n*.8. *in fi*. dicit magis *commun. & ſequendã in iudicãdo.
23 † Reſpondet Alex. *d. conſ*.162.*n*.4.*v. nec etiã prædictis obſtat. cum ſeq. li*.
2. ad allegata in contrariũ per Io. de Im. in *d. l. filius à patre. ff. de liber.
& poſth*. dũ voluit, quod vxor inſtituta in vſufructu poſſit accepta-
* re vſumfructũ, quaſi videatur ſibi data licentia ſecũdũ *cõmunẽ;
vel quia ſi hęres poſt mortẽ vſufructuariæ adeat, fingatur à prin-
cipio adiuiſſe; & quia ſi vſufructuarię eſſent hęredes, nõ poſſent
deſinere eſſe hæredes, reſpondet, inquã Alex. quod cõtraria pro-

cederent, ſi datus eſſet cohæres; ſed quia datur ſub cõditione poſt
mortẽ vſufructuariæ, neceſſario dicitur ſubſtitutus per fideicõ-
miſſũ, & hoc modo quoad fideicõmiſſũ poſſunt deſinere hære-
des eſſe, maxime, qñ verba ſunt cõmunia ſecũdũ magis * cõmun. *
opin. & qñ inſtitutio ſit ei, cui pupillariter non poteſt ſubſtitui,
† Extendit Alex. *d. conſ*.162.*n*. 9. *& ſeq. ver. nec etiam prædictis, li*.2. vt 24
inſtitutus taxatiue in vſufructu tm̃, nullo dato hærede vniuerſali,
niſi poſt mortẽ vſufructuarii, efficiatur hęres vniuerſalis per ius
accreſcendi, non obſtante taxatiua; quia illa taxatiua reſpicit tẽ-
pus p̃ſens, non futurũ; itẽ quia in hęredib. nõ poteſt prohiberi ius
accreſcendi, licet circa hoc vltimũ apoſtil. ibi teneat contrarium.
† Et ſi eſſet filia, deducit in reſtitutione ipſius hęres legitimã, & 25
Trebellianicã, niſi reſtitutio fiat pię cauſę. Alex. *d. cõſ*.162.*in fi. n*.11.
ver. circa vlt. li.2. † Declara, vt in *ver. Vſusfructus relictus vxori per ver*. 26
Dominam, & maſſariam. *Conclu*.315. vbi declaratur multis aliis mo-
dis. † Declara totam iſtam materiam, vt per Caſtr. *d. conſ*.281. *Viſis* 27
dubiis propoſitis, li.1. quod eſt ſubſcriptũ à Ludo. Põtan. Rom. & du-
plicatur per Rom. *conſ*.71. quia prima opinio fuit Io. Andr. quod
ſit perplexitas, & ideo nõ valeat; quia cõtinet cõtrarietatẽ; quia
vſusfructus nõ poteſt incipere à caſu, à quo debet finiri, ſed hæc
reprobatur; quia impugnat iudiciũ defũcti, & hęc cõmuniter re-
probatur; qa cõmunis * eſt in cõtrariũ, ꝙ valeat, Apoſt. 1. ad Rom.
d. conſ.71.*v. in illã quæſtionẽ*, & Apoſt. ad Alex. *conſ*.162. *Circa primũ, in
v. conſilium li*.2. quę dicit eſſe opinionẽ iniq̃ cõtra mẽtẽ teſtatoris.
† Vide plura, quæ in ſimili Abb. *conſ*.4. *In q. col*.2.*v. ex prædictis infra*. 28
quaſi per tot. li.2. vbi in ſimili perplexitate, & cõtrarietate legatorũ,
quæ ſtare nõ poſſunt, cõciliat, quod ſubſtineantur per interpre-
tationẽ. Nã teſtator fecit plura legata ẽt pia, & voluit ſolui pia in-
tra annũ ex venditione mobiliũ, & ex vſufructu, ita quod hæres,
nõ poſſit vendere ſtabilia; in codicillis vero legat mobilia ſoro-
ri, & vſumfructũ, nõ ergo ſoluenda ſunt legata, donec viuit vſu-
fructuaria, & tamẽ hæres grauatur, datq; plures diſtinctiones, vt
ſaluetur mens teſtatoris eo meliori modo, quo poteſt, vide eum.
† Secunda opinio eſt Bald. in *l. extraneum, C. de hær. inſt*. quod legatũ 29
vſusfructus valeat; & quia hæres non poteſt adire ante cõditionẽ
mortis vſufructuarii, bona dicuntur vacantia; ideo accipiet lega-
tũ propria auctoritate, vel officio iudicis, hãc tenet Rom. *d. conſ*.
71.*col*.2.*in pr. ver. Bal. tamen, & n*.4.*in fi. ver. & ideo videtur mihi*, quod
eſt inter cõſilia Caſtr. 281.*li*.1. & idẽ Caſtr. *conſ*.280.*n*.3.*li*.1.*& d. conſ*.
281.*col. fi*. vbi tollit omnia cõtraria, & hãc cõfirmat; quia poteſt te-
ſtator tacite, & expreſſe, vel quod ſoluãtur legata ante aditã hære-
ditatẽ, & * cõmunẽ dicit Pariſ. *conſ*.97.*n*.5.*& 6. li*.2. † Tertia opinio * 30
eſt Bald. in *l. id quod pauperib. C. de Epiſ. & Cleric & in l. filius à patre*. vbi
gloſ. *ff. de lib. & poſth*. quod cõditio reiiciatur; quia qui vult conſe-
quẽs, vult ẽt neceſſariũ antecedens; ergo ſi teſtator voluit lega-
tũ vſusfructus eſſe purũ, neceſſario ẽt voluit inſtitutionẽ eſſe pu-
rã. Caſtr. *d. conſ*.281.*n*.2.*ver. aliam tamen. li*.1. & hãc ſequitur Pariſ. *d.
conſ*.97.*n*.6.*li*. 2. vbi dicit * cõmunẽ, multos allegat, & hãc tenet *
Apoſtill. ad Roman. *d. conſ*.71.*in ver. in illam, prope fi*. vbi plures ad-
ducit cõcordãtes, & hãc ponit Rom. *d. conſ*. 71.*n*.3. ſequitur Alex.
cõſ.58. *Habita. n*.2.*v. alii*, vbi apoſt. in *ver. conſ. n*.63. † Quarta eſt Bald. 31
in *l. ſi quis inſtituatur, la grande, ff. de hær. inſtit*. quod hæres ſit ſub cõ-
ditione, ſed quod interim poſſit hæreditatẽ adminiſtrare pro hę-
reditate creditorũ, petita bonorũ poſſeſſione, & hæc reprobatur
cũ ſeq. opinione Ang. quia incidit in idẽ, & reprobat Alex. *d. conſ*.
162.*n*.3.*li*.2. † Quinta eſt Ang. in *l. miles ita hæredem ff. de teſtam. milit*. 32
qui concordat cũ quarta, niſi quia hæres habita bonorũ poſſeſ-
ſione, quæ habet effectũ aditionis, quod vltimũ reprobat Caſtr. *d.
conſ*.281.*col*.2.*in fi. ver. vlt. fuit, li*.1. & eſt Roma. *conſ*.71.*nu*. 4. *ver. vlt.
fuit*, vbi eã reprobat expreſſe, & plenius Alex. *d. conſ*.162.*n*.3.*& ſeq.
li*.2. † Sexta fuit opinio Io. de Im. in *d. l. filius à patre, in pr. ff. de lib. &* 33
poſth. quod vxor inſtituta in vſufructu, tãquam in re certa poteſt
propria auctoritate capere ſecũdũ * cõmunẽ, & inducitur aditio, *
ſi alius nõ adit, & firmatur teſtamentũ; ſi v. hæres adiret poſt mor-
tẽ vſufructuarii, fingitur adiuiſſe à principio, & per fictionem v-
ſusfructus dicitur habitus poſt aditionẽ, quã ponit Ale. *d. cõſ*.162.
n.4.*& ſeq. ver. nec etiã prædictis obſtat, li*.2. qui eã reprobat; quia inſti-
tutus poſt mortẽ vſufructuarii habetur pro ſubſtituto, & inte-
rim vſufructuarius habens cohæredẽ, dicitur in re certa inſtitu-
tus, & per ius accreſcendi efficitur hæres vniuerſalis, & *n*.8.*in fin*.
dicit hãc magis * cõmunẽ opin. & in iudicãdo ſequẽdã. † Septima * 34
opinio eſt, qñ fuit legatus vſusfruct⁹ vxori inſtituto hęrede vniuer
ſali, & legatario particulari dato iure inſtitutionis; qa ſi hęres v-
niuerſalis nõ vult adire, inſtitutus in re certa p ius accreſcẽdi po-
terit adire, & valet vſusfructus ita, ꝓut valeret nullo dato hærede
vniuerſali; quia ſicuti inſtitutus in re certa habetur loco hęredis,
nullo dato hęrede vniuerſali; ita ẽt habetur loco hęredis, dato alio
hære-

hærede vniuerſali, qui non velit adire. Alex.conſ.58.Habita, n.3.ver.
35 tamen in caſu noſtro, lib.3. † Declara, vt per Ruin.conſ.206.n.22.li.2.
quia ſola inſtitutio in vſufructu non facit hæredem, quando dati
ſunt hæredes vniuerſales, niſi vno caſu, quando hæredes vniuer-
ſales nõ adirent; quia tunc hæres in re certa fit hæres; ſi v. ſunt in-
ſtituti ſub conditione, puta poſt mortem vſufructuarii, adhuc eſt
idem; quia ſtat hæreditas in ſuſpenſo, donec ſequatur conditio,
& operatur inſtitutio vſufructuarii, vt capere poſſit propria au-
ctoritate, nõ expectata aditione, ſub conditione, vel dabitur ipſa
vſufructuaria adminiſtratrix, cui debetur vſusfructus. Ruin in
ſimili conſ.97.n.7.li.2. quod etiam in terminis dicit Bald.conſ.456.
li.4. circa fi. iuxta l.ſi quis inſtituatur, vbi Bart.& alii, ff.de hæred.inſtit.
Capr.conſ.69.n.14.& ita ẽt plenius Ale.conſ.162.n.2.& ſeq.li.2. vbi,
quod imo erit interim vſufructuaria hæres, & dicit hanc magis
* * cõmunẽ, & ſequendã in iudicando, n.8.in fin. Vide, Vſufructua-
rius quando hæres, vel legatarius exiſtat. Concl.307. per diſcurſũ. Vide,
36 Vſusfructus ſimpliciter relictus vxori quid comprehendat. Concl.314. † Vi-
de Caſtr.in l.filius à patre, ff. de lib. & poſthum. vbi Iaſ.n.25. Alex.conſ.
58.Habita, n.2.li.3. Iaſ.in l.extraneum, n.5.ver. tertia fuit principalis, C.
37 de hæred. inſtit. † Declara; quia ſi teſtator relinquat vſumfructum
vxori, vel filiæ, donec vixerit, & poſt obitum vxoris inſtituat hæ-
redem filiũ, oritur perplexitas; quia hæres eſt ſub cõditione poſt
mortem vxoris, vxor non poteſt conſequi legatum vſusfructus,
niſi adita hæreditate; ſed quia conſtat de mente teſtatoris, quod
voluit deberi legatum in vita, Bald.in d.l.extranenm, C de hæred.in-
ſtit. ſaluat, quod hæreditas nõ poſſit adiri, ſed quod legatũ tuitio-
ne p̃toris, vel iudicis officio debeatur. Caſtr.conſ.280.nu.3.li.1.&
conſ.281.eod.li. quod eſt Romani, vbi recitat opiniones, & hanc
38 tuetur, & eſt cõſ.Romani 71. † Imo plus dicit, quod ſi extet ſtatutũ,
quod ſtantib. filiis maſculis, ſi adiuerint, excluſæ ſint fœminæ, &
ſi non adiuerint, ſeruetur ius cõmune; quod licet illa clauſula in-
ſit tacite, dũ dicit ſi adiuerint; tamen magis operatur expreſſa; quia
ſi moriatur hæres, anteq̃ adeat, non tranſmittit ad hæredes, niſi
ratã ſuã, quã tranſmitteret, ſi ceſſarent p̃dicta verba. Caſt. d. conſ.
39 280.in pr.li.1. † Amplia; quia vxor inſtituta hæres, donec vitã vi-
dualem ſeruauerit, dicitur inſtituta ad tẽpus. Bald.conſ.415.Quod
40 D.Cõteſſina li.5. † Amplia; qa ſi pater inſtituat filiũ pro medietate,
& vxorẽ, donec vixerit; pro alia medietate, & eiſdẽ vxori, & fi-
lio ſubſtituit fratrẽ teſtatoris in omnib.bonis immobilib. tm̃, v-
xor quoad mobilia cenſetur inſtituta ſimpliciter, & perpetuo;
quia inſtitutio ad tẽpus efficitur perpetua, ſublato vitio tẽporis.
41 Bald.conſ.449.Punctus talis eſt, li.4.per tot. † Amplia; quia ſicuti po-
teſt inſtitui poſthumus naſciturus; ita ẽt poteſt inſtitui Hoſpitale
conſtruendũ, ſed differunt in duob. quia poſthumus poteſt non
naſci, in Hoſpitali v. ſecus eſt; item nomine Hoſpitalis, antequam
conſtruatur, nõ poteſt hęreditas adiri, nec bonorũ poſſeſſio peti,
ſed interim Epiſcopus, tanquã curator, non tanquã hæres admi-
niſtrabit. Bald.conſ.319.Præmittendum eſt.li.5. vbi, an debeãtur in-
terim legata, vel nõ. Vide, Hoſpitale conſtruendum ſi hæres inſtituatur
42 qualiter, & per quẽ adeatur hæreditas. Cõcl.171. † Amplia; quia ſpurius
poteſt hæres inſtitui, cũ legitimatus fuerit; quia ſub conditione,
& tẽpus incertũ eſt facta; ſecus ſi ad tẽpus certum, Ang.conſ.223.
43 Caſus talis eſt, col.fi.in pr. † Quid ſi teſtator inſtituit vxorẽ, donec
vidua fuerit, & filiã inſtituit in dote, & pauperib. bona diſtribui
iuſſerit, ſi vxor nõ ſeruat viduitatẽ, diſputat Caſtr.conſ.276.Puto
ſine, li.2.n.2.& ſeq. ꝙ nõ ſit hæres vxor; quia eſt ad tẽpus, nõ filia;
quia ſub cõditione, quæ nõ extitit, ſi nuberet, & dicit, quod vxor
eſt hæres, donec ſeruat viduitatẽ, & ſi nubat, reſtituit ex fideicõ-
miſſo pauperib.; quia licet Bar. op. ſit cõtraria, amplectitur opi-
nionẽ Bal. meliorẽ in hoc, ꝙ verba obliquentur, & valeat in vim
44 fideicõmiſſi reſtitutio, nõ aliter. † Amplia; qa hæredis inſtitutio
ad vitã ſuã, vel donec vixerit, vel durãte ei⁹ vita, dicitur pura &
perpetua, qñ nullus alius hæres inſtituitur poſt mortem, & ſic re-
* mouetur vitiũ tẽporis. l.hæreditas ex die. ff.de hæred.inſt. vbi late Imo.
& hãc eſſe cõmunẽ * opinionẽ habetur, in l.quoties. & l.extraneum.
C.de hær.inſt. vbi Corn.& eſt tex.in l.ſi quis ita hæres inſtitutus fuerit,
excepto fundo ff.de hæred.inſt. arguendo de re ad tẽpus, ꝙ fieri poteſt.
45 † Extende, vt procedat, ẽt ſi eſſet appoſita dictio, tantũ, veluti, in-
ſtituo ad vitã ſuã tantum, vel donec vixerit tantum; quia ſi nõ datur ali⁹
hæres poſt vitã, erit hæres perpetuo, vt per Io. de Im. in l. hæredit.
col.12.v.quid autẽ ſi teſtator, ff.de hær.inſtit. Corn.& alii in l.extraneum.
C.eod.tit. Aret.in l.ſi matrẽ. ff.de vulg & pupill. Ang. Aret.in §.hæres &
pure. Inſtit.de hæred.inſtit. Petrum de Vbald. in repet ca.Raynutius, col.
46 104. cum ſeq. de teſtam. † Extende idẽ, ſi eſſet inſtitutus hæres vſq;
ad decẽ annos tm̃, cum hoc, quod non poſſit eſſe hæres vltra decẽ
annos; quia ſi non eſt datus alius hæres poſt decẽ annos, erit hæ-
res perpetuo. Soc.conſ.14.Sequendo ordinem. Caſtrenſ.conſ.241.li.2.

vbi late. † Extende, vt p̃dicta procedant etiã, quando teſtator in-
ſtituit Titiam vxorem & Lucretiam hęredes vniuerſales pleno 47
iure in vita earum tantũ, & cuicunq; earũ decedenti ſubſtituit
alterã ſuperuiuentẽ, & non prouidit aliter de alio hærede vni-
uerſali poſt earũ mortẽ, ſed fecit multa legata. An ambab. mor-
tuis hæreditas pertineat ad ſuccedentes ab inteſtato teſtatori; an
v. ad hæredes inſtitutarũ in vita tm̃; quod videtur verius ſecũdũ
p̃dicta, vide de hoc pleniſſime Caſt.d.conſ.241.li.2. qui tenet con-
trarium, quod teneatur reſtituere veniẽtib. ab inteſtato, incipit,
Super hoc puncto duo ſunt videnda, idem tenet Ang.conſ.148.Dominus
Quintus, col.3. † Contrarium, quod imo hæres in vita ſua tm̃, non
dato alio hærede vniuerſali, ſit hæres perpetuo, & non teneatur 48
hęredib. teſtatoris ab inteſtato reſtituere, tenet Im. aperte in l.hæ-
reditas, col.6.n.7.v.quid autẽ ſi teſtator, ff.de hæred.inſt. Ang.in l.1.§.ſi ex
fundo ff.eo.tit. qui idẽ dicit in inſtituto in fundo tm̃, qui non dato
hærede vniuerſali nihil reſtituit. Corn.in d.l.extraneũ, C.de hæred.
inſtit. Aret.in l.ſi mater. ff.de vulg. & pupil. Ang. Aret. Inſt. de hæred.in-
ſti.d. §. hæres & pure. Modern. Bononienſes repetentes in l.re con-
iuncti, col.12. ff.de leg.3. Petrus de Vbald.in repet.ca.Raynutius col.104.
cum ſeq. de teſtam. & videtur caſus in l.ſi ita quis hæres inſtitutus fuerit,
excepto fundo. ff.de hær.inſtit. arguẽdo de re ad tẽpus, quod eſt licitũ:
inſtitutus ergo hæres ad tẽpus eſt hęres perpetuo, & non tenetur
reſtituere venientibus ab inteſtato, neq; cohęredi, niſi qñ datus
fuit cohęres poſt tẽpus, veluti ſi quis eſt inſtitutus hęres ad tẽpus,
& poſt tẽpus datus alius hęres: primus erit hęres perpetuo, & te-
nebitur reſtituere hæredi ſecundo per fideicõmiſſum, vt dicũt p̃-
fati Dd.in locis allegatis inf.nu.53.& ſeq. † Declarat plene Caſtr.
conſ.241.per tot.li 2. vbi recitat omnes opiniones, videlicet primo, 49
quod talis inſtitutio nõ valeat facta ad vitã duorũ inſtitutorũ tã-
tũ; quia hæreditas ad tẽpus dari nõ poteſt certũ, & dicitur certũ;
quia nõ eſt dubiũ, quod ſunt morituri: ſecũdo dicit videri, quod
imo valeat; quia taxatiua ineſt tacite; quia ſi ſimpliciter inſtituiſ-
ſet, intelligeretur, donec vixerint, & in omnẽ caſum reiicitur cõ-
ditio, vel modus, qui vitiat inſtitutionẽ, & propterea hęres, ad tẽ-
pus datus ſẽper eſt hęres, & tranſmittit ad ſuos hęredes, & hoc p̃-
ſuppoſito pro vero tertiã adducit opinionẽ Caſtr.n.5.ver.ſecũdo loco
dicendum, quod Bart.& alii ſunt imperfecte loquuti; quia dicunt
verũ, ſed nõ aperiunt, an hæredes talis inſtituti ad vitã tm̃ teneã-
tur reſtituere ex tacito fideicommiſſo venientib. ab inteſtato; id-
eo dicit ipſe, quod iſti hæredes cẽſentur grauati ex tacito fideicõ-
miſſo reſtituere veniẽtib. ab inteſtato, ne taxatiua ſit fruſtratoria,
allegat in ſimili Bald.in d.l.extraneum, C.de hær.inſt. & dicit Bal. * *
omnes ſequi, & alleg.tex.in l.fi.C.de legat.& in l.Titia cum teſtamen-
to.§.fi.ff.de leg.2. vbi ille, cui relinquitur ad certũ tẽp⁹, cẽſetur poſt
tẽpus grauatus reſtituere hæredi, & idẽ dicit Caſt.conſ.276.Puto
ſine dubio.n.2.li.2. vbi reprobat Bar.& dicit Bal. melius loquutũ, v-
bi, quod talis inſtitutio facta ad tẽpus valeat, ſed poſt tẽpus reſti-
tuatur in vim fideicõmiſſi venientib. ad inteſtato, ſi alius hæres
datus nõ ſit, vel eidẽ hęredi dato fit reſtitutio per fideicõmiſſum,
qa directo iure nõ poteſt valere: ideo verba directa obliquantur.
† Declara; quia p̃cedens declaratio habebit locũ, qñ teſtator de-
dit hæredẽ ad certũ tẽpus alio hærede dato poſt tẽpus, vel qñ de- 50
dit hæredẽ ad certũ tẽpus, nullo alio hærede dato, ſed adiunxit,
quod hęres datus poſt tẽpus nõ eſſet hęres; quia tũc obliquatur,
& reſtituitur per fideicõmiſſũ, non a. iure directo venientibus ab
inteſtato. Caſtr.d.conſ.276.n.2.v.nunc eſt videndum, li.2. † Et idẽ dicit
Caſtr. eſſe, ſi teſtator inſtituat hæredẽ ex die, puta, hinc ad biennium 51
poſt mortem teſtatoris; quia certe erit hæres ẽt mero iure à princi-
pio, ſed tenetur reſtituere venientib. ab inteſtato pro illo tẽpore
ſuſpenſo ex fideicõmmiſſo; quia cõſtat, quod nõ voluit auferre ab
eis, & ſic ex mẽte debet hęres reſtituere pro illo tẽpore, ita Caſtr.
d.conſ.241.in fi.li.2. † Quid a. ſi datus eſt hæres pure, & eidem ſit
datus ſimul hæres ſub cõditione, an hęres pure durante cõditio- 52
ne dicatur hęres in totũ; vide gloſſ. magnam in l.2.ff.ſi pars hær.pet.
† Amplia; quia vxor hęres inſtituta ad vitã (ſi poſt illius mortem
inſtituitur alter) erit hæres ad tẽpus ſuæ vitæ, & perpetuo; quia 53
ſemel hæres nõ poteſt deſinere eſſe hæres. Mart. Sillymen. cum
quo trãſeunt Bald. Ang. Im. Caſtr. vt refert Alex.in d.l.extraneum,
col.3.C.de hær.inſtit. qui dicunt, quod tempus appoſitũ in inſtitu-
tione vxoris detrahitur, & ſic erit hæres perpetuo, ſed rogata de
reſtituendo hæreditatẽ poſt mortem ſuã alteri hæredi inſtituto,
ita Imo.in l.hæreditas ex die. ff.de hæred.inſtit. ſequitur Aret. qui dicit
veriſſimum in l.filius à patre. ff.de lib & poſthum. & alios citat, vbi ẽt
Alex. Caſtr.in conſ.241.li.2. & hanc partem videntur ſequuti ad-
uocati Florentini, & hãc ſequitur Corn.in d.l.extraneum. C.de hær.
inſt. vide plurimos ſupra n.48.ver.contrarium. & hanc partem tenet
Bald.in l.id quod pauperib.in 14.qu.C.de Epiſcop.& Cleric. Guido Pap.

54 *deciſ.*308.& vide ſupra *ver.amplia,n.*7.† Contrarium,quod omne
tempus ſubducatur de medio in perſona vtriuſq;, tenet Bart.in
d.l.hæreditas, per illum tex.ff. de hær. inſti. vt ſit perinde, ac ſi quilibet
eorũ pure eſſet inſtitutus, ſequitur Alex. qui corroborat multis
fundamentis,quicquid dixerit in *d.l.filius à patre.ff.de liber &poſth.*
& idem Alex.cum hac opinione videtur tranſire *conſ.*162.*col.*4.
*ver.ad prædictorum, li.*2.*n.* 8. vbi dicit, quod ſi teſtator inſtituat Ti-
tium in ſemiſſe vſq; ad Paſcha, Seium in eodem ſemiſſe poſt Pa-
ſcha, & Gaium in alio ſemiſſe ſimpliciter, omne tẽpus ſubduci-
tur de medio,& quilibet intelligitur in virili, niſi mẽs teſtatoris
55 repugnet, inſtitutus.† Declara; q̃a ſi fieret talis inſtitutio in de-
ſcẽdẽtes, puta,*pater inſtituit filiũ,&poſt mortẽ illius inſtituit nepotes ex*
*eo deſcendentes;*tũc erũt duæ inſtitutiones propriæ;prima ad vitam
filii;ſecunda poſt eũ filii.Bald.*conſ.*53.*Inſtituo.li.*3.ſecus ſi inſtitui-
tur filius ad vitã,&poſt eũ inſtituitur extraneus;quia ſecunda in-
ſtitutio erit ſubſtitutio,&verbũ directũ obliquatur.Bald.*cõſ.*47.
56 *li.*1.†Ego credo,ꝙ vera declaratio ſit, ſi inſtitutio prima eſt ad in-
certũ tẽp⁹,puta ad vitã inſtituti,&ſecũda poſt mortẽ primi valet,
vt ſupra in principio:ſi v.ad certũ tẽpus, nõ valet,ſed omnes ſunt
hæredes ſublato tẽpore,& ſic loquitur Alex.*d.conſ.*162.*nu.*8.*li.*2.
☞ Vide,*Hæres ſemel non poteſt deſinere eſſe hæres, & quando ſecus.* Concl.46.
57 † Limita;quia hæreditas nõ poteſt ex die,vel ad diẽ dari.*l. hæredi-*
*tas ad diẽ.ff.de hær.inſtit.*Petr.de Anch.*conſ.*47.*Pro clariori deciſione,in*
*pr.*Ruin *conſ.*206.*n.*23.Caſtr.*conſ.*409.*Quia hic,in pr.ver.ſecundo di-*
58 *co li.*1.† Extende; quia qñ aliquis inſtituitur hæres ad vitã, & poſt
mortẽ primi hæres alius inſtituitur,ſecundus nõ erit hæres dire-
ctus,ſed fideicõmiſſarius.Ang.Aret.in §.*hæres,Inſt.de hær.inſt.*Bald.
in *l.ita miles hæredem.ff.de teſtam.mil.* Alex.*conſ.*162. *Circa primum,lib.*
2.*n* 8.Iaſ.poſt alios in *l.extraneum.C.de hær.inſt.n.*4. & primus cen-
ſetur grauatus onere fideicõmiſſi,& detrahere poteſt Trebellia-
☞ nicam.Caſtr.*d.conſ.*409.*in pr.ver.ſecundo dico.lib.*1.Vide, *Subſtitutio*
59 *pupillaris ad hoc vt valeat,quæ requirantur.Concl.*822.† Extende; quia
non poteſt hæres inſtitui cũ prohibitione perpetuæ adminiſtra-
tionis, antequã ſoluerit legata,ſed interim exequutor ſoluat le-
60 gata.Petr.de Anch.*d.conſ.*47.*in pr.*†Declara;quia teſtator ex cau-
ſa expreſſa poteſt prohibere adminiſtrationẽ hęredi.Petr.de An-
61 char.*d.conſ.*47.*n.*3.† Contrariũ, quod imo poſſit hæres ad tẽpus
incertũ inſtitui, & grauari,vt integram alteri reſtituat hæredita-
tem,plene Cald.*conſ*364.alias 35.*de teſtam.circa med.ver.ſi vero teſta-*
mentum,& ita etiam Caſtr.*conſ.*259.*Omnis difficultas, in pr.per tot.lib.*
1.vbi,quod ſi inſtituatur vxor ſub conditione,*ſi vitã ſeruauerit vi-*
dualem in domo teſtatoris,alias ſi cõtrarium faciat,inſtituit alios, valebit
inſtitutio;quia eſt ad tempus incertum.

Hæredis inſtitutio quibus caſibus non valeat, prout facta fuit. Concl. 85.

1 HÆREDIS †inſtitutio non valet facta poſt certum tẽpus;quia
tempus ſubducitũr de medio,ac ſi nõ fuiſſet appoſitũ; ſecus
ſi tẽpus eſſet incertũ, vt puta poſt mortẽ tertii; quia quis hæres
poteſt inſtitui.*l.hæreditas.ff.de hær.inſt.* §.*hæres, Inſtit.eod.tit.*Fed.de
Sen. *conſ.*56. *Domine Franciſce,in pr.* Vide plenius in Concluſione
2 prox.præced.*nu.*44. *& ſeq.*† Rationẽ ponit Fed.de Sen.*d.conſ.*56.
quia incertus dies eſt cõditionalis, quo caſu valet, eueniẽte cõdi-
3 tione;ſecus eſt,ſi dies eſt cert⁹;q̃a ſubducitur.†Rationẽ aliã alle-
gat Chriſt. Port.*Inſt.de hær.inſt.d.*§.*hæres,*quia ſicuti hæreditas nõ
poteſt diuidi in re;q̃a quis pro parte teſtatus,&ꝓparte inteſtatus
4 eſſe nõ poteſt,&ſic ẽt diuiſio non poteſt eſſe in tẽpore.† Amplia;
quia non valet inſtitutio facta cũ maledicto.Bald.*conſ.*430.*nu.*9.
☞ *ver.In contrarium videtur,li.*5.Vide,*Legatum factum cum maledicto non*
5 *valet, & quando ſecus. Concl.*48.† Amplia;quia non valet inſtitutio
facta per errorẽ, vt ſi credidit inſtitutũ eſſe filium ſuum,qui non
erat,non valet.*l.eam quam.C.de fideic.*Bald.*conſ.*430.*nu.*9.*ver.quæri-*
☞ *tur ergo.li.*5.*& in fi.ver.aut è contra pater.* Vide, *Error expreſſus quando*
6 *vitiet actum in iudicialib.& quando ſecus.Concl.*322.† Extende; quia
non valet inſtitutio ex falſa cauſa;vt ſi quis inſtituat,vt filium,eũ,
qui non eſt.*l ſi pater C.de hæred.inſt.* vbi Bart.& alii; quia debentur
bona,& hæreditas venientibus ab inteſtato, Iaſ.in *l.neq; profeßio.*
*n.*5.*C.de teſtam.*vbi Caſtr.&alii.Alex.*conſ.*88.*n.*17.*li.*7.Barb.*conſil.*
7 27.*n.*5.*li.*1.Pariſ.*conſ.*12.*nu.*227.*lib.*2.Grat.*conſ.*150.*li.*2.† Extende;
quia procedit tam in filio ſpurio legitimato hærede inſtituto vt
filio,qui non eſt filius; quia non valet inſtitutio, ſed neque valet
ſubſtitutio illi facta de filiis illius; quia licet contemplatione ſui,
& non patris cenſeantur ſubſtituti;tamen adhuc ſubſtitutio eua-
neſcit,ſi filius nõ eſt talis; ergo neq; nati ex eo ſunt nepotes ex fi-
lio,ita plene Alex.*d.conſ.*88.*Omißis tribus,n.*17.*& ſeq.* vbi apoſtilla
8 in *verb.vitiaretur,li.*7.† Extende,vt procedat ampliatio etiã quan-
do pater errauit; quia credit filium fuiſſe partum ſuppoſitum,&
erat vere filius; quia non valet inſtitutio, Bald. eodem *conſ.*430.
*circa fi.ver.amplius ad declarationem.li.*5. † Extende; quia inſtitutio 9
filii legitimati eſt nulla, ſi legitimatio nõ valet Caſtr.in *d.l.eã quã,*
*n.*4.*C.de fideic.*vbi,quod pertinet ad venientes ab inteſtato, Cor.
in *l.ſi pater.C.de hær.inſt.*Iaſ.in *l.neq; profeßio.n.*8.*C de teſtam.*Ang.*cõſ.*
93.*col.*3.*in fi.v.deſcendo nunc ad principale.* Dec.*conſ.*288.*Quæritur,col.*
2.Pariſ.*conſ.*12.*n.*227.*li.*2.Grat.*conſ.*158.*li.*2.Rol.à Vall.*conſ.*49.*nu.*
23 *li* 3. Vide, *Filiatio eſt probanda ab eo,qui dicit ſe filium.Concluſ.*343. ☞
† Reſtringe,qñ pater non errauit,puta quia non credidit filium, 10
& non erat,vel etiam,qñ credidit filium,& erat filius; quia tunc
valet inſtitutio.Bald.*d.conſ.*430.*in fi.ver.aut nõ putauit.li.*5.†Decla- 11
ra; quia in dubio præſumitur credidiſſe eum filium, ſi tanquam
talem educauit,niſi aliter conſtet, eum ſciuiſſe impedimentum,
per quod mulier generare non potuerit;quo caſũ, niſi conſtaret
de contraria crudelitate,præſumeretur credidiſſe id,quod natu-
ra dictat.Bald.*d.conſ.*430.*in fi.ver.aut eſt dubiũ.li.*5.†Reſtringe;quia 12
licet non valeat inſtitutio facta per patrẽ,qñ errauit,vt ſupra:ta-
men ſecus eſt, qñ dubitauit, & propterea mediã viã elegit,puta
inſtituendo talẽ hæredẽ in totum,vel in parte, quẽ aſſeruit edu-
caſſe;quia ſiue ſit filius, ſiue non, videtur teſtator mediã viã ele-
giſſe dubitans;ideo valet teſtamẽtũ, &inſtitutio.Bald.*d.conſ.*430.
*Titius habebat,per tot.*vbi eſt caſus.*li.*5.† Amplia; quia ſi pater inſti- 13
tuit filiũ & deſcẽdentes ex eo ſuos hæredes, licet ſint inſtituti co-
pulatiue,tamen talis inſtitutio habet locũ ordine ſucceſſiuo;quia
vbi cadit ordinata charitas, cẽſentur inſtituti ordine ſucceſſiuo,
videl.pater ad vitã, & deſcendentes poſt mortẽ patris.Bald.*conſ.*
492.*Non eſt dubium.li.*2.quod duplicatur *conſ.*303.*li.*3.Vide, *Ordo* ☞
*ſucceßiuus quando attendatur.Concl.*199.† Amplia; quia nõ valet in- 14
ſtitutio hæredis; quæ habet in ſe repugnantiam.*l.vbi repugnantia.*
*ff.de reg.iur.*ita arguit Ang.*conſ.*358.*Inſtitutio facta,in fi.*vbi, ſi hæres
inſtituitur in dimidia cũ expreſſa prohibitione, quod non poſſit
habere, niſi dimidiã hæreditatis; quia alio non dato hærede erit
nulla;quia eſſet neceſſario pro parte teſtatus,& pro parte nõ; ni-
ſi dicamus causã teſtati trahere ad ſe causã inteſtati, vt ibi.† Ex- 15
tende in legatis;quia vbi eſt repugnãtia, quæ nõ poteſt concilia-
ri,vitiãtur. Vide,*Repugnãtia non admittitur,ſed potius actus ãnullatur.* ☞
*Concl.*203.†Reſtringe;quia valet inſtitutio hęredis facta cũ hoc, 16
ꝙ nõ poſſit eſſe hæres, niſi prius ſatisfaciat omnia legata, & im-
pleat omnia cõtẽta in teſtamento Iaſ.*conſ.*110.*in ſecundo dubio,lib.*1.
† Amplia;quia nõ valet, ſi fiat inſtitutio hęredis ad interrogatio- 17
nẽ,& importunitatẽ alterius, qñ teſtator eſt moribundus, & de
omnib.reſpõdet, ꝙ ſic. Vide, *Teſtamentum ex quib. non poßit dici nul-* ☞
*lum ex defectu voluntatis, & quando ſecus. Concl.*133.†Limita;quia va- 18
let inſtitutio hęredis facta poſt, vel vſq; ad tẽpus incertũ.vide cõ-
cluſ. præc.in fi.† Extende, vt idẽ ſit in ſubſtitutione facta incapa- 19
ci inſtituto, puta ſi ſpurio fuit ſubſtitutus locus pius, ſi inſti-
tutus deceſſerit ſine filiis;quia mortuo teſtatore, licet inſtitutus
ſit incapax:tamẽ nõ eſt locus ſubſtitutioni cõditionali,dũ pẽdet,
nec veniẽtes ab inteſtato ſuccedũt, ſed ex quo tẽpus eſt incertũ,
remanet in ſuſpẽſo.Ruin.*conſ.*97.*n.*5.*& ſeq.li.*2.vbi *n.*7.dicit,quod
interim debet dari adminiſtrator veniens ab inteſtato cũ onere
reſtituendi, iuxta not.per Bart. & alios in *l.ſi quis inſtituatur.ff.de*
*hær.inſt.*Capr.*conſ.*69 *n.*14.*ver.circa quæ cadit dubitatio.*Vide in Cõ-
cluſ.prox.ſeq. † Amplia; quia hæredis inſtitutio nõ valet facta in 20
codicillis;quia hæreditas neq; dari, neq;adimi poteſt in codicil-
lis.Soc.*reg.*2.*Hæreditas per fideicõmiſſũ,* vbi reſtringit quatuor mo- ☞
dis. Vide plenius,*Codicillis quando hæreditas dari, vel adimi poßit,vel nõ.*
*Concl.*406.

Hæredis inſtitutio pendens ex àlieno arbitrio nõ valet,& quando ſecus. Concl.86.

HÆREDIS †inſtitutio pẽdens, ſeu collata in arbitrium alienũ, 1
tanquã incerta,&captatoria,non valet.*l.illa inſtitutio.ff de hær.*
*inſt.*Vide,*Captatoria voluntas quæ dicatur, vel non. Concl.*62.† Amplia; 2
vt procedat nedum in inſtitutione,ſed etiã in ſubſtitutione,quia
ſubſtitutio eſt ſecunda inſtitutio per ꝑdicta. † Limita in inſtitu- 3
tione filiæ,vel filii facta in ea portione,quam exequutor declara-
bit; quia cum debeat habere legitimam filius iure inſtitutionis,
ſatis dicitur certa, ex quo non poſſunt exequutores arbitrari in
minori quantitate,quã importet legitima.Bald.*conſ.*449.*Punctus*
*q.in pr.li.*3.† Limita;quia non dicitur captatoria, qñ non eſt com- 4
miſſa libero arbitrio alterius; quia valet, ac ſi eſſet facta ad pias
cauſas.Cuma.*conſ.*131.*Magiſter Ioãnes,in pr.& conſ.*108.*Teſtator lega-*
uit,in pr.† Limita;quia valet legatum factum vxori,vt diſtribuat, 5
prout teſtator in ſecreto ſibi dixit;quia nõ eſt captatoriũ, ſed de-
betur,nec tenetur in causã piam diſtribuere.Cuma.*d.conſ.*108.*in*
princip.

prin.& per tot. vbi, quod acquiritur hæredi, ſi moriatur vxor, ante-
6 quam adita ſit hæreditas. † Declara; quia imo hæres non tenetur
ſoluere legatum factum etiam pro anima ad volũtatem & diſpo-
ſitionem certorum exequutorum, niſi ipſi vt teſtes prius depo-
nant mentem teſtatoris; quia poſſet dici captatoria. Bald. *conſ.* 482.
Quia deus auolus. circa fin. lib. 4. Vide, *Exequutores ad pias cauſas quali-
ter, & quibus poßint diſtribuere. Concl.* 531.

Hæredis inſtitutio ex quibus deficiat, vel non. Concluſ. 87.

1 HÆRES † inſtitutus ſi moriatur ante teſtatorẽ, euaneſcit inſti-
tutio, nec trãſmittit aliquid. Caſtr. *conſ.* 292. *Quia in puncto, in
2 pr. v. ſed dubium eſt, lib.* 1. † Amplia; quia hæres inſtitutus ſub cõditi-
one caſuali, ſi decedat poſt teſtatorẽ ante cõditionis euentum, nõ
eſt hæres, neque tranſmittit aliquid ad ſuos. Bald. *conſ.* 80. *Punctus,
3 ſuper quo petitur, in fi. lib.* 4. † Reſtringe in filio, q debet habere legi-
timã iure inſtitutionis; quia reiicitur de legitima omnis cõditio.
4 Bald. *d. conſ.* 80. *in prin. lib.* 4. † Reſtringe, niſi eſſet dati plures hære-
des; quia licet alii moriãtur viuo teſtatore; ſi tamẽ vnus ſuperui-
uat, ille erit hæres in ſolidũ per ius accreſcẽdi. Bal. *conſ.* 36. *Proponi-
5 tur. n.* 2. *v. ex hoc ſuppoſito. lib.* 3. † Amplia; quia ſi teſtator inſtituit ſo-
rorẽ hæredẽ, & ſi ea viuẽte filii ſororis effecti fuerint maiores, il-
los ſubſtituit in hæreditate, alias ſubſtituit Petrũ, mortua ſorore,
viuẽte teſtatore, cuius filii nõ erãt maiores, euãeſcit inſtitutio ſo-
roris, & ſubſtitutio filiorũ ſororis, etiã ſi filii perueniſſent ad æta-
tẽ tẽpore mortis teſtatoris, ſed Petrus ex vulgari erit hæres, qui
reſtituere tenetur ex fideicõmiſſo filiis ſororis hęredibus inſtitu-
6 tis in codicillis. Caſtr. *d. conſ.* 292. *Quia in puncto. in pr. lib.* 1. † Amplia;
qa ſi inſtitutio fiat de fratribus Minoribus, qui nihil poſſũt habe-
re, nõ valet, de quo vide Ant. Gabriel. *lib.* 4. *tit. de hæret. inſtit. Concl.* 1.
Inſtitutio facta de fratrib. Minoribus. Vide, *Fratres Ordinis Minorum. Cõ-
cluſ.* 465. vbi plenius poſui. Vide, *Subſtitutio an valeat facta hæredi de-
cedenti ante teſtatorem, & quando ſecus. Concl.* 851.

Hæredis inſtitutio facta ad nutum non valet, & quando ſecus, & quid ſi ad interrogationem. Concl. 88.

1 HÆREDIS † inſtitutio facta ab eo, qui nõ poteſt loq ex accidẽti
nõ valet, niſi ſcribat nomẽ hæredis; ideo ſi ad interrogationẽ
Notarii annuat capite tãtũ, nõ valet *l. hæredes palam, in prin. ff. de teſt.*
2 Cald. *conſ.* 369. alias 40. *in pr. de teſtam.* † Extẽde; quia etiã inter libe-
ros nõ valet hæredis inſtitutio ad nutũ facta; Ang. *conſ.* 258. *Teſtator
3 fecit. in prin.* † Amplia; quia nec valet inſtitutio hæredis facta ad in-
terrogationẽ alterius, Bald. *conſ.* 174. *Quidam D. Ribald. lib.* 3. per *l. iu-
4 bemus. C. de teſtam.* † Cõtrariũ tenet Bal. quod imo valeat inſtitutio
hæredis facta per teſtatorẽ ad interrogationẽ, quãdo teſtator ſci-
ebat articulate loqui, Bald. *conſ.* 118. *Super primo, n.* 2. *v. ſuper ſecundo.
5 lib.* 4. † Extẽde; quia valet inſtitutio facta ad interrogationẽ Nota-
rii ab eo, qui ſcit loqui articulate, etiã ſi extet ſtatutũ, quod Nota-
rius nõ ſcribat, niſi id, quod teſtator ore proprio dixerit circa hæ-
redis inſtitutionẽ; quia ſtatutũ intelligitur ſecundũ ius cõmune.
6 Bald. *d. conſ.* 118. *v. ſed conſiderata forma lib.* 4. † Declara, vt ãpliatio nõ
7 procedat fauore piæ cauſæ. Bald. *d. conſ.* 174. *in prin. lib.* 3. † Declara;
quia ſi teſtator poteſt articulate loqui; quia nõ eſt oppreſſus mor-
te, & ſi ad interrogationẽ affirmet, *volo*, ſufficit; ſi vero eſt oppreſ-
ſus morte, nõ ſufficit, q affirmet, niſi explicite dicat, *volo*, vel *placet*,
8 ita quod cõſtet eũ intelligere, Ægid. *conſ.* 1. *n.* 32. *v. q. d ergo.* † Decla-
ra, vt plene per Menoch. *conſ.* 45. *per tot.* vbi hoc pleniſſime expli-
9 cat, quãdo valeat, vel nõ. † Amplia, & eſt regula, q hæredis inſti-
tutio nõ valet facta in teſtamẽto nũcupatiuo, niſi teſtator ore ſuo
nũcupet, hoc eſt, nominet hæredẽ, ſi poteſt loqui, vel ſcribat. Æg.
d. conſ. 1. *n.* 32. *v. circa ſecundum*, vbi, quod nominare debet corã teſti-
10 bus audiẽtibus, & intelligẽtibus. † Extẽde in tãtũ, vt neq; ſuffici-
at, ſi teſtator tradat ſuũ teſtamẽtũ ſcriptũ Notario ad legẽdũ corã
teſtib. & illud legatur, & rogetur; quia ex quo nõ nominauit hæ-
redẽ ore proprio nõ valet. Ægid. *d. conſ.* 1. *n.* 32. *v. iuxta quod quæritur.*
11 † Vide omnino Menoch. *lib.* 4. *præſumpt.* 19. vbi ponit tres opinio-
nes; prima eſt, quod nõ valeat hæredis inſtitutio nutu, vel præſũ-
ptionibus; quia requiritur expreſſio, vt ſupra; ſecunda, quod imo
valeat; quia præſumptio eſt probatio manifeſta; tertia eſt decla-
ratoria, quod valeat, ſi ex ſcriptura oriatur præſũptio, alias ſecus.
12 † Reſtringe tribus caſibus, in milite, in patre inter filios, & fauo-
re piæ cauſæ; quia valet teſtamẽtũ nutu, & inſtitutio hæredis ex
13 præſũptionibus, vt idẽ Menoch. *lib.* 4. *præſumpt.* 19. *n.* 10. *& ſeq.* † Li-
mita, ſi adeſt clauſula codicillaris; quia ſaltẽ valebit in vim fidei-
cõmiſſi; quia nutu poteſt legari, & fideicõmiſſũ relinqui, ideo ve-
niẽtes ab inteſtato hæredes erũt, & reſtituẽt ex fideicõmiſſo huic
per nutũ inſtituto. Cald. *d. conſ.* 369. alias 40. *de teſtã.* Vide, *Clauſula
codicillaris operatur multa, & quando ſecus. Concl.* 292. † Cõtrariũ tenet 14
Ægid. Bellã. *d. cõſ.* 1. *n.* 33. quod hæc clauſula nihil operatur, ex quo
nõ eſt hæres nũcupatus, nec poteſt dici inſtitutus; ſed tamẽ argu-
mẽtũ Bella. cõfũditur; quia ſupra proxime, *v. itẽ q. d ſi hæred.* tenuit
valere nutu fideicõmiſſũ; ergo nõ valet hęredis inſtitutio directa,
ſi nõ eſt nominatus, ſed obliqua ſecus. † Limita in legato; quia va- 15
let legatũ factũ ad nutũ, etiã ad interrogationẽ alterius. Bald. *conſ.*
445. *Super prædictis. n.* 2. *v. circa ſecundum. lib.* 3. & *conſ.* 118. *Super primo.
n.* 2. *v. ſuper ſecundo. lib.* 4. Vide, *Legatum nutu, & aliis modis fieri poteſt.
Concl.* 34. † Extẽde idẽ in fideicõmiſſo; quia valet nutu factum, vel 16
ad interrogationẽ. Ægid. *d. conſ.* 1. *n.* 32. *v. itẽ q. d ſi hæredẽ.* † Limita; qa 17
inſtitutio hæredis facta ad interrogationẽ valet, quando facta eſt
per verba geminata, videlicet, *voglio, che ſia hærede il tale, & lui habbia
la mia hæredita*; id eſt, *volo, vt talis ſit hæres, & meam hæreditatem habeat*,
quia etiã ſi ſit nulla inſtitutio propter præteritionẽ filiorum, vale-
bit vt fideicõmiſſum Bald. *conſ.* 174. *per tot. lib.* 3. † Limita; quia valet 18
teſtamẽtum nuncupatiuum, licet nõ nominetur hæres à teſtato-
re, ſi illum præſentẽ oſtẽdat, ita quod conſtat ſenſiſſe de eo, Ægid.
d. conſ. 1. *n.* 32. *v. quod ſic probo.* † Limita; quia valet teſtamentum, & 19
hæredis inſtitutio facta ad nutum, ſi interuenit ſcriptura eius, qui
teſtatur. Ang. *conſ.* 258. *per tot.* † Extẽde, vt procedat, etiam ſi agatur 20
de reuocando primo teſtamento, in quo erat inſtituta pia cauſa;
& in quo erat clauſula codicillaris, Ang. *d. conſ.* 258. *per tot.* vbi eſt
caſus. Vide, *Mutus ſine loquela poteſt multa, & quæ non. Concl.* 440.

Hæres dicitur inſtitutus in re certa, & quando efficiatur vniuerſalis, & ad quæ teneatur. Concl. 89.

HÆRES † inſtitutus in re certa, vel habẽs legatũ rei particula- 1
ris iure inſtitutionis, efficitur hæres per ius accreſcendi, alio
hærede vniuerſali non adeũte, *l. quoties. § . ſi duo. ff. de hæred. inſtit*: vbi
Bar. & alii plenius in *l. ex facto. la ſeconda. ff. eod.* Vide, *Inſtitutus in re
certa quãdo qs dicatur, vel nõ. Cõcl.* 228. † Amplia; quia imo filius hæ- 2
res inſtitutus in re certa à patre cũ clauſula, *pro portione hæreditaria
eum tãgẽte*, licet inſtituat alios filio[s v]niuerſales; tamẽ pro rata eſt
hæres vniuerſalis, & tenetur pro [illegible] ad onera impoſita perſonæ
defũcti pro rebus Soc. pulchre *conſ.* 243. *in fi. v. poſtremo lib.* 2. † Am- 3
plia; quia hæres in re certa dicitur hæres vniuerſalis, quãdo alius
hæres vniuerſalis nõ eſt datus. Menoch. *conſ.* 224. *nu.* 35. *& n.* 52. † 4
Amplia; quia hæres dicitur in re certa inſtitutus in medietate bo-
norũ ſtabiliũ. Cuma. *Cõſ.* 109. *Teſtator inſtit. in pr.* † Amplia; quia ſi 5
teſtator inſtituit vnũ hæredẽ in medietate bonorũ ſtabiliũ; & ali-
ũ hæredẽ in alia medietate, nec nõ & in bonis mobilibus, & me-
dietate ſtabilium, & actionibus; quia vterque eſt inſtitutus in re
certa; ideo quia non datur hæres vniuerſalis, vterque eſt vniuer-
ſalis, & pro rata tenetur ad debita, legata, & ad æs alienum, Cuma.
d. conſ. 109. *in prin.* † Declara ſecus eſſe, ſi quota ſit hæreditatis, pu- 6
ta, tertia, quarta, vel alia quota; quia cum hæreditas ſit quid vni-
uerſale, hæres in quota eſt hæres vniuerſalis pro rata. Abb. in *c.
Raynutius, n.* 27. *de teſtam.* † Amplia; quia nedum inſtitutio in re cer- 7
ta, & in quãtitate trahitur ad vniuerſalem inſtitutionem, ſed etiã
ſubſtitutio facta verbis directis; ſecus ſi eſt facta per fidei cõmiſſũ
ſubſtitutio; quia nunquã trahitur ad vniuerſalẽ Bald. *conſ.* 223. *Sub-
ſtitutio facta. lib.* 4. † Limita ſecus eſſe in filia, cui pater legatũ fecit 8
pro dote; quia ſi nõ eſt iure inſtitutionis, dicitur præterita, & non
habet ius accreſcẽdi, hærede non adeũte ex legato dotis Bald. *con.*
109. *Licet filiæ ſit relictum. lib.* 1. † Limita in filia expreſſe exhæredata 9
propter viã luxurioſã; quia licet pater in eodẽ teſtamẽto relinquat
aliquid iure inſtitutionis eidẽ exhæredatæ; tamẽ erit ſimplex le-
gatum. Bald. *conſ.* 253. *Filiafamilias, circa fi. v. nec obſtat. lib.* 2. Vide, *Le-
gatum an proprie dicatur factum filiæ inſtitutæ in certa quantitate. Concl.*
143. † Limita; quia imo hæres inſtituta in vſufructu tãtum, nõ po- 10
teſt per ius accreſcendi effici hæres vniuerſalis; tum propter di-
ctionẽ, *tãtum*; tum etiã, quia natura vſusfructus nõ patitur tãquã
inſtitutus in re incerta, non autẽ in re certa; & quia cum pẽdeat à
proprietate, poteſt ad ſe trahere proprietatẽ. Bald. plene *conſ.* 273.
Factum ſic ſe habet, Titius, lib. 4. † Reſtringe, quãdo hæres in vſufru- 11
ctu non habet hæredẽ alium, nec cohæredẽ vniuerſalem, niſi poſt
mortẽ, & dicitur grauatus fideicommiſſo poſt mortẽ. Menoch.
conſ. 277. *n.* 63. vbi dicit veriorẽ, & magis *communem. Reſtringe *
† limitationẽ, vt non procedat reſpectu taxatiuæ, quãdo in re cer- 12
ta eſt inſtitutus etiã taxatiue is, qui ex præteritione poterat dicere
teſtamẽtum nullum; quia tunc non dato alio hærede vniuerſali,
per ius accreſcẽdi erit hæres vniuerſalis. Bald. *conſ.* 274. *Ad euidẽtiã
ſciendum eſt. lib.* 4. *in prin.* Vide, *Ius accreſcẽdi in quibus locum habeat, vel
non. Concluſ.* 565. † Reſtringe; quia imo legatarius vſusfructus in- 13

ſtitutus hæres in vſufructu dicitur in re certa, & per ius accreſcēdi poteſt eſſe hæres.Bald.*conſ.*272.*In cauſa egregiæ.n.*3.*& ſeq.lib.*5. Vide pleniſſime ſupra, *Hæredis inſtitutio quando poßit fieri ſub cōditione. Concl.* 84. Vide plenius, *Vſufructuarius quando hæres, vel legatarius*
14 *exiſtat.Concl.*307.† Limita; quia ſubſtitutio verbis directis facta in re certa, vel etiam inſtitutio, nunquā trahitur ad vniuerſalē, quā-
15 do ſequeretur abſurdū, Bald.*d.cōſ.*223.*lib.*4.*per tot.*† Limita, quādo hæres inſtitutus eſt in re certa, & iuſſus eſt, plus petere non poſſe; quia etiā ſi præmoriatur teſtatori hęres vniuerſalis, iſte inſtitutus in re certa nō efficitur vniuerſalis, ſed ad cauſā inteſtati reducitur volūtas, vt ſuccedāt hæredes ab inteſtato.Bald.*conſ.*150.*Factum ſic ſe habet.n.*3.*v.ſecundum dubium, & conſ.*151.*in fi.v.ex hoc appa-*
16 *ret,lib.*4.quod eſt reſpōſiuum cōſilii præcedentis. † Contrarium tenet Ang.*conſ.*168.*Teſtator in omnibus.n.*4.*vſque in fi*, vbi, quod filia inſtituta in re particulari, & iuſſa plus petere non poſſe dato hærede vniuerſali cū prohibitione, ne poſſit alienare, & ſi alienabit, priuatus ſit hæreditate, tenet, quod accreſcat filiæ cohæredi hoc caſu; quia ex iure ſuperuenienti non eſt iuſſa plus petere nō poſſe,
17 ſed rebus ſtantibus.† Hæres in re certa non tenetur ad debita de-
18 functi, ſed hæres vniuerſalis.Bald.*conſ.*126.*Si teſtator lib.*3.† Declara, niſi hæreditas eſſet non ſoluendo; quia tenerentur cōcurrere. Bald.*d.conſ.*126.*lib.*3.quod ego crederem verum, quando adiuiſſet
19 hæres vniuerſalis cum beneficio, alias non. † Declara, niſi hæres particularis eſſet filius inſtitutus in re certa pro ſua portione hæreditaria; quia tenebitur ad onera pro rata debita à defuncto patre, ita Socin.*conſ.*243.*præſenti conſultatione, in fin. lib.*2.

Heremita gaudet priuilegio clericali, & quando Concluſ. 90.

1 HEREMITA, † qui nō eſt alicuius ordinis approbati per Sedem Apoſtolicam, gaudet priuilegio clericali.16.*quæ.*1.*cap. qui veri*, vbi gloſſ.Io.& idē dicit Calder.*conſ.*121.*in prin.v.pro hac parte*, alias 7.*de iudic.*Anton.de Butr.*conſ.*19.*n.*19.*v.vnde ex hoc ſatis.*Amplia;
2 † quia habentes in oratoriis etiam priuatis, & heremitæ, & alii in ſtatu pœnitentium, prout ſunt Ieſuati approbati ab Eccleſia, ſunt ſuppoſiti Epiſcopo, & habētur pro Eccleſiaſticis perſonis, & gaudent priuilegio fori Eccleſiaſtici, neq; ad aliū ſuperiorē compelli poſſunt; quia eorum caput eſt Chriſtus: ideo Papa, Epiſcopus, & Parochianus ſunt eorum ſuperiores. Ant.de Butr.*d.conſ.*19.*n.*19.*v. vnde eſt hoc ſatis.*Vide, *Beghinæ, & Fratres Tertii Ordinis an ſint Eccleſiaſticæ perſonæ, & eorum priuilegia. Concl.* 32. Vide, *Fratres Tertii Ordinis an ſint Eccleſiaſtici, vel non.Concl.* 470.

Hæreſis quæ dicatur, & in quibus cadat. Concl.91.

1 HÆRESIS † dicitur quaſi diuiſio ab vnitate fidei, *l.ſi duas.* §.1.*ff. de excuſ.tut.*Old.*cōſ.*210.*v.circa primum.*Cald.*conſ.*125.*in prin.*alias 11.*de iud.* vbi, quod proprie Iudæus non eſt hæreticus; quia nō diuiditur ab vnione, ſed punitur pœna hæretici, & duplicatur *cōſ.* 489.alias 2.*de Iudæis.*Calder.*conſ.*496.alias 5.*in princ.de hæretic.* Gemin.*conſ.*53.*in prin.v.tertio præmitto*, vbi, quod dicitur quaſi diuiſio ab hæreo, hæres, quaſi nimium hærēs ſuæ opinioni. † Idē dicitur
2 hæreſis quaſi elexis ab eligo, eligis, cum quis nō ſequutus doctrinam Chriſti, vel Apoſtolorum, vel Romanæ Eccleſiæ, eligit ſibi nouam, & falſam credulitatem, contra quos Apoſtolus ad Galatas: *Si Angelus de Cœlo aliud euangelizauerit vobis, anathema ſit.* Oldr. *conſ.*210.*in prin.v.circa primum*, & idem repetit Gemin. *conſ.*54.*ter-*
3 *tio præmitto.*Hæreſis † habet principium, & complementū; principium, videlicet errorem; cōplementum, videlicet pertinaciam.
4 Oldrad.*d.conſ.*210.*in prin. v. circa primum.* † Hæreſis eſt maximum crimē; quia habet punitionem criminalē, & ciuilem, poſteritatē hæretici infamat perpetuo, & in eo omnia cognitionum genera
5 concurrunt.Oldrad.*d.conſ.*210.*in prin.*† Manifeſtūs hæreticus dicitur is, qui hæreſim manifeſtam exercet, prout ſi baptizat imagines, ſi rebaptizat baptizatos, & alias abutatur ſacramentis. Clar. in §.*hæreſis.num.*24.*ver.ſed hic incidenter.*

Hæreticus vt quis dicatur, multa requiruntur, & quæ. Concl.92.

1 IVDÆI, † & infideles, licet proprie hæretici dici non poſſint, & in eis nō cadat hæreſis; quia nō diuiduntur ab vnione fidei, quam nunquā habuerūt; tamen pœna hæretici poſſunt puniri.Calder.
2 *conſ.*125, alias 11.*de Iudæ.in prin.*† Et quod Iudæi, pagani, & alii infi-
* deles, qui nō ſunt baptizati, nō poſſint dici proprie hæretici, *cō-
3 munis eſt opinio, de qua Clar.in §.*hæreſis.n.*2.† Declara, niſi fuiſſēt baptizati, & poſtea abnegaſſent.Oldr.*conſ.*36.*Infraſcripti ſunt.*Secundū † requiſitū eſt, quod ſcienter quis erret à fide Catholica, 4
approbādo falſa pro veris, incerta pro certis, & è conuerſo. Clar. *d.*§.*hæreſis.n.*2.vbi dicit*communē. † Et ideo is, qui credēs illud, q *
credit Sancta Mater Eccleſia, & ſic habens fidē implicitam; erraret etiā in iis, quæ ſunt fidei ex naturali ratione, prout ſi crederet patrē maiorē, vel priorē filio, non eſt hæreticus, ſi hunc errorem nō defendat, ita Innoc.in *cap.* 1. *in vltimis verbis, per illum tex.de ſum. Trinit.& fid.Cathol.*quæ refert Clar.*d.*§.*hæreſis,n.*2.vbi alios citat, vbi dicit eſſe notanda verba. † Tertium requiſitū eſt; quia licet di- 6
catur, quod dubius in fide eſt hæreticus; debet tamē intelligi, dūmodo in tali dubietate habuerit firmitatē animi; & pertinaciam, propter quā perſeueret in illa dubitatione, alias ſecus Clar.*d.*§.*hæreſis n.*2.*in fi.*† Quartū requiſitū eſt, quod ſponte, & nō metu mor- 7
tis, vel tormentorum, vel alia cauſa neceſſitatis quis neget fidem, Chriſtū, & Sacramēta; 4 a licet mortaliter peccet, & grauiſſime; tamen non dicitur hæreticus, licet ſit recōciliandus. Cald.*conſ.*4. *tit.de hæret.*Clar.*d.*§.*hæreſis.n.*3.*v.ſed nunquid.*† Ego tamē vidi, quod 8
tēpore fel. rec. Pii V. claſſe Turcarum à Chriſtianis direpta, multiſq; ad Vrbē captiuis adductis fuerūt nōnulli igne cremati, qui cōperti fuerūt Chriſtiani renegati; alii vero ſalui retēti ex eo; quia valde perſtiterant in pugna, & ceſſante timore, vt Turcę, paſſi ſūt ſe duci captiuos. † Quintū requiſitū eſt; quia occultus hæreticus, 9
qui nec verbo, nec ſcriptis, nec facto aliquod ſignū hæreſis oſtendit, licet corde ſolo ſit hæreticus, nō iudicatur, neq; incurrit pœnam excommunicationis, neque alias pœnas hæreticorum; quia Eccleſia non iudicat de occultis, communem*opinionem The- *
ologorum dicit Clarus *d.*§.*hæreſis.n.*23.*v.quæro, an occultus*, & in omnibus remitto me ſemper Sanctæ Matri Eccleſiæ.

Hæreticus quis dicatur, vel non. Concl. 93.

HÆRETICVS † dicitur, qui falſas, & nouas opiniones gignit, ſe- 1
cundū B.Auguſtinū 24.*q.*3.*cap.hæreticus.* Oldr.*conſ.*210.*Regularis, in prin.v.circa primum.*Cald.*conſ.*496.alias 5.*de hæret.in prin.*vbi, quod hæreticus eſt, qui alicuius tēporalis commodi, gloriæ, vel Principatus gratia nouas opiniones gignit, vel ſequitur, idē tenet Gemin.*cōſ.*54.*in prin.v.tertio præmitto.*† Et qui male dogmatizat de 2
fide, & articulis fidei, dicitur hæreticus. Cald.*conſ.*489.*in pri.*alias 2.*de Iudæis*, quod duplicatur 125.alias 11.*de for.cōpet.*vel ſi male ſētit de articulis fidei ſe ab Eccleſia diuidēdo, proprie dicitur hæreticus.Calder.*conſ.*496.alias 5.*de hæret.in prin.v.tamen proprie*, vbi, quis proprie ſit hæreticus. † Peior eſt hæreticus, quā Iudæus, vel Sara- 3
cenus; quia priuatur dominio, & poſſeſſione bonorum ipſo iure, Cald.*conſ.*281.*n.*2.*v.non obſtat, ſi dicatur*, alias 3.*de locato.*† Et quis di- 4
catur proprie hæreticus, plene Iulius Clarus in §.*hæreſis lib.*5. vbi, quod duobus modis tantū; primus eſt, quādo ſētit de articulis fidei aliter, quā ſentiat Romana Eccleſia; ſecūdus, quādo male ſētit *
de Sacramētis; ipſe vero Clarus tenet, & dicit*cōmuniter hæreticū eſſe, qui habet peruerſum dogma, & gignit opiniones nouas falſas, vel dānatas. † Quæ requirātur, vt quis dici poſſit hæreticus, 5
vide Clar.vbi ſupra, & Vide ſupra, *Hæreticus vt quis dicatur.Conc.*92.
† Amplia; quia hæreticus cēſedus eſt, q leui argumēto à fide Ca- 6
tholica deuiat.*l.*2.*C.de hæret.& Manich.*Oldr.*d.conſ.*210.*in prin.*† Itē qui propoſitionē aliquā contra fidem proponit, vel dicit; quia 7
præſumitur illā credere Cald.*d.conſ.*496.*ante med. v.ex quibus iuribus.*alias 5.*de hæret.*† Amplia; quia hæreticus eſt & manifeſtā hęreſim ſapit inuocare dæmonia, preces nepharias eis emittere, funeſta ſacrificia eis offerre, & in celebratione ſimiliū reſpōſa dæmonū expoſcere. Oldr.*d.conſ.*210.*n.*2.*v.ſicut etiam tradidit.* † Declara, 8
quādo prædicta per modū adorationis fierēt, & per modū reuerentiæ ad quęcunq; finē, & etiam ſi ſine adoratione, & per modū imperandi, vt reſponſum haberetur de eo, quod futurum eſt, vel ſoli Deo conuenit; ſecus ſi per modum imperii ad finem tentandi pudicitiam mulieris vel aliam tentationem; quia non eſſet hæreticum; quia proprium diaboli eſt tentare, & exercens eum per modum imperii ad tentandum non eſt hæreticus, licet peccet. Oldr.*d.conſ.*210.*n.*3.*v.ſed circa hoc.*Gemin.*conſ.*54.*n.*4.*v.venio ad primum, & per totum*, vbi, quod licet ſortilegus proprie non ſit hæreticus; tamen ſecus eſt, quando in ſortilegio attribuitur honor, vel poteſtas diabolo, quæ conuenit Deo, vt ſi fiant ad ſciendum futura, ſi ea credulitate fiant, quod diabolus poſſit mutare vnam ſpeciem perſonæ in aliam, vel ſi dæmō adoraretur; ſecus ſi fiant ſortilegia ea credulitate, quod poſſit ſuggerere, & tentare, & in amorē inducere; quia eſt merum ſortilegium, non hæreſis, maxime *n.*6. *& ſequent.* & vide infra *numer.* 13. *& ſequent.* † Extende, vt hæ- 10
retici ſint, qui credunt in virtute dæmonum aliquid boni poſſe fieri.

11 fieri.Bald.cõſ.95.Regula iuris eſt,n.2.v.illud certe.lib.1.†Extende;quia
ſi dæmõ inuocatur ad pſciẽdũ futura, hoc ſapit manifeſtã hære-
ſim;quia tribuitur diabolo id, ꝙ ſoli Deo cõuenit,ſcire ſcil. futu-
12 ra.Clar.d.§.hæreſis.n.25.v.ſucceßiue.†Et hinc poteſt ſumi prohibitio
artis diuinatoriæ;quia qui crederet firmiter,peccaret vt hæretic⁹
ꝑpter eãdẽ rationẽ;qa attribuit creaturæ id, ꝙ cõpetit ſoli Deo.
13 †Reſtringe;qa ſi diabolus inuocatur,& adhibetur,puta ad tentã-
dã pudicitiã alicuius mulieris,vel aliquid mali;tũc nõ eſt hæreſis;
quia diabolus adhibetur ad id, ꝙ maxime ei cõuenit.Clar.d.§.hæ-
reſis.n.25.v.ſucceßiue,vbi,quod iſto caſu cũ nõ ſit hæreſis,ſed ſortile-
giũ,quod eſt mixti fori,vterque iudex,Eccleſiaſticus,& ſecularis
* poteſt procedere, cõmunẽ * dicit Clar.vbi ſupra,& dicit ita fuiſſe
14 iudicatũ in Romana Curia,& vide ſup.n.9.†Cõtrariũ conſuluit
Barb.conſ.55,lib.1.vbi dixit,ꝙ incantationes,& ſortilegia,quæ fiũt
ad ſciẽdũ cõmiſſa furta,ſapiũt hæreſim manifeſtã,& ꝙ eorum co-
15 gnitio ſpectat ad inquiſitores.†Dicas,quod ſẽper,quod agitur de
inuocatione dæmonũ,ſpectat cauſa ad Eccleſiã,vt prius videat, ã
adſit hæreſis,vel nõ in tali delicto; qa vbi poteſt eſſe ſuſpicio hæ-
reſis,ſẽper cognitio ſpectat ad dominos iudices inquiſitores.c. vt
inquiſitionis.§.prohibemus,de hær.lib.6.& ita ſeruatur. Vide Iul. Clar.
16 in d.§.hæreſis.n.25.†Amplia,quod hæretici dicũtur Iudæi baptiza-
ti,& abnegãtes,& alii cõfouẽtes,& receptãtes,& tãquã hæretici,
17 & de foro Eccleſiæ ſũt puniẽdi,Oldr.conſ.36.Infraſcripti ſunt.†Ex-
tẽde,vt hæreticus,licet nõ poſſit dici Iudæus,& infidelis, qui nũ-
quã fuit baptizatus;quia nõ patitur diuiſionẽ ab vnione;tamẽ nõ
18 poteſt puniri pœna hæretici.Cal.conſ.489.alias 2.de hær.†Amplia;
quod hæretic⁹ eſt,qui tenet,quod homo in ſenectute ſua cogno-
19 ſcẽs carnaliter matrẽ nõ poteſt ſaluari.Old.cõſ.271.in pr.†Amplia;
vt hæreticus ſitis, qui negat Romæ nõ dimitti peccata, ſed à ſolo
10 Deo remitti poſſe.Old.d.conſ.271.v.ſecunda q.n.2.†Item,qui negat
Roman.Eccleſ.nõ eſſe caput, vel nõ habere poteſtatẽ pcipiendi,
vel canones cõdẽdi;quia dicitur hæretic⁹,qui talia credit, vel aſ-
21 ſerit.Cald.conſ.492.circa pr.veri.ſecus ſi crederet,alias 2. de hær.†Am-
plia,vt hæreticus dicatur,qui ſcripturã ſacrã interpretatur aliter,
quã facit Eccleſia Rõ.Ol.d.cõſ.271.n.2.& 3.vbi idẽ dicit in eo,ꝗ ne-
gat Eccleſiæ Rõ.nõ eſſe datũ priuilegiũ primariũ, maxime ſi per-
ſiſtit in hoc, vel ſi interpretatur ſcripturã ſacrã aliter, quã ſpiritus
S.quia proprie eſt hæreticus.Cald.conſ.496.in prin.v.tamen proprie.
22 alias 5.de hær.†Amplia,vt hæreticus ſit,qui de ſacramẽtis aliter ſẽ-
23 tit,quã Rõ.Eccleſia.Old.d.conſ.271.n.3.v.vniuerſi enim.†Itẽ hære-
ticus eſt,qui de fide,& ſacramẽtis aliter ſentit, quã Rõ. Eccleſia.
24 Cald.conſ.493.in pr.v.de ſecundo,alias 2.de hæret.†Amplia,vt is,qui
tuetur hæreticos,& defendit, ſi non vult ſe purgare corã ordina-
25 rio,dicatur hæreticus.Old.d.conſ.271.in fi.†Declara;quia hæreti-
cus largo modo etiã dicitur,ſed nõ proprie ſimoniacus excõmu-
nicatus,qui nouã opinionẽ inuenit, qui priuilegiũ Rõ. Eccleſiæ
infringit,qui eius pcepta tranſgreditur,qui cõtumax eſt,& quili-
bet infidelis,vt per Hoſt.in ſum.de hær.§.1.Cald.conſ.496.in pr.alias
26 5.de hær.†Amplia; quia hæreticus eſt, qui male dogmatizat de fi-
de, & articulis eius.c.inter ſchiſma.24.q.3.Cald.conſ.125.in pri.alias
27 11.de iud.†Extẽde;quia is,qui errat in articulis fidei, & habet per-
uerſũ dogma, vel diuerſas gignit opiniones diſcrepãtes à iudicio
Eccleſię,eſt hæreticus.tex.& gl.in c.1.de vſur.Abb.conſ.ſuo ſuper Ba-
28 ſil.concil.in fi.v.reſtat.col.2.in fi.†Amplia,vt baſphemãs ſciẽter,& ap-
pẽſate dicatur ſapere hæreſim. & poteſt tanquã hæreticus puniri,
etiã ſi ſit Iudæus,& infidelis.Cal.d.conſ.125.in pr.alias 11.de re iud.&
29 concl.prox.ſeq.n.5.†Et ideo qui dicit Deũ nõ eſſe Deũ,dicitur prin-
ceps hæreticorũ.Bald.conſ.95.Regula iuris eſt.n.3.v.item non eſt dubi-
30 um.lib.1.†Amplia;quia dicẽs,& credẽs vſurã eſſe licitã eſt hæreti-
cus,quia Euãgelio cõtradicit: ſecus ſi diceret manifeſtũ vſurariũ
poſſe teſtari; quia cũ cõtradicat ſoli iuri Canonico poſitiuo,non
31 eſt hæreticus.Bald.conſ.334.Præmittendũ,in pr.lib.2.†Amplia;quia
is,qui nõ recipit canonẽ ſanctorũ Patrũ ex cõtẽptu,dicitur hære-
ticus,gl.in c.de libellis,prope fi.20.diſt.& ratio eſt;quia videtur nega-
re poteſtatẽ cõdentiũ;quo caſu eſt clarus hæreticus.Abb.in d.con.
32 in loco præd.†Amplia; quia imo cõtumacia dicitur hæreſis.c.ſi qui
33 presbyteri 81.diſt.Abb.d.conſ.ſuper conci.Baſil.in 3.dubio,n.9.†Amplia;
quia in tribus ſpecieb. hæreſis cõſtituitur; prima ſpecies eſt,ſi ali-
ter ſentit de articulis fidei, quã ſentiat S.Mater Eccleſia; ſecunda
ſpecies,ſi male ſentit de ſacramẽtis Eccleſiæ; tertia ſpecies magis
generalis, ſi habet peruerſũ dogma, vel gignit nouas opiniones
falſas,aut iã dãnatas ab Eccleſia, ſequitur Clarus plene in d.§.hæ-
34 reſis,in pr.†Exẽpla poſſunt poni in eo, qui diceret, & teneret ſim-
plicẽ fornicationẽ nõ eſſe peccatũ,vel periuriũ nõ eſſe peccatum
mortale;quia eſſet hæreticus; quia licet nõ ſit cõtra articulos fi-
dei, neq; cõtra ſacramẽta;eſt tamẽ dogma peruerſũ, & contra il-
lud,quod Eccleſia vniuerſalis tenet Clar.d.§.hæreſis, in pr.vbi alios
citat.†Limita;quia hæreticus nõ eſt is,qui de vſuris fuit cõdẽna- 35
tus,& tanquã de fide male ſentiẽs fuit abſolutus, iniũcta pœnitẽ-
tia,quã nõ impleuit;quia licet is,qui nõ implet pœnitẽtiã,ad pri-
ſtinũ ſtatũ redeat; nõ tamen ad priſtinũ peccatũ. Cald.conſ.493.
circa pri.v.de ſecundo,alias 2.de hær.†Limita;quia ſortilegus ſimplex 36
nõ dicitur hæreticus; quia ſortilegia ſimplicia nõ ſapiũt hæreſim
manifeſtã;quia ponũtur vt crimina diuerſa & diuerſæ imponun-
tur pœnæ,tot.tit.de ſortileg.Old.conſ.210.n.2.v.nunc ergo. Gemi.con.
54.per tot.†Limita;quia præbens pocula amatoria nõ dicitur ma- 37
nifeſte hæreticus.Oldr.d.conſ.210.v.nunc ergo.†Limita etiã in eo, 38
ꝗ propter cõſcientiã hoſtiã non conſecratã ſumpſit; quia non eſt
hæreticus.c.de homine.de celebr.Miſſ.Oldr.d.conſ.210.v.nunc ergo. † 39
Limita;quia hæreticus non eſt ſacerdos,qui in Miſſa,neq; laicus,
qui aſſũpſit in mortis articulo hoſtiã nõ conſecratã.Cal.conſ.495.
alias 4.de hæret.quod eſt Io.Andr.& Io.Cald.†Limita,quod faci- 40
ens aliquas imagines,vel alia ſuperſtitioſa ad prouocandũ amorẽ
mulierum nõ dicitur hæreticus, ſed magis ſuperſtitioſus,Auguſt.
lib.10.de Ciu.Dei,Old.d.conſ.210.n.2.v.imagines vero.Gemin.conſ.54.
n.4.v.de ſecundo,in quo dicitur.†Limita,quod infatuat⁹ amore mu- 41
lieris, ſi aliqua faciat ſuperſtitioſe, vel per ſortilegiũ,aut inuocati-
onem dæmonũ ad finẽ libidinis exercendæ, detrahitur de crimi-
ne,vt hæreticus nõ ſit declarãdus.Old.d.conſ.210.n.4.v.tertia conſi.
Gemin.d.conſ.54.n.4.v.vnde veniendo.†Limita, quod ea,quæ pro- 42
prie non ſunt hæretica manifeſte etiã in homine ſimplici magis
excuſantur; quia ſimplicitati militari aliquid dimittitur. Old.de
hac materia loquens d.conſ.210.n.3.v.ſecunda conſid.†Limita; quia 43
collectio herbarũ cũ ſortilegio & ſuperſtitionib. non ſapit hære-
ſim,etiã ſi in eis ſcribatur cũ ſanguine,vel ſimilia adhibeãtur,quã-
do ea intentione non fiant, quod credatur diabolũ habere pote-
ſtatem,vel herbã ipſã hoc poſſe operari; quia vbi attribuitur cre-
aturis,quod propriũ eſt creatoris,eſt hęreticũ. Gemin.d.conſ.54.
n.5.ver.diſtinguendo,cum ſeq.Vide Concluſ.prox.ſeq.

Hæretica dogmata quæ dicãtur, vel non. Concluſ.94.

ASSERENS†animã ſimul cũ corpore mori hæreticus eſt mani- 1
feſtus,23.quæſt.3.cap.fin.verb.arabit.Fed.de Sen.conſ.252.n.1. † 2
Paradiſũ,& infernũ negãs eſt hæreticus,Fed.de Sen.d.conſ.252.n.
3.v.tertia vero.†Cõſtellationes gubernare homines,& naturã af- 3
firmãs;quia negat gratiã,dicitur hæreſin cõmittere. Fed.d.conſil.
252.n.2.v.ſecunda vero.†Inceſtũ dicens nõ eſſe peccatũ hæreticus 4
eſt,tex.eſt cũ gl.35.q.1.ꝑ tot.Fed.de Sẽ.d.conſ.252.n.3.v.quarta.†Bla- 5
ſphemãs ſcienter,& appẽſate,ac pluries in Deũ, dicitur hæretic⁹,
maxime Iudæus,qui licet non poſſit eſſe hæreticus,poteſt tamen
puniri pœna hæretici Cal.conſ.489.alias 2.de Iudæis,& Concl.prox.
præc.n.28.†Negãs primatũ,& poteſtatem Eccleſiæ Rõ.hæreſim 6
committit.Cal.conſ.493.circ.pr.v.ſecus ſi crederet,alias 2.de hær.†At- 7
tribuens dæmoni, vel creaturæ id, quod ſoli creatori conuenit,
dicitur hæreticus,etiã ſi actus,in quo iſta fiũt,de ſe hęreſim nõ ſa-
piat,vt in ſortilegio, in quo ſi adoratio,honor,& poteſtas dæmo-
ni attribuatur,quæ ſoli Deo conuenit,hæreticum eſt.Gemin.con.
54.n.4.v.de ſecundo,vſque in fi.†Fornicationem ſimplicem non eſſe 8
peccatum affirmans,hæreticus eſt.Capel. Tholoſ.deciſ.346.item
fuit deciſ.vbi Aufrer.ſequitur Clar.§.hæreſis.in pr.†Periurium non 9
eſſe mortale peccatũ affirmans, dicitur hæreticus.Bello.conſ.78.
n.6.ſequitur Clar.d.§.hæreſis.in prin. Non † credens ſacramentis, 10
& articulis fidei, & aliis, quæ ſunt de neceſſitate ſalutis, eſt hære-
ticus verus, & formalis.

Hæreſis crimen eſt fori Eccleſiaſtici abſolute, & quis ſit iudex competens. Concluſ.95.

CRIMEN†hæreſis eſt mere Eccleſiaſticũ.c.vt inquiſitionis.§.pro- 1
hibemus.de hær.lib.6.Rol.à Val.conſ.8.n.5.lib.3.plene Socin.in c.
cum ſit generale.n.22.v.in eadem.gl.ibi,hæreſis.de for.comp.vbi dicit in
tãtum eſſe Eccleſiaſticum & fori eccleſiaſtici,vt etiam ſit incapax
laicus iudex,nec poſſet addere pœnam maiorem;quia non eſt ſuæ
iuriſdictionis vllo modo.†Extende in tãtũ,quod iudex laicus ali- 2
quo modo ſe intromittere non poteſt,cõmunem *dicit Clar.in §. *
hæreſis,n.4.v.hoc crimen,vbi,quod permiſſu Papæ in aliquibus locis
ſeculares interueniũt,ſed ſine licẽtia Papæ non eſt licitũ.Vide,Iu-
dex Eccleſiaſticus quas cauſas trahat ad forum ſuum etiã inter laicos.concl.
446.n.4.vbi extẽditur etiã ad crimina cõnexa hæreſi,vt ſolus Ec-
cleſiaſticus ſit iudex inter laicos.†Amplia,vt nedũ hæreſis,ſed o- 3
mnia alia crimina ãnexa hæreſi ſint Eccleſiaſtica, d.c.vt inquiſitio-
nis,§.ꝓhibemus,de hær.in 6.Cald.conſ.125.in prin.alias 11.de iud.& foro
comp.quod duplicatur 489.alias 2.de Iudæis.†Amplia in tantũ ſpe- 4
ctare ad Eccleſiã ſolã,& iudices Eccleſiaſticos priuatiue ad ſecula-
res,vt ſi Eccleſiaſticus tradat Curiæ ſeculari hæreticũ,nõ poſſit in
aliquo cognoſcere ſecularis, ſcil. an bene, vel male fuerit iudica-
tum,

tum, ſed tenetur exequi omnino. Clar. *d.* §. *hæreſis n.5.v.& ſcias.* Li-
5 mita † quoad capturam; quia poteſt iudex ſæcularis capi facere
hæreticũ, vt illũ tradat Curiæ Eccleſiaſticæ, & ita Mediolani ſer-
uaſſe Senatũ dicit idem Clar. *d.* §. *hæreſis. n.5. v.& ſcias.* † Iudex or-
6 dinarius in cauſa hæreſis eſt Epiſcopus loci, Delegati autem ſunt
inquiſitores hæreticæ prauitatis. Clar. *in d.* §. *hæreſis, nu.6.v.ſed quis.*
7 Extẽde; † quia vterque poteſt abſoluere de hæreſi accuſatũ, ſi vere
nõ eſt hæreticus. & valet abſolutio. Clar. *d.* §. *hæreſis, n.6.v.ſed quis,*
* vbi dicit * communem. † Reſtringe ſecus eſſe in condemnando;
8 quia nõ poteſt fieri cõdemnatio ab altero, ſed debẽt ambo ſimul
* cõdẽnare. Clar. *d.* §. *hæreſis, n. 6.* vbi dicit * communem. † Conde-
9 mnatio autem, quæ fit contra hæreticum de conſuetudine, con-
tinet ſolam declarationem; quod ſit hæreticus, & traditur Curiæ
ſeculari, qui facit eum mori, ita ſeruari dicit idem Clar. *d.* §. *hæreſis,*
10 *n.7.v.ſcias tamen.* † Et ſtatim, quod eſt facta declaratio, non eſt tra-
dendus Curiæ ſæculari, ſed monendus eſt pluries, & hortandus,
vt velit conuerti, & ſi pœniteat, poteſt commutari pœna, niſi ſit
☞ relapſus. Clar. *d.* §. *hæreſis, n.12.v.vnum tamen.* Vide, *Iudex ſæcularis nõ
præſtat brachium ſeculare Eccleſiaſtico ſine cauſæ cognitione, & quando ſe-
cus. Concluſ.* 430. *n.12.& ſeq.*

Hæreticorum opera ſunt prohibita, & qualiter. Concluſio 96.

1 HÆRETICO † damnato, etiam eius ſcripturæ ſunt damnatæ;
quia hæretici auctoris etiã opera ſunt iudicanda talia. Gemi.
2 *conſ.93.n.11. ver.quomodo ergo.* † Amplia, etiam ſi opera ſua ſint vti-
lia; quia nihilominus non ſunt recipienda. Gemin. *d.conſ.93.nu.11.*
3 vbi, quod iſte eſt vnus caſus, in quo vtile per inutile vitiatur. †
Amplia, vt etiam allegans authoritatem, & opera hæretici ſit ſu-
ſpectus, & iudicandus fautor; igitur non ſunt authoritates ſumẽ-
dæ ex operibus hæreticorum etiam vtilibus. Gemin. *d.conſ.93.nu.
11.ver.caueant enim.*

Hæreticus quomodo, & qualiter probetur. Concl. 97.

VIDE plene Maſcard. *Concl.* 855. vbi, quod probatur per teſtes,
☞ & qualiter. Vide eundem *Concluſio.* 856. *An per teſtes ſingulares
probetur.* Vide eundem *Concluſio.* 857. *An per teſtes inhabiles probetur.*
Vide eundem Maſcardum *Concluſio.* 858. vbi, quo pacto probetur.
Vide eundem *Concluſio.* 859. vbi, quomodo ex confeſſione probe-
tur. Vide eundem *Concluſio. ſua* 860. vbi, qualiter probetur per
facti euidentiam. Vide eundem *Concluſi.* 861. vbi, quomodo pro-
betur quis hæreticus præſumptionibus, & indiciis. Vide deniq;
eundem *Concluſio.* 862. vbi, quo pacto probetur hæreticus ex in-
uentione librorum hæreticorum.

Hæretici indicia ad torturam quæ ſufficiant. Concluſio 98.

1 INQVISITVS † de hæreſi poteſt torqueri ex cõfeſſione ſocii hæ-
retici; quia ſpeciale eſt, quod criminoſus interrogetur, & pro-
bet cõtra ſocios; & idẽ in eo, qui inquiritur de arte magica; quia
iſti poſſunt torqueri ex cõfeſſione criminoſi Bald. *conſ.95.Regula*
2 *iuris eſt, in prin.lib.1.* † Amplia, vt arbitrariũ ſit iudici, an indicia ſint
ſufficientia, puta ex confeſſione ſocii, vel ex mala conuerſatione;
itẽ ex magiſtro, vel ſimilibus in crimine hæreſis, vel artis magicæ.
Bald. *conſ.95.in prin.lib.1.& n.6.v.Dominus Bar.* vbi, quod ita cõmu-
niter * tenent Doct. & quod non poteſt dari certa doctrina. Vide,
Indicia quæ ſufficiant ad torturam. Concluſ. 97.

Hæreſis habet multa ſpecialia. Concluſ. 99.

1 SPECIALIA † multa habet hæreſis, inter alia, quod minores
probationes ſufficiunt in iſto crimine ad effectum inquirẽdi,
quam in aliis. Clar. §. *hæreſis.n.20.v.habet etiam, & in* §. *fin.q.6.n.7.v.*
2 *ita ſcias.* † Idem etiam ad effectum probationis delicti; quia mino-
* res probationes ſufficiunt. Clar. *d.* §. *hæreſis.n.20.* vbi dicit * cõmu-
nẽ, & propterea non eſt verũ, quod requirãtur tres teſtes ad con-
* uincendũ de hæreſi; quia duo ſufficiunt ſecundũ * communem,
3 vt ibi. † Venia, & licentia requiritur, vt quis poſſit interuenire ad-
uocatus, vel procurator pro imputato de hæreſi. Clar. *d.* §. *hæreſis,*
4 *n.19.v.vlterius.* † Poſt mortẽ poteſt hæreticus inquiri. Clar. *d.* §. *hæ-*
5 *reſis, n.21. v.item de crimine.* † Extende; quia de hæreſi poſt mortem
poteſt inquiri, ne dum hæreticus, ſed etiam ſuſpectus de hæreſi.
Clar. *d.* §. *hæreſis.n.21.* † Papa licet non poſſit deponi pro alio crimi-
6 ne; tamen pro hæreſi deponi poteſt. Clar. *d.* §. *hæreſis, n.22.v.item li-
cet.* Teſtis, † qui in primo examine dixit exculpãdo, in ſecundo ac- 7
cuſando, probat in ſecundo. Vide Corrad. in *Breuiar. tit.de hæret.n.
11.* vbi ponit alia ſpecialia, quæ videas.

Hæreticus non damnatur, niſi ex plenis probationibus, & quando ſecus. Concluſ. 100.

HÆRETICVS † non debet condemnari tanquã hæreticus, niſi 1
ex plenis probationibus crimen hæreſis ſit probatũ. Oldra.
conſ.210.Regularis in prin. Calder. *conſ.96.ante med.v.ſed pro declarati-
one,* alias 5. *de hæret.* † Amplia in tantũ, quod ex ſuſpicione quamuis 2
vehementi nõ debeat quis cõdemnari, tanquã hæreticus Oldr. *d.
conſ.210.in prin.* † Cõtrariũ, quod imo ex ſuſpicione vehemẽti poſ- 3
ſit quis de hæreſi condemnari, veluti ſi receptator, & fautor eſſet
hæreticorũ. Calder. *conſ.496.circa med.v. ſed pro declaratione,* alias 5.
de hæret. † Amplia, vt teſtes deponẽtes inueriſimilia per eundẽ ſer- 4
monẽ, & diſcordes non admittantur. Oldr. *d.conſ.210.n.6.ver.circa
primum deponunt,* vbi, etiam ſi ſint religioſi, & prædicatores nõ ad-
mittuntur, ſi ſunt inimici. † Amplia; quia nõ admittuntur teſtes 5
inimici in cauſa hæreſis. Feder. de Sen. *conſ.252.in fin.* Calder. *conſil.
297.circa fi.* alias 6. *de hæret.* vbi, ex quo ſunt accuſatores, præſumũ-
tur eſſe inimici. † Amplia, vt nec Iudeus baptizatus ſit idoneus te- 6
ſtis maxime facinoroſus. Oldr. *d.conſ.210.n.8.v.circa ſecundam.* † Et 7
ideo vnus teſtis nõ probat aliquẽ hæreticũ. Cald. *conſ.495.in fi.* a-
lias 4. *de hæret.* † Et idẽ in teſte nõ iurato, & extraiudiciali, qui nihil 8
probat. Cald. *conſ.497.* alias 6. *de hæret.* † Amplia; quia teſtes duo 9
ſaltem, vel tres requirãtur cõteſtes, vt probẽt, ita quod per teſtes
ſingulares non probatur hæreticus. Boer. plene *deciſ.342.* vbi pro
vtraque parte arguit. † Limita, vt per Clar. in §. *hæreſis.n.20.* vbi, 10
quod eſt ſpeciale in hæreſi, quod leuior ꝓbatio ſufficit ad inquirẽn-
dũ, & cõdenandũ, vbi ponit alia ſpecialia. † Contrariũ, quod imo 11
nõ probatur delictũ hæreſis per teſtes ſingulares, & famã ſimul,
idem Clar. in §. *fi.v.quinimo,* vbi dicit * communem. † Limita; quia *
admittũtur in cauſa hæreſis teſtes extranei participes, periuri, in- 12
fames, & ſimiles, dũmodo nõ inimici. Feder. de Sen. *d.conſ.252.in
fin.v.ſecundo quia.* † Limita; quia etiam ex vehemẽti præſumptione 13
hæreticus quis dãnatur, & inquiritur; vt ſi receptaret, & cõfoue-
ret hæreticos, vel quid ſimile. Calder. *conſ.496.circa med.ver.ſed pro
declaratione.* Vide, *Teſtes in cauſa hæreſis quot requirantur. Concl.* 279.

Hæreticus priuatur ipſo iure omnibus beneficiis Eccleſiaſticis, & dignitatibus. Concl. 101.

HÆRETICVS † declaratus priuatur omnibus beneficiis, & di- 1
gnitatibus Eccleſiaſticis, *c.excommunicamus.* §. *credẽtes, de hæret.*
Gemin. *conſ.88.col.1.v.nec obſtat.c. Ad abolendam,* §. *1.de hæret.* Clar. in
§. *hæreſis, n.16.v.item clericus.* vbi dicit eſſe * cõmunem, quod nedũ *
beneficio priuatur clericus, ſed omnem poteſtatem Eccleſiaſticã
amittit. † Amplia in tantum hæreticũ declaratum priuari omni- 2
bus beneficiis, vt neque petitorio, neque poſſeſſorio agere poſſit.
Gemin. *d.cõſ.88.col.1.v.nec obſtat.* † Amplia; quia imo etiam filii hæ- 3
retici priuãtur omnibus beneficiis Eccleſiaſticis obtẽtis à die cõ-
miſſi criminis, cõmunem * dicit Clar. *d.* §. *hæreſis.n.16.v.item cleri-* *
cus. † Reſtringe; quia de conſuetudine ex pietate relaxãtur bene- 4
ficia filiis catholicis, & hanc opinionẽ tanquam mitiorem, & piã
amplectitur idem Clar. *d.* §. *hæreſis. n.16. in fin.* Vide, *Maieſtatis læſæ
criminis pœna multiplex, & quæ. Concluſ.* 12. Vide Concluſionẽ pro-
ximam ſequentem, maxime *num.7.& ſeq.*

Hæreticus qua pœna puniatur. Concluſ. 102.

HÆRETICVS † Clericus, vel religioſus omni prærogatiua Ec- 1
cleſiaſtici ordinis nudatur, ac omni beneficio, & officio Ec-
cleſiaſtico priuatur, & ſæculari iudici traditur puniẽdus, niſi ſpõ-
te ſe incõtinẽti corrigeret. Oldrad. *conſ.271. Quæſtio talis eſt.n.3.v.&
ſi de hoc.* † Declara; quia aliud eſt, quod quis ſit hæreticus, aliud, 2
quod ſit de hæreſi ſuſpectus; quia hæreticus debet vel abiurare,
vel cõdẽnari; ſuſpectus vero nõ debet abiurare, ſed debet ſe pur-
gare. Calder. *conſ.496.per tot.* alias 5. *de hæret.* † Amplia; q a hæreti- 3
cus igne cõburitur, plene Iul. Clar. in §. *hæreſis.n.8.& ſeq.* quod in-
telligit, quãdo eſt impœnitẽs, & dicit, quod ita de generali cõſue-
tudine ſeruatur. † Si vero eſſet pœnitẽs, & ſit paratus abiurare, nõ 4
cõdẽnatur in pœnã vitæ ſecundũ cõmunem; imo nec cõfiſcãtur
bona, licet ipſo iure fiat cõfiſcatio ſecundum magis * cõmunem, *
niſi eſſet relapſus; quia tũc pœnitẽtia nõ admittitur quoad pœnã
tẽporalẽ. Clar. *d.* §. *hæreſis.n.8.v. cæterum.* † Amplia; quia laicus hæ- 5
reticus niſi ſtatim abiurauerit hæreſim, & debitam fecerit ſatiſfa-
ctionem,

ctionẽ, arbitrio iudicis ſecularis traditur. Old. d. cõſ. 271. n. 4. v. lai-
6 cus. † Et ꝙ pœna ignis ſit hæretico impoſita, quãdo vel eſt impœ-
nitens, vel relapſus. Clar. d. §. hæreſis. n. 8 ſed tamẽ n. 12. v. vnum tamẽ
ſcias, dicit, ꝙ ſtatim, ꝙ eſt condẽnatus, vel declaratus, non debet
tradi curiæ ſeculari, ſed debet hortari, & moneri pluries, vt velit
7 pœnitere & conuerti. † Amplia; quia hæreticus omnibus bonis
ipſo iure priuatur, & eſt peior Iudæo & Sarazeno. Calder. cõſ. 281.
alias 3. de locato. n. 2. v. nec obſtat, ſi dicatur. c. cum ſecundum leges, de hæret.
8 * in 6. & eſt cõmunis * opinio. Clar. d. §. hæreſis. n. 13. v. item bona. † Et i-
pſo iure bona hæretici ſũt cõfiſcata, & ſtatim à die cõmiſſi crimi-
nis amittit adminiſtrationem omniũ bonorũ, d. c. cum ſecundum, de
9 hæret. in 6. Clar. vbi ſupra n. 13. † Amplia; quia pœna hæretici afficit
etiã filios eiuſdem, vt tanquã infames reijciãntur ab omni officio
publico, & honore, quod ad ſolos filios natos poſt hæreſim re-
ſtringit Cald. conſ. 494. alias 3. de hæret. ſecus in filiis natis ante hæ-
reſim, vbi multa pulchra deducit ad hoc, vt nõ ſit par ratio, licet l.
quiſquis. C. ad l. Iul. maieſt. loquatur indiſtincte de filiis, & vide pro
10 vtraq; parte Iul. Clar. in d. §. hæreſis. n. 17. † Reſtringe; qa filii hære-
ticorũ ita demũ ſũt capaces, ſi parẽtes hæretici nõ fuerũt S. Matri
11 Eccleſiæ ãte mortẽ vniti, alias ſecus, c. ſtatutum, de hæret. lib. 6. † Am-
plia; qa hæreticus priuatur nedũ bonis, ſed iure patronatus. Lãb.
* tract. de iure patro. lib. 3. q. 8. princ. in ſecundo articulo, vbi n. 5. dicit * cõ-
munẽ; & eſt ratio; quia cõmittit crimẽ læſæ maieſtatis diuinæ; &
ſicut hæreticus dotãdo Eccleſiã nõ poteſt conſequi ius patrona-
12 tus; ita neq; retinet, plene Clar. d. §. hæreſis. n. 16. † Extẽde; quia etiã
in filios hæc pœna trãſit, qui etiã priuantur. Clar. d. §. hæreſ. n. 16. &
13 ſeq. † Declara; quia ius patronatus non applicatur fiſco, ſed Eccle-
ſia cõſequitur libertatẽ plenã, Io. de An. in cap. vergẽtis, n. 6. ſequi-
14 tur Lãbertin. d. tr. de iure patronat. lib. 3. q. 8. art. 2. n. 2. † Et quibus fiat
applicatio bonorũ cõfiſcatorũ, vide Clar. d. §. hæreſis. n. 13. & ſeq. v-
bi, ꝙ bona clerici beneficiati ſpectãt ad Eccleſiã, in qua eſt bene-
ficiatus, bona vero clerici nõ beneficiati ſpectãt ad fiſcũ Eccleſiæ
15 Cathedralis. † Bona vero laici hæretici cõfiſcãtur fiſco ſeculari, c.
excommunicamus. §. dãnati, de hæret. & ita ſeruari in Hiſpania nõ ob-
16 ſtãte iure extrauag. Couar. variar. reſolut. lib. 2. c. 9. n. 12. Cõtrariũ, †
quod hodie per extrauag. bona laici pro medietate applicẽtur fi-
ſco Eccleſiaſtico, & pro medietate fiſco ſeculari, tenet Felin. in c.
irrefragabili. §. cæterum. num. 5. in fi. de offic. ordin. & ita ſeruari in ſtatu
Mediolani dicit Clarus d. §. hæreſis. n. 13. ita tamẽ, quod fiſcus ſecu-
17 laris faciat liquidationẽ, & proclamata. † Amplia; quia cõfiſcatur
dos vxoris hæretici, quãdo ſciẽs hæreticũ cõtraxit matrimoniũ
18 cũ eo, alias ſecus. cap. decreuit, de hæret. in 6. † Amplia; quia ſicuti cle-
ricus priuatur ipſo iure beneficio, & dignitate, ſi eſt hæreticus; ita
Papa priuatur Papatu, Imperator Imperio, Reges Regno; quia in
iſtis in cauſis fidei nulla fit diſtinctio. Arnal. in repet. c. quoniã de hær.
19 in 6. q. 15. n. 29. & ſeq. per totã. † Amplia; quia cõfiſcatio poteſt fieri
etiã poſt mortẽ hæretici intra quadraginta annos de iure Cano-
nico, quod attẽditur, licet de iure Ciuili ſolũ intra quinquenniũ,
plene Barbat. conſ. 70. nu. 46. & ſeq. lib. 4. vbi latiſſime pro vtraque
20 parte. † Amplia; quia licet hæreticus reuertatur ad pœnitẽtiã; ta-
mẽ nõ recuperat bona, vel ius patronatus ſemel cõfiſcatũ propter
hæreſim. Abb. in c. quia diligẽtia, de electio. in fin. n. 9. ſequũtur Roch.
* de Curte in tract. iuris patr. in v. competẽs. 10. q. qui dicit hãc * veriorẽ;
quia ſequuta ſentẽtia à iure, vel ab homine nõ recuperat per pœ-
nitẽtiã, & ita tenet Lãbertin. qui omnes citat in d. tract. lib. 3. qu. 8.
artic. 2. n. 6. v. ſecundum mẽbrum. & hãc partẽ tenet Dec. in d. c. quia di-
ligentia. n. 8. vbi Io. de Im. & Zabar. de elect. & Hẽric. Boich. in c. ver-
gẽtis. n. 3. de hæret. citat ibi Ra. in ſumm. titul. de hæret. Goffred. & fratr.
Io. in eadẽ ſumma titul. de confeſſ. & Abb. antiq. in c. fin. de hæret. & ita
21 tenet Ant. de Butr. in d. cap. vergentis. in 3. not. de hæret. † Cõtrarium,
quod imo recuperat ius patronatus ex ſola pœnitentia, & bo-
na, tenet gloſ. in cap. maximum, 1. q. 7. v. dignitate. gloſ. in d. c. quia dili-
gentia, in gloſſ. fi. de elect. & ita tenere Io. & Vincẽ. dicit ibi Anton. de
Butr. in fi. & Henric. Boich. in d. c. vergentis, vbi, quod retinet bona,
22 ſi ſpõte cõfitetur ante ſententiã, n. 3. de hæret. Declara; † quia hære-
ticus reuerſus ad fidẽ recuperat ius patronatus, quando cõtra eũ
non eſt lata ſentẽtia ſuper amiſſione, alias ſecus, Archid. in c. 1. col.
1. v. ſibi compet. de iure patronat. in 6. allegat Laur. & Ioã. de Cremon.
Gem. ibi n. 7. v. qd ſi patronus, allegat Io. And. ita tenuiſſe in d. c. ma-
ximum. 1. q. 7. & ita tenet ibi gloſſ. in v. dignitate, & ita Bernar. quem
citat Abb. in d. c. quia diligentia, in fi. de electio. & Brixien. quem citat,
& ſequitur ibi Ant. de Butr. in fine. & Ioã. Andr. quem ibi citat Ioã.
de Imol. n. 5. ita tenet Calderin. conſ. 95. nu. 3. in fi. quod eſt primum
de treug. & pace. & pro hac parte videtur text. clarus in capitul. cum
ſecundum. §. confiſcationis, vbi Gemin. Franch. & alii de hæret. in 6. vbi
hoc dicitur clare. Henric. Boich. d. c. vergentis, n. 3. de hæret. vbi ſi ante
ſententiam ſponte confitetur, ex miſericordia retinet bona, hanc

partem videtur tenere Oldr. d. conſ. 171. in fin. n. 5. † Declara; quia ſi 23
fiat cancellatio banni, nõ veniunt bona. Ioan. de Anan. in d. c. ver-
gentis, n. 8. de hær. † Reſtringe; quia ſi hæreticus reſtituitur à Papa, 24
bene in reſtitutione plene recuperat ille perdita, ita Io. de Anan.
d. cap. vergentis, de hæret. Dec. in d. c. quia intelligentia, nu. 8. de elect. vbi,
quod quando adeſt dictio, plenam gratiam, includit bona & alia. † 25
Declara, vt per Abb. d. c. quia intelligentia. num. 8. in gl. fin. de elect. vbi,
quod infamia, quæ oritur per excõmunicationẽ, ceſſat per abſo-
lutionẽ: facti vero infamia tollitur per contrarium factum, & bo-
nã famã, ſed infamia iuris nõ tollitur, niſi per principẽ. † Declara; 26
quia hæreticus quandocunq; ante ſententiã eſt paratus pœnite-
re, & abiurare, ſemper recuperat bona, nõ obſtante, quod ipſo iu-
re ſint cõfiſcata, etſi non eſt relapſus. Clar. d. §. hæreſis, n. 8. in fin. vbi
dicit magis * cõmunem, allegat Pariſ. atteſtantẽ de magis cõmu- *
ni. conſ. 2. n. 185. & ſeq. lib. 4. Vide Hæreticus quandoque venia dignus eſt.
Concl. 104. n. 20. & ſeq. † Imponitur tamẽ ſibi pœna carceris per- 27
petui, niſi expreſſe per Papam, vel inquiſitores eſſet remiſſa; quia
hodie etiã inquiſitor poteſt pœnã carceris cõmutare, & remitte-
re, c. vt commiſſi. de hær. in 6. ita Clar. d. §. hæreſis, n. 8. v. cæterum. † Am- 28
plia; quia hæreticus impœnitẽs punitur pœna ignis, Clar. d. §. hæ-
reſis, n. 8. v. ſed quæro. † Et dicitur impœnitens ille, qui cõuictus de 29
hæreſi eſt paratus deteſtari illã opinionẽ, tanquam hæreticalem,
quãdo nõ fatetur, prout cõuincitur ſe illam tenuiſſe; quia dicitur
per dolũ deteſtari; & ideo poteſt, & debet pœna ignis comburi.
Rot. deciſ. 1. de hær. in antiq. Accuſatus de hæreſi, quæ eſt in ordine 875.
& fuit Beſign. deciſ. 1. eod. tit. quam ſequitur Rebuff. in prax. benefici-
ali fol. 469. n. 20. & ſeq. vbi, quod vidit cõcremari vnum aſtutũ hæ-
reticũ ex iſta opinione. † Cõtrariũ, quod imo ſit opinio rigoroſa, 30
dicit Clar. in d. §. hæreſis, nu. 10. in fin. quia dicit ipſe, non poteſt dici
hæreticus, cũ non ſit pertinax, & allegat Boer. deciſ. 341. n. 4. vbi ta-
mẽ ſe remittit ſanctæ Matri Eccleſiæ. † Extende; quia etiã dicitur 31
impœnitẽs ille, qui nõ vult facere pœnitẽtiã ſibi iniunctam, puta,
nõ vult deferre habitellũ in publico, & ita vſu cõprobatũ eſſe, at-
teſtãtur Mil. in prax. crimin. fol. 10. n. 112. & fol. 148. n. 55. Simanch. de
hær. c. 47. n. 23. † Cõtrariũ cõſuluiſſe dicit Calder. in c. litteras de præ- 32
ſumpt. vbi, quod conſuluit pro Senenſe, qui per ſex menſes nõ po-
terat ingredi ciuitatẽ ex pœnitentia, & licet non ſeruauerit; nõ eſt
tamen impœnitens, & hanc opinionẽ tanquã mitiorẽ tenet Clar.
d. §. hæreſis n. 11. cum tẽperamento, niſi cõcurreret alia præſumptio
impœnitentiæ. Vide conſilium Cald. quod eſt 2. de hæret. alias 493.
de quo in Concluſione proxima ſeq. † Et hæreticus impœnitens 33
non ſtatim eſt tradẽdus Curiæ ſæculari, ſed hortãdus, & monen-
dus, vt ſi fieri poteſt, cõuertatur ad fidẽ. Clar. d. §. hæreſis, n. 12. v. vnũ
tamen. † Amplia; quia bona omnia hæretici confiſcantur etiam in 34
præiudiciũ filiorum catholicorum; quia hæc pœna afficit etiã fi-
lios, d. c. vergẽtis. de hæret. & idẽ etiã eſt diſpoſitũ de iure ciuili, Auth.
Gazaros. C. de hæret. & hanc * cõmunem & in practica ſeruari dicit *
Clar. d. §. hæreſis, n. 14. v. & ſcias. † Et nulla reſeruatur legitima filiis 35
hæreticorũ in bonis patris. Vide, Legitima an debeatur filiis, ſi bona
patris confiſcantur. Concl. 189. Imo etiã filii catholici ex hæretico pa-
tre priuãtur omnibus beneficiis Eccleſiaſticis, dic, vt, ſupra, Hære-
ticus ipſo iure priuatur omnibus beneficiis. Concl. 101. † Extende; quia 36
hæc priuatio filiorum habet locũ nedum contra natos poſt hære-
ſim patris, ſed etiã contra natos, antequam pater eſſet hæreticus,
cõmunẽ * dicit Clar. d. §. hæreſis, n. 17. v. quæro nunc, & hanc magis * * *
cõmunem, & ſeruari dicit Royas. † Eandem, quod imo, filii nati,
antequam pater eſſet hæreticus, etiam incurrant aliquas pœnas, 37
magis veram, & magis * communem dicit Royas in tract. de hæret. *
in 2. par. aſſertio. 44. n. 354. vbi, quod hæc ſeruatur; quia dilectũ hoc
non trahit originem à carne; ſed hæc ratio non videtur tuta; quia
puniuntur in odium delicti paterni, & ſoli maſculi; quia conditio-
nẽ patris ſequuntur, non autẽ fœminæ. Vnde videtur, quod ita in
natis ante, vel poſt habeat locum; ſed bene verum eſt, quod mul-
ti tenent contrariam partem, quæ æquior, & mitior videtur te-
nenda, ex quo agitur, vt delictũ vnius non noceat alteri. † Con-
trariã magis æquam, & tenẽdã dicit Clar. d. §. hæreſis, n. 17. v. quæro, 38
in fin. † Alia pœna eſt; quia fit ſeparatio matrimonii etiam ſine iu-
dicio Eccleſiæ, & poteſt vxor recedere à marito hæretico, in tan- 39
tum, quod ſi vxor iudicio Eccleſiæ fuit ſeparata à viro, poteſt ipſo
inuito, etiam ſi pœniteat, ingredi monaſterium, & nolle reuerti
cum eo, eſt cõmunis * opinio, vt per Abb. c. de illa, circa fin. de diuort. *
& ſequitur Clar. in d. §. hæreſis, n. 15. v. item propter, vbi dicit * cõmu- *
nem. † Alia pœna eſt; quia hæreticis non eſt ſeruanda fides à pri- 40
uatis, magis * communem dicit Clar. in d. §. hæreſis, n. 1. v. præterea. *
† Alia eſt pœna; quia pro hæretico nõ poteſt quis eſſe aduocatus, 41
neque procurator, quod intellige, quãdo eſt hæreticus; ſecus, ſi a-
gatur de tuẽdo eo vti nõ hæretico; qa impetrata venia datur licẽtia
ab in-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ab inquiſitoribus. Clar. *d.* §. *hæreſis.n.*19 .*v.vlterius.*Dicas, quod requiritur licẽtia à ſuperiorib. vt poſſit pro eo interuenire, & bene; quia ſi eſſet vere hæreticus, & impænitẽs, non eſt, q poſſit tueri.

Hæreticus relapſus quis dicatur, vel non. Concluſio 103.

1 HÆRETICVS, † qui poſt abiurationem reincidit de nouo in hæreſim ſine vlla audiẽtia, vel pœnitẽtia, relinquitur iudicio ſæculari, & bona eius ipſo iure ſunt confiſcata. Oldrad. *cõſ.*271.*n.*4
2 *circa fi.c. Ad abolendã de hæret.* † Et quis dicatur relapſus, vide *c. Accuſatus, de hæret. in 6. per tot.* late Simanch. *de Cathol. Inſtit. tit.* 57. *de relapſis,* vbi, ꝙ non dicitur relapſus, qui non abiurauit, licet pluries in eundẽ inciderit errorẽ, & *n.*18. dicit, quod relapſus forte non erit, qui poſt abiurationem reincidit, ſi ſponte venit ad confitendũ, &
3 diſputat. † Et licet Eccleſia nunquã claudat gremium reuertentibus; fallit tamen in hæretico relapſo quoad pœnã temporalem, ſecus quoad animã. Clar. in §. *hæreſis.n.*8. *v. cæterum,* ſecus quoad tẽ-
4 poralẽ; quia morti traditur. Simanch. vbi ſupra *n.* 11. *& ſeq.* † Amplia; quia impœnitens dicitur is, qui confeſſus hæreſim fuit abſolutus, iniũcta pœnitẽtia, ſi repetitus negat ſe vnquã cõfeſſum tale crimen, neq; pœnitentiã iniunctam. Calder. *conſ.*493.*n.*2.*v. an autem poßit.* alias 2. *de hæret.* vbi, quod poteſt vt hæreticus damnari,
5 niſi reſipiſcat, & cõfiteatur. † Declara, quod iſte non dicitur relapſus; quia imo inquiſitor poteſt eidẽ miſericordiã impartiri, ſi cõfiteatur, & non perſeueret in negatione. Calder. *d. conſ.* 493. *in fin.*
6 alias 2. *de hæret.* † Amplia; quia delictũ reiteratum grauius eſt; ideo obtinens gratiã à delicto non iuuatur, ſi aliud delictum cõmiſit, de quo mentionem non fecit Io. Anan. in *c. Ad abolendam. nu.* 7. *de*
7 *hæret.* † Limita in eo, qui abiurauit propter leuem ſuſpicionẽ; quia relapſus nõ traditur Curiæ ſæculari, prout relapſus, qui abiurauit propter grauẽ ſuſpicionẽ. Arnal. in *repet. c. quoniam de hæret. lib.* 6. *q.*
8 11.*n.*53. *& ſeq.* † Limita; quia etiã relapſus admittitur ad pœnitentiã in foro animæ, licet ſecus ſit in foro fori; quia morti traditur. Griland. *de hæret. part.* 2. *quæſt.* 5. *in fi.* Simanch. plene *d. tract. de cath. Inſtit. tit.* 57. *tom.* 11. *par.* 2. *fol.* 194. *n.* 11. *& ſeq.* vbi late, & eſt tex. in *c. ſuper eo, de hæret. in 6.* vbi declarat, qualiter intelligatur illud, ꝙ Eccleſia reuertenti non claudit gremium; quoniã quoad forũ cõſcientiæ debet intelligi. Ambroſius de Vignate *de hæreſi, quæſt.* 1. *in fi. d. cap. Ad abolendã,* § *illos. de hæret.* vbi, quod denegatur audientia, & in *cap. vergentis. eod. tit.* vbi ad inſtar criminis læſæ maieſtatis humanæ puniri debet in pœnã vltimi ſupplicii, & confiſcationis bono-
9 rũ. † Declara; quia ſi relapſus ſponte, antequã accuſetur, ſe ipſum accuſet, forte non erit reputandus relapſus, & ſaltem poterit ſibi pœna etiam temporalis remitti. Simanch. vbi ſupra, *n.*18. *& ſeq.* vbi, quod de rigore iuris contrariũ eſt verius, ſed ſecus eſt de æquitate, plene Boer. *deciſ.*343.*n. &* 4. vbi, quod *d. c. Ad abolendam* in relapſis procedit. Vide, *Eccleſia nunquã claudit gremiũ pœnitentibus. Cõ-*
10 *cluſ.*14. † Limita; quia ſecundum Conciliũ Tridentinũ in foro cõſcientiæ Epiſcopus abſoluit hæreticũ, *ſeſſ.*24. *cap.*6. *de reform. in fin.* ſed tamen quod Conciliũ tollatur per bullã, *In Cœna Domini,* dicit
11 Simanch. *de cathol. inſtit. tit.* 1. *de abſolut.* † Limita; quia licet relapſo nõ parcatur hæretico; quia imo traditur curiæ ſæculari; tamen ſecus eſt, ſi Papa velit parcere relapſo; quia poteſt, ſi vult; quia omnis pœna relapſi quoad Papã eſt arbitraria. Arnal. in *c. quoniã, q.*12.*n.*9.
12 vbi late. † Limita; quia licet is, qui negligit facere pœnitentiã iniunctã, dicatur redire ad priſtinum ſtatũ; non tamen redit ad priſtinum peccatũ; ideo hæreticus abſolutus impoſita pœnitentia, ſi illã non expleuit, non propterea dicitur iterum hæreſim incurriſſe. Calder. *conſ.*463. *circa pri. v. ſecus ſi crederet.* alias 2. *de hæret.* & latius *nu.* 2. *v. ad id. quod dicitur.* Rot. in *antiq. deciſ.* 875. alias *vnica de hæret. in prin. ve. item iſte nunc.* Vide Concluſionem proximam ſequentem.
13 † Confiſcatio debet prius fieri per iudicem Eccleſiaſticum, antequam iudex ſæcularis exequatur aliquid ſuper confiſcatione, Oldrad. *conſ.*271. *in fin. n.* 5. *ver. ſed confiſcationis,* quia debet præcedere declaratio iudicis Eccleſiaſtici, *cap. cum ſecundum,* §. *condemnationis, de hæret. in 6.* vbi Gemin. Franch. & alii. Vide plene per Maſcar. *Concl.* 863. qui alia ponit circa hoc.

Hæreticus quandoque venia dignus eſt, & quando ſecus. Concluſ. 104.

1 HÆRETICVS † & Apoſtata, qui etiam ſacerdos cõtraxit matrimonium, licet de iure non mereatur miſericordiã; tamẽ ex clementia poteſt Papa illi pœnitenti remittere pœnã, & etiã diſpenſare ad ordines, licet nõ ſit promouẽdus ad dignitates. Oldr. *conſ.*47. *Pater ſanctißime,* vbi, ꝙ ex miſericordia circa remiſſionem pœnæ alii incitãtur, ſed ex promotione ad dignitatẽ bonis ſcrupulũ Papa inijceret, vbi pulchre laudat clemẽtiã Principis; & maxime in Eccleſiaſtico. † Amplia; quia inquiſitor poteſt facere gra- 2
tiã hæretico veniã petẽti, & confitẽti, ac deteſtãti hæreſim ſuam, quãdo nõ eſt relapſus, etiam ſi primo negaſſet. Calder. *conſ.*493. *in fi. v. ad id, quod quæritur.* alias 2. *de hæret.* † Amplia; quia hæreticus 3
ſponte cõfitẽs, & reuertẽs ad Eccleſiã euitat pœnã mortis. Abb. poſt alios in *c. ad abolendã. n.*11. *de hæret.* † Imo retinet bona, ſi ſpõte 4
cõfitetur ante ſentẽtiam. Henric. Boich. *in c. vergentis, n.*3. *de hæret.* & eſt magis cõmunis *opinio. Clar. §. *hæreſis, n.*8. *in fin.* † Spõte dicitur confeſſus, qui incõtinẽti, & ſpõte fatetur, quod qualiter intelligatur, Abb. in *d. c. ad abolendã. n.*6. *& ſeq. de hæret.* vbi dicit, quod dicitur incontinẽti, etiam antequã ſit Curiæ ſeculari traditus, licet condẽnatus, ibiq; ſe remittit ad not. in *cap. excõmunicamus, il ſecondo, n.*10. *eod. tit.* vbi late hoc tenet, ſequitur Io. de Anan. *d. cap. ad abolendã. n.*10. *& ſeq.* † Reſtringe; quia aliæ pœnæ non remittũtur 6
per pœnitentiam. Abb. *d. cap. ad abolendã, n.*5. *in fi. de hæret.* plene Io. de Anan. in *cap. penul. n.*3. *& ſeq. de hæret.* vbi quod ſolam pœnã mortis euitat, non alias pœnas. † Declara, quia aut ſponte confitetur, 7
antequam accuſetur, vel deprehendatur, & tunc remittitur pœna carceris perpetui, & vitæ, aliæ pœnæ non; ſi vero poſtquam fuit condemnatus, vel accuſatus; quia non præſumitur ſpontanea cõfeſſio, detruditur in Monaſteriũ perpetuo ad peragendam pœnitentiam. *c. pen. de hæret.* poteſt tamen pœna carceris perpetui mitigari, vt in *cap. vt commißi* §. *nec non faciendi, eod. tit. lib.* 6. ita Io. de Anan. *d. cap. penult. eod. tit.* & videtur de mente Archid. in *cap. accuſatus, n.*7. *eod. tit. in 6.* † Amplia; quia pœnitentia ante delictum vo- 8
luntaria, vt quia non voluit delinquere, cũ poſſet, inducit omnimodam impunitatem. Clar. in §. *fin. quæſt.* 60. *n.*21. *in fin. v. aut loquimur,* vbi dicit *cõmunem. † Amplia tempore gratiæ, & miſericordiæ, quæ datur Regnis quãdoq;, & omnibus confitẽtib. vt de 9
Regno Maioricarũ in Hiſpania. Arnal. in *cap. quoniã. de hæret. in 6. q.* 12. *n.*4. *& ſeq.* vbi allegat plures de hoc tẽpore gratiæ, & miſericordiæ loquẽtes. † Amplia; quia corrigibilis nõ deponitur, 14. *q.* 3. *c.* 10 *dixit Apoſtolus.* Capiſtranus *de authoritate Papæ part.* 2. *pr. in tertia parte, n.*47. † Imo exhortandus, & alliciẽdus ad pœnitẽtiam, *cap. conuenientibus, ve. item Petrus.* 1. *q.* 7. plura congerit Lapus poſt *c. per veſtras, de donat. inter vir. & vxor. in allegatione in materia hæreſis.* §. 4. §. 11. 11
vbi latiſſime, ꝙ recipiẽdus eſt ſemper ad pœnitẽtiã. † Extẽde; quia etiam pertinax hæreticus ſi eſt paratus deſiſtere à pertinacia, ſibi parcitur, *clem. ad noſtrã.* § *fin. de hæret. cap. penult. eod. tit.* & dicitur pertinax, qui dicit ſe nõ reuocaturũ opinionẽ ſuam. Arnal. Epiſcopus Pactẽ. *tract. de agnoſc. aſſertio. hæret. quæſt.* 30. *n.*79. † Imo nõ poteſt di- 13
ci hæreticus, vbicunq; recedit ab errore, gloſ. fin. in *cap. dixit Apoſtolus,* 24. *quæſ.* 3. vbi Apoſtil. dat concord. Turrecrẽ. ibi, & alii. † Ex- 14
tẽde, vt procedat, ſiue ante capturam, ſiue poſt, ſiue ante cõdẽnationẽ, ſiue poſt, dummodo ante exequutionẽ. Arnal. in *repet. d. cap. quoniã, quæſt.* 12. *n.* 9. *de hæret. in 6.* Simanch. *de cathol. Inſtit. cap.* 47. *n.* 27. *& ſeq.* vbi latiſſime tollit cõtraria, vbi *n.*40. dicit, quod ita eſt vſus Eccleſiæ, & dicit, quod contraria loquẽtia de ſpontanea conuerſione loquuntur in clericis, & plene Zanch. *de hæret. cap.* 16. vbi apoſtil. plena, & eſt cõmunis * opinio. Burſat. *conſ.* 14. *n.* 11. & *cõmunem Boer. *deciſ.*243. *n.*3. *&* 4. vide *lib.* 1. *communi. opinio. fol.* 206. *n.* 13. *& ſeq.* pleniſſime Decian. *vol.* 1. *crimin. lib.* 5. *cap.* 39. *nu.* 3. *& ſeq.* vbi, quod reus etiam admittitur, ſi pœniteat vere, dum ad ignem applicatur. Boer. *deciſ.*341. *per tot.* vbi *nu.* 4. dicit veriorem, & communem * dicit idem Boer. *deciſ.*343. *nu.* 3. *& ſeq.* vbi late, *& ſumma Syluestr. ver. hæreſis.* §. 1. *quæſtio.* 12. vbi reddit rationem; quia benignior eſt opinio; & quia parcẽdi ratio eſt veritas conuerſionis non ante, vel poſt ſententiam, vide omnino Bellam. *in cap. conuenientibus, num.* 4. *& ſeq.* 1. *quæſt.* 7. vbi allegat contraria, & ſoluit quatuor modis. Abb. *in cap. excommunicamus, il primo, num.* 10. *& in cap. excommunicamus, quod eſt penult. in fin. de hæret.* eſt text. *in cap. vt officium, in fi. princ. de hæret. in 6.* pleniſſime Carrer. *in prax. fol.* 279. *num.* 7. *& ſeq.* vbi de communi. Boſſ. *tit. de hæret. num.* 20. plene Grilan. *de hæret. quæſt.* 26. Corrad. *in breuiar. de hæret. num.* 20. Franc. Marci *deciſ.* 944. *nu.* 2. † Extẽde in Papa, & quocunq; Principe; quia ſi eſt paratus ſe corrigere, ſibi parcitur. Rom. *conſ.*523. *Quæſtio diſcutienda, per tot.* maxime *nu.* 5. vbi de Marcellino, quem ſynodus iudicare noluit; quia paratus erat ſe corrigere. † Extende; quia opinio humanior ad excuſandũ hæreticum tenenda eſt, etiam cum aliquali cauillatione, vt de B. Auguſtino *d. hæreſibus, cap.*86. dicit Decian. *d. tract. crim. vol.* 1. *lib.* 5. *tit.* 37. *n.*47. † Declara, dummodo habeatur bona ſpes, quod non 17
fingat. Arnal. *d. repet. cap. quoniam, de hæret. in 6. q.* 12. *n.*10. & eſt text. in *d. c. vt officium, in fi. prin. de hæret. in 6.* † Item, quod ſit vera confeſſio la-

ſio lachrymoſa,non fucoſa,& fraudulenta.Simanc.de cathol.Inſti-
tut.c.47.n.27.& ſeq.per tot.maxime n.48.& ſequ.& nu.51.& ſeq. di-
19 cit,quod debet eſſe lachrymoſa,humilis,&vera.†Poſtquam ſunt
traditi Curiæ ſeculari,admittuntur, vt relapſi, ad pœnitentiã ſpi-
ritualem,& non cremantur viui.Couar.lib.2.var.c.10.circa fin.vbi
20 de ritu Hiſpaniarũ Chaſſan.de hæret.quæſt.20.† Amplia;quia pœ-
nitentia hęretici admittitur,ſi ſtatim poſt deprehenſionem erro-
ris ſponte redeat confitendo,& pœnitendo, non poſtea, cõmu-
* 21 nem*dicit Clar.§.hæreſis,n.9.verſ.ſed vſque.†Imo quod admittatur
vſq; ad ſententiã,eſt in obſeruãtia in Hiſpania, vt atteſtatur Clar.
dict.§.hæreſis,n.9.Arnald.in c.quoniam,quæſt.12.in princ. & per tot.de
22 hæret.in 6.†Quod etiam admittatur hæc pœnitentia poſt ſenten-
tiam,& quandocũque,dicit Clar.d.§.hæreſis n.9.in fin.ꝙ eſt mitior,
* &magis cõmunis * opinio,& tenenda;quia Eccleſia nunquam
claudit gremium redeuntibꝰ ad eam,niſi ſint hæretici relapſi, al-
legat Bertrand.conſ.212.lib.2.in 1.par.Boer.deciſ.343.n.3.& 4. & ita
23 ſeruari dicit Boſſ.de for.compet.n.137.& tit.de hæret.n.20. †Et pœni-
tentia liberat, etiam à pœna, nedum corporali, ſed etiã confiſca-
* tionis bonorum ſecundum magis *cõmunem. Clar.d.§.hæreſis,n.
24 8.in fi.†Et licet hæreticus ſit impœnitens &pertinax;non tamen
ſtatim Curiæ ſæculari eſt tradendus,ſed debet moneri, & horta-
ri,vt pœniteat,non ſemel,ſed pluries,ita Clar.d.§. hæreſis,n.12.ver.
25 vnum tamen.†Extende;quia hæc pœnitentia hæretici admittitur,
ſiue ante capturã,ſiue poſt,ſiue ante ſententiam,ſiue poſt dúmo-
do ante exequutionem. Arnal.in repet.d.c.quoniam.de hæret.in 6.q.
12.n.9.& ſeq.imo quod antequam comburatur, ſi reuerſus pœni-
teat, ſit ei parcendum quoad pœnam mortis. Boer.d.deciſ.343.n.3.
26 & ſeq.vbi latiſſime.†Declarat melius idem Arnal.in d.repet.c.quo-
niam.de hæret.in 6.q.15.n.24.& ſeq.vbi facit quatuor caſus. Primus
eſt,ſi Papa,vel Princeps,aut priuatus incidit in hæreſim nondum
damnatam;quæ tamẽ damnatur poſt,& ſi reuocat errorem, non
poteſt deponi.Secundus caſus eſt,ſi incidit in hæreſim iam dãna-
tam,& ante deprehenſionem,vel amotionem,ſi corrigit ſe,non
deponitur.Tertius caſus eſt, quando incidit in hæreſim damna-
tam,& eſt deprehenſus, ſi corrigat ſe, parcitur ei quoad pœnam
ordinariã, ſed datur pœnitentia, nec admittitur ad retentionem
dignitatis. Quartus caſus eſt, ſi incorrigibilis eſt,vel relapſus;
27 quia non admittitur ad pœnitentiam.†Hęc omnia procedunt in
Epiſcopo,& Inquiſitore; in Papa vero omnia (quod admittatur
ad pœnitentiam reus,vel non) ſunt arbitraria. Arnal. d.c.quoniam
28 de hæret.q.12.n.9.lib.6.in repet. † Et quod Papa poſſit cõmittere cõ-
feſſori, vt abſoluat ſecreto quemcunque hæreticum, etiam con-
demnatum , & talis abſolutio ſit plenaria, & liberet abſolutum,
ne poſſit vlterius moleſtari, plene Dec.conſ.137.Diligenter,nu.8.&
ſeq.per tot.ſequitur Rebuff.de pacif.poß.nu.196.Decian.vol.1.crimin.
lib.5.c.37.nu.43. Rota in antiquis deciſ.vnica, de hæret.in vltimis verbis.
29 †Amplia;quia ſufficit pœnitentia cum confeſſione in genere, &
nõ requiritur deteſtatio erroris in ſpecie.Boer.d.deciſ.343.in princ.
vbi recitat iura, & opiniones pro vtraque, & hanc cõprobat, vti
30 veriorem.†Amplia;quia proteſtatio facta in vita, ꝙ quis velit vi-
uere catholicus,& mori ſecundũ ritum Romanæ Eccleſiæ,excu-
31 ſat,vt nõ poſſit puniri poſt mortẽ.Boer.deciſ.341.in fin. † Qualitas
perſonarum regulat qualitatem pœnitentiæ iniungendæ. Decia.
32 d.lib.5.c.38.n.19.†Limita in hæretico, qui Regem, aut Principem
hæreticum facere tentauit;quia hic iungitur crimen hęreſis cum
crimine læſæ maieſtatis humanę,in quo non parcitur;quia hoſti-
li animo contra Principẽ,& Rempub.inuadit.Simanch.de cathol.
inſtit.tit.47.tit.de pœnit.& conuer.n.68.& ſeq.p.2.in 11.tom.part.2.fol.
186.vbi idem in eo,qui vxorẽ, vel filios Regis à fide auertere co-
33 natur. † Limita in hæretico relapſo;quia quoad pœnam tẽpora-
lem nõ admittitur pœnitentia,ſed bene quoad ſacramenta,& ſic
quoad animam, & ſic intelligitur illud, quod Eccleſia nunquam
claudit gremium redeuntibus. Abb.d.ca.Ad abolendam,n.12.in gloſ.
in ver.audientia,de hæret.& ita declarat tex.clarus in c.Super eo, de hæ-
* ret.in6.vbi*omnes.Clar.in §.hæreſis.n.8.ver.ceterum,plene Decia.d.
1.vol.crimin.lib.5.cap.39.n.3.& ſeq.Syluestr.in ver.hæreſis,§.1.q.9.& q.
12.in fin.Alex.de Neuo in Apoſtill.ad Abb.c.excommunicamus,il ſe-
condo,de hæret.ver.Sed dubium,vbi,quod non parcitur relapſo,d.c.ad
abolendam,eodem tit.& quis dicatur relapſus,vel non,c.accuſatus, de
hæret.in 6.Carrer.in prax.crimin.fol.279.nu.30.& ſequ.Gundiſal.eod
tract.q.20.n.3.in fin.cum ſeq.Corrad.in breuiar.de hæret.nu. 18. & ſeq.
34 fol.346.Chaſſan.de hæret.q.20. †Extende in accuſatoribꝰ falſis cõ-
tra aliquẽ de hæreſi;quia iſtis non parcitur in aliquo , licet pœni-
teant,ita Clar.§.fi.q.60.n.21. vbi,quod vidit igne cremari falſum
accuſatorẽ,qui falſo accuſauerat quendam,tanquã relapſum hæ-
35 reticum.†Extende in hæretico negatiuo,qui non vult pœnitere;
quia ipſi non parcitur.Arnal.in repet.c.quoniam,de hæret.in 6. q.1.n.

53. † Reſtringe;quia relapſus non dicitur,qui leui ſuſpicione re- 36
conciliatus ad hæreſim rediit.Syluestr.in ver.hæreſis.§. 1.q.9.c.accu-
ſatus,in prin.de hæret.in 6.†Reſtringe;quia relapſo nõ parcitur, qñ 37
conuincitur per confeſſionem,vel deprehenditur per euidentiã
facti,vel clare per teſtes,alias ſecus.Syluestr.ver.hæreſis,§.1.qu.13.in
fi.†Et quis dicatur relapſus,plene,& relatiue Boſſ. tit.de hæret.nu. 38
24.Gundiſal.de hæret.q.20.n.5.& ſeq plenius Maſcard.concluſ.863.
vbi qualiter,& quomodo ꝓbetur.Chaſſan.de hæret.q.20.† Limi- 39
ta,qñ pœnitentia eſt poſt delictũ in delictis;quia quo ad pœnam
temporalem non excuſat in aliquo,*cõmunem dicit Clar. d.§.fi. *
q.60.n.21.in fi.vbi excipit crimẽ hæreſis.†Limita in hæretico hæ- 40
reſiarcha;quia vti ſeditioſi,& euerſores ſtatus publici morti ſunt
tradendi.Simanch.de cath.inſtit.tit.47.nu.66.par.2.in 2.par.11.tom.
fol.186.vbi,quod morti eſt tradendus,licet veniam petat;quia be-
ne parcitur in foro animæ,non in foro temporali. †Limita;quia 41
abſolutio hæretici in foro conſcientiæ non liberat à pœna tẽpo-
rali,ſed ſolũ à pœna æterna.Zanch.de hæret.c.34.vbi apoſtil. †De- 42
clara; quia abſolutio ſecreta ex cõmiſſione Papæ liberat in vtro-
que foro.Dec.d.conſ.137.n.8.& ſeq.

Hermaphroditus quis dicatur,& in quem ſexum iudicetur. Concl.105.

HERMAPHRODITVS †eſt corpus humanum habens vtriuſq; 1
generis,videlicet maſculi & fœminæ, ſexum. l.cum quæritur,
ff.de ſtat.homin.† Aliqui tamen ſunt Hermaphroditi,qui ſunt neu- 2
trius ſexus;quia non habent ſexum maſculi,neque fœminæ,pro-
ut quando habent carniciem loco membri ad modum oui, pro-
ut habebat quidam Marchio Malaſpina,vt per Bald.conſ.237.Qui-
dam magnificus.lib.3. † Maſculus iudicatur hermaphroditus,qui 3
magis incaleſcit in ſexu maſculi, d.l.cum quæritur, ff.de ſtat.homin.
†Amplia;quia iſto caſu ſuccedit in feudo tanquã maſculus.Bald. 4
dict.conſ.237.circa fi.ver.ſed quantum ad feuda,lib.3. Vide, Feudum an
tranſeat ad hermaphroditum.Concl.167. †Idem,quãdo multũ poteſt 5
in animo virili ; quia licet ſit inhabilis ad generandum propter
membrum ouatum:tamen ſuccedit in feudo.Bald.d.conſ.237.circa
fin.ver.ſed quantũ ad feuda.lib.3. † Reſtringe;vt non procedat,quo- 6
ad feudorum ſucceſſionem,quando non incaleſceret magis in v-
no ſexu,quam in alio; quia eſt caſus omiſſus in inueſtitura. Bald.
d.conſ.237.in fin.lib.3. † Amplia;quia etiam debet iudicari maſcu- 7
lus,quando ex arte medicorum membrum confuſum poſſet re-
duci ad membrum virile. Bald.d.conſi.237.circa med.ver.conſiderandum
eſt,lib.3. † Amplia ; quia quando eſſet æqualis in vtroq; ſexu; 8
quia iudicari poterit maſculus, ſi ipſe ita elegerit eſſe; quia ſtatur
electioni ſuæ. Bald. d.conſil.237.ante med.ver.ſed Dominus Hoſtienſis,
lib.3.†Limita,quando magis incaleſceret in ſexu fœmineo;quia 9
fœmina reputatur.Bald.d.conſ.237.lib.3.

Hieruſalem eſt ſub monarchia Imperii Chriſtiani. Concl.106.

HIERVSALEM†& partes Terræ Sanctæ fuerunt ſub Monar 1
chia Imperii; ideo poſſunt licite occupari,& eripi de mani-
bus infidelium.Gemin.conſ.96.n.8.& 9.verſ.ſed dicitur.

Hieroſolymitani Equites ſunt Eccleſiaſtici. Concluſ.107.

MILITES † ſeu Equites Hieroſolymitani ſunt religioſi,& ec- 1
cleſiaſticæ perſonæ;ideo non poſſunt conueniri coram ſę-
culari,ſicut neque alii Eccleſiaſtici, prout vere ſunt iſti.Gem.in c.
hoc conſultiſſimo,§.laici.de reb.Ecc.non alien. in 6. Abb.in rubr.de regu-
lar.& in c.quamuis.de decim.& in c.cum deputati.de iudic.Felin.in c.2.n.
10.de for.compet.Pariſ.conſ.24.lib.4.† Amplia;quia quicquid acqui- 2
runt,acquirunt eorum religioni: prout alii profeſſi. Auth.ingreßi.
C.de Sacroſ.Eccleſ.not.in c.præſentia.de probat.

Hieroſolymitani Equites vnde ortum habeant , & eorum priuilegia. Concl.108.

MILITES†S.Ioannis Hieroſolymitani appellantur milites,& 1
fratres Sãcti Sepulchri Domini,in quodã priuilegio Bene-
dicti Papæ 12.de quo per Fed.de Sen.conſ.138.in princ.†Priuilegia- 2
ti ſunt;quia non ſunt ſuppoſiti locorũ ordinariis, ſed exempti : tñ
tenentur ſoluere procurationes , & ſubſidia Legatorum Sedis
Apoſtolicæ.Feder.de Sen.d.conſ.138.vbi,quod illa deputatio exe-
quutorum ad compellendum eſt de iure, vt ſoluant. †In vacatio- 3

ne prioratuum vltra montes prouiſio fit hoc modo; quia 12. fratres baiuli eligunt vnum in adminiſtratorem, cui abſq; alia cõfirmatione parendum eſt, donec magnus magiſter citra montes habuerit notitiam, & aliud non ordinauerit. Gemin. *conſ.15.nu.5.ver.*
4 *in quibus apparet.* † Stabilimenta religionis diſponunt, quod non natus de legitimo matrimonio non poſſit eſſe miles in manſione Hoſpitalis, ſi non eſſet filius Comitis, aut maioris Domini, quæ verba includunt ex quo eſt natura exceptionis, niſi eſt talis, quod ſi ſequitur orationem negatiuam, affirmat. Gemi. *d.conſ.15.nu.18.*
5 *ver.ſuper quinto.* † Illegitimi etiam filii Comitũ, & maiorũ Dominorum, licet poſſint eſſe milites Hieroſolymitani; tamen nõ poſſunt habere baiuliuas Confaloni, nec etiam de Capitulo generali citra mare, ita diſponentibus eorum ordinamentis. Gemin. *d.*
6 *conſ.15.n.18.ver.deinde facit aliam regulam.* † Conciliũ Cõſtantienſe, quod fuit ſuper ſedando ſchiſmate inter Benedictum Papam, & Gregorium, dum cõfirmauit geſta eorum vſque ad certum tempus, excepit, dummodo talia geſta non ſint in præiudicium religionis Hieroſolymitanæ. Gemin. *d.conſ.15.nu.19.in fi.ver.& pro hoc*
7 *facit.* † Libri ſtabilimentorum dictæ religionis, licet ſint priuati; quia tamen cõmuniter habentur pro ſtabilimentis, plene probant. Gemin. *d.conſ.15.n.18.ver.quoad ſecundum.* Vide, *Scriptura pri-*
8 *uata non probat, & quando ſecus.Concl.*76. † Hoſpitale Sancti Ioannis, ſeu Prioratus Sancti Ioannis Venetiarum eſt ordinis Hieroſolymitan. & erat Nicolao de Vrſinis commendatum, cui Gregor.6.& Innoc.7. cõceſſerunt exemptionem, ne teneatur ad ſubſidia ordinarii; quod priuilegium extenditur etiam ad particulares, & capellas, quas habet in Patauina diœceſi, & alibi, Cuman. *conſ.*101. *Viſo tenore*, vbi, quod licet priuilegium derogans ordinariis ſtricte ſit intelligendum; tamen quia dicit, quod totaliter ſit exemptus prioratus, neceſſario includit omnia ſuppoſita.

Hieroſolymitanus Cõuentus poteſt priuare Magnum Magiſtrum. Concl.109

1 HIEROSOLYMITANVS † Conuentus habet poteſtatẽ priuandi magnum Magiſtrum illius ordinis. Oldr. *conſ.*128. *Quoniã ad inueſtigationem, in princ.* vbi ponit multa priuilegia dicti Conuen-
2 tus, & exempla, quod priuauit alios Magiſtros. † Magnus Magiſter Hieroſolymitanus ſtatim, quod eligitur, abſq; alia confirmatione adminiſtrat; quia habet nudum miniſterium non intitulatũ. Oldr. *d.conſ.128.ver.circa quod eſt attendendum, n.5.* vbi in fin. dicti conſilii dicit, quod eſt Magiſter domus d. Hoſpitalis, & loquitur de priuatione cuiuſdam Falconi propter fœdus cum Turcis, & creatione alterius. Vide, *Electus ante confirmationem non habet digni-*
3 *tatem.Concl.94.cum tribus Concluſ.ibi proxim.ſeq.* † Extende, vt idem ſit in aliis Prioratibus dictæ religionis; quia ſtatim, quod ſunt electi, miniſtrant abſque alia confirmatione. Gemin. *conſ.15.nu.5.6.7.* vbi dicit, hoc procedere in militiis, & quando laicis datur admi-
4 niſtratio, & idem dicit in Ciſtertienſibus. † Vocem vnicam habet magnus Magiſter, & nullam in hoc habet prærogatiuam, ſed eſt, prout alius frater. Oldr. *d.conſ.128.col.1.fin.*

Hypocriſis, & hypocritæ triſtes. Concl.110.

1 HYPOCRITA † dicitur is, qui colore ſanctitatis, & boni operis malum operatur, vt in Euangel. *Matthæi cap.6. Cum autem ieiunatis, nolite fieri ſicut hypocritæ triſtes, exterminant enim facies ſuas, vt appareant hominibus ieiunantes: Amen dico vobis: quia receperunt merce-*
2 *dem ſuam.* † Sic fecit Abſolon aduerſus patrem Dauid, finxit ſe velle vota explere Deo in Hebron, & vere tendebat, vt eiiceret pa-
3 trẽ, vt *lib.2.Reg.c.15.* Iſaias *c.29. Populus iſte labiis me honorat.* † Sic Herodes finxit ſe magis velle ire ad adorandum Dominum noſtrum Ieſum natum in Bethleem, vt renuntiarent ſibi illum repertum; cum tamen tenderet ad interficiendum eũ, vt in Euangel. *Matth. c.2.* & de iſtis Pſalmiſta inquit; *Molliti ſunt ſermones eorum ſuper oleũ,*
4 *ipſi autem ſunt iacula.* † Amplia; quia etiam peſſima eſt Hypocriſis illa, quam aliqui prætextu charitatis exercent, dum ipſi trabem in oculis habentes volunt feſtucam de oculo proximi eruere, & contra tales inuehitur Dominus noſter in Euangelio *Matthæi c.7.* incipit, *nolite iudicare, & non iudicabimini,* & quæ ſequuntur, vbi dat cognitionem, dum inquit, *attendite; quia veniunt in veſtimentis ouium, intrinſecus autem ſunt lupi rapaces; A fructibus eorum cognoſce-*
5 *tis eos.* † Extenditur iſta cognitio ex aliis cauſis, puta cum amant primos accubitus, volunt vocari Rabbi & magiſtri, cũ foris apparent boni, intus mali, ſicut ſepulchra dealbata, cum ipſi grauia, & inſupportabilia imponunt aliis, ipſi autẽ neque digito tangere volunt ſarcinas, de quibus Lucas in Euangelio, *c.11.circa fin.verſ.* *Nunc vos Phariſæi, vſque in fi.* & plenius in Euangelio *Matthæi, cap.23.*
per tot. vbi alia ſimilia ſcribũtur. † Sic etiam hypocrita dicitur, qui 6
coram Deo ex bonis operibus, ſi quæ fecit, ſe iactat, vt in exemplo Phariſæi, & publicani nos inſtruit Domin⁹ noſter Ieſus Chriſtus in Euang. *Lucæ c.18.* ibi; *dixit autẽ ad quoſdam, qui in ſe cõfidebant,*
tanquam iuſti, & aſpernabantur cæteros. † Sic etiã qui ſermones Dei 7
familiares & dulces deducunt in muſicam & auaritiã ad cõmodum proprium, vt inquit Ezechiel Propheta, *c.33.in fi.* † Et contra 8
iſtos dat remedium Chriſtus, *Matthæi c.6. Tu autem cum ieiunas, vnge caput tuum, & faciem tuã laua, ne videaris hominibus ieiunans, ſed patri tuo, qui eſt in abſcondito.* & contra iſtos beatus Petrus in ſua *Epiſtola 1.c.2.* dat aliud remedium, vt deponant omnem malitiam, & omnem dolũ, & ſimulationes, & inuidias, & detractiones, ſicut modo geniti infantes lac concupiſcite, ſicque cõſtat in hypocrita nihil boni eſſe poſſe, maxime, quando ſimulatio eſt circa religionem, & bonitatem vitæ, & hos appellat Chriſtus hypocritas triſtes. † Amplia; quia omnis ſimulator, qui fingit vnum, vt fa- 9
ciat aliud, poteſt largo modo dici hypocrita; quia proprie hypocrita eſt ſimulator perſonæ, quæ non eſt eadem, quam fingit; & quia aliud in ore, aliud in corde, vt inquit Calepinus in *ver.hypocrita.* † Et prodior dicitur, qui quadam arte verborũ alium delu- 10
dit; quia licet forma verborum ſonet in bonum, effectus rei conſilium detegit animi. Bald. *conſ.95.in princ.lib.3.* † Contra iſtos doloſos Cato inducit remedium per hos verſus,

Qui ſimulat verbis, nec corde eſt fidus amicus,
Tu quoque fac ſimile, ſic ars deluditur arte.

† Amplia; quia grauius eſt delictũ, quod clypeo boni cõmittitur, 12
quam ſimplex delictũ; ideo magis odioſus eſt ſpurius ex inceſtu ſub velamine matrimonii nullius, quam ſine matrimonio. Caſtr. *conſ.467.col.penul.in prin.& fin.lib.2.* vbi plura allegat. Vide, *Color quæſitus quid ſit, & operetur.Concl.*496. Vide, *Simulatio quid ſit, & de multiplici ſpecie ſimulationis.Concl.*257. † Extende; quia cõficta æqui- 13
tas duplex eſt iniquitas. Bald. *conſ.9.Factum tale.n.3.lib.1.* † Extende; 14
quia is, qui dolum cõmittit, vel delinquit, ſed contrarium proteſtatur, prout Vaſallus, qui ſine conſenſu Domini alienat feudum, ſaluo iure, & conſenſu Domini, & illud etiã tradit emptori, ſaluo iure Domini, non euitat caducitatem; quia eſt contraria facto, & dicitur bene cantare, & male ruſpare. Bald. *dict.conſ.9.n.1.in fi.lib.1.* quod duplicatur *conſ.188.lib.3.* & dicit, quod non proſunt figmenta ad excuſandas excuſationes in peccatis; Heu miſeri; quia perdunt animam, & corpus delaniant eodem tempore. Vide, *Mendicantes ficti qua pœna puniantur, Concl.*192.

Hypotheca eſt actio realis, & mixta, & quid operetur, vel non. Concl.111.

PRo hypotheca † oritur actio realis; quia ius in re dicitur ha- 1
bere habens hypothecam in re. *l.pignus.C.de pignor.* Rom. *conſ.388.In caſu propoſiti.n.9.* vbi quod eſt in rem, & ſequitur poſſeſſorem rei. Vide, *Actiones reales quæ eſſe dicantur.Concl.*103. Vide, *Actio*
*mixta hypothecaria.Concl.*105. † Et propterea competit actio hypo- 2
thecaria ad conſequutionẽ poſſeſſionis illius rei, donec ſibi ſatis fiat, iuxta not. in §. *itẽ Seruiana.Inſtit.de actio.& toto tit.ff.& C.de pign.* poteſt enim pignus proſequi. *l.perſequutione.C.de pignor.* vnde dicitur auocatoria poſſeſſionis. Rom. *d.conſ.388.n.9.* Vide, *Hypotheca-*
*ria auocat poſſeſſionẽ.Concl.*126. † Et tam per viam agendi, quam per 3
viam excipiendi; quia cui cõpetit actio, multo magis exceptio, ſi talis res hypothecata reperitur penes creditorem. *l.cui damus.ff.de reg.iur.* Dec. *conſ.232.col.1.& conſ.40.* Doctor. *in l.ſi in arca.ff.de cond.*
indeb. Vide, *Exceptio datur facilius, quam actio.Concl.*374. † Et niſi de- 4
bitor ſatisfecerit totum debitum, pignora non liberantur, *l.quamdiu.C.de diſtract.pignor.l.qui pignori.ff.de pignor.* † Proutè contra cre- 5
ditore integre ſatisfacto pignora liberantur. *l.1.§.item liberatur.ff.*
quibus modis pign.vel hypoth.ſoluit. † Et quod tribuat hypotheca ius 6
in re, eſt text. in *l.pignori.C.de pignor.* † Et quod auocet poſſeſſionẽ 7
rei hypothecatæ, *l.ſi cum venditor, in princ.ff.de euict.* † Et quod det 8
retentionem rei hypothecatæ, ſi poſſeſſio eſt penes habentẽ hypothecam, eſt text. in *l.1. C.etiam ob chirogr.pecun.* Bart. & cæteri in *l.ſi non ſortem.§.ſi centum.ff.de condictione indeb.* Alexand. *conſil.47.* *Viſis inſtrumentis.col.fi.lib.5.* vbi idem dicit in hypotheca vtili, & *conſil.228.Ponderatis iis.n.3.lib.6.* Vide, *Hypothecarius creditor habet multa*
*priuilegia.Concl.*133. † Et dicitur hypothecaria actio acceſſoria ad 9
perſonalẽ; tñ poteſt ſeparari à perſonali, & cumulari. Vide, *Actio mixta Cõcl.*105. Vide, *Hypotheca dicitur acceſſoria ad perſonalẽ, & qua-*
*liter.Concl.*113. † Limita; quia hypotheca nõ cõpetit, neq; poteſt o- 10
perari cõtra creditorem anteriorẽ hypothecariũ. Alex. *conſil.5.In cauſa,*

11 *cauſa,& lite,ad fin.lib.2.* † Declara;quia non operatur directe,ſed
poſterior creditor pōt offerre priori,niſi prior ſibi ſoluat. Vide,
12 *Offerre poteſt ſecundus creditor hypothecarius priori.Cōcl.*77.†In quibus
differant pignus & hypotheca , vide plene Neguſ. in *tract.de pign.
& hypothec.parte* 1.*in primo membro,* vbi,quod hypotheca eſt,quan-
do non interuenit traditio rei hypothecatæ :pignus quando in-
teruenit traditio,& magis efficax eſt hypotheca cum traditione,
quam ſine,vide aliquas differentias ibi per eum.

Hypotheca quotuplex, & de ſingulis ſpeciebus. Concluſ.112.

1 HYPOTHECA † alia legalis. Vide, *Hypotheca tacita oritur à lege*
2 *multis caſibus.Concl.*118.† Alia conuentionalis. Vide, *Hypothe-
ca in contractu operatur multa.Concl.*119.† Alia prætoria,quæ eſt,quę
3 oritur pacto nudo;quia inuenta eſt à prætore. Ange.*conſil.*202.*In*
4 *quæſtione. Io.in princ.*† Alia eſt ſimplex,& pura:ſimplex dicitur,qñ
nō interuenit traditio,neq; pignus: ideo obligatus idonee caue-
re non liberaretur faciendo hypothecam bonorum ſimplicem.
5 Neguſ.*de pignorib. & hypothec.parte* 1.*memb.*1.*n.*6.† Alia eſt cōditio-
nalis,&quod hypotheca accedat obligationi conditionali,vel in
diem,eſt tex.in *l.*1.*ff.de pignor.*Ægid.Bellam.*conſ.*39.*n.*17.*in fi.& n.*
18.vbi,quod non naſcitur, priuſquā per conditionis exiſtentiā ſit
6 perſonalis inducta.*d.l.*5.§.1.*verſic.ſed in conditionali.ff.de pigno.* †De-
clara tamē;quia ſi conditionalis obligatio perſonalis purificetur
ſolum poſt mortem obligantis , & ipſe non relinquat hæredem
adeuntem;tunc euaneſcit vtraque,& perſonalis, & hypotheca.*l.
quoties,in fi.ff.de nouat.*vbi Bart.dicit menti tenendum Ægid.*d.con-*
7 *ſil.*39.*n.*17.*in fi.*†Si tamen perſonalis cōditionalis in extremo vitę
ſpiritu obligantis,non autem poſt mortem purificetur;tunc ori-
tur hypotheca in vita,licet exercitium poſt mortē differatur, Æ-
gidius pulchre *dict.conſ.*39.*nu.*18.19.*& ſeq.* vbi late, per quæ verba
8 conditio in morte,vel poſt inducatur.†Rurſus alia expreſſa,quæ
fit verbis expreſſis , & iſta eſt eadem cum conuentionali , de qua
ſupra *nu.*2.Vide, *Hypothecata bona ex quibus verbis dicantur.concl.*114.
9 † Alia tacita,de qua ſupra *n.*1. † Alia eſt vniuerſalis omniū, & ſin-
10 gulorum bonorum,& iſta eſt magis efficax,quam generalis;quia
continet omnia,& ſingula,& ſic habet vim ſpecialis;vt dicit Cra-
uet.*conſ.*381.*n.*3.*&* 4.& plenius *conſ.*485.*col.*2.*verſic.ſecundo conſide-*
11 *ro,*vbi ponit hanc maiorem efficaciā vniuerſalis hypothecæ.† A-
lia generalis omnium bonorum,& iſta comprehendit etiam nō-
mina debitorum,& ſic iura & actiones,*l.*3.& ibi Bart. Bald.& Sa-
lyc.*C.de hæred.actio.l.ſi conuenerit,in princ.ff.de pignor.actio.* Barto.in *l.
Quintus.ff.de aur.& argent.legat.l.nomen* vbi Bart.Salyc.& alii,*C.quæ
res pignor.obligar.poſſ.*Vide, *Nomina debitorum qualiter veniant in obli-*
12 *gatione,& exigantur.Concl.*63.†Extende; quia etiam fructus colle-
cti ex bonis hypothecatis ſunt hypothecati.Bart.in *l.aſſiduis* , *C.qui
pot.in pignor.*Vide, *Fructus rei hypothecatæ veniūt in hypotheca.Cōcl.*488.
13 †Extende ; quia vigore talis obligationis generalis orta eſt actio
vtilis hypothecaria contra debitorem dicti debitoris, vt per Bar-
tol.& Salycet.in *l.gerit,§.cum pignori,ff.de pignor.& in d.l.nomen,* vbi
14 Salyc.*col.*2.Caſtr.in *d.l.ſi conuenerit,in princ.ff.de pigno.actio.*† Si vero
eſſet expreſſum, ꝙ generaliter obligat bona mobilia,& immobi-
lia,non venirent iura;& actiones. Vide, *Bonorum appellatione quid*
15 *veniat.Cōcl.*101.†Et in hypotheca generali veniunt bona præſen-
tia,& futura,*l.fi.C.quæ res pignor.oblig.poſſ.*Neguſ.*de pignor.in* 2.*mēbr.*
16 2.*partis,in princ.* † Sed tamen hypotheca pro certa penſione non
extenditur ad acceſſoria augmentata propter contumaciam, vel
moram plene Rom.*conſ.*507.*In caſu,per tot.* vbi apoſtill.in *ver.obli-
gatione*, dat concordan. Vide omnino Neguſ. *de pignor.in* 2.*par.
princ.in ſecundo membro, per tot.* vbi latiſſime, quæ veniant in hypo-
theca generali , & quæ non , & quid de mercibus de pecunia, de
17 feudo,emphyteuſi,& fideicommiſſo.† Alia eſt ſpecialis,& de iſta
Crauet.*conſ.*381.*nu.*3.*&* 4. vbi,quod dicitur ſpecialis,quæ non eſt
indiuidua, ſed continetur ſub generali omnium , & ſingulorum
bonorum. Vide, *Hypotheca ſpecialis operatur multa,& quæ dicatur ſpe-*
18 *cialis.Concl.*117. † Declara;quia hypotheca ſpecialis plus confert,
quam generalis;quia mancipia, quæ obligauimus in ſpecie , non
poſſumus manumittere ; ſed bene ſi hypotheca generalis eſt, &
ideo bona Eccleſiæ poſſunt pro obſeruantia locationis , & con-
tractus obligari in genere ſine traditione , ſed non poſſunt obli-
* gari in ſpecie,&tradi in pignus. Alex.*conſ.*118.*In caſu,nu.* 21.*& ſeq.
ver.quid reſpōdeo,lib.*5.vbi dicit magis*communem.†Et iſta ſpecia-
19 lis hypotheca requirit , quod res ſpecialiter hypothecata ſit in
bonis hypothecantis , vt valeat. Neguſ. *de pignor.in ſecunda parte
princ.membr.*1.vbi ponit ſex differentias inter hypothecam ſpecia-
lem,& generalem.

Hypotheca dicitur acceſſoria ad perſonalem, & qualiter. Concl.113.

HYPOTHECA † dicitur acceſſoria ad perſonalē obligationē; 1
ideo dubitatur , an extincta perſonali extinguatur etiā hy-
potheca:& facias regulam,quod non,quam ponit Neguſ.*de pign.
in* 2.*memb.*6.*p.n.*5.*& ſeq.ver.*3.*quæritur.*vbi ponit tres ampliationes,
& quatuor limitationes. Vide omnino Ioan.de Anan.*conſ.*10.v-
bi pro vtraque parte diſputat,& diſtinguit. †Extende igitur vltra 2
Neguſ. quarto, quando locator habens hypothecata bona con-
ductoris deceſſit ſine hærede; quia licet deficiat perſonalis, non
deſinit tamen hypothecaria, pulchre Io.de Anan.*d.conſil.*10. *Viſo
inſtrumento,*vbi Bologn.in apoſtill.† Declara tamen;quia ſi hypo- 3
theca eſſet conditionalis ad actionem perſonalem conditionalē
extinguendam poſt mortem obligantis , ſi decedat ſine hærede,
tunc vtraque extinguitur. Ægid.Bellam.*conſ.*39.*num.*17.*in fi.* Vide
Concluſionem proximam præcedentem , *n.*5.*ver.alia eſt conditio-
nalis.* † Extende;quia poteſt cedi ius pignoris, vel hypothecæ ſi- 4
ne principali actione ſecundum cōmunem*opinionem, & præ- *
ſtat effectum actionis ad conſequendam poſſeſſionem, & reten-
tionis poſſeſſionis. Alex.*conſ.*47.*Viſis,nu.*5.*ver.ſimiliter,lib.*3.vbi di-
cit * communem,& ibi apoſtil.relatiue declarat. † Reſtringe in * 5
tantum hypothecam acceſſoriam eſſe ad perſonalem obligatio-
nē, vt remiſſa perſonali ceſſet hypotheca, *l.cum principalis, ff.de re-
gul.iur.l.item liberatur,ff.quibus modis pign.vel hypothec.ſolu.* Natt.*conſ.*
416.*n.*11.*lib.*2. Vide, *Hæres adeundo ſimpliciter confundit ſuas actiones.
Concl.*52.*in princ.* † Reſtringe,quando eſſemus in materia non 6
tranſitoria ad hæredes ; quia tunc extincta perſonali extinguitur
etiam hypothecaria,prout in emphyteuſi Eccleſiaſtica locata per
emphyteutam,ſic videtur velle Ludouic.Bolognet.in addit.ad *d.
conſil.Ioan.de Imol.*10.*n.*7.*verſ.præterea.* † Hypotheca acceſſoria ad 7
perſonalem fundatur in æquitate ſeparata à ſuo principali,vt per
Cyn.in *l.*2.*C.de luit.pign.*& quia non eſt eadem æquitas,vt ceſſante
perſonali ceſſet hypothecaria; ideo vtraque non extinguitur ex-
tincta perſonali. Ægid.Bellam.*d.conſ.*39.*n.*21.*ver.in ſecundo.* Vide,
*Hypotheca eſt actio realis,& mixta.Concl.*111.*nu.*9.† Hypothecaria,& 8
realis actio poteſt competere contra obligatum perſonali,prout
contra obligatum,ſeu contra hæredem debitoris , & etiam con-
tra nō obligatum perſonali, prout eſt quilibet tertius poſſeſſor;
ideo libellus contra hæredem ad reſtituendum bona obligata , ſi
negat conuentus ſe hæredem , procedit tanquam in mera hypo-
thecaria contra tertium poſſeſſorem non obligatum perſonali a-
ctione. Caſtr.*conſ.*447.*Ad primum,in princ.lib.*2.vbi videtur dicere,
quod hypothecaria non datur tanquam contra obligatum , ſed
contra non obligatum; quia ſunt actiones contrariæ,& exceptio
rei iudicatæ in vna procedit in alia. † Amplia; quia agens hypo- 9
thecaria cōtra tertium poſſeſſorem debet narrare illam rem fuiſ-
ſe ſibi hypothecatam à tali tempore, quo illam poſſidebat, & erat
Dominus , & quod ille tertius poſſeſſor habuit cauſam ab ipſo
debitore poſt hypothecam , alias ſi ſimpliciter ageret contra ter-
tium poſſeſſorem , libellus eſſet ineptus, & ſententia ſuper ine-
pto libello eſt nulla. Alex.*conſ.*137. *In cauſa, & lite,nu.*2.*&* 3.*ver.ſe-
cundo vltra prædicta,lib.*2.† Si vero agit creditor contra debitorem, 10
qui hypothecauit,ſufficit, ꝙ probet poſſeſſionē debitoris, & non
tenetur probare dominium debitoris,licet teneatur allegare do-
minium debitoris, Alexan.*d.conſ.*137.*n.*5.*verſic.imo ſi etiam,lib.*2.

Hypothecata bona ex quibus verbis dicantur. Concluſ.114.

BONA † deſignata à teſtatore, vel alio debitore alimentorum, 1
vt ſuper eis debeantur alimenta , ſunt hypothecata per deſi-
gnationē. Bart. *conſ.*211.*Quidam ſibi filias,n.*4. *verſ. circa hypothecam,
lib.*1.& infra *n.*3.*& ſeq.* Vide, Dictio, *ſuper*, quid importet. *Concluſ.*
383.† Extende;quia imo annua præſtatio vbicunq; eſt debita pro 2
alimentis ex certo corpore, vel fundo, fundus, vel corpus dicitur
hypothecatū. Bald.*cōſ.*182.*Caſus talis eſt,n.*2.*ver.tertio probatur lib.*5.
Roman.*conſ.*388.*In caſu propoſiti thematis,in princ.*vbi *n.*3.dicit *cō- *
munem. Vide, *Alimenta habent multa ſpecialia & priuilegia.Cōcl.*286.
Vide, *Penſio dicitur realis,& tranſit ad ſucceſſores in beneficio, & quando
ſecus.Concl.*263. † Amplia;quia vbicunque aliquid conceditur ſu- 3
per certo fundo, fundus dicitur hypothecatus; quia dictio, *ſuper*,
importat hypothecā. Bald.*d.conſ.*182.*n.*2.*ver.ſecundo,quia lib.*5. vbi
loquitur in donatione Regis Cypri. Roma.*d.conſ.*388.*in princip.&
conſ.*508.*Præſens cōſultatio.in princ.* Caſtr.*conſ.*96. *Circa ea,colum.pen.
ver.iis tamen,lib.*1.ſupra *nu.*1. Vide, *Legatum factum de certa ſumma in
bonis,& ſuper bonis.Concluſ.*66.† Extende;quia imo hypotheca ge- 4

neralis cõpetit ſuper omnibus bonis eius, qui conſtituit affictum
ſuper bonis particularib⁹; quia ſpecialis expreſſio bonorũ, ſuper
quibus affictus conſtituitur, non fit ad effectũ, vt non fiat alia hy-
potheca generalis, ſed ne inducatur præſumptio vſuræ, ſi fiat ſu-
per omnibus bonis. Chaſſan. in *tractat. gloriæ mundi part. vlt. conſide-
rat. 99. ver. aduerte tamen ad vnum, An hypotheca generalis.* Vide eum;
5 quia durus eſt ſermo. † Et an res, ſuper qua fit legatũ, poſſit alie-
nari ſine conſenſu legatarii. Iaſon in *l. 2. in 7. q. ad fi. C. de iur. emphyt.*
6 † Amplia; quia ex pacto ingrediendi propria auctoritate bona
debitoris, ſi non ſoluat, oritur hypotheca. Franciſ. Cremen. *ſing. 2.
quid ſi feci,* & dicitur pactum exequutiuũ hypothecæ. Signor. Ho-
mod. *conſ. 4. Statuto Ciuitatis, in princ. & n. 12. ver. decimo, & vlt.* Bart.
in *l. creditores, in 4. quæſt. C. de pignor,* vbi Bald. in 1. *lect. ad fi.* per text. in
l. 3. §. fi. ff. qui pot. in pign. & in l. fi. C. quæ res pignor. obligar. poſſ. infra *n. 16.*
7 * † Contrarium videntur velle cõmuniter Doctores* in *dict. l. cre-
☞ ditores,* quod dicatur ius reale, & non perſonale. Vide, *Pactum in-
8 grediendi poſſeſſionem propria auctoritate quid operetur. Conclu. 37.* † Am-
plia, vt idem ſit, qñ data eſt facultas vendendi rẽ datam in pignus;
9 quia oritur hypotheca. Cremen. *d. ſing. 2. in fin.* † Amplia; quia ex
pacto de retrouendendo oritur hypotheca, Crauett. *conſ. 201. Præ-
10 ſupponitur in facto, in princ. lib. 1.* † Amplia ex ſimplici obligatione
procuratoris, qñ præcedit mandatum, in quo Dominus promiſit
ratum habiturum omnia facta per procuratorem ſub hypotheca
omniũ bonorum ſuorum. Fulgoſ. *conſ. 186. Pro determinatione, col.
11 3. ver. & pro hac quoq;* Caſtr. *conſ. 336. n. 2. lib. 2.* † Extende in caſu no-
tabili; quia ſi fuit datus procurator ad recipiendũ pecunias mu-
tuo, & expendendum pro mandãte cum obligatione bonorũ de
iis, quæ geſſerit procurator, ſi procurator accepit pecunias mu-
tuo nomine ſuo, & expendit pro mandante, habet obligata bona
mandantis, quaſi à ſeipſo mutuo acceperit, licet non ſeruata for-
ma mandati; quia ſufficit, ꝙ in vtilitatẽ conuertat. Caſtr. *conſ. 336.
12 lib. 2. per tot.* † Amplia; quia hypotheca bonorũ oritur, ſi debitor
ſatisfacere promittit per rerũ ſuarum exactionẽ. Rom. *d. cõſ. 508.
13 n. 2.* † Amplia; quia dicto, *de,* importat hypothecã; ideo filia, quæ
excluditur à ſtatuto Florentino, habet hypothecata bona hære-
reditatis, à qua excluditur; quia mandatur dotari de bonis, quæ
dictio importat hypothecã, tex. cũ gloſ. in *c. niſi eſſent. de præb.* Bart.
in *l. 2. ff. de alim. & cibar. leg.* Bar. & Iaſ. in *l. cum ij, § ſi vnus, ff. de tranſ-
* act.* vbi cõmuniter* omnes, & hoc obſeruatur, & receptũ eſt Flo-
14 rentiæ. † Amplia; quia hypotheca oritur ex inſtrumento, qñ No-
tarius eſt ſolitus apponere in omnibus inſtrumentis; quia etiam
ſi omiſerit, poteſt ſupplere ſecundum ſtylũ. Iaſ. in *l. certi condictio. §.
☞ ſi nummos. ff. ſi cert. pet. n. 24. & ſeq.* Vide, *Notarius quæ poßit addere, vel
15 non in extenſione inſtrumenti. Concl. 85.* † Amplia; quia illa verba, *ſub
obligatione ſui, & bonorũ ſuorũ, vel ſub obligatione, &c.* important hy-
pothecã. Caſtr. *d. conſ. 336. Dubium facit. nu. 2. ver. nam hoc important,
16 lib. 2.* † Amplia; quia pactũ ingrediendi propria auctoritate indu-
cit hypothecã, vt poſſit facta liquidatione intentari hypotheca-
ria, vel Saluianũ. Alexan. *cõſ. 83. Viſo proceſſu in prin. lib. 6.* vide ple-
17 nius ſupra *num. 6.* † Limita; quia promiſſio ſoluendi aliquid de in-
troitibus Cameræ Apoſtolicæ non inducit hypothecã ſuper in-
troitibus, de quibus ſolutio eſt facienda. Caſtr. *conſ. 96. Circa ea, in
18 prin. lib. 1.* † Reſtringe, niſi promiſſio ſoluẽdi de certis redditibus
eſſet per modũ ſubrogationis in locũ debiti hypothecarii; quia
tunc cenſetur ſubrogatum cum eadem hypotheca. Caſtr. *d. conſil.
☞ 96. col. pen. ver. conſtat autem, lib. 1.* Vide, *Alimenta habent multa ſpecia-
lia priuilegia. Concl. 286.* Vide, Dictio, *ſuper,* quid importet. *Cõcl. 383.*
Vide, *Legatum factum de certa ſumma in bonis, & ſuper bonis quale. Con-
cluſ. 66.*

Hypotheca in quibus cadat, vel non. Concl. 115.

1 BONA † omnia poſſunt hypothecari, quæ ꝓhibita nõ ſunt, quæ
ſint in bonis hypothecantis: regulã ponit Neguſ. *de pign. part. 2.
memb. 3. n. 4. & ſeq.* vbi ponit multas quæſtiones in vſufructu, & ſi-
2 milibus, ampliat regulã ſex modis, & limitat octo modis. † Exten-
de, etiã ſi ſint aliena; quia licet res aliena nõ poſſit obligari in præ-
iudiciũ Domini. Neguſ. *d. tract. de pign. par. 2. memb. 3. n. 52. & ſeq.* tñ
valet obligatio in præiudiciũ hypothecantis, ne poſſit ipſe infer-
3 re quæſtionẽ dominii. † Extende; quia poſſidens rem alienam po-
teſt quoad ſui præiudiciũ obligare. Neguſ. *de pign. in 2. part. 3. memb.
4 n. 60. & ſeq.* † Amplia; quia in generali obligatione bonorum ve-
☞ niunt præſentia, & futura. Vide, *Obligatio omnium bonorum in gene-
5 re quid comprehendat. Concl. 35.* † Extende; quia veniunt nomina de-
bitorum, Alexan. *conſ. 47. Viſis, in fi. lib. 3.* Alexan. *conſil. 112. Viſo quo-
6 dam. n. 8. ver. item ſufficit. lib. 6.* † Extende; quia imo ius poſſidendi
cadit in hypotheca generali, & ideo illud ius hypothecatum tri-
buit actionem hypothecariam, vt ex Saluiano poſſit auocari poſ-
ſeſſio obligata. Alex. *d. conſ. 112. Viſo quodam. num. 4. ver. tamen omiſſis
diſputationibus. li. 6. cum ſeq.* † Amplia; quia emphyteuſis poteſt hy- 7
pothecari reſpectu vtilis dominii, cõmunem* dicit Clar. in *§. em-* *
phyteuſis. q. 18. in fi. † Extende; quia imo in generali obligatione, & 8
hypotheca venit etiam emphyteuſis. Clar. *d. § emphyteuſis qu. 18. in
fi.* † Declara tamen; quia ſuccedens non tenetur ſoluere ex hypo- 9
theca facta à ſuo prædeceſſore, niſi adiuerit illius hæreditatem, &
qñ eſt hæreditaria abſolute; ſi vero eſt hæreditaria ſecundũ quid,
& ex prouidentia, ſi adiuit cum beneficio, non poteſt conueniri.
Clar. in *§. feudum q. 43.* vbi dicit* communem, ad quam ſe remittit *
in *§. emphyteuſis. q. 40.* † Amplia; quia pecunia poteſt hypothecari, 10
& per creditorem priorem hypothecarium auocatur à ſecundo,
cui eſt facta ſolutio, pecunia ſoluta. Rom. *conſ. 111. Viſo puncto, per
tot.* † Amplia; quia hypotheca generalis bonorum, & iurium vni- 11
uerſaliter comprehendit etiã officium iudicis; quia cedi poteſt.
Bart. *conſ. 95. Ex themate, in princ. lib. 1.* † Limita in feudo; quia non 12
poteſt hypothecari; quia prohibitum eſt per *c. imperialem, de pro-
hib. feud. alien. per Federic.* Clar. in *§. feudum q. 35.* vbi * de communi. *
† Limita in re prohibita alienari, vt quia ſit prohibitum cõmer- 13
cium rei, prout eſt res ſacra, publica, & ſimilia. Bar. in *l. in quorum,
ff de pign.* Neguſ. *tract. de pigno. p. 2. memb. 3. nu. 69.* † Limita, quando 14
res eſt prohibita alienari in vltima voluntate; ſecus in materia o-
dioſa, quando commercium rei non eſt prohibitum. Neguſ. vbi
ſup. *n. 70. & ſeq.* † Limita in fructibus beneficiorum Eccleſiaſti- 15
corum; quia non poſſunt obligari, ex quo non ſunt Rectoris, ni-
ſi vt ſtipendium, prout idem de milite armatæ militiæ, qui arma
& ſtipendia obligare non poteſt. Abb. in *c. de multa. n. 17.* vbi apoſt.
dat conc. *de præben.* Vide, *Fructus beneficiorum Eccleſiaſticorum ſpectant ☞
ſucceſſori. Concl. 515.* Vide plene Neguſ. *de pign. & hypoth. in 5. par. prin.
memb 1. n. 10. & ſeq.* vbi, an hypotheca pro ſorte principali cõpre-
hendat fructus, & acceſſoria, & diſtingue, vt ibi per eum.

Hypotheca non oritur ex apodiſſa, vel ſententià, & quando ſecus. Concl. 116.

HYPOTHECA † non cõpetit ex apodiſſa; quia in ea non poteſt 1
dari hypotheca bonorum, niſi ſit trino teſte ſubſcripta, & ſic
ſit ſcriptura ſolemnis. Bald. *conſ. 149. Proponitur, ꝙ ex cauſa, in princ.
lib. 1. & n. 3. ver. item hypothecaria,* de qua dixi in fin. *l. ſcripturas. cum ibi
not. C. qui pot. in pigno.* Vide, *Creditor hypothecarius præfertur non hypo- ☞
thecario. Concl. 1064.* Vide, *Scriptura priuata non concurrit cum inſtru-
mento, niſi &c. Concl. 79.* † Amplia; quia hypotheca non oritur ex 2
ſententia inter alios lata; & ideo qui agit hypothecaria, & produ-
cit ſententiã inter alios latã ſuccumbere debet. Alex. *conſ. 108. Viſo
proceſſu, in prin. lib. 5* vbi apoſtil. in *ver. ſententia* citat eundẽ Alexan.
conſ. 46. lib. 1. † Rationẽ reddit; quia ſententia nõ cõtinet, niſi illud, 3
ꝙ ex neceſſitate infertur ex verbis, ſed lata inter alios nihil infert
cum non nominato in ea, & cũ tertio: ergo. Alexan. *d. conſ. 108. in
p inc.* † Extende; quia debet exprimi quãtitas, & probari, pro qua 4
agens ex ſentẽtia, vel alia ſcriptura agit hypothecaria, alias nõ re-
leuat. Alex. *d. conſ. 108. n. 2. & 3. lib. 5.* Caſtr. *conſ. 168. lib. 2.* Socin. *conſ.
112. in princ. n. 7. li. 4.* Corn. *conſ. 55. in princ. lib. 3.* vbi, ꝙ requiritur cõ-
demnatio in ſententia, quod res ſit obligata. Alex. *conſil. 115. lib. 6.*
† Limita contra ſcribentem, vel illius hæredem vniuerſalem, vel 5
quando ſcriptura aliter, quam trino teſte ſubſcripta probatur ve-
ra per teſtes, vel alias probationes, & continet hypothecam.

Hypotheca ſpecialis operatur multa, & quæ dicatur ſpecialis. Concl. 117.

HYPOTHECA † ſpecialis operatur, ꝙ creditor habẽs hypothe- 1
cam ſpecialẽ in concurſu cum alio creditore nõ poteſt agere
cõtra alia bona, niſi prius hypothecaria egerit ſuper re particula-
riter hypothecata, & nõ ſufficiat, ſiue ſit prior, ſiue poſterior. *l. 2.
C. de pign.* † Extende, vt procedat, etiam ſi habeat generalẽ, & ſpe- 2
cialẽ; quia nõ poteſt exercere generalẽ, niſi prius ſpecialem exer-
ceat. Crauet. *conſ. 77. n. 16.* Cremen. *ſing. Obligaui tibi.* vbi, ꝙ gene-
ralis hypotheca dicitur conditionalis, ſi ſpecialis non erit ſuffi-
ciens. † Extende etiã in cauſa dotis; quia mulier habens obligata 3
bona mariti ſpecialiter, & etiã generaliter, nõ poteſt exercere ge-
neralẽ hypothecam cõtra alios creditores, & tertios poſſeſſores,
niſi prius exerceat ſpecialem. Rom. *conſ. 187. In repræſenti. n. 2. ver.
ſecundo quia,* vbi apoſtill. in *verb. non poßit.* dat concord. † Contra- 4
riũ tenet Boer. *deciſ. 332.* vbi dicit* communem; quia pactum non *
poteſt facere ius dotis deterius; ideo hypotheca tacita generalis
non ceſſat, neque illi præiudicatur per ſpecialem expreſſam, vbi
quod bene procedit reſpectu bonorum paraphernalium exten-
ſio.

ſio. † Reſtringe; quia ille tex.in *l.2.C.de pignor.* non habet locũ,ſi
agatur contra tertiũ extraneum poſſeſſorem non habentem hy-
pothecata bona debitoris;quia creditor habens ſpecialem,& ge-
neralẽ poteſt generalem exercere ante ſpecialem.Socin.*conſ.*118.
*Primo aſpectu,in fi.lib.*2.ꝙ duplicatur *lib.4.conſ.*75.ſequitur Neguſ.*de*
pigno.in 5.p.2.memb.in fi.& Soci.*conſ.* 198.*in fin.* vbi, ꝙ exorbitat,&
6 non extenditur illa lex.*lib.2.* † Contrariũ tenet gl.in *d.l.2.C.de pi-*
*gnor.*vbi Bart.in fi.Caſtr.quem allegat Socin.*cõſ.*198.*n.2.ver.quin-*
7 *to.lib.2.* † Declara;quia prima opinio procedit, qñ non concurrit
alius creditor habens hypothecam;ſi vero concurrit,tunc ſecus,
& ita gl.debet intelligi. Neguſ. *de pign.in* 8.*part.1.memb.nu.*20.*ver.*
8 *nunc autem ſubtilius.*Pariſ.*conſ.*50.*n.*30.*lib.*1.† Declara ſecundo, niſi
ille tertius haberet cauſam à debitore , qui vendidiſſet cũ obliga-
tione,prout moris eſt.Neguſ.*d.tract.de pignor.*8.*part.*1. *memb.n.*20.
9 *in fi.*Pariſ.*d.conſ.*50.*n.*39.*lib.*1.† Reſtringe,vt non procedat, quan-
do fieret reſeruatio; quia tunc non receditur à generali, ſi fiat ſi-
ne præiudicio generali, ita videtur velle Boer. *deciſ.*332.*circa med.*
10 *ver.ſecus eſt,vſq; in fi.* † Reſtringe,vt non procedat reſpectu princi-
palis debitoris;quia ipſe non poteſt hoc opponere. Bald.*conſ.*285.
11 *Caſus coram.poſt med.ver.item oppo.quod res ſpecialiter.lib.*2.† Reſtrin-
ge;quia ſi primus habeat magis generalẽ, in qua cõprehendũtur
bona, quæ non cõprehenduntur in generali ſecundi creditoris,
non tenetur primus agere ad bona, quæ habet obligata, quæ nõ
habet ſecundus , ſed poteſt agere contra omnia bona debitoris.
Neguſ.*d.tract.de pignor.in 5.part.2.memb.n.*51.*verſ.ſed dubitatur,* alle-
gat Corne.*conſ.*247.*Licet in præſenti,col.pen.volum.*1.eſt 246.*n.*13. *&*
14.*lib.*1.vbi,quod æquitas *d.l.2.C.de pignor.*non loquitur hoc caſu.
12 † Reſtringe,vt non procedat,qñ habens ſpecialẽ, & generalẽ ha-
bet etiam clauſulam,ita quod ſpecialitas generalitati nõ deroget.
13 Puteus *deciſ.*38.*die* 12.*Octobris.lib.*1. † Reſtringe,qñ ſpecialis & ge-
neralis hypotheca eſſet in obligatione in forma Cameræ ; quia
poteſt exercere generalẽ,omiſſa ſpeciali.Pariſ.*conſi.*103.*nu.*3.*lib.*3.
14 † Amplia;quia plus operatur ſpecialis,quã generalis in caſu *l.licet.*
*C.qui pot.in pign.*vt ſi quis emat ex pecunia mea,ſi fiat ſpecialis hy-
potheca rei emendæ pro me,debeo præferri omnibus etiam an-
teriorem hypothecã habentibus;ſecus ſi eſſet generalis,ita Bart.
15 & alii,vbi Fulgoſ.in *d.l.licet.C.qui pot.in pign.*† Specialis hypotheca
dicitur multis modis. Primo modo,qñ vna res in ſpecie eſt obli-
gata,& non agitur contra alia bona,niſi excuſſa ſpecialiter hypo-
16 thecata.*d.l.2.C.de pign.*† Secũdo modo dicitur ſpecialis hypothe-
ca,quę fit de bonis præſentibus dumtaxat,gl.in *l.& quæ nondum.§.*
17 *quod dicitur,in ver.ſpecialiter.ff.de pignor.*† Tertio dicitur ſpecialis,v-
bicunque fit expreſſio,veluti quando bona mobilia,vel immobi-
lia omnia,ſecus ſi omnia bona obligantur,ita Craue.*conſ.*381.*n.*3.
18 latius Natt.*conſ.*474.*n.*14.*& ſeq.*† Quarto modo dicitur ſpecialis,
qñ eodem modo,& per eadẽ verba fit obligatio,per quæ fit con-
tractus;quia ſi dono omnia bona mea præſentia & futura ſub cõ-
ditione,& promitto non alienare, & pro obſeruatione obligo o-
mnia bona mea præſentia , & futura; & qa exprimitur eodẽ mo-
do obligatio bonorũ , quo fit donatio : ideo dicitur ſpecialis hy-
19 potheca,ita Ruin.*conſ.*180.*n.*19.*lib.*1.† Declara;quia aliquãdo hy-
potheca dicitur generalis , vt ſi obligentur omnia bona præſen-
tia & futura;aliquando eſt ſpecialis,vt ſi obligantur omnia bona
mea mobilia & immobilia;aliquando eſt ſingularis,vel ſpecialiſ-
ſima,vt ſi obliget talem rem ſpecifice,ita Natt.pulchre *d.cõſ.*474.
*n.*12.*& ſeq.*Crauet.*d.conſ.*381.*n.*3.Vide,*Hypotheca quotuplex.Concluſ.*
☞ 112.*circa fi.*Vide plenius per Neguſ.*de pign. & hypoth.par.*2.*memb.*1.
vbi ponit differentias inter generalem & ſpecialẽ hypothecam,
& *memb.*3.ponit requiſita ad ſpecialem,in quibus cadat.

Hypotheca tacita oritur à lege multis caſibus. Concluſ. 118.

1 VIDE † plurimos caſus,quos connumerat plene Neguſ.*de pign.*
*in 4.memb.2.p.*vbi ponit 24.caſus,in quibus tacita hypotheca
2 datur à lege.† Amplia; qa hypothecã tacitã à lege inductã habet
dos, etiã ſi nihil ſit dictũ inter partes, quæ præfertur omni alteri
hypothecæ tacitæ etiã anteriori.Calder. *conſ.*476.alias 2.*de donat.*
*inter vir.& vxor.l.*1.§.1.*C.de rei vxor.actio.& in §.fuerat,Inſtit.de action.*
* vbi*omnes.Vide,*Dos habet tacitam hypothecam , quæ præfertur alteri*
☞ *tacitæ.Concluſ.*745.† Et quod dos pro matrimonio carnali habeat
3 tacitam hypothecã.*l.aſsiduis. C.qui pot.in pign.* latiſſime Neguſ. *de*
*pignor.2.parte,memb.4.n.24.& ſeq.*vbi,ad quos tranſeat,vel non,&
quando poſſit cedi, & quid in dote euicta , & an in bonis furioſi
4 obligati dotare.† Extende pro augmento dotis. Neguſ.vbi ſupra.
5 *n.*46.item in donatione propter nuptias,*nu.*65.*& ſequ.*† Extende
in tertio dotante , in Hebræa vxore etiam contra minorem obli-
gatum,vide Neguſ.vbi ſup.*nu.*69.*& ſeq.* † Extende etiam in dote
recepta iuſſu patris per filium.Neguſ.*d.2.par.memb.*4.*n.*36.*& ſeq.*
vbi declarat. † Extende;quia procedit pro pretio rerum dotaliũ 7
per maritum alienatarum.Neguſ.*d.2.p.memb.*4.*n.*57.*& ſequ.* † Ex- 8
tende in dote ſpirituali;quia Eccleſia † conſtructa,quæ nõ debet 9
eſſe ſine dote, habet hypothecata bona pro dote cõtra cõſtruen-
tem.Ioan.de Imol.*conſ.*50.*In caſu præmiſſo.num.4.cum ſeq.& per tot.*
† Extende idem in pia cauſa;quia doti æquiparatur. Tiraq. *de pia* 10
*cauſa priuil.*158.† Reſtringe in hæretica muliere;item in pœna, ibi 11
Neguſ.*n.*68.*& ſeq.*† Amplia; quia vſurarii bona ſunt tacite hypo- 12
thecata ei,cui debet fieri reſtitutio vſurarum. Vide,*Vſurarij bona* ☞
*an ſint hypothecata pro vſuris reſtituendis.Concl.*359.† Contrarium di- 13
cit Neguſ.*de pign.in 2.parte,in 4.memb.n.*155.vbi de*cõmuni.† Am- *14
plia;quia prælati,& beneficiati male adminiſtrantes bona Eccle-
ſiæ tenentur de ſuo,& eorum bona patrimonialia ſunt hypothe-
cata Eccleſiæ. Gemi.*cõſ.*3.*n.*8.*verſ.ſed planũ eſt.* plene Neg.*de pign.*2.
*part.mẽb.*4.*n.*120.*& ſeq.* † Extẽde in adminiſtratoribꝰ Hoſpitaliũ, 15
& locorũ piorũ.Neg.vbi ſup.*n.*123.† Extẽde in tutore,& aliis ad- 16
miniſtratoribus bonorũ pupillorũ, vide infra.*n.*38.*& ſequ.*Vide, ☞
*Adminiſtratoris bona qualiter ſint obligata.Conclu.*207.† Amplia;quia 17
fiſcus habet hypothecata bona cõdemnati ex maleficio à die cõ-
demnationis ſecundũ verã*opinionẽ,vt inquit Bald.*conſ.*40.*nu.* *
6.*verſic.dicendũ,lib.*1. ſecus,ſi condemnatio ſit facta ad fauorẽ pri-
uati etiam ex maleficio ; quia tunc non habet aliquam hypothe-
cã.Caſtr.*conſ.*68.*In quæſtione,verſic.ſuper altera.lib.*1.plene Neguſ.*de*
pignor.in 2.part.n 114.*& ſeq.memb.*4. vbi , quod habens fiſcũ habet
hypothecã,ſi ex cõceſſione,vel quia ſuperiorẽ non recognoſcit,
ꝙ declarat in condemnatione poſt ſententiam,ſecus ante. Vide, ☞
*Fiſcus habet multa priuilegia.Cõcl.*383.† Et quod fiſcus pari paſſũ am- 18
bulet cum dote.Neguſ.*de pignor.part.*2.*memb.*4.*n.*108. & in ante-
cedentibus de dote loquutus eſt;ideo vide priuilegia dotis,& ac-
commoda fiſco. Alex.*conſ.*104.*Plura,in fi.lib.6.*vbi,quod qui prior
eſt,præfertur in tacita inter dotẽ,& fiſcum. † Contrarium Alex. 19
*conſ.*58.*n.*5.*lib.*7.vbi fiſcus nõ præfertur habenti tacitam anterio-
rem,etiam ſi ſit fiſcus.† Extende;quia ſi fiſcus habet hypothecata 20
bona publicani,& etiam fructus,& pecunias per eum depoſitatas
penes nummulariũ , quæ ſi conſumptæ ſunt à nummulario , ipſe
tenetur fiſco vtili actione, in quantũ factus eſt locupletior. Bald.
*conſ.*252.*Ordo rei geſtæ,ante med.ver.publicanus poſtquam. lib.*3. Vide, ☞
Pecunia quando,& qualiter recipiat hypothecam, vel non. *Concluſ.*201.
† Reſtringe; quia Cõmunitates inferiores , quæ non habent fi- 21
ſcum,non habent hypothecata bona delinquentis, & furis;ſecus
ſi eſt Communitas habens fiſcum. Caſtr.*d.conſil.*68.*verſ.ſuper alte-*
*ra.lib.*1.& quod Communitas non habeat tacitam hypothecam,
eſt text.in *l.2.C.de iur.reip.lib.*11. Alexan.*d.conſ.*104.*in fin.lib.*6. vbi
apoſtill.† Reſtringe in curia Epiſcopi , vel contrahente cum Epi- 22
ſcopo. Neguſ.vbi ſup.*n.*122. † Declara;quia Communitates,ſiue 23
habeant fiſcum , ſiue non, non habent priuilegium tacitæ hypo-
thecæ,prout Reſpublica Romanorum pro impreſtitis, & oneri-
bus imponendis ; ſed tamen Communitas Florentiæ hoc priui-
legium habet non iure communi , ſed in vim particularis conſti-
tutionis factæ de hoc , quod hypothecata ſint omnia bona pro
impreſtantiis, quæ conſtitutio cum non loquatur de habente iu-
ra ceſſa à fiſco Florentiæ,tale priuilegium non competit ſoluenti
onera pro alio,plene Rom.*conſ.*111.*Viſo puncto,in princip.& per tot.*
vbi apoſtill.in *verb.hypothecæ.* † Amplia;quia alimentandus habet 24
hypothecata bona deſignata pro alimentis.Bartol.*conſil.*211.*Qui-*
*dam filios.num.*4.*lib.*1.Bald.*conſil.*182. *Caſus talis eſt.nu.2.verſicu.ter-*
*tio probatur,lib.*5. Roman.*conſil.*388.*In caſu propoſiti thematis. num.*3.
vbi dicit * communem. Vide, *Alimenta habent multa ſpecialia,* ☞
& priuilegia. Concluſione 286. † Et bona mariti ſunt obligata *
vxori tacite pro alimentis , ad quæ tenetur. Neguſan. *de pignor.* 25
parte 2.membro 4.nu.47.& ſequent. vbi , quod non conſideratur
quantitas dotis , ſed actio dotis. † Contrarium,quod alimen- 26
ta non habeant tacitam hypothecam ; quia non reperitur iure
cautum. Neguſan. *part.2.membro 4. num.* 164. *verſic.ego puto.* vbi,
quod Doctor. qui loquuntur in alimentis , loquuntur , quando
aderat dictio , *ſuper*,quod hoc operatur. † Amplia;quia onera, 27
& præſtantiæ, & alia ſubſidia impoſita à fiſco , vel Communi-
tate habente iura fiſcalia , habent hypothecata bona , ſuper qui-
bus imponuntur. Angel. *conſil.*205. *Inter ordinamenta , in princip.*
plene Neguſan. *de pignorib. part. 2. membr.4.num.*125. *verſ.decimus*
caſus,vbi loquitur in collectis,vide infra *num.*48.*& ſeq.*† Declara; 28
quia ſi onera ſunt ordinaria , habent hypothecam anteriorem,
quæ præfertur omnibus ; ſi vero ſunt extraordinaria, ſecus; quia
à diſtributionis factæ hypotheca procedit , vt per Soc. *conſil.*243.
*lib.*2. Alexand.*conſil.*78.*num.*5.*lib.*6.Corne.*conſil.*217. *num.* 8. *lib.*2.

29 Dec.*conſ*.156.*col*.2.†Amplia;quia legitima filii habet priuilegium à lege,quod omnia bona patris ſunt hypothecata,quod procedit etiã pro ſupplemento legitimæ.Fulgoſ.*conſil*.83.*Bona curſus.colu*.3. *verſic.illud poſtremo*.vbi late hoc comprobat ratione; quia ſicut extraneus pro re legata; ita filius pro re, quæ debuit legari etiam titulo honorabili,habet hypothecã.Bald.*conſ*.171. *Condemn.fuit lib*. 1.Aret.*conſ*.156.*Diligenter,col.penult.in princ*.Picus in *l.in quartam.n*. 117.*ff.ad leg.Falcid*.qui dicit,quod Alexan.qui contrarium tenuit, errauit.Bald.in *l.filium quem habentem.C.famil. herciſcund.col*.10.*nu*.
30 28.†Contrarium tenet Alexan.in *d.l.in quartam,col*.7.*nu*.15.*&* 16. *verſic.confirmo.ff.ad leg.Falcid*. dicens non reperiri iure cautũ. Rip.
* ibi eum ſequitur,& cõmunem *atteſtatur idem Alexan.*conſil*.58.
* *Clariſsime.colu.fin.lib*.3.vbi dicit *communem,& *conſ*.112.*Viſo titulo inſtitutionis.nu*.18.*lib*.6.*& conſ*.154.*n*.13.*&* 14.*lib*.7.late Dec.*conſ*.235. *In caſu.col*.4.vbi plura adducit,& contraria tollit Neguſ.*de pigno.in* 2.*par.in* 4.*memb.num*.212.*verſic*.24.*caſus*.Affl. *deciſ*.262. *Pater reliquit*.
31 Socin.*conſ*.180.*Diligenter,col*.2.*lib*.2.*verſic.ex qua concluſione*.†Et nõ competit retentio bonorum,ex quo datur propter hypothecam retentio.Socin.*dict.conſ*.180.*Diligenter,colu*.2.*verſ.ex qua concluſione*.
32 *lib*.2.†Imo ſententia, quæ dicit legitimam ſuper bonis competere,non habet exequutionem,tanquam contra ius:quia nõ poteſt dictio,*ſuper*,inducere hypothecam contra ius. Socin.*d.conſil*.180.
33 *lib*.2.†Declara igitur;quia pro legitima competit filio condictio ex lege contra hæredes patris, vt eſt caſus in §.*ceterum,in auth.vt*
* *cum de appell.cognoſc*. & ita *communiter firmant Doctor.in *d.l.in quartam.ff.ad leg.Falcid. & in l.ſuus quoque,in princip.ff.de hæred.inſtit*. quæ condictio ex lege eſt actio perſonalis, & nõ realis,vt notatur in *l.actionũ.ff.de action.& obligat.& in l.ſicut.C.de præſcript*.30.*vel* 40. *annor*.& de iure obligatio perſonalis non ſequitur poſſeſſorẽ rei. *l.fin.in fin*.& ibi Bart.*ff.de contrahend.empt*. & iſta eſt regula; ſed tñ quia iſta actio perſonalis videtur in rẽ ſcripta propter dominiũ bonorũ, quæ pro legitima debentur, & propterea fructus legitimæ à die mortis debentur. Alexan.*conſ*.127.*in fin.lib*.6.poſſet for-
34 te dici,quod ſit in rem ſcripta. † Et ita competit etiam pro legitima rei vendicatio filio contra tertios poſſeſſores, quando hæres non poſſidet tantum,quod ſufficiat pro legitima.Caſtr.*conſ*.204. *Super primo dubio,in princ.lib*.2.per text.in *l.ſancimus.§.repletionem.C. de inoffic.teſtament*. Caſtr.*conſ*.354.*& conſ*.356.*in fin.lib*.2. & plenius *conſil*.417.*Iſta domina,in fin.lib*.1. Vide, *Legitima qua actione petatur*.
35 *Concluſ*.192. † Declara,vt per Neguſ.*de pignor.in* 4.*membro ſecundæ partis,prope fi.verſicul. vigeſimus quartus caſus*, vbi declarat in ſupplemento legitimæ;quia videtur ex legato ſupplementi oriri hypotheca,alias dicit opinionem eſſe in controuerſia,allegat pro vtra-
* que parte,& dicit *veriorem,quod non cõpetat hypotheca. Vide plenius, *Legitima non habet hypothecam in bonis patris, & quando*
36 *ſecus.Concl*.203.† Amplia;quia legatarius habet tres actiones pro re immobili legata, videlicet rei vendicationẽ, hypothecariam, & perſonalem actionem.*l*.1.*C.commun.de leg*.Vide, *Legatarius habet*
37 *hypothecam,& multas actiones.Concl*.147. †Et quod bona teſtatoris pro legatis ſint tacite hypothecata,vide regulam per Neguſan.*de pignor.in* 2.*parte,membro* 4.*n*.157.*& ſeq*.vbi ampliat,& limitat mul-
38 tis modis. † Amplia; quia tutoris,& curatoris bona ſunt tacite hypothecata pupillo pro adminiſtratione;ideo etiam ſi tranſeant ad hæredem,vel alium,tranſeunt cũ hypotheca.Fulgoſ.*conſ*.178. *Titius dum ageret,in fi*.plene Neguſ. in *tractat. de pign.in* 2.*part.princ. memb*.4.*nu*.7.*& ſeq*. vbi idem in tutoribus.& curatoribus,& protutoribus,& procuratoribus; ſecus in actore dato à iudice ad li-
39 tes.†Idem in patre male adminiſtrante bona filii, in quibus non
40 habet vſumfructum.Neguſ.*dict*.2.*part.memb*.3.*nu*.13.*& ſeq*.† Amplia;quia penſionarius habet hypothecatos fructus beneficii,ſuper quib⁹ eſt penſio reſeruata.Rom.*d.conſ*.388.ſequuntur Neguſ. *de pign.part*.2.*memb*.4.*n*.164.Gig.*de penſ.quæſt*.51.Rot.vt per Caputaq.*lib*.2.*deciſ*.302.Vide,Dictio,*ſuper*, quid importet. *Concluſ*.383.
41 †Contrarium,Caſtr.*conſ*.339.*Quia exceptiones.n*.4.*lib*.1. †Extende
42 maxime,quando eſt reſeruata cum clauſula;*vt commodius ſuſtentari valeat*;quo caſu eſt loco alimentorum.Gig.*dict.quæſt*.51.*num*.20.&
* tunc ſine difficultate habet tacitam hypothecam ſecundum *cõ-
43 munem,de qua Roman.*d.conſ*.388.*n*.3.† Amplia;quia habens facultatem capiendi rem propria authoritate dicitur habere hypothecatam rem,quam poteſt capere.Barto.in *l.creditor. C.de pignor*. Caputaq.in *manuſcrip.deciſ*.68.*lib*.2.Alex.*conſil*.2.*Ex narratis,nu*.11. *verſic.eodem modo.lib*.4.vbi apoſtil.in *ver.hypothecata*, dat concord.
44 †Extende in licentia data per iudicem;quia licet poſſit dare hanc licentiam parti ingrediendi propria authoritate, ſecundum ma-
* gis *cõmunem;tamen non inducitur hypotheca,ſeu pignus pre-
45 torium.Alexan.*conſ*.2.*n*.10.*verſic.& iudex poteſt*. Vide†viginti tres caſus,in quibus reſultat tacita hypotheca,de quibus plene Neg. in 4.*memb*.2.*part.per tot*. Vide alios caſus in *ver.Hypothecarius creditor prior præfertur poſteriori, & quando ſecus.Concl*.129. † Declara; 46
quia quod dicitur licentiã ingrediendi propria authoritate bona debitoris inducere hypothecam,illud eſt in fauorem creditoris,non ſic in alio,qui nõ eſt debitor,qui ſi dat licentiã, puta, Dominus feudi dat licentiam creditori ſui feudatarii, vt ingrediatur poſſeſſionem bonorum feudalium pro futuris creditis,nõ inducit hypothecam pro præteritis,quæ ignorat,etiam ſi vaſallus primo bona feudalia obligaſſet.Alex.plene *d.conſ*.2.*Ex narratis,nu*.8. *& ſeq.verſ.quinto probatur,lib*.5.†Reſtringe;quia licẽtia ingredien- 47
di ex vna quantitate non inducit hypothecã ex alia diuerſa, licet inter eoſdem;item ex vna cauſa non includit aliam;item generaliter data ad cauſas expreſſas reſtringitur, neque ad ignoratas extenditur; itẽ data pro futuris non includit præterita, neq; è conuerſo. Alex.*d.conſ*.2.*n*.11.*& ſeq.verſ.eodem modo,lib*.2.† Amplia;quia 48
tributa,& collectæ, vt ſoluantur, habent tacitam hypothecam.*l*. 1.*C.ſi propter public.penſit.l*.1.*C.in quibus cauſ.pigno.tac.contrah*.Ægid. Thom.in *princ.ſui tractat.de coll.ct*.Neguſ.*de pign.in* 2.*parte princip.in* 4.*memb.n*.125.& decimæ Florentiæ ſunt onera realia. Bart.Areti. Alex.& Iaſ.in *l.apud Iulianum.§.hæres.ff.de leg*.1.vbi Caſtr.Soci.*conſ*. 243.*col*.2.*lib*.2.Bald in *l*.1.*§.quod ſi nemo,col*.4.*ff.quod cuiuſque vniuerſ*. Vide, *Hypothecarius creditor poſterior quandoque præfertur priori. Concl*. 131.†Declara tamen;quia vnum prędium non eſt obligatum pro 49
alio,gloſ.Bald.& Caſtr.*d.l*.1.*C.ſi propter public.penſit*.Cyn.&Petr.in *dict.l*.1.*C.in quibus cauſ.pign.tacit.contr*. † Extende,etiam ſi ſint ſup- 50
poſita fideicommiſſo,late Neguſ.*de pign.in* 4.*memb.ſecundæ partis, nu*.125.*verſic.decimus caſus,& verſ.ſeq*.& poteſt res ſubiecta pro oneribus alienari.*l.pen.cum ibi not.ff.de reſcindend.vend*.quia teſtator nõ poteſt præiudicare fiſco.Bald.in *l*.2.*in fi.C.ſi aduerſ.vend*.†Imo ter- 51
tius ſoluens onera pro grauato reſtituere per fideicõmiſſum poteſt repetere ſolutum non ſolum ab eo, ſed etiam ab ipſis bonis; quia huiuſmodi onera magis reſpiciunt rem, quam perſonã grauati; imponuntur enim perſonæ ꝓ rebus, & cauſa finalis eſt ipſa res.*l.reſcripto.§.fin*. & ibi gloſſ. *ff.de muner.& honor*. Bald.in *l.vnica, col*.6.*n*.43.44.*C.de ſent.quæ pro eo,quod intereſt*,Pet.de Vbal.*tractat.de collect.n*.75 *in fin*. vbi, quod ſoluens repetit actione negotiorũ geſtorum,& ſi debitor recuſat, poteſt ſibi facere adiudicare bona in ſubſidium.Aret.*conſ*.105.*In cauſa magnifici*.Crauet.*conſ*.217.*col*.3.*in fi*.†Extende, vt procedat hypotheca, ſiue bona ſint accataſtrata, 52
ſiue non.Dec.*conſ*.285.Bald.in *l.ſi negocium.C.de neg.geſt*.Petr.de Vbald.*d.tract.de collect.n*.75.†Reſtringe in collectis,quæ imponun- 53
tur perſonæ pro rebus. Vide, *Onera, & impoſitiones habent multa priuilegia & ſpecialia.Concl*.135.†Reſtringe in balzellis;quia impo- 54
nuntur perſonæ pro rebus;ideo non ſunt bona obligata,& ſaltẽ à die impoſitionis. Aretin.*d.conſil*.105.*In cauſa Magnifici*. †Videtamen 55
pro grauedinibus realibus ordinariis, vel extraordinariis, quæ imponuntur perſonis pro rebus, à quo tempore incipiat. Caſt.in *l.Imperatores.ff.de public*.Doct.in *l.apud Iulianum.§.ſi ſi.ff.de legat*.1.Ruin.*conſil*.117.*lib*.4. † Amplia;quia inducta & illata in præ- 56
dio vrbano ſunt tacite hypothecata, ſiue Dominus ſciat,ſiue nõ, in ruſtico prædio ita demum, ſi Dominus ſciat, & vtroque caſu requiritur, quod eo animo inducantur, vt ibi ſint permanſura, durante locatione,&in illis præfertur locator,etiã ſi ſit poſterior. Neguſ.*de pignor.in* 2.*part.princ*.4.*memb.n*.128.*vſque ad* 155.vbi ponit regulam cum octo ampliationibus, & nouem limitationibus. †Declara, extende, & limita, vt per Neguſ.*de pignor*.2.*part.in* 4. 57
memb.n.128.*& ſeq.vſque ad n*.155.vbi ponit 8.ampliat. & 9. limitat. quas vide. † Reſtringe;quia bona etiam inducta, & illata, & in 58
domo conſeruata,ſunt obligata pro penſione domus,in tantum, quod Dominus in eis præfertur anterioribus,quod intellige pro penſione neceſſaria ad domum pro conſeruatione rerum cuſtoditarum:ſecus pro penſione totius domus habitatæ, ita Bart.in *l. interdum.n*.2.*verſic nota etiam ff.qui pot.in pignor*. Iaſ.in *§.item Seruiana,n*.60.*Inſtit.de actio*.Neguſ.in *tract.de pign.in* 2. *parte in* 4.*memb.n*. 141.†Reſtringe; quia venalia, & ibi non permanſura nõ ſunt hy- 59
pothecata,licet illata.Rui.*conſ*.112.*n*.4.*lib*.5. Vide, *Locator habet bona inducta,& illata hypothecata.Concl*.428.† Amplia;quia mariti bo- 60
na ſunt tacite obligata vxori pro fructibus, & bonis paraphernalibus à die adminiſtrationis mariti.Doct.in *l.fin. C.de pact.conuent*. Neguſ.*de pignor.in* 2.*parte,in* 4.*memb.n*.63.*& ſeq*.late Socin.*conſ*.82. *In cauſa vertente,in* 4.*&* 5.*col.lib*.4. † Amplia; quia Florentiæ liber 61
debitoris,in quo deſcripſit ſe debitorẽ talis, à die deſcriptæ partitæ habet tacitam hypothecam, quando illa partita authoritate magiſtratus fuit deſcripta, & ſeu tranſumptata, vt diſponit ſtatutum fori mercatorum, *lib*.4.*rubr*.13.ſuper quo conſuluit Soci.*conſil*.240.*lib*.2.Neguſ.*de pign.in* 5.*parte in* 2.*memb.n*.49.*& ſeq*.vbi,quod licet tranſumptatio partitæ inducat hypothecam;tamẽ inducitur

non

62 non à die tranſumptationis, ſed ſcriptæ partitæ ad librum. † Sta-
tutum, & decretum Principis poteſt inducere tacitã hypothecã,
imo ſi inducit hypothecã, ac ſi eſſet in inſtrumento publico, cen-
ſetur inducta expreſſa hypotheca per adæquationem. Alex. *conſil.*
63 58. *In cauſa mota, n.5. & ſeq. ver. præterea ex diſpoſitione. lib.7.* † Amplia;
quia emptum ex pecunia pupilli remanet pupillo hypothecatum
ex ſpeciali priuilegio, ita quod in re illa præfertur aliis etiã priori-
bus creditoribus. Pariſ. *conſ.* 80. *n.* 17. & 18. *lib.* 2. Neguſ. *de pignor. in*
64 *2. parte princ. memb. 4. n.* 163. † Amplia; quia pignus prætoriũ indu-
cit hypothecã, vt detur auocatio rei alienatæ poſt pignus. Caſtr.
65 *conſ. 68. circa fi. ver. dico ergo lib.* 1. † Amplia; quia mater tranſiens ad
ſecũda vota dicitur hypothecare bona ſua filiis primi matrimo-
nii. Neguſ. *d. tract. de pign. in 2. p. memb. 4. n.* 20. & idem dicit in patre
66 *n.22.* † Amplia; quia decimæ, quæ ſoluuntur Eccleſiæ, habent ta-
67 citam hypothecã. Neguſ. vbi ſup. *nu.* 126. *ver. vndecimus.* † Amplia;
quia annata, quæ ſoluitur Papæ, & Collegio Cardinalium, habet
tacitam hypothecã ratione communionis, ſicut Auguſta habet
iura fiſci, & Cæſaris priuilegia. *l. fiſcus. in fi.* vbi gl. in *ver. priuilegio. ff.*
de iure fiſci. eo quia Collegium Cardd. participat priuilegia cũ Pa-
pa, ſicut Auguſta cum Cæſare. Anchar. *conſ. 295. n. 6. &* 8. vide ple-
68 nam informationem, quam feci in hoc. † Amplia; quia miſſus ex
primo decreto in poſſeſſionem, ſi cecidit ab ea, habet ius in re, &
ſic pignus prætorium, & competit ſibi hypothecaria. *l. 2. C. de pact.*
pign. l. non eſt mirum. ff. de pign. actio. quia poteſt offerre tertio poſſeſ-
ſori; & impetrare ceſſionem iurium creditor in perſonali, poſt-
quam habuit à prætore tenutam iudicialem. Vide, *Miſſio in poſſeſ-*
ſionem vnius creditoris quando operetur miſſionem omnium, vel non. Con-
cluſ. 282. Vide, *Tenuta, ſeu miſſio in poſſeſſionem ex primo decreto de faci-*
69 *li concedenda. Concl.* 43. † Extende; quia ex ſententia non oritur hy-
potheca, ſed ſolum actio perſonalis. Rip. in *l. 1. §. ſi hæres. ff. ad Tre-*
bell. Bero. *conſ. 62. n. 26. lib.* 3. ſed bene oritur hypotheca ex miſſione
in poſſeſſionẽ, & ſic in exequutione ſententiæ; quia oritur pignus
iudiciale, vel prętorium tam de iure cõmuni, quam ex forma ſta-
tuti Florentiæ, Rota Florentina in motiuis die 1. Febr. 1534. inci-
pit, *In cauſa dationis in ſolutum,* vbi, ꝙ ſi duo ſint creditores in per-
ſonali, & primus obtinuerit ſententiã, poſtea ſecundus creditor
pariter obtineat ſententiã poſteriorẽ, ſed primo habuit exequu-
tionem, præferri debet primo creditori in perſonali, licet primo
70 obtinuerit ſententiã. † Amplia; quia bona vitrici ſunt tacite hy-
pothecata pro filiis primi matrimonii, quorum matrem deſpon-
ſauit. Neguſ. *d. tract. de pign. 2. parte, memb. 4. n. 156. verſic. quartus deci-*
71 *mus.* † Limita; quia tacita hypotheca non habet locum in caſi-
bus non expreſſis. Neguſ. *de pig. par. 2. memb. 4. nu.* 122. & plenius *nu.*
164. *verſ. ego puto,* vbi, quod caſus non expreſſus non includitur in
tacita hypotheca. Alexan. *conſ. 104. Plura ſuper ijs, in fin. lib. 6.* vbi, ꝙ
Eccleſia, & Epiſcopatus non habet tacitam hypothecam, ſicuti
neque Ciuitas, eſt text. in *l. ſimile. ff. ad. municip.* per quem text. ita
72 Bald. in *rubric. C. de iur. fiſc. in princ.* † Limita; quia Ciuitas non habet
tacitam hypothecam *l. ſimile. ff. ad munic. l. 2. C. de iure Reip. lib.* 11. &
quod nulla Communitas, vel ciuitas præter fiſcum habeat tacitã
hypothecam. Roman. *conſ. 508. n.* 4. vbi apoſtil. in *verb. præter fiſcũ.*
73 Alex. *d. conſ. 104. Plura in fi. lib. 6.* † Idem in Epiſcopo Bald. *d. rubr. C.*
74 *de iur. fiſc. in fi.* ſequitur Neguſ. *d. tract. p. 2. memb. 4. nu.* 122. † Idem in
Eccleſia; quia æquiparatur Communitati, & ciuitati, non fiſco;
ideo non habet tacitam hypothecam. Alex. *d. conſ. 104. in fin. lib. 6.*
75 vbi apoſtil. in *ver. ciuitas,* dat concord. † Declara, niſi Ciuitates, &
Epiſcopi, aut populi haberent merum & mixtum imperium ex
76 priuilegio, vel eſſent liberi. Neguſ. *de pign. p. 2. in 4. mẽb. n.* 114. † De-
clara; quia canon, qui ſoluitur pro re emphyteutica Eccleſiæ, an
* habeat hypothecam, res eſt controuerſa, vt per Neguſ. *de pign. in*
2. p. in 4. memb. n. 127. vbi dicit veriorem, * quod non. Vide plenius
per Neguſ. *de pign. in 2. p. princ. in 4. memb.* vbi, quod iſta tacita hypo-
theca introducta à lege, vel ſtatuto dicitur expreſſa, & ibi ponit
caſus 23. in quibus tacita legalis hypotheca inducitur, & ſingu-
los fere caſus declarat, ampliat, & limitat, vide eum omnino.

Hypotheca in contractu operatur multa. Concl. 119.

1 HYPOTHECA † in locatione operatur, quod locatio non rum-
pitur per venditionem rei locatæ, ſed emptor tenetur ſtare
locationi, qui non teneretur, ceſſante hypotheca., Vide, *Locator,*
& ſucceſſor quando teneatur præciſe ſtare locationi. Concluſ. 420. Vide,
2 *Emptor excipit, & vtitur iuribus venditoris per omnia. Concl.* 131. † Exten-
de; quia inter creditores is, qui habet hypothecam priorem, præ-
fertur non habenti etiam anteriori, vel etiam habenti poſteriori.
3 *cap. qui prior* & ibid. Dd. *de reg. iur. lib. 6.* † Amplia; q̃a operatur, ꝙ nõ
poteſt res donata alienari, & ſi alienetur, poteſt per hypotheca-
riam & retineri, & auocari, Ruin. *conſ. 180. n. 17. & ſeq. lib.* 1. † Am- 4
plia; quia hypotheca operatur, quod habens bona hypothecata
poteſt eligere, quam rem velit alienari pro ſuo credito, & ſic ha-
bet electionem bonorum. Alex. *conſ. 117. Viſo titulo. n. 21. verſic. non*
enim reperitur, lib. 6. vbi, quod propterea filius non eligit bona, in
quibus velit legitimam; quia non habet hypohecam, ſed arbitrio
iudicis remittitur, vt de mediocribus eligat. Vide, *Creditor habet*
electionem circa multa contra debitorem. Concluſ. 1069. Vide *Concluſ.*
prox. præced. † Amplia; quia hypotheca dat prælationem, & actio- 5
nem ad rem hypothecatam, & retentionem. Vide plene per Ne-
guſ. *tract. de pign. in 5. par. princ. in 1. memb. n. 14. & ſeq.* vbi, quando re-
trotrahatur, vel non. † Amplia, vt ſupra, *Hypotheca eſt realis actio, &* 6
operatur multa. Concl. 111. † Limita; quia hypotheca poſita in fine 7
contractus, donationis, vel ceſſionis, aut alterius cõtractus, licet
operetur quoad obſeruantiam contractus; non tamen appoſita
cenſetur contractui præcedenti; ideo quoad contractum tanquã
acceſſoria non auget, neque alterat contractum, licet contra hy-
pothecantem detur actio pro intereſſe, ſi contraueniat. Signor.
conſ. 217. n. 21. ver. non obſtat, vſque in fin. † Declara, niſi donatio eſſet 8
ſub conditione, vel ſine traditione; quia ex quo dominiũ bono-
rum donatorum eſt penes donantem, obligatio generalis com-
prehendit bona donata, & præfertur ſecundo donatario, vt per
Iaſ. in *l. quoties. C. de rei vendic.* Vide Neguſ. *dict. tract. de pignor. part. 3.*
princip. memb. 1. vbi tractat de pignore, & hypotheca conuentio-
nali, & per quos poſſit fieri, vel non, & quis ſit effectus habentis
pignus, & quæ remedia poſſit intentare, vel non, & de multiplici
pignore conuentionali prætorio, & iudiciali, Vide, *Pignus conuen-*
tionale quomodo conſtituatur. Conclu. 344. cum duabus Concluſ. ibi *prox.*
ſeqq.

Hypotheca minor eſt, quam fideiuſſio, & pignus. Concl. 120.

HYPOTHECAM † habere minus eſt, quam fideiuſſorem, & fi- 1
deiuſſorem minus eſt, quam habere pignus, & conſequen-
ter melius eſt habere pignus, quam hypothecam. Oldrad. *cõſ.* 68.
vbi multa ſimilia. † Et ideo obligatus fideiubere, prout eſt vſura- 2
rius manifeſtus, volens teſtari, non liberatur, nec habilitatur, li-
cet hypothecet omnia bona; quia debet dare fideiuſſores, vel pi-
gnora cum effectu, alias non valet teſtamentum. Calderin. *conſil.*
515. alias 17. *de vſur.* † Limita; quia ſicuti fideiuſſio dicitur acceſſo- 3
ria ad principalem obligationem; & ideo non tenetur fideiuſſor
ex augmento, quod fieret propter moram, vel contumaciam
principalis; ita etiam hypotheca bonorum dicitur acceſſoria ad
obligationem perſonalem; ideo ſi quis hypothecauit bona ſua
pro penſione locationis, licet augeatur ex mora, vel contumacia,
non erit locus hypothecæ quoad augmentum. Roman. plene *cõ-*
ſil. 507. In caſu propoſitæ, per tot. vbi, quod valet argumentum de fi-
deiuſſione ad hypothecam, & contra, & apoſtill. ibi dat concord.
Vide Neguſ. *tract. de pigno. & hypoth. par. 5. princip. memb. 1. in princ. &*
n. 10. & ſeq. vbi an extendatur ad acceſſoria, & fructus. Vide, *Fide-*
iuſſor pro principali ſorte non comprehendit acceſſoria, & quando ſecus.
Concluſ. 324.

Hypotheca non cadit in re propria hypothecantis ad ſui fauorem, & ſecus. Concl. 121.

RES † mea non poteſt mihi eſſe hypothecata. *l. neque pignus. ff. de* 1
reg. iur. Bald. *conſ. 453. Ad intelligentiam, n. 7. verſ. prima quia, lib. 5.*
l. ex ſextante. §. Latinus. ff. de except. rei iud. Roman. *conſ. 416. Pro diluci-*
datione, in fin. † Extende, quod dicitur de hypotheca, idem ſit de 2
pignore; quia dominium ſuperueniens creditori in re pignorata
confundit pignus. *l. ſi rem alienam. ff. de pign. act.* Roma. *d. conſ. 416. in*
fi. † Amplia; quia res mea, cuius dominium habeo, non poteſt re- 3
tineri per me in pignus regulariter, & communiter. Dyn. *conſ. 1. in*
fi. n. 14. ver. & ſi dicatur. † Amplia; quia ſoluitur hypotheca, ſi res 4
hypothecata efficiatur creditoris hypothecarii, ſiue ex legato, ſi-
ue ex donato, vel alias; quia ſi res deuenit ad eũ caſum, à quo inci-
pere non poteſt, vitiatur. Dyn. *conſil. 30. Super quæſt. præmiſſa, in prin-*
cip. † Extende; quia offerens ſe, & bona ſua Hoſpitali, vel Mona- 5
ſterio, licet obliget dicta bona oblata Hoſpitali, vel Monaſterio;
tamen tenetur Hoſpitale, vel monaſterium ſatisfacere creditori-
bus in perſonali; quia eſt ſucceſſor vniuerſalis, & quia hypothe-
ca non poteſt ſtare in re propria. Rom. *d. conſ. 416. Pro dilucidatione,*
circa fin. verſ. non autem, vſque in fin. † Extende, vt procedat, etiam 6
ſi aduerſarius, contra quem hypothecarius prætenſus agit, faſ-
ſus eſſet hypothecam cõpetere; quia ignorauit dominium fuiſſe
acquiſitũ creditori; quia error iuris cauſatus ab errore facti non

7 nocet. Dynus *dict. conſ. 30. n. 4. verſic. tamen contra.* † Amplia; quia in
dubio quando legatum poteſt interpretari, vt importet proprie-
tatem, & vſumfructum ſimul, vel vſumfructum tantum, ſi obli-
gatur res legatario, non eſt legata proprietas. Io. de Anan. *conſ. 29.*
8 *in fi.* † Limita, quando dominium eſt reuocabile, ſeu tempore du-
raturum, puta, quia res reſtitutioni ſubiacet; quia tunc poteſt eſſe
hypothecata ei, qui debet reſtituere. Bald. *conſil. 167. Titius vendidit.*
n. 2. ver. nec obſtat, lib. 1. Ang. *conſ. 208. Andreas Signini. in fi. verſ. contra-*
rium credo. Neguſ. in *tract. de pignor. in 1. memb. 5. partis. n. 52.* Bart. *in l.*
debitor. ff. ad Trebell. late Affl. *deciſ. 237.* vbi explicat, plene Neguſ. *de*
☞ *pign. in 4. memb. 5. partis, n. 4. verſ. & non obſtat.* Vide, *Hypotheca an per*
9 *emptionem rei hypothecatæ cenſeatur remiſſa, vel non. Concl. 136.* † Exten-
de, quando res mea eſt aliquo reſpectu, non ſimpliciter. Bart. in *l.*
Iulianus. §. offerri. ver. oppo. de § ſi res. ff. de action. empti. Negu. *in 4. mem-*
bro quintæ partis principal. n. 4. verſic. & non obſtat. Capic. *deciſ. 42. nu. 5.*
10 *verſic. non obſtat.* † Extende, quando dominium non eſt irreuoca-
bile, prout in fideicommiſſo inter viuos; quia ſi res reperitur pe-
nes grauatum, poteſt vendicari, & ſi fuit alienata, valet alienatio,
vt late concludit Simon de Prætis *de coniect. vlt. volunt. lib. 3. ſolut. 1.*
fol. 345. Nam tunc poteſt res obligari fideicommiſſo, & valet hy-
potheca, quæ inducit retentionem, vel prohibitionem, ne poſſit
☞ alienari. Vide, *Dominium an poſſit prohiberi transferri, & quando. Con-*
11 *cluſ. 612.* † Extende generaliter, quando dominium non eſt ple-
num, neq; irreuocabile penes eum, ad cuius commodum ſit hy-
potheca. Iaſ. late in *§. ſic itaque n. 16. & ſeq. Inſtit. de actio.* Dec. in *l. neq;*
pignus. ff. de regul. iur. & ibi ponit Iaſ. ad materiam quinque limita-
tiones, & totidem ponit Socin. in *regul. Dominus.* & tres ponit Fe-
lin. in *cap. inter dilectos, n. 17. de fide inſtrum.* Cagnol. *d. l. neque pignus. ff.*
12 *de regul. iur. in princ.* † Extende; quia ſi res mihi & alteri obligata
efficiatur mea, vt quia ſum hæres debitoris, hypotheca mea du-
rat, etiam poſtquam res eſt effecta mea, ex quo adeſt alia hypo-
theca, per quam poſſet res mea per hypothecariam alterius au-
ferri à me, & ſic ſufficit, quod dominium meum non eſt liberum,
iſta fuit opinio Cyn. & aliorum, quã aduerſus Alexan. tuetur Ne-
guſ. *de pignor. in 1. memb. 5. partis n. 52. & ſeq. ver. & prædicta,* vnde con-
* ſtituit plures caſus, & *nu. 55. in fi.* dicit opinionem Cyn. eſſe * com-
13 munem. † Primus; quia licet actio perſonalis extinguatur, quan-
do creditor efficitur hæres debitoris; non tamen extinguitur hy-
potheca. Neguſ. *d. tract. de pignor. in 1. memb. 5. partis. nu. 53. verſ. primus*
14 *ergo.* † Secundus caſus; quia ſi creditor efficitur per aditionem ir-
reuocabiliter Dominus rei hypothecatæ, ſoluitur hypotheca.
15 Neguſ. vbi ſupra *nu. 53. ver. ſecundus caſus.* † Tertius caſus; quia ſi ha-
beo hypothecam in re mei debitoris, cui ſucceſſi hæres, ſi illa res
poſſidetur à tertio, durat hypotheca, & contra poſſeſſorem poſ-
ſum agere hypothecaria; ſed ſi ille tertius habet hypothecam
ſuam à defuncto, cui ſucceſſi, repellit me; quia teneor habere ra-
tum; item quia quem de iure tenet actio, &c. Neguſ. *d. 1. memb. nu.*
16 *53. ver. tertius caſus.* † Quartus caſus, quando hæres eſt Dominus
rei, quam hypothecauerat ſibi defunctus, & tertius non à defun-
cto, ſed à tertio habet eandem hypothecam in eadem re; quia
tunc non ceſſat hypotheca hæredis in re ſua. Neguſ. *d. membr. 1. 5.*
17 *par. n. 53. ver. quartus caſus.* † Quintus etiam caſus, quando creditor
primus eſt hæres defuncti, & res hypothecata eſt in hæreditate,
18 vide eundem *n. 53.* † Limita fauore dotis. Bald. Nouel. *tract. de dot.*
19 *par. 8. priuil. 35.* † Limita; quia fideicommiſſarius, cui facta eſt reſti-
tutio verbalis, licet ſit Dominus; quia tamen non habet domi-
nium plenum ante effectualem reſtitutionem, poteſt agere hy-
pothecaria contra grauatum reſtituere; quia dominium rei non
eſt plenum penes eum; ſecus, ſi eſſet facta plena, & realis reſtitu-
tio; quia tunc non poſſet habere hypothecam, plene Neguſ. *de*
pign. in 4. memb. 5. part. n. 4. & plenius in *3. memb. 8. part. n. 4.* ſequitur
* Gabriel. *conſ. 46. n. 34. lib. 1.* vbi dicit * communem Cagnol. in *d. l.*
20 *neque pignus. ff. de reg. iur. in princ.* † Limita; quia ſi ego ſum debitor
Titii & ipſi hypothecaui omnia bona mea, & è conuerſo ipſe Ti-
tius pariter ſit mihi debitor, & mihi pariter hypothecauit omnia
ſua bona, nomen debitoris Titii contra me erit mihi hypotheca-
tum; quia licet reſpiciat mea bona quoad obligationem; tamen
illud nomen dicitur eſſe in bonis Titii; ideo mihi erit obligatum.
21 Soci. *conſ. 126. n. 3. lib. 1. ver. ſed adhuc reſtat.* † Limita, quando prima
cauſa dominii eſt dubia; quia tunc poteſt exerceri hypothecaria,
vt per Fel. *d. c. inter dilectos, n. 18. ver. tertio fallit, de fid. inſtr.* qui loqui-
tur in eiſdem terminis, quod res mea ex vna cauſa non poteſt ef-
fici mea ex alia cauſa, ſi mea eſt; ſecus, qñ prima cauſa eſt dubia.
22 Dec. in *d. l. neq; pignus, circa princ. ff. de reg. iur.* † Extẽde idem, quando
pinguius prouideretur ex ſecunda cauſa, & ſic ex hypotheca, quã
☞ ex dominio, ita Felin. *d. c. inter dilectos, n. 18. verſic. ſecundo fallit.* Vide,
Seruitus in re propria eſſe non poteſt, & quando non valeat. Concl. 230.

Hypothecaria agens quid petere & concludere debeat, Concluſ. 122.

AGENS † hypothecaria debet concludere in libello declarari 1
rem ſibi obligatam reſtitui, ſicut agens rei vendicatione cõ-
cludit declarari ſe Dominum, & reſtitui. Bald. *conſ. 256. Viſa petitio-*
ne, ver. ſecundo eſt conſiderandum. lib. 5. Vide Bart. in *l. rem alienam,* vbi
Caſtr. *ff. de pignor. act.* † Et debet concludere quantitatem, pro qua 2
bona ſunt obligata, alias nulla eſt. Alex. *conſ. 108. Viſo proceſſu nu. 3.*
lib. 5. Neguſ. *de pign. in 8. p. in 3. memb. n. 26. in fi.* idem Alex. *conſ. 115. lib.*
6. † Et ex narratis in libello colligitur, quæ actio ſit intẽtata. Bald. 3
in *auth. ex cauſa. C. de Epiſ. & Cler.* † Et debet narrare rem ſibi obli- 4
gatam, & ad quam agit hypothecaria, fuiſſe in bonis, & dominio
directo, vel vtili obligantis, alias libellus eſt ineptus, & debet da-
ri abſolutoria ab obſeruatione iudicii. Alex. *conſ. 187. Viſo, ac dili-*
genter, in princ. lib. 6. † Amplia in tantum eſſe verum, vt ſi in libello 5
agens non deduxerit rem ſibi obligatam declarari ſibi reſtitui, &
quod fuerit in bonis, vel in poſſeſſione debitoris tempore obli-
gationis, vel poſt, non dicitur intentaſſe hypothecariam, ſed per-
ſonalem; ideo ſentẽtia lata in hypothecaria eſt nulla. Bald. *d. conſ.*
256. in fi. verſ. cum ergo lib. 5. † Extende; quia ſi creditor hypotheca- 6
rius fuit miſſus in poſſeſſionem bonorum debitoris ex inepto
libello, non facta ſpecificatione actionis hypothecariæ, neque
mentione de hypotheca, & aliis neceſſariis, de facto eſt auocan-
da talis poſſeſſio nulliter data. Bald. *conſil. 329. Statuto Ciuitatis, per*
tot. lib. 3. † Amplia; quia licet actio non ſit exprimenda in libello; 7
tamen cauſa bene eſt exprimenda, quæ concludat ad petita. Cor-
ne. *conſil. 18. & conſil. 55. libro 3.* & concluſio eſt terminus libelli. Bal-
dus *dict. authentic. ex cauſa. C. de Epiſc. & Cleric.* Dec. *conſ. 28. & conſil.*
187. Vide, *Libellus non procedit ſine cauſa. Concl. 307.*

Hypothecaria actio vt competat, quæ debeant probari, & contra quos detur, vel non. Concl. 123.

HYPOTHECARIA † agens contra tertium poſſeſſorem debet 1
plura probare, vt obtineat; nẽpe primo debet ꝓbare, ſuum
creditum ſubſiſtere; ſecundo, quod res ſit ſibi hypothecata ex pa-
cto, vel lege, tertio, quod ipſa res fuerit tempore obligationis in
bonis debitoris. Bald. *conſ. 36. Factum ſic ſe habere videtur, in princ. lib.*
1. & conſ. 455. Factum ſic ſe habere videtur, lib. 5. quarto debet probare,
quod conuentus hypothecaria poſſideat. Alexan. *conſ. 137. In cau-*
ſa, & lite. n. 18. & ſeq. verſic. vltra prædicta, lib. 2. † Probatio autem, q̄ 2
res fuerit in bonis obligantis, debet eſſe, quod probetur Domi-
nus directus, vel vtilis rei petitæ, vel quod habuerit aliquod ius
in ea, prout quaſi dominium, vel aliud, propter quod potuiſſet
auocare rem à poſſeſſore, vel per exceptionem ſe tueri, & non
ſufficit poſſeſſio decem, vel viginti annorum bona fide ſine titu-
lo. Caſtr. *conſ. 168. Viſo puncto, in princ. lib. 2. & conſ. 446. num. 2. lib. eod.*
Alexan. *d. conſ. 137. In cauſa, & lite, n. 20. & ſeq. verſ. ſecundum vero, lib.*
2. † Contrarium, quod imo ad docendum, quod bona fuerint in 3
bonis debitoris, ſufficiat actori agenti hypothecaria probare,
quod debitor obligauerit bona omnia, & quod poſſederit bona
fide dicta bona; quia ex quo omnis poſſeſſor præſumitur bonæ
fidei, niſi probetur contrarium, vel de antiquiori poſſeſſione, &
ex poſſeſſione cum bona fide probatur bona fuiſſe in bonis, ita
plene Alexand. *conſ. 112. Viſo quodam. n. 6. & ſequenti, verſic. item ſuffi-*
cit. lib. 6. vbi apoſtill. in *verb. poſſederit,* citat eundem Alexan. *conſ. 115.*
eod. lib. 6. vbi aliter diſtinguit Alexand videlicet, ſi tertius poſſeſſor
habet cauſam lucratiuam à debitore, ſint vera prædicta; ſi vero
habet cauſam oneroſam, debeat tunc probari plenius & de do-
minio, ſed apoſtill. ibi *dict. conſ. 115. lib. 6.* dicit, quod cauſa oneroſa,
vel lucratiua non releuat; ſed releuat, an tertius poſſeſſor ha-
beat iuſtum titulum ab alio, vel nulliter. vt primo caſu requira-
tur iuſtificatio tituli debitoris; ſecundo caſu ſufficiat poſſeſſio
antiquior debitoris. † Extende, vt procedat, etiam ſi res ſit effe- 4
cta de dominio hæredis filii ipſius obligantis, vt quia poſſederit
pro hærede 10. vel 20. annis, vel etiam 30. annis; quia non pro-
pterea bona hæredis efficiuntur hypothecata creditoribus defun-
cti, ita vt poſſint agere hypothecaria. *l. Paulus, in princ. ff. de pign.* ita
plene concludit Caſtr. *d. conſ. 168. colum. 1. in fin. & colum. 2. in princ.*
verſic. nec obſtat, ſi dicatur, lib. 2. † Extende; quia bona fuiſſe in 5
bonis debitoris, probatur ex diuiſione facta per filios ipſius de-
bitoris, in qua aſſerunt vel fatentur bona paterna. Ang. Aret.
conſil. 68. Lancellottus, verſic. ſed clarum. † Item debet ſpecificare 6
quantitatem ſui crediti, vt reus poſſit ſoluere, vel rem relaxa-
re, alias non procedit libellus. Alexander *conſil. 108. num. 3. lib. 5.*

† Et

7 †Et debet ante omnia agens hypothecaria probare hypothecam
ſibi conſtitutam. l. ante omnia, vbi Bald. & Salyc. ff. de probat. Specul.
in titul. de oblig. & ſolut. §. 1. col. fi. in princ. Pract. Papien. in forma lib. in
actione hypoth. verſ. ex memoratis, in princ. quia obligatio eſt mater a-
ctionis, l. licet §. ea obligatio. ff. de procur. & filia non naſcitur ſine ma-
8 tre. †Et quia obligatio eſt quid facti, factum autem nõ præſumi-
tur, niſi probetur. l. contrahitur. ff. de pigno. iuncta l. in bello. §. facta. ff. de
9 capt. & poſtl. & melius probat, l. 1. C. de probat. †Et de duobus, quod
agens hypothecaria debeat probare, ꝙ bona fuerint hypotheca-
ta, & ꝙ bona eſſent in bonis eius, qui fecit obligationẽ, tempore
obligationis. Bald. conſ. 255. In cauſa ſuper bonis, lib. 5. per tot. & conſil.
150. Caſus actualiter, in princ. verſi. capio primũ, lib. 2. & conſ. 455. in prin-
cip. lib. 5. Caſtr. conſ. 446. Ad primum quæſitũ, n. 2. ver. ad ſecundum, lib. 2.
10 †Imo, ꝙ agens hypothecaria contra tertiũ poſſeſſorẽ debeat po-
nere in libello, & probare bona fuiſſe in dominio directo, vel vti-
li obligantis, alias libellus dicitur ineptus. Vide infra n. 13. ver. De-
11 clara melius, cum ſeq. † Declara; quia qñ agitur cõtra eundẽ, qui ob-
ligauit bona, ſufficit docere de obligatione, & ꝙ tempore obliga-
tionis, vel poſtea poſſederit; quia ſufficit poſſeſſio debitoris. Bald.
conſ. 256. Viſa petitione, ver. ſi vero agitur, lib. 5. l. & quæ nondum. §. fi. ff. de
pignor. Bart. in l. rem alienam. ff. de pigno. actio. colu. 2. verſ. quæro circa iſtã
partem. Alexan. conſ. 138. in princ. lib. 2. Neguſ. tract. de pignor. in 8. part.
12 & in 3. membr. n. 6. †Imo, quod etiã debeat probare, quod debitor
tẽpore moti iudicii rem poſſideret. Neguſ. de pigno. in 3. mẽb. 8. part.
13 princ. n. 6. in fi. †Declara melius; quia ſi agitur cõtra eundẽ, qui ob-
ligauit rem, ſiquidẽ hypotheca eſt ſpecialis, debet probare, quod
tempore obligationis ſpecialis poſſideret. Neguſ. d. tract. de pignor.
memb. 3. in 6. par. princ. n. 8. vbi, quod etiã debet probare, quod tem-
14 pore moti iudicii poſſideat, ex quo actio eſt realis. † Si vero aga-
tur hypothecaria generali contra debitorẽ, debent duo probari;
primũ, quod ipſe poſſederit tẽpore obligationis, vel poſt; item ꝙ
15 tempore moti iudicii poſſideat, idẽ Neg. d. 3. memb. 8. par. n. 6. †In-
telligas tamen, quod licet non teneatur iſto caſu probare domi-
nium debitoris; quia præſumitur; tamen tenetur allegare ipſum
dominium, alias ſi non allegaret, ex ſola probatione poſſeſſionis
ſuccumberet, Negu. d. memb. 3. par. 8. n. 6. vbi, ꝙ eo caſu debitor nõ
audiretur volens allegare ſe non Dominũ; quia præſumitur. Ale-
16 xan. conſ. 137. In cauſa, & lite, n. 5. verſ. imo ſi etiã. lib. 2. †Differt autem
obligatio generalis à ſpeciali; quia nullo modo poteſt negare, ne-
que probare debitor ſe non Dominum, quando obligatio eſt ſpe-
cialis; ſi vero eſt generalis, bene poteſt probare, licet ſi non pro-
betur, præſumatur Dominus. Neguſ. d. tract. memb. 3. in 8. par. nu. 6.
17 verſ. illud autem. †Extende prædicta omnia procedere, etiam quã-
do debitor obligauit rẽ illius, qui poſtea fuit hæres debitoris: &
idẽ, ſi obligauit eandẽ rem hæredis nomine hæredis promitten-
do de rato; quia ſi poſtea fuit hęres, cõueniri poteſt, prout princi-
palis. Neguſ. d. tract. de pign. in 3. memb. 8. par. nu. 7. vbi, ꝙ ſi rem, quæ
nõ erat ſua, ſed hęredis, obligauit, an cõualidetur hypotheca hoc
18 caſu. †Quando vero agitur contra tertiũ poſſeſſorem, vel ſingu-
larem ſucceſſorẽ, qui haberent cauſam à debitore poſt obligatio-
nẽ, cõmunis eſt cõcluſio, & magis * cõmunis, quod debet proba-
ri poſſeſſio, & dominiũ debitoris, & hoc, ſiue tertius habeat à de-
bitore cauſam lucratiuã, ſiue oneroſam. Neguſ. d. tract. in 3. memb.
8. par. n. 8. & 9. vbi, quod ita practicatur. Bart. in l. rem alienã. ff. de rei
vendic. Alex. conſ. 115. lib. 6. dicit idẽ in eo, qui habet cauſam onero-
ſam ſine dubio, licet ſit aliqua controuerſia in eo, qui habet cau-
19 ſam lucratiuã †Contrariũ tenet Alex. conſ. 138. Lancellottus, in prin.
lib. 2. ꝙ eſt Ang. Aret. vbi vult, quod agenti contra tertiũ poſſeſſo-
rẽ habentẽ cauſam à debitore, ſiue ſit hæres vniuerſalis, ſiue ſuc-
ceſſor particularis, & ſiue ſit ex cauſa oneroſa, ſiue ex lucratiua,
ſufficit, ꝙ probet ille in hypothecaria, quod debitor poſſidebat
rem ipſam, tanquam ſuam, tẽpore obligationis, & nõ requiritur
probatio dominii ipſius debitoris hypothecantis; quia debitor
non poſſet dicere creditori ſe nõ fuiſſe dominiũ: ita neq; habens
20 cauſam ab eo. †Si vero ageret hypothecaria contra tertiũ poſſeſ-
ſorẽ, qui nullo modo habet cauſam ab ipſo debitore mediate, vel
immediate; & tunc bene debet ꝓbare, ꝙ debitor; qui hypothe-
cauit illã rem, eſſet Dominꝰ dictæ rei tẽpore hypothecæ, vel poſt
hypothecã, quando erat generalis. Alex. d. conſil. 138. in princ. lib. 2.
21 ꝙ eſt Ang. Aret. †Declarat Alex. d. conſil. 115. Viſo proceſſu. lib. 6. per.
tot. quod ſiue ſit tertius poſſeſſor habẽs cauſam à debitore ex cau-
ſa oneroſa, ſiue ex lucratiua, licet in lucratiua adſint contradicto-
res, ſemper agens hypothecaria debet probare de dominio, vel
quaſi dominio debitoris, qui hypothecauit, & ſic quod ſaltẽ poſ-
ſederit ipſam rẽ bona fide, & cũ titulo habili ad tranſlationẽ do-
minii; quia nõ ſequitur; emi à te; ergo fateor te fuiſſe Dominũ, &
dicit hanc * cõmunẽ; ſi vero agit Saluiano, tunc bene ſufficit pro-
bare ſolã poſſeſſionẽ debitoris, qui hypothecauit, & ita etiam vi-
dentur tenere Caſtr. conſ. 168. lib. 2. Soci. conſ. 112. lib. 4. & Corn. conſ.
55. lib. 3. & Alex. iterum conſ. 185. In cauſa, & lite, n. 4. ver. imo etiã dico,
lib. 6. & conſ. 112. Viſo quodã. n. 6. & ſeq. verſ. itẽ ſufficit, lib. 6. † Declarat 22
apoſtill. ad Alex. d. conſ. 115. lib. 6. in ver. probaret. quod nõ ſit differen-
tia inter Saluianũ, vel hypothecariam; itẽ nõ ſit differentia, an ſit
ſucceſſor ex cauſa lucratiua, vel oneroſa; ſed ſola differentia ſit, an
habeat tertius poſſeſſor cauſam à debitore; & tunc ſufficiat, quod
probet ſuã hypothecã eſſe anteriorẽ acquiſitione tertii poſſeſſo-
ris. l. de rebus. C. de donat. ante nupt. ſi vero tertius poſſeſſor nõ habet
cauſam à debitore, & tunc diſtinguit: ſi tertius nõ probat, niſi de
ſua poſſeſſione, ſufficit, quod agens ꝓbet, quod debitor erat Do-
minus, vel quaſi, & ſic quod bona fide poſſideret tẽpore obliga-
tionis; ſed ſi tertius ꝓbaret, ſe habere titulũ ab alio, quã à debito-
re, & bona fide poſſidere; tũc actor debet neceſſario probare de
dominio debitoris tẽpore hypothecæ, addit apoſtil. ineptã ratio-
nẽ, niſi reſtringatur ad primũ caſum, qñ tertius poſſeſſor nõ ha-
bens cauſam à debitore nõ docuit de titulo; quia tũc bene publi-
ciana poſſet per debitorẽ intentari, & creditor poſſet Saluiano a-
gere, vide eã. †Reſtringe, niſi tertius fuerit particeps fraudis in a- 23
lienatione facta. Negu. vbi ſup. n. 9. ver. ſed iſtis non obſtantibus. †Di- 24
cas clarius, quod ſi agitur hypothecaria cõtra tertiũ poſſeſſorem,
plura ſunt probanda, quæ ſupra, & quod ille tertius poſſideat, &
quod tẽpore obligationis bona illa eſſent in bonis obligatis. An-
gel. Aret. in §. itẽ Seruiana. Inſtit. de actio. vbi, ꝙ in practica ſequutus
fuit hanc opinionẽ, q̃ ſequitur ibi Iaſ. n. 89. verſ. ſecũdo caſu princ. A-
lex. conſ. 112. n. 7. lib. 6. Soci. cõſ. 134. li. 1. plene Affl. deciſ. 385. n. 4. † Flo- 25
rẽtiæ autẽ vigore ſtatuti, ſub rub. 60. li. 2. ꝓbantur bona fuiſſe in
bonis in hypothecaria, ſi probatur poſſeſſio decennalis continua
debitoris, & ſuorũ authorũ, vel ſi poſſeſſor cõuentus habuit cau-
ſam, & titulũ à debitore, vel eiꝰ ſucceſſore, de quo ſtatuto memi-
nit Negu. de pign. in 3. memb. 8. par. prin. n. 93. vbi dicit ſtatutũ non ſo-
lũ procedere in habente cauſam à debitore immediate, ſed etiam
mediate, & ꝙ ita vidit ſeruari in practica, ꝙ teneas mẽti, & vide-
tur etiã ꝓcedere de iure cõmuni. Afflict. deciſ. 37. vbi plures alle-
gat. † Extẽde; quia licet ſtatutũ loquatur de poſſeſſione decenna- 26
li debitoris, ꝓcedit etiã in poſſeſſione decennali teſtatoris legatũ
facientis, qñ legatarius ageret hypothecaria. Caſtr. conſil. 446. n. 2.
lib. 2. †Declara plenius; quia agẽs hypothecaria recta, vel vtili cõ- 27
tra tertiũ ex hypotheca ſpeciali debet probare, ꝙ tempore hypo-
thecæ res poſſideretur, & eſſet in bonis debitoris; ſi vero hypo-
theca eſt generalis omniũ bonorũ præſentiũ & futurorũ, ſufficit
probare poſſeſſionẽ defuncti, & rẽ fuiſſe in bonis debitoris quã-
docunque Caſtr. d. conſ. 446. num. 2. lib. 2. †Et quod res aliena non 28
poſſit hypothecari in præiudicium Domini; ſecus eſt in præiudi-
cium obligantis. Neguſ. de pignor. 2. part. tertio membr. n. 6. & ſequent.
& eſt text. in l. 1. §. 1. ff. de pignor. †Contrarium, quod etiam ſi agatur 29
contra illum, qui obligauit, non ſufficiat probare ſolã poſſeſſio-
nem, & obligationem, vt obtineat in hypothecaria; quia requiri-
tur aliud, quod iunctum cum poſſeſſione ſufficeret ad acquiſitio-
nem dominii. Caſtren. conſ. 168. col. 1. in fin. verſic. licet quidam diſtin-
guant. lib. 2. allegat Bart. in l. rem alienam. ff. de pign. actio. †Si vero agi- 30
tur hypothecaria contra tertium poſſeſſorem, vltra præmiſſa de-
bet etiam creditor probare, quod illa res tempore obligationis
taliter erat in bonis debitoris, quod ipſi debitori competeret
vendicatio, vel publiciana, vel aliud ſimile remedium euincen-
dæ poſſeſſionis, puta, remedium ex l. ſi coloni, C. de agricol. & cenſit.
lib. 10. vel officium iudicis, vel quid ſimile. Baldus conſ. 36. in princ.
ver. item eſt præmittendum. lib. 1. quod conſilium eſt per modum ſen-
tentiæ, & eſt ſimile conſil. Bald. 176. lib. 2. in princip. & conſil. 455. circa
med. verſic. item eſt præmittendum. li. 5. Angelus conſ. 232. Punctus eſt ta-
lis, per totum, vbi loquitur etiam in hypotheca pro dote. Cumanus
conſ. 150. Quamuis in præmiſſa quæſtio nona. Bart. in d. l. rem alienam, &
ibi communiter * Doctor. ff. de pignor. action. Afflict. deciſ. 37. nu. 5. & *
deciſ. 40. n. 2. & deciſ. 385. Crauet. conſ. 201. num. 4. Socin. conſil. 112. in
princ. lib. 4. Caſtrenſ. conſ. 168. lib. 2. Corne. conſil. 55. lib. 3. plene Ale-
xand. conſil. 138. Lancellottus. lib. 2. & plenius conſil. 115. Viſo proceſſu, in
princip. lib. 6. vbi dicit * communem. Caſtrenſ. conſ. 168. lib. 2. So- *
cinus conſ. 112. lib. 4. Neguſan. in 3. membro 8. partis principalis. n. 8. &
n. 10. & 22. de pignor. † Vel dicas clarius ſecundum Ang. Aret. conſil. 31
68. Lancellottus, in princ. ver. & quoad primum. vbi quod agens hypo-
thecaria cõtra tertiũ poſſeſſorem non habentẽ cauſam à debito-
re, neq; ab eius hærede debet probare id, ꝙ probare deberet de-
bitor cõtra ipſum poſſeſſorẽ, vt obtineat, videlicet vbi ſufficeret
probare dominium, vel quaſi dominiũ, vel poſſeſſionem, ita ſuf-
ficiat creditori probare. Angelus Aretinus dicto conſil. 68. Lancel-
lottus, in princip. † Declara totam iſtam materiam; quia hypothe- 32

caria

caria agere volens debet ꝓbare requiſita ad actioné hypotheca-
riam, vt ſupra, ſed ſi vellet agere hypothecaria ad effectum, vtilis
ſaluiani interdicti, tunc ſufficit, quod probet creditum ſuum, &ꝙ
debitor poſſedit dicta bona, & ſibi hypothecauit; quia licet non
probetur Dominus, ſufficit, quod probetur poſſeſſor; imo ſuffi-
ceret, ꝙ probetur detentor; quia ex detentione infertur ad poſ-
ſeſſioné, & illud ius poſſidendi cum fuerit hypothecatum, datur
Saluianũ interdictũ ad auocandum illud ius poſſidendi, ita pul-
chre Alexan. *conſ.112. Viſo quodam inſtrumento, in princ. & per tot. lib.*
6. vbi dicit ſaltem veriſſimum, qñ tertius eſt detentator nomine
debitoris, prout cõductor, depoſitarius, vel cõmodatarius; quia
ex quo nomine debitoris poſſidet, ſufficit probatio, quæ ſuffice-
33 ret contra debitorem. † Ratio eſt; quia exceptiones, quæ exclude-
rent debitorem in rei vendicatione, vel publiciana, excludũt de-
bitorem agentem hypothecaria contra tertiũ poſſeſſorem, pro-
ut in caſu conuerſo, quod iuuaret debitoré agentem rei vendica-
tione, vel publiciana, iuuat creditorem agentem hypothecaria.
Bald. *conſ.176. Præmittendũ eſt, in princ. lib.2.* Angel. *d. conſ.232. per tot.*
& quia non poteſt debitor plus iuris transferre, quã ipſe habeat.
34 Cuman. *d. conſ.150. in princ.* † Extende; quia debet etiam allegare in
libello facta excuſſione contra principalé. Cuman. *conſ.152. ad fin.*
35 vbi videas, quid concludat. † Extende; quia ſufficit probare rem
fuiſſe in bonis debitoris tẽpore obligationis, vel poſtea, vel etiam
ante, ita quod inferat in poſtea. Bald. *d. conſ.176. in princ. lib.1. & con-*
ſil.256. in princ. lib.5. Angel. Aret. *conſ.68. Lancellottus, in princ. ver. ſed*
36 *clarum.* † Declara, vt procedat extẽſio, qñ agitur hypothecaria ge-
nerali; ſecus ſi ſpeciali; quia debet agens præciſe ꝓbare, quod res
ſpecialiter hypothecata eſſet in bonis debitoris tẽpore hypothe-
37 cæ. Bald. *d. conſ.256. Viſa petitione, per tot. li.5.* † Extende, etiam ſi cre-
ditor habeat hypothecam bonorum cum cõſtituto; quia conſti-
tutum refertur ad bona, quæ eſſent in bonis conſtituentis tẽpore
38 conſtituti. Cuma. *d. conſ.150. per tot.* † Reſtringe ſtante ſtatuto Flo-
rẽtiæ, *rubr.60. quæ probatio ſufficiat in hypotheca.* & dic, quod ſufficit
inſtrumentũ, & quod tẽpore contractus debitor poſſidebat; imo
ſatis eſſet probare poſſeſſores, quod habent cauſam à debitore.
39 † Reſtringe; quando tertius poſſeſſor haberet cauſam à debitore
titulo lucratiuo; quia tunc idem eſt cum tertio, quod eſt cum ve-
ro debitore, vt ſufficiat probare poſſeſſionem, & obligationem.
Bart. in *l. cum res. C. ſi res aliena pignor. dat.* vbi Cynus & alii. Alexan,
40 *conſ.185. In cauſa & lite. n.4. lib.6.* † Contrarium tñ tenet idem Bart.
41 in *l. ſi rem alienam. ff. de pign. actio.* & dubitat Alex. *conſ.115. lib.6.* † Re-
ſtringe; quia ſi probaretur poſſeſſio decennalis debitoris, & au-
thorũ illius, vel reũ habuiſſe cauſam à debitore, vel eius ſucceſ-
ſore, vt per ſtatutum Florẽtiæ *rubrica 60. quæ probatio ſufficiat in hy-*
poth. lib.2. ſufficiens eſſet probatio. Caſtr. *conſ.446. Ad primum, n.2.*
verſic. nec obſtat ſtatutum, lib.2. vbi, quod habet locum etiã in bonis
42 teſtatoris, qui eſt loco debitoris. † Declara reſtrictioné, vt proce-
dat ſtatutum, qñ habet conuentus vere cauſam à debitore nõ fi-
cto, prout quando habet à iudice: nam ſtatutum verificari debet
in caſu vero, non auté in ficto, vt per Neguſ. *in 3. memb. 8. partis prin-*
43 *cip. n.10. ver. ſed circa prædicta.* † Imo quod licet ſtatutum loquatur
de poſſeſſione decé annorum debitoris, qui eſt author, procedit
etiã in poſſeſſione decé annorum defuncti, qui poſſedit rem le-
gatam, quando legatarius ageret hypothecaria. Caſtr. *d. conſ.446.*
44 *n.2. ver. nec obſtat ſtatutum. lib.2.* † Reſtringe in Saluiano interdicto;
quia ſiue contra tertium, ſiue non, ſufficit probare hypothecam,
& poſſeſſionem. Alexan. *d. conſ.115. in fin. lib.6. & conſ.112. num.4. &*
ſeq. & plenius conſil.185. n.4. lib.6. Caſtr. *conſ.168. Viſo puncto. lib.2. in*
45 *princ. & conſ.446. nu.2. lib.2.* † Contrarium tenet ibi apoſtill. in *ver.*
46 *probaret, ad d. conſ.* Alex. 115. *lib.6.* † Declara; quia cognoſcitur inté-
tatum eſſe Saluianum, ſi non deducitur dominium; quia differt
in hoc ab hypothecaria contra tertium. Caſtr. *d. conſ.168. lib.2.* late
Neguſ. in 8. *parte, de pignor. in 3. memb. n.26. in fin.* Socin. *conſ.112. n.7.*
47 *lib.4.* † Amplia; quia agens hypothecaria contra tertium poſſeſ-
ſoré debet probare dominium eius, qui hypothecauit, tempore
hypothecæ in tantum, quod non ſufficeret, ſi probaret illum, qui
hypothecauit, iuſto titulo poſſediſſe tẽpore hypothecæ; quia ver-
bum generale eſt, *iuſto titulo,* & poteſt referri ad locationis titulũ,
per quem non eſt Dominus. Alex. *conſ.78. In cauſa, & lite, nu.4. ver.*
48 *vltra prædicta, li.7.* † Amplia; quia debet agens hypothecaria pro-
bare ſolutioné pretii; quia ſicuti venditori datur retentio, donec
pretium ſoluatur; ita etiam debitori excipienti etiam tertio poſ-
ſeſſori, quãdo agens hypothecaria non probat ſoluiſſe pretium,
pro quo hypotheca eſt conſtituta. Bald. *d. conſ.176. circa med. verſic.*
49 *quod hoc non ſit, lib.2.* † Extende; quia non ſufficit reſponſio debi-
toris, ſeu poſſeſſoris facta qualificate ad interrogationes, quod ſit
facta hypotheca de re poſſeſſã, ſed quod non ſit ſolutum pretium
conuentũ; quia agens non vtitur confeſſione rei qualificatæ, niſi
prout eſt. Bald. *d. cõſ.176. per tot. lib.1.* Vide, *Confeſſio qualificata quã-*
do poſſit in parte acceptari, & diuidi. Conclu.673. cum Conclu. ibi prox. ſe-
quen. † Amplia; quia tenetur agens hypothecaria contra tertium 50
poſſeſſoré facere excuſſionem contra debitoré præſenten prius,
& probare, quod nõ adſunt bona debitoris ſufficientia, Bald. *con-*
ſil.329. Statuto Ciuitatis, in princ. lib.3. Bart. in *l. perſequutione. C. de pi-*
gnor. Bald. & Salyc. in *auth. hoc ſi debitor. C. eodem.* Ang. Areti. *conſ.68.*
Lancellotus. nu.5. in princ. & ſeq. ver. nec eſt verum. Vide, *Exceptio diſcuſ-*
ſionis, quod prius conueniatur principalis, quibus competat. Concluſ.403.
† Amplia; quia agens hypothecaria cõtra debitoré debet proba- 51
re, quod tempore moti iudicii debitor poſſideat. Neguſ. *de pignor.*
in 3. membr. 8. p. n.6. in fi. Alex. *conſ.137. In cauſa, & lite, num.18. & ſeq.*
ver. vltra prædicta, lib.2. † Extende; quia non ſufficit probatio poſſeſ- 52
ſionis de præterito rei cõuenti etiã ex confeſſione ipſius rei; quia
licet qui ſemel poſſedit, præſumatur poſſidere de præſenti, illud
eſt, qñ ipſe hoc allegat; ſecus ſi negat, & tractatur de incommodo
eius. Alexan. *d. conſ.137. n.20. ver. ſed licet, lib.2.* vbi apoſtil. in *ver. poſ-*
ſidere. allegat Alciat. *de præſump. regul.2. præſumpt.21.* † Et ideo cũ hæ- 53
reditas iacens non poſſideat, *l. cum hæredes. in princ. ff. de acquir. poſſ. l.*
1. §. Scæuola. ff. ſi quis teſtam. lib. contra eam hypothecaria agi nõ po-
teſt; quia tempore moti iudicii non poſſidet. † Extende, vt proce- 54
dat nõ obſtante ſtatuto Florẽtiæ *rub.60. lib.2.* quia tale ſtatutũ nõ
videtur cõſiderare poſſeſſioné decennalé, niſi ad effectũ proba-
tionis dominii, quæ probatio aliquando eſt neceſſaria in hypo-
thecaria ſecundum magis * cõmunem, de qua Bat. in *l. rem alienã.*
ff. de pignor. act. Neguſ. *de pign. in 3. memb. p.8. princ. nu.8.* Alex. *d. conſil.*
137. *n.4. lib.2.* vbi nõ tollitur requiſitũ poſſeſſionis tẽpore moti iu-
dicii. † Cedere tenetur agens hypothecaria contra tertiũ poſſeſ- 55
ſoré omnia iura ſua ipſi tertio poſſeſſori. Bald. *conſ.85. Quidam no-*
mine, ver. ſi vero. lib.2. Vide, *Ceſſio iurium debet fieri ex neceſſitate multis*
caſib. Concl.211. † Amplia; quia ſi is, qui obligauit bona pro dote, 56
reuera non erat Dominus, non poteſt præiudicare Domino per
hypothecã. Ang. *cõſ.232. per tot.* vbi ponit caſum, quod Titius ven-
didit Seio pro ſe, & fratre ementi, poſtea redemit à ſolo Seio totũ
agrum, poſtea illum pro dote hypothecauit, eo mortuo cócurrit
frater eius, qui primo emit, & retrouendidit, & vxor defuncti,
dicit, quod præfertur frater emptoris, ſi ratam non habuit retro-
uenditioné, alias ſecus. † Amplia; quia debet creditor agens hy- 57
pothecaria contra tertiũ creditorem docere de ſuo credito vali-
do, videlicet ex cauſa certa, alias non releuaret. Ang. Aret. *d. conſ.*
68. *Lancellotus n.3. & 4. ver. & primo, quod dicta obligatio,* vbi, ꝙ exce-
ptio, ꝙ nõ cõſtet de credito, admittitur. Vide, *Confeſſio fit ad obli-*
gationé, vel ad probationem. Concl.635. † Extende; quia obſtat exce- 58
ptio, quod ſit præſcriptũ contra hypothecã. Vide, *Præſcriptio qua-*
draginta annorum contra Eccleſiam eſt neceſſaria multis caſibus. Concluſ.
556. † Extende; quia obſtat exceptio vſurarii crediti, pro quo agi- 59
tur hypothecaria. Ang. Areti. *d. conſ.68. col. fi. n.15. ver. nec etiã obſtat.*
vbi, quod tollitur ex leui præſumptione contraria, vt non præſu-
matur vſurarius cõtractus. † Extende; quia obſtat, ꝙ intentauerit 60
proprietatis iudicium, vel dominium; ſed tamen qñ concluditur
ad ſolam poſſeſſionem relaxandam iure pignoris, & hypothecæ,
ſubſtinetur libellus. Ang. Aret. *d. cõſ.68. in fi. n.16. ver. nec obſtat.* † Li- 61
mita; quia Florentiæ agitur per viam tenutæ, & præceptorũ iuxta
formã ſtatutorum, *c.58. lib.2. de præſumpt. & diſgum.* quia ſi reus re-
leuat ſe à tali præcepto excipiẽdo intra triginta dies quadrienna-
lé, vel aliã exceptioné ex tali ſtatuto releuanté, ſufficit, ꝙ articule-
tur, & ꝓbetur de poſſeſſione decennali ſui debitoris, quæ ſufficit
ad obtinendũ in hypothecaria Florentiæ, vt in ſtatuto Florentiæ
rub.60. lib.2. tit. quæ probatio ſufficiat, in hypotheca, licet de iure com-
muni, vt ſupra, alia requirãtur, ita Neguſ. *de pign. in 3. mẽb.8. p. prin. n.*
12. Vide, *Tenutarius, ſeu miſſus in poſſeſſioné ex primo decreto non poſſidet,*
neq; lucratur fructus, & quando ſecus. Concl.44. Vide Maſcard. *concl.*
456. *Creditor agens hypothecaria,* vbi multa ex præmiſſis confirmat.

Hypothecaria actio quibus, & contra quos detur. Concl.124.

COMPETIT † hypothecaria cuicunq; creditori habenti hypo- 1
thecam. *l. quamdiu. ff. de diſtract. pign.* † Et competit hæredibus 2
creditoris in ſolidũ, licet poſtea pro virili diuidant inter ſe. *l.1. C.*
ſi vnus ex pluribus. iuncta l. ſi fundus. §. ſi duo, & ibi gl. *ff. de pignor.* † Et 3
datur cõtra quemcunq; titulo poſſidẽtem; quia res affecta tranſ-
it cũ ſuo onere. Alex. *conſ.4. Videtur. n.8. verſi. & non eſt dubiũ, lib.2.*
† Vide tamen Alexan. *conſ.70. Videretur. num.3. ver. circa ſecundum.* 4
lib.5. vbi dicit, quod tutius eſt agere Saluiano interdicto; quia non
tenetur probare dominium, ſed ſolam poſſeſſionem debitoris
tempore obligationis, vel quod expediat intentare remedium
l. fi.

l.fin.C.de acqu.poſſeſſ. quia ſi extat precarium, vel cōſtitutum in in-
ſtrumento obligationis, nō requiritur diſcuſſio contra principa-
5 lem, & ibi apoſtilla in *verb.precariū.* † Et datur contra quemcunq;
etiam extraneum, & tertium poſſeſſorē bonorum hypothecato-
6 rū. † Extende; quia datur etiā contra filium, qui repudiauit hære-
ditatē paternam, ſi quæ bona patris poſſideat; quia tanquam ex-
traneus & tertius poſſeſſor reputatur. Bald.*conſ.*189.*Creditor cum*
7 *filio, in prin.lib.*2. † Declara tñ; quia licet tertius poſſeſſor bonorum
hypothecatorū non poſſit dici obligatus; tñ quia repræſentat de-
bitorē, in eo habet locum ſtatutū, quod non poſſit moleſtari ob-
ligatus quoquomodo pro dote, niſi pater dotandæ fuerit cōuen-
tus; quia nec prius poteſt agi contra tertiū poſſeſſorē. Anchar. *cō-*
8 *ſil.*126.*Quod prædicta domina.* † Limita; quia regula eſt, ꝙ pro debi-
to non liquidato non datur miſſio etiam ex pacto de ingredien-
do, late Neguſ. qui loquitur contra tertium poſſeſſorem, *tract.de*
pigno.in 4.*p.prin.per tot.* vbi ponit ampliationes, & limitationes, ſeu
reſtrictiones, late Caſtren.*conſ.*165.*Viſis, & ponderatis, in princ.lib.*2.
9 † Reſtringe, niſi adſit conſtitutum; quia poteſt contra tertium
poſſeſſorem, negocio non liquidato, procedi ad exequutionem.
Socin.*conſ.*82.*vol.*3.Neguſ.*d.tract.in* 4.*parte, nu.*21. *in vndecima con-*
cluſione. Vide, *Conſtitutum operatur multa.Concl.*786.

Hypothecaria agens quando faciat aduerſarium ſuum poſſeſſorem. Concl. 125.

1 AGENS † hypothecaria contra aliquem facit ipſum poſſeſſorē
rei hypothecatæ, & ideo quatenus ipſe agēs fingeretur poſ-
ſidere, ita agendo cenſetur poſſeſſionem transferre in aduerſa-
rium. Bald.*conſ.*136.*Præmiſſis duobus ſtatutis, in prin.ver.ſolutio.lib.*1.

Hypothecaria auocat poſſeſſionem, & quæ veniant in hoc iudicio, vel non. Concl. 126.

1 ACTIO † hypothecaria auocat poſſeſſionē ſolā, ſicut rei vendi-
catio.*l.*1.*C.de alien.iudic.mut.cauſ.fact.* Anchar.*conſ.*333.*in fin.n.*
7.*ver.nam contra ipſam.* Angel.*conſ.*230.*Caſus eſt.in fi.ver ſuper vltimo.*
Alex.*conſ.*17.*Requiſitus in cauſa.n.*5.*lib.*1.*l.ſi cum venditor, in princ.ff.de*
euict. Rom.*conſ.*388.*In caſu, n.*9. Vide, *Actio mixta hypothecaria, & cō-*
2 *traquos & quib.detur.Cōcl.*105. † Extende in tantū, vt ſi feratur ſen-
tentia in iudicio actionis hypothecariæ, per quā dicat ſententia,
bona eſſe hypothecata, licet aliud nō dixerit, cenſetur tamen cō-
demnaſſe ad reſtituendā poſſeſſionē bonorū hypothecatorum.
3 Crauet.*conſ.*79.*n.*4. † Et qualē poſſeſſionem habere dicatur poſſi-
dens pignus, vel poſſidens ex hypotheca. Alexan. in *l.à diuo Pio.§.*
ſi ſuper rebus.ff.de re iudic. Iaſon *in l.ſciendum.§.poſſeſſor.in fi.ff.qui ſatiſd.*
cogan. Alex. in *l.*3.*§.ex contrario.ff.de acquir.poſſeſſ.* Neguſ. *de pignor.in*
2.*parte princ.membro* 3.*n.*72.*& ſeq.* vbi, ꝙ res data pignori remanet
in bonis debitoris, & plenius Franciſcus Balduin. in *eod.tract.c.*15.
4 vbi, quod habet ſolā naturalē, & non præiudicat Domino. † Am-
plia, & declara, vt licet auocet ſolam poſſeſſionem; tñ auocat etiā
fructus, qui veniunt in ſequelā tanquā acceſſorii. Anchara.*d.conſ.*
5 333.*in fi.verſ.ſuper ſexto.* † Et ideo reus cōdemnatur ad relaxandam
rem hypothecatam actori retinendam in cauſam pignoris, do-
nec ſibi de credito ſatisfiat. Bartol. in *l.ſi fundus.§.in venditione.ff.de*
6 *pignor.* Neguſan.*de pignoribus, in* 8.*parte, ver.tamen ſubdit.* † Amplia;
quia donec ſit præſcriptum contra hypothecam, poteſt agi con-
tra quoſcunq; poſſeſſores bonorum pro auocatione poſſeſſionis
Angel.*conſ.*230.*in fi.* vbi reddit rationem; quia cum non reperia-
tur poſſidens bona obligatus perſonaliter tradēdo bona libera-
7 tur. † Amplia; quia creditor cenſus ſuper re hypothecata cauſat
ſolutionē cenſus, ſi debitor vult euitare auocationē poſſeſſionis
rei hypothecatæ. Rom.*cōſ.*417.*In caſu propoſito, n.*7. *ver.in caſu vero.*
8 † Amplia; quia ex hypothecaria datur miſſio in poſſeſſionē bo-
norū debitoris hypothecatorum omniū, non autē pro menſura
debiti.*l.eū qui res,* vbi gloſſ. in *ver.in poſſeſſionem.C.de procur.* Alexan.
*conſ.*4.*Videtur inſpectis.col.*5.*lib.*2.*n.*8.*ver.& non eſt dubiū.* quia ex ge-
nerali obligatione oritur obligatio omniū bonorum in ſolidum
9 obligantis.*l.*2.*C.ſi vnus ex plurib.hæredib.* † Extende; quia etiam pro
modico credito vnius nummi datur retentio totius rei. *l.quādiu.*
10 *C.de diſtract.pignor.* vbi gloſſa, Salyc. & Doctores. † Extende; quia
actio hypothecaria eſt indiuidua; ideo ſi ſunt duo hæredes debi-
tores, alter laicus, alter clericus, & creditor agat cōtra laicum hy-
pothecaria pro dimidia obligationis quantitatis dotis, nō poteſt
obtinere; quia non poteſt diuidi. Bald. in *l.*1.*C.cōmun.de leg.* Corn.
*conſ.*237.*lib.*3. Neguſ.*de pignor.in* 8.*par.n.*6.*& ſeq.* ideo magis dignū
trahit ad ſe minus dignū, & ratione indiuidui. Bart. in *l.ſi cōmunem,*
& ibi Caſtr.*ff.quemad.ſeruit.amitt.* Bartol. in *l.*1.*C.ſi in vna, eademque*
cauſa. Aret.*conſ.*25. † Declara tñ; quia habens rem cōmunem cum 11
alio, ſi obligat totā rem, vel ſimpliciter omnia bona, nō cenſetur
obligatio continere plus, quā ipſe hypothecans habet. Alex.*conſ.*
83.*Viſo proceſſu, circa fi.n.*12.*ver.vlterius.lib.*6. † Extende; quia etiam 12
pro modico credito omnia bona complectitur, gloſ. in *l.Moſchis,*
in ver.poſſeſſorem omnē, & ibi Bart.*ff.de iure fiſci,* & ideo creditor po-
teſt retinere rem hypothecatam magni valoris ꝑ modico credi-
to; qa eſt in facultate debitoris ſoluere. *l.vnica.C.etiā ob chirograph.*
pecun.l.ſi nō ſortem.§.ſi centum.ff.de cond.indebit. vbi Doctores, quod
etiā pro expenſis, & melioramentis datur retentio in totū. † Ex- 13
tende; quia per ſatisfactionē partis debiti remanet adhuc integra
hypotheca, prout ante ſolutionē.*l.quamdiu.C.de diſtr.pign.* Socin.
*conſ.*206.*In præſenti, col.*1.*in fi.lib.*2.*l.ſi rē alienam.§.omnis pecunia.ff.de*
pignor.actio.l.grege, §.etiam ſi.ff.de pignor. Soci.*conſ.*135.*lib.*1. Rom.*con-*
*ſil.*276.*Viſis dubijs, in princ.* vbi, quod particularis ſolutio non tollit
effectū hypothecæ generalis. † Et ideo ſi debitor, qui hypotheca- 14
uit bona ſua creditori, relinquit plures hæredes, & vnꝰ ſoluat ra-
tam ſuā debiti, nō liberat rem ab hypotheca pro ſua rata, late Ne-
guſ.*de pignor.in* 2.*memb.*5.*partis, ver.tertio ex prædictis contingit vtiliter*
dubitari, qui loquitur etiā in caſu contrario de debitore hypothe-
cario, qui ſoluit vni ex hæredibus ratam ſuā; quia nō liberat in ali-
quo rem ab hypotheca. † Declara; quia licet hypotheca ſit indiui- 15
dua, qñ eſt defuncti; quia obligat omnes hæredes in ſolidū; ſecus
qñ cauſatur à legatis factis à defuncto; quia tenentur hæredes ſo-
lū pro rata. Caſtr.*conſ.*94.*in princ.lib.*1. † Extende; quia etiā agendo 16
poteſt creditor hypothecarius pro modico debito agere contra
omnia bona hypothecata, etiā ſi ſint maioris valoris, quā ſit cre-
ditū.*l.*1.*C.ſi vnus ex plurib.hæred.* Socin.*d.conſ.*135.*Supradicti col.fi.lib.*1.
Neguſ.*de pign.*1.*memb.*8.*par.prin.n.*48. † Reſtringe; quia hypothe- 17
ca pro ſorte nō ſe extēdit ad fructus, vel intereſſe ſortis. Neguſ. in
1.*mēb.*5.*par.nu.*15.*ver.*5.*quæritur.* Bald. Nouel.*tract.de dote, parte* 6.*pri-*
*uil.*7.*ver.ſecundo caſu.* † Contrariū, quod imo hypotheca pro ſorte 18
trahatur ad incrementū. Neguſ. in 1.*memb.*2.*par.n.*52.*ver.decima cō-*
cluſio, vbi allegat iura & authoritates. † Reſtringe; quia licet agens 19
hypothecaria auocet omnia bona hypothecata; fallit, qñ mulier a-
git ad dotem conſtante matrimonio ob inopiā mariti; quia tunc
auocat ſolū tot bona, quæ ſufficiant pro mēſura dotis. Bart. in *l.ſi*
*cōſtante, in tertia quæſt.quæſt.*4.*princ.ff.ſolut.matrim.* vbi Iaſon & alii.
Neguſ.*de pign.in* 5.*parte, in* 1.*memb.n.*33. Vide, *Dotis fauore mulier pōt*
*retinere bona mariti.Concl.*744.*ver.limita.* vbi declaratur. † Reſtrin- 20
ge tamen, qñ creditor vellet capere in ſolutū bona vēdita per de-
bitorem vnico pretio; quia licet habeat electionē, quę bona velit
capere, & ſibi adiudicari. Bald. in *auth.hoc niſi.C.de ſolut.* non tamen
poſſet ſecundū Bald. ibi velle petias terrarū, & relinquere domū.
† Amplia; quia creditor hypothecarius poteſt agere cōtra bona 21
hypothecata etiā poſſeſſa per tertium etiā poſt mortē debitoris.
Soci.Iun.*conſ.*48.*n.*4.*lib.*2. ſequitur Cephal.*conſ.*228.*n.*26. data ta-
mē retentione dicto tertio poſſeſſori pro melioramētis, quæ nō
dicūtur debitoris. Soci.*conſ.*15.*col.*6.*in fi.vol.*1. ſequitur Marſil. *ſin-*
*gular.*321.*in fin.* Vide, *Creditor habet electionē circa multa.Concl.*1069.
† Reſtringe; quia pro melioramētis; quia nō ſunt debitoris, non 22
poteſt moleſtari tertius poſſeſſor, ſed retinet bona, niſi ſibi ſoluā-
tur, donec fuerit ſatisfactus. Soci.*d.cōſ.*15.*col.*6.*in fi.lib.*1. † Imo ter- 23
tius poſſeſſor, qui fecit melioramēta in re alteri obligata, pōt ex-
timationē rei, deductis ſuis melioramētis, ſoluēdo rē ipſam libe-
rare, & ſibi ſi vult retinere. Bart. in *l.*2.*in* 3.*not.per illū text.C.de præ-*
*dijs nauicul.lib.*11. vbi Ang. ſequitur Caſtr. in *l.ſi conuenerit.§.ſi fundus*
ff.de pign.act. Neguſ.*de pignor.in* 4.*memb.quintæ partis princ.n.*21. So-
cin.*conſ.*224.*in fi.lib.*2. Couar.*lib.*1.*variar.reſol.c.*8.*n.*2. *vbi dicit cō- *
munem, & ita ſeruari in practica, licet adducat contrariū tenen-
tes, quos videas ibi. Vide plura ad hoc in *verb.Melioramēta dant re-*
*tentionē rei, & quando ſecus.Concl.*182. † Reſtringe in creditore ſine 24
hypotheca; quia nō ſequitur fundū actio perſonalis; & ideo non
poteſt agere cōtra tertiū poſſeſſorem. *l.actionū genera.ff.de action.&*
*obligation.l.*1.*§.ſi hæres ex præcepto.ff.ad Trebellian.* Bart. & alii in *l.final.*
vbi gloſſa, *ff.de contrahend.empt.* † Declara reſtrictionem; quia be- 25
ne creditor non hypothecarius agit, & vincit tertium poſſeſſorē,
quando in eum alienatio eſt facta in fraudem creditorum. *Inſti-*
tut.de actio.§.itaque in fraudem. † Amplia; quia eſt in libertate credi- 26
toris hypothecarii agere cōtra omnes tertios poſſeſſores bono-
rum hypothecatorum, vel contra vnum ſolum. *l.creditores.* & ibi
Bart.*ff.de diſtract.pignor.* & per eundē in *l.Moſchis.ff.de iure fiſci.* Corn.
*conſ.*237.*Viſo inſtrumento, num.*3.*lib.*3. Socin.*conſ.*135.*ad fin.lib.*1. Ro-
man.*conſ.*277.*Non eſt dubium col.*3.*num.*3.*ver.horum autem, & conſil.*
128. *ver.quarto & vltim.* vbi pro vtraque parte, & ibi apoſtill. tue-
tur, quando adeſt hypotheca, alias ſecus. Neguſ. plene *de pignor.*
*par.*8.*princip.membr.*1.*num.*48.*& ſequ.* vbi, quod procedit tam con-

tra de-

tra debitorem, quam contra hæredem, & tertium poſſeſſorem.
27 †Extende, vt procedat, etiã ſi creditor haberet aliqua bona debitoris penes ſe, ex quibus poſſet ſibi ſatisfacere; quia per hoc non excluditur, quin poſſit petere ſibi dimitti etiam alia bona iure pignoris, & hypothecæ, donec ſibi de ſuo credito ſit ſatisfactum. *l.*
28 *quamuis.in princ. ff. de pignor. act.* †Nec poteſt ſibi obiici, ꝙ ſufficiat id, ꝙ poſſidet, & quod vendat illa ad extinguendũ debitũ, vt per Bar. & Alex. in *l. à diuo Pio. §. ſed & illud. ff. de re iud.* & per Alex. in *d. l.*
☞ *2. C. ſi vnus ex plurib. hæred.* Vide, *Retentio rei alienæ datur multis caſibus*
29 *inuito domino, & quando ſecus. Concl.* 307. †Extende, vt electio detur creditori nedũ quoad bona debitoris hypothecata cõtra eum & eius hæredes, ſed etiam contra tertios poſſeſſores. Neguſan. *de pi-*
30 *gnor. in* 8. *parte, membro* 1. *n.* 48. *& ſeq.* vbi plura allegat. †Declarat tñ in 6. *par. prin. memb.* 1. vbi dat 10. limit. ſed in 5. *n.* 28. *&* 29. quia ſi ex re vna poteſt ſatisfieri, non vendit plures, & ſi ex viliori, & mino-
31 ri, non vendit meliorem, alias eſſet in dolo. †Reſtringe in hypotheca, quæ cõpetit ꝓ legatis. Neguſ. *in tract. de pignor. in* 8. *par. princ.*
32 *memb.* 1. *n.* 51. †Reſtringe; quia antequam creditor hypothecarius agere poſſit contra tertium poſſeſſorẽ, debet prius egiſſe actione perſonali contra principalẽ debitorem, gl. Bar. & alii in *l. perſequutione. C. de pignor.* Alex. *conſ.* 100. *n.* 10. *lib.* 5. vbi concord. allegat. Neguſ. *de pignor. in memb.* 8. *p. n.* 9. *& ſeq.* vbi, ꝙ neceſſariũ eſt, ꝙ primo
33 egerit contra principalẽ cum effectu, & fuerit cõdemnatus. †Declara; quia Florentiæ exſtat ſtatutum *de reiecta excuſſ.* & ideo non erit neceſſaria hæc condemnatio, ex quo ſtatutum etiam loquitur verbis amplis, & multum reſtringeretur, & eſt ſub *rubr.* 59. *lib.* 2. *de*
☞ *reiecta bonorum excuſſio.* Vide, *Statutum circa excuſſionem faciendã, vel*
34 *non. Concl.* 527. †Contra declarationem, quod non obſtante ſtatuto requiratur condemnatio principalis, antequam poſſit agi cõtra tertium poſſeſſorem; quia ex quo ſtatutum eſt exorbitans, & correctoriũ iuris, & in ſpecie non recipiat hoc requiſitum, quod principalis primo ſit condemnatus, nõ debet extendi, vt reiecta excuſſione etiã condemnationẽ reiecisse præſumatur, ad not. in *authen. quas actiones. C. de Sacroſanct. Eccl. & in l.* 1. *& in l. ſi conſtante. ff.*
35 *ſoluto matrim. & in l. quicquid adſtringendæ. ff. de verb. oblig.* †Amplia; quia nedum auocat poſſeſſionem hypotheca, ſed multo magis dat retentionẽ poſſeſſionis. Alex. *conſ.* 47. *Viſis inſtrumentis, colu. fin. lib.* 3. qui loquitur in vtili hypotheca, & *conſ.* 228. *Ponderatis iis, nu.* 3.
36 *lib.* 6. †Declara tamen; quia in hypothecaria, & Saluiano auocata poſſeſſione datur retentio, donec creditor fuerit ſatisfactus, &
37 nõ vltra. Alex. *conſ.* 83. *Viſo proceſſu, in princ. lib.* 6. †Amplia; quia creditor prior hypothecarius auocat à ſecundo poſteriori, quod ſibi fuit ſolutum in præiudicium primi, videlicet pecunia, vel aliud. Roman. *conſ.* 111. *Viſo, col.* 2. *& per tot.*

Hypothecarius creditor præfertur non hypothecario etiam priori. Concl. 127.

1 REGVLA † eſt, quod creditor habens hypothecã præferri debet creditori etiã anteriori non hypothecario. *l. eos. C. qui pot.*
2 *in pigno.* Rom. *conſ.* 474. *In caſu, in fi.* vbi apoſtil. dat. concord. †Extende, etiam ſi creditor in perſonali ſit priuilegiatus; quia nihilominus præfertur hypothecarius. Rip. in *l. priuilegia, in fin. ff. de priu.*
3 *credit.* vbi declarat. †Extende, vt procedat, ſiue agendo, ſiue excipiendo; quia ſemper hypothecarius præfertur nõ hypothecario; quia ſicuti poſſet ab eo auferre per viam actionis; ita etiã exclude-
4 re per viam exceptionis. Roma. *d. conſ.* 474. *per tot.* †Amplia; quia ſi duo ſint creditores in perſonali, primus, & ſecundus, ſi ſecundus primo obtinet ſententiam ꝓ ſuo credito, & habeat exequutionẽ; quia primo poſitus in poſſeſſionẽ debet præferri; quia acquirit pignus iudiciale, vel prætoriũ, ex quo habet hypothecata bona. Rota Florentina in motiuis ſub die prima Februarii. 1534. In cauſa dationis in ſolutũ, vbi extendit, etiã ſi primus obtinuit primo ſententiã; quia hypotheca nõ oritur ex ſententia, ſed ex poſ-
5 ſeſſione capta in exequutione. †Reſtringe; quia creditores in perſonali, licet egerint contra debitorẽ, & fuerit vnus diligentior alio in obtinenda ſententia, adhuc tñ ſunt pares; quia in perſonali prioritas nõ attenditur, & ſententia nõ inducit, niſi actionẽ perſonalem, licet pro exequutione poſſit agi cõtra bona. Rip. in *l.* 1. *§.*
6 *ſi hæres. ff. ad Trebel.* Bero. *cõſ.* 62. *n.* 26. *lib.* 3. †In tantũ procedit reſtrictio, vt ſi creditor habens ſententiã in perſonali contra ſuum debitorẽ ageret hypothecaria, debet reus abſolui ab obſeruatione iudicii; quia dicitur inepte agi, licet reportauerit ſententiã ad ſui fauorẽ. Bald. in *l.* 1. *ad fi. C. de pignor. actio.* ſequitur Felin. in *c. examina-*
7 *ta, col. fi. de iudic.* †Amplia; quia hypothecarius creditor præfertur chirographario, ſeu non hypothecario etiã in bonis, quæ peruenerunt ad debitorẽ à creditore non hypothecario. *l. procuratoris. §.*

ſed eſt quæſitum. ver. quid tamen, & §. plane ſi in eadem. ff. de tribut. Caſtr. *conſ.* 245. *Videtur dicendum, in fin. lib.* 1. vbi, quod in obligatione bonorum veniunt bona poſt debitum cõtractum quæſita, & etiam incorporalia iura. Vide, *Creditor hypothecarius præfertur non hypothecario, & quando ſecus. Concl.* 1064. †Limita in actione perſonali; 8
quia primus non præfertur ſecundo. Vide, *Creditores in perſonali qui præferantur. Concl.* 1065.

Hypotheca præambula in venditione ad fauorem tertii facit eum potiorem in multis. Concl. 128.

SI † venditor facit præambulam hypothecam rei vendendæ in 1
ipſo cõtractu venditionis ad fauorem tertii pro ſecuritate bonorum, ſi quando ille tertius moleſtaretur, operatur, quod ille tertius in ipſa re vendita habet priora, & potiora iura, quam habeat emptor, vel habentes cauſam ab eo: & iſte modus obligandi per præambulam hypothecam Florentiæ eſt in vſu, vt de vtroque Neguſ. *de pignor. in* 4. *par. q.* 4. *n.* 33. Strach. in *tract. de merca. fol.* 235. & iterum Neguſ. *d. tracta. de pignor. in* 5. *p. membro* 2. *n.* 17. *ver. ſecundo fal-*
lit. †Extende; quia ille tertius habens præambulam hypothecam 2
præfertur in melioramentis factis per emptorẽ in ipſa re vendita cum præambula hypotheca. *l. Paulus. §. domus. ff. de pignor. l. domo. ff. de pignor. actio.* Neguſ. in 1. *membro* 3. *partis princ. nu.* 18. Brun. in *tractat. de augment. concluſ.* 5. *ver. quinto.* Vide, *Concluſ. prox. præcedent. & concluſ. proximam ſequentem.*

Hypothecarius creditor prior præfertur poſteriori, & quando ſecus Concl. 129.

CREDITOR † hypothecarius prior præfertur poſteriori: Bald. 1
conſ. 327. *Pridie enim. n.* 10. *ver. ego feci differentiam. lib.* 1. *c. qui prior. de regul. iuris. in* 6. Neguſan. *de pignorib. in quinta parte, memb.* 2. *in princip.* vbi ponit 20. ampliationes, & 20. limitationes. Alex. *conſil.* 5. *In cauſa, & lite, col. fi. verſic. conſtat etiã. lib.* 2. Vide, *Potior eſt iure, qui prior*
eſt tẽpore. Cõcl. 465. †Amplia; quia habens hypothecam expreſſam 2
anteriorẽ, ſiue ſit principalis, ſiue ceſſionarius, præfertur etiã doti poſteriori. Bald. *conſ.* 52. *Obligatio prima. lib.* 3. *per tot. & conſil.* 248.
Præſupponendũ eſt. eod. lib. †Amplia, vt procedat etiam contra fiſcũ, 3
vel habentẽ cauſam à fiſco; quia præfertur prior creditor poſteriori, cui fiſcus ceſſit iura ſua tanquã creditor. Bald. *cõſ.* 253. *Illuſtris*
Dominus. lib. 1. †Declara tamen; quia ſi fiſcus accepiſſet poſſeſſio- 4
nẽ rei ſui debitoris, & illã donaſſet ex certa ſcientia alteri, qui poſſedit bona fide longo tẽpore decem annorũ, ſi verba ſunt apta cõprehendere dominiũ rei, præſcribit poſterior ſpacio decem annorum; ſi vero ſolum ceſſa ſunt iura crediti, ſecus. Bald. *d. conſ.* 253.
per tot. lib. 1. †Amplia tredecim modis, de quibus per Rip. in *l.* 5
priuileg. ff. de priuil. credit. & viginti modis ampliat Neguſ. *de pignor.*
in 5. *par. memb.* 2. †Amplia; quia imo ſi habens piorẽ hypothecam 6
habet etiam licentiã capiendi propria authoritate, nedũ præfertur poſteriori, ſed imo poteſt exercere pactũ, & retinere rem hypothecatam. Alex. *d. conſ.* 5. *In cauſa, & lite, in prin.* Decius *conſ.* 449.
n. 21. *ver. accedit.* †Amplia, vt procedat etiã reſpectu debitoris, qui 7
licet non poſſit allegare cõtra ſecundum creditorẽ hypothecam primi, tñ ſecus eſt, ſi primus inhibuit debitori, ne ſoluat ſecũdo.
Bald. *conſ.* 327. *n.* 10. *ver. ego feci differentiam. lib.* 1. †Amplia, etiam ſi 8
hypotheca ſit anterior ſolũ in hora. Bart. & omnes* in *l.* 1. *ff. ſoluto* *
matrim. †Amplia in caſu notabili, etiam ſi adſit ſtatutum, ꝙ quo- 9
ad bona fugitiui omnes creditores diuidãt bona inter ſe, ceſſante omni priuilegio; quia non tollitur prior hypotheca expreſſa.
Bald. *conſ.* 485. *Statuto Ciuitatis. lib.* 1. †Amplia, etiam ſi prior credi- 10
tor hypothecarius concurrat cum dote poſteriori: quia prior habens expreſſam præfertur, gloſſa magna in *l. aſſiduis C. qui pot. in pign.* vbi Bart. & Salycet. & cõmuniter ſcribẽtes, * & ibi dicit Bar- *
tol. ꝙ cõmunis cõſuetudo ita ſeruat. gl. in *l. pen. ff. de relig. & ſumpt. fun.* Dyn. Bar. & Alberic. in *d. l.* 1. vbi Iaſon, & Socin. *in fin.* & Vinc.
Hercula. *nu.* 52. qui atteſtatur de* cõmuni. *ff. ſolu. matrim.* †Et quod * 11
creditor habens expreſſam anteriorẽ hypothecã præferatur doti. Bald. Nouel. *tract. de dote in* 10. *par. col.* 2. Ang. Areti. in *§. fuerat, Inſtit. de actio.* vbi dicit* cõmuniter ita teneri. Corne. *conſ.* 182. *col. pen.* *
in princ. lib. 1. incip. *Circa primum,* vbi dicit* cõmunem, & ꝙ ab ipſa *
in iudicando nõ eſt recedendũ. Neguſ. *de pignor. in* 4. *membr.* 2. *par.*
n. 111. vbi reſpondet ad fundamenta cõtraria, & dicit* communẽ. *
†Contrarium, quod hypothecarius quantumcunq; anterior nõ 12
præferatur hypothecæ expreſſæ dotis poſteriori, tenet Angel. in *authen. de æqualitat. dot. §. iis conſequenter, collat.* 7. vbi, quod ita ſeruatur de conſuetudine, ſequitur Bald. Nouell. in *tract. de dote, par.* 10.
in limitat. 16. Aretinus in *d. l.* 1. *ff. ſolut. matrim.* †Amplia etiam in- 13
ter pu-

ter plures dotes;quia prior præfertur in hypothecaria poſteriori
doti.Bald.*conſ.*85.*Quidã nomine,in fi.lib.*2.vide Neguſ.*de pignor. in 5.
parte,in 3.memb.*vbi quod ſecundæ doti reſeruari debeant iura of-
ferendi primæ doti,prout cuilibet poſteriori cõpetit ius offerẽdi.
14 †Amplia,vt ꝓcedat, ẽt ſi prior creditor eſſet prior in hypotheca
conditionali caſuali,& non poteſtatiua;qa ſi eueniat cõditio,pręfertur poſteriori puro medio tempore inter conditionalẽ obliga-
tionem,& conditionis euentũ.*l.qui balneũ,§.eo amplius, & l. potior,
ver.videamus,ff.qui pot.in pignor*.qa paria ſunt,obligari pure ſub con-
ditione,qñ euentus conditionis trahitur retro.Dyn.*conſ.* 4. *Quæ-
ſtio talis eſt,Titius,per tot.* maxime *nu.* 5. *verſic.præterea bona*.Bald.*conſ.*
146.*Quia ex facto.n.*1.*ver,primo ergo videamus.lib.*3.Sign.*conſ.*64.*Quæ-
ſtio ſic ſe habet*,vbi pro vtraq; parte multa allegat,late Neguſ.*de pign.*
15 *in 2.mem.5.p.n.9.in ampliat.*16.†Extende,vt procedat,ẽt ſi ſit in po-
teſtate eiuſdẽ debitoris facere purificare conditionẽ, prout in eo,
qui obligauit bona in euentũ fracturæ pacis;quia licet ſit in pote-
ſtate eiuſdẽ frangere,& non frangere pacem;tñ ſi frangat,ꝑfertur
obligatio& hypotheca pro fractura,aliis,quibus bona ſunt hypo-
thecata medio tempore pure, inter obligationẽ conditionalem,
& cõmiſſionem pœnæ;quia qñ non eſt in poteſtate debitoris cõ-
ditio,& prima obligatio, tunc prior conditionalis ꝑfertur poſte-
riori.Dynus *d.conſ.*4.*per tot in prin.*vbi eſt caſus. Vide, *Pax ſi rumpa-
16 tur,pœna conditionalis commiſſa quibus præferatur,vel non.Concl.* 185. †
Contrarium videtur velle Neguſ.*de pign.in* 2.*memb.n.*9. *in ampliat.*
16.niſi forte extenſio procedat,qñ poteſtas eſt in delinquendo,&
17 ſic in poteſtate circa prohibita. † Extende, vt idem ſit,ſi hypothe-
ca eſſet conditionalis,puta in cõpromiſſo;quia ſequuto laudo,li-
cet laudũ ſit poſt hypothecã medio tempore alteri acquiſitam; tñ
præfertur habens laudum,vel ſententiã,ſi modo ſit validum,alias
18 non præiudicaret.Bald.*conſ.*172.*Caſus ſubiicitur.lib.*3.† Extende idẽ
in eo,qui promiſit ſoluere id,ꝙ contigerit condemnari ſuum ꝓ-
curatorẽ;quia ſi fiat cõdemnatio , hypotheca conditionalis prior
19 præfertur poſteriori puræ:Bald.*d.conſ.*146.*n.*1.*lib.*3.vbi late. † Re-
ſtringe ampliationẽ, vt non procedat, qñ prima hypotheca eſſet
conditionalis ſub conditione poteſtatiua debitoris,vel mixta,de-
bitoris & creditoris ſimul;quia ꝑfertur ſecunda hypotheca pura,
ante conditionẽ purificatã facta per debitorẽ.Bald.*d conſ.*146.*n.*1.
20 *in fi.lib.*3.†Amplia,vt procedat nedum in creditore, ſed etiã in ceſ-
ſionario creditoris;quia ꝑfertur poſteriori creditori, ẽt ſi dos ſit
21 poſterior.Bald.*conſ.*148.*lib.*3.*per tot.*†Declara tamen, vt procedat,
ſi ceſſio eſt facta vni tantum , vel ſi pluribus ꝑfertur is , cui primo
ceſſio pure facta eſt;quia niſi ſemel poſſunt iura cedi ; ſi vero pri-
mo eſſet facta ceſſio conditionalis,ſecundo eſſet facta pure,expe-
ctanda eſt cõditio,vt poſſit cognoſci,quę præualeat.Bal.*conſ.*248.
22 *circa fi.ver.ſi vero præceſſit.lib.* 3. † Amplia ; qa prior creditor habens
hypothecã expreſſam anteriorem præfertur ẽt doti poſteriori,in
bonis quæſitis per debitorẽ ante debitũ dotale.Bal.*conſ.* 189. *Do-
23 min.Lanfr.in pr.lib.*3. † Reſtringe , vt non procedat in bonis poſtea
quæſitis;qa quoad bona quæſita poſt dotẽ, præfertur dos , ſi alter
primus non eſt priuilegiatus in ꝑſonali vltra hypothecã. Bald.qui
* recitat opiniones,& hanc veriorẽ* dicit *conſ.*189.*nu.*1. *& ſeq.ver.ſi
autẽ bona ſunt.lib.*3.vbi etiã dicit,idem eſſe,qñ non apparet,ꝙ bona
24 eſſent quæſita ante dotem. † Amplia, quia ꝑfertur primus ſecun-
do,tam reſpectu ſortis principalis,quã pro damnis,expẽſis, & in-
tereſſe.*l.Luc.ff.qui pot.in pig.hab.cum ib.not.*vbi glo.idem dicit in vſu-
25 ris.†Declara,quia licet fructus veniant ſub obligatione, & hypo-
theca rei,*l.*2.*C.in quib.cau.pign.*tamen intelligitur de fructib.natu-
ralibus,vt per Bar.& Saly.in *l.aſſiduis.C.qui pot.in pig.hab.*Alex.in *d.
l.*2.Iaſ.in *l.item quia.ff.de pact.*ſecus in fructib.induſtrialib.q cedunt
pro cultura,& cura,& nõ veniunt in obligatione,vt per Bar.in *l.ex
diuerſo,ff.de rei vendi.*vbi de ſegete,vino,oleo,& grano. Vide, *Fructus
26 pendentes rei venditæ ſpectant ad emptorẽ,& quando ſecus.Conc.*495.†Ex-
tende,vt procedat, etiã ſi hypotheca prior ſit pro ſorte ; qa exten-
ditur ẽt ad fructus & intereſſe. Neg.*de pign.in* 1.*mem.*5.*par.n.*13. *ver.
quinto quæritur.*Bal.Nouel.*tract.de dote.in* 6.*par.priuil.* 7. *verſ.ſecundo
27 caſu.*†Contra extenſionẽ,ꝙ imo hypotheca pro ſorte non exten-
datur ad fructus,idem Neguſ.*de pign.*1.*memb.*2.*par.n.* 52.*ver. decima
28 concluſ.*vbi alios allegat. † Declara plene vt per Rip.in *l. priuilegia.
n.*9 *& ſeq.ff.de priu.credit.* vbi plene examinat. & vide omnino Ne-
* guſ.in 4.*memb.*2.*par.de pig.n.*47.*& ſeq.*vbi dicit magis* cõem,quod
etiã tacita hypotheca pro fructibus, & intereſſe extendatur ad fi-
29 deiuſſorẽ,& contra fideiuſſorẽ,vide eum.†Declarat Rip.*d.l.priuil.
n.*15.*ver.pro concord.ff.de priu.credit.* quod ſi ſumus in hypotheca ex-
preſſa generali,res eſt clara,ꝙ hypotheca pro ſorte habeat locum
pro fructib.& vſuris,aut hypotheca expreſſa eſt ſpecialis ꝓ ſorte,
vel taxatiue facta pro ſorte,& non extẽditur ad fructus , & vſuras;
ſi vero ſumus in hypotheca tacita,ſunt opiniones hinc inde, licet
magis ſit* cõis,quod extendatur ſicut expreſſa ; tñ Soc. *conſ.* 41.*In* *
*præſenti.lib.*4.diſtinguit;quia ſi agitur de bonis debitoris tempore
hypothecæ tacitæ,extenditur ad fructus;aut de bonis poſtea quę-
ſitis,ex quo poterat debitor non incidere in morã , & non exten-
ditur;qa videntur acceſſiones debitæ ſub conditione , ſi nõ ſit de-
bitor in mora;quo caſu non habet locũ tacita , quoad fructus ſub
conditione debitos,& pulchrã diſtinctionẽ dicit Rip. *d.n.*15. qua-
tenus ſit vera,& ꝙ dubitet.†Reſtringe,vt non procedat reſpectu 30
pœnæ,qñ ſecundus creditor , vel poſſeſſor tertius habet ex cauſa
onerosa,*d.l.Lucius.ff.qui pot.in pig.hab.*Spec. *de obl.& ſol.§. ante omnia
igitur.ver.illud etiã quæritur.& in tit.de teſte.§.nunc tractemus.*Io. And.
in *c.ſi propter.de reſcript.in* 6.Affl.*dec.*186.†Amplia,vt procedat ẽt in 31
habente hypothecã tacitã anteriorẽ; quia ꝑfertur habenti poſte-
riorem expreſsã , prout in muliere , quæ habet tacitã anteriorem
pro dote.Bal.*conſ.*268.*Super primo,circa med.ver.& poſito,quod nõ præ-
ſumeretur.lib.*5.Fulg.*conſ.*132.*Proponitur probatũ.in pr.* vide infr. *n.*39.
†Et ꝓcedit ampliatio ẽt reſpectu nominũ debitorũ, quia ſicut in 32
expreſſa hypotheca bonorũ generali veniunt iura,& nomina de-
bitorũ,ita etiam in tacita hypotheca inducta à iure.*l.ſi res,in fi.ff.de
euict.* Bar. Bal. & Sal. in *l.hæred.C.de hær.act.* Bar. in *l.Iulian.in fi.ff.de
ver.oblig.*†Extende,vt procedat ẽt reſpectu alimentorũ dotalium; 33
quia licet debeantur;hodie tñ mulier habet hypothecam pro ali-
mentis eodẽ tempore,quo habet hypothecã pro dote.Bal. *d. conſ.*
268.*n.*3.*lib.*5. † Idẽ in fideicõmiſſo ex donatione cauſa mortis,vel 34
ex vltima voluntate,quia dato,ꝙ non valeret ꝓhibitio alienatio-
nis,tñ fideicõmiſſarius,qui habet hypothecã legalem , præfertur
ei,cui bona fuerunt obligata per reſtituere debentẽ fideicõmiſ-
ſum.Cuma.*conſ.*190.*in fi.* † Extende vt procedat, ẽt ſi primus cre- 35
ditor habens tacitã hypothecã niteretur ſola confeſſione , qñ la-
pſum eſt tempus excipiendi de non numerata pecunia ; qa ſicuti
excluditur debitor,ita ẽt creditor debitoris.Fulg.*conſ.*132.*n.*1. *ver.
nec etiam officit.*Vide,*Exceptio non numeratæ pecuniæ poteſt opponi infra
biennium.Concl.*418. † Idem,qñ dos eſt confeſſata poſt ſolutũ ma- 36
trimoniũ,videtur;qa ſocer ſe obligat reſtituere dotem, q̃ dicit ha-
buiſſe in tanta ſumã;quia tunc exceptio non num.pec.non cõpe-
tit.Fulgoſ.*d.conſ.*132.*n.*1.vbi idem dicit,qñ conſtat de reſtitutione
partis,& ꝙ de reſiduo fit confeſſio,& obligatio de reſtituẽdo. Vi-
de,*Confeſſio quando ſpe futuræ numerationis cenſetur facta vel non. Conc.*
657.†Extende,vt procedat,ẽt ſi primus creditor habens tacitam, 37
probaret creditũ ſolũ cum duob.inſtrumẽtis, concurrentib. aliis
adminiculis,quæ præponderarent vni teſti, prout liber priuatus,
geminata confeſſio,& interuentus viri magni,qui facit fidem;qa
ꝑfertur poſteriori habenti expreſſam per inſtrumentũ. Fulg.*conſ.*
132.*Proponitur probatũ,per tot.*Vide, *Scriptura priuata non concurrit cũ
inſtrumento,niſi trino teſte ſubſcripta.Concl.*79.†Extende, qa creditor 38
chirographarius,quia à die obtentæ tenutæ,& prætorii pignoris,
acquirit hypothecã à lege;qa à die ꝑtorii pignoris concurrit cum
quocunq; creditore habente hypothecã,ſiue conuentionalẽ, etiã
expreſsã,ſiue tacitã,& qui prior eſt tẽpore,potior eſt iure. *l.*3. *C.vt
in poſſeſſ.leg.*Doct.in *l.*2.*C.qui pot.in pign.*Bar.in *l.ſi cũ vnus.* §.*fi. ver.ve-
nio ad ſecundũ.ff.de bon.auth.iud.poſſ.*†Extende,quia tacita hypothe- 39
ca anterior ꝑfertur nedũ tacitæ poſteriori , ſed ẽt expreſſæ poſte-
riori;qa à pari ꝓcedit cum expreſſa,ex text.in *l. vn. C. rem alien.ger.*
vbi tutor habens bona tacite hypothecata;ſi illa vẽdat,vel expreſ-
ſe obligat,non ꝑiudicat tacitæ hypothecæ priori,qa res tranſit cũ
ſuo onere,ita ꝑ illũ tex.tenet expreſſe Dyn.in *c.qui prior. de reg. iur.
in* 6.*ver.ſi quidã expreſſ.*ſequitur Bar.in *l.ſi is qui.n.*1. *ver. item dico.ff.de
iure fiſci.*Neguſ.*de pig.in* 5.*part.pr.n.*18.allegat Caſt.*conſ.*394. quẽ nõ
reperi,licet eundẽ Caſt.etiã alleget Rip.in *l.priuil.ff.de pr. cred.n.* 4.
vide plene Fulg.qui idem dicit *conſ.*132. *Proponitur, in pr.* Alex.*conſ.*
58.*n.*5.*lib.*7.plene Boer.in addit.ad Dyn.*reg.qui prior.ver. adde, quod
iſta reg.*vbi plures alleg.nouiſſime Cou.*var.reſol.lib.*1.*c.*6.*n.*2.*ver.*4.
concluſ. & Neg. in 2.*p. in* 4.*mem. nu.*98. plene Cyn.in *l.ſi fund.C.qui
pot.in pig.*vbi Bald.vide ſup.*n.*31.† Amplia, vt ꝓcedat nedũ in bonis 40
debitoris acquiſitis tempore hypothecæ,ſed ẽt poſt hypothecas.
Sig.*conſ.*64.*per tot.*†Extende,vt procedat,nedũ ſi agatur hypothe- 41
caria contra debitorẽ,ſed ẽt ſi agatur contra tertiũ poſſeſſorẽ, qui
acquiſiuit bona à debitore.Sig.*d.conſ.*64.*per tot.*vbi late pro vtraq;
parte,& hanc tenet.† Amplia,quia hypothecarius creditor prior 42
præfertur ẽt ceſſionario in nomine debitoris obligato , vt potius
creditori,quam ceſſionario ſit ſoluendũ.Alex.*conſ.*17.*Requiſitus.in
cauſa.per tot.lib.*1.† Amplia; qa legatarius in bonis teſtatoris ꝑfer- 43
tur creditorib.hypothecariis hæredis ꝑ ſeparationẽ bonorum.*l.
quoties.*quæ eſt *pen.ff.de ſeparat.*Caſt.*conſ.*313. *Viſo puncto.in pr.lib.*1. † 44
Amplia,qa prior hypothecarius præfertur poſteriori , ẽt ſi poſte-
rior poſſideat bona hypothecata.*l.prior.§.fi.ff.qui pot. in pig.* Neg.*de
pign.in* 2.*memb.*5.*p.n.*5.*&* 6.† Contrariũ vide in *verb. Retentio in qui-* 45

46 *bus differat à petitione.Concl.*306.† Amplia,quia emptor rei, cum ſit
poſterior,creditori hypothecario ſuccũbit, qa in re vendita præ-
fertur anterior creditor in concurſu.Neguſ.*de pign.in 5.part.memb.*
2 *n.17.v.ſecundo fallit.in fi.*& ibi *n.*3,extendit etiã, ſi mutuata ſit pe-
cunia ad rem emendã;& idem,ꝙ creditor hypothecarius prę̨fera-
tur emptori,in 1.*memb.quintæ par.n.*24.Vide, *Onus & honor rei regu-*
47 *lariter tranſit cũ ipſa re,& quando ſecus.Concl.* 145.† Extende in mer-
catore vendente merces,qa licet extent , & emptor nõ ſit ſoluen-
* do,præferuntur priores creditores venditori,vt per Iaſ.qui dicit*
cõem,& limitat,in *l creditor.la* 1.*ff.ſi cert.pet.nu.*5. Neguſ.*de pign.in* 2.
48 *mẽmb.*5.*par.n.*9.† Amplia, qa ꝓcedit,ꝙ primus creditor hypothe-
carius præfertur ſecundo,tam ex pſona ipſius primi, q̃ ex perſona
vltimi,cui primus obligauit nomina debitorum. Sign.*conſ.*259.*In*
49 *quæſtione vertẽte,in pr.*† Extende,quia prioritas cõſideratur ex per-
ſona primi authoris,à quo deducitur cauſa,non autẽ ex pſona vl-
timi.Ang.Aret.*conſ.*37.*Quantũ ad primũ.n.*5. *ver.ſed tamen iis non ob-*
50 *ſtantibus.*† Extende,ẽt ſi primo fuiſſet ſatisfactũ per debitorẽ,poſt-
quam ipſe primus alteri obligauit generaliter omnia bona ſua, &
interueniſſet vnũ de tribus , de quibus in *l.*3.*C.de nouat.* Signor.*d.*
51 *conſ.*159 *circa fi.v.præterea eſto.*† Reſtringe, quia ſi eſſet ſatisfactum
ipſi primo creditori , anteq̃ vltimus habens generalẽ hypothecã
à primo denunciaſſet,potuit debitor extinguere primã hypothe-
cam,ſoluendo,& conſequẽter vltimus debitor , qui habebat ob-
ligata omnia bona prioris,remanet excluſus,ex quo nõ denuncia-
52 uit.Sign.pulchre *conſ.*259.*per tot.*vbi eſt caſus.† Amplia, quia quod
dicitur;priorem in hypotheca præferri poſteriori,procedit , ſiue
agat,& ſic p viam actionis,ſiue excipiat,& per modũ exceptionis,
vel replicationis.*l.qui prior.ff.qui potior.in pign.hab.* Alex.*conſ.* 58.*In*
* *caſu,n.6.lib.*7.qui cõem*dicit.Ang.Aret.*conſ.*37.*Quoad primũ.nu.*5.
53 *ver.ſed tamen iis non obſtantibus.*† Extende idem, ſi p viã retentionis.
54 Ang.Aret.*conſ.*37.*col.*4.*v.ex hoc ſequitur.*† Amplia; qa hypotheca-
rius creditor habens pignus , non põt moleſtari à ſecundo poſte-
riore,neq; priuari ſua poſſeſſione pignoris.*l.creditor,qui prior.ff.qui*
pot.in pign. hab. vbi, ꝙ bene prior poteſt poſteriorẽ priuare poſſeſ-
55 ſione pignoris.† Reſtringe, qñ ſecundus,& ſic poſterior ſolueret
primo,vel offerret,aut deponeret id,ꝙ primo debetur ; quia tunc
præfertur,&auocat poſſeſſionẽ pignoris;quia primus tenetur re-
laxare eo caſu ſecundo.*l.creditor. & l.*2.*& l. prior. & l.diuerſis.C. qui*
56 *pot.in pign hab.*† Imo facta ſolutione , vel depoſito p ſecundũ cre-
ditorẽ hypothecariũ primo , condẽnatur primus ad relaxandum
poſſeſſionẽ rei hypothecatæ,vel pignus , & ad cedendũ iura quæ
cedi debent ſoluenti.*l.mulier.ff.qui pot.in pign.l. creditor. ff. de diſtract.*
57 *pignor.*† Quin etiã ſi primus creditor non cedat iura ſecundo ſol-
uenti,vel deponẽti,ipſe ſecundus deponens,vel ſoluens ſuccedit
in locũ primi,abſq; alio pacto,vel alia ceſſione. gloſſa, & ibi Bart.
in *l. Ariſto.ff. quæ res pign. oblig.poſſ.* Neg.*de pign.in* 3. *memb.quintæ par-*
58 *tis.in pr.*† Amplia,etiamſi primus habeat generalẽ hypothecã , ſe-
cundus vero habeat ſpecialẽ;quia adhuc primus præfertur,etiã in
re ſpecialiter hypothecata.Rom.*conſ.*240.*Viſo themate.nu.*2.*ver. ſe-*
59 *cundum quod prior creditor* † Amplia, quia dos primo cõſtituta præ-
fertur ſecundæ.Vide,*Dos habet tacitã hypothecam quæ præfertur alteri*
60 *tacitæ hypothecæ.Concl* 745.† Reſtringe, qñ mulier habens dotẽ an-
teriorẽ eſſet hæres debitoris ſine inuentario.Caſt.*conſ.*374. *Vxor*
61 *iſtius v.ſed nunc quæritur,lib.*1.† Reſtringe, qñ mulier habens primã
dotem renunciaſſet illi,reſeruatis ſibi alimentis , & certa quanti-
tate ſimpliciter;qa pro reſeruatis nõ habet priuilegia dotis.Caſtr.
62 *d.conſ.*374 *in princ.lib.*1.† Limita 26.modis,de quibus per Rip.in *l.*
*priuilegia.ff.de priuil.credit.*Neguſ.*de pignor.in quinta parte, memb.* 2.*n.*
63 5.*& ſeq.* vbi ponit 20.limitationes.† Limita regulariter reſpectu
debitoris,quia ipſe non poteſt contra poſteriorem creditorẽ ex-
cipere de iure primi,& de hypotheca primi , quia qñ cõcurrit ius
actiuum cum iure paſſiuo,actiuum præfertur.Bald.*conſ.*327.*n.*10.
64 *ver.ego feci.lib.* 1. † Limita,quia prior creditor hypothecarius non
præfertur poſteriori poſſidenti,niſi fecerit excuſſionem bonorũ
contra principalẽ debitorem,Bald.*conſ* 278.*per totũ.lib.*2.Vide,*Ex-*
65 *ceptio diſcuſſionis quod prius conueniatur principalis.Concl.* 403.† Limi-
ta,quando ſecundus creditor hypothecarius offert primo.*l.potior.*
§.fin vbi Bartol.*ff.qui pot.in pignor.* Neguſ. *de pignor. in* 3. *memb.*5.*par.*
*in princ.*maxime procedit Florentiæ, vbi ſtatutum ſub *rub.*58.*de præ-*
*cept.de diſgumbr.vol.*2.hoc expreſſe diſponit in *ver.& ſi quis habuerit.*
Vide , *Offerre poteſt ſecundus creditor hypothecarius priori creditori,&*
66 *quando ſecus.Concl.*77.† Limita,quando primus creditor eſſet cre-
ditor ſub conditione poteſtatiua debitoris , quia tunc ſecundus
pure creditor inter obligationem,& conditionem poteſtatiuam,
præfertur.*l.*1.*& l.qui balneum.in princ.& l.potior.*1.*reſponſo,ff. qui pot.*
67 *in pignor.*† Declara tamen,dum̃odo conditio ſit taliter in poteſtate
debitoris,vt poſſit,nedum acceſſoriam,ſed etiam principalẽ ob-
ligationem cõditionalẽ in totum tollere,alias ſecus. Dynus *conſ.*
*per tot.in pr.*maxime *n.*6.*verſ. mihi autem Dyno.*† Limita in credito- 68
ribus rationum,ſeu ſocietatum bancariarum,quia creditor vnius
ſocietatis prior cum hypotheca non præfertur poſteriori alterius
ſocietatis;item neq; vxor ſocii præfertur poſterioribus in merci-
monijs ſocietatis. Vide, *Creditores ſocietatum bancariarum qualiter*
*concurrant inter ſe. Concl.*1058.† Limita , quando hypotheca primi 69
eſſet cum fraude,& ipſe participaſſet.Iaſ.in *§.item ſi quis.n.*118 *ff.de*
actio. Vide, *Potior eſt iure, qui prior eſt tempore. Concl* 465. Vide duas
concluſ.prox.ſeqq.† Limita,quando maritus bonorum alienato- 70
rum pretium conueniſſet deponi ſub conditione , ꝙ primo loco
ſit obligatũ emptori pro euictione,quod ſi mulier illud velit tan-
quam ſibi hypothecatum , obligatur ad eandem conditionem.
Becc.*conſ.*87.*n.*17.*lib.*2.Vide,*Dos habet tacitam hypothecam,& quan-*
*do præfertur.Concl.*745.† Limita,quando prior creditor non inten- 71
taſſet hypothecariam,ſed actionem perſonalem ; quia poteſt ex-
cludi per exceptionem à poſteriore,habente hypothecam poſte-
riorem,& qui poſſidet.Bald.*conſ.*278.*In cauſa D.Amoneti.lib.*2. Vi-
de,*Hypothecarius creditor quando præferatur priori. Concl.*131.

Hypothecarii creditores pares qualiter præferantur inter ſe. Concl. 130.

PLVRES† creditores hypothecarii ę̨quales tempore,debent di- 1
uidere bona pro rata;quia concurrunt,& non eſt melior con-
ditio vnius,quã alterius,qñ debitor non eſt ſoluendo. Ang.*conſil.*
708.*Andreas Signini,in fi.verſi.concludo igitur.*† Et ideo agentes ad 2
eandem rem debent concurrere pro rata. Caſtr.in *l.vnica, in fin.C.*
*de priuil.dot.*vbi,quod iudex debeat eis reſeruare ius offerendi; qa
vnus poteſt alteri offerre,vt totã rem habeat.*l.cum tibi.C.qui pot.in*
pign.† Prout etiã in concurrentibus ad brauium. Vide,*Incertitudo* 3
*vitiat diſpoſitionem,& quando ſecus.Concl.*65.*n.*41.*& ſeq.*† Amplia,vt
procedat etiã in eo,qui erat fideiuſſor debitoris,& ſoluit partem, 4
obtenta iurium ceſſione,pro parte;quia in reſiduo cõcurrit cum
creditore,reſpectu iuris ſibi ceſſi.Ang.*d. conſ.*208.*circa med. verſic.*
*contrarium puto.*vbi dicit,quod non recordatur vnquã vidiſſe hunc
caſum.† Contrarium,quod imo præferatur fideiuſſor mulieri in 5
dote,puta maritus creditor in mille,pro dote exegit 500.pro qui-
bus dedit fideiuſſorem,poſtea confeſſus reſiduum , moritur ma-
ritus,& nõ ſuperſunt bona pro dote,ſed pro parte dotis, quæ mu-
lier retinet pro pignore,& agit pro reſiduo 500.contra fideiuſſo-
rem,qui opponit mulieri,quod ſit paratus ſoluere , ſed quod ſibi
cedat iura & relaxet bona,fuit iudicatum pro fideiuſſore,quod ſit
anterior,& mulier teneatur relaxare bona, & ita cõſuluit d. Otho
Nic.inſignis Aduocatus Florentinus, per ea , quæ habentur in *l.*
*Stichum.§.pen.de ſolut.l.*2.*C.de diſtract.pignor.* quia mulier repellitur,
niſi cedat, & ſi cedit,fideiuſſor eſt anterior.† Et pro contrario fa- 6
cit , quod fuit deciſum in ſimili,quidam fideiuſſit pro ſcut.500.
ad preces patris maritantis filiã viro,cui fuit promiſſa dos mille,
videlicet 500.intra quatuor menſes,alios 500. intra añum,adue-
niente primo termino maritus agit contra fideiuſſorem, qui aſſe-
rit ſe paratum ſoluere,facta ceſſione iurium per maritum, qui de-
negat in præiudicũ reſidui ſuæ dotis;quia contra ſe ipſum non te-
netur cedere,& fuit iudicatũ,quod teneatur cedere iura ſimplici-
ter crediti,quod ſibi ſoluitur contra perſonas pro eo obligatas,&
res pro eo affectas,tum ex forma ſtatuti , ſub *rubr.de præſcript. diſ-*
*grumbr.*quod limitatè,& clare loquitur.*verſ.& ſi quis habuerit.*tum
quia eſt de iure cõmuni. *l. mulier. ff. de iur.dot* ibi,*ſit compellendus ius*
nominis cedere,& ibi gloſ.& hoc eſt planũ.† Difficultas eſt, an poſt- 7
ea fideiuſſor ceſſionarius poſſit opponere de iuribus ceſſis con-
tra maritũ agentẽ pro reſiduo ſuæ dotis,& aliqui dicebant, quod
non;quia ceſſio intelligitur facta ſine p̃iudicio cedentis,& quate-
nus dicta iura non eſſent affecta pro reſiduo ſuæ dotis , per gloſſ.
in *l. in creditore. ff.de euict.* & quia de iure imo præferendus videtur
maritus creditor,tanquam anterior,cum fideiuſſio de ſui natura
p̃ſupponat principalem obligationem pręcedere,& ſic anteriorẽ.
Vide infra *n.*12.*& ſeq.verſ.limita.cum extenſionibus.* vbi pro alia par-
te.† Amplia;quia hypothecarii pares creditores poſſunt in ſolidũ 8
totam rem hypothecatam conſequi;ita tamen, quod vnus nõ im-
pediat alterum,& ideo ſi pro eodem debito hypothecario credi-
tor ceſſit partẽ crediti vni,quia ſoluit ſibi partem , licet quoad de-
bitorem poſſet pro illa parte ceſſa agere hypothecaria ad totam
rem,non tamen in præiudicium creditoris, quem non poteſt im-
pedire,ne concurrat pro rata ad eandem tenutam. Neguſ. *de pign.*
in 2.*memb.quintæ partis,n.*32.*verſi.tertio ex prædictis contingit vtiliter du-*
bitari. & ita in notabili caſu,vbi citat plures , qui videntur velle,
quod qui fuit primo miſſus,præferatur, ſed *nu.*34.ipſe tenet con-
trarium,prout infra *n.*10.aliqui contrarium tenent , & eſt verius,
quod

9 quod diuidant.†Extende; quia ſi eadem res, eodem inſtãti, & ea-
dem verborum conceptione obligatur duobus in ſolidũ, vel pro
parte, ſeruanda eſt conuentio.*l.ſi fundus.§.ſi duo.*& ibi Doctor.*ff. de*
*pignor.*ſi vero nihil ſit dictum pro tota, vel parte, obligatio erit pro
dimidia cuilibet.*l.ſi debitor.ff.de pignor.* & ambo in hypotheca con-
10 currunt.Neguſ.*de pign.d.2.membro quintæ partis prin.n.*13.† Amplia;
quia creditores parẽ hypothecã habentes diuidunt inter ſe æqua-
liter,& vnus non eſt melioris conditionis quã alter, Phanuc.*de in-*
*uent.parte 5.ſub n.*143.*& ſeq.* vbi recitat opiniones, ꝙ ſi alter fuit di-
11 ligentior, præfertur, & poſtea ipſe tenet contrarium. † Amplia in
duabus dotibus conſtitutis in eodẽ inſtrumento à patre; quia ſunt
pares, & diuidunt inter ſe, etiã nõ attento, quod vna primo ſit no-
minata in dicto inſtrumento, quã alia, ex quo ordo ſcripturæ non
operatur, q̃n conſtat de mente præſumpta in contrariũ, quod pa-
ter voluit prouidere æqualiter filiabus.*l.2.§.prius*, vbi Bart. *in fin.ff.*
*de vulg.& pupil.*Felin.in *c.dilecta.verſ.ordo ſcripturæ, verſ. declara quin-*
*que modis.de reſcript.*Alexan.*conſ.*161.*Viſis.n.3.lib.7.* ſed lex præſumit
animum patris eſſe, vt æqualitatẽ ſeruet inter filios, & inter filias.
l.vt liberis.§.ſi.C.de collat.l.fin.C.comm.vtriuſq; iud.l. cum pater. §. pater
*pluribus.ff.de leg.2.*Alexan.*conſ.*100. *Viſa parte, col.1.verſ.tertio, lib.4.*
Aret.*conſ.1.col.fin.*plura Iaſ.*conſ.*175.*ante fi.lib.* 4. Socin.*conſ.*21.*Viſo*
12 *teſtamento.col.3.n.6.cum ſeq.lib.3.*†Limita, quando debitor eſſet ſol-
uendo, & alter creditor æqualis poſſideret. Angel.*conſ.* 208.*in fin.*
13 † Extende; quia imo creditor hypothecarius poſſeſſor excludit
nedum poſteriorem, ſed etiã æqualem in hypotheca, eſt text. not.
in *l.ſi debitor.ff.de pignor.*quod intelligitur, & loquitur, quando hy-
potheca æqualis ab eodem debitore procedit. Vide, *Offerre poteſt*
ſecundus creditor hypothecarius priori creditori, & qualiter, & quando ſe-
*cus.Concl.*77.Vide, *Pares in concurſu ſi ſunt, quis præferri debeat. Concl.*
14 83.† Extende; quia creditor habens iura æqualia non tenetur di-
mittere bona alteri creditori æquali, ſiue agat hypothecaria, ſiue
Saluiano interdicto.*l.ſi debitor. ff. de pign.l.1.§.1.ff. de Saluian.interd.*
& multo minus, quãdo poſſeſſor haberet iura anteriora.*l.creditor,*
15 *la 2.in pr.ff.qui pot.in pign.hab.*† Extende; q̃a ſi creditor obtinuit da-
tionem in ſolutum de bonis debitoris pro rata crediti ſui, & pro
reſiduo agat contra fideiuſſorem obligatũ, non pro toto, ſed pro
certa rata, & ipſe excipiat de ceſſione iuriũ cõtra bona, quæ habet
creditor, nõ tenetur cedere; quia potuit creditor vti ſua hypothe-
ca ad ſui cõmodum, & non datur regreſſus fideiuſſori; ſecus ſi ad
cõmodum alterius; & quia ex quo eſt ad ſui cõmodum dicitur ex-
tincta hypotheca. Caſtrenſ.*conſ.*317.*Certum eſt n.3.verſ. ſuper ſecun-*
*do.lib.*1. Vide, *Pares in concurſu ſi ſunt quis præferri debeat. Concluſ.* 83.

Hypothecarius creditor poſterior quando præferatur priori. Concl. 131.

1 SECVNDVS † creditor hypothecarius præfertur priori in reem-
pta ſimpliciter à priore ſine proteſtatione, quia cum res ſua non
poſſit ſibi eſſe obligata, maxime q̃n habet plenũ dominium; ideo
in ea re ſecundus creditor præfertur priori ſecundũ Baldum *conſ.*
123.*Quidam Alexandrum.lib.*1.vbi tenet vtranq; partem, quaſi do-
miniũ non ſit plene translatum, ex quo res nõ eſt liberata ab ipſo
priore, vide eum; quia multa dicit, & hæc contraria, & vltima vi-
detur verior; quia hypotheca tuetur tertium poſſeſſorem, vt idem
2 Bald.*conſ.*149.*in pr.lib.*1. † Amplia in caſu ſingulari per Abb. *conſil.*
74.*Illud de iure.per tot.lib.*2.vbi vult, quod cõmunitas Senarum ha-
bens capitale, puta 30000.illud cõcedit R.qui ſe obligat expreſſe
reſtituere quinq; mille pro vſuris debitis, & obligat omnia bona
ſua, deinde dat fideiuſſores pro reſtitutione triginta milliũ, eue-
nit, quod R.decoxit, & ſolum ſuperſunt 30. mille, ex quibus Cõ-
munitas vult deducere quinq; millia pro vſuris, debita per R. tã-
quam anterius creditum; dicit, quod nõ poteſt; quia fideiuſſores
reſtituentes capitale 30.mille exiſtens, prout promiſerunt, nõ po-
teſt Cõmunitas præferri in damnũ fideiuſſorum; verum eſt quod
mouetur principaliter; quia dominium triginta mille non tranſi-
uit in R. ſed ſola adminiſtratio, ſed tamen adducit aliã rationem;
q̃a fideiuſſores ſe obligarunt reſtituere dictũ capitale; vnde cum
extet, nõ debet minui propter alia debita, ſed reſtitui cum debitis
eo modo, quo erat tempore fideiuſſionis; & licet expenderit R.&
poſuerit alias pecunias in dicto capitali, nihil eſt; quia in vniuer-
3 ſalibus pecunia ſuccedit loco rei.† Amplia; quia ſecund⁹ creditor
hypothecarius præfertur priori, q̃n prior ex doloſo & fraudulen-
to contractu haberet hypothecam, ex alienatione ſibi facta; quia
conſtito de fraude agit reuocatoria, & quatenus ſibi excipitur de
hypotheca priori, replicare poteſt de dolo. Bald.*conſ.* 149. *Proponi-*
tur, quod ex cauſa.in pr. verſ. in contrarium. vbi qualiter præſumatur,
4 & probetur dolus in hoc caſu, *lib.*1.† Amplia, quando priorem hy-
pothecam habens renunciaſſet dictæ prioritati ſolemniter; quia
tunc poſterior creditor præferri deberet. Bald. *cõſ.*52. *Obligatio pri-*
*ma, circa pr. verſ. ſi tamẽ habentes.lib.*3. † Declara ampliationẽ, vt pro- 5
cedat, ſi renunciatio ſit indiſtincta; ſi vero eſſet ſolũ quoad certũ
creditorem, vel certa bona, nõ præiudicaretur cedenti, vel renun-
cianti quoad alia bona, & alios creditores. Bald.*conſ.*65.*Præmitten-*
*dum eſt.in fi.lib.*3.† Amplia; quia dos poſterior præfertur creditori 6
priori, habenti hypothecã expreſſam anteriorẽ, quoad bona quæ-
ſita per debitorem poſt creditũ dotale. Bald.*conſ.*189.*Dominus Lan-*
*francus.in pr.lib.*3.† Extende ampliationem, vt procedat etiam, q̃n 7
dubiũ eſt, an bona, de quibus agitur, eſſent quæſita ante, vel poſt;
quia in dubio dos præfertur, Bald.*d.conſ.*189.*n.2. verſ. quid ſi non ap-*
*paret.lib.*3.† Amplia; quia ſecundus præfertur primo, quando pri- 8
mus non poteſt cedere iura ſua, vt quia prius alterum liberauit re-
ſpectu bonorum, & ſi pro parte bonorum tantum, maxime ſi do-
lo malo. Bald.*conſ.*189.*d.Lanfranchus.n.3.& ſeq. verſ. ſuper ſecundo, vſ-*
*que ad fi.lib.*3. Vide, *Exceptio cedendarum actionũ quibus competat ad ex-*
cludendum creditorem. Concl. 386. † Amplia reſpectu fructuum, ſeu 9
alimentorum; nam habens hypothecã anteriorem pro dote, licet
alimenta debeantur hodie, & pro futuro; tamen præfertur etiam
ratione alimentorũ; quia trahuntur ad diem dotis. Bald *conſ.* 268.
*Super primo.nu.3.lib.*5. † Amplia; quia locator præfertur omnibus 10
creditoribus priorem hypothecã habẽtibus pro penſione rei lo-
catæ, in fructibus natis & collectis ex re locata.*l.in prædiis ff. quibus*
cauſ.pign.tacit.contrah.† Extende; quia imo poteſt dominus prohi- 11
bere conductorem, ne aſportet fructus adhuc exiſtentes in præ-
dio locato, & illos retinere. Iaſ.in §.*item Seruian.n.*36.*Inſtit. de actio.*
† Extende, vt ꝓcedat tam in fructibus naturalibus, quã induſtria- 12
libus natis in re locata, & in ea exiſtentibus, Apoſt.ad Iaſ. *d. §.item*
Seruiana.num.37.verſ. adde, quod.Inſtit.de actio.& ita tenet Neguſ. *de*
*pign.in 4.mẽb.2.part.n.*148.vbi quod Iaſ.longe errauit tenẽs cõtra-
rium.† Contrariũ tenet ibi Iaſ.in *d. §. itẽ Seruiana, n.*37.quoad fru- 13
ctus induſtriales, allegat Bart.in *l.aſſiduis, col.2.verſ. Quæro, an habeat*
locum iſta tacita.C.qui pot.in pign. † Amplia; quia ſecundus præfer- 14
tur primo, q̃n in loco extaret ſtatutũ, prout Brixiæ, ꝙ forenſis nõ
ſuſtinens onera in Cõmuni non poſſit habere etiã bona obligata,
quia primus forenſis non præfertur ſecundo, qui tanq̃ ſuſtinens
onera præfertur. Caſtr.*conſ.*54.*per tot.lib.*2. † Extende, & reſtringe, 15
vt per Caſtr. etiãſi ſtatutũ reuocaretur, vt per eum.*d.conſ.*54.*lib.*2.† 16
Amplia; quia is, qui dedit pecuniam ad rem emendã cum obliga-
tione ſpeciali rei emendæ, præfertur anteriori hypothecæ; quia ſi
ipſe non feciſſet ſubminiſtrationem, non eſſet res empta in bonis
debitoris.*l.licet.C.qui pot.in pign* vbi Bart.& alii. Neguſ.*tract.de pign.*
*in 5.part.memb.2.n.*17. *& ſeq.* † Extende, vt quod dicitur de empto- 17
re, habeat locum etiã in venditore. Neguſ. *d.tract.de pign.par.4.nu.*
34.*& ſeq.*† Extende, vt etiã præferatur doti. Neguſ.*d.tract.in 5.part.* 18
2.*memb.n.*17.† Extende, vt procedat in emptore ſoluente pretium 19
rei emptæ, cum pacto, ꝙ inueſtiatur, & ſit expreſſe obligatum per
eum emptori; quia in eo alius prior nõ præfertur. Neguſ.in 5.*part.*
2.*memb.n.*18.*verſ.& ſimiliter.*† Reſtringe, ſi obligatio nõ fieret ante 20
traditionem, vel in traditione; quia ſi poſt, non releuaret. Neguſ.
*de pign.in 4.part.princ.n.*36.† Reſtringe, ſi obligatio eſſet generalis 21
tantum. Fulg.in *d l.licet.C.qui pot.in pign.*† Reſtringe, ſi ematur res 22
ſimpliciter ex pecunia aliena; quia non eſt illi obligata, neq; præ-
fertur aliis.*d.l.licet.*vbi* omnes ita intelligunt.*l.quamuis.C.in quib.* *
cauſ.pign.† Reſtringe; quia mutuans pecuniam ad emendum præ- 23
dium per debitorem nullã habet prærogatiuã, niſi ſibi mutuans
ſpecialiter proſpexerit in tali emptione; quia prædium tranſit in
obligationem primi creditoris.*l.licet. C. qui pot. in pign.hab.* facit *l.*
*quamuis.C.de pign.*Neguſ.*de pign.in 4.memb.2.par.num.*163. Bald.in *l.*
*quamuis ex ea.C.de pign.*vbi, quod ſolum habeat priuilegium in per-
ſonali.† Et ꝓpterea inoleuit practica ad hoc, vt mutuãs ad emen- 24
dum prædiũ præferatur omnibus, etiã anterioribus creditoribus
ementis, quod venditor apponat præambulã hypothecam bonis
vendẽdis, videlicet, quod prius ſint bona obligata dicto mutuan-
ti; quia tunc res tranſit affecta in emptorem. Vide, *Hypotheca præ-*
ambula in venditione ad fauorem tertii.Concl. 128. † Amplia in eo, qui 25
mutuauit pro conſeruatione apothecæ, vel nauis, aut ædificii vr-
bani.*l.interdum.*vbi Bar.& alii, *ff.qui pot.in pign.* Neguſ. *de pignor. in 5.*
*par.2.memb.nu.*15.*& ſeq.* vbi reſtringit multis modis. Rip.in *l.1.ff.in*
quibus cauſ.pignus. Bar. in *auth. de æqual.dot.§.iis conſequens.* Rip.in *l.*
*priuilegia.n.35.ff.de priuil.credit.*Roma.*conſ.*40.*in fin.* Alex.*conſ. fin.n.*
2.*verſ.nec ad hoc obſtat.lib.*7.vbi declarat. † Extende etiam in quo- 26
cumq; ædificio ruſtico vel alia re conſeruata. Rip. in *l.1.ff.in quibus*
*cauſ.pign.n.*3.† Extende imo in conſeruatione cuiuslibet rei, ſiue in 27
alimẽtis familiæ, ſiue vt ſocietas, quæ decoquebatur, ſuſtineretur.
Decian.*conſ.*109.*n.22.verſ.4.conſtat.cum ſeq.lib.*2.vbi, quod præfer-
tur in illa re. Caſtr.*conſ.*286.*n.2.lib.*1.† Et quod alimentatus equus 28

& ragacius, qui alias non eſſent viui, ſint obligati pro alimentis.
Bart. *d.l.interdum.ff.qui pot in pign.* imo quod filii habentes dotẽ ma-
tris alimentati à patre fallito poſſint conueniri ꝑ rata Bart. & alii,
& ibi Iaſ. poſt alios, in *l.iis ſolis.ff.de cond.indeb.* Vide, *Alimenta habent*
29 *multa ſpecialia priuilegia. Concl.* 286.† Extende, quia præfertur ante-
rioribus habentibus hypothecam, & etiã habentibus ſolã perſo-
30 nalem. Decian. *d.conſ.* 109. *lib.*2.*n.*28.† Extende, quia præfertur ha-
bentibus expreſſam vel tacitã hypothecam, ſiue generalem, ſiue
* ẽt ſpecialẽ in re reſtaurata. Rip. *d.l.*1.*ff.in quibus cauſ.* vbi dicit *com-
31 munem.† Reſtringe, quia non habet locum in mutuante ſub vſu-
ris, quia requiritur, quod gratis mutuauerit. Rip. *d.l.*1.*n.*7.*ff.in quib.*
32 *cauſ.*† Reſtringe multis modis per Rip. vbi ſup. & Neguſ. *de pign.*
33 *memb.*2.*in* 5.*part.n.*15. *& ſeq.*† Reſtringe in re penitus deſtructa fa-
34 cta de nouo. Rip. *l.*1.*num.*5.*verſ. Quid ſi readifico ff. in quib.cauſ.pign.*†
Amplia in fiſco pro bonis allibratis; quia ex quo habet hypothe-
cata bona. Soc. *conſ.*245.*lib.*2. præfertur etiã aliis creditoribus ha-
bentibus priorem hypothecã, ſaltem tacitam. *l.*1. *C.ſi propter public.*
* *penſit.* & ibi Ang. qui dicit ita *cõiter ſeruari, ſequitur Rip. in *l.pri-
uilegia,n.*45.*& ſeq ff.de priuil.credit.* vbi idem dicit eſſe, etiã ſi credi-
35 tor anterior haberet expreſſam.† Extende, quia fiſcus pro bonis
allibratis, & oneribus non ſolutis, habet in tantũ bona hypothe-
cata, vt etiã ſi ſint ſuppoſita fideicõmiſſo, poſſit alienare illa. Neg.
de pign.in 4.*memb.*2.*par.n.*125.*& ſeq.* gloſſ. in § *fin.in ver. emit. Inſtit.de*
36 *vſucap* † Reſtringe, quia fiſcus non præfertur doti anteriori; quia
pari paſſu ambulant dos, & fiſcus; ideo qui prior eſt tempore, po-
tior eſt iure. Neguſ. *de pign.in* 4.*memb.*2.*part.verſ duodecimo quaritur.*
& Florentiæ extat ſtatutum, quod præferatur fiſco pro oneribus,
37 in 4.*vol.rubr.de exact.tribut.*† Contrarium etiam in dote tenet Ca-
thel. Malateſta de Vrbino 26. Nouem. 1560. dum eſſet iudex pri-
marum appellationum Florentiæ, ea ratione; quia ſi mulier poſſi-
deret pro dote, ipſa quoq; teneretur ad onera; quia eſt onus reale,
incumbens poſſeſſori, ita in caſu Petri de Naſis poſſeſſoris bo-
norum Iuliani de Parciaticis per *conſ.Dec.*285.*in pr.* Bald. in *l. ſi ne-*
38 *gotium, ff.de neg.geſt.*† Amplia pro melioramentis factis in re; quia
datur retentio poſſeſſori contra quemcunq; creditorem anterio-
rem. Vide, *Melioramenta dant retentionem rei, & quãdo ſecus. Concl.*182.
39 † Reſtringe, vt ſupra, *Hypotheca præambula. Conc.*128.† Amplia, quia
40 pro expenſa funeris creditor præfertur omnibus anterioribus.
Rip. in *l.priuilegia,n.*62.*ff.de priuil.cred.* Corn. in *l.fi.§.in computatione.
C.de iur.delib.* Neguſ. *de pignor.in* 2.*mẽb.*5.*part.n.*28. Aſin in ſuo *tract.
de relig & ſumpt fu.* Vide, *Sepulturæ, ſeu funeris impenſa habet multa pri-
uilegia. Concl.*193. Vide alios caſus, in quibus poſterior creditor
hypothecarius præfertur priori hypothecario, de quibus Neguſ.
de pignor.& hypoth.in 5.*part.princ.in* 2.*memb.nu.* 26. *& multis ſeqq.*

Hypothecarius creditor poſſidens ratione hypothecæ non facit fructus ſuos, & quando ſecus. Concl. 132.

1 POſſidens † iure creditoris ex hypotheca non facit fructus
ſuos, ſed fructus percepti extenuant ſortem principalem, *cap.
cum contra.il primo, de pign.* Vide, *Lucri ceſſantis ratio qualiter habenda.
Concl.*454. Vide, *Pignus habens compenſat fructus in ſortem. Conclu.*354.
2 † Amplia, vt procedat etiã in fiſco apprehendente bona de facto
ſui debitoris ſibi hypothecata; quia tenetur fiſcus computare fru-
ctus in ſortem, tam ipſe, quam ille, cui Princeps ceſſit rem appre-
henſam. Bald. *conſ.*253.*Illuſtris Dominus, lib.*1.*per tot.* vbi declarat non
procedere, ſi conſtat de voluntate abſoluta principis volentis cõ-
trarium, ſed in fin. dicit primam opinionem niti æquitate, iſtam
3 vero niti poteſtate. † Limita, quando ex ſtatuto concederetur
exequutio inſtrumento guarentigiato, quod creditor mittatur in
poſſeſſionem, & lucretur fructus ad rationem quinque pro cen-
tenario, prout Florentiæ. Angel. *conſ.*46.*Statuto Ciuitatis, n.* 4 vbi,
quod nihilominus nõ datur appellatio propter fructus, qui dan-
tur à ſtatuto. Vide, *Appellatio in poſſeſſorio non datur. Concl.*407.† Ex-
4 tende, vt idem ſit, quando miſſus in poſſeſſionem haberet ſolum
vſumfructum bonorum, in quorum poſſeſſione eſt poſitus; quia
conſequetur fructus propter naturam dominii. Ang. *d.conſ.* 46.*n.*
4. Vide, *Miſſus in poſſeſſionem ex primo decreto non facit fructus ſuos, &
quando ſecus. Concl.*284.

Hypothecarius creditor habet multa priuilegia. Concluſ. 133.

1 HYpothecarius † creditor poteſt agere contra vnam ex plu-
ribus rebus hypothecatis, quam maluerit; quia eſt in eius fa-
2 cultate. Bologn. in *addit.ad conſ.Ioan.de Anan.*103.*in fin.*† Extende,
etiamſi bona debitoris ſint apud tertios poſſeſſores; quia eſt in
electione creditoris hypothecarii agere contra vnum magis, quã
alium, nec tenetur omnes pro rata cõuenire. Rom. *conſ.*128. *Prout
ex tenore, in prin.* vbi apoſt. in *verſ.Moſchis,* dat concord. Vide, *Hypo-
theca in contractu operatur multa. Concl.*119.† Declara, quia imo licet
hypotheca, quã habet creditor in bonis debitoris, comprehendat 3
omne patrimonium debitoris, & ſic omnia bona, etiam in diuer-
ſis iuriſdictionibus exiſtentia; tamẽ cẽſentur hypothecata quoad
actionem, & exequutionẽ ordine ſucceſſiuo, vt ſi bona loci con-
tractus ſufficiant, non poſſit agere contra bona alibi exiſtentia in
præiudicium aliorum creditorum etiam poſteriorum, niſi in ſub-
ſidium, ita Caſtr. *conſ.*390.*licet illi, lib.*2.† Reſtringe; quia creditor 4
hypothecarius non agit contra tertios bonorum poſſeſſores, niſi
prius egerit actione perſonali contra debitorem principalem, vel
eum repræſentantem. Alex. *conſ.*100.*Diſcuſſu, n.*10. *verſ. Sed ita eſt,
lib.*5.† Ideo ſi mortuus eſt principalis debitor, contra quem agen- 5
dum eſt perſonali, vt poſſit deueniri contra tertios poſſeſſores, &
hæreditas ſit iacens, neceſſe eſt dare hæreditati iacenti curatorẽ,
alias non valet iudicium. Alex. *d.conſ.*100.*n.*10.*verſ.Sed ita eſt, cum
ſeq.lib.*5.† Si vero eſſet adita, debet procedi contra hæredes, & fieri 6
excuſſio bonorum, tam hæreditatis defuncti, quam ipſorum hæ-
redum, antequam procedatur contra tertios poſſeſſores. Alex. *d.
conſ.*100.*n.*10.*verſ.vel ſaltem.lib.*5.† Declara, quia prædicta proce- 7
dunt, quando principalis debitor, vel eius hæredes ſunt præſen-
tes, ſed ſi ſunt abſentes, tunc nõ requiritur alia excuſſio, & dicun-
tur abſentes, quando ſunt in alio territorio, quam in eo, in quo iu-
dicium agitatur, ſecundum veras concluſiones. Alexan. *d.conſ.*100.
*n.*10.*in fin.cum ſeq.verſ.Nam quando eſſent abſentes.lib* 5. Rom. *conſ.*93.
in pr. Vide, *Exceptio diſcuſſionis quando non poſſit opponi, vel non habeat
locum. Concl.*408.† Contrarium, quod imo ſi ſit in loco vicino fa- 8
cilis diſcuſſionis, dicatur præſens, apoſt. ad Alexan. *d.conſ.*100.*nu.*
11.*lib.*5.*in verſ.abſens,* citat Alex. *conſ.*84.*in fin.lib.*4.† Amplia in filio 9
pro legitima ſua; quia ſi teſtator pater legauit omnia bona, poteſt
filius vnam rem, quam maluerit, hæreditariam eligere. Bologn. *d.
addit.ad conſil.Ioan.de Anan.*103.*in fin.*† Amplia; quia licet hæredes 10
plures teneantur pro rata; tamen ſi creditores defuncti habent
hypothecã, poſſunt vnicum hæredem ex pluribus pro toto con-
uenire. Signor. *conſ.*42.*n.*1.*& n.*5. Vide, *Hæredes duo non obligantur in
ſolidum. Concl.*72.† Amplia, quia plura remedia competunt credi- 11
tori hypothecario; primo, quia poteſt agere hypothecaria contra
poſſidentes hypothecata bona, vt ſupr. *Hypothecaria actio quibus, &
contra quos detur. Concl.*124. Item poteſt agere vtili Saluiano inter-
dicto, quod eſt tutius remedium; quia non tenetur ꝓbare, quod
res hypothecata, ad quam agit, ſit in dominio debitoris, ſed ſolum
debet probare, quod debitor tẽpore obligationis, vel poſtea poſ-
ſedit illã rem, vt declarat Bart. in *l.rem alienam.col.*1.*ff. de pign.actio.*
Vide, *Interdictum Saluianum quid ſit, & cui competat. Concl.*292. Item
poteſt agere remedio *l.fin.C. de acquir.poſſ.* propter precarium ap-
poſitũ in inſtrumento, quo caſu agenti nõ poteſt opponi exceptio
excuſſionis non factæ contra principalem debitorem. Iacob. Bu-
trig. & Angel. in *d.l.fin.* per illum tex. Alexan. *conſ.*83.*Viſo proceſſu.in
prin.lib.*6.† Amplia, quia pro minimo credito poteſt auocare poſ- 12
ſeſſionem omnium bonorum ſui debitoris. Vide, *Hypotheca auo-
cat poſſeſſionem. Concl.*126.† Extende; quia recipiendo partẽ ſui cre- 13
diti non ſibi præiudicat in priuilegio hypothecæ, quæ adhuc
auocat omnia bona ſui debitoris. Socin. *conſ.*135.*lib.*1.*& conſ.*206.
*col.fin.lib.*2. vbi dicit, quod ſi habet actionem ad auocandam poſ-
ſeſſionem; multo magis ad retinendam poſſeſſionem, *l.ſi cum ven-
deret, in pr.ff.de euict.* Socin. *conſ.*158.*col.*7.*in fin.lib.*2.† Amplia, quia 14
electionem habet in bonis debitoris. *Auth.hoc niſi debitor.C.d.ſolut.*
vbi Baldus.† Amplia, quia mulier pro dote habens hypothecata 15
bona viri, poteſt agere hypothecaria contra quoſcunq; poſſeſſo-
res bonorum, etiam contra fiſcum, & habentes cauſam à fiſco,
quando bona mariti fuerunt confiſcata, & alienata, quia res tranſ-
it cum onere ſuo ad quoſcunque vadat. Roma. *d.conſ.*128.*per tot.*
vbi apoſt. in *verſ.remaneat.*† Amplia, quia in vniuerſalibus agit hy- 16
pothecaria ad pretium; quia ſuccedit loco rei, & in particularibus
in ſubſidium, re præſcripta, vel perempta. Alex. *conſ.*70.*Videretur,
n.*4.*verſ.Quoad tertium, lib.*5. Vide, *Pretium in quibus ſuccedat loco rei.
Concl* 490.

Hypotheca tollitur multis modis. Concl. 134.

EXtinguitur † hypotheca ſolutione eius, quod debetur; 1
quia tollitur omnis actio. *Inſtit.quib.modis toll.oblig.per tot.* Vi-
de, *Solutio extinguit obligationem, & quando ſecus. Concl.*340.† Exten- 2
de; quia extincta perſonali actione, extinguitur hypothecaria ac-
ceſſoria ad illam, *l.cum principalis, ff.de reg.iur.l.item liberatur, ff.quibus
mod.pign.vel hypothec.ſoluit.* Natt. *conſil.*416.*num.* 11.*lib.*2.† Amplia, 3
quia tollitur hypotheca, & ceſſat actio hypothecaria, quando ter-
tius cum bona fide, & titulo poſſedit per 20. annos, & vltra, et-
iamſi

iamſi poſſedit per conſtitutum. Alexan.*conſ.78.In cauſa & lite.in fi.*
4 *ver.deniq; etiam lib.7.* † Amplia, quia reſoluto iure hypothecantis,
ex neceſſitate iuris reſoluitur hypotheca, puta, ſi tibi obligaui do-
mum, quæ euincitur à me obligante via iuris, ex neceſſitate hy-
potheca ſuper domo reſoluitur. Alex.*conſ.45.In cauſa & lite, num.3.*
ver.vbicunque.lib.5. Vide, *Reſoluto iure datoris reſoluitur ius acceptoris.*
Concl.272. † Reſtringe, vt non reſoluatur, neq; extinguatur hypo-
5 theca ſuper re, quando res euincitur facto obligantis, veluti ſi hy-
pothecans incidit in pœnam, vel priuationẽ rei; quia non imple-
uit pro parte ſua, vel delictum commiſit. Alexan.*d.conſ.45.nu.3. &*
ſeq.lib.5. vbi dat exempla in eo qui emit rem minori pretio vltra di-
midiam, & illam hypothecauit; quia ſi euincitur ab eo, cum poſſit
ſupplere pretium, non tollitur hypotheca; & pariter, ſi res donata
fuit obligata, poſtea ob non inſinuationem, quæ erat in poteſtate
obligantis, euincitur, nõ tollitur hypotheca, idem in emphyteuta
6 non ſoluente canonem. † Contrarium tenet apoſt. ad Alex.*conſil.*
45.n.3.lib.5.in verb.pignus. vbi quod iſta eſt verior, & citat plurimos,
quod imo extinguatur, etiã quando fuit ſequuta euicto ob læſio-
7 nem vltra dimidiã, vel non inſinuationem. † Declara, quia poteſt
habens pignus, vel hypothecã in re, quæ euincitur facto obligan-
tis, pro conſeruatione iuris ſui offerre, & ſi non facit, ſciens ſibi
præiudicat, & ſoluitur hypotheca, & ſic contrarium procedit; ſed
ſi ignorauit, habens hypothecam reſtituitur in integrum. Alex.*d.*
8 *conſ.45.n.3.ver.modo ad propoſitum.lib.5.* vbi apoſt.in *ver.verius.* † Li-
mita, Florentiæ ſtante ſtatuto, quia ceſſans, qui non poteſt ſe ob-
ligare in præiudicium creditoris, qui fecit illum ceſſantem, ſi pro-
mittat reſtitutionem dotis, vel dotem cõfiteatur, creditor in per-
ſonali præfertur etiam doti habenti hypothecam, ita tenent Do-
mini tres Rotæ Florentiæ in motiuis, die 19. Decemb. 1548. vbi
quod iſta opinio ſit canonizata Florentiæ, quod ſtatutum genera-
liter loquens hoc caſu, comprehendat caſum dotis; quia dos non
eſt ſpecialiter in hoc priuilegiata, ita in puncto Dec.*conſil.5. per tot.*
9 quem Rota ſequitur ibi. † Extende multo magis, ſi poſtquam ef-
fectus eſt ceſſans, obligaſſet & hypothecaſſet alteri, quia ſtatutum
eſt clarum. Vide Concluſionem proxime ſequentem.

Hypotheca quando remiſſa cenſeatur ex conſenſu, vel non. Concl. 135.

1 CREDITOR † conſentiens venditioni, ſeu alienationi rei ſibi
hypothecatæ, cenſetur remittere hypothecam quam habet.
Neg.*de pignor.in 6.par.in 3.memb.n.12.* vbi ponit hoc pro regula cum
10.ampliat.& 11.limit.*n.12.& ſeq.l.ſi debitor,§.1.l.ſicut,§ ſi voluntate,*
2 *& § illud, & §.non videtur,* vbi Bartol.*ff.quib.mod.pign.vel hypoth ſol.* †
Declara, vt procedat, ſi ſequatur venditio pignoris, vel rei hypo-
thecatæ, de qua data fuit licentia vendendi, alias ſi non eſt ſequuta
venditio, non aſt renunciatum hypothecæ. *l. ſicut, §.ſupervacuum,*
& §.ſi debitor, ff.quib.mod pign.vel hypoth, ſoluit. Roma.*conſ.403. Pro*
3 *deciſione, in prin.* † Imo Roma.*d.conſ.403.nu.2.* dicit declarationem
procedere, etiamſi facta eſſet venditio poſt licẽtiam, ſed eſſet nul-
4 la. † Extende, vt procedat, etiã ſi creditor hypothecarius conſen-
tiat ſuo debitori, vt bona ſibi hypothecata alteri obliget, quia cen-
ſetur illa liberare ab hypotheca, & ius pignoris remittere.*l.Lucius.*
& l.Paulus.ff.quib.mod pign.vel. hypoth. ſoluit. vbi ſunt text.clari, & in
5 *l.iubemus.C.ad Velleian.& in l.1.& fin.C.de remiſſ. pignor.* † Extende, ſi
conſentiat, quod debitor ſatisfaciat alteri de bonis ſibi hypothe-
6 catis.*l.creditor.la ſeconda.§.ſi.ff.qui pot.in pig.hab.* † Amplia in muliere
renunciante hypothecæ ſuæ, marito alienante: quia ſibi præiudi-
cat, quatenus maritus remanet ſoluendo, alias ſecus. Neg.*de pig.*
7 *in 6.par.in 3.memb.n.14.v.quando autem.* † Limita, quando creditor
habens hypothecam non conſenſit alienationi rei hypothecatæ
ſimpliciter, ſed cum ꝓteſtatione, quod ſaluũ remaneat ius ſuum,
Neg.*de pig.6.par.mem.3.n.26.v.tertio fallit.* Iaſ. in *l.ſi fundum per fidei-*
commiſſũ, n.17.& ſeq.ff.de legat.1. Dec.in *l.cred.ff.de reg.iur.* eſt text. in
8 *l.ſi debitor.§.1.ff.quib.mod.pig.vel hyp.ſolu.* † Reſtringe, quia non pro-
cedit limitatio, qñ reſeruatio poſſet referri ad aliud, & nõ deſtrue-
ret conſenſum, quia omnis interpretatio fieri debet, ſi poteſt, ꝙ
conſenſus non repugnet proteſtationi. Rom.*conſ.94.n.7.ver. huic*
tamen obiect. Card.Zab.*conſ.68.n.2.* Dec.in *c.2.requiris.de appel.col.2.*
9 *ver.5.non debet.* † Limita; quia licet creditor hypothecarius conſen-
tiens venditioni rei ſibi hypothecatæ, remittat ius pignoris in illa
re, non tñ ponit emptorẽ in locum ſuum, vt efficiatur prior alteri,
10 qui eſt poſt conſentientẽ, *l.Paulus, ff.quib.mod.pig.vel hypoth.ſol.* † Li-
mita, qñ ſimpliciter habens hypothecã in re vendita, ſciret rem
vendi; quia licet taceat, non perdit hypothecam. Socin.*conſil.46.*
Eleganter, n.18.lib.4. quia ſola ſcientia non præiudicat.*l.ſicut, §.non*
11 *videtur.ff.quib.mod.pign.vel hypoth.ſoluit.* † Contrarium, quod videa-
tur imo ſufficere tacitus conſenſus, videtur probari in *l. Titius.ff.*
quib.mod.pign.vel hypoth.ſoluit. ibi ſi duo creditores, vnus tñ ante-
rior altero, emant ſimul eundem fundum eis obligatũ, videntur
tacite inuicem conſentire, & tñ tex. ibi inducit remiſſionẽ hypo-
thecæ. idem probat tex.in *l.Lucius ff eod.* vbi vxor habebat obligata
bona mariti, quæ dedit cum marito in dotem filiæ cõmuni, & ſibi
præiudicat in hypotheca, gloſſ.in *c.ex ore, de iis, quæ fiunt à maior.par-*
te cap. tex.& gloſſ.in *cap.ſollicitudinem. de appel.* vbi Franch. † Exten- 12
de, quia prædicta procedunt non ſolum in hypotheca ſpeciali, &
certæ rei, prout videtur loqui, *l.Paul.& l.Tit.& l.Luc.ff.quib.mod.pig.*
vel hypoth.ſoluit. ſed etiam ſi bona omnia præſentia, & futura obli-
gata ſunt, vt loquitur tex.in *d.l.fin.C.de remiſſ.pig.* quia ratio diuerſi-
tatis non poteſt aſſignari, quia bona generaliter obligata quæ à
diuerſis poſſidentur arbitrio creditoris, poſſunt moleſtari, *l.credi-*
tores.ff.de diſtract pig. Bart.in *l.Moſchis.ff.de iur.fiſc.* † Extende, vt idem 13
ſit in præſenti; quia ſiue ſciat, ſiue præſens ſit vẽditioni rei ſibi hy-
pothecatæ, & taceat, non cenſetur remittere hypothecã. *l.ſicut, §.*
non videtur, ff.quib.mod.pig.vel hyp.ſol. Bar.in *l.fi.C.de remiſſ.pign.* Alex.
conſ.20.n.12.lib.3. Iaſ.in *l.cum rem alienam.C.de leg.nu.5.ante fin.* † Re- 14
ſtringe in fiſco, qñ venderet rẽ tanq̃ ſuã, ſciente habente hypothe-
cam, quia ſibi præiudicat, ſecus ſi vendat ex certa cauſa, vel igno-
rante creditore hypothecario, vide multas declarationes ꝑ Socin.
d.conſ.46.n.19.& ſeq.lib.4. † Reſtringe, qñ vltra ſcientiã interuenit 15
aliquis actus poſitiuus habentis hypothecã, quia tunc habetur ꝓ
conſenſu. Abb.in *c.cum virum.in 3.notab.de regular.* tex.in Clem.1.*de*
procur. Abb.in *c.non iniuſte.de procur.* Bar.in *l.quo enim.§.1.ff.rem ratã*
hab.& in l.ſi filiusfamilias ff ad Maced. facit; qa dicitur expreſſus con-
ſenſus, qui, dato quod verbis non exprimatur ſpecifice, colligitur
tamen ex aliis. Bart.in *l.prætor ait.ff.de nou.oper. nunc.* vbi Iaſ.multa
ponit in propoſito. Nec tex. de materia loquentes videntur velle
aliter, niſi quod creditor conſentiat, vt dicit tex.in *dict.l. Paulus.* ibi,
Sempronium conſentientem. Vide, *Litteras recipiens contra ſe, & non con-*
tradicens quando videatur approbare, vel non. Concl.374. † Reſtringe, qñ 16
venditio, vel ſatisfactio in bonis hypothecatis fieret ſciente credi-
tore habente priorem hypothecam, quando præceſſerunt banni-
menta, *l.ſi eo tempore,* vbi Bald.& Salyc.*C.de remiſſ.pign.* Bart.in *dict.l.*
ſicut.§.non videtur.ff.quibus mod.pign. vel hypoth. ſolu. Neg.*de pign. in 3.*
memb.6.part.pri.nu.24.ver.Quinto reſtringitur. Vide, *Scientia nocet in*
multis, & in quibus.Concluſ.68. Vide, *Tacens, & præſens in fauorabilibus*
conſentit, & quando ſecus.Concl.2.& Concluſione ibi proxima ſeq.

Hypotheca an per emptionem rei hypothecatæ cenſeatur remiſſa, vel non. Concl.136.

CREDITOR † habens hypothecata bona debitoris, & antiqui- 1
or, ſi emat certa bona, & poſtea illa reſtituat, ſeu retrouendat
debitori, & demum debitor ipſa bona det inſolutum eidem priori
creditori, an ſecundus creditor agens hypothecaria ſuccumbat,
vel non? dic, quod primus creditor præferatur. Bald.*conſ.123. Qui-*
dam Alex. lib.1. quia hypotheca non ceſſat, ex quo dominium ſtat
in pendenti, ſi alius euinceret, concordat pleniſſime Signor.*conſ.*
90.Ambroſius. vbi, quod datio in ſolutum, ſi eſt nulla, facta primo
creditori, qui tertio vendidit, non extinguit hypothecam. Vide,
Hypotheca non cadit in re propria hypothecantis, & quando ſecus.Conc.121.
† Amplia, vt multo magis procedat, quando in datione inſolu- 2
tum creditor prior fuit proteſtatus de hoc. Bar.in *l.ſi debitor. §.ſi in*
venditione, ff.quib.mod.pign.vel hypoth.ſolu. Bald.*d.conſ.123.lib.1.* † De- 3
clara, quia reſoluto primo contractu ex neceſſitate, non ex volun-
tate eius, qui poſtea obligauit rem prædictã, reſoluitur hypothe-
ca. Neguſ.in *tract.de pign.in 5 par.primo memb n.42. & ſeq.* Vide, *Re-*
ſoluto iure datoris reſoluitur ius acceptoris, & quando ſecus.Concluſ.272. † 4
Limita; quia per dationem in ſolutum factam à debitore credito-
ri habenti hypothecam, ſoluitur ipſa hypotheca, & ceſſat omni-
no. Bald.*conſ.263.Initium contractus.lib.1.* quod eſt Franciſci Domi-
ni Baldi, vbi quod ſecundus creditor habens hypothecam ante
dationem inſolutum præfertur iſti, qui habuit dationem in ſolu-
tum. † Contrarium tenet Signor.*d.conſ.90.* vbi latiſſime tuetur, 5
quia ex quo non valet datio, & non durat hypotheca, non ceſſat,
neq; extinguitur, vbi *n.26.& ſeq.* quod in dubio creditor, vendens
rem ſui debitoris, cenſeatur vendere iure creditoris, non iure or-
dinario, etiam ſi promittat de euictione. † Declara vt plenius in 6
ver.Extinctum ius non reuiuiſcit & quando ſecus.Concl.676. † Limita; 7
quia emens rem ſibi hypothecatam cenſetur remittere hypothe-
cam, *l.Titius.ff.quib.mod.pign.vel hypothec.ſoluit.*

Hiſpani deuoti. Concl.137.

HISPANI † ſunt multum deuoti, & libentius viſitant limina A- 1
poſtolorum Petri, & Pauli, quã Eccleſiam Sancti Iacobi. Old.
conſ.62.col.fi.ver.ſed natione Hiſpanorũ. Vide, *Rex Hiſpaniæ non recogno-*

2 *ſcit ſuperiorem.Concl.*345.†Conſuetudo eſt in Hiſpania,quod ſi me-
retrix petit matrimonio copulari cum damnato ad mortem,ſolet
3 concedi gratia.Clar.*§.fin.q.98.n.6 verſ.quæro etiam.*† Conſuetudi-
ne etiã ſeruatur,prout in mult's locis, ꝙ denegatur ſacra Cõmu-
nio Reis damnatis,& certe cum Eccleſia hoc permittat, Religio
tanti Regis Catholici deberet ſaltem petentibus gratificari, vt
poſſent ſanctiſſimum Sacramentum ſumere ad ſalutem animarũ
eorundem,de hac rigoroſa conſuetudine in Hiſpania, & Francia
atteſtatur Clar.in § *fin.q.98.n.3.verſ ſed quæro.* vbi etiam atteſtatur
de eadem conſuetudine Mediolani, ſed ſuo tempore potuit eſſe
verum;nunc autem totum contrarium ſeruatur;& bene; quia vt
* ipſe Clar.dicit,laudabilis eſt conſuetudo, quod hoc concedatur,
& omnes Doctores* in hanc pietatem conueniunt.

Hiſpani contrarii Imperio. Concl. 138.

1 HISPANI†non recipiunt leges Imperiales.Oldr.*conſ.69.n.6.*†
2 Amplia in tantum,vt in Hiſpania adſit lex, quod quicunque
allegauerit legem Imperatoris in iudicio, capite puniatur. Oldr.
*d.conſ.69.n.6.verſ.ſed cum ſimpliciter.*ſed hoc eſt falſum hodie; quia
imo celeberrimi iuriſconſulti,& interpretes legum imperialium
ſunt effecti Hiſpani.Bene verum eſt,quod habeant proprias leges
Regni,de quibus Couarru.meminit, & interpretatur multas ex
eis;ſed tamen etiam ſeruantur leges& ius commune,in defectum
legum propriarum.

Hiſtoriarum libri,& Authores probant. Concl. 139.

1 SCRIPTVRÆ†hiſtoriarum,ſeu chronicarum regulariter pro-
* bant,*cõem dicit Præpoſ.Alex.in *proœm decreti,in pr.*†Extende
2 etiam inter Eccleſiaſticos,& regulares;quia ſtatur chronicis anti-
* quis,cõem*dicit Colleg.Paduan.*conſ.2 poſt conſilia Zabar.nu.*53.†
3 Declarat Socin.*Reg.21.libri ſeu ſcriptura.in 2.fallentia.*vt procedat,
4 quando ab antiquis cõmuniter eſt creditum ipſis hiſtoriis.† Am-
plia;quia iudex poteſt decidere cauſam, moueriq; ex libro hiſto-
riarum ad credendum.Bar.in *l.1.ff.ſi cert.pet.*vbi alii. Felin.in *cap.ex
parte,n.25.de reſcript.*Vide,*Libri multi probant.Concl.*346.*n.*16. Vide,
*Scriptura in marmore,vel lapidibus probat,& quando.Concluſ.*84. Vide
Maſcard.*Concl.*287.*Chronicarum,& Hiſtoriarum ſcriptura probat.*

Hiſtria, & eius ſtatuta, conſuetudines, & priuilegia. Concl.140.

1 IN†capite Hiſtriæ eſt conſuetudo,quod tutores pupillorum lu-
crentur reditus,& fructus bonorum,& hæreditatis,dummodo
Præſtent de ſuo alimenta pupillis. Caſtr.*conſ.*374.*Super iſtis, in prin.*
2 *lib.*2.†Extendit Caſtr.vt debeant habere, etiam ſi in domo aliena
alimenta præſtiterint,non in ſua, puta; quia expediebat pupillos
3 educari extra domum tutoris.Caſtr.*d.conſ.*374.*in fin.lib.*2.† Re-
ſtringe;quia non habet locum in tutore;qui propter incontinen-
tiam carnis,ſeu propter dilapidationem bonorum pupilli fuit re-
motus,ita dictante ſtatuto loci, quod Statutum non extendatur,
ſi ob alias cauſas,vel alia delicta remoueatur, quin habeat pro
tempore,pro quo fuit tutor,ſecus pro futuro.Caſtr.*d.conſ.*374.*n.*
2.*verſ circa ſecundum,lib.*2.

Homicidium multiplex,& de ſingulis ſpeciebus, videlicet neceſſitate,caſu,culpa,vel dolo. Concl.141.

1 SIMPLEX†homicidium committitur vno de quatuor modis:ne-
2 ceſſitate,caſu,culpa,dolo.Clar.*§.homicidium,in prin.*† Neceſſi-
tate,qñ ad ſui defenſionem neceſſariã alium quis interficit. Clar.
d.§.homicidium,in pr.& iſte non poteſt puniri in aliquo ſecundum
* magis cõmunem*opinionem,de qua Clar.*d.§.homicidium,nu.*24.
3 *ver.excuſatur,*vbi dicit,quod etiam idem tenent Theologi.† Ex-
tende,vt procedat etiam pro defenſione proprii honoris; ideo ſi
ĩmineat iniuria,poteſt impune quis interficere,vt euitet iniuriã,
& dicitur feciſſe ad defenſionem. Clar.*d.§.homicidium.n.*26.vbi de
* 4 *communi.† Extende vt procedat,ſiue homicidiũ fiat ad defen-
* ſionem perſonæ,ſiue ad defenſionem rerum ſuarum,cõem* etiã
5 dicit Clar.*d.§,homicidium,n.25.verſ.hæc autem.*† Extende,vt proce-
dat etiã pro defenſione eorum,qui ſunt ſanguine coniuncti,com-
* munem*dicit Clar.*d.§.homicidium,n.*27.vbi *n.*28.extendit etiam
* 6 ad defenſionem extranei cuiuslibet,& dicit*communem.† Ex-
tende,vt in caſibus prædictis liceat etiam occidere clericum ſine
pœna,& officialem quemcunq; Clar.*d.§.homicidium.nu.*29.*& ſeq.*
7 vbi,quid contra principem poſſit inſultatus. Vide eum.† Reſtrin-
ge tamen in fure interfecto;quia de iure Canonico non eſt licitũ
* interficere furem pro rebus conſeruandis, ſecundum* commu-
8 nem,de qua Felin.in *c.2.poſt n.4.de homicid.*† Declara vt per Clar.
d.§.homicidium.n.47.verſ.vltima eſt. Vide, *Defenſio qualiter probetur,
vel præſumatur.Concl.*134. Vide Concluſionem proxime ſequen-
9 tem.†Caſu,quando ſine culpa aliud facere cogitans.Clar.*d.§.ho-
micidium.*vbi in princ.exemplificat in eo, qui proiicit palum fer-
reum,cogitans neminem lædere,& læſit ſine culpa,puta quia in-
terfectus ſibi caſu factus eſt obuius,& de tali homicidio conſuluit
Soc *conſ.16.lib.1.*Vide,*Homicida caſualis quando puniatur,vel non.Con-
cluſ.*144.†Culpa,quando non doloſe,neq; animo occidendi, ſed 10
inaduertenter alium occidit,& punitur mitius,videlicet pecunia,
banno,triremibus ad tempus,eſt communis*opinio,Clar.*d.§.ho-* *
*micidium.n.*3.†Et quod culpoſum non puniatur pœna ordinaria, 11
ſicut doloſum,plene Alex.*conſ.*140.*Videtur.n.5.in fin.verſ.vel poteſt
reſponderi,*& plenius.*n.*10 *verſ.& quod non debeat.lib.*2.vbi apoſtil.in
*verſ.culpabilis.*Alex.*conſ.65.Attenta,n.8.verſ Bartolus vero*, & plenius
*conſ.77.Viſis,n.6.& ſeq.per tot.lib.*3.†Reſtringe,quando non inter- 12
uenit lata culpa,ſed leuis,vel leuiſſima; tunc non punitur crimi-
naliter ſecundum*communem.Clar.*§.homicidium,num.3.verſ.hæc* *
*autem concluſio.*Vide,*Homicidium culpoſum multiplex, & quando dica-
tur.Concl.*145.†Exempla ſunt in proiiciente lapidem contra turbã, 13
in architecto,qui aſcendit machinam non bene ligatam, quæ ce-
cidit,& aliquẽ interfecit;item in portione,qui noluit leuare ho-
minem,qui caſu ſuffocatur in flumine.Clar.*d.§.homicidium,nu.*3.
verſ.huius autem.†Coniecturæ,quod ſit culpoſum,ſunt; dignoſci- 14
tur ex genere armorum,puta cum baculo:idem, ſi cum manaria,
& ſi habet enſem percutiat cum pomo,vel roncham habens per-
cutit haſta,vel proiiciens contra canem,percutit hominem.Clar.
*d.§.homicidium.n.*4.Item qui vult occidere Titium,occidit Seium,
ſed in hoc Clar.*n.*5.dicit,quod faceret decapitare talem, licet ha-
bita pace,non deberet reiici gratia.†Pœnam extraordinariam in- 15
currunt homicidæ nõ doloſi,ſecundum*cõmunem,de qua Clar. *
*d.§.homicidium,n.5.lib.1.§.diuus,ff.ad l.Cornel.de Sicar.*l.diuus.ff.eodem,
Boſſ.*tit.de homicid.n.*20.†Et pœna culpoſi eſt arbitraria,conſidera- 16
to facto,& perſona,& ſi extat conſuetudo pœnæ, ſeruetur, alias
poteſt eſſe bannũ,vel alia pœna. Alex.*conſ.65.Attento,nu.11.verſ.vbi
autem,lib.*3.† Doloſum homicidiũ,qui animo deliberato occidit, 17
maxime ex interuallo poſt rixam,ſecus ſi incontinenti. Clar.*d.§.
homicidium,n.6.& ſeq.ver.doloſum.* vbi diſtinguit inter doloſum,&
ex ꝓpoſito.†Idem ſi ex inſidiis. Clar.*d.§ homicidiũ.nu.*8.vbi,quod 18
deliberatus,& ex inſidiis non gaudeat ĩmunitate Eccleſiæ, ſecun-
dum*cõmunem, & *n.*9.† Coniecturæ animi deliberati ſunt,ini- 19
micitia, minæ, tractatus, prout ſi cum multitudine perſonarum
occiſor aggreditur alium,& occidit;item ſi ſedato animo poſt rixã
per longum tempus;ſecus ſi incontinenti. Clar.in *§.homicidium.n.*
8.†Proditorie,quando ſub ſpecie amicitiæ quis alium interficit. 20
Clar.*d.§.homicidium.n.*10.† Per aſſaſſinium, quando pecunia in- 21
teruenit.Clar.*d.§.homicidium.n.*11. † Publici iudicii eſt homici- 22
dium,*l.1.ff.de publ.iud.*Bart.*q.15.verb.contra.verſ.ſecundo probo ſic.* &
quando agitur contra homicidam, agitur de publica iniuria vin-
dicanda.Bart.*d.q.15 in fin.princ.ver.nono quando.* Vide alias ſpecies
Homicidiorum infra, *Homicidium voluntarium.Concluſ.*146.Vide,
*Homicida quis dicatur, & de multiplicibus homicidis.Concl.*147.

Homicidium quando nullam pœnam mereatur. Concluſ. 142.

HOMICIDA†qui fecit ad ſui defenſionem neceſſariam homici- 1
dium,non punitur pœna homicidii. *Clem.1.de homicid.* Bald.
*conſ.107.Qui morte aliter,per tot.lib.*4.vbi qñ dicatur factum ad de-
fenſionem,& quæ requirantur,idem Bal.*conſ.312.Viſis actis,per tot.
lib.*4.vbi plenius,& quæ requirantur,vt dicatur, vel ꝓſumatur fa-
ctum ad defenſionẽ,& eſt cõis*ſententia Legiſtarum,& Theolo- *
gorum.Clar.in *§.homicid.n.24 verſ.excuſatur.* pleniſſime Floria.de
S.Petro *conſ.23.per tot.* Alex.*conſ.*109. *Viſis.col.2.in fin.& col.3.verſ.
ſed iis non obſtantibus,lib.*1.†Extende,etiam ſi defenſio nedum eſſet 2
pro vita,& corpore,ſed etiam pro rebus,*comm.Clar.*d.§.homici-* *
dium.n.25.ver.hæc autem.†Extende,etiam ſi offendens ſit clericus. 3
Clar.*d.§.n.29.verſ.præterea,*vbi dicit*communem. † Extende pro * 4
defenſione honoris,*cõmunem.Clar.*d.§.homicidium.nu.26.verſ.* *
idemque,& multo.†Extende,etiam pro defenſione eorum,qui ſunt 5
ſanguine coniuncti.Clar.in *d.§.homicidium,nu.27.verſ.item locum* * 6
*habet.*vbi de*cõmuni.†Imo etiam pro defenſione extranei,& eſt * 7
cõmunis*opinio.Clar.vbi ſupra,*nu.*28.†Extende,etiam ſi offen-
dens ſit Papa,vel Imperator;quod intelligas vt per Clar.*d.§.homi-
cidium,nu.30.verſ.Quinimo vt ſit verum.*qñ Papa iniuſte faciebat,&
ille non poterat ſaluari aliquo modo ab ĩminenti morte.Clar.*d.§.* 8
*homicidium,nu.*30.† Extende;quia poſſum etiam occidere non in-
ſultantem,& tertiũ impune,quando aliter non poſſem me defen- *
dere ab inſultante,quod eſt notandum,& eſt *communis, vt per
Clar. *dict.§.homicidium,num.3.verſic.adde, quod non ſolum.* † Ex- 9
tende,etiam ſi aggreſſus poſſet fugere, & ſe ſaluare; quia non te-
netur,

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

* netur,quando ab æqualiaggreditur,* cõmunem Iul.Clar.d.§.ho-
10 micid.n.32.ver atq; adeo.† Declara,quia licet dicatur nõ teneri,ſi fa-
ciat ad neceſſariã defenſionem; nõ tamen propterea tenetur pro-
bare,quod eſſet neceſſaria defenſio, ſed ſufficit probare, quod ad
* defenſionem fecit. Clar.d.§.homicidium,n.33.v.ſed quomodo,vbi * de
communi atteſtatur pluries. Alex.conſ.109 Viſis,n.5.in fi.ver.nõ obſt.
lib.1. Vide, Defenſio qualiter probetur, vel præſumatur. Concl.134. Exten-
11 de† multis modis per Ioan.Vinc.Honded.conſ.99.& ſeq.vbi quod
faciens homicidiũ ad ſui defenſionem non punitur,ne dum pœna
ordinaria,ſed nec extraordinaria,vbi n.13.& ſeq.quod eo ipſo,quod
12 inſultatur,dicitur feciſſe ad ſui defenſionem neceſſariã.† Amplia;
quia faciens homicidium ad ſui defenſionem neceſſariam, nedum
nõ punitur pœna ordinaria, ſed neq; aliqua pœna extraordinaria,
& imo debet abſolui.Florian.à Sancto Petro d.conſ.23.per tot.maxi-
me n.8.& in fin. Alex.conſ.109. Viſis,col.2.poſt med.ver.dico igitur.lib.1.
13 Declara † tamen; quia ſi aggreſſus exceſſit modũ, non tenetur de
homicidio,ſed de exceſſu. Alex.conſ.109.colum.3.in fin.n.2.ver.& ad
hoc allegat.lib.1.& conſ.76.Viſa inquiſitione.in princ. ver.& ideo, cum ſeq.
14 lib.1. † Imo;quod non attendatur exceſſus in eo,qui interficit ag-
15 gredientem cũ armis.Alex.d.conſ.76.col.1.v.fortius dico,lib.1. † Am-
plia in tantũ, quod non valeret ſtatutũ, quod homicida ad ſui de-
fenſionem puniatur,quia eſt contra ius naturale.Florian.à Sancto
Petro cõſ.23 in prin. vbi quod homicida ad ſui neceſſariã defenſio-
nẽ æquiparatur furioſo & pupillo, q ex homicidio puniri nõ poſ-
16 ſunt.† Extẽde;quia ſtatutũ mandans ſimpliciter puniri homicidã,
debet interpretari de homicidio doloſo,ſeu culpoſo. Flor.d.cõſ.23.
17 n.5.& ſeq.ver.videndum eſt. † Amplia,quia ſi is,qui aliter nõ poterat
ab offenſione pſonali ſe tueri,interfecit, nõ meretur pœnã, Alex.
conſ.76.Viſa inquiſitione.n.2.& per tot.lib.1.vbi concludit,quod ſi ali-
ter ſe nõ poterat tueri,nõ punitur,& pſumitur,quod aliter nõ po-
terat euadere iniuriam,maxime, ſi erat robuſtior interfectus, qui
18 offendebat. † Extẽde, etiã ſi teſtes deponerent, quod aggreſſus,ſi
diſtuliſſet,fuiſſet liberatus,quia ſufficit periculum nõ vitæ, ſed of-
* fenſæ perſonalis ſecundũ * cõmunem,de qua Alex.d.conſ.75.col.2.
19 in fi.ver.nec obſtat,quod teſtes lib.1 † Amplia,quia neceſſaria defenſio
probatur p teſtes nõ ſimpliciter deponentes,q fecit ad ſuã neceſ-
ſariã defenſionẽ, ſed bene, ſi addunt, factũ vidiſſe, vt quia occiſus
eũ inſultabat cum gladio animo interficiendi. Flor. d.conſ.23. n.9.
& ſeq v.quod autẽ dictus,vbi,q cõſideratis circumſtantiis,qualitati-
bus perſonarũ,aggreſſura,& veriſimilitudine,hoc elicitur,& pro-
batur, allegat Bart.conſ.110.in fi.& per tot.lib.1. Dec.conſ.54.n.5 conſ.
272.n.2.& Alex.conſ.109.col.3.v.dico igitur,& col.5.n.6.& ſeq.ver.non
20 obſtat, lib.1. Extende, † quia imo probata ſola aggreſſura, & q ag-
greſſor admenabat cõtra aggreſſum; videtur probata licita defen-
ſio.Flor.d.conſ.23.n.11.& ſeq.v.nam cum dictum Taninum. Alex.d.conſ.
21 109.col.3.poſt med.ver.dico igitur,lib.1.† Extende,quia in dubio præ-
ſumitur defenſio,qñ interficiens erat in vitæ periculo;quia inter-
fectus cõtra eũ admenabat,& erat robuſtior.Flor.d.conſ.23.n.12.&
22 ſeq.per tot.† Extẽde,quia imo defenſio probatur p teſtes deponen-
tes, Titiũ occidiſſe ad ſui neceſſariam defenſionem, ſi interrogari
dicant,quia viderunt. Bart.conſ.110.Quidã Maßiolus.in fi.lib.1. vbi q
licet pcipiatur defenſio mediante intellectu cũ ſenſu proximo,ta-
men hæc ratio ſufficit, prout in vino dulci,& acetoſo, ſi dicat,quia
guſtauit,ſequitur Dec.conſ.54.n.5.& conſ.272.n.2. Alex.d.conſ.109.
23 n.6.& ſeq.lib.1.maxime n.8.v.nec obſtat,quod ratio. † Amplia, quia il-
le, qui ſine dolo interfecit, puta in ludo ſaxorũ pmiſſo, excuſatur;
Pet.de Anch.cõſ.283.Iure ſtricto,per tot.Alex.cõſ.8.n.9.lib.6.Vide, Sta-
tutũ circa homicidas puniendos non habet locum multis caſibus. Concl.566.
24 † Et maxime, qñ pœna homicidii imponitur à ſtatuto: quia ſem-
per requiritur dolus, alias pœna nõ habet locum. Beccius conſ. 51.
Viu.com. op.823. Statutum relat. tom.1. com.opin. diuerſ.ſub tit.de ll. &
25 conſtit.princ.n.259. † Et quod homicidiũ ſine dolo cõmiſſum non
puniatur,vel ſaltẽ de facili abſoluatur,ſeu remittatur,late Crauet.
26 conſ.6.n.100.vbi infinitos citat.† Extende;quia homicidiũ,vel de-
lictũ in omittendo nõ punitur ita ſeuere. Vide, Delictũ in omittendo
27 leuius eſt quã in cõmittendo.Concl.177.† Amplia,quia is,qui facit rem
licitã,puta,exequutor capiendo delinquentem,pater corrigendo
filiũ,maritus vxorem, ſi nõ patiuntur fieri actũ licitum, & oriatur
contentio, ſi exequutor interficiat capiendum, pater filium, non
pſumitur dolo feciſſe:& ideo nõ tenetur de homicidio,ita Marſ.in
prax.§.aggredior.n.77.& ſeq.vbi ponit plura exempla,vbi tamẽ n.82.
dicit,quod defenſio eſt de iure naturæ, & quod non eſt delictum.
28 † Amplia in eo,qui interficit furem nocturnũ,quia poteſt impune
interfici. l.furẽ noct.ff.ad l.Corn.de ſicar. q intelligit Clar.in §.homici-
diũ.n.47.ver.vlt.defenſio,quatuor concurrentibus primo,quod pro
defenſione ſui,vel rerũ ſuarũ occiderit; ſecundo,quod volens oc-
cidere furem nocturnũ clamet: tertio, quod eum non cognoſcat,
& non habeat teſtes,qui recognoſcant;quarto,q capere eum non
poſſit,vbi dicit * cõmunem opinionem. Alex.conſ.140.Videtur in *
caſu, in pr.ver.4. non videtur. lib.2. † Extende in fure diurno, qñ telo 29
ſe defenderet ſecundũ * cõmunem. Clar.vbi ſupra,n.47.qui dicit *
procedere, qñ quis poteſt dubitare, an venerit ad furandum, vel
occidendũ etiam.† Idem,ſi fur defenderet ſe cũ telo,ne caperetur 30
noctu,vt eſt tex.in l.pignore §.furẽ ff.de furt.quem ad hoc citat Alex.
d.conſ.149.n.7.v.ſupereſt videre,lib.2. vbi, q dicatur telo ſe defende-
re, ſi ſe defendat, enſe,vel ferro,vel lapide, vel alia quacũq; re apta
nocere,vt in d.tex. † Imo etiã ſi ſe non defendebat,poteſt interfici 31
ille, qui de nocte ingreſſus eſt domũ alienã, qñ dominus ignorat,
an ſit ingreſſus animo furandi vel occidendi: ſecus ſi ſciret, quod
animo furandi,quia non poteſt interfici,niſi telo reſiſtat,ne capia-
tur. Alex.d.conſ 140.n.7.v.aut ſe telo non defend bat,lib.2.vbi apoſt.in
ver.dubitet. † Et procedit, nedũ ſi ingreſſus eſt animo offendendi 32
dominũ, ſed etiã famulũ domini, & quemcunq; de familia. Alex.
d.conſ.140.n.7.v.nõ obſtat,ſi diceretur.lib.2.† Idẽ,ſi repertus furari au- 33
fugiat cũ rebus furatis,ſecundum* cõmunem. Clar.vbi ſupra,qui *
hoc dicit verũ, ſi nõ poteſt aliter recuperare res ſuas,& cõmunem
*dicit Iaſ.in l.vt vim.ff.de iuſt.& iur.n.25. † Reſtringe de iure Cano- *34
nico: quia potius quis debet pati damnũ in reb. q̃ interficere ho-
minẽ.cap.ſuſcepimus.de hom. Alex.cõſ.140.in prin.v.4.nõ videtur, lib.2.
& plenius n.7.v.aut ſe telo nõ defendebat,vbi apoſt. dat cõcor. † Am- 35
plia:quia adulter deprehenſus p patrem vel maritũ in adulterio cũ
filia, vel vxore, poteſt interficere vtrunque, q qualiter procedat,
plene Clar.in §.homicid.n.48.v.dixi etiã,& n.49.vbi late n.50.& ſeq.
an etiã poſſint interficere clericum,& an alteri mandare,quod in-
terficiatur adulter. Vide, Adulteriũ quando cõmittatur, & quæ ſit pœna.
Concl.222.† Amplia in bannitis diffidatis,ſtante ſtatuto,q impune 36
poſſint interfici, quia valet tale ſtatutũ, plene Clar. in §.homicid.n.
52.& ſeq. ver.plerumq;. Vide, Banniti poſſunt impune offendi, & quando.
Concl.19. † Amplia, quia is,qui reſiſtit Curiæ,ne capiatur,ſi inter- 37
ficiatur,non punitur homicidiũ. Clar.d.§.homicidium,n.73.ver.ſunt
etiã alii, & plenius in §.fin. q.29. in pr. vbi ampliat ſiue captura eſſet
iuſta,ſiue non,quia non ſpectat ad ſatellites hoc perquirere.† De- 38
clara:quia debent abſtinere,ſi poſſunt capere viuum,ad effugien-
dum tumultus,& malitias,quæ poſſunt adhiberi,& in omnem ca-
ſum requiritur,quod habeant exequutores mandatum de capien-
do Seium. Clar.d.§.fin.quæſt.29.in princip. Vide Concluſ. prox. ſeq.
Vide, Delinquentes puniri non poſſunt, ſed excuſantur multis caſibus. Con-
cluſ.188. Vide Concluſionem proxime præcedentem. nu.2.& ſeq.

Homicidium ex quibus excuſetur à pœna mortis. Concluſ. 143.

HOMICIDIVM † commiſſum in rixa non præſumitur ex dolo; 1
& ideo minori pœna punitur. l.diuus,cum ibi not.& in l.fin.ff.ad
l.Corn.de ſicar. Signorol.Homod.conſ.1.Statuto Ciuitatis,in princ.v.in
oppoſitũ.Sign.conſ.155.in pr. Bertaz.conſ.208.n.8.& ſeq.plenius Plot.
conſ.52.n.31.& ſeq. vbi q nec pœna mortis, neq; confiſcationis bo-
norũ poteſt imponi. Vide, Homicida caſualis quando punitur, vel non.
Concl.prox.ſeq.† Et generaliter in dubio homicidium nõ præſumi-
tur præmeditatum,plene Bertaz.conſ.85 per tot.vbi multas cõgerit 2
præſumptiones, n.11.& ſeq. vbi quod rixa tollit animũ deliberatũ,
modica inimicitia, qualitas bona vulnerantis, locus, qualitas ar-
morũ,vulnerum paruorum,& alia: quia in dubio minus delictum
interpretamur. † Secundo, qualitas inſtrumenti, cũ quo eſt facta
percuſſio,inducit pſumptionem, q non animo occidendi: & ideo 3
percutiens cum tauolatio nõ videtur habere animum occidendi,
quia nõ eſt inſtrumentum ordinatũ ad mortem. Sign. d.conſ.1.n.2.
ver.ſecundo probat. Alex.conſ.140.Videtur.n.3.lib.2. allegat cap.ſignifi-
caſti,il ſecondo,ad fin.de homic. Apoſtill.ad Alex.conſ.15.n.2.in ver.occi-
dendi.lib.1. † Idem in eo, qui habebat lancem cũ ferro, & percuſſit 4
cum haſta,quia ſi ita de facili potuit percutere cũ ferro, & nõ per-
cuſſit,excuſatur ab animo deliberati homicidii. Bald.conſ.492.Di-
citur, quod certi lib.1.n.2. ver.porro etiã. † Idẽ in marito, qui percuſſit
vxorem cũ calce, quia licet mortua inde fuerit,nõ tamen tenetur 5
de homicidio,ex quo factũ de ſui natura non eſt ordinatũ ad mor-
tem. Sign.conſ.63. Titius calce, per tot. maxime n.12. † Et idem in eo, 6
qui calce percutit aliũ:quia non pſumitur habuiſſe animum occi-
dendi: ideo pœna ordinaria non tenetur. Alex.d.conſ.140.n.3.lib.2.
† Reſtringe vt nõ procedat, qñ habito reſpectu ad debilitatẽ per-
cuſſi,illa percuſſio in aliis nõ mortalis, poſſet eſſe mortalis, quia ſi 7
cõditio pcuſſi debilis,eſt patẽs,tenetur de homicidio; ſi nõ eſt pa-
tens, ſecus; quia pſumitur ignorantia. Sig.conſ.63.per tot. maxime
n.12.† Idẽ in eo, qui potuit percutere cũ enſe, & percuſſit cũ ſaxo. 8
Caſtr.conſ.255.Viſo ſupradicto.in fin.lib.1.vbi apoſt.allegat Corn.conſ.
57.Egregie.n.8.lib.4.† Idẽ in eo,qui aggreſſus pugnis,vel verbis in- 9

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

iurioſis,interficit aggreſſorē; quia nō punitur pœna ordinaria,ſed
de exceſſu. Alex.*d.conſ.*119.*Viſo, roceſſu,n.*4.*& ſeq.per tot.lib.*7.Vide,
10 *Excedens modū inculpatæ tutelæ tenetur de exceſſu. Concl.* 430.† Tertio,
qualitas pcuſſionis;quia ſi nō eſt ordinata ad atrocitatē,& in parte
corporis periculoſa,nō videtur facta animo interficiendi. Signor.
11 *d.conſ.1.n.3.ver.tertio probatur.*†Et percutiens in brachio non cenſe-
tur animo occidēdi,etiamſi cū mannara percuteret. Bald.*conſ.*136.
Proponitur ꝙ *Titius.n.*4.*in fin. ver.quapropter nullatenus lib.*2. Quarto,
12 †occulta cauſa & incognita delinquenti,quia percutiens non ani-
mo occidēdi mulierem,quæ ignorabatur eſſe prægnans,ſi deper-
datur partus, excuſatur à pœna homicidii , maxime à ſtatuto im-
13 poſita. Sign.*d.conſ.1.n.3.v.quarto probat.*† Quinto error probabilis
pcutientis ; quia ſi nō cognouit mulierem pgnantē, excuſatur ab
homicidio partus nō apparentis , & per errorem interfecti. Sign.
14 *d.conſ.1.v.ſexto probat.n.3.*†Sexto,propoſitū,& intentio maxime in
delictis attenditur; vnde ea,quæ ſequuntur pter & cōtra propoſi-
tum,& intentionem delinquentis,non ſunt cauſæ ad pœnam veri
homicidii, licet ſequatur homicidiū, Sign.*d.conſ.1.n.3.v.ſeptimo.cū*
*ſeq.*vbi multa cōgerit circa hoc. & *cōſ.*155.*in pr.*& pleni⁹ Iaſ.in *l.1.ff.*
*de legib.n.*18.*& ſeq.*vbi multa ſimilia exempla,pleniſſ. Alex.*cōſ.*140.
*Videtur in caſu.n.*3.*& ſeq.lib.*2 vbi, ꝙ is,qui non habuit animum oc-
15 cidendi,nō punitur pœna ordinaria mortis.†Et ideo is,qui poſuit
offendiculum ad feneſtrā, vt caperet furem , ſi fur præcipitatus in
terra moritur, nō tenetur pœna ordinaria; quia nō habuit animū
interficiēdi,ſed capiēdi. Alex.plene *d.cōſ.*140.*Videtur.per tot.*vbi eſt
16 caſus.*lib.*2.†Et qui petiit ab officiali cuſtodiā, vt tueretur à latroni-
bus,& furibus,non habuiſſe pſumitur animū occidendi, & delin-
17 quendi. Alex.*d.conſ.*140.*n.*3.*v accedit alia cōiectura.lib.*2. † Septimo,
ſi vulneratus diu vixerit, & vulnus nō erat lethale ; quia ſi ex mala
cura decedat,non tenetur de occiſo, etiam ꝙ vulnerauerit percu-
tiens cū inſtrumento habili ad homicidium,ſed in loco nō morti-
fero,puta,cū mannara in brachio. Bald.*conſ.*136.*Proponitur,quod Ti-*
*tius.lib.*2.vbi,ꝙ vulnus nō mortale efficitur mortale,ſi nō curatur,
& ita pluries obtinuit Signor. vt ipſe dicit, Mediolani, in *conſ.*163.
*n.*6.vbi allegat tres reos liberatos,qui vulnerauerunt,& vulnerati
deceſſerāt,& cōfeſſi fuerant occidiſſe;quia probata eſt mala cura,
& quod vulnus nō erat mortale,obtinuit liberari, reuocata cōfeſ-
*18 ſione, Boer.*deciſ.*323.*n.*7.vbi dicit * cōmunem. † Declara ſeptimo
qualitatem;quia ſi cōualuit, & poſtea incidit in febrem,præſumi-
tur ſua culpa, nō ex vulnere deceſſiſſe. Petr.de Anch. *conſ.*283.*Iure*
19 *ſtricto.n.*4.*& ſeq. ver.ſed vltra.* † Idem, quando vnus teſtis deponit,
quod ex alio malo, ꝙ ſuperuenit, periit. Anch. *d.conſ.*283.*n.*5.*&* 6.
20 Quantū † tempus requiratur vt ſuperuixerit, dicas arbitrariū eſſe
21 iudici. Anch.*d.conſ.*283 *n.*5.*&* 6.† Octauo, quando probatio non
eſt clara, ſed pſumptiua; quia ex præſumptionibus quis non puni-
tur pœna ordinaria,ſed extraordinaria; ideo qn̄ non conſtat, quis
vulnerauerit mortaliter , omnes tenentur pœna ordinaria. Alex.
*conſ.*15.*Viſo proceſſu,n.*3.vbi apoſt.in *v.præſumptionibus.lib.*1. Vide, *Præ-*
ſumptionibus quis condemnari non poteſt in pœnam ordinariam, & quando
22 *ſecus. Concl.*635.† Nono, exceſſus; quia iniuriam patiens perſona-
lem,vt quia quis alapis cæditur, ſi excedat modū tutelæ, nunquam
punitur pœna ordinaria homicidii , ſi interficiat , ſed pœna extra-
ordinaria; & ſic de exceſſu in pœnā relegationis, Alex.*conſ.*76.*Viſa*
*inquiſitione,per tot.lib.*1.Bald.*cōſ.*107.*Qui mortē,circa med.lib.*4.Caſtr.
*conſ.*255.*in fi.v.præterea poſito.lib.*1.vbi,quod excedens modū punia-
23 tur de culpa,nō de dolo.† Idem, ſi verbis contumelioſis afficieba-
24 tur. Alex.*conſ.*140.*n.*9.*lib.*2. † Idē, vbicunq; ex iſto metu quis mo-
uetur ad occidendum ; quia pœna ordinaria non punitur , late
Gramm. *deciſ.*5.*per tot.* etiamſi iracundia aliter orta, q̃ ab offenſo.
25 Carrer.in *prax.fol.*186.*n.*3.*& fol.*182.*n.*8. † Idem in eo, qui interfe-
cit ingreſſum de nocte in domū ſuam;quia nō poteſt puniri pœna
ordinaria; quia exceſſit modum, cū forte non debuiſſet occidere.
26 Alex.*conſ.*140.*Videtur,n.*7.*v.ſupereſt,vſq; in fi.lib.*2. † Idem, ſi defen-
dendo ; quia aggreſſus , vel minis affectus interfecit ; quia dicitur
feciſſe ad ſui defenſionem. Clar.*d.§.homicidium,n.*33.*v.ſed quomodo,*
* vbi de * communi apoſt.ad Caſtr. *conſ.*255.*in v.Punitur.lib.1.circa fi.*
vbi alios allegat. Vide, *Defenſio licita aduerſus omnes , & quando ſecus.*
27 *Concl.*131.†Etiam ſi excedat modum; quia tenetur ſolū de exceſſu,
nō de occiſo,ſiue excedat in culpa, ſiue in dolo. Clar.*d.§.homicidiū,*
* *n.*34.*v.ſcias tamen,*vbi dicit * cōmunem, & quod nunquam tenea-
tur de occiſo, quando fuit occiſor aggreſſus , ſed mitiori pœna te-
* netur,& dicit * cōmunem, & receptiſſimā, etiamſi primo negauit
28 homicidiū. † Idē, ſi probatur, quod interfectus eſſet in inſidiis ad
interficiendū interfectorem ; quia excuſatur , ex quo inſidiatores
poſſunt præueniri , ſecundū communem de qua Clar. *d.§.homici-*
29 *dium,n.*36.*v.poteſt etiam.* † Declara tamen procedere Clar. *d.§.ho-*
*micidium,n.*36. quando non potuit aliter euadere periculū interfe-

ctor, alias ſecus; quia tunc nō excuſatur in totū, ſed ſolum à pœna
ordinaria.† Idem, qn̄ ex incertitudine vulnerantis inter plures nō 30
conſtat, quis reuera interfecerit;quia excuſatur homicidiū quoad
pœnam ordinariā,de quo plene Clar.*d.§.homicidium,n* 37.*& ſeq.v.*
alia etiā eſt. †Idem in marito interficiente adulterū;quia non puni- 31
tur pœna ordinaria; quia iniuriatus fuit,licet modū exceſſerit. A-
lex.*d.conſ.*76.*in pr.lib.*1. Clar.in *§.fi.q.*60.*n.*19. & plenius Alex.*conſ.*
140. *Videtur,n.*8.*& ſeq. v.præterea,lib.*2. per tex. in *l.ſi adulterium cum*
inceſtu.§.Imperatores.ff.de adulter. p quem ibi Ang.dicit, in omnibus
excedentibus habere locū. † Idem in eo, qui cauſa honoris cōſer- 32
uandi interfecit volentē violare vxorē, vel ſororem interficientis;
quia pœna mitigatur, plene Gramm.*deciſ.*5.*n.*10.*& ſeq.* vbi dat alia
exempla. Gabr.*conſ.*274.*n.*15.*lib.*1. plene Caſtr. *conſ.*277.*n.*3.*& per*
*tot.lib.*2.vbi, ꝙ de iſtis nō detur querela iudicibus, & iudices ſoleāt
cachinnari & irridere. † Idem in eo , qui ſe defendendo modū ex- 33
ceſſit, quia non punitur, niſi extra ordinem, & ſic pro exceſſu, non
autē pro toto. Alex.*d.conſ.*76.*in pr.v.hoc etiā voluit,lib.*1.vbi apoſt.in
ver.l.vt vim,& plenius *conſ.*2.*Viſo proceſſu,n.*14.*lib.*7.vbi apoſt.in *ver.*
exceſſu. Cæpol.*conſ.crimin.*35.*n.*4.*& ſeq.* Et plura ſimilia vide in *ver.*
*Inſultus quid ſit. Concl.*263.†Idē in impubere,vel minore,quia ratio- 34
ne ætatis pœna ordinaria nō imponitur, late Menoch.*de arbitr.caſ.*
329.Vide, *Minor qualiter poßit inquiri, & condemnari. Concl.*256.† Idē 35
in eo, qui aggreſſus eſt dicētem verba iniurioſa, & interfecit, quia
nō punitur pœna ordinaria. Alex.*d.conſ.*76.*col.*1.*v.& ideo dicit Ang.*
*lib.*1. Alex.*conſ.*140.*n* 9.*lib.*2.& plenius *conſ.*119.*Viſo proceſſu,n.*4.*&*
*ſeq.per tot.lib.*7.vbi, quod tenetur ſolū de exceſſu. Vide, *Defenſio qua-*
*liter probetur, vel præſumatur. Concl.*134. † Idem, ſi occiſus, & occiſor 36
ſunt amici, ſocii , & beneuoli, quia homicidiū nō præſumitur dolo
commiſſum, ſed caſu fortuito. Io.de Amicis *conſ.*86.*n.*15.vbi alios
allegat. † Idem, ſi quis interficiat conſanguineū, affinem, vel ami- 37
cū. Iaſ.in *l.*1.*n.*22.*ff.de legib*. vbi dicit notandū, quia eſt quotidianū.
† Idem in eo, qui pro nece patris, vel filii interfecit. Alex.*d.conſ.*76. 38
*col.*1.*v.hoc etiā,lib.*1. † Idē in eo, qui laceſſitus magnis iniuriis, quæ 39
nō poſſunt in iudicio ſine dedecore vindicari, interfecit. Gramm.
*deciſ.*23.*in pr.* † Idē in eo, cui minatur homo ſolitus minas exequi; 40
quia poteſt minatus pǣuenire, & ſi minantē interficiat, minori pœ-
na, q̃ ordinaria punitur, plene Grammat.*deciſ.*5.vbi enumerat plu-
res caſus, quia quælibet cauſa iniuſta excuſat à pœna ordinaria, *n.*
25. *& ſeq.* quia ceſſat dolus, qui requiritur. † Idē, ſi homicidiū fiat 41
ſine dolo, puta ſi quis piiciat lapidē in aere, vel alias, late Menoch.
caſu 324.*& ſeq.* vbi, quid in ebrio, quid in fatuo, vide eū. † Idem in 42
eo, qui inſultatus excedit modū, & interficit, Alex.*d.conſ.*140.*in fi.*
*lib.*2.*& conſ.*119.*Viſo proceſſu, n.*4.*& ſeq. lib.*7. † Declara, quia delin- 43
quens ex cauſa iuſti doloris vel excuſante debet cauſam probare,
& ꝙ ex ea ſit motus ad delinquendū, alias nō excuſaretur, nec pœ-
na minueretur. Clar. *§.fi.q.*60.*n.*19.*v.ſed quæro.* † Decimo, qn̄ is, qui 44
vulneratus erat, moritur ſuperueniente febre, tres tamen conſti-
tuuntur caſus , primus eſt, ſi clare cōſtat vulnus nō fuiſſe mortife-
rū, quia nō tenetur; ſi clare conſtat fuiſſe mortiferū, tenetur, quia
febris pſumitur propter vulnus ſuperueniſſe : aut eſt dubiū, & te-
netur ſolū de vulnere , quia potius præſumitur ex febre, q̃ ex vul-
nere deceſſiſſe, quia fauorabilius eſt. Sign.*conſ.*163.*n.*2. Clar. plene
in *§.homicidium,n.*42.*v.quandoq; etiā,* vbi in primo caſu dicit * com- *
munem, & allegat Soc.*conſ.*178.*col.*2.*v.pro cuius concluſionis fundamē-*
*to,lib.*2.in ſecūdo caſu etiā dicit * cōmunem, & citat Soc.*d.conſ.*178.
& Rim.*conſ.*81.*n.*7. Tertiū caſum dicit procedere, ſi nō probatur
negligentia vulnerati, & ꝙ ita ſeruetur. Et † procedit etiam multo 45
magis, qn̄ probaretur mala diligentia vulnerati, puta, quia iuit ad
ſolem ad laborandū, vel p tabernas, vel cibos malos comedit, quia
ſi ſuperuenit febris, vel alius morbus, pſumitur ex incidenti mor-
bo mortuus. Sign.*d.conſ.*163.*n.*2. *v.itē recte fuit.* Extende, † etiamſi 46
vulnerans cōfeſſus eſſet vulneratū deceſſiſſe ex vulnere, quia non
ſtatur tali confeſſioni, & mala eſt practica, quia curia ſolum poteſt
fundare ſe ſuper vulnere, & morte, ſed nō poteſt extorquere con-
feſſionem, ꝙ ex illo vulnere ſit mortuus, etiam ſi addatur, ꝙ ſpon-
te, & ex certa ſcientia cōfeſſus ſit, quia poteſt reuocari confeſſio, ſi
cōſtet, ꝙ non ſit mortale, vel ꝙ culpa vulnerati alius ſuperuenerit
morbus, veluti febris. Sign.*d.conſ.*163.*n.*6.vbi, ꝙ liberauerit Tres,
& Mediolani ita fuerit pluries iudicatū. † Vndecimo, qn̄ vulnera- 47
tus ſuperuixit p 40. dies, quia non pſumitur mortuus ex vulnere,
ideo vulnerans nō tenetur de occiſo, ſed de vulnere. Clar.in *§.ho-*
*micidiū.n.*44.*v.cæterum.*vbi dicit * cōmunem. † Declara ſecundam 48
qualitatē, vt ex qualitate inſtrumenti inducatur pſumptio interfi-
ciēdi, puta ſi quis percutiat cū mannara, dummodo pſumptiones
cōtrariæ nō ſint vrgentiores, puta, quia pcuſſit in brachio, & vul-
nus nō eſſet lethale. Bald.*conſ.*136.*per tot.lib.*2. † Adde notabile di- 49
ctum Bald. & Ang.in *l.quid ergo.§.ſi hæres.ff.de leg.*1. quos citat Hier.

Torr.

Tort.*conſ.ſuo, poſt conſil Antonii de Butrio, n.17*. quod ſi quis occidit
50 Clericum, morte non punitur. † Duodecimo, qñ vulneratus per
tres dies deambulans nõ curauit vulnus; quia vulnus nõ præſumi-
tur mortale, neq; vulnerans tenetur de occiſo. Clar. in §.*homicid.n.*
* 44.*circa fi.* vbi dicit * cõmunem. Boer.*deciſ.*323.*n.*8 & plenius *n.*12.
51 tractat materiã. † Decimotertio, quãdo is, qui intulit vulnus, pro-
bat, quod nõ ex vulnere p eum illato deceſſit; ſed quia alius exina-
niuit vulneratũ; quia ille non tenetur de occiſo. Clar. in §.*homicid.*
n.46.ver.ſed quid ſi reus. Rom.*ſingul.*158. *Quidam fuit vulneratus*. Boer.
52 *d.deciſ.*323.*n.*9. † Extẽde; quia datur cautela, quod is, qui vulnerauit
aliquem, & dubitat teneri de occiſo, faciat illũ p alium interfici, &
exinaniri, & nõ tenebitur, & hanc cautelã dedit quidam aduoca-
tus, quem Bald. dicit debere ſuſpendi ex tali cõſilio, ita refert Clar.
d.§.homicid.n.46 ver.ſed quid ſi reus, vbi, ꝙ eſt peſſima, & abomina-
53 bilis cautela, & habuit Clarus iſta omnia à Boer. *deciſ.*323.*n.*9. † Et
cõtra cautelã tenet Clar. *d* §.*homicidium,n.46.v.primus caſus*, vbi, ꝙ
imo vterque teneatur tam is, qui exinaniuit, q̃ is qui mandauit, &
plenius exemplificat Boer. *deciſ.*323.*n.*9. quia tenetur de primo, &
vulnerans de ſecũdo, & mãdans etiã tenetur, & cõſulens cautelã,
54 vbi, ꝙ Bald. dicat aduocatũ laqueo ſuſpendendũ eſſe. † Reſtringe,
qñ vulnus eſſet lethale, quia licet alius exinaniuerit, vterque tene-
tur de homicidio; idẽ, ſi nõ erat mortale, ſed inferens vulnus man-
* dauit per aliũ exinaniri vulneratum, * communem dicit Clar. *d.*§.
*homicid.n.*46. vbi facit tres caſus, ſecus, ſi vulnus nõ erat mortale, &
alius ſine culpa vulnerãtis exinaniuit; quia nõ tenetur, niſi de vul-
nere; & idẽ ſi erat dubiũ, an mortale, vel non. Boer. *d.deciſ.*323.*n.*9.
55 † Cõtra reſtrictionem tenet Boer. *dec.*323.*n.*9.*ver.tamen hanc cõclu-
ſionem*. vbi ſi primũ vulnus erat mortale, & alius exinaniuit vulne-
ratũ ſine iuſſu, & ſcientia primi vulnerantis, tenetur enim primus
vulnerans ſolum de vulnere, nõ autem de occiſo, & multa allegat.
56 † Et quod nõ teneatur de occiſo is, qui vulnerauit lethaliter, & ad
mortem eũ, quem alius ſine culpa interemit, tenet Rom.*ſing* 243.
57 *Quidam fuit vulneratus*. † Declarat Cæpoll. *cautel.*5. quia aut erat le-
thaliter vulneratus, ſed non erat certũ, an eſſet moriturus: & quia
ob bonã cõplexionem, vel curã optimi medici poterat euadere, &
nõ tenetur de homicidio: aut nulla ſpes erat ſalutis, & tenetur, &
ita videtur tenere Boer. *d.deciſ.*323.*n.*9.*ver.quare Cæpol diſtinguit*. vbi
58 tamen *n.*11. dicit hanc diſtinctionem eſſe cõtra cõmunem. † Deci-
moquarto excuſatur ab homicidio quantũ ad pœnã ordinariam
famulus, qui de mandato domini inimicũ domini lethaliter vul-
neratũ interfecit; quia cõcurrit, quod iam erat lethaliter vulnera-
tus, nec non etiã mandatum domini, ſed quod extra ordinem tan-
tũ debeat puniri, tenet Dec.*cõſ.*525 *n.*4. ſequitur Boer.*deciſ.*323 *n.*9.
* *ver.ſed hoc eſt intelligendũ*. vbi plures alleg. ſed dicit * cõmunem in cõ-
59 trarium. † Contrariũ tenet Bart. in *l.ſi quis mihi bona*. §.*iuſſum.ff. de*
* *acq hær.* quem cõmuniter ſequuntur omnes * Doctor. vt dicit Boer.
60 vbi ſupra. † Declara, quia ſeruitor, qui vulnerauit nõ lethaliter, te-
netur de auxilio tantũ, dominus vero qui lethaliter primo vulne-
61 rauit, tenetur de occiſo, vt p Boer. *d.deciſ.*323.*n.*10.*in fi.* † Decimo-
quinto excuſatur is, qui dum rixaretur cũ alio, ſine ſuo iuſſu ſuper-
uenit frater, vel amicus, & interfecit rixantẽ: quia non eſt in dolo.
62 Boer.*dec.*323.*n*9.*v.pro quo allego*. † Decimoſexto, qñ frater videt fra-
trem in periculo inimicorũ; quia poteſt armis illum defendere, &
quatenus interficiat, nõ tenetur de homicidio, ſed ſolũ de exceſſu.
Alex.*conſ.*2.*Viſo proceſſu,n.*12.*& ſeq.ver deniq; videtur,lib.*7 vbi apoſt.
63 in *v exceſſu*, dat cõcord. † Vide omnino Corrad. in ſuo *Breuiar.tit.de
hom.fol.*315. vbi enumerat 53. caſus, quibus pœna homicidæ minui-
tur, & Carrer. ponit in *prax.fol.*225.§.31. modos 45. videl. 14. na-
64 turales, & 31. ciuiles. Marſ. in *l.1.ff.de ſicar.*25. † Limita omnes excu-
ſationes prædictas nõ habere locũ, quando ſtatutum puniret ho-
micidam quocunq; modo interficiat, vel quoquo modo, aut qua-
litercunque. Iaſ. in *l.1.n.25.ff de legib*. Menoch. *de recup remed.*5.*ñ.*63.
65 † Declara limitationem, vt per Crau.*conſ.*294.*n.*2. quod licet ve-
ra ſit concluſio, tamen vbi ageretur de pœna vitæ, nõ eſſet facien-
da exequutio, ſi adeſſet cauſa iuſta, prout defenſio, vel aliud ſimi-
66 le. † Adde tamen, quod vbicunq; pœna homicidii venit alleuiãda
arbitrio iudicis, nõ debet eſſe corporis afflictiua. *l.ſi adulteriũ cum
inceſtu.§.Imperatores.ff.de adult.* Dec. in *cap.ex litteris, de conſtit.* & in a-
poſt. ad eũ, in *l.conſilii.ff de reg.iur.* Marſ. in *l.diuus Adrian.ff ad l.Corn.
de parricid.* Vide Concluſionem prox. præced. Vide Concl prox.
ſeq. Vide, *Excuſatio à pœna, & dolo ex quibus inducatur. Concluſ.*468.

Homicida caſualis quando puniatur, vel non. Concluſ. 144.

1 HOMICIDIVM † caſuale cõmiſſum ab eo, qui dabat operam rei
licitæ, non eſt punibile; ideo ſi fabricatur puteus, ſicq; illi qui
ſunt ſuperius, immittant lapides per maſtellũ, committantq; ho-
micidium, quia forte ſaxum ex maſtello ceciderit, non tenentur,
quando ipſis aliquid imputari non poteſt. Bald.*conſ.*222.*Viſis prædi-
ctis,lib.*5. Vide, *Animus, & intentio attẽditur. Concl.*334 † Amplia; quia 2
non punitur quis criminaliter de homicidio, quando caſu fortui-
to cauſatum eſt homicidiũ, etiamſi leuiſſima culpa adſcribi poſſet
de homicidio. Bald *conſ.*222.*in fi.lib.*5. Vide, *Homicidiũ ex quibus ex
cuſetur. Concl.*143. † Amplia in marito, qui calce percuſſit vxorem, 3
quæ inde mortua eſt, quia non tenetur de homicidio; quia percuſ-
ſio cũ pede non eſt ordinata ad mortem: ideo homicidiũ eſt caſua-
le, niſi debilitas mulieris patens fuiſſet talis, quod poſſet percuſſio
dici ordinata ad mortẽ. Signor.*conſ.*63.*Titius calce.per tot.* vbi apoſt.
in fi. † Amplia in eo, qui percuſſit mulierem prægnantem in rixa, 4
quia licet faciat abortũ, ex quo non apparebat prægnans; non te-
netur de homicidio. Signor.*conſ.1.per tot.* † Amplia in eo, qui ex ſua 5
ſola confeſſione cõuincitur de homicidio caſuali, vt quia dicit, ꝙ
ludendo venit ad rixã cum colludente occiſo, & quod eũ ſpinxit,
& cecidit ſuper gladio, quia non tenetur de homicidio; quia ſpin-
ctura nõ eſt ordinata ad homicidiũ. Ang.*conſ.*27. *Quidã victor.n.*3.
† Amplia in eo, qui in ludo, conſuetudine etiã & irrationabili per- 6
miſſo interfecit cõcertantem. Petr. de Anch.*conſ.*283 *Iure ſtricto,per
tot.* Alex.*conſ.*8 *n* 9. *lib.*6. † Amplia in eo, qui ſe defendens à cane 7
mordace proiecit ſaxũ contra canem, & percuſſit hominẽ, qui de-
ceſſit; quia nõ punitur pœna, quæ excedat relegationẽ, etiã ſtante
ſtatuto, prout Papiæ, vbi euenit caſus, quod puniatur homicida in
ære, & corpore arbitrio poteſtatis. Sig.*conſ.*169.*n.*53.*ver.interdũ ho-
micidiũ*, vbi ponit alia exempla, de iure cõmuni, in eo, qui arborem
putabat, vel tectũ reficiebat. † Amplia; quia rixans cũ alio, ſi percu- 8
tiat vxorẽ eius, cõtra quem rixatur, nõ tenetur de homicidio; quia
præter intentionẽ interfecit. Sig. *conſ.*155. *In proceſſu, in pr. & per tot.*
Vide, *Homicidium multiplex, & de ſingulis ſpeciebus. Concluſ.*141.*nu.*9.

Homicidium culpoſum, multiplex, & quando dicatur. Concluſ. 145.

HOMICIDIVM † culpoſum duplex eſt. Aliud eſt culpoſum le- 1
ui, vel leuiſſima culpa: & iſtud nõ poteſt criminaliter puniri,
ſecundũ * cõmunem. Clar. *d.§.homicidium,n.3.ver.quinimo*, vbi quod *
homicida iſte ex leui, vel leuiſſima dicitur potius caſualis, q̃ culpo-
ſus. † Et dicitur culpoſum tertio modo, qñ quis percutit animo 2
interficiẽdi impune bannitũ ob ſtatutũ, ſed bannum erat nullum
& iniuſtũ, puta, ſi pro ſimplici vulnere erat datũ bannũ in pœnam
vltimi ſupplicii; quia de ſe manifeſte eſt iniquũ: vel ſi bannitus erat
clericus: quia qui interficit tales, nõ facta diligẽtia, excuſatur à do-
lo ob publicam ſcripturã, ſed non à culpa. Alex.*conſ.*65.*n.*8.*& ſeq.*
plenius *conſ.*77.*Viſis.n.*6.*& ſeq.per tot.lib.*3. & ibi *n.*10. idẽ qui inter-
fecit bannitũ, qui ſoluerat, ſed nõ erat deletus. † Culpoſus vero ex 3
lata culpa criminaliter puniri poteſt; quia lata culpa proxima eſt
dolo, veluti ſi quis verſus turbã hominũ proiicit lapidem; quia nõ
adeſt animus occidendi, & ſic nõ adeſt dolus, ſed tamen eſt in lata
culpa: ideo pœna extraordinaria punitur, ſecundũ qualitatem fa-
cti, & arbitrium iudicis, puta vel in pecunia, vel banno, vel etiam
triremibus. Clar. *d.§.homicid.n.3.in fi.ver.huius autẽ*, vbi dicit * com- *
munem. † Item culpoſum dicitur homicidium, ſi architectus, qui 4
aſcenderat machinam, & eam nõ bene legauerat, cecidit, & inter-
fecit aliquem, quia ceſſat dolus, ſed nõ culpa. Clar. *d.§.homicid.n.3.
in fin.* † Item in cuſtode portus, qui noluit aliquem recipere cum 5
curribus & perierunt, ſuper quo caſu conſuluit Crauet.*conſ.*80.
Clar. *d.§.homicid.n.3.in fin.* † Item culpoſum dicitur homicidium, 6
quando citra animũ occidendi interfecit, quod poteſt dignoſci ex
genere armorum, ſi cum baculo: ex genere percuſſionis, ſi habens
roncam percuſſit cũ haſta, & plura exempla ſimilia ponit Clar. *d.
§.homicid.n.4.ver.dicitur etiã*, vbi ponit plures, qui cõſuluerunt, vel
iudicarunt ſuper homicidio culpoſo, & nõ doloſo ex variis conie-
cturis, & eſt text. in *l.1.§.diu ff ad l.Cor.de ſicar.* vbi, quod claua per-
cutiens nõ videtur animo doloſo interficiendi. † Item culpoſum, 7
& non doloſum dicitur homicidiũ, ſi volens quis interficere Seiũ,
interfecit Semproniũ, quia nõ adeſt dolus cõtra interfectũ. Alba.
*conſ.*30.*in princ.* vbi dicit * commun. & plures alios citat Clar. §.*ho- *
micid n.5.ver.dicunt etiã*, & hanc in ſimili communem * dicit Clar. *
§.*fin.quæſt.*77.*n.*8. in eo, qui volens percutere laicũ, percuſſit cle-
ricum. † Contrariũ Bart. in *l reſpiciendũ*. §.*delinquunt, in fi ff. de pœn.* 8
& in ſimili Clar. in §.*fi.q.*77.*n.*8.*ver.ſed quid ſi aliquis* vbi quod vo-
lens percutere laicũ ſi percuſſit clericũ, tamen incidit in excom-
municationem, quamuis dicat * cõmunem eſſe in contrariũ. † De- * 9
clarat idẽ Clar. quod ipſe teneret opinionem Bart. & faceret mori
talẽ interficientẽ vnũ pro alio, quia licet ceſſet qualitas animi de-
liberati, nõ tamen ceſſat dolus, & ego confirmo: quia dabat operã
homicidio prohibito ex dolo: & ideo non excuſatur, ſi alium pro
alio

alio interficiat; primam partem tenerem, quando vero non habe-
bat animum interficiendi, ſed vel ſe defendebat, vel aliter licitam
rem faciebat, ſi tunc vnum pro alio interficiat, dicitur culpoſum,
non doloſum homicidium, & exemplũ de eo, qui in rixa volebat
vnum interficere, qui eum offenderat, ſi alium interficiat; tunc eſ-
ſet culpoſum homicidium, vt dicit Clar. *d.* § *.homicidium, nu.5.in fin.*
10 ita fuiſſe per Senatum iudicatum. † Item culpoſum dicitur homi-
cidium in eo, qui dormiens interfecit, ſi erat ſolitus, & non mo-
nuit. Iaſ. in *l.1.n.17.& ſeq. ff. de legib.* vbi idem in eo, qui volens in-
terficere Seium, interfecit alium præter mentem, licet de hoc ſint
opiniones, *num.* 18. item in eo, qui proiicit lapidem in aere, & in-
terfecit contra intentionem ſuam, *num.* 21. item in eo, qui volens
euitare canem, proiecit lapidem contra canem, & interfecit; quia
11 dicitur culpoſum. Iaſ. ibi *num.* 24. † Item ſi aggreſſus interficiat ag-
greſſorem etiã fugientem; quia tenetur de culpoſo, non de doloſo
* homicidio ſecundum * communem, de qua Hier. Tor. *conſ. ſuo poſt*
conſ. Ant. de Butr. n.17. Vide *Homicidiũ multiplex. Cõcl.* 141. *n.* 10. *& ſeq.*

Homicidium voluntarium quotuplex, & qualiter probetur. Concluſ. 146.

1 SIMPLEX † homicidium quatuor modis cõmittitur, neceſſitate,
caſu, culpa, dolo, de quibus Clar. in § *.homicidium, in princ.* & iſtæ
2 quatuor ſpecies faciunt dici homicidium ſimplex. † Deliberatum
pariter quatuor modis cõmittitur; primo ex propoſito abſq; alia
qualitate, ſecundo ex inſidiis; tertio proditorie; quarto per aſſaſſi-
3 niũ, Clar. *d.* § *.homicidiũ, n.7.& ſeq.* † Propriis manibus quis interfi-
cit, aliquãdo p aliũ; quia mandat alteri, aliquando p modũ auxilii,
item ſeipſum interficiens, dans poculũ amatoriũ, vel aliquid mor-
tiferum ad comedendum, vel bibendũ; item dirigens aliquem ad
locũ, in quo interficiatur, vel falſum teſtimoniũ dicens, per q aliquis
quis interimitur. Clar. *d.* § *.homicidiũ, n.12. v. pluribus autẽ. cum ſeq.* vbi
4 late. Vide, *Veneficus qua pœna puniatur. Concl.* 69. † Iudex qui innocẽ-
tem cõdemnauit, dicitur homicida, & punitur de homicidio. Clar.
d. § *.homicidiũ, n.15. ver. itẽ iudex.* & itẽ ſi dedit iudex operã, quod fal-
ſo aliquid reus confiteatur, per quod innocens fuit ad mortem
damnatus; item, ſi excedat modũ torquẽdi, reuſq; moriatur, vt ibi.
5 † Medicus ſi malũ medicamentũ adhibeat, & ſcienter, infirmuſq;
moriatur, tenetur de homicidio; ſi vero nõ animo interficiẽdi, ſed
imperitia: tũc pœna extraordinaria tenetur. Clar. in *d.* § *.homicidiũ.*
n.17. v. itẽ medicus. vbi quod ſemper teneatur ad damna, & intereſ-
6 ſe, vide eũ, vbi ponit plura exempla. † Et nihil intereſt, an quis oc-
cidat, an mortis cauſam præbeat. *l. nihil intereſt. ff. ad l. Cornel. de ſic.*
7 † Doloſum homicidiũ dicitur, qñ quis animo interficiendi cõmit-
tit, & dicitur ſimplex homicidiũ, qñ fit in rixa, vel incontinenti ca-
lore iracundiæ, & non deliberate poſt rixã, vel inimicitiã, aut iniu-
8 riã. Clar. *d.* § *.homicidiũ, n.6. ver. doloſum.* † Extende; quia doloſus di-
citur etiam qñ quis volens ex dolo vnũ interficere aliũ interfecit.
9 Clar. *d.* § *.homicidiũ. n.5. ver. ſed certe.* † Animus occidẽdi deprehẽdi-
tur ex genere armorũ, ex quibus inferũtur vulnera, apoſt. ad Alex.
10 *conſ.5.n.2. in ver. occidẽdi, lib.1.* † Operatur animus: quia de iure com-
muni tenetur de homicidio, licet nõ ſequatur. *l. ſi quis cũ telo. C. ad l.*
Cor. de ſic. Alex. *conſ.15.n.2. lib.1.* Vide cõcluſionem proxime ſequẽ-
11 tem *n.* 7. † Extende: quia idẽ eſt etiã in caſu ſtatuti, quando plures
ſimul deliberate iuerunt ad faciendũ homicidium: quia ſi vnus ſo-
lus interficiat, omnes tenentur de homicidio, ſi conſtat quod eo
animo iuerunt, alias ſecus. Apoſtill. ad Alex. in *d. conſ.15.n.4. verſic. ſi*
12 *plures lib.1.* † Contrarium Alex. *d. conſ.15. nu. 4. lib.1.* vbi apoſtill. dat
concord. in *ver. ſi plures*, & Alex. dicit communem * opinionem.
13 † Declara: quia dolo cõmiſſum præſumitur homicidiũ, niſi con-
trariũ doceatur: quia eo ipſo, quod aliũ quis interficit, ius præſu-
mit, quod ex dolo faciat, niſi contrariũ probetur, Bart. *conſ.42. Sta-*
tuto ciuitatis, in princ. lib.2. Alex. *conſ.77. Viſis n.8. lib.3.* vbi, quod natu-
14 raliter ineſt dolus in homicidio. † Reſtringe, niſi quis inſultatus,
& inſecutus ab inſultante cũ armis interficiat inſultantem, plene
15 Ang. Aretin. *conſ.85. Quoniã, in princ.* † Qualificatũ dicitur homici-
dium, qñ fit animo deliberato, vel ex inſidiis, vel proditorie, aut p
aſſaſſiniũ. Clar. *d.* § *.homicidium, n.7. ver. deliberatum*, & ſcias; quia in
multis locis, prout Mediolani, nunquã fit gratia de homicidio de-
16 liberato. Clar. *d.* § *.n.8.* † Deliberatũ igitur dicitur homicidiũ, & ex
propoſito, qñ quis aggreditur alium, præuia animi deliberatione
ex interuallo præcedente, & illũ interficit. Clar. *d.* § *.homicidiũ. n.* 8.
17 *ver. ex propoſito.* † Extende: quia etiã dicitur deliberatũ homicidiũ,
quando quis obuiauit inimico ſuo, & ira cõmotus eum interfecit,
ſi antea deliberaſſet illum interficere, & armatus inceſſiſſet eo a-
18 nimo. Clar. *d.* § *.homicidium, n.8. ver. ex propoſito.* † Contrarium tenet
Caſon. *praxi fol.13.n.8.* quod niſi induſtria, & inſidiæ interceſſerint,
* 19 non dicitur deliberatũ, & dicit omnes ita * tenere. † Declara, quia
ad hoc, vt homicidiũ dicatur animo deliberato, neceſſe eſt, quod
animus deliberatus occidendi interueniat, videlicet poſt ſedatam
iram, rixã, vel offenſam; quia multum intereſt, quod homicidium
ſit voluntarium, vt quia quis omnino voluerit interficere, an vero
deliberatum, quia voluntarium dicitur, quod fit in rixa, vel ſtatim
poſt rixã, dum durat calor iracundiæ; deliberatum vero, quod fit
ex interuallo ex deliberato animo, vt dicitur, *à ſangue freddo*, id eſt,
ſanguine frigido. & niſi iſta qualitas intercedat, non poteſt dici deli-
beratũ, ita declarat plene Clar. in § *.homicidium, n.8. ver. ex propoſito.*
† Et iſta qualitas deliberati animi coniecturis probatur ex cõgre- 20
gatione armatorum, ex qualitate armorum, ex vulnere in loco le-
thali, ex vulnerũ multitudine, prout etiam iſtæ qualitates arguunt
animum occidendi, ſed vt arguant animũ deliberatum occidendi,
eſt neceſſe, quod ceſſet ira, & calor iracundiæ rixalis, eo quod non
ſint facta iſta incõtinenti. ita Clar. *d.* § *.homicidiũ. n.8.* vbi late. † Ex- 21
tende: quia cõiecturæ animi deliberati ſunt multæ, de quibus plu-
res Doctores paſſim loquuntur, Mantua allegatur ponere multas
conſ.152.& conſ.236.& conſ.294.n.5.& ſeq.& conſ.314.n.7. lib.1.& conſ.
173. lib.2. cũ aliis, quos allegat idẽ Clar. § *.homicidium, n.8. ver. punctus*
eſt. † Ex inſidiis dicitur cõmitti homicidium, quando aliquis ex- 22
pectat aliũ, poſitus in loco, qui ab illo veriſimiliter præuideri non
poterat, animo ipſum interficiendi, & ipſum ſic venientem ex im-
prouiſo interficit. Clar. *d.* § *.homicidium, n.9. ver. ex inſidiis*, & iſte ho-
micida, ſi confugiat ad eccleſiam, non gaudet immunitate, ſecun-
dum Clar. vbi ſupra. † Proditorie vero dicitur committi homici- 23
dium, quando aliquis nulla præcedente inimicitia, aliũ interficit,
puta ſocius itineris, vel in mẽſa, vel ſtans ſimul ſub fiducia & ami-
citia, vnus aliũ interficit, quia dicitur proditorie interficere, ſecũ-
dum cõmunem, * de qua Clar. *d.* § *.homicidiũ, n.10. ver. proditorie vero,* *
vbi, quod talis proditor non gaudeat immunitate Eccleſiæ. † Per 24
aſſaſſinium dicitur committi homicidium, quando interuenit pe-
cunia. Vide ſupr. in *ver. Aſſaßinium quid ſit, vel aſſaßinus. Concluſ.* 531.

Homicida quis dicatur, & de multiplicibus homicidis & pœnis eorum. Concluſ. 147.

HOMICIDA † formalis, & cauſalis dicitur ille, qui proprio ani- 1
mo, & propriis manibus aliquẽ occidit, & iſte eſt propriiſſi-
me loquẽdo verus homicida, Bald. *conſ.52. Caſus talis eſt, ſtatuto Ciui-*
tatis, in pr. ver. quidam vero eſt. lib.1. & duplicatur *lib.5. conſ.384.* † Ex- 2
tende; quia formalis, & nõ cauſalis homicida dicitur furioſus, in-
fans, vel alius nõ capax doli, qui aliũ occidit. Bald. *conſ.52. circa med.*
ver. 3. modo, lib.1.& conſ.384. lib.5. † Cauſalis, & nõ formalis homici- 3
da dicitur mandans fieri homicidiũ, cuius mandato ipſum homi-
cidium fuit cõmiſſum, Bald. *conſ.52. in pr. lib.1.* vbi quod nõ eſt vere
& proprie homicida ſecundũ ſubtilitatem verborũ, ſed ſecundum
effectum iuris & facti, eſt pluſquã homicida; quia peccat in ſe & in
aliũ, quem corrumpit, & duplicatur *lib.5. conſ.384.* Vide, *Mandatum*
ad homicidium, vel delictum faciẽdum ex quibus probetur, vel nõ. Concl. 34.
Amplia, † quia mandans fieri homicidiũ, licet ipſe vere nõ faciat, 4
tamen dicitur princeps delicti; quia eſt cauſa cauſati, & eſt vere, &
proprie homicida. Bald. *d. conſ.52. in pr. lib.1.& conſ.384. lib.5.* † Imo 5
etiã conſulens, quia licet diſtingui ſoleat, an is cui conſiliũ datur e-
rat alias facturus, vel non, tamen in atrocioribus nõ diſtinguitur,
ſed punitur mãdans, & cõſulens, prout is, qui fecit, Marſ. *ſing.* 665.
Niſi me mea memoria. † Amplia; quia veneficus mittens & pparans 6
venenũ, & mittens ad interficiendum, puniri debet pœna mortis.
Bald. *conſ.211. Iſtud maleficium. lib.4.* Vide, *Veneficus qua pœna teneatur.*
Concl. 69. † Amplia, & adde; quia ſecundũ legem Cor. de ſicariis ite 7
punitur de homicidio, qui homicidium nõ cõmiſit, qui ad actum
proximum deuenit, puta quia percuſſit cũ telo, vel animo interfi-
ciendi aggreſſum fuit, ſicut ſi homicidium cõmiſiſſet, *l. is, qui cum*
telo. C. ad l. Corn. de ſic. & iſtud de iure cõmuni procedit, vt dicit Alex.
conſ.15. Viſo proceſſu. n.2. lib.1.& conſ.146.n.2. lib.2. & eſt tex. in *c. ſicut*
dignum. § *.illi autẽ de hom.* Alex. *conſ.140. Videtur in caſu, in princ. lib.2.*
† Contrarium ſeruatur de cõſuetudine; quia ille tex. nõ eſt in vſu.
Bald. *conſ.361. Quidã rumor, in fi. lib 1.& conſ.356. Statuto Placẽtia. ver.*
in cõtrarium. lib.1. Ang. *conſ.14. Nos Carol. n.3. ver. de ſecundo.* Alex. *conſ.*
15.n.2 lib.1. qui dicit nõ ſufficere animum occidẽdi, & plenius *conſ.*
140. Videtur in caſu n.2. ver ſed præmißis. lib.2. vbi quod de cõſuetudi-
ne, & ſecundum ſtatuta Italiæ nõ punitur animus occidendi, etiãſi
deuenit ad actũ proximũ, pœna ordinaria, ſequitur Dec. *conſ.234.*
Vide, *Conatus non punitur, niſi ſequatur effectus. Concl.* 544. † Declarat
Alex. *conſ.140.n.5. ver. nõ obſtat etiã. lib.2.* quod tex. ciuilis punit illũ,
qui habuit animum occidendi; ſi ſequutum eſt homicidiũ quoad
forũ pœnitentiæ, in foro autẽ fori, ſecus eſt; quia is, qui nõ habuit
animum occidẽdi, nõ punitur pœna ordinaria, & *nu.2.* dicit, quod
ſecundum ſtatuta & conſuetudinem Italiæ animus nõ punitur, vt
in con-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

10 in contrario. † Extende cõtrarium, vt procedat, quod quis nõ te-
neatur de homicidio in rixa, licet vulnerauerit, quando apparet,
quis intulerit vulnus lethale, ſed ſolum tenetur de vulnere, de iure
11 cõmuni. Bald. *d. conſ. 361. per tot. lib. 1. & conſ. 399. eod. lib.* † Extende, vt
procedat maxime in pœnis ſtatuti; quia nunquã habent locũ, niſi
cum effectu ſit cõmiſſum homicidium. Bart. *d. l. is, qui cum telo. C. ad
l. Cor. de ſicar.* & ita ſeruari inquit Bald. *d. conſ. 361. in fi. lib. 1.* Alex. *conſ.
12 15. n. 15. n. 2. lib. 1.* † Declara, vt per apoſt. ad *d. conſ. Alex. 15. lib. 1. ver ſta-
13 tutorum.* vbi pulchre diſtinguit. † Reſtringe, cõtrarium vt nõ pro-
cedat in aſſaſſinio, propter immanitatem criminis; quia ſi deuenit
ad actũ, quia iuit cum telo paratus, punitur pœna mortis. Ang. de
14 Peruſ. *conſ. 14. Nos Nicolaus. n. 3. ver. præterea ſi diligẽter, vſq; in fi.* † Idem
in eo, qui dedit venenũ, quia licet recipiens euomuerit, tamẽ quia
nõ ſtetit p dantẽ, punitur pœna homicidii, apoſt. ad Alex. in *d. conſ.
15. in ver. ſtatut. lib. 1.* Vide, *Pœna veneficorum qualis, & quando habeat lo-
15 cum, vel nõ. Concl. 229.* † Reſtringe, qñ ex circumſtantiis aggrauan-
tib. aliter eſſet dicendũ, puta ſi homicida non receſſit, niſi poſtquã
habuit vulneratũ pro mortuo, qui tñ vixit, apoſt. ad Alex. *d. conſ. 15.
in ver. ſtatut. lib. 1.* Vide, *Pœna mortis ob delictum nõ conſummatum quãdo
16 imponatur, vel nõ. Concl. 227.* † Amplia, quia talis homicida mandans
fieri homicidiũ debet puniri pœna ſtatuti punientis homicidã ex
iuris effectu, & ſubtilitate. Bald. *d. cõſ. 52. lib. 1 per tot.* maxime *in fi. &
cõſ. 184. lib. 5.* Vide, *Statutũ circa homicidas puniẽdos nõ habet locum mul-
17 tis caſib. Concl. 566.* † Declara; quia ſtatutũ mandans nõ poſſe aliquẽ
puniri, niſi pro delictis à ſtatuto expreſſis, ſi extat aliud ſtatutum
mandans, quod faciens homicidiũ puniatur pœna mortis, nõ ha-
bet locũ in mandante; quia non eſt homicida, niſi interpretatiue.
18 Bald. *conſ. 385. Statuto ciuitatis. lib. 5.* & duplicatur *lib. 1. conſ. 52.* † Li-
mita; quia homicida nõ dicitur, neq; pœna ſtatuti habet locũ con-
tra eũ, qui percuſſit mulierem prægnantẽ, quæ fecit abortũ, quia
ſtatutũ puniens homicidas nõ habet locũ in nõ natis. Signor. *cõſ. 1.
19 Statuto ciuitatis, per tot.* maxime in *fi. ver. ad ſolutionẽ.* † Extẽde, vt pro-
cedat limitatio etiã de iure cõmuni, qñ mulier non erat prægnans
per 40. dies, quia tunc partus adhuc nõ eſt formatus, Sign. *d. conſ. 1.
20 circa fi. ver. ſecundo caſu.* † Extende ampliationẽ, vt nõ teneatur per-
cutiens prægnantem de occiſo, ſi non apparebat prægnans, licet
21 eſſet etiam poſt 40. dies. Sign. *d. conſ 1. in fin. ver. tertio caſu.* † Si vero
apparebat prægnans, tunc attẽduntur cõiecturæ, & aliæ præſum-
ptiones, an animo interficiendi partum, vel non percuſſerit. Sign.
22 *d. conſ. 1. in fi. ver. ſecundo caſu, videlicet.* † Et quod minori pœna punia-
tur interficiens partũ non editum, licet animatum; quam partum
23 editum, tenet Oſaſc. *deciſ. Pedem. 60. n. 7. & ſeq.* † Reſtringe limita-
tionem; quia tenetur de homicidio de iure communi percutiens
mulierẽ prægnantem poſt 40. dies prægnationis, ſi animo interfi-
ciendi partum percuſſit. Sign. *d. conſ. 1. in fi. v. ſecundo caſu aut conſtat.*
Vide, *Statutum circa homicidas puniẽdos qualiter intelligatur. Cõcl. 565.*

Homicidii pœna quotuplex, & quæ ſit. Concl. 148.

1 PRIMA † pœna homicidæ eſt pœna vltimi ſupplicii. *l. 1. ff. de ſicar.*
Ang. de Peruſ. *conſ. 14. Nos Carolus. in princ.* vbi quod de iure anti-
quo erat deportatio cum confiſcatione bonorum, & iſta eſt com-
* munis * opinio, ꝙ hodie eſt pœna mortis, licet alias eſſet ſolũ pœ-
na legis Corneliæ, videlicet in homine nobili deportatio cũ cõfi-
* ſcatione bonorũ. Iul. Clar. *§. homic. n. 18. ver. ſed quæro,* vbi dicit * cõ-
2 munem, Alex. *conſ. 119. Viſo proceſ. in pr. lib. 7.* † Extẽde, quia procedit
hæc pœna mortis indiſtincte, tam contra nobilem, q̃ ignobilem,
3 Clar. *d. § homicid. n. 18. in fi.* † Reſtringe in decurionib. & aliis hone-
ſtiorib. quia deportantur, non autẽ morti traduntur, niſi acclama-
4 tionib. populi ita fieri ſit neceſſe. Ang. *d. cõſ. 14. in pr.* † Reſtringe de
iure Canonico, quia laicus ꝓ homicidio excõmunicatur, clericus
deponitur & priuatur beneficiis, non tñ ipſo iure, ſecundũ cõmu-
* nem * Clar. *§. homic. n. 20. & ſeq.* vbi limitat, niſi eſſet deliberato ani-
5 mo cõmiſſum. † Et quod Clericus nõ ſit ipſo iure priuatus ob ho-
micidiũ ſimplex, ſed debeat priuari; ſecus ſi eſſet qualificatũ. Clar.
* plenius *§. fi. q. 73. n. 7. in fin.* vbi dicit * cõmunem; dicit tamen ibi in
fi. quod ſi fiat priuatio, tenetur reſtituere fructus à die delicti, ſiue
extẽt, ſiue nõ, licet habere debeat alimẽta. Vide *Homicida in quibus
6 reddatur inhabilis. Concl. 150. & Concl. prox. ſeq.* † Homicidiũ crimen
7 eſt atrociſſimũ. Ang. *conſ. 217. n. 6. in fi. ver. iis autẽ nõ obſtant.* † Decla-
ra, quia doloſum homicidiũ debet eſſe, vt ſit locus pœnæ ordina-
riæ mortis naturalis, ita Caſtr. *conſ. 277. In cauſa incarceratorum, in
pr. lib. 2.* vbi apoſt. citat Alex. *conſ. 138. col. 1. lib. 2.* vbi, ꝙ eſt de iure cõ-
8 muni, & idẽ dicit Alex. *cõſ. 119. Viſo proceſſu. n. 13. ver. reſtat. lib. 7.* † Ex-
tende, vt idẽ ſit, etiam ſi pœna homicidii imponatur de iure muni-
cipali, & ſic ex forma ſtatuti homicida puniri debeat pœna mortis
naturalis; quia debet intelligi, qñ homicidiũ dolo fuit cõmiſſum,
ſecus ſi culpa etiam lata, ita Caſtr. *d. conſ. 277. in princ. ver. præmitten-
da ſunt, lib. 2.* vbi reddit rationem, quia ſtatutum recipit paſſiuam
interpretationem à iure cõmuni, vbi dicit hanc eſſe opinionem
Bart. quam multi non intelligunt, & loquitur in ſtatuto Mantua-
no, & idem tenet Alex. *d. conſ. 119. n. 13. ver. reſtat. lib. 7.* † Imo etiam ſi 9
non imponatur pœna mortis naturalis, ſed alia pœna corporalis
pro homicidio per ſtatutum, licet de dolo nõ faciat mentionem,
tamen debet intelligi de homicidio doloſo. Caſtr. *d. conſ. 277. circa
pr. v. ex cuius verbis. lib. 2.* † Declara; quia licet aliqui tenuerint, quod 10
ſtatutũ mandans ſimpliciter homicidam puniri pœna mortis, de-
beat ſimpliciter intelligi de quocunq; homicidio; quia in ſtatutis
inſpicitur factũ, non animus, & adducunt Bart. in *l. 1. § diuus. & in l.
fin. circa med. ff. ad l. Corn. de ſicar.* tamen dicit Caſtr. *d. conſ. 277. circa pr.
ver. ex cuius verbis. lib. 2.* quod errant, & more Iudæorum, verbis, &
nõ ſenſui inhærent, alias homicida caſualis puniretur pœna mor-
tis, & verba Bart. quod in pœnis ſtatutariis non inſpicitur animus,
ſed factũ, debent ita intelligi, quod ſolus animus nõ ſequuto facto
nõ punitur. † Imo Alex. *d. conſ. 119. Viſo proceſſu. n. 13. ver. reſtat. lib. 7.* 11
dicit, quod ſtatutũ in tantum recipit interpretationem paſſiuam à
iure cõmuni, vt pœna homicidii intelligatur cũ dolo, ſicut de iure
cõmuni, vt procedat, etiam ſi ſtatutũ reddatur eluſorium, & nihil
operetur, quia ſine dolo habet locũ. † Amplia; quia nõ valet ſtatu- 12
tũ, quod pro homicidio imponatur pœna pecuniaria, * cõmunem *
& magis communem dicit Clar. *§. homicidium. n. 19. ver. ſed nunquid
valet.* Clar. in *§. fi. quæſt. 32. n. 7. in fi.* & relatiue, *q. 58. n. 17. in fi.* † Con- 13
trariũ, quod valeat. Alber. in *2. par. ſtatuti. q. 22.* vbi, quod totus mũ-
dus hanc ſeruat, & etiã * commun. dicit Clar. *d. § homicidium, n. 19.* *
† Declarat idẽ Clar. hodie nõ valere, & dicit quod ſi valeret, ꝙ fo- 14
renſem interficiens, prout Peruſii, puniatur pœna pecuniaria; nõ
tñ ſequitur, ꝙ ſi alibi Peruſinus interficiatur, occiſor teneatur ſo-
lum pœna pecuniaria, licet tale ius reddi debeat, in *d. § homicidium.
n. 19.* † Secunda pœna eſt, quia priuatur ſucceſſione eius, quẽ in- 15
terfecit, ſiue ſucceſſio ſit ex teſtamẽto, ſiue ab inteſtato; quia bene
ſuccedit, ſed fiſcus aufert ab eo, * cõmunem dicit Clar. *d. § homici- *
dium. n. 22. ver. punitur etiã,* Butr. *conſ. 63. in pr.* † Extẽde, vt procedat, 16
etiam ſi occiſor habeat filios; quia nõ ſuccedunt, ſed fiſcus, ſecun-
dũ magis * comm. alias daretur occaſio delinquẽdi. Clar. *d. § homi- *
cidium. n. 22. v. ſed pone.* † Extẽde in marito interficiente vxorẽ; quia 17
ſecundum * cõmunem, ſi ex pacto lucratur dotẽ, illud lucrũ pdit, *
& defertur hæredibus vxoris, ſi ex forma ſtatuti, fiſcus lucratur, ita
Clar. *d. § homicidium, n. 22. v. ſed quid ſi maritus,* vbi tñ reprobat hanc
diſtinctionẽ, & ꝙ ſemper hæredibus vxoris defertur. † Extende in 18
fratre interficiente fratrem; quia fiſcus præfertur filiis occidentis.
Clar. *§. homicidium. n. 22.* Tertia † pœna eſt; quia homicida tenetur 19
ẽt ad intereſſe animæ occiſi, videlicet ad faciendũ eleemoſynas ꝓ
orationibus fiendis; itẽ ad mercedes, & expenſas Medici, & medi-
cinarum; item ad operas perditas, ſecundum * communem. Rol. *
conſ. 39. per tot. lib. 2. Iul. Clar. *d. § homicidium. n. 23. v. tenetur.* licet di-
cat male obſeruari; quia fiſcus rapit omnia. † Declara tamen; quia 20
nõ debentur iſta ab eo, qui laceſſitus interfecit, vel iuſtam cauſam
habuit, & in caſibus, in quibus debẽtur, ſemper intelligitur quoad
perſonas, quæ alimentari debebant, nõ quoad alios. Crau. *conſ. 119.
n. 5. & ſeq.* vbi late, quæ debeãtur, & quibus, vbi ponit caſus plures,
quibus non debentur damna operarũ. Et † maxime is, qui dedit 21
cauſam rixæ, & homicidio, nõ petit damna. Crauet. *d. conſ. 119. in fi.*

Homicidium in rixa commiſſum qua pœna puniatur. Concluſ. 149.

HOMICIDIVM † ſi eſt commiſſum in rixa, & conſtat quis intu- 1
lerit primum vulnus lethale, ille ſolus tenetur de homicidio,
& non alii, licet vulnera plura illata fuerint; quia pecuniaria, vel
extraordinaria pœna alii puniri poſſunt. Bald. *conſ. 399. Præſuppoſito
quod in ciuitate, lib. 1. & conſ. 361. Quidam rumor, per tot. lib. 1.* vbi dicit
hanc veriorẽ, & recitat varias * opiniones, & *conſ. 492. per tot. lib. 1.* *
incipit, *Dicitur quod certi,* & idem cõſulentes tenent, Salyc. Gaſpar.
Cald. & Anchar. inter conſ. Anch. *conſil. 216. Nos Bartholomæus.* ple-
ne Menoch. *caſ. 362. in pri.* vbi, quod alii tenentur de vulnere. Alex.
conſ. 2. Viſo proceſſu, n. 2. & ſeq. ver. videndum eſt, lib. 7. † Et idem in ho- 2
micidio facto in inſultu, vel in proiectione lapidis ex domo, in
qua eſſent plures, Carrer. in *prax. fol. 213. § 13. per tot.* vbi, quod ho-
micida incertus de certis punitur extra ordinem, ſed incertus de
incertis non punitur aliquo modo. † Extende hoc maxime pro- 3
cedere, cum vulnus eius, qui non tenetur de homicidio, eſt in
loco non mortali, puta in pede, vel brachio. Bald. *d. conſ. 361. circa fi.
ver. alii dicunt, lib. 1.* † Extende in caſu contrario, ſi primi vulneran- 4
tes nõ intulerunt mortalia; quia nõ tenẽtur de homicidio, ſed qui
poſtea lethaliter vulnerauerũt, Bolog. in *addit. ad cõſ. Io. de Anan. 59.
n. 10.* vbi diſtinguit multos caſus. † Amplia, vt procedat maxime 5
in pœnis

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

in pœnis ſtatuti;quia requiritur factũ,& nõ ſufficit animus in pœ-
nis ſtatutariis.Bald.*conſ.361.ver.præterea,in fin.*vbi quod ita ſeruatur
6 *lib.*1.Alex.*conſ.*15.*n.*2.*lib.*1.† Extende,quia pœna ſtatuti nõ tenetur
quis de homicidio, ſi dato pugno percuſſus cecidit in terram, &
colliſo capite ſuper petrã moritur; quia tunc non tenetur ad pœ-
nam homicidii ex ſtatuto impoſitam. Aret.*conſ.*126.*viſa conſulta-*
7 *tione,& ſtatutis,n.*9.† Declara extenſionem, vt non procedat, niſi
quando ageretur de pœna ſtatuti, & conſtaret, quod non animo
interficiendi facta fuerit percuſſio,alias eſſet aperta via impunita-
tis, apoſt. ad Alex.*d.conſ.*15.*in ver.ſtatutorum. lib.* 1. qui irridet Italis
8 inhærentibus cortici verborum nimis.† Reſtringe;quia ſi conſtat
de animo præparato, vt quia plures acceſſerunt ad faciendũ ho-
micidium,licet vnus ſolus interficiat,omnes tenentur de homici-
dio, etiã in caſu ſtatuti; ſecus ſi non conſtat de animo, ita apoſt. ad
9 Alex.*conſ.*15.*n.*4.*in ver.ſi plures,lib.*1.† Contrariũ tenet Alex.*d.conſ.*
10 15.*n.*4.*lib.*1. vbi apoſtil.in *ver.ſi plures,* dat concord.† Amplia; quia
non punitur vltimo ſupplicio homicidiũ in rixa, neq; confiſcan-
11 tur bona,ita Plot.*conſ.*52.*n.*31.*& ſeq.*† Amplia,vt idẽ ſit in homici-
dio à pluribus commiſſo per inſultum factum à pluribus in vnũ,
quia qui vulnerarunt leuiter, & nõ mortaliter, nõ tenẽtur de ho-
micidio,ſed pœna extraordinaria ſunt puniendi;quia dicitur com-
miſſum homicidium potius inaduertenter per inſultum, q̃ præ-
meditate, Bald.*conſ.*492.*dicitur, ꝙ certi,lib.*1. Anchar.*d.conſ.*216.*per*
12 *tot.*† Amplia;quia ſi eſt cõmiſſum homicidium à pluribus,& occi-
ſus habet plura vulnera, nec cõſtat,quis intulerit mortem,omnes
tenentur pœna extraordinaria de quaſi homicidio,non autem te-
nentur proprie de homicidio. Dyn.*d.conſ.*41.*n.*2.& hanc commu-
* nem * dicit Alex.*conſ.*15.*Viſo proceſſ.n.*4.*lib.*1. Anchar.*d.conſ.*216.*per*
tot. vbi, ꝙ omnes Doct.legentes Bononiæ ita tenent.Clar.*d.§.ho-*
* *micidiũ.n.*37.*ver.alia etiam,*vbi dicit*communem,allegat Roland.
* *conſ.*63.*n.*10.*lib.*2.atteſtantẽ de*cõmuni, pleniſſ.Alex.*conſ.*14.*Pon-*
*deratis.n.*7.*& ſeq.ver.non obſtant etiã.lib.*3.vbi tollit omnia contraria,
& tuetur conſilia Dyni,quia tunc puniuntur omnes,quod omnes
13 vulnerarunt.† Contrariũ,quod omnes ſint abſoluendi,ne inno-
cens pro nocente cõdemnetur. Anchar.*conſ.*216.*n.*3. Alex.*conſ.*15.
*lib.*1.*& cõſ.*14.*lib.*3.*& cõſ.*2.*in pr.lib.*7. Feli.in *c.ſignificaſti.il* 2.*n.*6.7.*de*
homicid. Marſ.in *l.ſi in rixa.n.*5.*ff.ad l.Cornel.de ſicar.& in rub.C.de prob.*
☞ *n.*418. Gramm.*deciſ.*42.*n.*5.*& ſeq.*Boſſ.*de homicid.n.*26.*& ſeq.* Vide,
*Abſoluere in dubio nocentẽ melius eſt,quã condemnare innocẽtem.Concl.*41.
14 † Et ſi ſunt abſoluendi à delicto fauore innocentiæ, ergo eadẽ ra-
15 tione à tortura debent eſſe immunes. Marſ.*ſing.*217.*Ter,vel quater.*
16 Reprobat † apoſt.ad Alex.*d.cõſ.*14.*n.*8.*lib.*3.*in ver.abſolui.*† Reſtrin-
ge, quia auctor rixæ tenetur de omni homicidio ſequuto, etiam ſi
inferatur ab aduerſariis in pſona adhærentis principali rixæ.*l.quo-*
niã multa.C.ad l.Cornel.de vi publ. & ita p illũ tex. Rol.à Vall.*conſ.*63.
*n.*3.*lib.*2.& plura de auctore vide Moron. *de pace q.*122.123. Boſſ.*de*
*homic.n.*25.*ver.rixa vero.*plene Menoch.*caſu* 362.*n.*23.*v.octauus caſus,*
vbi authorẽ ꝑ homicidio in rixa puniri,ſi ignoratur à quo, pleniſſ.
Marſ.*ſing.*403.*Superioribus,*vbi ſumme notandũ,& plures adducit.
17 Contrariũ † tamen dicit ſeruari Clar. *d.§.homicidiũ.n.*39. vbi quod
ex homicidio in rixa nullus punitur pœna mortis, niſi conſtet, ꝙ
18 animo deliberato fecerit.† Declara,quia auctor rixę,& principalis
tenetur de homicidio, licet ignoretur quis vulnerauerit. Marſil.
19 *ſing.*403.*Superioribus,*vbi dicit ſumẽ notandũ,& infinitos citat.† Si
vero nõ conſtat,quis fuerit principalis,non poteſt procedi contra
auxiliantes ad cõdemnationem. Alex.*conſ.*14.*n.*7.*ver.& ſubdunt ipſi*
*lib.*3.*& conſ.*2.*n.*4.*ver. & ſubdit etiam.lib.*7.vbi allegat conſ.Anch.&
20 Salyc.& Cald. & alios.† Declarat Roland. *d.conſ.*63.*n.*17.*& ſeq.* ꝙ
21 tenetur,quando aderat propoſitum occidendi,alias ſecus.† Con-
trarium,quod imo teneantur omnes de homicidio.*l.item Mela.§.ſi*
plures.l.ita vulneratus.§.idemq; eſt.ff.ad l.Aquil. ita arguit Alex.*conſ.*15.
*Viſo proceſſu,in pri.lib.*1. & plenius *col.*2.*ver.ſubdit.etiã.* vbi quod præ-
22 ſumũtur ſimul vulneraſſe.Marſ.*ſing.*217.† Et in contrariũ facit *l.ſi*
vero. §.ꝙ ſi ex mediano.ff.de iis qui deiec.vel effud.cum ll.ſeqq. vbi quod ſi
quid proiectũ eſt ex loco ſuperiori,vbi plures ſunt, omnes tenen-
23 tur.† Declara, quia ſi agitur ciuiliter de pœna parti applicãda, in-
certitudo operatur,ꝙ pœna nõ debeatur,ſi agatur de pœna pro fi-
ſco, ſiquidem eſt corporalis,nullus punitur,ſi pecuniaria, omnes
24 puniũtur.& ita Clar.in *§.fi.q.*47.*n.*10.*v.ſed hic quæro.*† Declara,quia
* quãdo agitur ad pœnã criminalẽ, & homicidii, cõmunis * eſt, ꝙ
ſi nõ conſtet,quis intulerit vulnus lethale,neq; conſtat,ꝙ omnes
animo deliberato occidendi acceſſerint, quod pœna ordinaria nõ
eſt imponẽda,maxime in pœnis ſtatuti, ſecus ſi ageretur ciuiliter,
vel conſtaret,quod omnes animo occidendi acceſſerunt:ita Alex.
*d.conſ.*15.*n.*4.*lib.*1. & etiã declarat ibi apoſt.in *ver.ſi plures.*& d.conſ.
Alex.exornat pulchre, Aurelius de Mutina inter conſ. Alex.*lib.*4.
25 *conſ.*46.† Declara,quia gl.in *l.ſi in rixa.ff.ad l.Cornel.de ſicar.* quæ di-

cit omnes teneri,licet nõ cõſtet,cuius ictu obierit,intelligitur cõ-
muniter,* ꝙ omnes teneãtur pœna pecuniaria,ita Anch.*conſ.*216. *
*n.*6.Clar.*d.§.homicidiũ.n.*37.vbi de*cõmuni.† Declara,vt p Rom. * 26
*conſ.*401.*Eo præſuppoſito.circa fi.ver.nec obſtat.* vbi ſi conſtat de initio,
quia omnes percuſſerunt, licet nõ conſtet de fine, videlicet cuius
ictu mortuus ſit,omnes tenentur, ſed ſi nõ conſtat,neq; de initio,
quis percuſſerit,neq; de fine,fieri debet abſolutio,& tollit *l.ſi vero.*
§.ꝙ ſi ex mediano.ff.de iis qui deiec.vel effud. quia loquitur in quaſi ma-
leficio, quod facilius committitur, q̃ maleficium.† Limita, quia 27
is,qui intulit vulnus etiã non lethale vulnerato lethaliter,tenetur
de occiſo.Bart.in *l.ſi in rixa.ff.de ſicar.n.*10.Alex.*d.cõſ.*15.*n.*1.*lib.*1.vbi
Bart. intelligit, qñ agitur ciuiliter, & l.Aquilia, ſecus ſi criminali-
ter, vide etiã Menoch.*de arbit.caſ.*362.*in* 3.*&* 6.*caſu,* quia procedit,
qñ animo occidẽdi.† Extẽde,quia imo illi,qui nõ lethalia vulnera 28
intulerunt, ante vulnus lethale poſſunt puniri, tanquã præſtantes
auxiliũ ad homicidiũ. Alex.*d.conſ.*15.*n.*1.*ver.fortius.lib.*1.vbi dicit,ꝙ
eadem eſt pœna cũ homicidio.† Declara,quando à principio,non 29
autẽ caſu interuenerunt,quia vt ſocii ſint,& teneantur,oportet,ꝙ
cõmunicato cõſilio à principio acceſſerint,alias ſecus.Anch.*d.cõſ.*
216.*n.*9.& ita etiã declarat Menoch.*caſ.*362.*in* 3.*caſu.*† Extẽde,quia 30
etiã ſi mortuus habet plura vulnera,& vnũ ſit lethale,& non con-
ſtat,quis p̃dictũ vulnus lethale intulerit,p̃ſumuntur omnes ſimul
vulneraſſe,& oẽs tenẽtur de homicidio.Alex.*d.cõſ.*15.*colu.*2.*in pr.v.*
*ſubdit etiã.lib.*1.Marſ.*ſing.*217.† Contrariũ tenet Alex.qñ agitur cri- 31
minaliter, quia ſi nõ cõſtat, quis intulerit vulnus mortale, omnes
tenentur pœna extraordinaria, quia cõſtat de delicto, ſed nõ con-
ſtat,quis interfecerit; & hanc cõmunem* dicit Alex.*d.conſ.*15.*n.*4. *
vbi apoſt.in *v.ſi plures.lib.*1.licet hoc affirmet,niſi cõſtaret,ꝙ omnes
animo occidẽdi vulnerauerint, & iſta pœna extraordinaria debet
eſſe pecuniaria, vbi hoc probat ratione, & authoritate in *v.quinto*
moueor.& idẽ tenet Anch.*conſ.*216.*per tot.*ꝙ eſt Salyc.Cald.& Anch.
† Declarat Menoch.*d.caſ.*362.*in* 3.*&* 6.*caſu.*ſi primũ vulnus omni- 32
no lethale erit,ita quod omnino ſit moriturus,tunc alii nõ tenen-
tur, quia in cadauer delinquũt,niſi animo occidẽdi vulnus intule-
rint,vide eũ.† Declara,quia limitato, & extẽſiones procedunt qñ 33
agitur ciuiliter, ſecus ſi ad pœnã capitalem,& intelliguntur teneri
de homicidio, videlicet extra ordinem,nõ autem directe,& pœna
ordinaria, ita declarat Alex.*d.conſ.*15.*n.*4.latius *n.*8.*v.nõ obſtat.lib.*1.
& ita omnes* tenere Bononiæ dicit Anch.*conſ.*216.*n.*6.† Declara, * 34
quia de iure Ciuili, vbi agitur de pœna corporali, nullus tenetur;
de iure Canonico,vbi agitur de irregularitate,oẽs tenẽtur.Alex.*d.*
*conſ.*2.*n.*3.*lib.*7.† Declara totã hanc materiã,quia ſi homicidiũ fuit 35
in rixa, vel in inſultu nõ deliberato cõmiſſum à pluribus,& mor-
tuus habet vnicũ vulnus,& ignoratur, quis intulerit vulnꝰ,nemo
tenetur pœna ordinaria,ſed ſolũ pœna extraordinaria,& idẽ,ſi ha-
bet plura vulnera,ſed non tot vulnera,quot perſonæ erant contra
mortuũ,ita vt ignoretur, qui ſint,qui intulerunt, ex quo adſunt a-
liqui,qui ſunt innocentes,oẽs tenentur pœna extraordinaria,etiã
iſto caſu, & nullꝰ poteſt puniri pœna homicidii,ita Alex.*cõſ.*14.*Põ-*
*deratis narratis,per tot.lib.*3. vbi tollit cõtraria,& dicit,ꝙ procedunt
cõtraria,qñ omnes vulnerarũt,ſed ignoratur quis intulerit mor-
tale,vbi ꝙ ita conſuluerunt Dyn.& alii,& conſiliũ fuit cõmuniter
*receptum,ſequitur Alciat.*reg.*3.*præſump.*44.*n.*4.*& ſeq.*vbi Alex.*d.* *
*conſ.*14.*lib.*3.*n.*7.dicit,ꝙ nõ poſſunt puniri de auxilio qñ nõ conſtat
de homicida,& plenius Alex.*conſ.*15.*lib.*1.vbi allegat rationẽ;quia
ex p̃ſumptionibus nõ poteſt ſequi condemnatio in pœna ordina-
ria, vbi * dicit cõmunem, & *d.cõſ.Alex.*15. & ſubſcripſit d. Aurelius *
de Mutina,cuius eſt *cõſ.* Alex.46.*Copioſe.lib.*4.vbi imo,ꝙ neq; auxi-
liantes tenẽtur,& dicit*cõmunem,idẽ tenet Alex.*cõſ.*2.*lib.*7.*in pr.* *
vbi repetit,ꝙ conſ.Dyn.ſequuntur Salyc.& Anch.& Cald.& com-
muniter tenetur *n.*3.*&* 4.& ꝙ ita fuit obtentũ Mutinæ,& Parmæ,
& tollit Bart.& cõtrarios.hanc cõmunem*dicit Carrer.*in prax.fol.* *
111.vbi citat plurimos.Bal.in *l.itẽ Mela.§.ſi plures in* 2.*lect.ff.ad l.Aquil.*
vbi dicit ꝓcedere,qñ dubietas eſt circa factũ,ſecus ſi circa effectũ.
Clar.*d.§.homicidiũ.n.*37.*v.alia etiã,*allegat Nat.*cõſ.*240.*n.*9.& rurſus
Clar.vbi ſup.*n.*38. Vide, *Incertitudo multa operatur.Concl.*63.† Et iſto 36
caſu nõ poſſunt aliqui torqueri, ẽtſi mortuus dixerit ſe lethaliter
vulneratũ à certo; quia nõ facit indiciũ ad torturã, ſed bene cre-
ditur mortuo ad excuſandũ, ita Alex.*d.conſ.*14.*in pr.lib.*3.& ſequitur
Alciat.*d.reg.*3.*præſ.*44.*n.*4.*& ſeq.*† Si vero tot ſunt vulnera, vel plu- 37
ra; q̃ homines rixæ, tunc quia oẽs percuſſiſſe p̃ſumuntur, & non
ſubeſt cauſa innocẽtiæ, vel ſi omnes percuſſiſſe probentur, ſed nõ
conſtat ex quo vulnere deceſſerit, magis dubiũ eſt, & eſt conten-
tioſa opinio, de qua Alex.*d.conſ.*14.*n.*8.*lib.*3.*& cõſ.*2.*n.*4.*ver.præterea.*
*lib.*7.† Reſtringe,qñ animo deliberato occidẽdi fuit occiſus vnico 38
vulnere, ſeu plurib.& ignoratur à quo, vel quibꝰ;quia ſunt opinio-
nes.Alex.*cõſ.*14.*lib.*3.*n.*8.dicit debere oẽs abſolui à pœna extraordi-
naria,ſed

naria, ſed apoſt.ibi in *v.abſolui*,reprobat, & repetit Alex.in *conſ.2.*
39 *Viſo proceſſu n.3.v.vnde ſuccedit doctr.li.7.* † Et quod pœna extraordi-
* naria debeat puniri omnes,com.* dicit Clar.in §.*homici. num.* 38.
40 Marſ.*ſing.217.ter,vel quater.& in rub.C. de prob. n.* 418. *cum ſeq.* † Et
hæc pæna extraordinaria debet eſſe pecuniaria & nõ perſonalis,
quia ex præſumptionibus. Alex.*conſ.2.in pr.li.7.* vbi, quod debeat
* eſſe modica & *conſ.46.Copioſe.n.3. li.* 4. vbi dicit, ꝙ * omnes Doct.
41 Bononienſes ita teneant, & eſt conſilium Aurelii de Mutina †Et
quod ſit minuenda pæna, qñ ex præſumptionib.imponitur.Bald.
conſ.360.Quia quaſt.iſtæ.n.6.v.preterea lib.3 Alex.*conſ.15.n.3.li.3* cla-
42 rius *conſ.115.in fi.li.3.*vbi apoſt.dat concord.† Contrarium; quod
omnes teneantur de homicidio, apoſt ad Alex.*conſ.15.li. 1.in ver.ſi
plures.*vide etiam Marſ.*ſin 217.ter,vel quater,nu.* 3.vbi plures adhoc
citat.vide Caſtr.*conſ.335.Viſa & ponderata.li.2.* vbi pro vtraq; opin.
43 † Declara, quia ſi agatur ciuiliter, vel l.Aquil.vel pæna extraordi-
naria ; poteſt ſequi condemnatio , vel forte etiam ordinaria
pœna, inſpecto iure cõmuni, ſed inſpecta cõſuetudine, quod nõ
punitur homicida, niſi ſequuto effectu, vel etiam ſi pęna ſit ſtatu-
ti, quod debet proprie intelligi, nõ habet locū. Alex.*d.conſ.15. n.* 8.
44 *li.1.* † Declara alio modo, quia ſi ſunt illata plura vulnera, & certi
ſunt vulneratores, & certa vulnera à ſingulis illata, ſed ignoratur,
ex quo vulnere ſit mortuus, & tunc ſi omnia vulnera ſunt morta-
lia, omnes tenentur de occiſo, & in hoc caſu nullus dubitat, ſecū-
45 dū Clar.in §.*hom.n.41.v.aut vero.*† Si v.aliqua ſunt vulnera morta-
lia, aliqua non , & tunc illi, qui intulerunt lethalia, ſoli tenentur
* de occiſo, alii vero de vulneribus tm̃, & hæc eſt communis * opi-
46 nio.Clar.*d.§.homicidium.n.41.verſ.aut vero*, vbi, † quod vulnerãtes
non mortaliter, tenentur ẽt pœna auxilii, arbitrio iudicis , & ſic
47 extraordinaria; & hoc, qñ ſciri poteſt quilibet vulnerans. † Si a.
ſunt certi vulneratores, ſed ignoratur quę vulnera à ſingulis illa-
ta fuerint, & ſi omnia vulnera erant lethalia, omnes tenentur ſi-
ne dubio de occiſo, aut vnicū vulnus erat lethale , & alia non le-
thalia, & quia ignoratur, quis intulerit mortale, & omnes puniri
* debent pæna extraordinaria, arbitrio iudicis, & hanc cõmunẽ *
* dicit Clar.*d.§.homicidium.n.41.ver.aut vero ſunt*, & dicit * cõmun.
48 † Et ſi plura ſunt vulnera & vnū prius mortale, & aliud ſecundū
mortale, ſi quidẽ ex ſecundo moritur, ſtatim ille ſecundus tene-
tur de homicidio, primus de vulnere, ſi v.nõ deceſſit ex ſecundo,
ſed poſt multos dies, ambo tenentur.Bar.in *l. ita vulneratus.ff.ad l.
Aquil.* vbi Cuman.in fi.dicit, quod primus nunquā tenetur , qñ
ſecundus exinaniuit, quia eſt impoſſibile docere tunc, quod pri-
mū eſſet omnino lethale , & ꝙ vterq; teneatur , qñ duo vulnera
primū & ſecūdū ſunt lethalia, nec ſtatim moritur. Zaſ.*li.2.ſing.in-
tellect.ca.6.*& ſemper cū aliquali declaratione.Cou.in *clem.ſi furio-
49 ſus.§.2.in 5.not.caſ.3. n.4. ver.eſt tamen aduertendum.* † Vide omnino
Menoch.*de arbit. caſ. 362.per totum*, vbi diſtinguit per nouẽ caſus,
50 quos videas. † Limita, quia ſi ſunt illata plura vulnera, & ſemper
de occiſo tenentur omnes; licet ignoretur, à quo ſint illata ; qñ
deliberato vulnerarunt, & animo occidendi.Bald.in *l. item Mela.
§.ſi plures, in ſecunda lect.in pr.ff.ad l. Aquil.*Bart.in *l.fi.ff.de ſicar. in pr.v.*
51 *alii Doctores, & n.*10. † Si v.omnes percuſſerunt ſimul, & poſſunt
cõtẽplari vulnera, vt quis intulerit lethalia, quis nõ lethalia, om-
nes tenentur ſecundum vulnus pro facto ſuo, ſi non poteſt ſciri,
omnes de occiſo tenentur.Bal. vbi ſup. & idem ſi omnia vulnera
ſūt lethalia. Bar.in *l.fi.de ſicar.n.*10.Flor.in *l.item Mela.§.ſed ſi plures.*
52 *ff.ad l. Aquil.n.5.ver.alio modo.*† Si vnus primo, alter poſt, & ſi ſecū-
dus intulit mortale, primus nõ mortale, & tenetur ſecundus: aut
primū vulnus eſt mortale, ſecundū non, & vterq; tenetur de oc-
ciſo, quia videtur acceleraſſe. Bald. *d.l.item Mela.§.ſi plures.in 2.le-
ctura.ff.ad l.Aquil.v.ſi vtrunq;* & ibi plenius Flor.*nu. 5. ver.alio modo.*
53 Bar.in *l.fi.n.10.ff.ad l.Aquil.*† Limita , qñ cõſtat, quis ſit author ri-
xæ, vel quis ſit caporalis , quia ipſe poteſt puniri pœna homici-
dii.Carter.in *prax.fol.213. nu.5.* & plenius *fol.11. nu.6.*Rol.à Vall.
*conſ.63.n.4.li.2.*plenius Marſ.*ſing.403. Superiorib.* vbi citat infini-
☞ tos.Vide, *author principalis dans cauſam delicto. Concl.* 567. † Limita,
54 qñ extra rixā, ſed deliberato animo fuit cõmiſſum homicidiū, qa
ita de homicidio tenentur, qui interfecit, quam ille, qui affert o-
* pem & aſſociauit.Bald.*conſ.361.in fi.li.1.*Clarus in §.*homicidium, n.
37.ver.primus caſus.*vbi dicit * communem, quod omnes tenean-
tur; quia licet non omnes vulnerauerint , tamen de auxilio tenẽ-
tur alii.Anch.*conſ.216 Nos Bartholomæus.n.4.*Rom.*conſ.*473. Crau.
*conſ.309.n.6.ver.tertio ex alio.*Grammat *deciſ 25 n. 4. & multis ſeqq.*
Gomeſ.*variar.reſol.li.3.c.3.n.48* Ang.*de malef.ver. d. Andreas.n.4.&
in ver.dicto maleficio,n.24.*Boſſ.*de homic.n.22.& 23.*Clar.*§.fin.qu.90.*
55 *n.8.*† Inditia ſcientiæ & tractatus ſunt, ſi ante delictū interuenit
ſecreta loquutio ad aures, vel alias inimicitia capitalis , & incon-
tinenti ſequatur homicidium.Iaſ.in *l. 1.ver. 5.nu. 3.C. de ſeru.fugit.*

Blanc.in *repet.l.fin ff.de qu.n.232.*Carr.in *prax.ver.vigeſ.inditium.pag.
mihi.62.*† Declara, quia omnes tenentur, ſi omnes deliberato a- 56
nimo acceſſerunt, alias ſi hoc non conſtat, non tenentur. Clarus
d.§.homicidium n.37.v.puto tamen, & ita Menoch.*de arbit.caſ.362.n.
6.* † Declara, quia ſtatutum, quod præſtans opem homicidæ in- 57
currat certam pænam , debet intelligi de vero homicida, ideo nõ
habet locum , ſi ſit quaſi homicida , prout quando plures in rixa
interuenerunt, & non conſtet, quo vulnere obierit , quia omnes
tenentur quaſi homicidæ, non autẽ proprie ſunt homicidę.Dyn.
*conſ.41.Quæſtio talis eſt, continetur, per tot.*ſequitur Anch. *conſ. 216.n.*
4.quod eſt Salycet.Gaſpar.Calde.& Anch.† Reſtringe, quando 58
dubiū, an deliberato animo fuerit commiſſum homicidiū, quia
tunc omnes torquentur, & quatenus ſuſtinent , quod non deli-
berato animo fecerunt; pœna extraordinaria tenentur.Clar.*d.§.
homicidium.n.37.ver.ſecundus caſus eſt.*† Reſtringe, quia tenentur de 59
homicidio illi, qui ſic adunati ſunt vt præſtarent auxiliū homici-
dio , & adhuc finem aſtiterunt , quia de auxilio tenentur ex aſſi-
ſtentia ſola de homicidio, qñ percuſſerunt, ſed qñ ad alium finem
bonum, & non animo faciendi maleficium cõuenerunt , non te-
nentur, niſi de eo, quod fecerunt ; quia aſſiſtẽtia fuit ordinata ad
bonum, & licitum; ſi vero adunantia fuit ad malum, prout quod
violentia fieret, ſed non ad homicidium, quod ſequutū fuit, tunc
ille, qui fecit homicidium, & etiam principalis tenẽtur de homi-
cidio , alii vero non tenentur etiam de auxilio. Caſtr.plene *conſ.
335.Viſa, & ponderata, per tot.lib.2.*† Limita , quando plures animo 60
deliberato occidẽdi aggreſſi eſſent vulnerantes , quia ſi mortuus
eſſet aggreſſus, tunc omnes tenentur, ſecus ſi in rixa. Anch.*d. con-
ſil.216.n.7.ver.reſtat.*Lancellot.Corrad *de homicid.n.*14. † Limita, 61
quia ſi vulneratus mortaliter, poſtea ab alio interimatur, primus
vulnerans nõ tenetur de occiſo , ſed ſolum de vulnere, ſed is, qui
exinaniuit, ſolus tenetur de homicidio , & eſt pernitioſa cautela,
quod homicida , qui lethaliter vulnerauit, faciat ab alio exinani-
re, plene Franc.Crem.*ſing. 56. Quidam malus*, vbi plena apoſtilla.
† Contrarium ; quod imo ambo teneantur, apoſtilla ad Crem.*d.* 62
*ſingul.56.*in fin. allegat Andr.de Iſern.in *conſtitut. regni.* incip. *Ter-
minum vitæ.*Rub.*de hom.punien.in ver.aliter comprehendere. ver.ſecus de
illo.*† Limita, qñ omnia vulnera ſunt lethalia , vel nullum lethale, 63
ſed omnia ſimul, quia omnes tenentur de homicidio. Bologn. in
addit.ad Io.de Anan.*conſ.59.n.10.*† Inquiſitio a.qualiter fiat cõtra 64
plures, qñ mortuus in rixa habet vnicum vulnus, dic, quod ſi par
pæna eſt homicidii, & auxiliatoris , tunc vnus de occiſo , alii de
auxilio inquiruntur, ſi vero pœna non ſit æqualis, quia homici-
da punitur pœna mortis, auxiliatores pœna pecuniaria, adhuc fa-
ciunt idẽ iudices, licet forte male, quia ſi nõ ſunt certi, quis fece-
rit homicidiū, poteſt errare iudex, & in cõſcientia tenetur. Ang.
in *l.ſi ex rixa.n.7.ff. de ſicar.* † Declara, quia quatenus ſunt omnes 65
contumaces , omnes condemnantur in pœnam ordinariam ho-
micidii, quatenus vero comparẽt omnes, vel torquẽtur , vel pœ-
na pecuniaria condemnantur.Clar.*d.§.homicidiū.n.40.v.ſed hic in-
cidenter.* Vide, *Abſoluere in dubio ſanctius, quam condemnare*, vbi latiſſ. ☜
Concl.41.n.17.& ſeq. Vide, *Incertitudo operatur multa.Concl.62.*Vide,
Rixoſum homicidium multiplex, & qualiter puniatur. Concl.355.

Homicida in quibus reddatur inhabilis Concl. 150.

HOMICIDA † poteſt priuari beneficiis obtentis per ſentẽtiā, 1
ſed tamen non eſt ipſo iure priuatus, late Fel.in *ca.ex parte, in
v.periurus, de reſcript.*vbi late, & an ex quo retinet beneficia, donec
priuetur, poſſit ſibi conferri beneficium, allegat pro vtraq; parte,
vide eum, & quod poſſit conferri beneficium , & valeat collatio
facta homicidæ.Dec.in *c.ſuſcitatus.de reſcript.num.52.* † Quoad or- 2
dines homicida voluntarius eſt irregularis, & nõ poteſt promo-
ueri, etiam ſi eſſet occultus , ſine diſpenſatione Papæ, neq; poteſt
in ſuſceptis miniſtrare, & miniſtrando efficitur irregularis, ſecus
ſi homicidium eſſet caſuale, & occultum ; quia peracta pœniten-
tia miniſtrat , & ex diſpenſatione Epiſcopi aſcendit, prout etiā in
aliis delictis extra homicidium , prout periurium, adulterium, &
ſimiles occulti , peracta pœnitentia poſſunt miniſtrare in ſuſce-
ptis, & adſcendunt ad non ſuſceptos ſine diſpenſatione , vel ſal-
tem cum diſpenſatione Epiſcopi, vide text. in *c. fin. de temp. ordin.*
vbi Abb.& alii, qui excepto homicidio, ponit regulam in aliis de-
lictis occultis, vt peracta pœnitẽtia poſſint miniſtrare ſuſceptis,
& ita ordinari ad non ſuſceptos. † Extende, quia imo mandans 3
verberari aliquem cum prohibitione , quod non occideret, ſi
mandatarius occidit, quoad irregularitatem habetur pro homi-
cida, licet non habuerit animum occidendi, *ca.fin. de homicid.in 6.*
& ita declarat Alexand.*conſ.140.Videtur in caſu, in princip.ver. tertio*

4 *pro hoc iuncto,n.6.ver. non obſtat etiam. lib. 2.* † Declara, quia hodie ſecundum Sacr. Cōcilium Tridentinum,*ſeſſ.14 ca.7.de reform.* homicida voluntarius etiam occultus, non poteſt ſine diſpenſatione obtinere beneficia, nec aliquos ordines, ideo requiritur, quod Papa diſpenſet. Vide Concluſionem prox.ſeq.

Homicida non eſt priuatus beneficio ipſo iure, ſed priuandus, & qualiter procedat. Concl.151.

1 HOMICIDIVM † non remouet promotum à beneficio, ſi opponatur per viam exceptionis, ſecus ſi per viam actionis, ſeu
2 accuſationis. Rot.in *antiq. deciſ. 1. de exceptio* alias 178. † Amplia; quia homicida non eſt priuatus ipſo iure beneficio Eccleſiaſtico, quod obtinet. Rot. in *nou. deciſ. 14. vt lit. pend.* alias 488. Beſignet.
3 *dec.5. de re iud.* vbi quod requiritur priuatio per ſententiã. † Extẽde in tantum verum, vt pendente inquiſitione, vel accuſatione ſuper homicidio poſſit ante ſententiam renunciare beneficium, & valet renunciatio etiam nõ facta mentione inquiſitionis. Rot.
4 in *antiquior.* Beſignet. *deciſ.5. de re iud.* † Contra extenſionem tenet Gemin. *conſ.105. in prin.* vbi, quod iudex procedat ad ſententiam, & ab effectu ſi condemnetur, erit locus, vel obtinebit, qui impetrat
5 per priuationem. † Declara, quia indiſtincte valet reſignatio, vt ſupra. Beſignet. *dec.5. de re iud.* & ita Gomeſ. in *reg. de annal. q. 42. nu.*
6 *3. ver. eſt tamen circa hoc.* † Extende, quia homicida inquiſitus poteſt renunciare beneficium, & valet renunciatio, etiamſi Papa dedit litteras gratioſas, quod in euentũ priuationis homicidæ prouideatur Titio de beneficijs homicidæ, & cum decreto irritanti, quia nihilominus poterit renunciare, & valet renunciatio, quia expreſſit vnicum modum vacandi per priuationem, ergo Papa non intelligit de alio modo vacandi, *cap. ſuſceptum. in prin. de reſcr. lib.6.* nec decretum operatur vltra intentionem Papæ, nec vltra modum expreſſum, plene Anton. de Butrio *conſ. 43. n.1. ver. aduer-*
7 *tendum, & n.2.* † Reſtringe, quando Papa mãdaſſet prouideri Titio, ſiue per priuationem vacaret, ſiue alio quouis modo, cum decreto irritanti; quia tunc decretum ligaret ignorantes, & non valeret reſignatio contra decretum. Ant. de But. *d. conſ.43. nu. 1. verſ.*
8 *aduertendum, & n. 2.* † Reſtringe, quando Papa mandaſſet prouideri, quatenus priuaretur homicida cum decreto irritanti, quia ſi homicida ſciuit huiuſmodi litteras, non valeret eo caſu renunciatio in præiudiciũ habentis litteras de prouidendo. Ant. de Butr.
9 *d. conſ.43. n.2.* allegat *cap. 2. de renunciat. lib.6.* † Contrarium tenet Rotã, vt per Beſign. *dec.5. de re iudic.* Gomeſ. *d. reg. de annali; q. 42. n.3.*
10 *ver. eſt tamen circa hoc.* † Declarat Gem. *d. conſ.105. in pr.* quod etiam ſi ſciat, valet reſignatio, quæ tamen regulabitur ab euentu, quia ſi
11 condemnaretur, non valet, alias ſic. † Amplia, quia homicida etiam voluntarius diſpenſatur ad ordines, ſi velit ingredi religionem Papaz. *in addit. ad deciſ. Rot. in nou. primam, de bigam.* Vide Concluſ. prox. præced.

Homicida ſui ipſius qualiter puniatur. Concl.152.

1 SE † ipſum interficiẽs propter delictum cõmiſſum, de quo fuit accuſatus, punitur pœna, vt homicida, & bona eius confiſcan-
2 tur. *l.3. ff. de bon. eor. qui ſibi mortẽ.* † Declara, vt procedat, quãdo delictum eſſet tale, per quod ſi eſſet probatum, confiſcatio eſſet impoſita, ita declarat ex mente aliorum Menoch. *de arbitr. iudic. lib.2.*
3 *centur.3. caſu* 284. *n.* 14. † Extende, quia publicatio bonorum fieri debet, etiam ſi non ſit accuſatus, neq; inquiſitus, quando delictũ
4 publicum commiſiſſet. Iaſon *l.1. C. qui teſtam. fac. poſſ. num.* 8. † Amplia, quia de conſuetudine ſemper bona confiſcantur, ſiue ſit cõſcius criminis, ſiue non, ita dicit Iulius Clarus *in praxi crim. §. final. quæſtio. 68. n. 37.* licet dicat apud nos in Italia talem conſuetudinẽ
5 non recipi, de qua Iodoc. per eum allegatus. † Amplia, & limita, vt per Menoch. pleniſſime in 284. *caſu, lib. 2. centur. 3.* per Franc.
6 Marc. *dec.876. li.2.* Couar. *li.2. variar. reſol. cap. 1.* † Amplia, quia interficiens ſeipſum conſcius ſceleris punitur publicatione bonorum, etiamſi hæredem habeat. Bar. in *l.1. §. fin. ff. de bon. damnat. &*
7 *in l.1. ff. de bon. eorum. qui ante ſent. mortem ſibi conſciu.* † Extẽde, quia hæc publicatio fit per ſententiam, non ipſo iure, & vlterius punitur, & ſuſpenditur, ac ſi alium interfeciſſet, apoſtilla ad Clar. *in §.*
8 *fin. quæſtio. 68. n.37. in verb. occidens.* † Contrarium tamen, quod nõ puniatur in confiſcatione bonorum, quãdo habet hæredẽ, tenẽt plures, quos dicta apoſtilla ad Clar. *d. q. 68. nu. 37. verſ. occidens citat.*
9 † Extende, quia interficiens ſeipſum moritur inteſtabilis, quia rumpitur, & annullatur omne teſtamentum prius ab eo factum.
* ſecundum communem,* de qua Clar. *in §. fi. q. 68. n. 37. ver. occidẽs,*
10 & apoſtil. ib. † Extende, quia interficiens ſe ipſum non lugetur. neq; in eo ſeruantur leges de luctu, nec vxor portat veſtes lugubres, imo nec expectat annum ad ſe nubendum apoſt. ad Clar. *d. §. fin. quæſt. 68. nu. 37. ver. occidens, in fin.* † Amplia, quia imo volens
interficere ſe ipſum, licet non perficiat, quia fuit impeditus, pu- 11
nitur pœna capitis, ac ſi delictum conſummaſſet. Clar. in *§. fin. quæ. 68. n. 37.* vbi de cauſa, licet ipſe dubitet quoad pœnam ordinariã imponendam, ſtante conſuetudine, quod conatus non puniatur. † Declara tamen, quia procedit ampliatio, quando conſcius cri- 12
minis hoc feciſſet, ſecus ſi tædio vitæ & ſine crimine, quia tunc nõ punitur pœna mortis, neq; confiſcationis bonorum, & ita communiter * teneri Clar. *d. §. fin. quæſt. 68. n. 37. in fi.* vbi dat exemplũ de eo, qui ſeipſum præcipitauit in puteum, de quo Decius *conſ.*
438. Pariſ. *conſ.155. lib.4.* Corne. *conſ. 195. li. 2.* † Contra declaratio- 13
nem ſeruari dicit Iodoc. in *praxi crim. cap.88. n. 6.* vbi, quod etiam tales ſine crimine puniuntur, & bona confiſcantur de conſuetu-
dine, licet Clarus dicat non ſeruari apud eum. † Limita, quando 14
de aliquo crimine, vel delicto non eſt accuſatus, ſed mortem ſibi conſciuit tædio vitæ, fatuitate, vel quia erat oneratus debitis, vel alias. Decius *conſ. 438. Accurate, in princip.* Menoch. *d. caſu 284. in li. 2.*
centur.3. n.16. † Extende, etiam ſi extaret ſtatutum, quod bona cõ- 15
mittentis homicidium confiſcari debeant. Decius *d. conſ. 438. nu.*
2. & ſequen. † Extende, quia in dubio non præſumitur pro delicto,
quando non præcedit accuſatio, vel ſuſpitio futuræ accuſationis. Menoch. *dict. caſ.* 284. *n.* 17. Decius *conſil. 438. in pr.* † Limita in eo, 17
qui in puteo eſt repertus, quia non præſumitur ſe ipſum præcipitaſſe. Dec. *conſ. 438. in pr.* Menoch. *d. caſu 284. li. 2. centur. 3. n. 36.*

Homo liber non eſt dominus membrorum ſuorum. Concl.153.

HOMO † liber non eſt dominus membrorum ſuorum. *l. liber* 1
homo, la prima. ff. ad l. Aquil. iũcta l.2. & 3. C. ſi al. res pignori data ſit. Bartol. *in 1. quæſtione Lucanæ Ciuitatis. ver. è contra, n.19. ver. nono probatur.* † Extende, quia non valet obligatio facta de perſona pro- 2
pria, & ad mutilationẽ membri ſuæ perſonæ, caſu, quo non impleat aliquid, quia non eſt dominus membrorum ſuorũ. Guido Pap. *deciſ.* 278. † Et condemnatus ad pœnam mutilationis mẽbri, 3
etiam in ſubſidium, ſi non ſoluat intra certum terminum, nõ poteſt ratificatione, vel conſenſu ſuo validã facere ſententiam, neq; vt valeat tanquam ſententia, neq; vt valeat tanquam pactum, vel contractus, ſed remanet nulla, ſi eſt lata in abſentem non citatũ.
Abb. *conſ.92. Contra ſententiam. n.2. li.1.* † Contrarium vide in verb. 4
*Duplex funiculus multa operatur. Concl.*810. vbi allegatur Cou. *variar.*
reſol. ca.8. n.8. † Amplia; quia nemo poteſt obligari ad pœnam cor- 5
poralem. *l. diuus ff. de cuſtod. reorum.* Bart. in 1. *quæſt. Lucanæ Ciuitatis,*
ver. è contra, in fi. n.19. verſ. nono probatur ſic. † Amplia, quia homo li- 6
bet nõ poteſt dari in obſidem, vel in pignus, niſi cauſa publicæ vtilitatis. Vide Socin. *reg. 7. Homo liber in obſidem dari non poteſt.* limi-
tat duobus caſibus. † Extende maxime in clerico, vel religioſo, 7
quia non poſſunt dari in obſides, niſi per Papam, & cauſa publicæ vtilitatis; vide Soc. *reg.20. Monachi, vel clerici.*

Honor debitus quid ſignificet, & in quibus conſiſtat. Concl.154.

HONOR, † qui debetur ſuperiori, eſt, quando in iocunda viſi- 1
tatione ſuperioris fiunt ei honorãtiæ, ſicut ſunt xenia, & charitiçiæ, ſeu blandiciæ, quæ fiunt pro ipſo viſitãdo, vel miſſo ab eo, & ſimilia, & huic honori pertinent omnes operæ obſequiales, & reuerentiales, Bald. *conſ.419. Ad euidentiam, li.1. in pr.*

Honoris, & timoris cauſa multa ſpecialia. Concl.155.

HONORIS † cauſa, ac etiam ex iuſto timore non obediens iu- 1
dici Eccleſiaſtico, vel exequutori, non dicitur manifeſtã iniuriam facere, & debet abſolui cum cautione de parendo. Old. *conſ.93. n.4. & ſeq.* vbi multa admittit propter timorem, & honorẽ. Vide, Vide, *Homicidium ex quibus excuſetur à pœna mortis. Concl.143.* *Vim vi quando repellere liceat. Concl. 213.*

Honeſtas maior requiritur in muliere, quam in homine, & qualiter probetur, Concl.156.

MAIOR † honeſtas, & caſtitas conuenit mulieri; quã homini, 1
& ſexui fœmineo, quã maſculino, propter maiorẽ imbecillitatem. Alex. *conſ.24. Animaduerſis. num. 32. ver. & præſertim, libr. 2.* allegat

âllegat gloſſ.in *l.palam.* §.*penul.in v. ſecus eſt in maſculo.ff. de ritu nupt.*
2 †Probatur honeſtas vitæ per teſtes ſingulares, deponentes de a-
ctibus honeſtatis, ſicut inhoneſtas, facit Alex.*conſ.*13.*Attentis, circa*
3 *fi.lib.*7. † Et è conuerſo inhoneſtas vitæ probatur ſecundum Alex.
*conſ.*13.*Attentis, circa fin.n.*24.*ver.vnde cum in caſu noſtro, lib.*7. per te-
ſtes ſingulares, & in genere; & ſufficit, quod vnus teſtis deponat
* 4 de vno actu inhoneſto, alius de alio, & dicit*communem. †Item
ſi probatur, quod mulier ſola cum ſolo viſa eſt, quod fuit deoſcu-
lata, & paſſa eſt ſe tangi inhoneſte, ſi quis deponat ſe cum ea habu-
iſſe rem carnalem, ſi in lecto fuit viſa cum iuuene, & teſtes ſocii
criminis probant. Alexand.*conſ.*13.*in fin.lib.*7.vbi quod fama mul-
tum releuat.

Hoſpitale non poteſt ædificari ſine licentia Epiſcopi, & quando ſecus, Concluſ.157.

1 HOSPITALE † nõ poteſt conſtrui ab aliquo ſine licẽtia Epiſco-
pi, ideo ſi laicus inſtituat hæredem cum onere, quod intra ã-
nũ teneatur cõſtruere Hoſpitale à die mortis teſtatoris, alias ſit i-
pſo iure priuatus hæreditate, nõ priuatur ſi nõ poteſt habere licẽ-
tiã ab Epiſcopo, quia ſine tali licentia nõ poteſt cõſtruere. Roma.
2 *cõſ.*409.*Quoad primum n.*10.*v.quoad tertium.* †Declara; quia ſi Epi-
ſcopus nõ vult dare licentiã, tenetur hæres conſtruere eo modo,
quo poteſt, videlicet oratoriũ, & Hoſpitale prophanum, quia ſi
nõ poteſt eo modo, quo teſtator voluit, tenetur tamen exequi eo
modo quo poteſt. Rom.*conſ.*409.*in fi.v.dico etiam*, & erit propha-
3 nũ, ſi ſine licentia Epiſcopi, & non habeat formã Eccleſiæ. †Am-
plia; quia nõ ſolum requiritur Epiſcopi conſenſus, & licẽtia in cõ-
ſtructione Hoſpitalis, ſed imo poteſt Epiſcopus commutare lo-
cum, in quo debet conſtrui, contra mentem teſtatoris, & hæres
tenetur exequi in loco commutato ab Epiſcopo. Rõ.*d. conſ.* 409.
4 *n.*11.*v.dico tamen.* vbi apoſtill.in *ver.facere*, dat concordantes. † De-
clara tamen ampliationem, quia pœna teſtatoris non eſt repetita
in commutatione facta ab Epiſcopo de loco. Rom. *d.conſ.*409.*n.*
5 11.*v.ſubdens notabiliter.* † Limita in Hoſpitali ſimplici, & prophano,
quia quilibet poteſt illud ad placitum ſuum conſtruere ſine Epi-
6 ſcopi licentia. Rom.plene *conſ.*477.*In caſu propoſitæ. in prin.* † Extẽ-
de, vt idem ſit in oratorio priuato, quia ſine licentia Epiſcopi po-
teſt à quocunq; conſtrui, vt in eo oretur, non autem vt in eo Miſ-
ſa celebretur, quia hoc fieri nõ poteſt ſine licentia Epiſcopi. Rõ.*d.*
*conſ.*477.*n.*2.*ver.quinimo & ſi ſine.* Vide, *Eccleſia, & oratorium nouum*
*quando ædificari non poßint.Concl.*23. Vide, *Hoſpitale ad vſum pauperum*
*deſtinatum non eſt in poteſtate fundatoris.Concl.*167. Vide, *Laicus quali-*
*ter conſtrui facere poßit locum pium, vel monaſterium.Concl.*5. Vide, *Ora-*
*torium in quibus differat ab Eccleſia, & quid ſit.Concl.*176. Vide, *Legatum*
*factum Eccleſiæ certæ vel incertæ, quando valeat, vel non.Concl.*46.

Hoſpitale quando dicatur laicale, & quando Eccleſia-ſticum. Concl. 158.

1 HOSPITALE † de ſui natura dicitur laicale, quãdo cõmittitur
in guberniũ laicis, & aliis. Cald.*conſ.*65.*per tot.*alias *vnicum.de*
2 *ſuppl.negl.prælat.* † Amplia, vt procedat, vt etiam dicatur laicale, &
prophanũ, licet cõmittatur aliquando clericis, vel presbyteris y-
ti bonis viris. Cald.*d.conſ.*65.*circa med.v. & licet in caſu noſtro*, alias 1.
3 *de ſuppl.negl.prælat.* † Amplia, quia Hoſpitale prophanum dicitur,
quando nõ fuit fundatũ authoritate Epiſcopi, ſed ſine authorita-
te, tunc nec nominatur Hoſpitale, ſed eſt locus mere prophanus,
non ſunt perpetua, nec capacia legatorum. Cald.*conſ.*352. alias 23.
de teſt. & quod Hoſpitale ſit prophanum, quando Epiſcopus non
ponit primum lapidem, quia ad hoc, vt Canonicum, & Eccleſia-
ſticum ſit, debet fundari authoritate Epiſcopi, ideo Hoſpitalia,
quæ habentur in domibus laicorũ, ſunt prophana laicalia. Bald.
*conſ.*319.*Præmittendum eſt, circa prin.v. debebit ergo.lib.*5. Ang.*conſ.*117.
*An.Canonica, col.*2.*v. ſed dubitari poteſt*, vbi quod ſi non ſunt fundata
authoritate Epiſcopi, ideo non ſunt pia loca, ſed prophana, & in
4 dominio priuatorũ. Caſtr.*conſ.*167.*lib.*2. † Adde Bald.*conſ.*5.*Quidã*
*ciues poſt med.lib.*3.*v.nec ratione loci*, vbi, quod Hoſpitale dicitur pro-
phanum, quãdo fuit cõſtructũ à laicis ſine authoritate Epiſcopi,
& nõ habet altare, ideo nõ eſt publicum; tamẽ cum ſit licitum, ei
5 legari poteſt, & ita Zaba.*conſ.*121. † Declara tamẽ, quia Hoſpitale
dicitur locus pius, & Eccleſiaſticus, nõ prophanus, quãdo acceſſit
authoritas Epiſcopi, & fuit reſeruata adminiſtratio, & guberniũ,
ac ius patronatus illis de familia ex mente teſtatoris, tamen com-
mittitur laicis iuxta mentem teſtatoris per ordinarium loci, Bald.
*conſ.*167.*Factum ſuper quo, lib.*4.vbi, quod ſi ratione ętatis patronus
nõ eſt idoneus ad guberniũ, vel alias, cõmiſſo debet alteri fieri, &
in dubio ſeniori eſt faciẽda. † Amplia, quia in tãtum Hoſpitale nõ 6
fundatum authoritate Epiſcopi eſt prophanum, vt neq; pius lo-
cus dici poſſit, neq; ſit ſub cura Epiſcopi, neq; ſub gubernio illius.
Ang.*conſ.*117.*col.* 2. *ve. ſed dubitari, vſque in fin.* vbi dicit cõtraria quæ
allegari poſſunt, loqui in Hoſpitalibus authoritate Epiſcopi con-
ſtructis; vel ſaltem à teſtatore diſpoſitis, quia ſi Epiſcopus habet
curã, & ſunt prophana, id prouenit ratione teſtamenti diſponen-
tis, de conſeruatione Hoſpitalis, cuius exequutio ſpectat ad Epi-
ſcopum, Caſtr.*conſ.*351.*in prin.lib.*1. Rom.*conſ.*477.*In caſu propoſitæ.*
*n.*6. † Cõtrarium, quod imo eſt locus pius, quia in eo exercentur 7
opera pietatis, licet nõ ſit Eccleſiaſticus, Caſtr.*d.conſ.*167.*n.*4.*vſq;*
*in fin.lib.*2.vbi, quod ita debent intelligi tenentes cõtrariũ. † Extẽ- 8
de, quia talia Hoſpitalia laicalia ſine authoritate Epiſcopi funda-
ta non ſubſunt Epiſcopo, & non debetur quarta Epiſcopo de le-
gatis eis factis, quia non ſunt de iuriſdictione Epiſcopali. Zabar.
*conſ.*121.*per tot.*maxime *n.*2. Caſtr.*conſ.*351. *Quæritur.lib.*1. Rom.*conſ.*
477.*n.*14.*& ſeq.*vbi latiſſime, vbi *n.*15.inſerit *conſ.Cald.*23.*de teſtam.*
qui tenet idem, & cõprobat Rom.in *conſ.*477.per ſex fundamen-
ta, & ibi apoſtil.in *v.hoſpitalitatem.* † Extende, quia in hoſpitali lai- 9
cali, & prophano non poteſt conſtrui Eccleſia, neque campanile,
neque cœmiteriũ, neq; altare, neque ibi celebrari, & ſi aliquod ex
eis ibi eſſet, præſumeretur auctoritate Epiſcopi erectũ, Caſtr.*conſ.*
167.*n.*4.*lib.*2.plene etiam Rom.*conſ.*477.*In caſu propoſito n.*2.*& ſeq.*
& ſi aliquod de prædictis concurrat, præſumitur authoritate E-
piſcopi erectum. † Extende, quia non gaudet immunitate eccle- 10
ſiaſtica Hoſpitale prophanum. Rom.*conſ.*477.*n.*2.*in fin.cum ſeq.*&
plenius *n.*6.*v.vnde id*, vbi quod fugiens ad illud poteſt extrahi à iu-
dice laico, ſecus ſi eſſet Hoſpitale eccleſiaſticum. † Extende, quia 11
licet de iure Ciuili in Hoſpitali prophano, & oratorio liceat mor-
tuos ſepelire, ſecus tamen eſt de iure Canonico. Rom.*d.conſ.*477.
*n.*3. † Extende, quia non gaudet priuilegio piæ domus. Rom.*d.con.* 12
477.*n.*6.*v.tertio.* † Extende, quia præſidentes eidem non gaudent 13
priuilegio clericorum. Rom. *d.conſ.*477.*n.*6.*v.& ideo præſidentes.* † 14
Et ideo etiam capellæ, & oratoria, quæ communiter fiunt in ma-
gnis palatiis, non dicuntur loca religioſa, Rom.*d.conſ.*477.*n.*7.*ve.*
tertio iſta. † Extende, quia non ſunt capacia legatorum iſta Hoſpi- 15
talia laicalia, quia non Hoſpitalia, ſed domus appellantur, vt te-
net Cald.*conſ.*23.*de teſtam. in fin.*quod cõſilium inſeruit Romanus
ſuo *con.*47.*n.*15 & in fine hoc tenet, quod non acquiritur ipſi Ho-
ſpitali prophano, ſed laico patrono, vbi apoſtil. in *v. ad hoſpitalita-*
tem, dat concordantes. † Extende, quia remanent ſub dominio 16
laicorum, & iuriſdictione laicali, tam in ciuilibus, quam in crimi-
nalibus, & ex delicto poſſunt deſtrui. Bald.*conſ.*465.*In ciuitate Bri-*
*xiæ.n.*3.*v.aut iſtæ vniuerſitates.lib.*1. † Extende, quia ſi Hoſpitale non 17
habet altare, neque formam eccleſiæ, & non eſt fundatum cum
authoritate epiſcopi, in tantum eſt locus prophanus, vt poſſit ali-
enari, & epiſcopus in eo nullam habet iuriſdictionem, quia qui-
libet in domo ſua poteſt conſtruere Hoſpitalia prophana ad libi-
tũ ſuũ. Zabar.*d.conſ.*121.*n.*3. † Extende, quia iſta Hoſpitalia, & loca 18
prophana erecta à laicis tanquã loca prophana poſſunt per erigẽ-
tẽ reuocari, Caſtr.*conſ.*351.*Quæritur.in prin.lib.*1.*& conſ.*359.*primo eſt*
*ſciendum.in fin.lib.*1. Rom.*conſ.*477.*n.*5. † Imo poſſũt deſtrui, & bo- 19
na alienari ſine ſolemnitate. Caſtr. *conſ.*167. *in fin. lib.*2. Rom.*conſ.*
477.*n.*5. † Limita, ſi confertur in titulum clericis, quia tunc dici- 20
tur Eccleſiaſticum, & in eo habent locum iura loquentia de be-
neficio Eccleſiaſtico. Cald. *conſ.* 65. *per tot.*alias *vnic. de ſuppl.neglig.*
prælat. † Limita, quia ſi ab Epiſcopo ſũt adminiſtrata, ſunt religio- 21
ſa, & ſub iuriſdictione Epiſcopi, quia eius auctoritate præſumun-
tur erecta, & ideo rector talis Hoſpitalis, licet ſit laicus, ſubeſt E-
piſcopo in quatuor caſibus; primo, ſi agitur de rebus Hoſpitalis:
ſecũdo, ſi agatur de reſpectante principaliter ad pauperes: tertio,
ſi eſſet oblatus Hoſpitali: quarto, ſi miſerabilis perſona: extra iſtos
caſus ſubeſt laico iudici. Caſtr. *conſ.*351. *Quæritur. lib.* 1. Vide con-
cluſionem proxime ſequentem.

Hoſpitalia quando ſubſint Epiſcopo, vel non, & quando Eccleſiaſtica ſint, vel laicalia, iuris interpretatione. Concluſ.159.

HOSPITALIA † erecta cũ Eccleſia, vel altari, ſeu auctoritate E- 1
piſcopi, dicuntur loca religioſa, & ſubſunt Epiſcopo, gloſſ.in
Clem.quia contingit.de relig.domib.in v.altaria. Lap.*alleg.*42.*in prin.ver.*
ad quorum.& in fin. ve.ad tertium, dicit, quod Epiſcopus deputando
Capellanum, qui infirmis miniſtret ſacramenta, poterit corrige-
re, & amouere, non tamen exigere aliquid vltra ſolitum. Fed. de
Sen.*conſ.*111. *Quæſtio talis, in prin. & n.*2.allegat tex.in *cap.ſi iudex lai-*
cus, de ſent.excom.in 6.Ant.de Butr.*conſ.*40.*n.*2.*ve.quinimo, & per tot.*

2 † Extende; vt imo etiam Hoſpitale ædificatum à laico ea lege, quod non ſit locus religioſus, neq; Epiſcopo ſubſit, tamen erit locus religioſus, & ſub Epiſcopo, quia non poteſt laicus contra legem facere, ideo Epiſcopus compellet hæredes defuncti ad exequendam mentem, & diſtribuendum ea, quæ ad hoſpitalitatem ſunt ordinata. Cald. *conſ.* 417. alias 1. *de relig. domib.* vbi maxime hoc procedit, quando voluit, quod præficeretur illi ſacerdos, & ſi intra duos menſes non prouideretur de ſacerdote; prouiſio ad Epi-
3 ſcopum deuoluatur. † Imo etiam ſi teſtator voluit, quod gubernium ſpectaret ad ſuos hæredes maſculos, vel alios; tamen Epiſcopus poteſt tale Hoſpitale viſitare; & procurare, quod pia mēs exequatur, & ſi hæredes non ſunt habiles ad gubernium propter ætatem, vel alias, debet ordinarius alium gubernatorem deputare; & in dubio ſenior eſt dignior, & maſculus debet præferri fœminæ. Bald. *conſ.* 167. *per tot. li.* 4. vbi, quod licet ius patronatus non poſſit violari per ordinarium, tamen poteſt gubernium ex cauſa denegari, quia æquiparatur commiſſio Hoſpitalis tutelæ, quia ſi
4 legitimus nō extat, deuenitur ad datiuum. † Extende; quia ſi priuatus faciat oratoriū in Eccleſia, in quo mandauit celebrari quotidie per ſacerdotes deputandos per ſyndicos certæ fraternitatis, & deputauit certos redditus annuatim dandos per dictos ſyndicos, ſi Epiſcopus erexit in beneficium Eccleſiaſticum perpetuū, non fecit contra mentem teſtatoris, quia ex quo eſt deſtinatum ad perpetuam celebrationem, & conſtructum in Eccleſia, eſt beneficium, & ſi repugnaret mens teſtatoris, nō valeret. Caſtr. *conſ.*
5 359. *Primo eſt ſciendum. per tot. lib.* 1. † Imo fortius dicit Caſtr. *d. conſ.* 359. *col.* 2. *li.* 1. *ver. ad iſtam partem*, quod ſi priuatus faciat oratorium, cui deputet perpetuum miniſtrū, qui ibi celebret, iſtud ſtatim eſt ſacrum, & in poteſtate Epiſcopi quoad inſtitutionem, & procurationē presbyteri; quia videtur laicus ſic ordinando oratorium
6 ordinare in forma Eccleſiæ. † Aliqua ſunt Hoſpitalia non ſubiecta Epiſcopo, qñ illius auctoritate non ſunt erecta, prout qñ quis deputat domū ſuā, & res ſuas ad hoſpitalitatē pauperum; quod permiſſum eſt cuicunq;. Lap. *alleg.* 442. *quæritur de trib. n.* 1. *ver. aliquando non ſunt.* Fed. de Sen. *conſ.* 130. *per tot.* Cald. *conſ.* 352. *in fi.* alias 23. *de teſtam.* Caſtrenſ. *conſ.* 351. *lib.* 1. Roma. *conſ.* 477. *In caſu propoſi-*
☞ *tæ.* Vide, *Hoſpitale quando dicatur laicale. Concl. proxima præced.* † De-
7 clara tamen, quod talia loca dicuntur prophana, & non vocantur Hoſpitalia, quando ſine licentia Epiſcopi ſunt deputata, imo nō ſunt perpetua, ſed manualia, & non ſunt capacia relictorum. Cald. *conſ.* 352. alias 23. *de teſtam.* imo in iſtis ſuccedunt hæredes tāquam in bonis hæreditariis. Cald. *conſ.* 417. *in fi.* alias 1. *de relig. domib.* Caſtr. *conſ.* 351. *Quæritur an laicus. li.* 1. vbi etiam dicit, quod talia
8 loca prophana deſtinata ad hoſpitalitatē poſſunt reuocari. † Differunt, quia Religioſa, & Eccleſiaſtica Hoſpitalia poſſunt habere altare, & Capellanū, qui celebret continuo infirmis. Lap. *d. alleg.* 42. *in pr. ver. primo caſu*, vbi *n.* 2. *v. & quod dixi*, declarat prædicta cōpetere ex priuilegio, vel conſuetudine; aut præſcriptione, vel de conſenſu parochiæ, ſub qua eſt, & *n.* 3. *ver. ſi autem locus.* dicit, quod Epiſcopus etiam ex cauſa poteſt concedere, vt Capellanus mini-
9 ſtret ſacramēta pauperib. ēt inuito parocho. † Hoſpitalia ꝓphana non poſſunt habere altare, neq; capellanum, qui celebret, ſed poteſt Epiſcopus cōcedere in eo oratorium, etiam quod Capellanus in eo celebraret cum altari viatico, ſeu portatili, Lap. *alleg.* 42. *n.* 2. *v.* 2. *caſu.* vbi ponit differentiam inter oratoriū & Eccleſiā, iuxta not. in *c. fi. de cenſib. & n.* 3. *ver. venio. ad quæſita*, dicit, quod efficeretur religioſus locus, ſi iſta concederētur, altare perpetuum, & Capellanus de conſenſu parroni, ſecus ſi altare viaticum, concord. Feder. de Sen. *conſ.* 130. *per tot.* vbi ponit ſigna ad cognoſcendum, quod ſit prophanum, quando non habet altare, nec campanile, nec ſigna loci Eccleſiaſtici, nec apparet conſtructum de licentia ordinarii, & quod ſolum oratorium in Hoſpitali non faciat locum Eccleſiaſticum, tenet Fed *conſ.* 151. *n.* 5. *verſ. ad hoc. colu.*
10 *pen.* † Item vltra ſigna loci eccleſiaſtici, quæ non habet, confert ad iudicandum, quod ſit Hoſpitale prophanum, ſi rector apponitur, & remouetur per laicos ſine Epiſcopo. Rom. *conſ.* 477. *n.* 8. *v.*
11 *quarto.* † Item, ſi pro bonis talis Hoſpitalis ſoluūtur collectæ, prout de aliis bonis laicorum. Rom. *d. conſ.* 477. *n.* 9. *ver. item ſi ex bonis.*
12 † Item ſi laicus rector deputatur, Rom. *d. conſ.* 477. *n.* 10. *verſ. item*
13 *ſi oratorium.* † Declara; quia Hoſpitale pauperum, quod non apparet, neq; religioſum, neq; prophanum, qualiter ſit iudicandū, dic, quod ſi habet faciem loci eccleſiaſtici, iudicatur, & præſumitur eccleſiaſticum; ſi vero non habet ſigna loci eccleſiaſtici, tunc iudicatur prophanum. Fed. de Sen. *conſ.* 111. *Quæſtio talis. in prin.* vbi, quod iſta procedunt, ſi auctoritate Epiſcopi, non apparet conſtructum; quia ſi conſtat, quod auctoritate Epiſcopi, tunc eſt ec-
14 cleſiaſticum, hoc eſt, locus religioſus. † Imo Rom. *d. conſ.* 477. *nu.* 13. *ver. iis autem. & n.* 14. dicit, quod concurrentib. hinc inde ſignis; quod ſit eccleſiaſticum, & laicale, iudicari debet prout maiora ſigna, ſeu plura ſigna conueniunt. † Et dicitur eccleſiaſti- 15
cum, ſi habet eccleſiam, & non ligatur ſtatutis laicorum, & idē, ſi nō habet eccleſiam, dummodo auctoritate Epiſcopi ſit fundatum, Ant. de Butr. *conſ.* 40. *n.* 2. † Et quod Hoſpitale dicatur lai- 16
cale, quando non conſtat, quod auctoritate Epiſcopi, & nō habet formam eccleſiæ. Rom. *conſ.* 409. *quoad primum. in fin. nu.* 12. *ver. dico etiam.* † Signa quod ſit Hoſpitale eccleſiaſticū, ponuntur per Fed. 17
de Sen. *d. conſ.* 111. *in pr. v. ſi autem diceretur*, vbi dicit, cognoſci, ſi appellatur Hoſpitale, & habet altare, & campanile allegat *ca. patentibus, de priuil.* Arch. in *c. nemo. de conſecrat. diſtinct.* 1. & idem, quod dicitur eccleſiaſticum ſi habet oratorium connexum, à quo denominatur, etiam via mediante, & oratorium eſt religioſum: itē ſi habet Campanile ſuper tecto cum campana, item ſi altare lapideum, prout eccleſiæ habent; item ſi in eo celebratur Miſſa, & confluunt ad eam Chriſti fideles, quia ex iis præſumitur locus religioſus. Cald. *conſ.* 420. alias 4. *de relig. domib.* Rom. *conſ.* 477. *nu.* 12. vbi citat & Fed. & Cald in dictis conſiliis, vbi apoſt. 2. in *ver. religioſum*, dat concor. † Alia etiam ſigna adducit Rom. *conſ.* 477. *n.* 18
3. videlicet ſi ibi ſepeliantur mortui, quia licet in loco prophano de iure ciuili poſſit induci ſepultura, tamen ſecus eſt de iure Canonico, & repetit à contrario, *n.* 11. quia ſi ibi non eſt cæmeteriū, eſt locus prophanus. † Item receptio primarum oblationum, o- 19
nus baptizandi, atq; ſepeliendi, licet non faciant eccleſiam curatam, tamen conſtituunt locum eccleſiaſticum & religioſum Roma. *d. conſ.* 477. *n.* 12. *ver. quamuis enim.* † Idem ſi Hoſpitali præfici- 20
tur ſacerdos, vel ſi mādatur prouideri intra certum tempus, alias ad epiſcopum deuoluatur prouiſio, quia tunc eſt eccleſiaſticum, etiam ſi teſtator aliter ordinaſſet in fundatione. Cald. *conſ.* 417. alias 1. *de relig. domib.* † Idem, ſi ſubſit epiſcopo, quia licet non ha- 21
beat ſigna loci eccleſiaſtici; attamē idē eſt; & ideo ſi epiſcopo ſoluit cenſum, quia videtur in ſignum ſubiectionis, præſumitur fūdatum cum auctoritate Epiſcopi, ex quo ſoluit cēſum; ita Ant. de Butr. *conſ.* 19. *n.* 19. *ver. ad nonum.* † Idem, ſi Hoſpitale habet eccle- 22
ſiā, & campanile, & ſigna loci eccleſiaſtici; quia præſumitur fundatum auctoritate epiſcopi, & eccleſiaſticum, Caſtr. *conſ.* 5. *Dicendum eſt. n.* 3. *verſ. nam Hoſpitale. li.* 2. vbi apoſt. in *verſ. Epiſcopi.* † Idem, 23
ſi habet aliquod ex ſignis prædictis, videlicet, vel altare, aut campanile, aut cæmiteriū, quia præſumitur tunc auctoritate epiſcopi erectum. Caſtr. *d. conſ.* 167. *in fi. li.* 2 vbi quod *clem. quia contingit. de relig. domib.* & quæ ibi not. in fi. hoc probant, & idem etiam firmat Rom. *conſ.* 477. *n.* 11. *ver. item ſi ibidem.* † Signa, quod ſit locus 24
prophanus, nec ſubſit epiſcopo, ſunt, quando in Hoſpitali nō eſt altare, nec campanile, nec alia ſigna loci eccleſiaſtici, nec apparet quod auctoritate Epiſcopi fuerit deputatus, nec extat memoria, quod Epiſcopus in eo iuriſdictionē exercuerit. Fed. de Sen. *conſ.* 130. *Factum eſt tale, in pr. & per tot.* vbi quod in aliquo non eſt Epiſcopo ſuppoſitum, eadem met ſigna recenſet ēt Ant. de Butr. *conſ.* 19. *nu.* 19. *v. ad nonū.* vbi ſi non habet altare, neq; campanas publicas, vel aliud ſignū eccleſiæ, nec eſt ab epiſcopo cōſecratū, & idē dicit Caſtr. *conſ.* 167. *Præſuppoſita*, *n.* 4. *li.* 2. eadem omnia ſigna ponit Cald. *conſ.* 410. alias 4. *de relig. domib.* vbi addit, qñ ſoluūtur collectæ laicales, item quando nō habet oratorium, item quando inſtitutio, & deſtitutio hoſpitalarii ſine Epiſcopo ſpectat ad laicos, vel ēt ſi habet oratoriū, quod regitur per laicū, itē, quādo nō habet cæmiteriū; nec ſepulturas, nec habet altare fixū. Bal. *conſ.* 5. *li.* 3. duo ponit, quando ſine auctoritate Epiſcopi eſt conſtructū, & nō habet altare. † Itē prophanum dicitur Hoſpitale, quādo in 25
eo ſuccedunt ab inteſtato hæredes, prout in aliis ꝓphanis Cald. *conſ.* 417. *in fi.* alias 1. *de relig. domib.* Vide, *Eccleſiæ, & Eccleſiaſtici loci ſi-* ☞
gna quæ ſint. Cōcl. 21. † Amplia, ēt ſi epiſcopus de legatis piis ab ipſo 26
Hoſpitali prophano exegerit quartā, quia vltra quartā non exercebit iuriſdictionē aliquā. Fed. *d. conſ.* 130. vbi eſt caſus. † Declara, 27
quia regulariter iſta quarta nō debetur epiſcopo ab hoſpitali ꝓphano. Bal. *conſ.* 5. *Quidam ciues. lib.* 3. † Amplia in leproſariis, quia ſi 28
poſſunt habere eccleſiā, & tamē eorū collegiū nō eſt eccleſiaſticū. Fed. de Sen. *conſ.* 151. *n.* 5. *col. pen. circa fi. v. & facit quod.* vbi allegat Hoſtien. in *c.* 2. *de eccleſ. ædif.* & dicit hanc verā opinionē, & idē tenet Gemin. *conſ.* 5. *in fin.* vbi dicit hāc cōmunē, reprobato Innoc.
† Itē Hoſpitalia prophana poſſunt habere rectores ad nutum, ac 29
inſtitutionē, & deſtitutionē patroni, ſecus in eccleſiaſticis. Cald. *conſ.* 418. alias 2. *de relig. dom. in fi.* † Declara, qa ſi cauſa requirere- 30
tur legitima ad deſtitutionē, erit iudex Epiſcopꝰ, quāuis Hoſpitale ſit ꝓphanū. Cald. *conſ.* 418. alias 2. *de relig. dom. in fi.* † Reſtringe, qa 31
licet Hoſpitale cōmitti debeat certis perſonis ex mēte teſtatoris, qui ſint laici, tamē ſi nō ſunt idonei, cōmiſſio ſpectat ad epiſcopū,

qui

qui debet prouidere, & in hoc ex cauſa poteſt contrauenire mẽti
32 teſtatoris. Bald. d. conſ. 167. per tot. li. 4. † Limita extra Hoſpitale
pauperum, quia ſine licentia Epiſcopi non poteſt conſtrui mo-
naſterium neq; Eccleſia, neq; locus Eccleſiaſticus. Rom. conſ. 177.
33 Licuit ipſi. not. in pr. † Extende, quia Hoſpitale ſine licentia Epiſco-
pi non poteſt, niſi eſſet laicale, videl. ſine forma Eccleſię, conſtrui.
Rom. conſ. 409. Quoad primum. in 3. dubio. nu. 10. & ſequ. Vide, Laicus
qualiter poſſit conſtruere monaſterium, vel locum pium. Concl. 5.

Hoſpitalia leproſorum qualia, & in quibus ſubſint Epiſcopo. Concl. 160.

1 HOSPITALE † leproſorum, etiamſi habeat Eccleſiam, dicitur
prophanum, & eius collegium nõ eſt Eccleſiaſticum. Hoſt.
in c. 2. de eccl. ædific. quem ſequitur Fed. de Sen. conſ. 151. col. pen. circa
fin. n. 5. ver. & facit. ſequitur Romanus conſ. 477. In caſu. n. 28. ver. vlti-
mo ad hoc accedat. vbi apoſt in ver. 45. quæ dat concord. vbi, quod
ſunt prophana, quia ſine authoritate Epiſcopi fundata ſunt, & id-
2 eo non tenentur ad quartam Epiſcopo debitam delegatis. † Li-
mita, quia poſſunt viſitari ab Epiſcopo, quia ad eum ſpectat, quod
bona ad vſus pios deſtinata diſtribuantur. Feder. de Sen. conſ. 111.
3 n. 2. ver. diceretur. † Extende, quia omnia Hoſpitalia quantũcunq;
prophana, ſubſunt Epiſcopo, vt poſſit quoad exequutionem pii
operis viſitare, & prouidere bono & recto guberno. Bald. conſ.
167. Factum ſuper quo, li. 4. in pr. & per to. vbi hoc ampliat, etiamſi te-
ſtator aliter ordinaſſet. Vide Concluſiones duas prox. ſeq. Vide,
Epiſcopus eſt exequutor legatorum, etiam incertorum pauperum. Concluſ.
293.

Hoſpitalia pauperum in quibus ſubſint Epiſcopo, vel non Concl. 161.

1 HOSPITALIA † pauperum omnia ſubſunt Epiſcopo, in cuius
diœceſi ſunt ſita, & Epiſcopus poteſt viſitare illa, & curare,
quod teneantur ad eum vſum, ad quem ſunt deſtinata. c. 3. & 4. de
relig. domib Fed. de Sen. conſ. 111. in pr. & n. 2. vbi loquitur de omnib.
Hoſpitalib. & locis piis. Cald. conſ. 65. alias vnico de ſuppl. neglig. præ-
lat. circa finem, verſ. ideo licet teſtator, & conſ. 417. alias 1. de ſuppl. neglig.
prælat. Anch. conſ. 129. Super primo. nu. 8. & ſeq. Vide, Epiſcopo ſubſunt o-
2 mnia Monaſteria, Eccleſiæ, & loca religioſa ſuæ diœceſis. Concl. 245. † Am-
plia, quia quando ſunt Eccleſiaſtica, vel quaſi, vt quia fundata de
conſenſu Epiſcopi, vel quia habẽt faciem loci eccleſiaſtici, vel ha-
bent altare, & campanile, tunc Epiſcopus poteſt exigere procu-
3 rationem pro viſitatione. Fed. de Sen. d. conſil. 111. in pr. † Et tali ca-
ſu, quando cum authoritate Epiſcopi ſunt fundata, dicuntur loca
religioſa, quia eo ipſo, quod ad pios vſus fit aliquid cum conſenſu
& authoritate Epiſcopi, dicitur locus religioſus, & patronus do-
tans habet præſentationem rectoris, & Epiſcopus habet inſtitu-
tionem, & tunc ius patronatus laici dicitur ex gratia, & idẽ dicit,
quando dubitatur de authoritate Epiſcopi, quia ſi extãt ſigna lo-
ci Eccleſiaſtici, prout altare, campanile cum campana, & ſimilia
ſigna, præſumitur authoritas Epiſcopi. Abb. d. qu. 3. col. 9. circa fi. v.
ſi vero Hoſpitale eſt religioſum. vbi, quod clem. quia contingit, de relig. do-
4 mib. ad hanc diſtinctionem reducitur. † Amplia, vt quod dicitur
de viſitatione Epiſcopi, habeat locum etiam in locis, & collegiis
leproſorum, quia ad eum ſpectat diſponere, & ordinare, quod
bona locorũ piorum, & maxime, quæ prouenerunt ex eleemoſy-
nis, diſtribuantur in vſus deſtinatos. Fed. d. conſ. 111. n. 2. ver. & ſi di-
5 ceretur. † Amplia, quia quantumcunq; exempta ſint Hoſpitalia, &
loca Eccleſiaſtica, tamen Epiſcopus tanquã Sedis Apoſtolicæ de-
legatus poteſt illa viſitare, & alia facere, vt per Federicum conſ. 130.
6 circa fi. verſ. ſi vero præſupponimus. † Amplia, quia Epiſcopus eſt iudex
competẽs an ſubſit legitima cauſa amouendi inſtitutum ab Ho-
ſpitali prophano, in quo teſtator diſpoſuit poſſe inſtitutum amo-
7 ueri ex legitima cauſa. Cald. cõſ. 418. in fi. alias 2. de relig. domib. † Li-
mita, niſi ſit Hoſpitale prophanum ſine altari, campanili, & ſine
ſignis loci Eccleſiaſtici; quia ſi non apparet, quod authoritate E-
piſcopi ſit fundatum; tunc Epiſcopo non ſubeſt in aliquo, etiãſi
Epiſcopus ab eo exegerit quartam legatorum; quia quoad quar-
tã tm̃ dicitur præſcripſiſſe. Fed. de Sen. conſ. 139. Factum eſt tale, per
totum, & conſ. 151. n. 5 ver. ad hoc facit, col. pen. circa fin. Bald. conſ. 5. lib. 3.
vbi quod nõ ſubeſt in aliquo, niſi in quantũ Epiſcopus poteſt pro-
uidere, vt ſeruetur hoſpitalitas, & amouere adminiſtratores ex
cauſa, vt alii ponantur. Vide; Pia loca quæ ſint. Concl. 338. † Declara,
8 quia licet Epiſcopus non poſſit diſponere de Hoſpitalib. propha-
nis, tamẽ ſaltẽ exequutor omniũ vltimarũ voluntatũ ad pias cau-
ſas, poterit prouidere, quod bona diſtribuantur iuxta inſtitutio-
nẽ, & ſeruetur hoſpitalitas, & alia debita exequãtur. Cald. conſ. 65.
circa fi. verſ. ideo licet teſtator, alias 1. de ſupplen. neglig. prælat. & idem te-
net conſ. 417. alias 1. de ſupplen. neglig. prælat. Bald. conſ. 5. Quidam ciues,
in fin. li. 3. Anch. conſ. 129. nu. 8. verſ. deſcendo. vbi quod in caſu negli-
gentiæ poteſt, alias non. † Declara plenius, vt per Abba. in ſua diſ- 9
put. 3. Sempronius, col. 8. n. 13. & ſeq. ver. ad terium dubium, vbi allegat
pro vtraque parte, & diſtinguit, quod ſunt duo genera Hoſpita-
lium prophanorum, primum eſt, quando quis viuens ordinat ſi-
ne licentia epiſcopi, quod in domo ſua fiat Hoſpitale prophanũ,
& iſtud Hoſpitale dicitur in libero dominio ordinantis, & mere
prophanum, & epiſcopus non poteſt viſitare, neque aliquid exi-
gere, & ipſe ordinans ponit rectorem, vel cuſtodiam ſua authori-
tate, & poteſt illam amouere, imo Hoſpitale deſtruere, & hanc
communem * eſſe Innoc. & aliorum opinionem, & c. inter dile- *
ctos, de donat. & ita Abbas d. qu. 3. col. 9. ver. condeſcendo, vbi, quod lai-
cus fundans non dicitur patronus, ſed abſolute dominus. † Se- 10
cundum genus Hoſpitalium prophanorũ eſt, quando à laico ſine
licentia Epiſcopi inſtituuntur, ſed in vltima voluntate, & licet pa-
riter iſta Hoſpitalia ſint mere prophana, & inſtituẽs ſit dominus,
& poſſit apponere rectorem, & miniſtrũ ſua authoritate, & epi-
ſcopus non poſſit aliquid exigere, vel ordinare in dicto Hoſpitali
prophano; tamen poteſt tanquam exequutor vltimarum volun-
tatum ad pias cauſas illud viſitare, & dirigere ſecundũ voluntatẽ
defuncti, & ſi reperit rectorem male adminiſtrare, poterit illum
amouere, & alium deputare, & inſtituere, pro illa vice; etiã ſi pa-
tronus, qui tale Hoſpitale inſtituit, contrarium ordinaſſet, vt in
auth. de eccl. tit. §. ſi quis ædificationem, ita Abb. d. qu. 3. col. 9. ver. condeſcẽ-
do, & in fi. dicit, quod clem. quia contingit, & omnia iura de hac ma-
teria loquentia reducantur ad hanc concordiam. † Limita, quia 11
Hoſpitalia non fundata authoritate epiſcopi, & mere prophana
non ſubſunt epiſcopo, neq; poſſunt viſitari, vel gubernari, neque
ſoluunt quartam delegatis. Ang. conſ. 117. An canonica, per tot. maxi-
me col. 2. ver. ſed dubitari vbi, quod neq; ſunt loca pia, ſed propha-
na, & in dominio priuatorum. † Contrarium, quod ſint loca pia, 12
& exempta ab oneribus laicorum, & epiſcopus in caſu negligen-
tiæ poſſit exequi mentem fundatoris. Anch. conſ. 129. per tot. vbi la-
te, & loquitur in loco laicali ſine epiſcopo fundato, cum pacto,
quod per laicos gubernetur. † Declara tamen, quod talia Hoſpi- 13
talia ſubſunt epiſcopo, quãdo ſunt fundata, & diſpoſitum eſt cir-
ca ea per teſtamentum, quia tunc epiſcopus poteſt illorum curã
habere ratione vltimæ voluntatis. Ang. d. conſ. 117. in fi. verſ. quidam
tamen. Vide Concluſ. prox. ſeq. Vide, Epiſcopus eſt exequutor legatorũ.
Concl. 193. n. 11. & ſeq.

Hoſpitalia pauperum in quibus non ſubſint iuri communi. Concl. 162.

CAP. quia propter, & † c. ne pro defectu, de electio. non habẽt locũ 1
in Hoſpitalibus. Fed. de Sen. conſ. 280. in fi ſub ver. forte, & hoc
ne diutius vacatio duret in eligendo rectore, intellige de colle-
giato, quia alias eſſet ſine dubio & de electiuo; & intellige de Ho-
ſpitali, quod non confertur in titulum. Cald. conſ. 65. in pr. alias 1. de
ſupplen. neglig. prælat. † Clem. 2. de ætate, & qualitat. non habet locum 2
in Hoſpitalibus. Feder. de Senis d. conſ. 280. in fin. & intellige de
collegiato, & electiuo. Cald. conſ. 65. alias 1. de ſupplen. neglig. prælat.
vbi, quod non habet locum, quando non ſunt conferenda in ti-
tulum, ſed quando committitur in regimen. † Declara, quod li- 3
cet non habeãt locum iſti iura, tamen epiſcopus poteſt tanquam
exequutor pauperũ, præcipere illis, ad quos ſpectat, vt prouideãt,
alias ipſe prouidebit ipſis negligentibus. Cald. conſ. 65. in fin. ver. ad
præmiſſa igitur dico, quod eſt vnicũ, de ſupplend. negligen. prælator. † Cap. 4
2. de conceſſ. præben. & iura per quæ deuoluitur prouiſio beneficio-
rum ad ſuperiorem ob negligentiam inferiorum, non habent lo-
cum in hoſpitalibus, quæ non conferuntur in titulum; quia non
ſunt beneficia. Cald. d. conſ. 65. alias vnico. de ſupplen. neglig. prælat. per
totum. Vide Concl. prox. ſeq.

Hoſpitalia pia loca dicũtur, & quæ priuilegia habeant. Concl 163.

HOSPITALE † dicitur locus pius, & venerabilis locus, clem. 2.
& ibi Anchar. & alii. de relig. domib. c. quidã 12. q. 2. c. xenodochiis, 1
de relig. domib. Bald. in l. orphanotrophos, in fi. C. de epiſcop. & cleric. & in
auth. ſimiliter. C. ad l. Falcid. Alexand. conſ. 120. Super eo quod quæritur,
colum. 1. & 2. li. 1. & conſ. 151. Viſis dicto themate. Abb. poſt. Butrium in
cap. ex litteris. in 2. notab. de conſuet. & conſ. 14. col. 2. & conſ. 32. colu. final.
& conſil. 102. colum. 2. lib. 2. Bald. conſ. 124. In ciuitate Brixiæ li. 3. Cor.

conſ.206.li.1.& conſ.13.li.3.Capr.conſ.54.colum.penul.plene Dec.conſ.
488.In cauſa,in pr. qui loquitur in Hoſpitali Sanctæ Mariæ Nouę,
de Hoſpitali nuncupato,Cipo Prati.Anch.conſ.129.Super primo de
hoſpitali Piſtorii.Fel.in ca.de quarta.n.12.ver.tertia declaratio, de præ-
2 ſcript.† Extende, quod Hoſpitale prophanum, & laicorum non
fundatũ authoritate Epiſcopi ſit locus pius, quia in eo opera pie-
tatis exercentur, tenet Caſtr. conſ.167. Præſuppoſita pro vera,prope fi.
ver.præterea non eſt verum,li.2.vbi apoſt. adhoc citat Corn. conſ.308.
n.9.li 3.& hanc partem admittit Rom. conſ.477.In caſu.nu. 21.ver.
vnum eſt,vbi, quod eſt pius locus,& ibi apoſt.in ver.locum pium,al-
legat Tiraq.in tract.de pia cauſ.in præfat.ver.itẽ relictum Hoſpitali, qui
3 pro vtraq; allegat. † Contrarium, quod Hoſpitale prophanum
nõ ſit pius locus,tenent plures,quos citat Caſtr.d.conſ.167.in pr.
li.2.& hanc veriorem dicit apoſt.ad Rom.d.conſ.477.nu.21.in ver.
locum pium,allegat.Bald.conſ.465.In Ciuitate Brixiæ.lib.1. & conſ.319.
Præmittendum eſt,lib.5.Ang.in tract.de teſtam.gloſ. 25. item iuſſit,in fin.
Soc.conſ.15.col.penul.ver.poſtremo li.4. † Declarat idem Caſtr.d.conſ.
4 167.per totum, maxime in fin.lib. 2. quod Hoſpitale laicorum non
fundatum auctoritate Epiſcopi non eſt Eccleſiaſticum,ſed pium,
& ita debent contrariũ tenentes intelligi, quia cum in laicali ex-
erceatur hoſpitalitas,dicitur pius locus;quia opera pietatis in eo
exercentur.Vide plene per Anton.Gabr.li.6.tit.de pia cauſa Concl.
5 2.Hoſpitale an dicatur pius locus. † Et quod nõ habeat priuilegia piæ
domus.Rom.conſ.477.In caſu,n.6.vbi allegat Bal.in authen.hoc ius
6 porrectũ.C.de Sacroſanct.Eccleſ.†Declarat Alex.conſ.120.Super eo quod
in pr.li.1. vbi quod Hoſpitale dicitur pius, & venerabilis locus,&
æquiparatur Eccleſiæ, & diſpoſita in Eccleſia procedunt in ho-
ſpitali,ſed intelligitur de Hoſpitali fundato authoritate Epiſcopi,
ſecus eſt ſi non eſſet authoritate epiſcopi fundatum,ita Alexan.d.
conſ.120.n.3.ver.poſſet etiam reſponderi,vbi apoſt.in verſ.alias non.citat
plurimos conſulentes,& idem etiam tenet Alex.conſ.9.in pr.li.2.
7 late Fel.in c.de quarta.nu.9.ver.quinimo.de præſcript. † Contrarium
videtur ſentire ipſemet Alexan.conſ.209.Statutis.in pr.lib.2. quod
Hoſpitale ſit pius locus, & relictum factum pro anima Hoſpitali,
ſit pia cauſa,quia & Hoſpitale eſt pius locus,&legatum pro anima
eſt pia cauſa, & ſic ſimpliciter loquitur de Hoſpitali, & idem in
conſ.4.Viſo proceſſu.n.5.ver.quod autem,li. 3 vbi, quod eadem ſolem-
nitas,quæ requiritur in alienatione immobilium eccleſię,requi-
ritur in alienatione immobilium cuiuslibet Hoſpitalis, & pii lo-
8 ci.†Extende, quia Hoſpitalia, pia loca gaudent priuilegiis eccle-
ſiarum,l.omnia priuilegia & ibi Bar.& alii C.de Sacroſanct. eccleſ. tex.
in auth.de eccleſ.tit.§.fin.& in c.ex literis, vbi Abb.in 2. not.de conſuet.
Rom.conſ.389.Paucis agam.in pr.Abb.conſ.102.Circa perſonarum,col.
9 fi.n.5.li.2.Alex.plene conſ.9.Viſis dicto themate, in pr.li. 2. † Ideo in a-
lienatione bonorum Hoſpitalis requiruntur ſolemnitates, quæ
in alienatione bonorum eccleſiæ ſunt neceſſariæ.Bald.in auth.hoc
ius porrectũ.C.de ſacr.eccle.Canoni.in c.nulli.de reb.eccl. non alien.Ang.
in repet.l.1.C.de fid.inſtr.& iure haſtæ,li.10.Ant.de Butr.conſ.40.Nul-
la eſt dubitatio.Alex.conſ.4.Viſo proceſſu inter Io.nu.5. & ſeq.lib.3.& per
☞ tot.& conſ.9.Viſis.n.12.ver ſecundo principaliter.li.2.Vide, Alienatio bo-
norum eccleſiæ prohibita regulariter.Concl.273.n.21.& num.39.& ſeq.
10 in fin. † Item poteſt Hoſpitale reſtitui in integrum, ſicut eccleſia
Io.Andr.in c.2.de reſtit.in integr.li.6.Abbas in c.ex litteris,in 2. not. de
11 conſuetudine;† Item emphyteuſis conceſſa ab Hoſpitali dicitur ec-
12 cleſiaſtica.Alex.conſ.9.in pr.li.2.† Declara,vt præfata procedant in
Hoſpitali erecto, & fundato auctoritate epiſcopi,alias non.An-
char.conſ.129.Caſtr.conſ.167.lib.2.Roman.conſ.477.In caſu propoſi-
tæ,in pr.& nu.6.ver.tertio probatur.Alex. conſ. 120. Super eo quod.n.3.
lib.1.vbi apoſtil.in ver.alias,adducit plures concor.vltra præfatos,
videlicet Iaſ.conſ.218.li 2.Curt.Iun.conſ.20.in pr.Alex.conſ.9.Viſis
dicto themate,vol 2.in prin. late Fel.in c.de quarta.num. 9. ver. quia imo.
13 de præſc. † Declara,quia prophana mere non habent priuilegium
☞ eccleſiæ,quia imo poſſunt alienari.Vide, Alienatio bonorum eccleſiæ
14 prohibita,d. Concl.273.† Amplia, quia in fauorabilibus veniunt in
diſpoſitione loquente de eccleſiis,ſecus in odioſis.Vide, Hoſpita-
15 lia an veniant appellatione eccleſiarum.Concl.166.† Amplia,quia ſicut
donatio omnium bonorum pręſentium,&futurorum, valet fa-
cta eccleſiæ, ita etiam facta Hoſpitali,prout Dec.conſ.488.n.4.&
16 5.Ruin.conſ.7.lib.3.n.16. Abb.conſ.102. in pr.li.2. † Extende, quia
ſicuti dominium transfertur in eccleſiam ſolo titulo, ita in Ho-
ſpitale,ideo pręfertur eccleſia,&Hoſpitale,cui primo eſt facta vẽ-
ditio,vel conceſſio, licet ſecundo ſit tradita poſſeſſio; Ruin. conſ.
17 7.n.17.lib.3.† Extende, quia Hoſpitalia eccleſiaſtica gaudent pri-
uilegiis eccleſiarum, quia non ſubſunt poteſtati ſeculari,ſed ec-
cleſiæ.Ant.de But.conſ.40 n.2.ver.idem concludit,& conſ.62.n.2.vbi
18 plene apoſt.in verb Hoſpitalia,dat concordant.†Item gaudent ple-
na immunitate eccleſiaſtica.Ant.de Butr.d.conſ.40.nu.2.ver.hinc

eſt,vbi,quod imo non ſubiacent miſſioni, prout eccleſiæ.† Idem 19
quoad reſtitutionem in integrum, quæ cõpetit eccleſiis.Ant.de
Butr.d.conſ.40.n.3 † Idem quoad reſtitutionem ſpolii,quæ com-
petit eccleſiæ ex c.reintegranda.Ant.de Butr.conſ.62.n.2.† Amplia 20
in tantum vt conſuetudo contraria ſit caſſanda, prout de conſue- 21
tudine Bononiæ,quæ ſit caſſanda,dicit Ant.de Butr.d.conſ.40.in
fi.† Amplia,quia non valẽt ſtatuta,quod non poſſit alienari eccle-
ſiæ,vel Hoſpitali,ſeu pio loco,quia eſſet contra libertatem eccle- 22
ſiaſticã, quãdo in ſpecie loquitur:quando v.in genere, quod alie-
nari nõ poſſit non ſuſtinenti onera,non comprehendit eccleſias,
neq; Hoſpitalia,aut pia loca.Caſtr.conſ.5.Dicendũ eſt.n.2.li.2.† Am-
plia, quia de legatis factis Hoſpitali, & pio loco,non detrahitur 23
Trebellianica,ſicut neq; de legato Eccleſiæ.Caſtr.conſ.12.in fi.lib.
2.† Amplia, quia ſicuti Prælatus eccleſiæ cum Conuentu,vel Ca-
pitulo non poteſt confiteri in iudicio ſine conſenſu Eccleſiæ, vel 24
Capituli, ita neq; rector, vel rectrix Hoſpitalis habens Conuen-
tum,vel Capitulum Rom.conſ.389.Paucis agam, per tot.† Amplia, 25
quia ſicut Eccleſia non conficiens inuentarium, licet acceperit
hæreditatem,nõ obligatur vltra vires hæreditarias, ita neq; Ho-
ſpitale.Abb.conſ.102.Circa perſonarum,col.fi.num.4.in fi.ver.ſi autem
Hoſpitale,& n.5.li.2.† Amplia, quia ſicut confugiens ad eccleſiam 26
habet immunitatem, vt ſit tutus,ita etiam ſi aufugiat ad Hoſpita-
le,fundatum authoritate epiſcopi.Alex.d.conſ.9.Viſis dicto themate.
in pr.lib.2. Vide Concluſ.prox.ſeq. Vide, Pia loca quæ dicantur.Con-
cluſ.338.

Hoſpitalia pauperũ à quib. ſint exempta. Concl. 164.

HOSPITALIA † pauperum,& alia loca deputata ad vſum pau- 1
perum ſunt exempta à quarta Epiſcopali,vel parochiali, de-
bita à legatis factis occaſione ſepulturæ.Federic.de Sen.conſ.101.
Queſtio talis eſt,n.2.ver.& prædicta maxime procedunt.Bald.conſ.5.Qui-
dam ciues,li.3.per tot.Vide, Quarta debita epiſcopo quando debeatur,& ex
quib.Concl.21.† Contrariũ, quod epiſcopus exigat quartã legato- 2
rum ab Hoſpitalib.pauperum,tenet Feder.conſ.111.num.3 ver.item
quoad quartam,vbi quod epiſcopus in præiudicium ſucceſſoris nõ
poteſt concedere exemptionem ab iſta quarta, & conſ.130.in pr.v-
bi quod epiſcopus ab Hoſpitali prophano exigebat quartam,ſed
ibi eſt contingentia in facto,non a.de iure.† Extẽde, quia epiſco- 3
po debetur quarta à religioſis, quibus Hoſpitale fundatũ fuit cõ-
miſſum per teſtatorem in adminiſtrationem, ſi tamen epiſcopus
ſimpliciter conſenſit erectioni dicti Hoſpitalis, ſibi præiudicauit
in ipſa quarta,Bal.conſ.160.Quidam in morte,in fi v.ad ſecundum pun-
ctum,li.5.† Amplia,quia nec ſoluunt decimas papales, quia ab eis 4
eximuntur per extrauagantem Bonifacii VIII. de qua per Fed.de
Senis d.conſ.101.in fi.ver.Et prædicta,maxime ſub n.2.& conſ.111.in pr.
ver.ad idem facit.& conſ.280.circa fi. † Declara, vt procedat reſpectu 5
reddituum neceſſariorum, & qui conſumuntur in pauperum
alimoniam,alias ſecus. Clem.fi.de decim.ita atteſtatur Fed.de Sen.
conſ.280.in apoſt.quæ incipit, Hoſpitalia, quod vidit Bullam Boni-
facii VIII.† Amplia in locis, & Hoſpitalib.prophanis, quia ſunt 6
exempta quoad omnia ab Epiſcopo, niſi quatenus contra ea ali-
quid præſcripſerit.Fed.de Sen.conſ.130.per tot.& conſ.151.num.5.col.
pen.circa fi.ver.ad hoc facit.† Declara tamen, quia exemptio iſta nõ 7
affert maius commodum locis ędificatis ſine epiſcopo,quam ha-
beant hoſpitalia cum conſenſu epiſcopi,quia etiam de relictis fa-
ctis Hoſpitalibus prophanis habet epiſcopus quartam.Cald.conſ.
352.alias 23.de teſta.† Amplia,qa hoſpitalarii deputati ad vſum, & 8
cuſtodiam Hoſpitalis ſunt exempti à guardiis Ciuitatis.Bald.conſ.
378.Gilius Andrutii,li.2.† Amplia, quia ſunt exempta ab omnibus 9
taleis & oneribus laicorum: Ideo ſi bona ſunt allibrata pro one-
ribus & inſtituatur Hoſpitale, & locus pius cum authoritate epi-
ſcopi,non tenebitur ad onera aliqua,non obſtante ſtatuto, quod
etiamſi bona tranſeant in exemptum, quod ſoluere debeant.Bal.
conſ.132.Caſus quidam.per tot.li.3.vbi loquitur in caſu ſtatuti Ponti-
ſtineri.Vide tres Concl.prox.præced.

Hoſpitalia diuerſa Italiæ, quæ pia loca ſunt. Concluſ. 165.

HOSPITALE † S.Mariæ Nouæ Florentiæ eſt locus pius,& gau- 1
det priuilegio Eccleſiæ, Dec.conſ.488.in pr.Ruin.conſ.7.n.17.
& ſeq.li.3.† Prati extat Hoſpitale,quod dicitur Cipus,quod eſt lo- 2
cus pius,vt per Anch.conſ.129. Super primo.† Piſtorii aliud Hoſpi- 3
tale,q; dicitur Cippus,qui eſt locus pius, vt per Fel.in ca.de quarta,
n.12.verſ.tertia declaratio,de præſcript. † Piſarum Hoſpitale eſt Eccle- 4
ſiaſticum; quia non potuit priuari ob non reſidentiam, vel non
ob

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ob redditam rationem à Prioribus Piſarum; ſuper quo Alex. *conſ.* 1.*lib.*7.

Hoſpitalia an veniant appellatione Eccleſiarum in reſeruationibus, & aliis diſpoſitionib. Concl. 166.

1 HOſpitale † non venit regulariter in reſeruatione eccleſia-
rum, monaſteriorum, & prioratuũ, facta per Papã; quia pia
loca ponuntur tanquam diuerſa ab Eccleſiis. Fed. de Sen. *conſ.* 380.
2 *Caſus talis eſt, Fœlicis.* † Extende; quia neq; cadunt ſub reſeruatione
vacantium in Curia; quia non ſunt beneficia. Zab. *conſ.* 117. *in pr.*
3 † Amplia, quia Hoſpitalia, leproſariæ, & ſimilia loca non com-
prehenduntur in litteris Papæ in prouiſione aliquorum, *cap.* 2. *de*
4 *præb. in clem.* † Extende; quia appellatione beneficiorum non ve-
niunt Hoſpitalia; ideo habens gratiam, vel collationem beneficii,
quod ſit Hoſpitale, non capit illud; quia gratia eſt nulla. Zab. *conſ.*
5 117. *in pr.* † Amplia, vt neq; comprehendantur in decima Papali
impoſita, vt in declaratione Bonifacii VIII. de qua Fed. de Sen. *d.*
6 *conſ.* 280 *in fi.* † Declara tamen, vt decima non ſoluatur de iis, quę
in vſum pauperum conſumuntur. *clem. fi. de decim.* & ita continere
declaratoriam Bonif. VIII. aſſerit Feder. in vlt. addit. quæ eſt Io.
7 Andr. *ad d. conſ.* 280. incipit *Ad Hoſpitalia.* † Amplia, etiam ſi literæ,
& reſeruationes, ac prouiſiones fierent motu proprio; quia non
extenduntur ad Hoſpitalia, & leproſarias. Fed. de Sen. *d. conſ.* 280.
in fin. ver. non obſtat, quod proprio motu Zab. *conſ.* 117. *per tot.* vbi eſt ca-
8 ſus. † Amplia; quia iura loquentia de beneficiis Eccleſiaſticis nõ
habent locum in Hoſpitalibus, quæ in titulum nõ conferuntur;
quia non ſunt beneficia, etiamſi committantur clericis quando-
que; quia ſunt loca prophana. Cald. *conſ.* 65. alias *vnic. de ſuppl. negl.*
9 *Prælat.* Zab. *d. conſ.* 117. *in pr.* † Et quod appellatione Eccleſiæ, &
Clericorum non veniant Hoſpitalia, Bald. *cõſ.* 205. *In cauſa quæ ver-*
10 *titur, in pr, lib.* 3. niſi conſtet de mente. † Amplia; quia literæ expe-
ctatiuæ in forma pauperum non capiunt Hoſpitalia. Lap. *alleg.* 80.
11 *n.* 1. *in fi. ver. item in hac forma.* † Extende, vt nec veniant in aliqua ex-
pectatiua Hoſpitalia, etiamſi ſint ſolita aſſignari in beneficium,
niſi de eis ſit facta mentio. Gemin. *conſ.* 107. *in fi. ver. circa ſecundum.*
12 † Limita; quia Hoſpitalia veniunt ſub comprehenſiuo vocabulo
Eccleſiarum, quando conſtat de intentione diſponentis, & alia
Hoſpitalia fuerunt incluſa ex vſu interpretante. Bald. *conſ.* 205. *in*
13 *pr. ver. primo præmitto, li.* 3. † Extende; quia Hoſpitalia regulantur in
plurimis prout Eccleſiæ: ideo ſicut valet legatum annuum, vel v-
ſusfructus factum Eccleſiæ ad centum annos; ita etiam factum*
Hoſpitali. Ioan. de Anan. *conſ.* 39. *in pr.* vbi Bologn. in apoſt.

Hoſpitale ad vſum pauperum deſtinatum nõ eſt in poteſtate fundatoris. Concl. 167.

1 HOſpitale † fundatum, & deputatum ad vſum pauperum,
deſinit eſſe in poteſtate fundatoris, ita vt ſtatum dicti Ho-
ſpitalis non poſſit mutare. Oldr. *conſ.* 209. *col.* 2. *n.* 6. *v. nec obſtat, quod*
2 *in contrarium.* † Amplia; quia non poteſt fundator facere, quod
Epiſcopus non cogat hæredes, & Præſidentes Hoſpitali ad diſtri-
buendum bona ad vſum pauperum; quia non poteſt quis ordina-
re, quod iura non habeant locum in ſuo teſtamento. Cald. *conſil.*
65. *circa fi. ver. ideo licet teſtator,* quod eſt vnicum, *de ſuppl. negl. prælat.*
3 & idem tenet *conſ.* 417. alias *primo, de relig. domib.* † Amplia; quia li-
cet Rector debeat eſſe amouibilis ex fundatione teſtatoris; tamẽ
poteſt Papa apponere Rectorem perpetuum, etiamſi ſit Hoſpita-
le prophanum; quia Papa poteſt commutare voluntates omnes
4 teſtatorũ. Cald. *conſ.* 419. alias 3. *de relig. domib.* † Limita; quia Ho-
ſpitale erectum, & fundatum à laico, eſt in poteſtate fundatoris in
hoc, quia adminiſtratio, & regimen ſpectabit ad eum, vel ad eos,
quibus fundator diſpoſuit, etiã ſi ad religioſos ſpectare voluerit.
Bald. *conſ.* 160. *Quidam in morte. lib.* 5. Vide, *Hoſpitale non poteſt ædificari ſine licentia Epiſcopi, & quando ſecus. Concl.* 157.

Hoſpitalia quibus committi poſſint. Concl. 168.

1 HOſpitalia † committi poſſunt ſecundum mentem funda-
2 toris clericis, & laicis. *clem. quia cõtingit, de religio. domib.* † Am-
plia; quia etiam religioſi poſſunt præfici gubernio, & adminiſtra-
tioni Hoſpitalis fundati à laico, ſi hoc diſpoſuit laicus in funda-
tione. Bal. *conſ.* 160. *Quidam in morte ſua, lib.* 5. Vide, *Religioſus non poteſt obtinere beneficia Eccleſiaſtica ſecularia, & quando ſecus. Concluſio.* 148.

Hoſpitalium magiſtri non habent titulum, & quid poſſint, & eorum priuilegia. Concl. 169.

HOſpitalium † magiſtri proprie mariti non ſunt, & titulum 1
non habent, ſed nudam adminiſtrationem temporaliũ, non
autem ſpiritualium. Oldr. *conſ.* 128. *Quoniam ad inueſtigationem. circa*
fin. ver. ſexto videtur caſus, num. 16. † Acquirunt tamẽ Hoſpitali, pro- 2
ut tutor pupillo Magiſtri, & alii deputati Hoſpitalium. Bald. *conſ.*
309. *Proponitur, quod Hoſpitale. n.* 3. *ver. poſtquam ſcripſi, li.* 3. † Alimen- 3
tari debent Hoſpitalarii ſeruientes Hoſpitali, ſicut quilibet alte-
ri inſeruiens, quia qui altari ſeruit, de altari viuere debet. Roma.
conſ. 440. *Non eſt dubium, in pr.* vbi quod appellatione victus, ſeu ali-
mentorum venit veſtitus, & alia neceſſaria, vbi apoſtill. in *ver. vi-*
uere. † Alienare non poſſunt magiſtri, vel rectores Hoſpitalium 4
bona Hoſpitalis ſine conſenſu magiſtri ipſius Hoſpitalis, ex lau-
dabili conſuetudine conſona iuri communi, Ferrer. *conſ.* 71. & *cõſ.*
141. vbi *n.* 5. loquitur de operariis Eccleſiæ in Tuſcia, qui habent
adminiſtrationem fructuum Eccleſiæ pro fabrica deputatorum,
& *conſ.* 142. de patronis Eccleſiarũ; qui poſſunt, licet laici, proui-
dere, ne bona Eccleſiæ diſſipentur, & *conſ.* 143. & per omnia dicta
conſilia, quod laici poſſunt ex conſuetudine colligere oblationes
Eccleſiæ, & in pios vſus conuertere, & idem ẽt Dec. *conſ.* 149. *n.* 3.
Magon. *dec. Florentiæ,* 61. Vide, *Fabrica & reparatio Eccleſiæ à quib. fa-*
cienda. Concl. 3. † Extende, quia eadẽ ſolemnitas requiritur in alie- 5
natione, vel obligatione Hoſpitalis, quæ requiritur in alienatio-
ne, vel obligatione Eccleſiæ; quia ſi Hoſpitale habet rectorem, &
capitulum, nihil poteſt ſine Capitulo, ſicut rector Eccleſiæ. Rom.
conſ. 389. *Paucis agam per tot.* † Contrarium dicit Abb. *conſ.* 104. *Pro* 6
euidentia, in fi. li. 1. quod rectores, & gubernatores Hoſpitalium æ-
quiparãtur tutorib. & ideo ſicuti tutor obligat pupillum propter
adminiſtrationem, ita rector obligat Hoſpitale. † Declara, quia ſi 7
Hoſpitale habet curam animarum, vel regitur à religioſis, aut ſal-
tem ſi eſt Eccleſiaſticum, tunc habeat priuilegium Eccleſiæ, & re-
quiritur eadem ſolemnitas, quæ in Eccleſia, Vide, *Alienatio bonorũ*
Eccleſiæ prohibita regulariter. Concl. 273. *n.* 21. & *n.* 39. & *ſeq.* † Priuari 8
non poteſt Hoſpitalarius ob non reſidentiam: vel non redditam
rationẽ, niſi prius fuerit monitus. Alex. *conſ.* 1. *li.* 7. † Adminiſtra- 9
tionem habent hoſpitalarii, & poſſunt obligare Hoſpitale, & ſuc-
ceſſores pro debitis contractis pro ipſo Hoſpitali, & ſucceſſor te-
netur ſoluere debita contracta ſub nomine Hoſpitalis, etiamſi
non probentur conuerſa habita in commodum Hoſpitalis. Rom.
conſ. 440. *n.* 4. *ver. ex iis ergo,* vbi dicit * communem. † Contrariũ, * 10
quod debeat probari verſum in vtilitatem Hoſpitalis, tenet gl. in
l. 1. *C. de vend. reb. ciuitatis lib.* 12. † Declara, quia ſolum in trib. caſib. 11
debet probari verſum in vtilitatem, videl. in mutuo, in depoſito,
& qñ res Hoſpitalis, vel Eccleſiæ venditur, in aliis caſibus non re-
quiritur, quod probetur verſum in vtilitatem. Rom. *d. conſ.* 440. *in*
fi. vbi apoſt. fin. in *ver. tenetur.* dat concor. & dicit, mercatores, qui
dederunt Abbati pannos pro veſtiendis monachis, habere intẽ-
tionem fundatam, licet Abbas non veſtiuerit monachos. Vide,
Prælatus contrahendo, vel confitendo quando obliget Eccleſiam, vel non. Cõcl.
506. Vide, *Succeſſor in Eccleſia, vel Epiſcopatu, ad quæ debita prædeceſſoris*
teneatur, vel non. Concl. 875. † Hoſpitalarii Hoſpitalium Eccleſiaſti- 12
corum, ſi habitum Eccleſiaſticum portant, ſunt exempti, & gau-
dent omnib. priuilegiis Eccleſiaſticis. Ant. de Butr. *conſ.* 40. *num.* 3.
† Extende, quia gaudent priuilegio *c. ſi quis ſuadente.* Ant. de Butr. 13
d. conſ. 40. *n.* 3. † Extende, quia conſuetudo contraria eſt caſſanda. 14
Ant. de Butr. *d. conſ.* 40. *in fi.* † Declara, quia imo priores Hoſpita- 15
lium exemptorũ nõ ſunt ipſi exempti, niſi ſint perpetuo oblati, &
deuoti Hoſpitalis exempti, *c. per exemptionem de priu. in* 6. ita decla-
rat Bart. *conſ.* 96. *in fi. li.* 1. quod duplicatur *lib.* 2. *conſ.* 28. *Reuerendo vi-*
ro. circa fi. ſub *n.* 6. vbi dat exemplũ de tribuno militũ, qui non gau-
det priuilegio militum, niſi ſit miles, quia habentes ſolam curam
non efficiuntur exempti.

Hoſpitalarii tenentur reddere rationẽ adminiſtrationis. Concl. 170.

HOſpitalarii † tenentur reddere rationem ſuæ admini- 1
ſtrationis ſingulis annis, & ſufficit, quod ſint parati eã red-
dere, quando requiruntur. Ale. *conſ.* 1. *n.* 4. *li.* 1. † Et ideo ob nõ red- 2
ditam rationem priuari non poſſunt, niſi primo ſint moniti, & re-
quiſiti, & recuſauerint. Alex. *d. conſ.* 1. *in fi. li.* 7. Vide, *Adminiſtratores omnes tenentur reddere rationem de adminiſtratis. Cõcl.* 203. *cum duabus concluſionibus ibi proxime ſequentibus.*

Hoſpitale conſtruendum, ſi hæres inſtituatur, qualiter, & per quem adeatur hæreditas. Concl. 171.

1 HOſpitale † cōſtruendum per exequutores datos, vel per
Epiſcopum exequutorem legitimum, poteſt hæres inſtitui
exemplo poſthumi naſcituri, ſed in hoc differt à poſthumo; quia
poſthumus poteſt hæres non naſci; Hoſpitale conſtruendum o-
mnino debet conſtrui; item hæreditas nomine ventris, ſeu bo-
norum poſſeſſio poteſt adiri; ſecus in Hoſpitali; quia interim, do-
nec cōſtruatur, non poteſt adiri hæreditas pro Hoſpitali cōſtru-
endo, neq; poteſt peti bonorum poſſeſſio. Bald. *conſ.* 319. *Præmit-*
☞ *tendum eſt ad euidentiā, in pr. li.* 5. Vide, *Hæredis inſtitutio quando, & qui-*
2 *bus fieri poßit. Concl.* 84. † Reſtringe; quia donec ædificetur Hoſpi-
tale, Epiſcopus tanquam curator hæreditatis iacentis illam ad-
miniſtrabit; quia æquiparatur curatori, qui ventris nomine poſ-
☞ ſidet. Bald. *conſ.* 319. *circ. med. ver. ſi vero loquimur, lib.* 5. Vide, *Curator*
3 *quib. dari poßit, & quib. non. Cōcl.* 110. † Reſtringe reſpectu ędificatio-
nis Hoſpitalis; quia interim exequutores de manu Epiſcopi ob-
tinebunt ſubminiſtrari pro ædificatione relicta omnia neceſſaria.
4 Bald. *conſ.* 319. *circa pr. ver. quid ergo fiet, lib.* 5. † Amplia; quia interim,
donec conſtruatur Hoſpitale, ſicuti hæreditas non poteſt adiri; ita
etiam non poteſt legatarius petere legatum ante aditam hæredi-
☞ tatem. Bal. *conſ.* 319. *poſt med. ver. ſi autem quæratur, li.* 5. Vide, *Legatum*
5 *non debetur, niſi adita hæreditate. Concl.* 52. † Reſtringe in legatis piis;
quia debentur etiam ante aditam hæreditatem. Bald. *d. conſ.* 319.
circa fi. verſ. ſi autem quæratur. li. 5. Vide; *Legatum factum Eccleſiæ certæ,*
vel incertæ quando valeat, vel non. Concl. 46. Vide, *Pia cauſa habet multa*
☞ *priuilegia. Concl.* 334.

Hoſpitalis deſtructi bona cui applicentur. Concl. 172.

1 HOſpitale † ſi eſt diruptum, non tamen ſententia Principis,
poteſt, & debet reædificari, nec illius bona Eccleſiæ ſunt ap-
plicāda matrici, donec ſubeſt ſpes reparationis; quia remanet ha-
bitu Hoſpitale, licet non actu. Bald. *conſ.* 368. *Nunc venio ad merita,*
2 *in fi. ver. ſuper alio li.* 1. † Amplia; quia imo Hoſpitalitas eſt ſeruanda
eo modo, quo poteſt, videlicet diſtribuendo fructus pauperibus
extra Hoſpitale, vel conducendo domū, quæ ſeruiat pro Hoſpi-
3 tali. Bald. *conſ.* 379. *Sequitur quod anno domini, li.* 1. *in fi.* † Imo ſi poſſi-
bile eſt Hoſpitale reparari, debent fructus expendi in reparationē
4 Hoſpitalis, ſecundum Bald. *d. conſ.* 379. *in fi. li.* 1. † Amplia; quia ſi
Hoſpitale eſt deſtructum chaſmate, vel alias, ſi eſt ſpes reædificā-
di, retinet nomen, & actum Hoſpitalis, licet non habitum, & ex
legatis acquiritur hoſpitali, vel ſancto, ſub cuius inuocatione eſt;
& ſi applicatur poſt deuaſtationem alteri ordini, acquiritur pri-
mo vel ſecundo ordini, prout eſt intentio legantis, vt circa prima
legata acquiratur primo ordini, circa ſecunda poſt nouam appli-
cationem acquiratur ſecundo. Bald. *conſ.* 309. *Proponitur, quod Ho-*
☞ *ſpitale. per totum.* maxime *n.* 3. *li.* 3. Vide, *Deſtructio & demolitio rei quā-*
do faciat ceſſare rem ipſam. Concl. 228.

Hoſtes fidei qui dicantur, & quando poſſunt prædari. Concl. 173.

1 HOſtes † fidei poſſunt impune prædari à fidelibus. Bald. *conſ.*
140. *Factum ſe habet, in fi. lib.* 4. vbi qui dicuntur hoſtes inter
prætendentes factionem pro Eccleſia, & contra Eccleſiam; & di-
cit, quod ſunt hoſtes, qui ſunt contra Eccleſiam; ſed tamen in illo
caſu inter Vibeueranos diuiſos in partialitates dicit ſe neſcire iu-
dicare.

Hoſtiam non conſecratam ſumens tāquam conſecratam peccat, & punitur. Concl. 174.

SAcerdos † ſumens Hoſtiam non conſecratam propter cri- 1
minis conſcientiam, magis peccat, quam ſi cōſecratam ſume-
ret. Cald. *conſ.* 495. *circa med.* alias 4. *de hæret.* allegat *cap. de homine de*
celebrat. Miſſarum. † Laicus pariter ſumens in articulo mortis ho- 2
ſtiam non conſecratam, non propterea poteſt hæreticus iudicari.
Cald. *d. conſ.* 495. alias 4. *de hæret.*

Humilitas laudatur, ſuperbia damnatur. Cōcl. 175.

HVmilitas † ſurſū, ſuperbia in inferiora demergit, *ca. quoniā.* 1
10. *diſtinct.* plura Rom. *conſ.* 522. *Beatißimus, nu.* 2. *& per totum, &*
n. 4. ibi ponit exempla. Sic & CHRISTVS Dominus noſter hu-
miliauit ſemetipſum, factus obediens vſq; ad mortem, mortem
autem Crucis, propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit
illi nomen, quod eſt ſupra omne nomen, &c. Sic Beata Maria Dei
genitrix immaculata, annunciata ab Angelo: *Ecce ancilla Domini,*
fiat mihi ſecundum verbum tuum. Lucæ cap. 1. & ibi: *Quia reſpexit hu-*
militatem ancillæ ſuæ; ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generatio-
nes. Sic B. Ioannes Baptiſta, vt in Euangelio Ioannis ca. 1. *Et confeſ-*
ſus eſt, & non negauit; quia ego non ſum CHRISTVS, *ego baptizo in aqua,*
medius autem veſtrum ſtetit, quem vos neſcitis, ipſe eſt, qui poſt me venturus
eſt, qui ante me factus eſt, cuius ego non ſum dignus, vt ſoluam corrigiā cal-
ciamenti eius; & reliqua. † Amplia; quia humilitas eſt clauis, quæ 2
aperit Regnum Cœlorum, & reſerat myſterium ſcripturarū, &
qui virtutes ſine humilitate congregat, quaſi puluerem in ventū
iactat, ſecundum Gregor. Rom. d. ſermone in Concilio Baſilien-
ſi, *n.* 30. † Habet tres gradus; primus, ſubdere ſe maiori, & non p- 3
ferre ſe æquali: ſecundus, ſubdere ſe æquali, nō præferre ſe mino-
ri: tertius, ſubdere ſe minori, & hæc ſuperabundans, vt dicit Rō.
in ſermone habito in Concilio Baſilienſi, *n.* 30. † Amplia; quia ne- 4
mo viuificatur, niſi per humilitatē, quæ eſt caput virtutū omniū,
vbi, quod Dominus noſter IESVS CHRISTVS particulariter di-
cit: *Diſcite à me humilitatem; quia mitis ſum, & humilis corde. ca. quiſcit.*
ſe. 2. *qu.* 6. Rom. d. ſermone, *n.* 30. Et alibi docet: *Cum inuitatus fueris*
ad nuptias, non diſcumbas in primo loco, &c. Luc. ca. 14.

Humorenſis Eccleſiæ cōſuetudo, & priuilegia. Concl. 176.

CAnonicvs † nouus ſecundum conſuetudinem Eccleſiæ S. 1
Andreæ Humoren. iuratam, & confirmatam à Legato Apo-
ſtolic. per primos quatuor annos deſeruiēs nō habet fructus, qui
applicantur Eccleſiæ, neq; diſtributiones, quæ applicantur Ca-
nonicis ſeruientib. Oldr. *conſ.* 220. qui dicit talem conſue-
tudinem non valere, per extrauag. Ioannis XXII.
Suſcepti regiminis.

I.

IANVÆ CIVITAS, STATVTA, CONſuetudines, & priuilegia. Concl. 1.

1 IAnvenſis † Archiepiſcopus habet
priuilegia concordata in Cōcilio Cō-
ſtantienſi ſub Martino Papa V. vt ſibi
non obſtēt reſeruationes Papę de be-
neficiis eccleſiaſticis, niſi quoad reſer-
uationes, quæ ſunt in Corpore Iuris.
Gemin. *conſ.* 36. *Quod collatio, per totum.*
vbi, quod extenduntur talia cōcorda-
ta ad alios collatores in diœceſi Ianu-
enſ. & latius *cōſ.* 56. *per totum*, vbi, quod
reſeruatio Papæ contraria non derogat prouiſioni ordinariæ Ar-
chiepiſcopi Ianuenſ. & dicit, quod habēt eadē priuilegia, quæ ha-
bent Germani, quib. concordata ſunt conceſſa; quia pro extēſio-
2 ne ad Ciuitatem Ianuæ omnia cenſentur cōceſſa. † Ciuitas Ianuę
fuit domina Cypri, vbi tenebat Admiratum, & alios officiales, vt
per Bald. *conſ.* 378. *Semper ſaluo ſaniori. li.* 5. vbi eſt caſus, qui incipit,
Caſus præſentis quæſtionis, in quo narratur, quod de anno 1352. ſubiu- 3
garunt inſulam, ad vindictam necis quorumdā Ianuenſiū. Vide,
Rex Cypri recognoſcit imperium, & aliqua facta de Regno. Concl. 343. † Et
ratione quarundam pecuniarum debitarū Ianuenſib. fuit captus
RexCypri ab ipſis Ianuenſib. qui pro liberatione ſua dedit Com-
muni Ianuæ liberam ciuitatem Famauguſtæ. Bald. *conſ.* 182. *Caſus* 4
talis eſt. li. 5. † Guerram habuit cum Piſanis, & fecerunt treugam
per multos annos, cum obligatione, quod Piſani non poſſent re-
capitare bannitos Ianuēſium. Ang. *conſ.* 261. *Punctus eſt, in anno.* vbi,
quod non trahitur diſpoſitio ad bannitos poſt pacem, & obliga-
tionem. † Item guerram habuit cum Venetis, & fecerunt pacē, 5
& inter alia cōuentum fuit, quod Ianuēſes cum nauiliis armatis
non poſſent nauigare in gulpho Venetorū, ſed ſolum pro merca-
tiis, & bona fide, neq; Veneti vltra portum Piſanum. Angel. *conſ.*
290. *Thema eſt tale, per totum.* vbi, quod non poſſunt Veneti
impedi-